

UNIWERSYTET im. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

PSYCHOLOGIA

Marcin Ostrowski

**Osobowość a aktywność w procesie poszukiwania własnej tożsamości
zawodowej**

Personality and activity in process of seeking vocational identity

**Praca napisana w
Pracowni
Komputerowych
Systemów
Interpretacyjno-
diagnostycznych
pod kierunkiem
Prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego**

Poznań 2007

Osobowość a aktywność w procesie poszukiwania własnej tożsamości zawodowej

Celem pracy było sprawdzenie czy studenci aktywni w procesie kształtowania własnej tożsamości zawodowej różnią się pod względem osobowości od osób nieaktywnych w procesie kształtowania własnej tożsamości zawodowej. Z analizy badań własnych wynika, że temperament nie wpływa znacząco na aktywność w procesie kształtowania własnej tożsamości zawodowej. Osoby aktywne i nieaktywne różnią się pod względem charakteru, lecz różnice te wskazują, że aktywność osób z grupy aktywnej nie ma charakteru aktywności w procesie kształtowania własnej tożsamości zawodowej. Osoby aktywne nie różnią się znacząco od nieaktywnych pod względem samokierowania. Osoby aktywne nie są bardziej od nieaktywnych zdolne do podejmowania inicjatywy, ryzyka oraz autonomii. Za to osoby aktywne są bardziej od nieaktywnych skłonne zrzucić odpowiedzialność za własne porażki na innych. Paradoksalnie umożliwia im to przewyciężenie bezradności cechującej osoby nieaktywne, ponieważ lęk przed porażką zostaje zastąpiony obwinianiem innych. Jednakże podejmowana przez nie aktywność, choć pozornie na taką wygląda, nie jest aktywnością w procesie kształtowania własnej tożsamości zawodowej.

Personality and activity in process of seeking vocational identity

The purpose of this work was checking if personality of students active in process of seeking own vocational identity differentiate from personality of students inactive in process of seeking own vocational identity. From analysis of researches outcomes that temperamnt doesn't influence activity in process of seeking own vocational identity. Characters of active and inactive people differentiates but differences show that activity of student from active group is not activity in process of seeking own vocational identity. Self-directing of active and inactive students don't differentiate. Initiative, risk undertaking and autonomy is not different in both groups. But active persons more often than inactive shake off responsibility for their own defeat on the others. It is the paradox that shaking of responsibility enable them to overpass helplessy which marks inactive students because fear of defeat is repaced by blaming of the others. However undertaken by them activity, even if on the surface looks like activity in process of seeking vocational identity, is not this kind of activity at all.

SPIS STREŚCI

Wstęp.....	5
1. Przegląd literatury.....	6
1.1 Temperamentalne uwarunkowania aktywności w procesie kształtowania własnej tożsamości zawodowej.....	6
1.2 Charakterologiczne uwarunkowania aktywności w procesie kształtowania własnej tożsamości zawodowej.....	12
1.3 Teoria integrująca oraz oparte na niej narzędzie.....	20
1.4 Różne sposoby ujmowania pojęcia oraz struktury tożsamości.....	22
1.5 Tożsamość zawodowa a tożsamość <i>self</i> oraz tożsamość <i>ego</i> w ujęciach strukturalnym oraz funkcjonalnym.....	23
2. Metodologia.....	31
2.1 Osoby badane.....	31
2.2 Pomiar zmiennej wyjaśnianej.....	30
2.3 Pomiar zmiennej wyjaśniającej.....	35
2.4 Zmienne wyjaśniające uboczne.....	36
2.5 Hipotezy badawcze.....	36
3. Analiza danych.....	38
3.1 Ogólna charakterystyka osób badanych.....	38
3.2 Motywacja do aktywności osób badanych oraz podział na aktywnych i nieaktywnych w procesie kształtowania tożsamości zawodowej.....	41
3.3 Charakterystyka osób badanych pod względem wyników uzyskanych przez nie w Inwentarzu Osobowości Cloningera.....	47
3.4 Zestawienie wyników osób aktywnych i biernych w procesie kształtowania tożsamości zawodowej.....	48
4. Wnioski.....	51
Podsumowanie	
Literatura	
Spis tabel, rysunków i rycin	
Załączniki	

UNIWERSYTET im. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ WNS

Psychologia

Maciej Osowski

Perspektywy rozwoju e-terapii w Polsce i na świecie
Etherapy development perspectives in Poland and in the
World

**Praca napisana w Zakładzie Komputerowych Systemów
Interpretacyjno-Diagnostycznych**

pod kierunkiem
Prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2007

Wstęp	4
1. Podstawowe pojęcia związane z pomocą psychologiczną <i>online</i>	6
1.1. Narzędzia komunikacji w <i>e-therapy</i>	8
1.2. Synchroniczne a asynchroniczne narzędzia komunikacji internetowej	9
1.3. Historia rozwoju e-terapii na świecie	11
1.4. Organizacje i zrzeszenia psychologów udzielających pomocy <i>online</i> ..	20
2. Strona etyczna pomocy psychologicznej <i>online</i>	23
2.1. Terapia <i>online</i> a problemy etyczne.....	24
2.2. Bezpieczeństwo komunikacji i ochrona poufnych danych.....	33
3. Pomoc psychologiczne <i>online</i> a tradycyjna pomoc psychologiczna.....	36
3.1. Właściwości terapii tradycyjnej a e-terapia przy użyciu słowa pisanego	36
3.2. Specyfika oddziaływania terapii <i>online</i> poprzez słowo pisane	39
3.3. Praktykowane dziedziny stosowania terapii <i>online</i>	46
4. Portale oferujące pomoc psychologiczną <i>online</i> na świecie i w Polsce ...	48
4.1. Portale oferujące pomoc psychologiczną <i>online</i> na świecie	49
4.2. Portale oferujące pomoc psychologiczną <i>online</i> w Polsce	64
4.3. Wnioski wynikające z opisu stron internetowych oferujących e-terapię	70
Podsumowanie	73
Literatura cytowana	75
Spis tabel, rysunków i rycin	80
Załączniki	81

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza

Wydział Nauk Społecznych

Kierunek Psychologia

Kinga Ziółkiewicz

(126751)

**Wpływ osobowości marki na zachowania konsumenckie i kryteria wyboru
produktu.**

Influence of brand personality on consumers' behavior and product choice criteria.

**Praca napisana w Pracowni
Komputerowych Systemów
Interpretacyjno-Diagnostycznych
pod kierunkiem
Prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego**

Poznań 2007

Streszczenie w języku polskim

Celem niniejszej pracy jest zbadanie relacji pomiędzy osobowością marki definiowaną w terminach pięciowymiarowej skali osobowości marki J. Aaker. Tylko dwa z pięciu typów osobowości marki były przedmiotem badania – szczerą i ekscytującą. Badanie składało się z dwóch etapów. W pierwszym skoncentrowano się na wyodrębnieniu marek z najwyższymi wynikami na skali szczerości lub ekscytacji. W tym celu 61 osób w wieku od 19-65 lat miało ocenić 21 marek na poprzez przypisywanie im cech należących bądź do osobowości szczerzej, bądź ekscytującej. Wyodrębniono dwie grupy po sześć marek. W grupie A znalazły się marki szczerze natomiast w grupie B ekscytujące. 30 innych osób w wieku od 20 – 55 lat wypełniło kwestionariusz badający ich podatność na zmianę wyboru marki w przypadku marek szczerych i ekscytujących. Rezultaty wskazują na istotne różnice między markami szczerymi i ekscytującymi odnośnie wagi poszczególnych kryteriów dla zmiany wyboru marki. Były jednakże też kryteria w przypadku których różnic nie odnotowano.

Słowa kluczowe: marka, wymiary osobowości marki, osobowość szczerą marki, osobowość ekscytująca marki, kryteria wyboru

Summary

The aim of this study is to examine the relation between brand personality defined in terms of J.Aaker's five dimension scale. Only two of five types of brand personality – exciting and sincere – were the subject of the research. The study consisted of two stages. First was focused on isolating brands with the highest score on sincerity or excitement scale. For the reason 61 subjects, aged 19-65 were to judge 21 brands by assigning them features belonging either to sincere or exciting personality. Two groups of six brands for each personality were isolated. Sincere brands were gathered in a group A and exciting in a Group B. 30 other individuals , aged 20-55, were surveyed in order to check their vulnerability to change their brand choices in case of exciting and sincere brand. The results showed differences between exciting and sincere brands regarding significance of choice criteria for brand choice changes. There was ,however , criteria which show no differences.

Keywords: brand, brand personality dimensions, exciting brand personality, sincere brand personality, choice criteria

SPIS STREŚCI

Wstęp	5
Rozdział 1. Osobowość marki a kryteria wyboru w świetle literatury	6
1.1 Czym jest marka	6
1.2 Osobowość marki	10
1.3 Osobowość marki a kryteria wyboru produktu	18
Rozdział 2. Metoda badawcza	25
2.1 Kwestionariusz jako rodzaj testu psychologicznego.....	25
2.2 Konstrukcja kwestionariusza	30
Rozdział 3. Badanie pilotażowe	34
3.1 Cel i forma badania pilotażowego	34
3.2 Pierwsze badanie pilotażowe	34
3.3 Drugie badanie pilotażowe	36
Rozdział 4. Badanie własne	49
4.1 Ogólny zarys badania.....	49
4.2 Pierwszy etap badania	49
4.3 Podsumowanie pierwszego etapu badania.....	54
4.4 Drugi etap badania.....	54
4.5 Wyniki i rezultaty drugiego etapu badania.....	56
Wnioski	59
Literatura cytowana	61
Spis tabel, rysunków i wykresów	63
Załączniki	64

UNIWERSYTET im. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
KIERUNEK: Psychologia

Jędrzej Gięda
(128828)

Ryzyko pracoholizmu u osób wykonujących tzw. „zawody misyjne”
Workaholism risk among profession committed employees

Praca napisana w Pracowni Komputerowych
Systemów Interpretacyjno-Diagnostycznych
pod kierunkiem
Prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2007

Streszczenie

W badaniach porównano dwie grupy osób nadmiernie obciążonych pracą, pracoholików i osoby pracujące w „zawodach misyjnych”, w celu znalezienia różnic w sposobie odpowiadania na pozycje kwestionariusza pracoholizmu. Analiza wyników wykazała istotne statystycznie różnice we wszystkich skalach kwestionariusza (uzależnienie; negatywne społeczne i podmiotowe skutki; czynniki organizacyjne; styl pracy). Potwierdza to założenie, że traktowanie pracy jako misji nie jest racjonalizacją uzależnienia od pracy i można je traktować jako osobne zjawisko psychologiczne. Na podstawie wyników i wywiadów z badanymi zdiagnozowano i opisano niebezpieczeństwa związane z zaangażowaniem w pracę. Pracoholizm może być skutkiem utraty zaangażowania w pracę i efektem trudności w radzeniu sobie z wypaleniem zawodowym. Ważnym czynnikiem mającym wpływ na radzenie sobie z wypaleniem są działania organizacji zatrudniającej osoby zaangażowane zawodowo.

Słowa kluczowe: pracoholizm, misja, wypalenie zawodowe, zaangażowanie zawodowe, przywiązanie do pracy, przywiązanie do zawodu, nadmierne obciążenie pracą.

Summary

Two groups of people overloaded with work, workaholics and profession committed employees, were compared to find the differences in way they answer to positions of workaholism questionnaire. The analysis of the results revealed significant differences in all four scales of the questionnaire (addiction; negative social and personal effects; organizational factors; work method). That confirms assumption, that treating own work as a mission, is not a rationalization of work addiction, and can be treated as a separated psychological phenomenon. According to results and inquiries with representants of the investigated groups, threats and dangers related to work engagement were recognized and described. Workaholism can be a side effect of loss of commitment to work and result of difficulties in coping with work burnout effects. Influence of organization is a significant factor in one's coping with burnout.

Keywords: workaholism, mission, work burnout, organizational commitment, job involvement, occupational commitment, work overload.

SPIS TREŚCI

Rozdział 1. Wprowadzenie.....	6
Rozdział 2. Analiza stanu wiedzy.....	8
2.1. Nadmierne obciążanie się pracą.....	8
2.1.1.Zewnętrzne przyczyny nadmiernego obciążania się pracą.....	9
2.1.2.Protestancki etos pracy – praca jako nadrzędna wartość porządkująca i wypełniająca życie.....	11
2.2. Pracoholizm	11
2.2.1.Charakterystyka uzależnienia od pracy.....	12
2.2.2.Kryteria diagnostyczne i rozpoznawanie pracoholizmu.....	14
2.2.3.Rodzaje uzależnienia od pracy.....	16
2.2.4.Dynamika pracoholizmu.....	18
2.2.5.Czynniki sprzyjające powstawaniu uzależnienia od pracy.....	20
2.3. Misyjne pojmowanie zawodu.....	23
2.3.1.Charakterystyka zawodu zaangażowanego społecznie.....	24
2.3.2.Analiza pojęcia zaangażowania.....	25
2.3.3.Pomaganie.....	27
2.3.4.Misyjność.....	28
2.4. Wypalenie zawodowe.....	28
2.4.1.Definicje i mechanizm wypalenia.....	28
2.4.2.Dynamika.....	33
2.4.3.Objawy i czynniki ryzyka.....	34
Rozdział 3. Problem i metoda badań	36
3.1. Problem badawczy.....	36
3.2. Metoda.....	38
3.2.1. Kwestionariusz.....	38
3.2.2. Wywiad.....	40
3.3. Charakterystyka badanej grupy.....	42
3.4. Hipotezy.....	45

Rozdział 4. Wyniki i dyskusja	47
4.1. Weryfikacja hipotez.....	47
4.2. Dyskusja wyników.....	52
Rozdział 5. Zakończenie	60
Literatura cytowana	61
Spis tabel	64
Spis rysunków	65
Spis wyników	66
Załączniki	67

UNIwersYTET im. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SpoŁECZNYCH
PSYCHOLOGIA

Barbara Szubert

WpłyW kultury na motywację osiągnięć
- badania porównawcze Polski i Włoch na przykładzie pracowników telemarketingu
Effect of cultural differences on achievement motivation

Praca napisana w Pracowni
Komputerowych Systemów Interpretacyjno-Diagnostycznych
pod kierunkiem
Prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań, 2007

Streszczenie

Praca dotyczy związku motywacji osiągnięć z kulturą. Podstawową jej tezą jest, iż kultura narodowa jest istotnym czynnikiem wpływającym na kształtowanie się u ludzi motywacji do doskonalenia swoich umiejętności oraz poziomu wykonywanych zadań.

Zgodnie z teorią Hofstede wymiarami kultury istotnymi dla motywacji osiągnięć są przede wszystkim męskość i unikanie niepewności, a także indywidualizm.

Przeprowadzone badania, porównujące Polskę i Włochy do pewnego stopnia potwierdzają postawioną tezę. Średnie wyniki osób z porównanych grup różniły się w sposób istotny – kierunek tej różnicy był jednak przeciwny, niż się spodziewano. W badaniach wykazano ponadto, że kultura ma istotne znaczenie także dla kształtowania się profilu motywów/celów związanych z osiągnięciami. Polacy okazali się być bardziej nastawieni na dążenie do sukcesu i unikanie porażki (motywy związane z wykonaniem zadania w relacji do innych osób), a Włosi na dążenie do mistrzostwa (motyw związany z samodoskonaleniem się i rozwojem kompetencji).

Słowa kluczowe:

motywacja osiągnięć, dążenie do sukcesu, dążenie do mistrzostwa, unikanie mistrzostwa, unikanie utraty mistrzostwa, kultura, indywidualizm, unikanie niepewności, męskość, dystans władzy, telemarketing.

Summary

The work concerns the relation between achievement motivation and culture. Its basic thesis is that the nation's culture is an important factor influencing people motivation to improve one's skills and performance.

According to Hofstede's theory, culture dimensions essential for achievement motivation are masculinity, uncertainty avoidance and individualism.

The research, comparing Poland and Italy, to certain extent confirms the author's thesis. Mean scores of the two compared groups were significantly different – the tendency of that difference was however opposite to expected. The results showed that culture has significant impact also on the profile of motives/goals related to achievement. Poles turned out to be more focused on performance-approach and performance-avoidance goals (motives relative to performance in tasks in relation to others) and Italians on mastery-approach goals (motives relative to self-cultivation and competence-improvement).

Keywords:

achievement motivation, performance-approach goals, mastery-approach goals, mastery-avoidance goals, performance-avoidance goals, culture, individualism, uncertainty avoidance index, masculinity, power distance index, telemarketing.

Spis treści

Wstęp.....	s. 6
Rozdział 1 Koncepcje motywacji osiągnięć.....	s. 8
1.1 System wartościowania i jego elementy – motywy i wartości.....	s. 8
1.2 Ujęcia motywacji.....	s. 11
1.3 Charakterystyka i składniki procesu motywacyjnego w ujęciu J. Reykowskiego.....	s. 12
1.3.1 Podstawowa charakterystyka procesu motywacyjnego.....	s. 12
1.3.2 Użyteczność wyniku i subiektywne prawdopodobieństwo sukcesu..	s. 13
1.4 Regulacyjna rola motywacji.....	s. 15
1.4.1 Wpływ motywacji na procesy poznawcze.....	s. 15
1.4.2 Wpływ motywacji na zachowanie.....	s. 16
1.5 Teoria motywacji osiągnięć Davida McClellanda.....	s. 16
1.5.1 Geneza motywacji osiągnięć.....	s. 18
1.5.2 Motywacja osiągnięć a funkcjonowanie jednostki.....	s. 20
1.5.2.1 Potrzeba osiągnięć a funkcjonowanie w kontekście edukacyjnym.....	s. 21
1.5.2.2 Potrzeba osiągnięć a funkcjonowanie w kontekście pracy – przedsiębiorczość, przywództwo i styl kierowania.....	s. 22
1.5.3 Trening motywacji osiągnięć.....	s. 26
1.6 „Post-mccllellandyzm” czyli współczesne koncepcje motywacji osiągnięć..	s. 31
1.6.1 Teoria oczekiwania-wartości Atkinsona.....	s. 31
1.6.2 Trójczynnikowa teoria motywacji Andrew Elliota.....	s. 33
1.6.3 Czteroczynnikowa teoria motywacji osiągnięć Andrew Elliota i Marcy McGregor (2x2 achievement goal framework).....	s. 35
1.7 Organizacyjne techniki motywacyjne.....	s. 36
1.8 Podsumowanie.....	s. 37
Rozdział 2 Kultura a motywacja.....	s. 39
2.1 Koncepcja kultury narodowej Geerta Hofstede.....	s. 39
2.1.1 Kultura jako zbiorowe zaprogramowanie umysłowe ludzi.....	s. 40
2.1.2 Dystans władzy.....	s. 42
2.1.3 Indywidualizm – kolektywizm.....	s. 45
2.1.4 Męskość – kobiecość.....	s. 48

2.1.5 Unikanie niepewności.....	s. 51
2.2 Kultura jako źródło motywacji osiągnięć.....	s. 54
2.2.1 Indywidualizm – kolektywizm a motywacja wewnętrzna.....	s. 54
2.2.2 Męskość i unikanie niepewności a motywacja osiągnięć.....	s. 55
2.3 Podsumowanie.....	s. 57
Rozdział 3 Problem i metoda badań własnych.....	s. 58
3.1 Problemy badawcze.....	s. 58
3.2 Narzędzie badawcze.....	s. 59
3.2.1 Obliczanie wyników.....	s. 63
3.3 Kultura włoska a polska – charakterystyka porównawcza na podstawie wyników badań IMB G. Hofstede.....	s. 63
3.4 Hipotezy badawcze.....	s. 64
Rozdział 4 Analiza i dyskusja wyników badań.....	s. 66
4.1 Charakterystyka osób badanych z perspektywy wymogów stanowiska pracy.....	s. 66
4.2 Ogólna charakterystyka osób badanych.....	s. 68
4.3 Charakterystyka osób badanych w podgrupach narodowych.....	s. 69
4.4 Statystyki opisowe –profil motywacji osiągnięć w całej puli badanych.....	s. 70
4.5 Różnice międzygrupowe – motywacja osiągnięć w kulturze polskiej i włoskiej.....	s. 71
4.6 Wnioski z badań.....	s. 76
Zakończenie.....	s. 77
Literatura cytowana.....	s. 82
Spis rysunków i tabel.....	s. 85
Załączniki.....	s. 86

UNIWERSYTET im. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

PSYCHOLOGIA

Katarzyna Wolff

**Problem stereotypowego podziału zawodów względem płci w doradztwie
zawodowym**

**Praca napisana w Pracownia Komputerowych Systemów
Interpretacyjno-Diagnostycznych
pod kierunkiem
Prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego**

Poznań 2007

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
1. Przegląd literatury	6
1.1 Historia i ewolucja pojęcia stereotypu.....	6
1.2 Pojęcie stereotypu w różnych paradygmatach psychologicznych	7
1.3 Sztuczne sieci neuronowe w badaniach nad dynamiką stereotypów.....	8
1.4 Etapy kształtowanie się stereotypu płci	11
1.5 Stereotypy płci a rozwój zawodowy	13
1.6 Teoria schematu rodzajowego Sandry L. Bem	17
1.7 Płeć a kariera zawodowa	23
1.8 Przepisy prawne dotyczące dyskryminacji płciowej na rynku pracy	25
1.9 Instytucjonalne doradztwo zawodowe	27
1.10 Przewodnik po zawodach	31
2. Badanie	33
3. Analiza wyników	41
3.1 Hipotezy statystyczne	41
3.2 Wyniki oceny etykiet zawodów i cech na wymiarze męskość-kobiecość	41
3.3 Ocena etykiet i ocena opisu zawodów	45
Wnioski	57
Zakończenie	60
Literatura cytowana	61
Załączniki	62
Załącznik 1	62
Załącznik 2	67
Załącznik 3	69

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
KIERUNEK PSYCHOLOGIA

Dorota Frydecka

(166708)

Porównanie modeli diagnozy stosowanych w psychologii i psychiatrii

Comparison of models of diagnosis applied in psychology and psychiatry

**Praca napisana w Zakładzie
Metodologii Badań Psychologicznych**

**pod kierunkiem
Prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego**

Wrocław 2007

Streszczenie

Celem pracy było porównanie modelu diagnozy stosowanych w psychologii i psychiatrii. Omówione zostało znaczenie wprowadzenia klasyfikacji diagnostycznych na rozwój obecnego podejścia do diagnozy w psychiatrii. W porównaniu uwzględniono takie różnice pomiędzy diagnozą psychologiczną a psychiatryczną jak: rola teorii wyjaśniającej w diagnozie, odwołanie do czynników biologicznych, psychologicznych i społecznych w rozumieniu funkcjonowania psychicznego, stosowanie różnych rodzajów norm i definicji zdrowia psychicznego i jego zaburzeń.

Słowa kluczowe: model diagnozy, psychologia, psychiatria, zaburzenie psychiczne

Summary

The aim of the thesis was to compare models of diagnosis applied in psychology and psychiatry. The influence of the introduction of classification systems on the development of current methods of diagnosis used in psychiatric practice. Several types of differences between psychological and psychiatric diagnosis were discussed, such as: the role of explanatory theory in diagnosis, use of biological, psychological and social factors in the understanding of normal psychological functioning, use of various types of norms and definitions of psychological health and its disturbances.

Keywords: model of diagnosis, psychology, psychiatry, psychiatric disorder

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
1. Pojęcie diagnozy	7
1.1. Czym jest diagnoza?	7
1.2. Badanie diagnostyczne jako badanie naukowe.....	8
Rozdział 2. Klasyfikacje psychiatryczne	13
2.1. Rys historyczny.....	14
2.2. Znaczenie wprowadzenia klasyfikacji psychiatrycznych	19
3. Znaczenie teorii w psychologii i psychiatrii	24
3.1. Czym jest teoria?.....	24
3.2. Znaczenie teorii w różnych podejściach	26
3.3. Miejsce teorii w diagnozie psychologicznej i psychiatrycznej.....	29
3.3. Klasyfikacja ateoretyczna	31
3.1.1. Czy na pewno ateoretyczna?	33
3.3.2. Konsekwencje klasyfikacji ateoretycznej.....	35
4. Użyteczność diagnozy	39
4.1. Użyteczność diagnozy w psychologii.....	40
4.2. Użyteczność diagnozy w psychiatrii.....	41
5. Definicje zdrowia psychicznego i jego zaburzeń w psychologii i psychiatrii	44
5.1. Pojęcie normy	44
5.2. Rodzaje norm	45
5.2.1. Norma statystyczna.....	45
5.2.2. Norma społeczno-kulturowa.....	47
5.2.3. Norma w modelach teoretycznych	48
5.2.4. Norma jako brak występowania objawów.....	49
5.2.5. Norma w podejściu nomotetycznym i idiograficznym.....	53
5.2. Norma w paradygmacie neurobiologicznym, psychogenetycznym i interakcyjnym	54
5.3. Pojęcie normy a definicja zdrowia i zaburzenia psychicznego	57
5.4. Model kategorialny, dymensjonalny i prototypowy zaburzeń psychicznych.....	60
Zakończenie	66
Literatura:	70

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
KIERUNEK PSYCHOLOGIA

Mirosław Chybicki

(92143)

Analiza treści blogów adolescentów dokonujących samookaleczeń

Content analysis of blogs written by self-mutilating adolescents

**Praca napisana w Zakładzie
Metodologii Badań Psychologicznych**

**Pod kierunkiem
Prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego**

WROCŁAW 2007

Streszczenie

Celem pracy było znalezienie cech tekstu, przy pomocy których można różnicować blogi z opisem samookaleczeń od tych, w których takich opisów nie ma. Przeprowadzona została analiza treści 10 blogów, w których wprost opisane było samookaleczenie oraz 10 w których takich opisów nie było. Na podstawie przeprowadzonego badania stwierdzono, że blogi w których opisywany jest fakt samookaleczania się, zawierają też więcej opisów problemów egzystencjalnych, problemów rodzinnych, przeżywania wstydu i poczucia winy oraz korzystania z używek w porównaniu z blogami, w których nie ma opisów samookaleczania. Analiza dyskryminacyjna wykazała, że przy pomocy wybranych zmiennych da się różnicować z 80% dokładnością blogi, w których jest opisywane samookaleczenie od blogów bez tych opisów. Wykorzystano program do w pełni automatycznego – komputerowego oznaczania kategorii analizy treści i przystosowano go do rozpoznawania fragmentów tekstu opisujących samookaleczenia. Uzyskano 82% właściwych rozpoznań ze wszystkich fragmentów sygnowanych ręcznie, przy 43% błędnych rozpoznaniach.

Słowa kluczowe : samookaleczenie się, blogi, analiza treści, komputerowo wspomagana analiza treści

Summary

The aim of this thesis was finding specific features in text, that could differentiate blogs containing description of self-mutilating behaviors from the ones that don't. Content analysis of 10 blogs which had explicit descriptions of self-mutilations and 10 that hadn't was carried out. On the basis of current study it was found, that the blogs containing description of self-mutilating behaviors, contain more descriptions of existential problems, family problems, experiencing shame and guilt, in comparison to blogs that don't contain descriptions of self-mutilations. Discriminant analysis showed, that it is possible using chosen variables, to differentiate with 80% accuracy between blogs containing description of self-mutilating behaviors from the ones that don't. Program designed to automatic – computer signing content analysis categories was used and adjusted to recognize parts of text describing self-mutilations. The program was able to correctly recognize 82% of all fragments signed manually, with 43% wrong recognitions.

Keywords: self-mutilation, blog, content analysis, computer aid content analysis

SPIS STREŚCI

Wstęp	6
Rozdział 1. Przegląd literatury na temat autoagresji oraz blogów	8
1.1 Definicje i rodzaje autoagresji	8
1.2. Przyczyny psychologiczne autoagresji	10
1.3 Uwarunkowania biologiczne autoagresji	14
1.4 Częstość występowania autoagresji	15
1.5 Definicje i rodzaje blogów	17
1.6 Dotychczasowe badania dotyczące blogów	18
1.7 Czynniki motywacyjne osób umieszczających blogi w sieci	19
Rozdział 2. Analiza treści	21
2.1 Zastosowania analizy treści	21
2.2 Przeprowadzanie analizy treści	22
2.3 Sposoby kodowania	23
2.4 Interpretacyjna i skoncentrowana na odbiorze analiza treści	24
2.5 Interpretacyjna analiza treści	26
2.6 Skoncentrowana na odbiorcy analiza treści	28
Rozdział 3. Stosowane metody	31
3.1 Pytania badawcze	31
3.2 Metoda	31
3.3 Przebieg analizy	32
3.4 Kategorie analizy	32
Rozdział 4. Wyniki	36
4.1 Opisywane problemy	36
4.2 Opisywane emocje	41
4.3 Opisywane sposoby radzenia sobie	45
4.4. Komputerowe sygnowanie	48
4.5 Autoagresja	48
4.6 Analiza skupień	50
4.7 Analiza dyskryminacyjna	52

Rozdział 5. Wnioski	54
5.1 Pierwsze pytanie badawcze	54
5.2 Drugie pytanie badawcze.....	54
5.3 Trzecie pytanie badawcze.....	55
5.4 Komputerowe sygnowanie kategorii.....	55
5.5 Podsumowanie.....	57
 Literatura	 58
 Spis tabel i rysunków.....	 64

UNIWERSYTET WROCLAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
KIERUNEK PSYCHOLOGIA

Małgorzata Zofia Kozłowska

(Nr albumu 149526)

Psychosemantyczne różnice międzyjęzykowe w adaptacji kulturowej testów na przykładzie Kwestionariusza Jakości Życia (EORTC QLQ-C30 version 3.0.)

Psychosemantic differences in cultural adaptation of tests – Quality of Life

Questionnaire (EORTC QLQ-C30 version 3.0.) case

**Praca napisana
w Zakładzie Metodologii Badań Psychologicznych
pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego**

Wrocław 2007

Streszczenie

Praca prezentuje badanie istnienia różnic psychosemantycznych w adaptacjach kulturowych testów psychologicznych na przykładzie Kwestionariusza Jakości Życia (EORTC QLQ-C30 version 3.0.). Zbadano trzy wersje językowe kwestionariusza: oryginalną – angielską, francuską oraz polską. W badaniu posłużono się analizą słownikową oraz eksplikacją językoznawczą przy użyciu naturalnego metajęzyka semantycznego Anny Wierzbickiej. Dzięki przeprowadzonej analizie uzyskano wyniki świadczące o istnieniu różnic znaczeniowych w adaptacjach kulturowych kwestionariusza. Istniejące różnice w wielu przypadkach są wynikiem różnic kulturowych, a więc przynależą do grupy różnic psychosemantycznych, jednak część z nich może być wynikiem niedoskonałości procedury tłumaczenia w procesie adaptacji kulturowej lub nie najlepszego wyboru słowa dokonanego przez tłumacza. Badanie umożliwiło także weryfikację metody eksplikacji Anny Wierzbickiej jako potencjalnego narzędzia wspomagającego procedurę tłumaczenia w procesie adaptacji kulturowej narzędzi psychologicznych.

Słowa kluczowe: adaptacja kulturowa, różnice psychosemantyczne, Kwestionariusz Jakości Życia, tłumaczenie, Naturalny Metajęzyk Semantyczny.

Summary

This study investigated the psychosemantic differences in cultural adaptation of psychological tests. Using a case of Quality of Life Questionnaire (EORTC QLQ-C30 version 3.0.), three versions were considered – English, French and Polish. The analyze went through two research methods – the analyze of dictionary meaning and the explication with Natural Semantic Metalanguage of Anna Wierzbicka. The results showed that there are some word meaning differences in considered questionnaires. These difference are results either on cultural difference (in this case they can be called psychosemantic differences), or on problems in translating during cultural test adaptation. The research also showed the possibility of using Wierzbicka's method to help in translating and in procedures of cultural adaptation of psychological questionnaires.

Key words: cultural adaptation, psychosemantic differences, Quality of Life Questionnaire, translating, Natural Semantic Metalanguage.

Spis treści

Wstęp	5
Rozdział 1 Podłoże teoretyczne badań	7
1.1. Semantyka językoznawcza	7
1.2. Naturalny metajęzyk semantyczny	10
1.3. Język i skrypty kulturowe	11
1.4. Językowy obraz świata i sposoby jego rekonstrukcji	15
1.5. Wykorzystanie korpusów językowych oraz modelu wielowymiarowej pamięci semantycznej HAL (<i>Hyperspace Analogue to Language</i>) w badaniach językoznawczych	17
1.6. Teoria przekładu	18
1.7. Ogólne problemy kulturowej adaptacji testów	20
1.8. Problem przekładu w procesie adaptacji kulturowej testów psychologicznych	27
Rozdział 2 Problem badawczy i metody badań	30
2.1. Problem badawczy	30
2.2. Metody badań	32
2.2.1. Analiza słownikowa – opis metody	33
2.2.2. Eksplikacja językoznawcza z zastosowaniem naturalnego metajęzyka semantycznego – opis metody	33
Rozdział 3 Analiza różnic psychosemantycznych trzech wersji językowych Kwestionariusza Jakości Życia	36
3.1. Różnice psychosemantyczne wyrazów – analiza zasięgu leksykalnego	37
3.2. Różnice psychosemantyczne wyrażań – analiza zasięgu leksykalnego	41
3.3. Eksplikacja wyrażań i zwrotów występujących w dwóch wersjach językowych kwestionariusza	44
3.4. Różnice w budowie kwestionariusza	49
Wnioski	51
Literatura cytowana	54
Narzędzia	56
Aneks	57

**UNIWERSYTET im. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
PSYCHOLOGIA**

Barbara Gramowska

130785

**Wpływ nadmiernego obciążania się pracą na występowanie
dysfunkcji seksualnych
u pracujących mężczyzn**

**The influence of overwork for the occurrence of sexual dysfunctions among
working men**

**Praca magisterska napisana w Pracowni Komputerowych
Systemów Interpretacyjno - Diagnostycznych
pod kierunkiem
Prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego**

Poznań 2007

Wpływ nadmiernego obciążania się pracą na występowanie dysfunkcji seksualnych u pracujących mężczyzn

Streszczenie

Celem niniejszej pracy było porównanie dwóch grup badanych i ustalenie ich poziomu nadmiernego obciążania się pracą. Do badania użyto Kwestionariusza Nadmiernego Obciążania się Pracą opracowanego w zespole badawczym Pracowni Komputerowych Systemów Interpretacyjno – Diagnostycznych. Pierwsza grupa badanych to pracujący mężczyźni, u których nie zdiagnozowano problemów z funkcjonowaniem seksualnym. Druga grupa badanych to pracujący mężczyźni leczący się z powodu dysfunkcji seksualnych. Kwestionariusz składał się z czterech skal: skala negatywnych społecznych i podmiotowych skutków pracoholizmu, skala wymuszania przez organizacje nadmiernego obciążania się pracą, skala stylu pracy i przekonań, skala uzależnienia. Analiza wyników wykazała istotne statystycznie różnice na skali stylu pracy i przekonań. Wynik ten był zgodny z założeniem, że osoby leczące się z powodu dysfunkcji seksualnych uzyskały wyniki wyższe na tej skali niż osoby zdrowe. Wyniki pozostałych skal wykazały różnice pomiędzy porównywanymi grupami. Wskazały na wyższe wyniki osób zdrowych, nie były to jednak różnice istotne statystycznie.

Słowa kluczowe: pracoholizm, nadmierne obciążenie pracą, dysfunkcje seksualne

The influence of overwork for the occurrence of sexual dysfunctions among working men

Summary

The aim of this study was to compare two groups of people and to evaluate their level of exhaustion. The "Questionnaire of Overwork" was used. The first group included working men without sexual dysfunction. The second group consisted of working men who went under treatment for sexual dysfunction. The questionnaire was based on four scales: scale of negative effects on social relations and personal well being, scale of employers pressure to work overtime and give overload of labour, scale of personal work ethic, scale of personal addiction to labour. The analysis of the results revealed significant differences in the scale of work ethic. The results conformed with the preconceived idea that those who were actively treating their sexual dysfunction received higher scores in that scale than those who were healthy. The results of the remaining scales showed differences between the compared groups. The findings exhibit that the scores of the healthy were higher than those with a form of sexual dysfunction. However, the differences in scores proved to be statistically insignificant.

Keywords: Workoholism, work overload, sexual dysfunction

Spis treści

Wstęp	8
Rozdział 1. Podstawowe pojęcia i problemy dotyczące pracoholików i pracoholizmu	10
1.1 Wprowadzenie	10
1.2 Typologia pracoholików	12
1.3 Fazy procesu uzależniania się od pracy według Wayne'a E. Oates'a	18
1.4 Wpływ wykonywanego zawodu na prawdopodobieństwo uzależnienia się od pracy ...	19
1.5 Pracoholizm w miejscu pracy	19
Rozdział 2. Wpływ dysfunkcji seksualnych na funkcjonowanie człowieka	23
2.1 Wprowadzenie	23
2.2 Rozwój seksualny człowieka	24
2.3 Dysfunkcje seksualne występujące u mężczyzn.....	26
2.4 Dysfunkcje seksualne występujące u kobiet.....	27
2.5 Główne przyczyny pojawienia się dysfunkcji seksualnych.....	28
2.6 Czynniki wpływające na występowanie dysfunkcji	28
2.6.1 Czynniki biofizyczne	28
2.6.2 Czynniki psychospołeczne.....	29
2.6.3 Czynniki społeczno – kulturowe.....	30
2.6.4 Czynniki sytuacyjne.....	31
Rozdział 3. Problem i metoda badań	32
3.1 Wprowadzenie	32
3.2 Problemy badawcze	32
3.2.1 Problemy zależnościowe.....	32
3.3 Definicje badanych zmiennych.....	32
3.4 Hipotezy badawcze	34
3.5 Budowa skali pracoholizmu.....	35
3.6 Dobór osób do badania	40
3.7 Procedura i organizacja badania	40
3.8 Schemat statystycznej analizy danych.....	40
Rozdział 4. Analiza wyników badań	41
4.1 Wprowadzenie	41
4.2 Porównanie średnich i odchyłeń standardowych dwóch grup badanych	41

4.3 Wyniki testu normalności rozkładu dla dwóch grup badanych	42
4.4 Test U Manna-Whitneya.....	43
4.5 Statystyczna weryfikacja hipotez zależnościowych	44
4.6 Omówienie wyników badań	47
4.7 Wnioski końcowe	48
Zakończenie	49

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Maciej Andrzej Skrzypczak

(numer albumu: 140613)

**Rozwijanie kompetencji negocjacyjnych
poprzez technikę Live Action Role Playing
Games (TLARP)**

**Developing negotiation skills through technique of Live
Action Role Playing Games (TLARP)**

Praca napisana w Zakładzie Psychologii
Ogólnej i Psychodiagnostyki
pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2008

ROZWIJANIE KOMPETENCJI NEGOCJACYJNYCH POPRZEZ TECHNIKĘ LIVE ACTION ROLE PLAYING GAMES (TLARP)

Streszczenie

Celem niniejszej pracy była prezentacja TLARP - techniki Live Action Role Playing Games. Na jej podstawie stworzono symulację negocjacyjną Licence to Negotiate, której wpływ na rozwój kompetencji negocjacyjnych został poddany badaniu. Metoda została stworzona poprzez syntezę technik o wartości dydaktycznej obecnych w grach, symulacjach, zabawie, case studies oraz *role playing games*. Badanie polegało na porównaniu ze sobą trzech grup: grupy, która przeszła podstawowe szkolenie z zakresu umiejętności miękkich, grupy, która przeszła szkolenie zaawansowane i grupy, która uczestniczyła w symulacji Licence to Negotiate. Aby zmierzyć efektywność szkoleń posłużono się przetłumaczoną skalą FFNS (*Five Factor Negotiation Scale*) skonstruowaną przez Nakkula i Nikkopolidis (1998). Wyniki badania pokazują wyraźnie, że od charakteru szkolenia zależy jego efektywność w kształtowaniu kompetencji negocjacyjnej. Wykazano dwie istotne różnice:

1. Grupa, która brała udział w symulacji Licence to Negotiate osiągnęła wyższe wyniki w podskali współpracy w porównaniu z pozostałymi grupami (test ANOVA, istotność 0.03).
2. Porównanie pomiędzy grupą ze szkoleniem podstawowym a grupą ze szkoleniem Licence to Negotiate dowiodło skuteczności TLARP w kształtowaniu szeroko pojętej kompetencji negocjacyjnej (analiza kontrastów ANOVA, istotność na poziomie 0,02).

Słowa kluczowe: negocjacje, symulacja, role playing, role playing games, live action role playing.

DEVELOPING NEGOTIATION SKILLS THROUGH TECHNIQUE OF LIVE ACTION ROLE PLAYING GAMES (TLARP)

Summary

The aim of this study was to present TLARP – technique of Live Action Role Playing Games. On this basis, the negotiation simulation Licence to Negotiate was built on and its influence on developing negotiation skills was examined. The technique was developed through the synthesis of elements with didactic potential taken from games, simulations, play, case studies and role playing games. Research compares three groups: one that took part in basic soft skills training; the other, that took part in advanced workshop; and the third one, that participated in Licence to Negotiate simulation. In order to measure efficiency of trainings, Five Factor Negotiation Scale (Nakkula, Nikopolidis, 1998) has been translated and applied. The analysis of the results explicitly exhibits that efficiency in developing negotiation skills depends on specific character of a training. Two significant differences were proven:

1. Group, that participated in Licence to Negotiate simulation has achieved higher results in collaboration subscale comparing with other groups (ANOVA, significance level 0,03)
2. Comparison of basic training group with Licence to Negotiate group has proven efficiency of TLARP in developing widely understood negotiation skill (contrast analysis ANOVA, significance level 0,02)

Keywords: negotiation, simulation, role playing, role playing games, live action role playing.

Spis treści

Wprowadzenie	8
1. Teoretyczne podstawy negocjacji	10
1.1 Definicja.....	10
1.2 Negocjacje oparte na zasadach.....	12
1.3 Typowa gra negocjacyjna.....	14
2. Role Playing Games	17
2.1 Definicja.....	17
2.2 Live Action Role Playing Games.....	22
2.3 Fragment rozgrywki.....	22
2.4 RPG w edukacji.....	24
2.4.1 Techniki odgrywania roli. Gra fabularna a drama.....	25
2.4.2 Właściwości socjalizacyjne.....	26
2.4.3 Problem nierealności i problem etyki.....	27
2.4.4 Wnioski.....	29
3. W stronę metody – podstawy teoretyczne i praktyczne	31
3.1 TRPG i TLARP – podstawy teoretyczne i wyniki badań.....	31
3.1.1 Gry symulacyjne w literaturze.....	31
3.1.2 Odgrywanie roli w kontekście pozostałych szkoleniowych metod aktywnie angażujących uczestników.....	35
3.1.3 TRPG.....	38
3.1.4 TLARP.....	40
3.1.4.1 Mistrz Gry i NPC.....	41
3.1.4.2 Debriefing.....	44
3.2 TLARP – doświadczenia własne.....	44
3.2.1 Podejście pierwsze.....	44

3.2.2	Podejście drugie	52
3.2.3	Podejście trzecie.....	54
3.2.4	Podejście czwarte	54
3.2	Podsumowanie.....	54
4.	Metodologiczne podstawy badań własnych.....	58
4.1	Problem badawczy	58
4.2	Operacjonalizacja zmiennych i metody pomiaru	58
4.3	Pytania i hipotezy badawcze	60
4.4	Metody i narzędzia badawcze	62
4.4.1	FFNS – pięcioczynnikowa skala negocjacji.....	62
4.4.1.1	Zastosowanie FFNS: Program for Young Negotiators	63
4.4.1.2	Pięć czynników FFNS.....	64
4.4.1.3	Tłumaczenie FFNS	68
4.5	Procedura i przebieg badań.....	71
4.6	Charakterystyka grupy badanej	72
5.	Analiza wyników badań własnych	76
5.1	Weryfikacja hipotez	76
5.2	Interpretacja wyników	80
6.	Podsumowanie	81
	Literatura.....	84
	Spis tabel i rysunków.....	88
	Załącznik nr 1: FFNS.....	90
	Załącznik nr 2: Gra negocjacyjna: pomarańcza	109
	Załącznik nr 3: Licence to Negotiate	113
	Załącznik nr 4: Licence to Negotiate - fotografie	128

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
w Poznaniu

Agnieszka Szymańska

Formy akulturacji u Polaków żyjących na emigracji i ich uwarunkowania

**Acculturation forms presented by Polish people living abroad and their
conditions**

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2008

Streszczenie

Celem pracy było uzyskanie odpowiedzi na pytanie o czynniki sprzyjające przystosowywaniu się imigrantów do społeczeństwa przyjmującego, bądź utrudniające adaptację na emigracji. Chciano sprawdzić, w jakim stopniu dane psychospołeczne takie jak wiek, wielkość miejsca pochodzenia, płeć, długość pobytu, subiektywnie postrzegane podobieństwo do rdzennych mieszkańców, czy znajomość języka danego kraju mają związek ze sposobem „znajdywania swojego miejsca” na emigracji. Zaprezentowane zostały różne rozumienia terminu akulturacja, natomiast w badaniach zastosowany został model strategii akulturacyjnych Berry’ego. Wyróżnia on cztery strategie: integracyjną, asymilacyjną, marginalizacyjną oraz separacyjną. Powstają one w zależności od odpowiedzi, jakiej udziela emigrant na pytania: o zachowanie tożsamości kraju pochodzenia oraz o to, czy wartością jest dla niego przyjęcie tożsamości kulturowej społeczeństwa w którym obecnie żyje. Osobami badanymi były zarówno kobiety, jak i mężczyźni w wieku od 19 do 56 lat. Przebadano 82 osoby kwestionariuszem przesyłanym bądź bezpośrednio - przez pocztę elektroniczną za pomocą portali społecznościowych (Goldenline, nasza-klasa) do osób, które są Polakami oraz przebywają od co najmniej pół roku poza granicami Polski, bądź pośrednio poprzez tzw. efekt kuli śniegowej – osoby, które otrzymały kwestionariusz przesyłały go swoim znajomym Polakom spełniającym kryterium mieszkania co najmniej pół roku poza granicami Polski. Kwestionariusz jest narzędziem autorskim bazującym częściowo na Vancouver Index of Acculturation. Zbieranie danych trwało około miesiąca.

W badaniach potwierdziły się hipotezy dotyczące związku między wybieranymi strategiami a znajomością języka kraju przyjmującego, powodami ekonomicznymi decydującymi o podjęciu decyzji o wyjeździe oraz postrzeganym przez osoby badane podobieństwem do rdzennych mieszkańców danego kraju. Grupa osób prezentujących asymilacyjną strategię akulturacyjną cechowała się najlepszą deklarowaną znajomością języka kraju przyjmującego, najslabszą znajomość języka deklarowały osoby charakteryzujące się strategią marginalizacyjną. Osoby, które w podjęciu decyzji o wyjeździe kierowały się czynnikami ekonomicznymi znacznie częściej wybierały strategię separacyjną w porównaniu do osób, które wybierały strategię asymilacyjną. Osoby, które postrzegały siebie jako podobne do rdzennych obywateli danego kraju częściej niż osoby odbierające siebie jako różniące się charakteryzowały się strategią asymilacyjną.

Nie potwierdziły się hipotezy dotyczące związku między wybieranymi strategiami a wysokością kosztów psychologicznych, wiekiem, długością pobytu na emigracji, płcią, wielkością miejsca pochodzenia, czy wykształceniem.

Słowa kluczowe: akulturacja, emigracja, adaptacja.

Summary

The main aim of this master thesis is the answer to the question about factors favorable adapting immigrants to the host country, or make difficulties in the adaptation process on the emigration. Want to check, in what degree given in psychosocial dates such as age, the size of the place of the origin, sex, the length of the stay, subjective perceived similarity to indigenous occupants, or the knowledge of the language of the host country influence on the way finding of one's place on the emigration. They were presented the various definitions of the acculturation, however the model of the Berry's strategy of acculturation. He stand out four strategies: integration, assimilation, marginalization and separation. They come into being in dependence on the answer, the emigrant gives on questions: about the behavior of the identity of the country of the origin. People who took part in the test were both the woman and men in age from 19 to 56 years. An examination the questionnaires were sent by e-mail or directly to the people who are Poles and spend from the half of year beyond the borders of Poland at least. The questionnaire is author's tool basing on Vancouver Index of Acculturation partly. Picking given took about the month.

Hypotheses relating to the relationship between chosen strategies and the knowledge of the language of the country striker, economic reasons decisive about making the decision about the departure were confirmed in investigations and perceived by people who were studied the similarity to the indigenous occupants of the given country. People presenting the assimilative strategy of acculturation group was characterizing the best declared knowledge of the language of the country striker, people being characterizing the marginalization strategy declared the weakest knowledge of the language. The other who in making the decision about the departure acted economic factors more considerably often chose the separation's strategy in the comparison with the persons who chose the assimilative strategy. The person, which

perceived oneself as similar to the indigenous citizens of the given country often than person receiving oneself as different from the others they were characterizing by assimilative strategy. Hypotheses relating to the relationship between chosen strategies and the height of psychological costs, age, the length of the stay on the emigration, sex, the size of the place of the origin, the education they were not confirmed.

Key words: acculturation, emigration, adaptation.

SPIS STREŚCI

Wstęp.....	7
1. Akulturacja.....	9
1.1. Pojęcie akulturacji.....	9
1.2. Historia akulturacji.....	10
1.3. Akulturacja w polskiej literaturze.....	13
2. Model Berry'ego.....	14
2.1. Podstawowe pojęcia	14
2.2. Model Berry'ego. Strategie pomiarowe.....	16
2.3. Krytyka i analiza modelu Berry'ego.....	19
3. Problematyka i metodologia badań własnych.....	23
3.1. Cel i problem badawczy.....	23
3.2. Zmienne zależne i niezależne.....	23
3.3. Hipotezy badawcze.....	24
3.4. Operacjonalizacja zmiennych.....	26
3.5. Dobór osób do badania.....	28
3.6. Procedura i organizacja badań.....	28
4. Analiza wyników badań własnych.....	29
4.1. Analiza ilościowa otrzymanych wyników.....	29
4.2. Weryfikacja hipotez badawczych.....	35
4.3. Wnioski.....	40
5. Zakończenie.....	42
Literatura cytowana.....	44
Spis tabel, rysunków i rycin	47
Załączniki.....	48

**UNIwersYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
w Poznaniu**

Adam Kucz

**Specyfika diagnozowania procesów poznawczych u osób
z uszkodzonym wzrokiem**

**The specifications of diagnosing cognitive processes of the
people with sight disabilities**

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2008 r.

Streszczenie:

Poniższa praca dotyczy zagadnień z zakresu psychologii osób niewidomych. Poruszone zostały tematy kompensacji, psychologii rozwojowej osób niewidomych, oraz szerzej opisany temat diagnostyki procesów poznawczych osób niewidomych. Praca zawiera treści teoretyczne z zakresu istotności dla życia codziennego procesu kompensacji, przegląd rozwoju poszczególnych procesów psychicznych dziecka niewidomego. Druga część pracy skupia się na narzędziach psychometrycznych skierowanych do osób niewidomych, uwzględniając ich historię oraz osiągnięcia teraźniejszej pracy naukowej w tym zakresie. Zwieńczeniem pracy jest szeroki opis nowoczesnego narzędzia diagnostycznego.

Słowa kluczowe: testowanie, niewidomi, procesy poznawcze, tylfopsychologia

Summary:

This thesis is considering the issues connected with psychology of the blind. The subjects of compensation, developmental psychology and more extensive description of diagnosing the cognitive processes of the blind were taken up. The thesis contains theoretical matter on the importance of compensation process for everyday life, the overview of the development of the particular psychological processes of the blind child. The second part focuses on describing the psychometrical methods directed to the blind, including both their history and the achievements of the temporary scientific research on the subject. The couronnement of the thesis is the broad description of the modern diagnostic method.

Keywords: testing, the blind, cognitive processes, tyflopsychology

SPIS STREŚCI

1. Wstęp	7
2. Czym jest ślepotą i jaki wpływ ma na życie człowieka?	9
2.1. Procesy poznawcze	9
2.2. Działalność praktyczna	10
2.3. Orientacja przestrzenna	11
2.4. Sfera emocjonalna	11
2.5. Komunikacja z otoczeniem	12
2.6. Tyflopsychologia	12
3. Kompensacja – czym jest i w jaki sposób może pomagać?	13
3.1. Kompensacja kognitywna	14
3.2. Kompensacja percepcyjna	15
3.3. Kompensacja werbalna	16
4. Psychologia rozwojowa dzieci i młodzieży niewidomej – tyflopsychologia rozwojowa	17
4.1. Dialektyczna teoria rozwoju psychicznego	17
4.1.1. Zadatki organiczne	18
4.1.2. Wpływ środowiska	19
4.1.2.1. Postawy rodziców	19
4.1.2.2. Postawy widzących rówieśników	21
4.1.3. Wychowanie	22
4.1.4. Aktywność własna dziecka	22
4.2. Rozwój procesów poznawczych u dzieci niewidomych	23
4.2.1. Rozwój wrażeń i spostrzeżeń u dzieci niewidomych	23
4.2.2. Rozwój wyobrażeń u dzieci niewidomych	25
4.2.2.1. Wyobrażenia przestrzenne u dzieci niewidomych	27
4.2.3. Rozwój pamięci u dzieci niewidomych	27
4.2.4. Rozwój mowy u dzieci niewidomych	28
4.2.5. Rozwój myślenia u dzieci niewidomych	29
4.3. Rozwój emocjonalny dzieci niewidomych	31
4.4. Rozwój społeczny dzieci niewidomych	32
4.5. Rozwój osobowości dzieci niewidomych	33
4.6. Postawy dzieci niewidomych w stosunku do siebie oraz otoczenia	34
4.7. Potrzeby dzieci niewidomych	34
5. Tyflopsychologia stosowana – diagnostyka procesów poznawczych osób niewidomych	36
5.1. Rys historyczny narzędzi diagnostycznych przeznaczonych do badania procesów poznawczych osób niewidomych	38
5.1.1. Tymczasowe testy inteligencji Hayesa-Bineta dla niewidomych (Interim Hayes-Binet Intelligence Tests for the Blind)	39
5.1.2. Test inteligencji Langan dla niewidomych	39
5.1.3. Test inteligencji Williams dla dzieci niewidomych i niedowidzących	40
5.1.4. Skale Inteligencji Wechslera	40

SPIS TREŚCI

5.1.6. Dotykowa skala inteligencji dla niewidomych dorosłych	41
5.1.7. Stanfordzki test kostek Kohsa dla niewidomych (Stanford-Kohs Design Test for the Blind) .	42
5.2. Podsumowanie rysu historycznego testów psychologicznych przeznaczonych dla osób niewidomych	43
6. The Haptic Test Battery – opis narzędzia diagnostycznego	44
6.1. Słowo wstępu	44
6.2. Opisy poszczególnych subtestów The Haptic Test Battery	44
6.3. Metoda	53
6.3.1. Grupy normalizacyjne	53
6.3.2. Wyniki analiz statystycznych	53
6.3.2.1. Rzetelność	54
6.3.2.2. Analiza czynnikowa	55
6.3.2.3. Wpływ wieku oraz posiadania lub nieposiadania upośledzenia zmysłu wzroku na wyniki testu	56
6.4. Posumowanie opisu The Haptic Test Battery	58
7. Zakończenie	60
Literatura cytowana	61
Spis tabel	62
Spis rysunków	63

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

w Poznaniu

Radosław Cieśluk

(312617)

**Praca a poczucie sensu życia w tzw. „zawodach misyjnych” na przykładzie
pracowników socjalnych**

Work and a sense of meaning of life in so-called missionary jobs of social workers

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2008

Streszczenie

W niniejszej pracy podjęto problem związku między poczuciem sensu życia a pracą zawodową wśród osób wykonujących tzw. zawody misyjne. Główne hipotezy badawcze zostały oparte na koncepcji sensu życia Kazimierza Obuchowskiego. W badaniach porównano wyniki dwóch testów służących do badania poczucia sensu życia: pierwszy to Purpose In Life Test autorstwa Jamesa C. Crumbagha, Leonarda T. Maholika w adaptacji Zenomeny Płużek oraz Test do Lokowania Sensu Życia w Pracy według pomysłu autora niniejszej pracy. Jako grupę badawczą wybrano osoby zatrudnione jako pracownicy socjalni w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Szczecinie. Celem badań było sprawdzenie, jak poczucie sensu życia wpływa na poziom sensu życia lokowany w pracy. Analiza statystyczna pokazała, że istnieje związek istotny statystycznie pomiędzy poczuciem sensu życia a umiejscowieniem sensu życia w pracy wśród pracowników socjalnych. Wraz ze wzrostem poczucia sensu życia maleje poczucie sensu życia w pracy. Jednocześnie analiza wyników ujawniła także, że osoby wykonujące pracę socjalną narażone są na frustrację egzystencjalną, a spora grupa tychże pracowników uzyskała wyniki wskazujące na nerwicę noogenną. Uzyskano także potwierdzenie tezy, że praca zawodowa nie spełnia już swej normotwórczej roli i nie może stać się sensem życia dla pracowników z sektora pomocy społecznej.

Słowa kluczowe: zawody misyjne, sens życia, nerwica noogenna

Summary

In my thesis I discussed the problem of the relationship between sense of the meaning of life and a profession among workers of so-called missionary jobs. The main hypotheses were based on the Kazimierz Obuchowski's conception of the meaning of life. In following researches the findings of the two tests were compared, both for investigating a feeling of life's meaning. The first test, *Purpose in Life Test* was designed by James C. Crumbagh and Leonard T. Maholik adapted by Zenomena Płużek, second, *Meaning in Life Placed at Work Test* by the present author. The research group was comprised of social workers employed in the City Centre of Family Help in Szczecin. The aim of conducted researches was to check how meaning of life influences the level of the meaning of life located at work. The statistic analysis showed that there is a substantial statistically relation between the sense of meaning of life and a sense of meaning of life at work of the social workers. Together with the increase in sense of meaning of life the sense of meaning of life at work. decreases. Simultaneously the results of careful analysis revealed that the social workers are exposed to existential frustration and test's results of the considerable group of them indicate noogenic neurosis. In my thesis I confirmed the hypothesis that career does not fulfill its constructive role anymore in setting the norms and therefore cannot become a meaning of life for the social workers.

Keywords: missionary jobs, meaning in life, noogenic neurosis

Spis treści

Wstęp 7

Rozdział 1. Analiza stanu wiedzy 9

- 1.1. Sens życia w teoriach psychologicznych. 9
- 1.2. Człowiek wie znacznie więcej niż rozumie – koncepcja Alfreda Adlera. 10
- 1.3. Sens życia w ujęciu psychologów humanistycznych 11
- 1.4. Sens życia w obliczu jego utraty – analiza egzystencjalna Rollo May. 13
- 1.5. Sens życia w ujęciu psychologii egzystencjalnej 15
- 1.6. Sens życia w teorii potrzeb Kazimierza Obuchowskiego 18
 - 1.6.1. Rozwój potrzeby sensu życia. 22
 - 1.6.2. Lokowanie zaspokojenia potrzeby sensu życia. 25
- 1.7. Misyjne pojmowanie zawodu. 27
- 1.8. Praca socjalna jako zawód misyjny. 29

Rozdział 2. Problem i metoda badań. 33

- 2.1. Problem badawczy 33
- 2.2. Hipotezy badawcze 35
- 2.3. Metoda 36
 - 2.3.1. *Purpose In Life Test* 36
 - 2.3.2. Test Lokowania Sensu Życia w Pracy Zawodowej. 39
- 2.4. Dobór osób do badań. 40

Rozdział 3. Analiza wyników badań własnych. 42

- 3.1 Wyniki 42
- 3.2. Dyskusja wyników 47

Zakończenie.	53
Literatura.	55
Spis tabel i rysunków	57
Załączniki	58

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
we Wrocławiu

Łukasz Łuczyński

(numer albumu: 148724)

**Związek stylu życia i poczucia samoskuteczności ze sposobem
radzenia sobie z bólem u młodzieży**

**Relation between life style, self-efficiency and pain coping strategies
among young people**

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2008

Streszczenie

Prezentowana praca przedstawia interdyscyplinarne badanie nad związkiem stylu życia oraz poczucia samoskuteczności ze strategiami radzenia sobie z bólem u młodzieży. Podejmuje próbę odpowiedzi na pytanie, czy wyznawane wartości oraz poczucie samoskuteczności mają związek ze stylem radzenia sobie z bólem, rozumianym w kategoriach poznawczych. Zbadano 34 osoby w wieku 14-15 lat. Wykorzystano Kwestionariusz Poczucia Kompetencji KompOs, Skalę Wartości Schwartza (SVS) oraz Kwestionariusz Radzenia Sobie z Bólem CSQ. Przeanalizowano związek wymienionych zmiennych niezależnych z trzema podstawowymi strategiami radzenia sobie (nastawienia na zadanie, unikania, nastawienia na emocje), jak i bardziej szczegółowymi strategiami radzenia sobie z bólem, badanymi kwestionariuszem CSQ. Potwierdzono hipotezę dotyczącą związku poczucia samoskuteczności z poznawczą strategią radzenia sobie z bólem. W wyniku analizy pozostałych zmiennych uzyskano kilka interesujących wyników, których szczegółową interpretacją należy zająć się w dodatkowych badaniach nad związkiem wartości i preferencji czy zachowań ludzkich.

Słowa kluczowe: styl życia, poczucie samoskuteczności, poczucie kompetencji, wyznawane wartości, radzenie sobie z bólem.

Summary:

This work presents an interdisciplinary research on the relations between life style, self-effectiveness and coping with pain strategies among young people. It tries to answer a question if preferred values and perceived self-effectiveness are connected to the coping with pain styles, concerned from cognitive perspective. The data from 34 people, age 14-15, were analysed. In the research 3 questionnaires were used: Self-Competence Questionnaire KompOs, Schwartz Value Survey SVS and The Pain Coping Strategies Questionnaire CSQ. The relations between the independent variables and three basic coping strategies (goal, avoiding, emotions) as well as with more detailed strategies diagnosed by CSQ questionnaire were analysed. The research hypothesis about the relation between self-effectiveness and cognitive strategy of coping with pain was confirmed. However, the research has given some interesting results which give the ground to more detailed analysis of the relation of preferred values and human choices and behaviour.

Key words: life style, self-effectiveness, perceived competences, preferred values, pain coping.

Spis treści

Wstęp	4
Rozdział 1	
Wstęp teoretyczny	7
1.1 Modele bólu	7
1.2 Ból jako problem i sytuacja trudna	12
1.2.1 Klasyfikacje problemu	12
1.2.2 Rodzaje sytuacji trudnych	14
1.3 Style i strategie radzenia sobie z bólem	14
1.4. Poczucie samoskuteczności	20
1.4.1 Źródła poczucia samoskuteczności	21
1.4.2 Procesy aktywowane przez poczucie samoskuteczności	22
1.4.2.1. Procesy poznawcze	23
1.4.2.2 Procesy motywacyjne	23
1.4.2.3 Procesy emocjonalne	24
1.4.2.4 Procesy decyzyjne	25
1.5 Wartości w życiu człowieka	26
1.6 Styl życia	34
Rozdział 2	
Metodologia badań	39
2.1. Pytania i hipotezy badawcze	39
2.2. Operacjonalizacja zmiennych	40
2.3. Grupa badawcza	41
2.4. Narzędzia badawcze	41
2.5. Opracowanie wyników	43
Rozdział 3	
Opis i interpretacja wyników badania	44
3.1. Testowanie hipotez badania	45
3.2. Analiza pozostałych danych	49
3.3. Podsumowanie wyników	67
Rozdział 4	
Dyskusja nad wynikami	71
Zakończenie	74
Literatura cytowana	77
Spis tabel i rycin	79
Załączniki	82

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
KIERUNEK PSYCHOLOGIA

Maria Szymczak

(149548)

Problem selekcji do Wyższej Szkoły Oficerskiej
a specyfika populacji byłych podchorążych
The problem of selection to Military Academy
and the ex-recruits population specification

Praca napisana w Zakładzie Metodologii Badań Psychologicznych
pod kierunkiem
Prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2008

SPIS TREŚCI

Wstęp	s. 6
Rozdział 1. Problematyka selekcji w świetle literatury	s. 7
1.1 Zagadnienie selekcji.....	s. 7
1.2 Problematyka selekcji do wojska.....	s. 9
1.2 Problematyka selekcji w Wojsku Polskim.....	s. 12
1.3 Specyfika selekcji do WSOWLąd.....	s. 14
1.4 Specyfika studiów i późniejszego funkcjonowania.....	s. 18
1.5 Opis stanowiska pracy.....	s. 21
1.6 Profil idealnego kandydata.....	s. 23
1.6.1 Ogólna sprawność umysłowa.....	s. 24
1.6.2 Temperament.....	s. 27
1.6.3 Dojrzałość społeczna.....	s. 31
1.6.4 Dojrzałość emocjonalna	s. 33
1.6.5 Motywacja.....	s. 34
1.7 Podsumowanie.....	s. 35
Rozdział 2. Problem i metoda badań	s. 37
2.1 Wprowadzenie.....	s. 37
2.2 Problemy badawcze.....	s. 37
2.3 Hipotezy badawcze.....	s. 38
2.4 Osoby badane.....	s. 42
2.5 Zastosowane narzędzia badawcze.....	s. 44
2.5.1 Testy mierzące poziom umysłowy.....	s. 44
2.5.11 <i>RID-s-4</i>	s. 44
2.5.12 <i>TSP-3b-Test Stosunków Przestrzennych</i>	s. 45
2.5.13 <i>TRS-Test Rozumowania Słownika</i>	s. 45
2.5.14 <i>TRW-Test Rozumowania Werbalnego</i>	s. 45
2.5.2 Testy osobowości.....	s. 46
2.5.21 <i>Kwestionariusz Temperamentu Strelau</i>	s. 46
2.5.22 <i>Kwestionariusz Sposobu Podejmowania Decyzji</i>	s. 47
2.5.23 <i>Skala Snyder'a C.R i Fromkin'a H.R.</i>	s. 48
2.5.24 <i>Kwestionariusz Kontroli Emocjonalnej – Brzezińskiego J.</i>	s. 49

Rozdział 3. Analiza danych i wnioski.....	s. 51
3.1 Wprowadzenie.....	s. 51
3.2 Charakterystyka ogólna populacji byłych podchorążych.....	s. 51
3.2.1 Analiza wyników występujących korelacji pomiędzy testami dla populacji....	s. 55
3.3 Analiza skupień metodą k-średnich	s. 60
3.4 Weryfikacja hipotez.....	s. 68
3.5 Dyskusja wyników i wnioski z badań.....	s. 74
Zakończenie.....	s. 79
Literatura.....	s. 80
Spis rysunków.....	s. 84
Spis tabel.....	s. 85
Załączniki.....	s. 86

Streszczenie

Celem pracy niniejszej było porównanie populacji osób, które odniosły niepowodzenie na studiach wojskowych a modelem kandydata idealnego zawartego w *Metodyce badań psychologicznych kandydatów do wyższych szkół oficerskich* (1984). Hipotezy badawcze wynikały bezpośrednio z mieszczących się tamże założeń. Analizie poddano badania zawarte w teczkach akt personalnych wykonywane w trakcie procesu selekcyjnego. Liczba osób badanych N=148 w tym: kobiet (N=4) i mężczyzn (N=144) w wieku od 19 do 23 lat. Zastosowano następujące metody badania osobowości:

I. Metody kwestionariuszowe: *Kwestionariusz Temperamentu-Strelau J.* (-wersja 134 pytania), *Kwestionariusz Sposobu Podejmowania Decyzji*, *Skala Wyjątkowości Snyder'a C.R i Fromkin'a H.R*, *Kwestionariusz Kontroli Emocjonalnej-Brzezińskiego J.*

II. Testy inteligencji: *RID-s-4*, *Test Stosunków Przestrzennych*, *Test Rozumowania Słownika*, *Test Rozumowania Werbalnego*.

W wyniku analizy skupień wyodrębniono z populacji cztery charakterystyczne dla grupy profile osobowościowe. Weryfikacja hipotez wskazywała na cechowanie się przez populację ponadprzeciętnym poziomem: sprawności umysłowej oraz dojrzałości społecznej. Ponadto rezultaty sugerowały na ogólne niedopasowanie do modelu względem zmiennych temperamentalnych, emocjonalnych oraz sposobu podejmowania decyzji. Prezentowaną pracę wykorzystać można jako wstęp do weryfikacji obecnego procesu selekcyjnego kandydatów na stanowiska oficerskie.

Słowa kluczowe: selekcja, szkoła wojskowa, kandydat idealny, niepowodzenie, osobowość.

Summary

The aim of these studies was to compare the population of people who failed during the military studies and the model of ideal candidate based on *The military academies candidates psychological assessment methods* (1984). The research hypothesis directly arose from assumptions contained in the book mentioned above. The selection stage process research from personal applicants' data has been analyzed. The number of testing subject was N=148 and included: women (N=4), men (N=144) aged from 19 to 23. The following personality testing methods were used:

I. The questionnaire methods: *The Questionnaire of Temperament-Strelau J.*, *The Questionnaire of Individual Way of Making Decisions*, *The Scale of Uniqueness- Snyder C.R and Fromkin H.R*, *The Questionnaire of Emotional Control- Brzeziński J.*

II. The intelligence tests: *RID-s-4*, *The Test of Dimensional Relations*, *The Test of Dictionary Reasoning*, *The Test of Verbal Reasoning*.

In the result of cluster analysis four appropriate to the group personality profiles have been distinguished. The hypothesis verification indicated that population characterized over average level of: intellectual ability and social maturity. Moreover the results suggested that they did not fit in to frames of the model in temperamental, emotional maturity and the individual way of making decisions matter. The thesis could be used as an induction to the current military academy candidate's selection verification.

Keywords: selection, military academy, ideal candidate, failure, personality.

UNIwersYTET WROCLAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
KIERUNEK PSYCHOLOGIA

Dawid Mońka

(166533)

**Wpływ wiarygodności badacza na skuteczność zbierania danych
psychologicznych przez Internet**

Researcher's credibility in efficiency of psychological research in Internet

**Praca napisana w Zakładzie Metodologii Badań Psychologicznych
pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego**

Wrocław 2009

Streszczenie

Internet jest cennym narzędziem do zbierania danych psychologicznych i dlatego psychologiczne badania internetowe są tak popularne. W obliczu różnorodności badań staje internauta i na podstawie dostępnych mu informacji dokonuje decyzji o uczestniczeniu w nich. Celem niniejszej pracy było sprawdzenie w jaki sposób informacje o badaczu wpływają na skuteczność zbierania danych psychologicznych za pomocą internetowego kwestionariusza. Badacz został potraktowany jako nadawca komunikatu perswazyjnego. W quasi-eksperymentcie manipulowano zmienną wiarygodności badacza. Na potrzeby pracy powstała strona internetowa z linkami do badań prowadzonych przez fikcyjnych badaczy o różnym tytule zawodowym i naukowym. Zbieranie danych trwało trzy miesiące podczas, których internauci samodzielnie się rekrutowali i wypełniali wybrane przez siebie kwestionariusze badaczy. Wyniki nie potwierdziły hipotez mówiących, że badacz o stopniu naukowym będzie najskuteczniejszym badaczem. O skuteczności zbierania danych psychologicznych przesądziła kolejność rozmieszczenia linków.

Słowa kluczowe: Internet, badanie psychologiczne, perswazja, wiarygodność nadawcy

Summary

Internet is very useful tool for psychological data collection and that is why psychological online research is so popular. Internet user analyzing electronic information, makes a decision in which research to participate. This study treats researcher as a source on persuasion and examines how information about researcher influence on efficiency of psychological research using Internet questionnaire. Factor of source credibility was manipulated in quasi-experimental conditions. There was a web page constructed with links to questionnaires conducted by researchers with different degrees. Data collection took three months. Web users were finding web page and filling up chosen questionnaires. The results demonstrated that researcher with academic degree was not the most efficient. Conclusion is that the order of links on web page had significant effect.

Keywords: Internet, psychological data collection, persuasion, source credibility

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie.....	5
1 Analiza stanu wiedzy	7
1.1 Wykorzystanie Internetu w badaniach psychologicznych	7
1.2 Komunikacja i nawigacja internetowa	13
1.3 Wybrane zagadnienia z metodologii badań psychologicznych z użyciem Internetu.....	18
1.3.1 Niereprezentatywność próby internetowej.....	18
1.3.2 Powtórne wejścia i przerywanie badania	20
1.3.3 Brak standaryzacji sytuacji badania	22
1.3.4 Wpływ badacza	23
1.4 Kwestionariusz internetowy jako narzędzie zbierania danych psychologicznych... ..	27
1.4.1 Konstrukcja i walidacja narzędzia.....	27
1.4.2 Dobór i motywowanie badanych.....	30
1.4.3 Przykłady badań	31
2 Problem i metoda badań własnych.....	34
2.1 Problem badawczy	34
2.2 Hipotezy badawcze	36
2.3 Metoda badawcza.....	37
2.4 Charakterystyka badanej grupy	40
3 Analiza wyników badań własnych.....	41
3.1 Statystyczny opis uzyskanych wyników	41
3.2 Weryfikacja hipotez	48
4 Wnioski	50
Zakończenie	56
Literatura	58

UNIwersytet Wrocławski
Wydział Nauk Historycznych i
Pedagogicznych

Anita Zbieg
(167768)

**Obserwacja dynamiki interakcji w e-społeczności z
perspektywy analizy sieciowej.**

Observing and interpreting social interaction dynamics within virtual
community in Social Network Analysis perspective.

praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2009

Streszczenie

Celem pracy jest obserwacja dynamiki interakcji w społeczności ludzi budujących dom, przed oraz po wprowadzeniu nowej funkcjonalności – krótkich wiadomości o aktywności innych ludzi powiązanych z użytkownikiem. Do opisu dynamiki interakcji przyjęto metodykę Analizy Sieci Społecznych (SNA), natomiast rezultaty badań zostały zinterpretowane w ujęciu teorii Kapitału Społecznego. Z przeprowadzonej obserwacji wynika, że jednostki budując kapitał społeczny inwestują w rozwój słabych więzi własnej sieci personalnej. Ponadto największa dynamika wzrostu wystąpiła dla interakcji odwzajemnionych o najniższych kosztach społecznych. Zaobserwowano iż sieci relacji dla różnych aktywności posiadają różną topologię, mimo że ich dynamikę można opisać tym samym prawem wykładniczym. Badania pokazują, że kapitał społeczny w wirtualnej sieci społecznej jest akumulowany podobnie jak w rzeczywistych społeczeństwach.

Słowa kluczowe: *Analiza Sieci, dynamika interakcji, społeczność internetowa, wirtualna wspólnota, teoria Kapitału Społecznego, sieć personalna, sieci afiliacji, akumulacja kapitału, słabe i silne więzi, luki strukturalne, kapitał relacyjny, sieci relacji, społeczeństwo sieci, usieciowienie, relacje w Internecie, więź społeczna, społeczne koszty interakcji, Internet.*

Summary

A main goal of this thesis is observation of social network dynamics, after introducing new software feature – short announcements about activity of other people connected with a user. Social Network Analysis theorem was used for describing the interaction dynamics, whereas the results have been interpreted in Social Capital paradigm. Results show that actors build social capital by creating weak ties in their personal network. The greatest dynamics was observed in reciprocal interactions with the lowest social costs. Interaction networks for different activities have different topology while can be described by the same exponential law. Social capital within virtual community is accumulated similarly as in real societies.

Keywords: *Social Network Analysis, interaction dynamics, social network dynamics, personal community, group communities, Social Capital paradigm, social affiliation networks, capital accumulation, strong and weak ties, structural holes, relational capital, network society, The Net.*

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
Rozdział 1. Rzeczywiste i wirtualne sieci społeczne	8
1.1 Czym jest sieć społeczna?.....	8
1.2 Społeczeństwo sieci – zmiana społeczna XXI wieku	10
1.2.1 Koncepcja społeczeństwa sieciowego.....	10
1.2.2 Sieć a Self - sieciowy indywidualizm	11
1.3 Więzy między ludźmi – istota kapitału społecznego	15
1.4 Charakterystyka relacji i więzi istniejących w Internecie.....	21
1.5 Wirtualne wspólnoty	25
Rozdział 2. Modele sieci społecznych – nowa perspektywa badań psychologii społecznej	30
2.1. Zalety wykorzystania modeli sieci społecznych.....	30
2.2. Jak rozumieć społeczne układy złożone?.....	31
2.3. Analiza Sieci społecznych (<i>SNA – Social Network Analysis</i>).....	32
2.3.1 Węzły sieci i powiązania między nimi	32
2.3.2 Graf, jako narzędzie obserwacji sieci.....	33
Rozdział 3. Opis społeczności ludzi, budujących dom http://moj.extradom.pl	35
3.1 Historia i idea powstania serwisu.....	35
3.2 Ramy zachowań na społeczności - oprogramowanie strony pozwalające użytkownikom na zachowania społeczne (<i>social software</i>)	37
3.3 Jak rozumieć zachowanie ludzi na społeczności budujących dom? - opis metodologii eksperymentu i zawężenie podstawowych pojęć.....	41

Rozdział 4. Eksperyment naturalny – wprowadzenie powiadomień o działaniach innych ludzi ze społeczności	48
4.1 Opis populacji eksperymentu.....	49
4.2 Czym są powiadomienia? - konstrukt teoretyczny zmiennej niezależnej.....	50
4.3 Zachowania ludzi w sieci – konstrukt teoretyczny zmiennych zależnych.....	52
4.4 Przebieg eksperymentu i jego wyniki	54
4.4.1 Przedziały czasowe i liczba użytkowników	55
4.4.2 Wyniki eksperymentu	56
4.5 Dyskusja wyników w świetle literatury	70
Zakończenie	74
Bibliografia	76
Załączniki.....	82

Uniwersytet Wrocławski
Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych
Instytut Psychologii

Grzegorz Gierczyk

MOTYWY ROZPRZESTRZENIANIA POGŁOSEK

Motives of Rumour Spread

Praca napisana pod kierunkiem
Prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2009

Streszczenie:

Celem niniejszej pracy będzie przedstawienie, problematyki zjawiska pogłoski, plotki oraz legendy miejskiej. Podstawą teoretyczną danej pracy było badanie przeprowadzone przez DiFonzo i Bordia w celu odpowiedzi na pytanie co powoduje, że osoby rozprzestrzeniają pogłoski oraz przedstawione przez nich motywy jako źródła owych transmisji. Przedstawione zostaną również motywy powodujące rozprzestrzenianie się pogłosek. Problem badawczy obecnej pracy koncentruje się na przedstawieniu różnic w transmisji pogłoski pomiędzy grupą wewnętrzną a zewnętrzną. Dodatkowo przedstawione zostaną sytuacje w których przedstawione motywy rozprzestrzeniania się pogłosek (poszukiwanie faktów, zacieśnianie związków, poprawa samopoczucia). Badanie zostało przeprowadzone na grupie studentów Uniwersytetu Wrocławskiego na grupie dwustu studentów – 163 kobiety, 37 mężczyzn, średnia wieku wynosiła 23 lata, najmłodsza ukończyła 19 lat, najstarsza 43 lata. Dane zostały zebrane za pomocą ankiety, rozdawanej osobom badanym, opartej na oryginalnej ankiecie skonstruowanej przez DiFonzo i Bordia. Analiza statystyczna została przeprowadzona za pomocą analizy wariancji ANOVA jednokierunkowa. Rezultaty uzyskane w wyniku analizy statystycznej, pokazały, że osoby badane chętniej przekazują uzyskane informacje osobom z grup wewnętrznych oraz przedstawiły sytuacje w których motywy działają najsilniej. Wnioski pokazują, że osoby chętniej przekazują pogłoski osobom z grup wewnętrznych. Praktyczne zastosowanie uzyskanych informacji może mieć miejsce w procesach komunikacji grupowej i wpływie społecznym.

Słowa kluczowe: pogłoska, plotka, legenda miejska, motywy, transmisja.

Summary:

The goal of the following study is to present the phenomenon of rumour, gossip and urban legend. The theoretical basis for this study was the experiment carried out by DiFonzo and Bordia in order to find out what makes people transmit rumours and the motivators who are the source of rumour transmission. The motivators of rumour spread are also going to be described. The study concentrates on showing the differences between ingroup and outgroup rumour recipients. Additionally there will be showed the motivators of rumour spread (fact finding, relationship enhancement and self enhancement). The experiment was conducted at the Wroclaw University on a group of two hundred students – 163 women, 37 men, the average age of the studied group was 23, the youngest student was 19 years old, the oldest was 42 years old. The data was collected by using an questionnaire, handed too the students group, the questionnaire was based on the original method used by DiFonzo and Bordia. The statistical analysis was carried out by using the analysis of variance, one-way ANOVA. The results have showed that the studied group is more likely to transmit the rumour to the members of the ingroup. Also the results have showed when the activity of the motivators is the strongest. In conclusion people tend to spread rumour more likely to members to the ingroup. Practical use of this study can take place in communication processes and social influence.

Keywords: rumour, gossip, urban legend, motivator, transmission.

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	9
1. ANALIZA STANU WIEDZY.....	11
1.1 .Pogłoska.....	11
1.2. Plotka.....	13
1.2.1. Plotka a pogłoska.....	16
1.3. Legenda miejska (Urban legend).....	17
1.3.1. Legenda miejska a pogłoska.....	19
1.4. Psychologiczne motywy rozprzestrzeniania się pogłosek.....	20
1.4.1. Motyw poszukiwania faktów.....	21
1.4.2. Motyw zacieśniania związków.....	25
1.4.3. Motyw poprawy samopoczucia.....	27
2. METODOLOGIA BADAŃ.....	32
2.1. Opis oryginalnego badania.....	32
2.2. Problem badawczy.....	38
2.3. Zmienne zależne i niezależne.....	38
2.4. Hipotezy badawcze.....	39
2.5. Plan i etap badania.....	40
2.6. Dobór osób do badania i opis grupy badanej.....	40
2.7. Operacjonalizacja zmiennych oraz opis metody.....	40
2.8. Procedura i organizacja badania.....	44
2.9. Analiza statystyczna.....	45
3. ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ.....	58
3.1. Analiza wyników i porównanie z hipotezami badawczymi.....	58
3.1.1. Hipoteza nr 1.....	58
3.1.2. Hipoteza nr 2.....	60
3.1.3. Hipoteza nr 3.....	61
3.1.4. Hipoteza nr 4.....	61
3.2. Dodatkowe wyniki analizy danych statystycznych.....	62
3.2.1. Analiza subiektywnego poczucia ważności tematu.....	62

3.2.2. Analiza identyfikacji z grupą.....	63
3.2.3. Analiza samopoczucia osób badanych.....	63
PODSUMOWANIE.....	65
BIBLIOGRAGIA.....	67
ZAŁĄCZNIKI.....	69

UNIWERSYTET WROCLAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
we Wrocławiu

Rafał Stankiewicz

(numer albumu:123428)

Alienacja polityczna, prawicowy autorytaryzm a preferowany model państwa

Political alienation, Right-wing authoritarianism and preferred type of states

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem

prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2009

Streszczenie

Celem pracy jest zbadanie związków alienacji politycznej i prawicowego autorytaryzmu z trzema modelowymi typami państw. Każdy z tych trzech typów (państwo demokratyczne, państwo narodowo-katolickie, państwo opiekuńcze) reprezentuje określoną wizję organizacji życia społeczno-politycznego. W badaniach zostały wykorzystane trzy kwestionariusze. Do zbadania poziomu alienacji politycznej posłużyła Skala Alienacji Politycznej autorstwa Krzysztofa Korzeniowskiego. Autorytaryzm był mierzony Skalą Prawicowego Autorytaryzmu autorstwa Roberta Altemeyera, która została przetłumaczona przez Monikę Prusik, natomiast do pomiaru preferowanego typu państwa posłużyła Skala – Dobrze Urządzone Państwo stworzona przez Janusza Reykowskiego i zmodyfikowana przez Krzysztofa Konarzewskiego. Opracowano wyniki dla 117 osób badanych.

Do zweryfikowania głównego celu pracy posłużono się jednoczynnikową analizą wariancji ANOVA. Do zbadania pozostałych hipotez użyto także innych narzędzi statystycznych, takich jak analiza korelacyjna i test t-Studenta. Główną tezą pracy było udzielenie odpowiedzi na hipotezy opisujące przewidywane związki między alienacją polityczną i prawicowym autorytaryzmem a poszczególnymi typami państw. Hipotezy uzyskały empiryczne potwierdzenie.

Okazało się, że zarówno osoby wyalienowane jak i prawicowo autorytarne opowiadają się za modelami państw niedemokratycznych (państwo narodowo-katolickie i państwo opiekuńcze), natomiast mniejszym zaufaniem obdarzają państwo demokratyczne.

Słowa kluczowe: Alienacja polityczna, autorytaryzm, postawy polityczne, demokracja

Abstract

The paper aims to investigate the relationships between political alienation and right-wing authoritarianism, and three state models. Each of the three models (democratic state, national-Catholic state and welfare state) represents a specific concept of the socio-political order. The study employs three questionnaires. The Political Alienation Scale by Krzysztof Korzeniowski was applied to measure political alienation. Authoritarianism was estimated by Robert Altemeyer's Right-Wing Authoritarianism Scale translated by Monika Prusik, whereas preferred state model was measured against the Well-Organized State scale created by Janusz Reykowski and modified by Krzysztof Konarzewski. Result from 117 respondents were compiled.

The main thesis was validated by means of one-way analysis of variance (ANOVA). The remaining hypotheses were verified by a variety of other statistical procedures, such as correlation analysis or Student's t-test. The principal aim of this paper was to address hypotheses concerning predicted relationships between political alienation and right-wing authoritarianism, and preferred state models. The hypotheses have been confirmed empirically.

The study shows that both the politically alienated individuals and the right-wing authoritarian followers are in favour of non-democratic state models (national-Catholic state and welfare state), while distrusting the democratic state model.

Keywords: political alienation, authoritarianism, political attitudes, democracy

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	6
1. Część teoretyczna: definicja pojęć oraz przegląd dotychczasowego stanu badań	8
1.1 Wprowadzenie do rozdziału 1.....	8
1.2 Alienacja polityczna.....	9
1.3 Autorytaryzm.....	22
1.4 Potoczne rozumienie demokracji i preferowany typ państwa.....	31
1.5 Pytania badawcze	36
2. Opis metodyki i metodologii badań własnych oraz hipotezy	37
2.1 Hipotezy badawcze postawione w pracy.....	37
2.2 Materiał badawczy.....	38
2.3 Osoby badane.....	41
2.4 Procedura badania.....	44
2.5. Analiza statystyczna.....	44
3. Opis i interpretacja wyników badań własnych	46
4. Dyskusja wyników	68
Zakończenie	76
Literatura cytowana	79
Spis tabel i rycin	82
Załączniki	83

UNIwersytet Wrocławski
Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych
Instytut Psychologii
we Wrocławiu

Katarzyna Wojnarowicz

(172697)

Podobieństwo stylu językowego a skuteczność perswazji werbalnej

Language style similarity and the effectiveness of verbal persuasion

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2009

STRESZCZENIE

Celem pracy było zbadanie zależności pomiędzy podobieństwem stylu językowego nadawcy i odbiorcy a skutecznością perswazji werbalnej w kontekście modyfikującego wpływu trybu przetwarzania informacji, opisanego w teoriach dwuprocesualnych modeli perswazji. Na podstawie istniejącego stanu wiedzy sformułowano hipotezę, że wraz ze wzrostem podobieństwa stylu językowego nadawcy i odbiorcy rośnie skuteczność perswazji, przy czym ten modyfikujący wpływ podobieństwa jest istotniejszy w warunkach peryferyjnego niż centralnego przetwarzania informacji.

W badaniu udział wzięło 85 uczniów klas drugich i trzecich liceum. Podzielono ich na dwie grupy, przy czym w jednej wywołano warunki sprzyjające centralnemu, a w drugiej – peryferyjnemu przetwarzaniu informacji. W obu grupach respondenci czytali tekst perswazyjny pisany językiem młodzieżowym. Następnie metodami własnej konstrukcji sprawdzano stopień ulegania komunikatowi (ankieta skuteczności perswazji), podobieństwo językowe do nadawcy (ankieta podobieństwa językowego) oraz stopień ulegania manipulacji warunkami (test uważności czytania, będącej operacjonalizacją trybu przetwarzania informacji).

Analiza wyników potwierdziła pierwszą część hipotezy – osoby używające podobnego do nadawcy języka ulegały perswazji w znacząco wyższym stopniu. Wyniki badań nie potwierdziły natomiast drugiej części hipotezy, dotyczącej zwiększania się wpływu podobieństwa językowego w warunkach peryferyjnego (w opozycji do centralnego) trybu przetwarzania informacji.

Wnioskiem wyłaniającym się z wyników badania jest stwierdzenie, iż podobieństwo językowe wydaje się mieć duży potencjał w zakresie zastosowania go do tekstów perswazyjnych.

Słowa kluczowe: perswazja, podobieństwo, styl językowy, dwuprocesualne modele perswazji.

SUMMARY

The purpose of this study was to examine the relationship between the communicator-communicatee language style similarity and efficiency of verbal persuasion in the context of the modifying impact of the information processing mode described in the dual-process models of persuasion. The current state of knowledge led to the hypothesis that increasing similarity of language style between communicator and recipient increases the effectiveness of persuasion and the modifying effect of this similarity is more important in the peripheral than central information processing mode.

85 students of high school attended the study. They were divided into two groups: in one group the conditions conducive to the central mode of information processing were evoked and in the second group - conducive to the peripheral mode. In both groups respondents read the persuasive text written in the language style typical for the youth. To examine how deep the respondents have yielded to the message the survey of persuasion effectiveness was carried out. Also the degree of communicator-communicatee similarity was examined by the survey and the degree of attention in reading (which verified the information processing mode) was examined by test. All methods were constructed by the author of this study.

The analysis of results confirmed the first part of hypothesis – i.e. that those that use language similar to the sender yielded to persuasive message to a significantly higher degree than other respondents. However, the results have not confirmed the second part of the hypothesis concerning the increasing influence of the language similarity under conditions of peripheral (as opposed to the central) mode of information processing.

The conclusion emerging from the results of the study is a statement that the similarity of language seems to have a large potential that can be used in the persuasive communicates.

Keywords: persuasion, similarity, language styles, dual-process models of persuasion.

SPIS TREŚCI

Wstęp	s.6.
Rozdział I. Zagadnienie perswazji w świetle literatury	s.8.
1. Pojęcie perswazji	s.8.
2. Procesualny model perswazji	s.9.
3. Model reakcji poznawczych	s.9.
4. Teoria sądów społecznych	s.10.
5. Teorie równowagi	s.11.
6. Teorie dwutorowości perswazji	s.11.
6.1. Model szans rozpracowania przekazu	s.11.
6.2. Model heurystyczno – systematyczny	s.14.
6.3. Czynniki wpływające na sposób przetwarzania przekazu	s.16.
7. Czynniki wpływające na skuteczność perswazji	s.17.
7.1. Właściwości nadawcy.....	s.18.
7.2. Treść komunikatu	s.20.
7.3. Forma komunikatu	s.21.
7.4. Odbiorca przekazu	s.23.
8. Forma językowa jako przesłanka peryferyczna – badanie D. J. Howarda	s. 24.
Rozdział II. Język młodzieżowy jako zjawisko społeczne	s.26.
1. Społeczny charakter języka ogólnego	s.26.
2. Właściwości socjolektów	s.29.
3. Slang młodzieżowy	s.33.
Rozdział III. Problematyka i metodologia badań własnych	s.37.
1. Problem badawczy	s.37.
2. Hipoteza badawcza	s.37.
3. Zmienne, pojęcia i ich pomiar	s.38.
3.1. Zmienna wyjaśniana: skuteczność perswazji	s.38.
3.2. Zmienne wyjaśniające główne (kontrolowane)	s.39.
3.3. Zmienna uboczna kontrolowana	s.42.

3.4. Zmienne uboczne niekontrolowane	s.42.
4. Procedura i organizacja badań własnych	s.43.
4.1. Badanie wstępne	s.43.
4.2. Badanie główne	s.44.
5. Problemy metodologiczne i etyczne	s.46.
Rozdział IV. Analiza wyników badań własnych	s. 48.
1. Wyniki badania wstępnego	s.48.
2. Badanie główne – statystyczny opis uzyskanych wyników.....	s.49.
3. Weryfikacja hipotezy badawczej	s.63.
4. Dyskusja wyników i wnioski z badań	s.65.
Zakończenie	s.68.
Literatura cytowana	s.70.
Spis tabel, rysunków i wykresów	s.73.
Załączniki	s.75.

UNIWERSYTET WROCLAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
we Wrocławiu

Katarzyna Małkowska

(172632)

**Analiza wywiadów narracyjnych pracujących matek w kontekście
konfliktu ról**

The analysis of the narrative interviews of the working mothers in context of the role conflict

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2009

Streszczenie

Celem niniejszego badania było poznanie indywidualnych i subiektywnych przeżyć, towarzyszących młodym wykształconym kobietom w sytuacji doświadczania konfliktu ról zawodowych i prywatnych. Badanie było prowadzone z perspektywy fenomenologicznej, umożliwiającej dotarcie do unikatowych sensów i sposobów interpretacji, stosowanych przez każdą z badanych osób. W procedurze badawczej uczestniczyło 5 kobiet z wyższym wykształceniem w wieku 28- 30 lat, aktywnych zawodowo i posiadających jedno dziecko do lat 3. Sposobem zbierania danych był wywiad narracyjny, pozostawiający badanym możliwość swobodnego doboru ważnych dla nich doświadczeń. Analiza danych z wywiadów umożliwiła wyodrębnienie tematów, mających istotne znaczenie w kontekście doświadczania konfliktu ról i umożliwiła poznanie sposobów redukowania jego negatywnych skutków. Młode wykształcone kobiety podkreślają istotne znaczenie wsparcia ze strony bliskich osób w łagodzeniu skutków odczuwanego konfliktu, jednakże dostrzegają brak wystarczającego wsparcia ze strony partnerów życiowych. Rezygnacja z jednej roli nie jest dla nich rozwiązaniem satysfakcjonującym, ponieważ praca zawodowa i macierzyństwo pozwalają im zaspokajać inny zakres potrzeb i wydają się mieć dla nich równie istotne znaczenie. Pracujące matki różnią się między sobą zarówno w zakresie wpływu konfliktu na funkcjonowanie w obu rolach, jak i w zakresie stosowanych metod zaradczych. Fakt ten otwiera możliwość przeprowadzenia badań ilościowych, umożliwiających określenie psychologicznych determinant bardziej lub mniej efektywnego funkcjonowania kobiet w sytuacji łączenia roli macierzyńskiej i zawodowej.

Słowa kluczowe: konflikt ról, macierzyństwo, praca zawodowa

Summary

The aim of this research was to know the individual and subjective experiences of the young educated women in the situations of the conflict of the private and professional roles. The research was led in the phenomenological perspective, leading to reach to the senses and different ways of unique interpretations for all tested people. In the research took part five women with higher education degree, 28 to 30 years old, professionally active with one child up to three years old. The way of the research was narrative interview, with the possibility to choose the most important experience for the tested people. The analysis of the interview gave the possibility to educe subjects, important in the context of the conflict experiences and let to know the possibilities to reduce the negative effects. Young educated women highlight significant support from the close relatives in attenuating the effects of the conflicts. However, they notice the lack of the support from the life partners side. The resignation from one role is not satisfying solution for them, because the job and maternity let them to satisfy different range of requirements and seem to have the same significance. The working mothers are different from each other in the range of the impact of the conflict on functionality in both roles, but also in used countermeasures. This fact opens the possibility to conduct the quantitative research, which allows the assignment of psychological determinants more or less effective functioning women in the situations of joining maternity and career roles.

Key words: role conflict, maternity, professional job

Spis treści

Wstęp	6
I. Analiza stanu wiedzy	8
1. Psychologiczny aspekt łączenia macierzyństwa z pracą zawodową	8
1.1 Znaczenie macierzyństwa w życiu kobiet.....	8
1.2 Znaczenie pracy zawodowej w życiu kobiet.....	9
1.3 Zmiany w zakresie tożsamości	10
1.4 Konflikt ról	11
1.5 Obciążenie roli	13
1.6 Podsumowanie	14
2. Rola matki w życiu dziecka według wybranych teorii psychologicznych	16
2.1 Teorie psychoanalityczne.....	16
2.2 Teorie przywiązania.....	17
2.3 Teorie behawioralne.....	19
2.4 Rozwój dziecka a praca zawodowa matek.....	19
3. Kulturowy i społeczny aspekt łączenia macierzyństwa z pracą zawodową	21
3.1 Wpływ społeczeństwa na sposób sprawowania roli matki	21
3.2 Wpływ kultury	22
3.3 Trzy społeczne podejścia: tradycyjny, feministyczny i umiarkowany.....	23
3.4 Socjalizacja	26
3.5 Kształt rynku pracy	28
II. Problem i metoda badań	30
4. Kontekst badania i problemy badawcze	30
4.1 Specyfika podejścia jakościowego i zasadność jego zastosowania	31
4.2 Rola badacza w podejściu jakościowym.....	32
4.3 Kwestie etyczne komunikacyjnych i biograficznych badań jakościowych.....	32
5. Podejście fenomenologiczne. Naturalizm a personalizm.	35
6. Przebieg badania.	37
6.1 Dobór i opis próby.	37
6.2 Wywiad narracyjny jako metoda badawcza. Zasadność jego zastosowania	38
6.3 Opis przebiegu badania.....	40
III. Analiza wyników badań	43
7. Sposób przygotowania danych do analizy	43
8. Analiza danych.	44
9. Interpretacja otrzymanych wywiadów	46
9.1 Osoba nr 1	46
9.1.1 Faza eksploracji	46
9.1.2 Faza analizy tematów oraz związków między nimi.....	47
9.1.3 Faza syntezy	48
9.2 Osoba nr 2.....	50
9.2.1 Faza eksploracji	51
9.2.2 Faza analizy tematów oraz związków między nimi.....	51
9.2.3 Faza syntezy.	52
9.3 Osoba nr 3.....	54
9.3.1 Faza eksploracji	55
9.3.2 Faza analizy tematów oraz związków między nimi.....	55
9.3.3 Faza syntezy	56
9.4 Osoba nr 4.....	58
9.4.1 Faza eksploracji.....	58
9.4.2 Faza analizy tematów oraz związków między nimi.....	59
9.4.3 Faza syntezy	60

9.5	Osoba nr 5	62
9.5.1	Faza eksploracji	63
9.5.2	Faza analizy tematów oraz związków między nimi	63
9.5.3	Faza syntezy	64
9.6	Trafność i rzetelność przeprowadzonego badania.....	66
10.	Wnioski	68
	Zakończenie.....	71
	Literatura cytowana	73
	Spis tabel i wykresów	77
	Załączniki	78

UNIWERSYTET WROCLAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
we Wrocławiu

Marta Wojtera

(167761)

**Obniżanie tendencji do kłamstwa testowego w kwestionariuszach
psychologicznych**

Reducing faking tendencies in psychological questionnaires

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2009

Streszczenie

Rosnące zainteresowanie metodami badania osobowości opartymi na kwestionariuszach skutkuje wzrostem zapotrzebowania na wiarygodne skale kontrolne. Nie zawsze dostarczają one pewnych informacji, a ich wyniki są podatne na zniekształcenia. Celem niniejszego badania jest stwierdzenie, czy umożliwienie osobom badanym przedstawienia się w korzystnym świetle skutkuje udzielaniem bardziej szczerych odpowiedzi na pytania zasadnicze. Przedstawiona tutaj Skala Powszechnych Zalet jest próbą weryfikacji powyższej koncepcji. Jak pokazują wyniki, Skala Powszechnych Zalet okazała się spełniać swoją rolę.

Słowa kluczowe: kłamstwo testowe, skala kontrolna, skala kłamstwa, kwestionariusz, test psychologiczny

Summary

Increasing interest in questionnaire-based personality tests results in growing need for reliable validity scales. However, they do not always provide consistent information, with their results being frequently subject to distortion. The purpose of this study is to determine whether allowing subjects to present themselves in a favourable way results in more honest and trustworthy answers given to primary questions. The Common Virtues Scale presented here is an attempt to address this concept. According to the results, the Common Virtues Scale has proven to be effective.

Keywords: faking, validity scale, questionnaire, psychological test,

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	4
Rozdział 1. Przegląd literatury.....	5
1.1 Charakterystyka metod kwestionariuszowych.....	5
1.2 Zagrożenia dla wiarygodności metod kwestionariuszowych.....	7
1.3 Kłamstwo testowe.....	10
1.3.1 Dwuskładnikowy model odpowiadania.....	13
1.3.2 Model dysymulacji.....	14
1.4 Metody eliminacji czynnika kłamstwa.....	18
1.4.1 Przeciwdziałanie wystąpieniu zniekształceń odpowiedzi.....	18
1.4.2 Wykrywanie zniekształceń odpowiedzi.....	20
1.5. Wątpliwości wokół stosowania skal kłamstwa.....	24
Rozdział 2. Propozycja własna.....	26
Rozdział 3. Metodologia.....	29
3.2 Procedura.....	29
3.2.1 Badanie wstępne.....	29
3.2.2 Wyniki badania wstępnego.....	31
3.3 Badanie właściwe.....	34
Rozdział 4. Wyniki.....	36
4.1 Opis badanej grupy.....	36
4.2 Weryfikacja hipotez badawczych.....	39
4.3 Wnioski.....	45
Zakończenie.....	47
Literatura cytowana.....	48
Spis tabel i rysunków.....	51
Załączniki.....	52

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
W Poznaniu

Maciej Babij
(312613)

Zpracowany stres. Wyniki badań nad związkami pomiędzy nadmiernym obciążaniem się pracą a stylami radzenia sobie ze stresem.

Overwork stress. The results of research on the relations between excessive burdening with work and the styles of coping with stress.

Praca magisterska
Napisana pod kierunkiem
Prof. dr. Hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2009

Streszczenie

Praca podejmuje problem z zakresu nadmiernego obciążania się pracą. Jej celem było zbadanie występowania związków pomiędzy wynikami uzyskiwanymi w poszczególnych skalach Kwestionariusza Nadmiernego Obciążania Się Pracą i Kwestionariusza Radzenia Sobie w Sytuacjach Stresowych CISS, które to narzędzia zostały wykorzystane przy przeprowadzeniu badań.

Dziesiątki lat badań nad zjawiskiem stresu spowodowały, że samo jego definicja przeszła ewolucję od ujęcia biologicznego Selye'ego po procesualne ujęcia stresu psychologicznego. Równoległe do badań nad zjawiskiem stresu kształtowały się koncepcje radzenia sobie ze stresem. Za najpowszechniej stosowaną należy uznać interakcyjne podejście Endlera i Parkera do stylów radzenia sobie ze stresem.

Nadmierne obciążanie się pracą, tożsamo zestawiane z uzależnieniem od pracy bądź pracoholizmem, należy rozumieć jako zachowania i procesy psychiczne jednostki związane z pracą, nad którymi utraciła kontrolę, a które powtarza w sposób kompulsywny, odczuwając wewnętrzny przymus.

Przeprowadzono badania na grupie 46 osób, które pozwoliły na weryfikację hipotez o związkach pomiędzy w wynikami kwestionariusza NOP a kwestionariusza CISS. Analiza statystyczna uzyskanych wyników pozwoliła na przyjęcie dwóch z dwunastu postawionych hipotez, mówiących o istnieniu korelacji pomiędzy wynikami w Skali Perfekcjonistyczny Styl Pracy i skali Styl Skoncentrowany na Zadaniu oraz Skali Ogólne Poglądy Na Pracę i skali Styl Skoncentrowany Na Emocjach.

Słowa kluczowe:

Nadmierne obciążanie się pracą

Pracoholizm

Uzależnienie od pracy

Stres psychologiczny

Style radzenia sobie ze stresem

Summary

The paper discusses the problem of excessively burdening oneself with work. Its aim was to investigate the occurrence of the relations between the results obtained in particular scales of the Excessive Burdening with Work Questionnaire and the Coping Inventory for Stress Situations (CISS), which were used as tools for this study.

The decades of research into the phenomenon of stress has meant its very definition has undergone an evolution from Selye's biological perspective to the process presentation of psychological stress. Along with the research into the phenomenon of stress, concepts of coping with stress have been developed. Endler and Parker's interactive approach to the styles of coping with stress needs to be regarded as the most commonly applied concept.

Excessive burdening oneself with work, regarded as equivalent to work addiction or workaholism, needs to be understood as the individual's behaviour and mental processes connected with work, of which the person has lost control, and which he or she repeats in a compulsive manner, feeling an inner urge.

Research into a group of 46 allowed the verification of the hypotheses concerning the relations between the results of the Excessive Burdening with Work Questionnaire and CISS. The statistical analysis of the obtained results facilitated accepting two of the twelve hypotheses formed with regard to the correlation between the results on the Perfectionist Work Style scale and the Task Focused Style scale, as well as the General Views on Work scale and the Emotions Focused Style scale.

Key words:

Excessive burdening with work

Workaholism

Work addiction

Psychological stress

Styles of coping with stress

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
1. Teoria stresu w psychologii i style radzenia sobie w sytuacjach stresowych	9
1.1 Wprowadzenie.....	9
1.2 Teorie stresu w psychologii	9
1.2.1 Stres jako reakcja biologiczna według Selye'ego i emocjonalna według Janisa.....	9
1.2.2 Transakcyjne ujęcie stresu wg Lazarusa i Folkman.	11
1.2.3 Model zachowania zasobów S.E. Hobfolla i model salutogenetyczny A.Antonevskyego.....	12
1.2.4 Koncepcje stresu polskich badaczy w ujęciu Janusza Reykowskiego i Jana Strelaua.....	14
1.3 Koncepcje stylów radzenia sobie ze stresem.....	15
1.3.1 Procesualny charakter radzenia sobie ze stresem według Lazarusa i Folkman.....	15
1.3.2 Interakcyjne podejście Endlera i Parkera do stylów radzenia sobie ze stresem.....	17
1.3.3 Koncepcja stylów radzenia sobie ze stresem według Suzanne Miller.....	18
1.3.4 Strategie radzenia sobie ze stresem jako sposoby samoregulacji w ujęciu Carvera, Scheiera i Weintrauba	20
2. Zjawisko nadmiernego obciążania się pracą.....	22
2.1 Wprowadzenie.....	22
2.2 Objawy i charakter uzależnienia od pracy.....	22
2.3 Motywacja strachem. Cechy osobowości i emocjonalność pracoholika.....	27
2.4 Stres u osób nadmiernie obciążających się pracą.....	30
3. Metodologia badań własnych.....	34
3.1 Wprowadzenie.....	34
3.2 Problem badawczy.....	34
3.2.1 Problemy zależnościowe.....	35
3.3 Hipotezy badawcze.....	35
3.4 Operacjonalizacja zmiennych i metoda badań.....	38
3.4.1 Narzędzie nr 1 pt.: <i>Skala nadmiernego obciążania się pracą</i>	38
3.4.2 Narzędzie nr 2 pt.: <i>Kwestionariusz Radzenia Sobie w Sytuacjach Stresowych CISS</i> ..	41
3.5 Dobór osób do badań.....	42
3.6 Procedura i organizacja badań.....	43

4. Analiza wyników badań własnych.....	44
4.1 Wprowadzenie.....	44
4.2. Statystyczny opis uzyskanych wyników.....	44
4.2.1. Opis statystyczny grupy badawczej.....	44
4.2.1.1. Płeć.....	44
4.2.1.2. Wiek	45
4.2.1.3. Wykształcenie.....	46
4.2.2. Statystyki opisowe dla zmiennej niezależnej.....	46
4.2.2.1. Skala „Utrata Kontroli Nad Pracą”.....	46
4.2.2.2. Skala „Perfekcjonistyczny Styl Pracy”.....	47
4.2.2.3. Skala „Ogólne Poglądy Na Pracę”.....	48
4.2.2.4. Skala „Spostrzegana Opresyjność Organizacji”.....	48
4.2.3. Statystyki opisowe dla zmiennych zależnych	49
4.2.3.1. Styl skoncentrowany na zadaniu.....	49
4.2.3.2. Styl skoncentrowany na emocjach.....	51
4.2.3.3. Styl skoncentrowany na unikaniu.....	51
4.3. Statystyczna weryfikacja hipotez zależnościowych.....	52
5. Wnioski i zakończenie.....	60
Literatura cytowana.....	65
Spis tabel, rysunków i rycin.....	67
Załączniki.....	68

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
W Poznaniu

Małgorzata Bleczkowska
(312616)

**Zadaniowi ekstrawertycy. Wyniki badań nad związkami pomiędzy
ekstrawersją a stylami radzenia sobie ze stresem.**

**Task-oriented extroverts. The results of research on the relations between
extroversion and the styles of coping with stress.**

Praca magisterska
Napisana pod kierunkiem
Prof. Dr. Hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2009

Streszczenie

Celem niniejszej pracy było wyjaśnienie mechanizmów, które moderują radzenie sobie z sytuacjami stresowymi. W pracy tej podjęto próbę odpowiedzi na pytanie, jak cechy osobowości, a dokładnie poziom ekstrawersji koreluje ze stylami radzenia sobie ze stresem?

Pierwsza część pracy, obejmująca dwa pierwsze rozdziały, stanowi teoretyczną analizę literatury w zakresie problematyki stresu, stylów radzenia sobie z nim oraz ekstrawersji w taksonomii osobowości Hansa Eysencka, z uwzględnieniem danych empirycznych, zebranych na podstawie dostępnego piśmiennictwa. Druga część pracy poświęcona jest prezentacji badań nad związkiem ekstrawersji z radzeniem sobie ze stresem. Przedstawiono w niej wyniki badań, których celem było ustalenie, czy istnieje korelacja pomiędzy ekstrawersją a stylem zorientowanym na problem, stylem zorientowanym na emocje bądź stylem zorientowanym na unikanie. W przeprowadzonych badaniach nie udało się ustalić znaczącego związku pomiędzy wynikiem na skali ekstrawersji a stylem skoncentrowanym na unikaniu i stylem skoncentrowanym na emocjach. Ustalono natomiast dość słaby związek pomiędzy wynikiem na skali ekstrawersji a stylem skoncentrowanym na zadaniu.

We wnioskach końcowych zasygnalizowano, co w ciągu wielu lat badań nad związkiem ekstrawersji ze stylami radzenia sobie ze stresem udało się ustalić i jak przedmiotowe badania mają się do przeprowadzonych na potrzeby tej pracy badań. Przedstawiono ponadto, czego – wbrew oczekiwaniom – nie ustalono w niniejszych badaniach i co wymaga dalszych poszukiwań empirycznych.

Słowa kluczowe:

Ekstrawersja

Styl skoncentrowany na zadaniu

Styl skoncentrowany na emocjach

Styl skoncentrowany na unikaniu

Summary

The aim of this paper was to explain the mechanisms that moderate the coping with stressful situations. An attempt has been made to answer the question of how personality traits, and more precisely the level of extroversion, correlate with the styles of coping with stress.

The first part of the paper, comprising the first two chapters, is a theoretical analysis of the references with regard to the issues of stress, styles of coping with stress and extroversion in Hans Eysenck's taxonomy of personality, taking into consideration empirical data collected on the basis of the available reference material. The second part of the paper is devoted to the presentation of the research on the connection between extroversion and coping with stress. It shows the results of the research, the aim of which was to establish whether there is a correlation between extroversion and the problem-oriented style, emotion-oriented style or the evasion-oriented style. No significant connection between the results on the scale of extroversion and the style focused on evasion and style focused on emotions was determined in the research conducted. However, a fairly weak connection between the result on the scale of extroversion and the style focused on the task was established.

The final conclusions signalled what has been established throughout many years of research on extroversion and the styles of coping with stress and how the physical examination corresponds to the research carried out for the benefit of this paper. Issues that – contrary to expectations – were not established in this research and that require further empirical investigations have also been included.

Key words:

Extroversion

Task-oriented style

Emotion-oriented style

Evasion-oriented style

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
1. Teoria stresu w psychologii i style radzenia sobie w sytuacjach stresowych	9
1.1 Wprowadzenie	9
1.2 Teorie stresu w psychologii	9
1.2.1 Stres jako reakcja biologiczna według Selye'ego i emocjonalna według Janisa	9
1.2.2 Transakcyjne ujęcie stresu wg Lazarusa i Folkman	11
1.2.3 Model zachowania zasobów S.E. Hobfolla i model salutogenetyczny A. Antonevskyego	12
1.2.4 Koncepcje stresu polskich badaczy w ujęciu Janusza Reykowskiego i Jana Strelaua	14
1.3 Koncepcje stylów radzenia sobie ze stresem	15
1.3.1 Procesualny charakter radzenia sobie ze stresem według Lazarusa i Folkman	15
1.3.2 Interakcyjne podejście Endlera i Parkera do stylów radzenia sobie ze stresem	16
1.3.3 Koncepcja stylów radzenia sobie ze stresem według Suzanne Miller	17
1.3.4 Strategie radzenia sobie ze stresem jako sposoby samoregulacji w ujęciu Carvera, Scheiera i Weintrauba	20
2. Ekstrawersja w teorii PEN - koncepcji trzech superczynników osobowości według Eysencka	22
2.1 Wprowadzenie	22
2.2 Podstawowe wymiary osobowości według Eysencka	22
2.3 Biologiczne podłoże ekstrawersji	26
2.4 Ekstrawersja w aspekcie funkcjonalnym	28
2.5 Ekstrawersja a stres – hipotetyczne związki i dowody empiryczne	32
3. Metodologia badań własnych	37
3.1 Wprowadzenie	37
3.2 Problem badawczy	37
3.2.1 Problemy zależnościowe	38
3.3 Hipotezy badawcze	39
3.4 Operacjonalizacja zmiennych i metoda badań	39
3.4.1 Narzędzie nr 1 pt.: <i>Kwestionariusz Osobowości Eysencka EPQ-R</i>	40

3.4.2 Narzędzie nr 2 pt.: <i>Kwestionariusz Radzenia Sobie w Sytuacjach Stresowych</i>	
CISS	42
3.5 Dobór osób do badań	43
3.6 Procedura i organizacja badań	43
4. Analiza wyników badań własnych	45
4.1 Wprowadzenie	45
4.2. Statystyczny opis uzyskanych wyników	45
4.2.1. Opis statystyczny grupy badawczej	45
4.2.1.1. Płeć	45
4.2.1.2. Wiek	46
4.2.1.3. Wykształcenie	46
4.2.2. Statystyki opisowe dla zmiennej niezależnej	47
4.2.3. Statystyki opisowe dla zmiennych zależnych	48
4.2.3.1. Styl skoncentrowany na zadaniu	48
4.2.3.2. Styl skoncentrowany na emocjach	49
4.2.3.3. Styl skoncentrowany na unikaniu	50
4.3. Statystyczna weryfikacja hipotez zależnościowych	51
5. Wnioski i dyskusja	54
Literatura cytowana	59
Spis tabel, rysunków i rycin	61
Załączniki	62

UNIWERSYTET im. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
KIERUNEK PSYCHOLOGIA

Piotr Haładziński

(296248)

Model odpowiadania na pytania kwestionariusza w diagnostyce psychologicznej
Questionnaire item response model in psychological assessment

Praca napisana w Zakładzie
Psychologii Ogólnej i Psychodiagnostyki
pod kierunkiem
Prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2009

Streszczenie

Celem niniejszej pracy było odnalezienie struktury czynników pośredniczących w procesie udzielania odpowiedzi na pytania kwestionariusza przez osoby badane. Skonstruowano narzędzie pomiarowe w postaci 12 skal szacunkowych, stanowiących definicje operacyjne hipotetycznych konstruktów pośredniczących zaproponowanego teoretycznego modelu. Grupa osób badanych (N=66) odpowiadała na 20 pytań pochodzących z kwestionariuszy MMPI, oraz FCZ-KT, jednocześnie oceniając każdą swoją odpowiedź na skonstruowanych 12 skalach. W procesie analizy wyników zastosowano wielowymiarową technikę eksploracyjną – analizę czynnikową. Metodą głównych składowych wyodrębniono 6 czynników, które poddano rotacji ortogonalnej EQUAMAX, a następnie opisano i zinterpretowano pod kątem psychologicznym. Wykryta w badaniu struktura zmiennych pośredniczących w procesie odpowiadania na pozycje kwestionariusza posłużyła ostatecznie rewizji wcześniej zaproponowanego modelu.

Słowa klucze: kwestionariusz, diagnoza psychologiczna, odpowiadanie na pytania
kwestionariusza, model decyzyjny, analiza czynnikowa

Summary

The purpose of this work was to reveal a factorial structure of responding to the questionnaire item process. In order to discover the structure, 12 scales - operationalized hypothetic constructs of the theoretical model were developed. A group of 66 people were asked to answer 20 questions coming from MMPI and FCZ-KT and, simultaneously, try to estimate each of their answers using developed 12 scales. During the statistical analysis process, the factor analysis method was used. In order to isolate separate factors, a principal components analysis PCA method was carried out. Extracted 6 factors were rotated using orthogonal EQUAMAX method, then described and interpreted in terms of psychological variables. Discovering a factorial structure of constructs, determining responses in questionnaire testing, through empirical research, led to the revision of the previous version of suggested model.

Keywords: questionnaire, psychological assessment, questionnaire item responding, decision model, factor analysis

Spis treści

Wstęp	6
Rozdział 1. Badanie kwestionariuszowe i jego specyfika w psychologii	7
1.1 Wprowadzenie	7
1.2 Kwestionariusz jako test psychologiczny	7
1.3 Kwestionariusz jako narzędzie diagnosty	10
1.3.1 Wykorzystanie komputerów w badaniu kwestionariuszowym	13
1.4 Badanie kwestionariuszowe z punktu widzenia osoby badanej	14
1.4.1 Wpływ formalnych cech twierdzeń kwestionariusza na ich zrozumienie i percepcję	15
1.4.2 Stopień niejasności i trudności pytań – model Goldberga	17
1.4.3 Style odpowiadania	20
1.5 Aprobata społeczna i jej wpływ na udzielanie odpowiedzi w kwestionariuszu	22
1.5.1 Oszukiwanie i manipulowanie odpowiedziami w badaniu	23
1.6 Odpowiadanie jako podejmowanie racjonalnych decyzji	28
1.7 Podsumowanie	30
Rozdział 2. Modele udzielania odpowiedzi na pytania kwestionariusza	32
2.1 Wprowadzenie	32
2.2 Model A. L. Edwardsa jako przykład zainteresowania zmienną SD	32
2.3 Model D. N. Jacksona i S. Messicka, czyli odpowiadanie tendencyjne	35
2.4 Empiryczny model M. Nowakowskiej odpowiadania na pytania kwestionariusza	36
2.5 Autorska propozycja modelu odpowiadania na pytania kwestionariusza	40
2.6 Podsumowanie	44
Rozdział 3. Problem i metoda badań własnych	46
3.1 Wprowadzenie	46
3.2 Problem badawczy	46
3.3 Opis metody badawczej	47
3.4 Dobór osób do badań	50
3.5 Procedura i organizacja badania	50
3.6 Podsumowanie	51
Rozdział 4. Analiza wyników badania	53
4.1 Wprowadzenie	53
4.2 Statystyczny opis wyników	53
4.3. Rozkład procentowy ocen w skalach szacunkowych	54

4.4 Analiza czynnikowa	56
4.5 Psychologiczna interpretacja czynników.....	61
4.6 Podsumowanie.....	64
Rozdział 5. Wnioski	65
5.1 Wprowadzenie	65
5.2 Rewizja modelu odpowiadania na pytania kwestionariusza	65
5.3 Podsumowanie.....	68
Zakończenie.....	70
Literatura	71
Spis tabel i rysunków.....	74
Załącznik nr 1a. Warianty instrukcji przydzielane osobom badanym.....	75
Załącznik nr 1b. Narzędzie badawcze	76
Załącznik nr 2. Wyniki analizy czynnikowej	96
Załącznik nr 3. Przykłady pytań osób badanych w trakcie procedury badawczej	101

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Jakub Wybicki

(289160)

Psychologiczne czynniki wpływające na zakup towarów specjalnych

**Psychological antecedents causing in the purchase of luxurious
products**

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2009

Streszczenie w języku polskim

Celem tej pracy było określenie struktury motywów mogących mieć wpływ na decyzję o kupowaniu towarów specjalnych. W wyniku analizy literatury wyróżnionych zostało 8 czynników, których istotność miała sprawdzić ankieta. Ankieta powstała w wyniku połączenia 8 niezależnych od siebie skal, badających poszczególne czynniki, które zostały uprzednio przetłumaczone na język polski z języka angielskiego przez autora badań, dodatkowo opatrzona metryczką. Badanie przeprowadzono na 66-osobowej grupie kobiet i mężczyzn w wieku od 20- 82 lat. Grupa nie było dobierana pod kątem spełnienia żadnego innego kryterium niż wypełnienie 71-pytaniowej ankiet, stworzonej przez autora na potrzeby badań. Ostatecznie po analizie czynnikowej powstała lista 6 takich czynników wpływających na decyzję o zakupie towarów specjalnych: zdobywanie prestiżu przez konsumpcję; preferencja do kupowania w małych sklepach; potrzeba podkreślenia swej wyjątkowości; bunt przeciwko normom; przeświadczenie, że drogie jest dobre oraz dostępność produktu jako wskaźnik postrzeganej wartości produktu. Należy zaznaczyć, że tylko 2 z nich pozostały niezmiennione w stosunku do pierwotnej listy.

Słowa kluczowe:

Zachowania konsumenckie, towary specjalne, towary luksusowe, preferencje konsumenckie, potrzeba wyjątkowości, efekt niedostępności produktu, poczucie prestiżu

Summary

The purpose of this study was to define the structure of psychological antecedents causing in the purchase of luxurious products. As a result of the literature analysis, 8 antecedents were derived, which statistical importance was measured by the questionnaire. This questionnaire consist of 8 independent scales, of which each studies separate antecedent. Those American scales have been firstly translate into Polish by the author and there was a sociological certificate added to them. The study was conducted on the group of 66 people, both men and women, of the age of 20-82 years old. This group didn't have to obey any additional criteria despite the fact of fulfilling the questionnaire. Eventually, as a result of the factor analysis, 6 psychological antecedents causing in the purchase of luxurious products were indicated. They are: achieving the feeling of prestige through consumption; preference to purchase in small shops; the need of uniqueness; social norms defiance; expensive means good mindset and the scarcity as a indicator of the product's value. It is worth mentioning that only 2 of them remain unchanged in comparison to the original list.

Keywords:

Consumer behaviour, luxuious products, consumers preferences, need of uniqueness, scarcity effect, feeling of prestige

1.	Wprowadzenie.....	7
2.	Konsument a korzystanie z produktu.....	9
2.1	Wstęp.....	9
2.2	Pojęcie konsumenta.....	9
2.3	Typologia produktów.....	10
2.4	Czynniki demograficzne wpływające na konsumpcję.....	14
2.5	Czynniki ekonomiczne wpływające na konsumpcję.....	15
2.6	Psychologiczne czynniki wpływające na konsumpcje produktów specjalnych.....	16
2.6.1	Przeświadczenie, że drogie jest dobre.....	17
2.6.2	Preferencja do dokonywania zakupów w określonych miejscach.....	19
2.6.3	Potrzeba unikatowości.....	20
2.6.4	Społeczne aspiracje.....	21
2.6.5	Materializm.....	21
2.6.6	Świadomość markowych produktów/luksusowych marek.....	22
2.6.7	Innowacyjność konsumentka.....	22
2.6.7.1	Przyjmowanie innowacji jako proces.....	22
2.6.7.2	Cechy osób przyjmujących innowacje.....	23
2.6.8	Wrażliwość na prestiż.....	26
2.7	Podsumowanie.....	27
3.	Problem i metoda badań własnych.....	29
3.1	Wstęp.....	29
3.2	Główne założenia badania.....	29
3.3	Opis pochodzenia skal.....	30
3.4	Badanie.....	40
3.5	Wstępna analiza danych.....	40
3.6	Podsumowanie.....	41
4.	Analiza wyników badań własnych.....	44
4.1	Wstęp.....	44
4.2	Dane socjoekonomiczne grupy badanej.....	45
4.2.1	Wiek osób badanych.....	45
4.2.2	Płeć osób badanych.....	46
4.2.3	Posiadanie stałego dochodu miesięcznego.....	47
4.2.4	Główne źródło dochodu.....	48
4.2.5	Dochód miesięczny do swobodnego dysponowania.....	49

4.2.6	Samooceńa sytuacji materialnej.....	50
4.2.7	Samooceńa sytuacji materialnej w porównaniu z innymi.....	51
4.2.8	Poczucie optymizmu finansowego osób badanych.....	52
4.2.9	Zakup towaru specjalnego w ostatnim czasie.....	53
4.3	Wyróżńione czynniki.....	54
4.3.1	Założenia badań.....	54
4.3.2	Wnioski wstępne po przeprowadzeniu badania.....	55
4.3.3	Nowa lista czynników.....	56
4.4	Wnioski końcowe.....	59
4.4.1	Zdobywanie prestiżu przez konsumpcję.....	60
4.4.2	Preferencja do kupowania w małych sklepach.....	61
4.4.3	Potrzeba podkreślenia swej wyjątkowości.....	62
4.4.4	Bunt przeciwko normom.....	63
4.4.5	Przeświadczenie, że drogie jest dobre.....	64
4.4.6	Dostępność produktu jako wskaźnik postrzeganej wartości produktu.....	66
4.5	Podsumowanie.....	66
5.	Zakończenie.....	68

Cytowana literatura

Źródła skal

Spis wykresów

Załączniki

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Agnieszka Rapacz

(296301)

**Wiedza deklaratywna i proceduralna na przykładzie kształtowania
kompetencji w zakresie rozmowy psychologicznej**

Theoretical and practical knowledge in form to interview's skills

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego
w Zakładzie Psychologii Ogólnej i Psychodiagnostyki

POZNAŃ 2009

Streszczenie

Nauczanie rozmowy psychologicznej jest główną częścią edukacji studentów psychologii. Celem tej pracy jest przedstawienie związku między wiedzą deklaratywną (wiedzą typu „że”), a wiedzą proceduralną (wiedzą typu „jak”). Studenci psychologii uczą się wiedzy deklaratywnej podczas zajęć z rozmowy psychologicznej. Metodą użytą do sprawdzenia wiedzy deklaratywnej była seria 14 pytań. Test został napisany przez studentów psychologii zimą roku akademickiego 2007/2008. Dla potrzeb tej pracy, wybrano 5 najlepszych i 5 najslabszych wyników w teście. Drugim etapem pracy był wywiad z symulującym pacjentem. Model symulowanej rozmowy psychologicznej składał się z aktorki, która zagrała pacjentkę i studentów (10), którzy wcielili się w role psychologa. Każdy wywiad został zarejestrowany kamerą wideo i następnie, został poddany transkrypcji. Dzięki „Systemowi Kodowania Wypowiedzi Werbalnych Przyszłego Psychologa” dane zostały poddane kategoryzacji. Nie było znaczących różnic w wiedzy proceduralnej i kompetencjach komunikacyjnych pomiędzy grupami studentów, którzy najlepiej i najslabiej napisali test.

Słowa kluczowe: wiedza deklaratywna, wiedza proceduralna, wiedza typu „że”, wiedza typu „jak”, rozmowa psychologiczna, symulujący pacjent, pytanie otwarte, pytanie zamknięte, system kodowania wypowiedzi werbalnych, parafraza, interpretacja, odzwierciedlenie

Summary

Teaching an interview is the main component of education to psychology students. The aim of the thesis is to present the relation between theoretical knowledge (know “who”) and practical knowledge (know “how”). Psychology students learn about theoretical knowledge on the interview courses. In the winter of the academic year 2008/2009, they wrote a test including a series of 14 questions which where to test their theoretical knowledge, for the purposes of this thesis, the best 5 and the worst 5 test results were selected. The second stage was to conduct an interview with a simulating patient. The model of this simulated interview involved an actress acting as a patient and students (10) playing the part of a psychologist. Each interview was videotaped and then transcribed. Owing to “the Verbal Response Mode Coding System of the Future Psychologist” the obtained data was later categorized. The research proved that in terms of students’ practical knowledge and communication skills there were no significant differences between the ones who obtained the best results and the ones who did worst on all questions included in the test.

Keywords: theoretical knowledge, practical knowledge, know “who”, know “how”, interview, simulated patient, open question, closed question, verbal response mode coding system, paraphrase, interpretation, reflection

SPIS TREŚCI

Część teoretyczna

1. Wywiad jako spotkanie z drugim człowiekiem.....	10
1.1 Czym jest rozmowa psychologiczna i w jakim celu się ją stosuje.....	10
1.1.1 Rozróżnienie między rozmową a wywiadem w psychologii.....	10
1.1.2 Określenie celu wywiadu.....	11
1.2 Trzy struktury wywiadu	11
1.2.1 Klasyka czyli wywiad ustrukturalizowany.....	12
1.2.2 Nowoczesność czyli wywiad częściowo ustrukturalizowany	13
1.2.3 Wywiad swobodny.....	13
1.2.4 Wady i zalety trzech struktur wywiadu.....	14
1.3 „Kto pyta nie błądzi” czyli o rodzajach i roli pytań w rozmowie psychologicznej.....	17
1.3.1 Rodzaje pytań.....	17
1.3.1.1 Pytania otwarte.....	17
1.3.1.2 Pytania zamknięte.....	19
1.3.1.3 Pytania zadawane wprost.....	20
1.3.1.4 Pytania projekcyjne.....	21
1.3.1.5 Pytania neutralne versus tendencyjno-sugerujące versus alternatywne.....	22
1.3.1.6 Coś pięknego czyli pytanie o cud.....	23
1.3.1.7 Pytania skalujące.....	25
1.4 Przepis na dobry wywiad.....	25
2.0 klasyfikacjach i ich użyteczności w praktyce.....	30
2.1 Clary Hill system kategoryzacji sposobów reagowania werbalnego	31
2.2 VRM Williama B. Stilesa.....	33
2.3 Perspektywa najbliższa praktyce czyli układ wymiany werbalnej Stilesa i Shapiro.....	35
3. Jak badano rozmowę: źródła pomysłu na projekt badania empirycznego	37
3.1 „ <i>Taking History - We Are We</i> ”- co może przynieść efektywny trening?.....	37
3.2 „ <i>The fourth wall</i> ” teatralna metafora czterech ścian jako źródło pomysłu na badanie empiryczne.....	42
3.3 O roli symulującego pacjenta w edukacji studentów.....	47

Część empiryczna

4. Problem i metoda badań własnych oraz analiza wyników.....	50
4.1 Problem badawczy.....	50
4.2 Dobór osób do badań: zasady doboru grupy oraz jej opis.....	50
4.3 Procedura i organizacja badań.....	51
4.4 Definicje zmiennych.....	55
4.5 Hipotezy badawcze.....	57
4.6 Operacjonalizacja zmiennych.....	57
4.6.1 Narzędzie nr 1 pt: „ <i>Test wiedzy z przedmiotu Diagnoza psychologiczna</i> <i>Rozmowa i obserwacja</i> ”.....	58
4.6.1.2 Analiza wyników w teście wiedzy z przedmiotu „ <i>Diagnoza</i> <i>psychologiczna: Rozmowa i obserwacja</i> ”.....	59
4.6.2 Narzędzie nr 2 pt: „ <i>Narzędzie nr 2 pt: ” System kodowania wypowiedzi</i> <i>werbalnych „przyszłego psychologa”</i> ”.....	59
4.6.2.1 Analiza wyników na podstawie „ <i>Systemu kodowania wypowiedzi</i> <i>werbalnych „przyszłego psychologa”</i> ”.....	60
4.7 Weryfikacja hipotez empirycznych.....	60
4.8 Wnioski z przeprowadzonego badania empirycznego.....	61
4.9 Kwestie etyczne wynikające z przeprowadzonego badania empirycznego.....	61
Zakończenie	63
Literatura cytowana.....	65

**UNIwersytET im. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
KIERUNEK PSYCHOLOGIA**

Michał Nickel
126732

Role grupowe a style kierowania
Team roles and management styles

**Praca napisana
w Zakładzie Psychologii Ogólnej i Psychodiagnostyki
pod kierunkiem
Prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego**

Poznań 2009

Streszczenie w języku polskim

Niniejsza praca przedstawia wynik badań dotyczących preferencji wyboru ról grupowych w teorii Meredith Belbin'a a preferencji do wyboru stylów kierowania w ujęciu teorii Hersey'a i Blanchard'a. Dane zebrane od 222 respondentów pochodzące z Kwestionariusza Ról Grupowych Belbina oraz Kwestionariusza Stylów Kierowania wyodrębniły dwie przeciwstawne grupy, charakteryzujące w pierwszym przypadku wysokimi wynikami wszystkich ról grupowych poza jedną oraz wysokimi wynikami wszystkich stylów kierowania poza jednym. W drugim przypadku grupa osiągnęła wysoki wynik jednej roli grupowej oraz jednego stylu kierowania. Wyniki potwierdziły założoną hipotezę, iż struktura ról różnicuje średni poziom stylów kierowania.

Summary

This paper brings together research into team role preference choice in Meredith Belbin's theory and management style preference choice in Hersey's and Blanchard's theory. Data collected from 222 participants derived from Belbin Team Role Self-Perception Inventory (SPI) and Leadership Effectiveness and Adaptability Description, found two opposing groups distinguished in first case by high results of all group roles besides one and high results of all management styles besides one. In second case, group achieved high result of one group role and one management style. Findings proved the assumption that group roles structure differentiates average level of management styles.

Spis treści

Rozdział I: Role grupowe	7
1.1. Teoria ról grupowych według Meredith Belbin.....	7
1.1.1. Definicje ról grupowych	8
1.1.2. Role grupowe a przywództwo.	15
1.1.3. Role grupowe a płeć.	16
1.2. Adaptacja teorii ról grupowych na potrzeby testu	17
Rozdział 2: Style kierowania.....	20
1.1. Definicje kierowania.....	20
1.2. Typologia stylów kierowania.....	21
1.2.1. Osobowościowy styl kierowania	21
1.2.1.1. Style wynikające z indywidualnych cech kierowników i psychologicznych typów kierowników	22
1.2.1.2. Style kierowania wywodzące się z filozofii zarządzania.....	25
1.2.1.3. Style kobiece i style męskie.....	27
1.2.2. Sytuacyjne style kierowania	28
1.2.2.1. Teoria przywództwa Hersey'a i Blanchard'a	29
1.2.2.2. Styl zależny od ingerencji kierownika w zadania podwładnych i wywierania wpływu na podwładnych	30
1.2.2.3. Styl zależny od udziału podwładnych w podejmowaniu decyzji	32
1.2.3. Nowe podejście do stylu kierowania	35
1.2.4. Podsumowanie przedstawionych koncepcji	36
Rozdział 3: Metodologia badań własnych.....	37
3.1. Cel badań	37
3.2. Problemy badawcze	37
3.2.1. Pytania badawcze dotyczące problemów istotnościowych.....	37
3.2.2. Problem badawczy zależnościowy	38
3.3. Definicja zmiennych	38
3.3.1. Zmienne niezależne główne.....	39
3.3.2. Zmienne zależne	39
3.3.3. Zmienne niezależne uboczne	40
3.3.4. Schemat związków pomiędzy zmiennymi.....	40

3.4. Hipotezy badawcze	41
3.4.1. Hipoteza badawcza dotycząca związku między zmiennymi niezależnymi głównymi a zmiennymi zależnymi	41
3.4.2. Hipoteza badawcza dotycząca związku między zmiennymi niezależnymi ubocznymi a zmiennymi zależnymi	41
3.5. Operacjonalizacja zmiennych	41
3.5.1. Kwestionariusz Ról Grupowych	41
3.5.1.1. Badanie rzetelności kwestionariusza ról grupowych	42
3.5.2. Kwestionariusz Stylów Kierowania	45
3.6. Organizacja badań i dobór grupy badanej	46
3.6.1. Organizacja badań	46
3.6.2. Dobór i charakterystyka grupy badanej	47
3.7. Zastosowane techniki statystyczne	48
Rozdział 4: Wyniki badań oraz ich interpretacja	49
4.1. Statystyki opisowe	49
4.2. Weryfikacja hipotez badawczych	50
4.2.1. Weryfikacja hipotezy między zmiennymi niezależnymi głównymi a zmiennymi zależnymi	51
4.2.2. Weryfikacja hipotezy między zmiennymi niezależnymi ubocznymi a zmiennymi zależnymi	54
4.3. Wnioski z badań	55
Zakończenie	57
Literatura	58

UNIwersYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
InstYTUT PSYCHOLOGII
w Poznaniu

Lech Kaczmarek

**Strategie podejmowania decyzji i jakość procesu
decyzyjnego a funkcjonowanie pamięci roboczej.**
**Decision strategies and quality of decision making
process in reference to the functioning of working
memory.**

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka
Paluchowskiego

Poznań, 2009 rok

Streszczenie

W pracy podjęto próbę sprawdzenia hipotezy o postulowanym przez wielu badaczy związku procesów poznawczych z przebiegiem procesu podejmowania decyzji. Celem badania było porównanie grupy osób o większej i mniejszej pojemności pamięci roboczej pod względem różnic w zachowaniu w procesie wyboru. Przy analizowaniu owych różnic uwzględniony został także wpływ zmiennych związanych z charakterystyką sytuacji wyboru. Otrzymane wyniki ukazały, że przebieg procesu decyzyjnego zależy zarówno od funkcjonowania pamięci roboczej jak i złożoności zadania decyzyjnego. Dla niektórych zmiennych wpływ ten miał charakter interakcyjny.

Słowa kluczowe: *pamięć robocza, podejmowanie decyzji, strategie decyzyjne, proces decyzyjny, ograniczona racjonalność*

Summary

This work gives a try to test the hypothesis about connections between cognition processes and decision making process which has been reported by many researchers. The aim of the research was to compare two groups of people with bigger and smaller working memory capacity in reference to differences in behavior during choice making process. An analysis of those differences included the influence of variables connected to choice situation characteristic. The results showed that decision making process is dependent on both – functioning of working memory and complexity of the decisional task. For some of those variables the influence had an interactive character.

Keywords: *working memory, decision making, decision strategies, decision making process, bounded rationality*

SPIS TREŚCI

WSTĘP	1
ROZDZIAŁ 1. ZWIĄZKI PAMIĘCI Z PROCESEM PODEJMOWANIA DECYZJI	2
1.1. WPROWADZENIE	2
1.2. CHARAKTERYSTYKA FUNKCJONOWANIA PAMIĘCI	2
1.2.1. PODEJŚCIA DO ZAGADNIENIA PAMIĘCI	3
1.2.1.1. PAMIĘĆ JAKO ZDOLNOŚĆ I JAKO PROCES.....	3
1.2.1.2. TRADYCYJNY MODEL PAMIĘCI	5
1.2.2. PAMIĘĆ KRÓTKOTRWAŁĄ A PAMIĘĆ OPERACYJNA	9
1.2.3. BADANIA PAMIĘCI KRÓTKOTRWAŁEJ	12
1.3. SPECYFIKA PROCESU PODEJMOWANIA DECYZJI	13
1.3.1. RACJONALNOŚĆ PODEJMOWANIA DECYZJI	14
1.3.2. STRATEGIE DECYZYJNE	15
1.3.2.1. POZAPSYCHOLOGICZNE DETERMINANTY WYBORU STRATEGII.....	18
1.3.3. PSYCHOLOGICZNE UWARUNKOWANIA PRZEBIEGU PROCESU DECYZYJNEGO	19
1.3.3.1. MOTYWACJA.....	20
1.3.3.2. EMOCJE	20
1.3.3.3. OSOBOWOŚĆ.....	21
1.4. PAMIĘĆ A DECYZJE	21
1.4.1. PAMIĘĆ DŁUGOTRWAŁA W PROCESIE PODEJMOWANIA DECYZJI	22
1.4.2. PAMIĘĆ ROBOCZA A DECYZJE	23
1.5. WNIOSKI	24
ROZDZIAŁ 2. PROBLEM I METODA BADAŃ WŁASNYCH	25
2.1. WPROWADZENIE	25
2.2. PROBLEMY BADAWCZE	25
2.3. DEFINICJE I STRUKTURA BADANYCH ZMIENNYCH	27
2.4. HIPOTEZY BADAWCZE	28
2.5. PLAN I ETAPY BADAŃ	30
2.5.1. PLAN BADAŃ	30
2.5.2. ETAPY BADAŃ	30
2.6. OPERACJONALIZACJA ZMIENNYCH	31
2.6.1. NARZĘDZIE NR 1 PT.: ZADANIE DECYZYJNE MOUSELABWEB	31
2.6.1.1. TREŚĆ ZADANIA	32
2.6.1.2. KONSTRUKCJA ZADANIA	33
2.6.1.3. BADANIE TRENINGOWE	34
2.6.1.4. MIERZONE ZMIENNE	35

2.6.2.	NARZĘDZIE NR 2 PT.: KOMPUTEROWE BADANIE PAMIĘCI KRÓTKOTRWAŁEJ STERNBERGA.	37
2.6.2.1.	BADANIE TRENINGOWE	37
2.6.2.2.	MIERZONE ZMIENNE	38
2.6.	DOBÓR OSÓB BADANYCH	38
2.7.	PROCEDURA I ORGANIZACJA BADAŃ	38
2.8.	SCHEMAT STATYSTYCZNEJ ANALIZY DANYCH	39
ROZDZIAŁ 3. ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ WŁASNYCH		40
3.1.	WPROWADZENIE	40
3.2.	STATYSTYCZNY OPIS UZYSKANYCH WYNIKÓW.....	40
3.2.1.	ZMIENNE WYJAŚNIANE	40
3.2.1.1.	STRATEGIA DECYZYJNA	40
3.2.1.2.	CZAS POTRZEBNY NA PODJĘCIE DECYZJI.....	41
3.2.1.3.	IŁOŚĆ INFORMACJI POBRANA PRZED PODJĘCIEM DECYZJI	42
3.2.2.	ZMIENNE WYJAŚNIAJĄCE	43
3.2.2.1.	POJEMNOŚĆ PAMIĘCI ROBOCZEJ	43
3.2.2.2.	ZŁOŻONOŚĆ ZADANIA DECYZYJNEGO	44
3.3.	STATYSTYCZNA WERYFIKACJA HIPOTEZ	44
3.3.1.	TREŚĆ ZADANIA DECYZYJNEGO A SPOSÓB JEGO ROZWIĄZYWANIA.....	44
3.3.2.	FUNKCJONOWANIE PAMIĘCI ROBOCZEJ A STOSOWANA STRATEGIA DECYZYJNA	46
3.3.3.	IŁOŚĆ POBRANYCH INFORMACJI A PAMIĘĆ ROBOCZA.....	48
3.3.4.	SZYBKOŚĆ PODEJMOWANIA DECYZJI A POJEMNOŚĆ PAMIĘCI ROBOCZEJ.....	49
3.3.5.	INTERAKCYJNY WPŁYW ZŁOŻONOŚCI ZADANIA I POJEMNOŚCI PAMIĘCI NA SPOSÓB ROZWIĄZYWANIA ZADANIA DECYZYJNEGO	51
3.4.	WNIOSKI Z BADAŃ	51
ZAKOŃCZENIE		54
LITERATURA		58
ZAŁĄCZNIKI.....		60
ZAL. NR 1A. NARZĘDZIE NR 1 PT.: <i>ZADANIE DECYZYJNE MOUSELABWEB – INSTRUKCJA DLA OSOBY BADANEJ.</i>		60
ZAL. NR 1B. NARZĘDZIE NR 1 PT.: <i>ZADANIE DECYZYJNE MOUSELABWEB – PRZEBIEG BADANIA.....</i>		61
ZAL. NR 2A. NARZĘDZIE NR 2 PT.: <i>KOMPUTEROWE BADANIE PAMIĘCI KRÓTKOTRWAŁEJ STERNBERGA – INSTRUKCJA DLA OSOBY BADANEJ.</i>		65
ZAL. NR 2B. NARZĘDZIE NR 2 PT.: <i>KOMPUTEROWE BADANIE PAMIĘCI KRÓTKOTRWAŁEJ STERNBERGA – PRZEBIEG BADANIA.....</i>		66
ZAL. NR 3. <i>TABELA WYNIKÓW SUROWYCH.</i>		69
ZAL. NR 5. <i>WYNIKI ANALIZ STATYSTYCZNYCH.</i>		71

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Kamila Marzec

**Poczucie ciągłości tożsamości po pierwszym epizodzie kryzysu
psychicznego – studium przypadku**

*The sense of personal continuity after the first episode of
psychic crisis – case study*

Praca magisterska napisana pod kierunkiem
Prof. dr hab. W.J. Paluchowskiego

2009

Kamila Marzec
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Nauk Społecznych
Psychologia kliniczna

**Poczucie ciągłości tożsamości po pierwszym epizodzie kryzysu psychicznego –
studium przypadku**

Streszczenie

Jedną z podstawowych motywacji człowieka jest dążenie do podtrzymania i potwierdzenia własnej tożsamości. Krytyczne wydarzenia życiowe naruszają strukturę „ja” i tożsamości jednostki przez ich symboliczną interpretację jako zagrażającą „ja”. Zagrożenie lub utrata centralnych wartości, relacji interpersonalnych oraz pełnionych ról społecznych przyczynia się do rozwoju kryzysu psychicznego. Cykl samopotwierdzania się tożsamości zostaje przerwany. W pracy zostają omówione procesy i mechanizmy powrotu do równowagi i wtórnego scalenia struktury ja i tożsamości, ze szczególnym naciskiem na ich destrukcyjny lub rozwojowy charakter. Omówiony przypadek ilustruje sytuację, gdzie dążeniu do podtrzymania dotychczasowych utożsamień przez jednostkę towarzyszy konkurencyjny proces w postaci pogłębiania wglądu i świadomego wyboru lub rezygnacji z określonych wartości. W subiektywnej perspektywie jednostki zostaje on odzwierciedlony w postaci poczucia przerwania ciągłości dawnej i początku nowej tożsamości.

Kamila Marzec
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Nauk Społecznych
Psychologia kliniczna

**The sense of personal continuity after the first episode of psychic crisis –
case study**

Summary

One of the most important motives of human being is desire of sustaining and confirming its personal identity. Critical life's events disorganize the self-structure and personal identity. Danger and loss of precious values, interpersonal relations and social roles induce the psychic crisis. Cycle of self-confirming is broken. The study contains presentation of regaining psychic balance process and secondary integration mechanism. The integration can be restored in healthy or pathological way. The case study illustrates the process of self-structure reconstruing which is reflected in the sense of personal identity conversion.

Spis treści

Wstęp	1
Rozdział 1. Tożsamość w koncepcjach filozoficznych i psychologicznych	3
1.1. Tożsamość a poczucie tożsamości.....	3
1.2. Rozumienie tożsamości.....	4
1.3. Problem ciągłości tożsamości.....	5
1.4. Rozumienie kategorii poczucia	12
1.5. Rozumienie poczucia tożsamości.....	14
1.6. Tożsamość – podmiot czy przedmiot poznania?.....	15
Rozdział 2. Tożsamość w teorii konstruktów osobistych G.Kelly’ego	19
2.1. Obraz człowieka w teorii Kelly’ego.....	19
2.2. Koncepcja <ja> i tożsamości w teorii Kelly’ego.....	20
Rozdział 3. Kryzys psychiczny jako zagrożenie koncepcji <ja> i poczucia ciągłości tożsamości	23
3.1. Ponowna integracja – przebudowa tożsamości czy jej kontynuacja?.....	29
Rozdział 4. Założenia i opis metody badawczej	35
4.1. Założenia teoretyczna i metodologiczne.....	35
4.2. Opis metody badawczej	38
4.3. Zasady interpretacji wyników.....	42
Rozdział 5. Analiza przypadku	43
Zakończenie	51
Literatura	52
Załącznik nr 1. Transkrypt narracji osoby badanej.....	I
Załącznik nr 2. Zestawienie wypowiedzi świadczących o poczuciu zmiany.....	VIII
Załącznik nr 3. The Self-Identification Grid. Perspektyw „teraz”.....	XI
Załącznik nr 3A. The Self-Identification Grid. Perspektywa „przed chorobą”.....	XII
Załącznik nr 4. Macierz implikacji.....	XIII

Załącznik nr 5. Macierz oporności na zmianę.....XV

Załącznik nr 5 A. Liczba konstruktów, na których zmiana pozycji jest niemożliwa. XVI

Załącznik nr 6. Zestawienie wyników.....XVII

UNIwersytet Wrocławski

Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych

Instytut Psychologii

we Wrocławiu

Michał Strobel

172669

**Obraz samego siebie a preferencje konsumentów –
koncepcja kongruencji.**

Self-image and consumer preferences – congruence hypothesis.

**Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego**

Wrocław 2009

Streszczenie w języku polskim

Poniższa praca ma na celu zweryfikowanie wyników badań dotyczących wzajemnego wpływu poczucia tożsamości człowieka, jego aspiracji i dążeń a wyborów konsumenckich jakich dokonuje. Jest replikacją badania przeprowadzonego na gruncie lokalnym (Ciosek, Soroko, 2005). Przedmiotem badania były trzy wymiary wizerunku własnej osoby – Ja realne, Ja idealne oraz Ja publiczne. Te wymiary zostały porównane z wyobrażonym wizerunkiem trzech produktów – piwa, samochodu i perfum. Oprócz tego ankietowani wybierali jeden spośród wspomnianych produktów, ten który uważali za umożliwiający im manifestację własnej tożsamości. W badaniu wzięły udział 32 osoby. Odpowiedzi udzielały w 7 stopniowej skali semantycznej. Zostały obliczone odległości euklidesowe między poszczególnymi cechami przypisanymi różnym formom Ja a tymi samymi cechami przypisanymi danym produktom. Następnie przeprowadzono analizę wariancji która potwierdziła hipotezę o zgodności obrazu własnej osoby i wizerunku produktów nabywanych. Wyniki jednak różniły się od rezultatów badania oryginalnego – w badaniu oryginalnym największe podobieństwo produktu wystąpiło w związku z Ja idealnym, natomiast w poniższej replikacji największe podobieństwo wystąpiło na wymiarze produkt – Ja publiczne.

Słowa kluczowe: kongruencja, Ja realne, Ja idealne, Ja publiczne, samowizerunek.

Summary

The aim of this thesis is to verify the results of studies concerning mutual impact of human's identity, his aspirations and goals related to his choices as a consumer. It is a replication of the study already carried out (on a local ground) (Ciosek, Soroko, 2005) The subject of this study is related to three dimensions of picturing oneself - the real self, the ideal and the social selves. Those dimensions were compared to the imaginative pictures of three products – beer, car, perfumes. The research was carried out on a group of 32 people who were to choose one of the aforementioned products, the one that they believed was a manifestation of their own identity. The answers were submitted with the respect to a seven-grade semantic scale. The Euclidean distances between given characteristics referring to the various self forms and the same characteristics referring to given products were calculated. The variance analyze led to a hypothesis that the picture of oneself is congruent with the picture of goods purchased. However, the results were different than those in the previous research. The results obtained in my thesis showed the greatest amount of congruence with the social self, whereas in the previous research it was more connected with the ideal self

Key words: congruence, the real - self perception, the ideal - self perception, the social - self perception, self-image

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
Rozdział 1. Obraz samego siebie a preferencje konsumenckie w świetle literatury ...	6
1.1 Czym jest obraz samego siebie.....	6
1.2 Wpływ obrazu samego siebie na zachowanie.....	10
1.3 Koncepcja własnego Ja i konsumpcja.....	12
Rozdział 2. Sformułowanie problemu badawczego	15
Rozdział 3. Badanie	18
3.1 Model badawczy.....	18
3.2 Zmienne.....	18
3.3 Dobór próby.....	19
3.4 Opis kwestionariusza.....	20
Rozdział 4. Analiza wyników	21
Rozdział 5. Dyskusja wyników i wnioski	31
Źródła	38
Spis tabel, rysunków i wykresów	40
Załączniki	42

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Michał Zywar

(285763)

**Wpływ ogólnych preferencji poznawczych mierzonych Skalą Typów Umysłu (STU-I)
na czas rozwiązywania zadań wglądowych**

**Influence of general cognitive preferences measured with the STU-I questionnaire on
insight problems' solving time**

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2009

Streszczenie:

Celem niniejszej pracy było zbadanie zależności między ogólnymi preferencjami poznawczymi opisanymi w teorii „Typach Psychologicznych” C. G. Junga a biegłością w rozwiązywaniu zadań wglądowych. Badanie przeprowadzono na 50. osobowej grupie kobiet i mężczyzn w wieku od 20 do 25 lat. Osoby badane proszone były o rozwiązanie dwóch zadań wglądowych zaczerpniętych z klasyfikacji R. Weisberga (Weisberg 1995) oraz wypełnienie kwestionariusza STU-I autorstwa Cz. Nosal. Czas wykonania zadań był mierzony. Przeprowadzona analiza wariancji czasu wykonania poszczególnych zadań oraz typów umysłu mierzonych kwestionariuszem STU, reprezentowanych przez osoby badane pozwoliła zaobserwować powtarzający się układ wyników dla obydwu zadań. Wpływ typów umysłu na czas rozwiązywania zadań wglądowych został częściowo potwierdzony.

Słowa kluczowe: wgląd, typ umysłu, preferencje poznawcze, style poznawcze

Summary:

The aim of his study was to investigate the dependence of general cognitive preferences described in the “Psychological Types” by C. G. Jung and the fluency in insight problem solving. The study was conducted on the group of 50 people, both men and women, of the age of 20-25 years old. The participants were asked to solve two insight problems described in the taxonomy of insight problems by R. Weisberg (Weisberg 1995) and to fill the STU-I questionnaire by Cz. Nosal. The time of performance in the provided problems was measured. Conducted Analysis of variance of the performance time and the participants’ mind types measured with the STU questionnaire, demonstrated a recurrent pattern of results for both tasks. The influence of mind types on insight problems’ solving time has been partially proved.

Keywords: insight, mind type, cognitive preferences, cognitive styles

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
1. WGLĄD.....	6
1.1. Początki badań nad fenomenem wglądu – spór psychologii postaci z asocjacionizmem	6
1.2. Spadkobiercy sporu – współczesne teorie wglądu	9
1.2.1. Teoria oportunistycznej asymilacji.....	10
1.2.2. Analiza brył i rozluźnianie ograniczeń.....	11
1.2.3. Pogląd neogestaltowski Janet Metcalfe.....	12
1.2.4. Teoria trzech procesów.....	14
1.2.5. Dwuprocesowa teoria myślenia w badaniach nad wglądem	15
1.3. Wątpliwości wokół koncepcji wglądu.....	17
1.3.1. Definicja wglądu oraz klasyfikacja problemów wglądowych.....	19
1.4. Podsumowanie omówionej wiedzy na temat wglądu.....	23
2. TYPY UMYSŁU	25
2.1. Pojęcie typu	26
2.2. Typy psychologiczne Junga – typologia umysłów	27
2.2.1. Odbiór informacji: percepcja i intuicja.....	29
2.2.2. Wartościowanie odbieranej informacji: myślenie i uczucia.....	30
2.2.3. Typy umysłu	32
2.3. Operacjonalizacja teorii Junga – Skala Typów Umysłu.....	34
2.3.1. Typy umysłu jako determinanty różnic indywidualnych w przebiegu czynności poznawczych	35
3. WGLĄD A TYPY UMYSŁU – PROBLEM BADAWCZY	39
3.1. Restrukturyzacja a teoria typów umysłu	40
3.2. Współczesne koncepcje wglądu w świetle teorii typów umysłu.....	41
3.3. Wgląd a typy umysłu – hipotezy badawcze	44
3.3.1. Hipotezy badawcze.....	45
4. METODOLOGIA BADAŃ WŁASNYCH.....	48
4.1. Zadania wglądowe zastosowane w badaniu	48
4.1.1. Zadanie I – „Zapałki”	49
4.1.2. Zadanie II – „Skarpetki”	49
4.1.3. Pytania otwarte do zadań – diagnoza wglądu.....	49
4.2. Skala typów umysłu	50
4.3. Procedura badania.....	51
5. ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ.....	53
5.1. Opis próby badawczej	53
5.2. Statystyczna weryfikacja hipotez dla zadania 1. („zapałki”)	54
5.3. Statystyczna weryfikacja hipotez dla zadania 2. („skarpetki”)	57
5.4. Podsumowanie uzyskanych wyników oraz wnioski	60
ZAKOŃCZENIE	62
Załącznik 1 – odpowiedzi badanych na pytania otwarte, dotyczące sposobu rozwiązania zadań.....	64

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
PSYCHOLOGIA

Lucyna Marcinkiewicz

(172553)

Użyteczność analizy dyskryminacyjnej do diagnozy nozologicznej

The usefulness of the discriminant analysis in nosological diagnosis

Praca napisana w Zakładzie Metodologii

Badań Psychologicznych

pod kierunkiem

Prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2009

Spis treści

STRESZCZENIE	2
WSTĘP	3
ROZDZIAŁ 1. ANALIZA STANU WIEDZY	4
1.1 DIAGNOZA NOZOLOGICZNA	4
1.2 PREDYKCJA KLINICZNA A STATYSTYCZNA	12
1.3 EVIDENCE-BASED MEDICINE (EBM) I JEJ ZASTOSOWANIE W PSYCHOLOGII.....	17
1.4 FUNKCJA DYSKRYMINACYJNA	24
ROZDZIAŁ 2. PROBLEM I METODOLOGIA BADAŃ WŁASNYCH	33
2.1 PROBLEM BADAWCZY	33
2.2 METODOLOGIA BADAŃ WŁASNYCH	33
ROZDZIAŁ 3. ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ WŁASNYCH	35
3.1 PRZYGOTOWANIE DANYCH DO ANALIZY	35
3.2 WERYFIKACJA ZAŁOŻEŃ	38
3.3 WYNIKI.....	39
ZAKOŃCZENIE.....	49
LITERATURA CYTOWANA	51
SPIS TABEL I RYSUNKÓW.....	55

Streszczenie

Praca ta jest poświęcona jednej z matematycznych procedur, mogących usprawnić proces diagnostyczny – analizie dyskryminacyjnej. Analizie zostały poddane dane uzyskane w trakcie prac nad Kwestionariuszem Obciążenia Pracą autorstwa E. Hornowskiej oraz W. J. Paluchowskiego. Na ich podstawie estymowano funkcję dyskryminacyjną i klasyfikacyjną, a także oszacowano trafność klasyfikacji dokonywanych za ich pomocą. Pozwoliło to na wyznaczenie pozycji Kwestionariusza Obciążenia Pracą, które wywierają największy wpływ na wysokość osiąganych wyników.

Ze względu na charakter rozważanej procedury, skupiono się nad jej użytecznością dla stawiania diagnozy nozologicznej. Uwzględniono także rolę i znaczenie aktualnych standardów postępowania z pacjentami, które stosuje się w praktyce na całym świecie, odnosząc się do głównych zasad i wskazań wyznaczanych przez *evidence-based medicine* oraz jej odpowiedniki w praktyce psychologicznej.

Słowa kluczowe: diagnoza nozologiczna, metody statystyczne, *evidence-based medicine*, funkcja dyskryminacyjna

Summary

This script is devoted to one of the mathematical procedures that could be useful while the process of diagnosis – discriminant analysis. Data that was analyzed came from the research into *Kwestionariusz Obciążenia Pracą* made by E. Hornowska and W. J. Paluchowski. On the strength of them discriminant and classification function had been estimated. Additionally correctness of accomplished classification had been evaluated. These operations were necessary to assign items which have the most important influence on obtained score highness.

Considering character of procedure under discussion it was necessary to focus on its usefulness while making nosological diagnosis which means diagnosing disease. Actual medical conduct standards' role and meaning were also covered. These standards are applying all over the world and tell about main principles and directions assigned by paradigm of evidence-based medicine and its equivalent in psychological practice.

Keywords: nosological diagnosis, statistical methods, evidence-based medicine, discriminant analysis

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
w Poznaniu

Gabriela Gajda
(289 128)

**Ja-cielesne u kobiet poddanych radykalnemu leczeniu choroby nowotwo-
rowej piersi a style radzenia sobie ze stresem**

**Body self among women after an extreme treatment of a neoplastic breast
disease and the stress-coping style**

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2009

Streszczenie

Głównym celem pracy było określenie związku pomiędzy Ja-cieleśnym u kobiet po zabiegu amputacji piersi (mastektomia) a stylami radzenia sobie z sytuacją stresową. Na podstawie analizy stanu wiedzy założono, że wraz ze wzrostem siły Ja-cieleśnego zwiększa się preferencja stylu skoncentrowanego na zadaniu, natomiast maleje preferencja stylu skoncentrowanego na emocjach oraz na unikaniu. Sformułowano również hipotezy, że w zakresie dwóch form stylu skoncentrowanego na unikaniu związek ten będzie następujący: im większa siła Ja-cieleśnego tym silniejsza preferencja formy stylu unikowego – polegającej na poszukiwaniu kontaktów towarzyskich oraz tym słabsza preferencja formy stylu unikowego – polegającej na angażowaniu się w czynności zastępcze. W badaniach uczestniczyło 61 kobiet zrzeszonych w Klubach Amazonek w wieku od 38 do 79 lat. Do celów badań wykorzystano następujące metody: Kwestionariusz Radzenia Sobie w Sytuacjach Stresowych CISS Endlera i Parkera oraz skonstruowany na potrzeby pracy Kwestionariusz Ja-cieleśnego u Kobiet po Mastektomii. W procesie analizy danych zastosowano procedurę korelacji cząstkowych oraz analizę regresji. W rezultacie przeprowadzonych analiz stwierdzono istnienie zakładanego związku pomiędzy siłą Ja-cieleśnego a stylem skoncentrowanym na emocjach oraz formą stylu unikowego polegającą na poszukiwaniu kontaktów towarzyskich. Zastosowano także analizę wariancji oraz porównania wielokrotne dla analizy skupień (skupienia określono dla zmiennej style radzenia sobie ze stresem). Wśród trzech skupień tylko jedno charakteryzowało się wysokimi wynikami na skali stylu emocjonalnego i jednocześnie najniższymi wynikami określającymi siłę Ja-cieleśnego. Skupienie z najwyższymi wynikami dla stylu zadaniowego i unikowego oraz niskimi na skali stylu emocjonalnego charakteryzowało się największą siłą Ja-cieleśnego. Uzyskane wyniki wskazują na potrzebę pomocy psychologicznej wśród kobiet, których ciało zostało okaleczone w następstwie procesu chorobowego. Stosowanie nieprzystosowanych sposobów radzenia sobie może zwrotnie zwiększać natężenie emocjonalnego stresu związanego z chorobą nowotworową oraz jej leczeniem, a tym samym wpływać negatywnie na proces zdrowienia i jakość życia kobiety.

Słowa kluczowe:

CHOROBA NOWOTWOROWA JA-CIELESNE MASTEKTOMIA RAK PIERSI
STYLE RADZENIA SOBIE ZE STRESEM

Summary

The main purpose of the study was to define a relationship between body self among women after a mastectomy and the stress-coping styles. On the basis of knowledge the author assumed that the stronger body self, the higher preference of using a task-oriented coping style and the lower preference of using an emotion- and avoidance-oriented coping style. The two other hypotheses connected with two forms of the avoidance-oriented coping style were formulated: the stronger body self, the higher preference of using the 'seeking social contact' form of the avoidance-coping style and the lower tendency of using a form connected with the substitute activities. The participants of the study were 61 women aged between 38 and 79 united in the Amazons Clubs. Two research methods were used in this study: Endler and Parker's own measure, the Coping Inventory for Stressful Situations (CISS) and the Body self Among Women After a Mastectomy Questionnaire that was created for this study by the author. The partial correlation and the regression analysis were used as the methods of a statistical data analysis. Based on the analysis of the results it can be stated that the hypothetical relationship between the body self strength and the emotion-oriented style and the 'seeking social contact' form of avoidance-oriented style exists. The author used also the analysis of variance and the multiple comparisons for a cluster analysis (clusters were described by the stress-coping styles variable) as the two other statistical methods. Among three clusters, only one presented high scores of the emotion-oriented coping style and the lowest scores of body self at the same time. The cluster that represented the highest scores on the task- and avoidance-oriented coping style and low scores on the emotion-oriented coping style scale was characterized by the strongest body self. The results emphasize the need of psychological help and support among women whose bodies were injured as the result of a neoplastic disease. The dysfunctional stress-coping strategies can increase the intensity of the emotional stress connected to a neoplastic disease and it's treatment and simultaneously affect negatively the process of recovering and decrease woman's quality of life

Keywords:

NEOPLASTIC DISEASE BODY SELF MASTECTOMY BREAST CANCER
STRESS-COPING STYLES

Spis treści

WSTĘP	1
ROZDZIAŁ 1. ANALIZA STANU WIEDZY DOTYCZĄCEJ POJĘCIA JA-CIELESNE.....	3
1.1. GENEZA POJĘCIA JA-CIELESNE W KONTEKŚCIE PROBLEMU <i>MIND-BODY</i>	3
1.1.1. Koncepcje ciała przed XX wiekiem	3
1.1.2. Przedstawieniowe koncepcje ciała	5
1.1.3. Przeżyciowe koncepcje ciała.....	8
1.1.4. Socjologiczne (kulturowe) koncepcje ciała.....	10
1.2. CIELESNOŚĆ – ELEMENTEM STRUKTURY JA.....	11
1.2.1. Doświadczenie cielesności a osobowość i tożsamość	11
1.2.2. Integracyjne ujęcie cielesności – zdefiniowanie pojęcia Ja-cielesne.....	15
1.3. KSZTAŁTOWANIE SIĘ JA-CIELESNEGO.....	19
1.3.1. Rozwój Ja-cielesnego na przykładzie psychodynamicznej koncepcji Kruegera - dzieciństwo.....	20
1.3.2. Ja-cielesne na przestrzeni życia: od adolescencji do późnej dorosłości	22
1.3.2.1. Adolescencja	22
1.3.2.2. Wiek średni	23
1.3.2.3. Starość.....	24
1.4. CIELESNOŚĆ W OPOZYCJI DO JA.....	25
1.5. PODSUMOWANIE.....	27
ROZDZIAŁ 2. ANALIZA STANU WIEDZY DOTYCZĄCEJ CHOROBY NOWOTWOROWEJ PIERSI.....	30
2.1. CHOROBA NOWOTWOROWA PIERSI ORAZ JEJ NASTĘPSTWA.....	30
2.1.1. Medyczny obraz choroby nowotworowej piersi	30
2.1.2. Funkcjonowanie emocjonalne	34
2.1.3. Funkcjonowanie społeczne	38
2.1.4. Funkcjonowanie poznawcze	41
2.1.5. Obraz ciała – obraz siebie u kobiet po radykalnym leczeniu raka piersi.....	43
2.2. CHOROBA NOWOTWOROWA JAKO PRZYCZYNA STRESU	46
2.2.1. Stres i radzenie sobie.....	47
2.2.1.1. Stres – charakterystyka na podstawie wybranych teorii	47
2.2.1.2. Źródła stresu.....	50
2.2.1.3. Radzenie sobie ze stresem (<i>coping</i>)	51
2.2.2. Stres i radzenie sobie ze stresem w chorobie nowotworowej.....	55
2.2.2.1. Stres w chorobie nowotworowej piersi	55
2.2.2.2. Radzenie sobie ze stresem choroby nowotworowej piersi	58
2.3. PODSUMOWANIE.....	60
ROZDZIAŁ 3. PROBLEM I METODA BADAŃ WŁASNYCH.....	63

3.1.	WPROWADZENIE.....	63
3.2.	PROBLEM BADAWCZY.....	64
3.3.	DEFINICJA I STRUKTURA BADANYCH ZMIENNYCH	64
3.4.	HIPOTEZY BADAWCZE	65
3.4.1.	Hipotezy główne	65
3.4.2.	Hipotezy szczegółowe.....	67
3.5.	PLAN I ETAPY BADAŃ.....	67
3.5.1.	Plan badań	67
3.5.2.	Etapy badań.....	68
3.6.	OPERACJONALIZACJA ZMIENNYCH	68
3.6.1.	Narzędzie nr 1: <i>Kwestionariusz Radzenia Sobie w Sytuacjach Stresowych</i>	68
3.6.1.1.	Konstrukcja	68
3.6.1.2.	Administracja	69
3.6.1.3.	Ocena i interpretacja wyników.....	70
3.6.2.	Narzędzie nr 2: <i>Kwestionariusz Ja-cieleśno u Kobiet po Mastektomii</i>	70
3.6.2.1.	Konstrukcja	70
3.6.2.2.	Administracja.....	73
3.6.2.3.	Ocena i interpretacja wyników.....	74
3.7.	DOBÓR OSÓB DO BADAŃ.....	74
3.8.	PROCEDURA I ORGANIZACJA BADAŃ.....	75
3.9.	SCHEMAT STATYSTYCZNEJ ANALIZY DANYCH.....	75
3.9.1.	Metody opisu statystycznego	75
3.9.2.	Metody oceny istotności różnic.....	75
3.9.3.	Metody oceny siły związku między zmiennymi	76
3.9.4.	Metody analizy skupień na zmiennych i na osobach	76
	ROZDZIAŁ 4. ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ WŁASNYCH.....	77
4.1.	WPROWADZENIE.....	77
4.2.	STATYSTYCZNY OPIS UZYSKANYCH WYNIKÓW.....	77
4.2.1.	Zmienne niezależne uboczne	77
4.2.1.1.	Wiek.....	77
4.2.1.2.	Wykształcenie	78
4.2.1.3.	Liczba przebytych zabiegów mastektomii	79
4.2.1.4.	Czas od 1 zabiegu mastektomii	80
4.2.1.5.	Czas od 2 zabiegu mastektomii	81
4.2.2.	Zmienna niezależna główna	82
4.2.3.	Zmienna zależna.....	83
4.3.	STATYSTYCZNA WERYFIKACJA HIPOTEZ.....	85
4.3.1.	Hipoteza główna nr 1	85
4.3.2.	Hipoteza główna nr 2	87
4.3.3.	Hipoteza główna nr 3	90
4.3.4.	Hipoteza główna nr 4	93
4.3.5.	Hipoteza główna nr 5	95

4.3.6.	Hipoteza szczegółowa	98
4.3.7.	Podsumowanie	99
4.4.	WYNIKI ANALIZY SKUPIEŃ NA OSOBACH I ZMIENNYCH	100
4.4.1.	Podział badanej grupy na jednorodne skupienia	100
4.4.2.	Psychologiczna analiza skupienia numer 1	101
4.4.3.	Psychologiczna analiza skupienia numer 2	103
4.4.4.	Psychologiczna analiza skupienia numer 3	104
4.5.	WNIOSKI Z BADAŃ	106
	ZAKOŃCZENIE	108
	LITERATURA.....	112
	ZAŁĄCZNIKI	116
ZAŁ. NR 1.	WYJŚCIOWA PULA POZYCJI TESTOWYCH	116
ZAŁ. NR 2.	<i>KWESTIONARIUSZ JA-CIELESNEGO U KOBIET PO MASTEKTOMII</i> – OSTATECZNA PULA POZYCJI TESTOWYCH	117
ZAŁ. NR 3.	KLUCZ DO <i>KWESTIONARIUSZA JA-CIELESNEGO U KOBIET PO MASTEKTOMII</i>	118
ZAŁ. NR 4.	WYNIKI ANALIZY CZYNNIKOWEJ METODĄ GŁÓWNYCH SKŁADOWYCH.....	119
ZAŁ. NR 5.	WYNIKI ANALIZY CZYNNIKOWEJ METODĄ GŁÓWNYCH SKŁADOWYCH Z ROTACJĄ ROZWIĄZANIA <i>VARIMAX</i>	120
ZAŁ. NR 6.	WYNIKI ANALIZY RZETELNOŚCI DLA PULI POZYCJI TESTOWYCH UŻYTYCH W BADANIU...	123
ZAŁ. NR 7.	OPIS STATYSTYCZNY – TAB. CZĘSTOŚCI DLA ZMIENNEJ UBOCZNEJ: WIEK	125
ZAŁ. NR 8.	OPIS STATYSTYCZNY – TAB. CZĘSTOŚCI DLA ZMIENNEJ UBOCZNEJ: CZAS OD 1 ZABIEGU..	126
ZAŁ. NR 9.	OPIS STATYSTYCZNY – TAB. CZĘSTOŚCI DLA ZMIENNEJ ZALEŻNEJ : STYLE RADZENIA SOBIE ZE STRESEM.....	127
ZAŁ. NR 10.	WSPÓLCZYNNIKI KORELACJI CZĄSTKOWYCH.....	129
ZAŁ. NR 11.	WYNIKI JEDNOCZYNNIKOWEJ ANALIZY WARIANCJI DLA ZMIENNEJ CZAS OD 1 ZABIEGU MASTEKTOMII.	130
ZAŁ. NR 12.	WYNIKI ANALIZY SKUPIEŃ BADANEJ GRUPY	131

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Anna Maria Łaszcz

(302073)

Zastosowanie filmu w terapii psychologicznej

The use of film in psychological therapy

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2010

Łaszcz, Anna Maria (2010). Zastosowanie filmu w terapii psychologicznej. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 102 s., 122 pozycje bibliograficzne, 1 tabela.

STRESZCZENIE

Celem niniejszej pracy jest pokazanie, że film może być narzędziem wykorzystywanym w psychoterapii. Obecnie obserwuje się coraz powszechniejsze posługiwanie się arteterapią – metodą pracy z pacjentem opartą na kontakcie ze sztuką – wynikające z rosnącego zainteresowania oraz jej dynamiczny rozwój. W rozdziale pierwszym zebrane są informacje na temat arteterapii, jej historii, funkcji, zasad działania i ich naukowych podstaw. Następnie omówione są główne rodzaje arteterapii, w zależności od rodzaju medium, jakim się one posługują. Dzięki temu pokazane jest, że film, jako jeden z rodzajów sztuki, również może znaleźć zastosowanie w arteterapii. Nie budzi więc wątpliwości fakt, że jednym z rodzajów arteterapii może być filmoterapia. Następnie analizowany jest poznawczy oraz emocjonalny aspekt odbioru filmu, gdyż elementy te decydują o specyficzności pracy metodą filmoterapii. Ostatni rozdział stanowi inwentaryzację danych na temat wykorzystywania filmoterapii w Polsce i za granicą. Choć praca ta nie wyczerpuje całkowicie tematu filmoterapii, sądzę że na jej podstawie można stwierdzić, że film bez wątpienia może być narzędziem wykorzystywanym w psychoterapii.

SŁOWA KLUCZOWE: ARTETERAPIA, FILMOTERAPIA, POZNAWCZY I EMOCJONALNY ASPEKT ODBIORU FILMU, TEORIE FILMU.

ABSTRACT

The aim of this dissertation is to depict a film as a tool which can be used in psychotherapy. It is observed that currently arttherapy - a method of working with a patient based on a contact with art- is more commonly used due to increasing interest in the subject and its dynamic development. In the first chapter information about arttherapy, its history, functions, its after-effect and its scientific basis are gathered. Furthermore, the main types of arttherapy, according to a type of medium they use, are covered. Thanks to that, it is demonstrated that a film, as one of the forms of art, can also be used in arttherapy. There is no doubt about the fact that cinematherapy can be one of the varieties of arttherapy. Moreover, the aspects of cognitive and emotional reception of a film are analysed because these elements decide about the specifics of working with cinematherapy method. The last chapter is a review of the data on the usage of cinematherapy in Poland and overseas. Although the following dissertation does not fully cover the subject of cinematherapy but only presents its main aspects, I think that it can be concluded that a film without doubts can be used in psychotherapy as an instrument.

KEYWORDS: ARTTHERAPY, CINEMATHERAPY, COGNITIVE AND EMOTIONAL ASPECT OF FILM RECEPTION, FILM THEORIES.

SPIS TREŚCI

Wstęp 5

1. Arteterapia – zagadnienia ogólne 6

- 1.1. Definicja arteterapii 6
- 1.2. Historia arteterapii 7
- 1.3. Pojęcie zdrowia a arteterapia 8
- 1.4. Arteterapia jako rodzaj terapii 11
- 1.5. Funkcje i działanie arteterapii 12
- 1.6. Miejsce arteterapii w nauce 15

2. Rodzaje arteterapii 20

- 2.1. Biblioterapia 20
- 2.2. Muzykoterapia 23
- 2.3. Choreoterapia 26
- 2.4. Teatroterapia 28
- 2.5. Terapia przez sztuki plastyczne 29
- 2.6. Filmoterapia 31

3. Film jako narzędzie arteterapii 34

- 3.1. Film jako dzieło sztuki, pierwsze teorie filmu 34
- 3.2. Współczesne teorie filmu 39
- 3.3. Język filmu 48
- 3.4. Poznawcze i emocjonalne aspekty odbioru filmu 49
- 3.5. Koncepcje filmoterapii 60
- 3.6. Funkcje i działanie filmoterapii 64

4. Przykłady zastosowania filmu 71

- 4.1. Film w medycynie 71
- 4.2. Film w procesie wychowania i edukacji 73
- 4.3. Film w terapii psychologicznej 76
- 4.4. Filmoterapia indywidualna 80

4.5. Filmoterapia grupowa 86

4.6. Filmoterapia czynna 88

Podsumowanie 91

Literatura 92

Spis tabel 102

**UNIwersYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SpoŁECZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
w Poznaniu**

**JOANNA CHOÍŃSKA
(311266)**

**Wpływ beautyzmu i doświadczenia zawodowego rekruterów na
ocenę CV.**

Recruits' beauty and job experience influence on CV evaluation.

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań, 2010 rok

Joanna Choińska

Wpływ beautyzmu i doświadczenia zawodowego rekruterów na ocenę CV.

Słowa - klucze: atrakcyjność, doświadczenie zawodowe, rekrutacja, selekcja.

Streszczenie

Celem pracy było sprawdzenie czy atrakcyjność fizyczna osób starających się o prace może mieć wpływ na ocenę ich CV, a w konsekwencji na uzyskanie pracy. Drugim problemem był wpływ doświadczenia zawodowego rekruterów na ocenę CV. Istnieje powszechny pogląd, że atrakcyjność fizyczna ma znaczący wpływ na sukcesy i porażki w życiu osobistym i zawodowym, literatura wydaje się potwierdzać te sądy. Uroda pomaga nie tylko w znalezieniu pracy, ale też w jej utrzymaniu, przy awansach i promocjach, przy premiach i zarobkach. Na potrzeby pracy została przeprowadzona ankieta przygotowawcza, w której wzięło udział 22 kobiety i 24 mężczyzn w wieku od 22 do 57 lat. Miała ona wyłonić spośród 20 zdjęć, cztery fotografie przedstawiające najbardziej i najmniej atrakcyjną kobietę i mężczyznę. W ankiecie właściwej wzięło udział 59 osób podzielonych pod względem doświadczenia zawodowego na trzy grupy, pierwszą najbardziej doświadczoną grupę 19 osób stanowili bankowcy (B), drugą grupę tworzyli studenci podyplomowi (SP) 18 osób, najmniej doświadczoną grupą byli studenci IV roku psychologii (S), specjalizacji psychologii pracy w liczbie 22 osób. Badani mieli czas na zapoznanie się z opisem stanowiska pracy Specjalisty ds. Obsługi Klientów Indywidualnych oraz CV przygotowanym specjalnie na potrzebę tej ankiety. Osoby badane losowo otrzymywały CV, różniły się one między sobą zdjęciem (cztery typy CV: ze zdjęciem atrakcyjnego mężczyzny, atrakcyjnej kobiety, nieatrakcyjnego mężczyzny i nieatrakcyjnej kobiety). Odpowiadali na cztery pytania, pierwsze dotyczyło pierwszego wrażenia jakie wywarło CV, drugie oceny wykształcenia kandydata, trzecie oceny doświadczenia zawodowego, a czwarte określenia chęci zaproszenia tej osoby na rozmowę kwalifikacyjną. Po przeanalizowaniu wyników okazało się, że hipoteza mówiąca o tym iż istnieje zależność między atrakcyjnością fizyczną osoby rekrutowanej, a oceną jej CV została obalona, takiej zależności nie zaobserwowano. Potwierdziła się natomiast hipoteza mówiąca o tym, że istnieje zależność między długością doświadczenia zawodowego rekrutera a oceną CV.

Joanna Choińska

Recruits' beauty and job experience influence on CV evaluation.

Key words – attractiveness, job experience, recruitment, selection.

Outline

The main aim of my master's thesis is checking if physical attractiveness of people applying for a job can influence their CV and in consequence, make get a job much easier. The other problem is the recruits' work experience influence on their CV evaluation. It is generally believed that physical attractiveness has a considerable influence on success and failure both in private and professional life. Literature seems to confirm this point of view. Beauty not only helps find a job but also keep it, be promoted or get a good salary and bonus. A special preparatory survey has been carried out for the purpose of my research. 22 women and 24 men, aged 22-57, have taken part in it. It was to appoint four pictures out of twenty presenting the most and the least attractive woman and man. In the main survey 59 people have taken part. They were divided into three groups depending on their work experience. The first and the most experienced group of people were bank clerks (B), the second group was created by postgraduate students (PS) and the least experienced was a group of 22 the-four-year psychology students with work psychology specialization. The survey participants were given time to learn about the Individual Client Service Specialist post and the CV prepared especially for that survey. People tested randomly were given CVs with different photos (attractive woman/man, unattractive woman/man). They answered four questions – the first concerned the CV impressions, the second – candidate's education, the third – work experience and the fourth – the will of interviewing the applicant. After having analysed the survey results, the hypothesis of physical attractiveness dependence and CV evaluation has been refuted. Such an interdependence has not been observed. However, the hypothesis of work experience length and CV evaluation has been definitely confirmed.

Spis treści:

1. Wstęp.....	1
2. Atrakcyjność.....	3
2.1. Atrakcyjność-wprowadzenie.....	3
2.2. Atrakcyjność fizyczna.....	3
2.2.1. Atrakcyjność fizyczna kobiet.....	4
2.2.2. Atrakcyjność fizyczna mężczyzn.....	6
2.3. Wpływ atrakcyjności na życie społeczne.....	6
3. Proces selekcji pracowników.....	9
3.1. Proces rekrutacji pracowników.....	9
3.1.1. Sposoby prowadzenia rekrutacji.....	9
3.1.2. Etapy procesu rekrutacji.....	10
3.2. Proces selekcji pracowników.....	11
3.2.1. Etap procesu rekrutacji.....	12
3.2.2. Metody selekcyjne.....	13
3.2.3. Błędy popełniane w procesie selekcji.....	17
3.2.3.1. Efekt pierwszego wrażenia i efekt świeżości.....	18
3.2.3.2. Efekt halo.....	18
3.2.3.3. Błąd tendencji centralnej.....	18
3.2.3.4. Wpływ nastroju.....	19
3.2.3.5. Lubimy podobnych do nas.....	19
3.2.3.6. Stereotypy, uprzedzenia i dyskryminacje.....	20
3.2.3.7. Dyskryminacja związana z atrakcyjnością fizyczną.....	21
3.2.3.8. Sposoby unikania błędów w procesie selekcji.....	23
4. Problem i metoda własnych badań.....	24
4.1. Wprowadzenie.....	24
4.2. Problemy badawcze.....	24
4.3. Hipotezy badawcze.....	25
4.4. Plan badań.....	26

4.5. Operacjonalizacja zmiennych – opis metod.....	26
4.6. Dobór osób do badań.....	28
4.7. Opis badanej grupy.....	29
4.8. Procedura i organizacja badań.....	29
5. Analiza badań własnych.....	31
5.1. Wprowadzenie	31
5.2. Statystyczny opis wyników (analiza jakościowa).....	31
5.3. Weryfikacja hipotez.....	35
6. Wnioski.....	39
7. Zakończenie.....	43

Literatura cytowana

Załączniki

Załącznik nr 1 – Tabele z danymi do rozdziału

Załącznik nr 2 – Ankieta mająca na celu wyłonienie osób najmniej i najbardziej atrakcyjnych.

Załącznik nr 3 – Opis stanowiska pracy przedstawiany bankowcom i studentom
podyplomowym.

Załącznik nr 4 -- Opis stanowiska pracy przedstawiany studentom IV roku psychologii.

Załącznik nr 5 – Instrukcja załączana bankowcom do ankiety.

Załącznik nr 6 – Cztery typy cv dołączane do ankiet.

Załącznik nr 7 – Ankieta przedstawiana bankowcom, studentom podyplomowym oraz
studentom IV roku psychologii.

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Olimpia Czarnecka

(301998)

Wpływ lojalności ogólnej i nadziei na sukces na lojalność konsumentką.

The influence of general loyalty and hope on consumer loyalty.

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2010

Streszczenie

Czarnecka, Olimpia (2010). Wpływ lojalności ogólnej i nadziei na sukces na lojalność konsumentką. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 94 s., 57 poz. bibl., 6 załączników, 10 ilustracji, 29 tabel.

Tematem niniejszej pracy jest lojalność konsumentka rozumiana jako gotowość klienta do dokonywania częstszych zakupów produktu jednej marki, do poszukiwania produktu w razie jego nieobecności oraz do rekomendowania produktu znajomym. Za cel przyjęto zbadanie związku pomiędzy lojalnością konsumentką a lojalnością ogólną oraz nadzieją na sukces. Lojalność ogólna została scharakteryzowana na dwa sposoby: poprzez podział na lojalność w sferze osobistej i zawodowej oraz podział na trzy wymiary – stałość, uczciwość i zaangażowanie. Natomiast nadzieja na sukces składa się z dwóch komponentów: przekonania o posiadaniu silnej woli oraz przekonania o umiejętności znajdowania rozwiązań. Badanie zostało przeprowadzone przy użyciu trzech kwestionariuszy: Kwestionariusza Lojalności Ogólnej, Kwestionariusza Nadziei na Sukces oraz Kwestionariusza Zachowań Konsumentkich. Wzięło w nim udział 86 osób w wieku od 18 do 28 lat. 82,6 % osób badanych stanowiły kobiety.

Wyniki przeprowadzonych badań wskazują, że nie istnieje związek pomiędzy lojalnością konsumentką a lojalnością ogólną oraz nadzieją na sukces. Istotny statystycznie związek istnieje natomiast między lojalnością ogólną a nadzieją na sukces. Lojalność konsumentka nie jest zatem rodzajem lojalności ogólnej. Jest niezależna od lojalności ujawnianej w życiu osobistym i zawodowym. Podobnie jest w przypadku nadziei na sukces. Można zatem stwierdzić, że programy lojalnościowe, którymi producenci usiłują zdobyć lojalność klienta, mają swoje uzasadnienie w praktyce. Wyniki potwierdzają sensowność programów lojalnościowych. Ważną rolę odgrywa nie tylko nastawienie konsumenta, ale również wpływ czynników sytuacyjnych oraz normy społeczne.

Słowa kluczowe:

lojalność konsumentka, lojalność ogólna, nadzieja na sukces

Summary

The subject of this study is a consumer loyalty described as a client's willingness to do the shopping of one brand more frequently than the others, to actively search this brand in case of his absence in one shop and to recommend the brand to friends. The aim is to examine the relation between consumer loyalty and general loyalty as well as the hope. General loyalty was defined in two ways: as a loyalty in personal/professional life and as three components of loyalty – permanence, honesty and commitment. Hope was defined by Snyder (Snyder i in., 1996) as an expectancy of success. It consists of two components: agentic and pathway thoughts.

Three scales were used to make this study: The General Loyalty Scale, The Hope Scale and The Consumer Behaviour Scale. 86 respondents aged 18-28 were asked to fill the scales. 82,6% of respondents were women.

The results show that there is no relation between consumer loyalty and neither general loyalty nor hope. Just correlation between general loyalty and hope is significant. As effect, consumer loyalty is not a type of general loyalty and it is not connected with the loyalty reveals at the personal and professional life. It is also not connected with the hope. It can be claimed that the loyalty programmes used for getting a consumer loyalty have their justification in practice. Important factors are not only the consumer and his/her attitude but also the social norms and situational factors.

Keywords:

consumer loyalty, general loyalty, hope

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział 1. Lojalność w świetle literatury	10
1.1. Historia zjawiska lojalności.	10
1.2. Lojalność w życiu prywatnym.	11
1.3. Lojalność w życiu zawodowym.	13
Rozdział 2. Lojalność konsumenta	15
2.1. Ustalenia definicyjne	15
2.1.1. Podejście behawioralne.	17
2.1.2. Podejście behawioralno – afektywne.	18
2.1.3. Lojalność wobec różnych obiektów	19
2.1.4. Motywy lojalności konsumentów	20
2.2. Rozwój lojalności	24
2.3. Typologia lojalności klientów	25
2.4. Modele lojalności konsumentów	28
2.4.1. Modele oparte na jakości produktu i satysfakcji klientów.	29
2.4.2. Modele oparte na marce	31
2.4.3. Modele oparte na społecznych determinantach	32
2.4.4. Modele oparte na postawie klientów	33
2.5. Rola postawy w zachowaniach lojalnościowych.	36
2.5.1. Modele zachowań lojalnościowych oparte na właściwościach postawy	36
2.6. Znaczenie lojalności konsumentckiej	39
2.6.1. Znaczenie lojalności dla konsumenta.	39
2.6.2. Znaczenie lojalności konsumentckiej dla marki (producenta).	40
Rozdział 3. Problemy badawcze oraz metody badań własnych	42
3.1. Cel i problemy badawcze.	42
3.2. Czynniki wyjaśniające i wyjaśniane.	42
3.2.1. Czynniki wyjaśniane.	43
3.2.2. Czynniki wyjaśniające	44
3.2.3. Czynniki uboczne.	45
3.3. Hipotezy.	45
3.4. Metody i narzędzia badawcze.	46
3.4.1. Kwestionariusz Lojalności Ogólnej	46
3.4.1.1. Konstrukcja Kwestionariusza.	46
3.4.1.2. Sędziowie kompetentni.	54
3.4.1.3. Analiza czynnikowa metodą VARIMAX.	55
3.4.2. Kwestionariusz Zachowań Konsumentckich	57
3.4.3. Kwestionariusz Nadziei na Sukces.	58
3.5. Charakterystyka osób badanych	58
3.6. Procedura i organizacja badań.	59
Rozdział 4. Analiza wyników badań własnych	61
4.1. Wprowadzenie	61
4.2. Statystyki opisowe.	61
4.2.1. Czynniki uboczne	61
4.2. Lojalność ogólna.	63
4.3. Nadzieja na Sukces.	65
4.4. Lojalność Konsumentcka	67
4.5. Analiza skupień	68
4.6. Weryfikacja hipotez.	69
4.7. Podsumowanie wyników badań i wnioski.	71

Zakończenie.....	75
Literatura cytowana.....	76
Spis ilustracji.....	80
Spis tabel.....	81
Załączniki	83
Załącznik nr 1. Ankieta dotycząca lojalności.	84
Załącznik nr 2. Ankieta dotycząca lojalności – wyniki.	85
Załącznik nr 3. Kwestionariusz Lojalności Ogólnej – wersja dla sędziów kompetentnych. .	88
Załącznik nr 4. Kwestionariusz Lojalności Ogólnej – wersja dla osób badanych.....	91
Załącznik nr 5. Kwestionariusz Lojalności Ogólnej – pozycje diagnostyczne.....	91
Załącznik nr 6. Kwestionariusz Zachowań Konsumentckich.	94

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Agata Jędra

302012

Wpływ samooceny na postawę wobec zdrady

The influence of self-esteem on attitude of betrayal

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2010

Streszczenie

Pojęcie zdrady w literaturze i potocznym rozumieniu wydaje się być nieostre i zależne od subiektywnej oceny wydarzeń, a często od tego czego sami doświadczamy w życiu. Praca ta oparta jest na szerokiej definicji zdrady i obejmuje kontakty seksualne i pozaseksualne, związki małżeńskie i te nieformalne, obejmuje działania świadome i dobrowolne. Autorka niniejszej pracy rozważała czy istnieją inne powody zdrady partnerskiej niż te proponowane w literaturze. Autorzy wymieniający listy przyczyn zaznaczają, że nie są one wyczerpujące. Wśród przyczyn zdrady samoocena pojawia się rzadko i rzadko jest przedmiotem badań.

Na zachowania, postawy człowieka mają wpływ różne czynniki, w tym niewątpliwie samoocena. Autorka zastanawiała się czy samoocena, którą ma każdy człowiek wpływa również na postawę wobec niewierności. Odpowiedzi na pytanie czy samoocena ma istotny wpływ na postawę wobec zdrady uzyskano badając dwie grupy: 30 osób, które dopuściły się zdrady oraz 30 osób niezdradzających. Do badania posłużyły: Wielowymiarowy Kwestionariusz Samooceny MSEI, Skala Postaw Wobec Nielojalności LOJAL oraz własny kwestionariusz badający postawę wobec zdrady. Wstępem do badania były trzy pytania o to czy osoby zdradzające różnią się poziomem samooceny, czy osoby zdradzające mniej cenią lojalność oraz czy w większym stopniu usprawiedliwiają zachowania nielojalne. Analiza pokazuje, że osoby zdradzające mają istotnie niższą samoocenę od osób niezdradzających, zdradzający nie różnią się oceną lojalności jako sprawy honorowej oraz co ciekawe to osoby niezdradzające w większym stopniu usprawiedliwiają zachowania nielojalne.

Słowa kluczowe: zdrada, samoocena

Summary

Term of „adultery”, both in the literature and the common understanding, seems to be unclear and depending on the subjective evaluation of events, often on our personal experiences. Hereby presented thesis is based on the wide definition of adultery and covers the sexual and non-sexual contacts, marriages and informal relationships, cover the conscious and voluntary activities. The author of the thesis considered, if there are any other reasons of adultery than the ones mentioned in the literature. Authors of literature, who list the causes of unfaithfulness, point out that the lists are not comprehensive. Among the reasons, self-esteem is rarely mentioned, and solely is the subject of research.

There are several circumstances, which influence human attitudes, including – undoubtedly – self-esteem. Author of the thesis considered, if the self-appraisal – possessed by each human-being – influences also the attitude to adultery. The answer for the question - if the self-esteem has significant impact on the attitude to unfaithfulness - was the result of research carried out on two groups: 30 persons who have committed adultery and 30 persons not committing the adultery. Following means have been utilized for researches: Multi-dimensional Questionnaire of self-esteem MESI, Scale of Attitudes to Disloyalty LOJAL, and the questionnaire studying the attitude to unfaithfulness – created by author of the thesis. As the introduction to the research, there were posted three questions: if the people who commit the adultery have differ among themselves in terms of self-esteem, if the people who are unfaithful grade loyalty lower and if the people who are unfaithful are more tend to justify disloyal behaviors. The conclusion from the analysis is the following: people who commit the adultery, indeed have the lower self-appraisal, than people not committing the adultery, people committing the adultery do not differ among themselves about considering the loyalty as a matter of honor, surprisingly, people who do not commit adultery , are more tend to justify the disloyal behaviors

Key words: adultery, self-esteem

SPIS TREŚCI:

Wstęp	8
1. Definicja i typologia zdrady	10
1.1. Potoczne rozumienie zdrady.....	10
1.2. Pojęcie zdrady w literaturze.....	11
1.3. Typologia zdrady.....	14
1.4. Niewierność w świetle badań i danych statystycznych.....	16
2. Przyczyny i konsekwencje niewierności	19
2.1 Niewierność, a płeć.....	23
2. 1. 1. Niewierność kobiet i zjawisko seks-kłusownictwa.....	24
2. 1. 2. Niewierność mężczyzn. Typologia zdradzających.....	28
3. Zjawisko samooceny	32
3.1. Definicje samooceny.....	32
3.2. Samoocena, a zdrada.....	35
4. Problem i metoda badań własnych	39
4.1. Problem badawczy.....	39
4.2. Problemy zależnościowe.....	40
4.3. Hipotezy badawcze.....	40
4.4. Opis procedury i organizacji badań.....	41
4.5. Metoda badawcza.....	41
4.6. Opis zmiennych.....	42
5. Analiza wyników badań własnych	44
5.1. Statystyczny opis uzyskanych wyników.....	44
5.2. Statystyczna weryfikacja hipotez badawczych.....	46
5.3. Dyskusja wyników.....	48
Zakończenie	50
Literatura	51
Spis tabel	
Tabela 5.1. Wiek osób badanych.....	44
Tabela 5.2. Opis statystyczny zmiennych zależnych głównych.....	44
Tabela 5.3. Różnice pomiędzy średnimi wynikami osób zdradzających i niezdradzających w Samoocenie Ogólnej.....	46

Tabela 5.4. Różnice pomiędzy średnimi wynikami osób zdradzających i niezdradzających na podskali Lojalność Jako Wartość.....	47
Tabela 5.5. Różnice pomiędzy średnimi wynikami osób zdradzających i niezdradzających na podskali Nielojalność Można Usprawiedliwić.....	48
Załączniki	
Załącznik 1: Kwestionariusz badający postawę wobec zdrady.....	54
Załącznik 2: Średnia ilości razy zaznaczanych odpowiedzi na pytanie o definicję zdrady osób zdradzających i niezdradzających.....	56
Załącznik 3: Różnice w odpowiedziach „tak” zdradzających i niezdradzających na pytania czy osoba myślała o innym partnerze i czy umówiła się z innym partnerem.....	57
Załącznik 4: Ilość zrad.....	57
Załącznik 5: Różnice w wybieranych powodach zdrady innych przez zdradzających i niezdradzających.....	58
Załącznik 6: Różnice średnich wyników podskal MSEI zdradzających i niezdradzających.....	58

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
w Poznaniu

Małgorzata Bujak
(305117)

Analiza treści - kodowanie wspomagane komputerowo
Content analysis - computer aided coding

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2010

Streszczenie:

Niniejsza praca poświęcona jest tematyce wykorzystania oprogramowania komputerowego w procesie kodowania tekstu. W pracy zostały omówione ogólnie główne zagadnienia metody ilościowej oraz jakościowej analizy treści na przykładach Klasycznej Analizy Treści oraz Teorii Ugruntowanej. Pokazany został również indukcyjny i dedukcyjny proces badawczy. Celem omówienia było pokazanie zastosowania oprogramowania komputerowego w procesie kodowania oraz powstanie autorskiego programu wspomagającego kodowanie tekstu. Omówione zagadnienia były podstawą opracowania algorytmu aplikacji, która w swoim działaniu wykorzystuje niektóre założenia tych technik. Praca zawiera również porównanie przebiegu procesu badawczego pomiędzy Klasyczną Analizą Treści a Teorią Ugruntowaną wraz z wykorzystaniem na ich tle stworzonej aplikacji. Aplikacja opiera swoje działania na wyrażeniach regularnych, które są w programie podstawowym narzędziem przeszukiwania tekstu pod kątem określonych zdefiniowanych przez badacza wzorców. Funkcjonalność programu została rozwinięta o możliwość zarządzania i tworzenia w trakcie działania aplikacji słownika kodów, który jest zapisywany i przechowywany w bazie danych programu. Opracowany został również szczegółowy podręcznik użytkownika programu, który pozwala na dokładne zapoznanie się z funkcjami programu. W ostatnim rozdziale zostały opisane założenia testowania oprogramowania.

Słowa kluczowe: analiza treści, kodowanie danych, przetwarzanie tekstu, oprogramowanie wspomagające kodowanie, analiza jakościowa, analiza ilościowa

Summary:

The following research discusses the subject of using computer software in text coding process. Main assumptions of both quantitative and qualitative analysis methods were briefly discussed in the text (with examples of Classic Content Analysis and Grounded Theory).

Furthermore, inductive and deductive research processes were shown. The main target of this research was to show software appliance in the process of coding as well as preparing a program which could aid the coding. The discussed problems lead to preparing an algorithm of the program which uses some of the assumptions of those techniques. This text also compares the research process between Classic Content Analysis and Grounded Theory with using the created software as one of the comprehensive criterias. The program makes an extensive use of regular expressions, which are the main tool used to scan the text for specific, user-defined patterns. The application was extended with the ability to manage codes dictionary at runtime. It is stored in the program's database. Detailed user's manual was also prepared - it allows to easily study the functionalities of the program. In the last chapter the author discusses the assumptions of testing the program.

Keywords: content analysis, data coding, text processing, software supported text coding, qualitative analysis, quantitative analysis

Spis treści

Wstęp.....	8
Rozdział 1. Analiza treści	9
1.1 Definicja.....	10
1.2 Wykorzystanie i techniki.....	10
1.2.1 Badania ilościowe.....	11
1.2.2 Badania jakościowe.....	11
1.2.3 Łączenie badań ilościowych i jakościowych.....	12
1.2.4 Procedura dedukcyjna i indukcyjna w analizie treści.....	12
1.2.5 Szczegółowy opis dwóch technik analizy treści.....	14
1.2.5.1 Klasyczna Analiza Treści.....	14
1.2.5.2 Teoria ugruntowana.....	18
1.2.5.2.1 Kodowanie tekstu - rodzaje.....	18
1.2.6 Inne techniki.....	21
1.3 Podsumowanie.....	22
Rozdział 2. Wykorzystanie komputera w analizie tekstu.....	24
Rozdział 3. STADT 1.1 - autorski program wspomagający kodowanie tekstu.....	27
3.1 Wybór języka i narzędzi programistycznych.....	27
3.2 Wyrażenia regularne.....	28
3.3 Tworzenie Słownika Kodów.....	29
3.4 Schemat ogólny programu.....	30
3.5 Porównanie przebiegu procesu badawczego z użyciem programu.....	32
3.5.1 Podsumowanie.....	34
Rozdział 4. Opis funkcji programu – podręcznik użytkownika.....	35
4.1 Pierwsze uruchomienie programu.....	35
4.2 Główne Okno Programu.....	37
4.2.1 Opis poszczególnych boksów okna głównego.....	38
4.2.1.1 A. Obliczenia dla zdań.....	38
4.2.1.2 B. Obliczenia dla wyrazów.....	39
4.2.1.3 C. Pokaż liczbę wyrazów, które mają:.....	39
4.2.1.4 Analiza frekwencji kodów.....	40
4.3 Menu główne programu.....	40
4.3.1 Przegląd projektów.....	40
4.3.2 Przegląd bazy danych.....	41

4.3.3 Przegląd Słowników.....	42
4.3.4 Edycja Słowników.....	43
4.3.4.1 Edytor Wyrażeń.....	45
4.3.4.1.1 A. Szukaj w zdaniu.....	46
4.3.4.1.2 B. Szukaj słów.....	47
4.3.4.1.3 C. Szukaj fraz.....	48
4.3.4.1.4 D. Dopełnij w szukanym wyrażeniu.....	49
4.3.5 Kodowanie plików - ustawienie domyślnej strony kodowej.....	49
4.3.5.1 Zmiana kodowania plików.....	50
4.3.6 Pomoc.....	50
4.3.6.1 Wyrażenia regularne – pomoc.....	51
4.4 Kluczowe Słowo w kontekście użycia - Słowa bez kodów.....	52
4.5 Kluczowe Słowo w kontekście użycia - Słowa z więcej niż jednym kodem.....	52
4.6 Okno Wyniki.....	54
4.6.1 Sortowanie.....	56
4.6.2 Filtrowanie listy.....	57
4.6.3 Eksport wyników.....	57
Rozdział 5. Założenia testowania programu.....	58
Słownik terminów.....	60
Zawartość płyty.....	62
Literatura.....	63

Spis tabel

Tabela 1.1: Rodzaje technik analizowania treści.....	21
Tabela 2.1: Niektóre programy wspomagające proces analizy danych.....	24
Tabela 3.1: Znaki specjalne wyrażeń regularnych.....	28
Tabela 3.2: Przykłady wyrażeń regularnych.....	29
Tabela 5.1: Robocze zestawienie kategorii ogólnych i słów kluczowych.....	58

Spis rysunków

Rysunek 1.1: Dedukcyjny i indukcyjny proces badawczy.....	13
Rysunek 1.2: Klasyczne kodowanie tekstu.....	15
Rysunek 1.3: Proces badawczy wg teorii ugruntowanej.....	19
Rysunek 3.1: Słownik Kodów.....	30
Rysunek 3.2: Schemat działania programu STADT 1.1.....	31

Rysunek 3.3: Porównanie przebiegu procesu badawczego z użyciem programu.....	33
--	----

Spis ilustracji

Ilustracja 4.1: Uruchomienie programu STADT.....	35
Ilustracja 4.2: Główne Okno Programu.....	37
Ilustracja 4.3: Obliczenia dla zdań.....	38
Ilustracja 4.4: Obliczenia dla wyrazów.....	39
Ilustracja 4.5: Pokaż liczbę wyrazów.....	39
Ilustracja 4.6: Analiza frekwencji kodów.....	40
Ilustracja 4.7: Przegląd Projektów.....	41
Ilustracja 4.8: Przegląd Słowników.....	42
Ilustracja 4.9: Dodaj Słownik.....	43
Ilustracja 4.10: Edycja Słowników.....	44
Ilustracja 4.11: Edytor wyrażeń - główne okno.....	46
Ilustracja 4.12: Szukaj w zdaniu.....	47
Ilustracja 4.13: Szukaj słów.....	47
Ilustracja 4.14: Szukaj fraz.....	48
Ilustracja 4.15: Dopełnij w szukanym wyrażeniu.....	49
Ilustracja 4.16: Ustawienie domyślnej strony kodowej.....	50
Ilustracja 4.17: Wyrażenia regularne.....	51
Ilustracja 4.18: Kluczowe Słowo w kontekście użycia - Słowa bez kodów.....	53
Ilustracja 4.19: Kluczowe Słowo w kontekście użycia - Słowa z więcej niż jednym kodem...54	
Ilustracja 4.20: Okno Wyniki.....	55
Ilustracja 4.21: Opcje zapisu wyników.....	55
Ilustracja 4.22: Lista - Sortowanie.....	56

UNIwersytet Wrocławski
Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych
Instytut Psychologii
we Wrocławiu

Agnieszka Bilśka
(numer albumu 165 293)

**Kompetencyjny model zawodu psychologa w oczach studentów
psychologii, a postrzeganie kompetencji psychologów przez studentów
innych kierunków.**

*A competence model of a psychologist's profession as perceived by students of
young psychology, relation to the perception of psychologists' competences by students
of other faculties.*

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2010

Streszczenie

Celem mojej pracy jest zbadanie, w jaki sposób postrzegają kompetencje psychologa studenci psychologii i innych kierunków. Inne kierunki, których studenci wzięli udział w badaniu, dotyczą pokrewnych obszarów zawodowych: pedagogiki, medycyny i prawa. W badaniu został wykorzystany stworzony do tego celu kwestionariusz LKP. Opracowano wyniki dla 128 osób.

Hipotezy, jakie założono dotyczą różnic występujących między grupami badanymi. Zakładają one, iż badane grupy będą różniły się w ocenach kompetencji zawartych w kwestionariuszu, poza tym zakładają, że będą występowały różnice pomiędzy: ocenami przypisywanymi przez studentów pierwszego i ostatniego roku psychologii, grupami studentów niestudiującymi psychologii, a także grupą studentów studiujących psychologię i grupą studentów studiujących inne kierunki.

Do zbadania hipotez użyto takich procedur statystycznych jak analiza wariancji ANOVA, test t-Studenta i analiza czynnikowa. Wyniki pokazały, że odmienności ocen kompetencji wystąpiły w obrębie wyników dotyczących dwóch grup: studentów psychologii oraz grupy studentów kierunków innych niż psychologia, czyli pedagogiki, medycyny i prawa. Zaobserwowano różnice wewnątrzgrupowe i międzygrupowe. Postawione hipotezy uzyskały empiryczne potwierdzenie.

Słowa kluczowe: kompetencje psychologa, kompetencje, ocena kompetencji

Abstract

The aim of this work was to examine how the competences of psychologists are perceived by both students of psychology and students of other faculties. The second group included three faculties, which are related to psychology: pedagogy, medicine and law. To this end, a new questionnaire (LKP) was constructed and completed by 128 participants.

It was hypothesized that the four groups of students would differ with respect to their assessment of the competences measured by LKP. Specifically, it was expected that: 1) first-year psychology students would differ from the fifth-year psychology students; 2) there would be differences between the three non-psychology groups; 3) the group of psychology students would differ from the whole group of non-psychology students.

The hypotheses were verified with the use of such statistical procedures as ANOVA, t-test and factor analysis. The analyses revealed that there were significant differences among two groups: the group of the psychology students and the group of the non-psychology students (pedagogy, medicine and law students). Both intra- and inter-group differences were obtained, which means that the hypotheses were empirically confirmed.

Key words: competences of a psychologist, competences, assessment of competences

Spis treści:

Wprowadzenie.....	s.7
1. Część teoretyczna: definicja pojęć oraz przegląd dotychczasowego stanu badań	
1.1. Wprowadzenie do rozdziału.....	s.9
1.2. Definicja psychologa: kim jest i co robi.....	s.10
1.3. Sylwetka absolwenta psychologii.....	s.18
1.4. Opinie społeczne na temat zawodu psychologa wyrażane w Internecie..	s.24
1.5. Definicja kompetencji.....	s.25
1.6. Listy kompetencji psychologa.....	s.31
1.7. Zmiany w szkolnictwie wyższym związane z Systemem Bolońskim.....	s.41
1.8. Pytania badawcze.....	s.52
2. Opis metodyki i metodologii badań własnych oraz hipotezy	
2.1 Hipotezy badawcze postawione w pracy.....	s.54
2.2 Materiał badawczy.....	s.54
2.3 Osoby badane.....	s.55
2.4 Procedura badania.....	s.56
3. Opis i interpretacja wyników badań własnych	
3.1 Analiza czynnikowa.....	s.58
3.2 Najwyżej i najniżej oceniane kompetencje.....	s.62
3.2.1 Najwyżej oceniane kompetencje.....	s.62
3.2.2 Najniżej oceniane kompetencje w poszczególnych grupach.....	s.67
3.3 Różnice dotyczące poszczególnych grup.....	s.69
3.3.1 Zróżnicowanie w podejściu do kompetencji pomiędzy grupami osób studiującymi psychologię.....	s.70
3.3.2 Zróżnicowanie w podejściu do kompetencji pomiędzy grupami osób nie studiującymi psychologią.....	s.73
3.3.3. Różnice występujące w podejściu do kompetencji pomiędzy grupami osób studiującymi psychologię, a grupami osób nie studiującymi psychologią.....	s.78
3.3.4 Szczegółowe różnice między ocenami studentów psychologii a studentów innych kierunków, jako źródło nieporozumień na płaszczyźnie psycholog –odbiorca usług psychologicznych.....	s.83

3.4 Analiza różnic pomiędzy wagą przypisaną poszczególnym kompetencjom między pięcioma badanymi grupami.....	s.89
4. Dyskusja wyników.....	s.106
Zakończenie.....	s.111
Literatura cytowana.....	s.113
Spis tabel, wykresów i rycin.....	s.117
Załączniki.....	s.119

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Katarzyna Łącka

302045

**Związek między poziomem wypalenia zawodowego a stylem radzenia
sobie ze stresem.**

The relation between burnout and the coping styles.

**Praca napisana w Zakładzie Psychologii
Ogólnej i Psychodiagnostyki
pod kierunkiem
prof. dr hab. Jacka Władysława Paluchowskiego**

Poznań 2010

Łącka, Katarzyna (2010). Związek między poziomem wypalenia zawodowego a stylem radzenia sobie ze stresem. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr hab. W. J. Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 75 s., 41 poz. bibl., 2 aneksy, 1 rysunek + 8 tabel.

Streszczenie

Praca dotyczy problematyki wypalenia zawodowego. Syndrom wypalenia zawodowego jest definiowany jako odpowiedź jednostki na wyczerpujący, interpersonalny stres związany z wykonywaną pracą. Celem pracy jest zbadanie związków między poziomem wypalenia zawodowego a stylami radzenia sobie ze stresem. Do pomiaru wypalenia zawodowego wykorzystano *Kwestionariusz MBI*, a do diagnozy stylu radzenia sobie ze stresem *Kwestionariusz Radzenia Sobie w Sytuacjach Stresowych CISS*.

Pierwsza część pracy stanowi teoretyczną analizę psychologicznych koncepcji wypalenia zawodowego, stresu i stylów radzenia sobie ze stresem. Druga część pracy zawiera opis przeprowadzonych badań dotyczących związków między poziomem wypalenia zawodowego a stylami radzenia sobie ze stresem.

Przeprowadzono badania w grupie 39 nauczycieli. Wyniki badań pozwoliły na przyjęcie niektórych z postawionych hipotez. Ustalono, że istnieje istotna statystycznie korelacja między poziomem wypalenia zawodowego a stylem skoncentrowanym na emocjach. Nie zauważono istotnej statystycznie korelacji między poziomem wypalenia zawodowego a stylem skoncentrowanym na unikaniu i stylem skoncentrowanym na zadaniu. Istnieje natomiast związek między stylem skoncentrowanym na unikaniu a depersonalizacją oraz stylem radzenia sobie skoncentrowanym na zadaniu a poczuciem osobistych osiągnięć.

Słowa kluczowe:

STRES — STYLE RADZENIA SOBIE ZE STRESEM — WYPALENIE ZAWODOWE

Summary

This thesis is devoted to the problem of the burnout. The syndrome of the burnout is defined as a response of the exhausting interpersonal stress on the job. The purpose of this thesis is to examine the relations between burnout and the coping styles. *Maslach Burnout Inventory (MBI)* was applied to measure burnout. The coping styles was estimated by the *Coping Inventory for Stressful Situations (CISS)*.

The first part of this thesis includes a theoretical analysis of reference about psychological theory of the burnout, stress and the coping styles. The second part of this thesis shows the results of the research about relations between burnout and the coping styles.

The research was conducted on the group of 39 teachers. The results suggest that there is a significant correlation between burnout and the emotion – oriented coping. There are not significant correlations between burnout and the task – oriented coping or the evasion – oriented coping. The obtained results show that there is a significant connections between avoidance – oriented coping and depersonalization and also between the task – oriented coping and reduced feelings of personal accomplishment.

Key words:

BURNOUT — COPING STYLES — STRESS

WSTĘP	7
1. PSYCHOLOGICZNE KONCEPCJE WYPALENIA ZAWODOWEGO.....	9
1.1. WYPALENIE ZAWODOWE – WPROWADZENIE.....	9
1.2. WIELOWYMIAROWA KONCEPCJA WYPALENIA ZAWODOWEGO CH. MASLACH	10
1.3. EGZYSTENCJALNA KONCEPCJA WYPALENIA ZAWODOWEGO A. PINES.....	14
1.4. KOMPETENCYJNA KONCEPCJA WYPALENIA ZAWODOWEGO C. CHERNISSA...18	
1.5. MODEL WYPALENIA ZAWODOWEGO H. SĘK W POZNAWCZEJ PSYCHOLOGII SPOŁECZNEJ.	23
1.6. PSYCHOLOGICZNE KONCEPCJE WYPALENIA ZAWODOWEGO - PODSUMOWANIE.....	28
2. PSYCHOLOGICZNE KONCEPCJE STRESU I STYLU RADZENIA SOBIE ZE STRESEM.....	30
2.1. WPROWADZENIE.....	30
2.2. TEORIE STRESU.....	31
2.2.1. Biologiczna koncepcja stresu H. Selye’go	31
2.2.2. Transakcyjna koncepcja stresu R. Lazarusa i S. Folkman	34
2.2.3. Model zachowania zasobów S. Hobfolla	36
2.2.4. Pojęcie stresu w modelu salutogenetycznym	37
2.3. POJĘCIE STYLU RADZENIA SOBIE ZE STRESEM.	39
2.3.1. Koncepcja stylu radzenia sobie S. Miller.....	40
2.3.3. Procesualny charakter radzenia sobie ze stresem według R. Lazarusa i S. Folkman	43
2.3.3. Koncepcja stylów radzenia sobie ze stresem N. Endlera i J. Parkera	45
2.3.4. Pojęcie stylu radzenia sobie ze stresem - podsumowanie	46
2.4. SYNDROM WYPALENIA ZAWODOWEGO A STRATEGIE RADZENIA SOBIE ZE STRESEM.....	47
3. PROBLEM I METODOLOGIA BADAŃ WŁASNYCH	51
3.1. WPROWADZENIE	51
3.2. PROBLEMY BADAWCZE.....	51
3.3. OPERACJONALIZACJA ZMIENNYCH.....	52
3.3.1. Narzędzie badawcze do pomiaru stylu radzenia sobie w sytuacji stresowej	53
3.3.2. Narzędzie badawcze do pomiaru ogólnego poziomu stresorów związanych z wykonywaną pracą	54
3.3.3. Narzędzie badawcze do pomiaru poziomu wypalenia zawodowego	55
3.4. HIPOTEZY BADAWCZE	56
3.5. PRZEBIEG BADAŃ	57
3.6. CHARAKTERYSTYKA BADANEJ GRUPY	57
4. ANALIZA WYNIKÓW.....	59
4.1. WPROWADZENIE.....	59
4.2. STATYSTYCZNY OPIS UZYSKANYCH WYNIKÓW	59
4.3. STATYSTYCZNA WERYFIKACJA HIPOTEZ.....	62
4.4. WNIOSKI Z BADAŃ	68

ZAKOŃCZENIE	69
LITERATURA.....	71
SPIS TABEL I RYSUNKÓW	74
ZAŁĄCZNIKI	75

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Katarzyna Pakulska

(296297)

**Zagrożenie uzależnieniem od pracy oraz wypaleniem zawodowym w
zawodzie położnej**

Workaholism and occupational burnout risk among midwives

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2010

Streszczenie

Celem niniejszej pracy było porównanie dwóch grup badanych położnych i ustalenie ich poziomu nadmiernego obciążania się pracą oraz wypalenia zawodowego zarówno w aspekcie osobowościowym, jak i organizacyjnym. Do badania użyto Kwestionariusza Nadmiernego Obciążania się Pracą, Kwestionariusza MBI oraz Kwestionariusza AWLS. Położne podzielono na grupy ze względu na oddział na którym pracują. Wyróżniono dwa oddziały: położniczy oraz noworodkowy. Założono, iż osoby pracujące na oddziale noworodkowym będą w większym stopniu nadmiernie obciążały się pracą, a także będą deklarowały wyższy poziom wypalenia zawodowego. Oddział noworodkowy charakteryzuje się większym obciążeniem psychicznym z powodu odpowiedzialności za życie noworodka oraz doświadczania śmierci małego dziecka. Badania nie potwierdziły głównej hipotezy. W dalszej kolejności postawiono nowe hipotezy dotyczące różnic w poziomie wypalenia zawodowego oraz nadmiernego obciążania się pracą pomiędzy grupami o różnej długości stażu zawodowego. Osoby pracujące od 6 do 15 lat okazały się statystycznie istotnie bardziej obciążone i wyczerpane emocjonalnie pracą od osób ze stażem pracy krótszym niż 5 lat. Co więcej analiza statystyczna danych wykazała, iż wszystkie badane osoby charakteryzują się wysokim poziomem perfekcjonistycznego stylu pracy oraz poczucia osiągnięć zawodowych.

Słowa kluczowe: doświadczenie śmierci, nadmierne obciążanie się pracą, położnictwo, stres zawodowy, wypalenie zawodowe

Summary

The aim of this work was to compare the two groups of midwives and determine their level of excessive working and professional burnout both in the personal and organizational aspect. The study uses the KOP questionnaire, the MBI questionnaire and AWLS Questionnaire. Midwives were divided into groups on account of seniority in a hospital. There were two departments: Obstetrics and Neonatology. It was assumed that the people working on neonatology department would work more excessive, and would declare higher level of professional burnout. Neonatology department is characterized by higher mental burden because of the responsibility for newborns life and experiencing the death of the child. The main tested hypothesis has been considered irrelevant. The new hypotheses has been developed which concerned the difference in burnout level and excessive working level between two groups of different lengths of seniority. It was proven that people who have been working between 6 to 15 years tend to be more exhausted than people working in organization less than 5 years. Statistical data showed that all of the tested people were characterized by high level of perfection work style and personal accomplishment.

Keywords: Burnout, experience of death, obstetrics, over-stretching work, professional stress

SPIS TREŚCI

Wstęp	1
1. Charakterystyka zawodu położnej	3
1.1. Zadania i obowiązki położnej	4
1.2. Środowisko pracy	6
1.2.1. Społeczne środowisko pracy	7
1.2.2. Relacje położnej z pacjentem oraz jego bliskimi	8
1.3. Organizacja pracy	10
2. Stres zawodowy i jego konsekwencje	12
2.1. Stresogenność pracy	12
2.1.1. Koncepcje stresu	12
2.1.2. Model wymagań – kontroli - wsparcia (stres jako proces pośredniczący)	14
2.1.3. Stres w zawodzie położnej	16
2.2. Nadmierne obciążanie się pracą	20
2.2.1. Charakterystyka uzależnienia od pracy	20
2.2.1.1. Typologia uzależnienia od pracy	21
2.2.1.2. Objawy pracoholizmu, czynniki sprzyjające pojawieniu się tego zjawiska oraz jego rozwój.	25
2.3. Wypalenie zawodowe	31
2.3.1. Definicje i modele zjawiska <i>Burnout</i>	32
2.3.2. Wielowymiarowy model wypalenia zawodowego	35
2.3.3. Objawy i czynniki ryzyka wypalenia zawodowego	37
3. Problem i metodologia badań własnych	42

3.1. Problemy badawcze	42
3.2. Definicja i struktura badanych zmiennych	45
3.3. Hipotezy badawcze	47
3.4. Operacjonalizacja zmiennych	48
3.4.1. Narzędzie nr 1 pt. Kwestionariusz MBI <i>Maslach Burnout Inventory</i> w Polskiej adaptacji T. Pasikowskiego i H. Sęk- UAM	48
3.4.2. Narzędzie nr 2 pt. Kwestionariusz AWLS <i>Areas of WorkLife Survey</i> w polskiej adaptacji dr Teresy Chirkowskiej- Smolak (test wykorzystano za pisemną zgodą wydawcy COR&D	49
3.4.3. Narzędzie nr 3 pt. Kwestionariusz Obciążenia Pracą autorstwa Elżbiety Hornowskiej oraz Władysława Jacka Paluchowskiego	51
3.5. Dobór osób do badań	52
3.5.1. Zasady doboru grupy do badań	52
3.5.2. Opis badanej grupy	52
3.6. Procedura i organizacja badań	58
3.6.1. Procedura badań	58
3.6.2. Organizacja badań	59
3.7. Statystyczna analiza danych	59
4. Analiza wyników badań własnych	60
4.1. Statystyczny opis uzyskanych wyników	60
4.2. Statystyczna weryfikacja hipotez	62
4.3. Wnioski z badań własnych	70
5. Zakończenie	72
Literatura	74

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii

AGNIESZKA STACHOWIAK

Pies i człowiek.
Dlaczego kupujemy psy podobne do siebie?

Dog and human.
Why we are buying dogs similar to ourselves?

Praca magisterska napisana pod kierunkiem
Prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań, 2010

STRESZCZENIE	4
WSTĘP	5
ROZDZIAŁ I.....	6
1. <i>Psy w Polsce</i>	6
2 <i>Pies w życiu człowieka</i>	7
2.1 Wybrane formy zachowanie wobec zwierząt na przestrzeni wieków.....	7
2.2 Popularność psów.....	9
2.3 Sposób postrzegania psa przez człowieka (animalizacja v. antropomorfizacja).....	9
3. <i>Role, jakie pełnią psy w życiu człowieka</i>	12
3.1 Perspektywa antropomorficzna	12
3.1.2 Pies źródło prestiżu	17
3.2 Psy traktowane animalistycznie.....	24
3.2.1 Psy użytkowe	24
3.2.1.1 Psy w „służbie mundurowej”	25
3.2.1.2 Psy w służbie osobom niepełnosprawnym	27
3.2.2 Psy w hodowlach nastawionych na zysk.....	29
ROZDZIAŁ II.....	31
1. <i>Posiadanie, potrzeba, motywacja</i>	31
2. <i>Tożsamość, tożsamość przez posiadanie, koncepcja zgodności wizerunków</i>	38
3. <i>Koncepcja kongruencji – zgodności wizerunków</i>	43
4. <i>Konsumpcja symboliczna</i>	46
ROZDZIAŁ III.....	49
1. <i>Opis badania</i>	49
2. <i>Przebieg pierwszej części badania i opis badanej grupy</i>	50
3. <i>Analiza wyników pierwszej ankiety</i>	51
4. <i>Przebieg drugiej części badania i opis badanej grupy</i>	53
5. <i>Analiza deklarowanych powodów zakupu psa</i>	54
6. <i>Identyfikacja grup</i>	57
7. <i>Statystyka opisowa</i>	58
8. <i>Testy t-Studenta</i>	59
ZAKOŃCZENIE.....	62
BIBLIOGRAFIA.....	63

Streszczenie

W tej pracy został poruszony temat psów w życiu człowieka. Tego, dlaczego są tak popularne, do czego człowiek je wykorzystuje. Podjęta została też próba odpowiedzi na pytanie o to, jakie potrzeby zaspokajane są dzięki kontaktom z psem.

Ważną kwestię stanowi pytanie o sposób wybierania psa. Czy człowiek kupuje psa w sposób podobny do innych dóbr konsumpcyjnych? Czy ma tu zastosowanie koncepcja zgodności wizerunków oraz konsumpcji symbolicznej?

Badania podjęte zostały na grupie właścicieli nowofundlandów i tylko do nich zawężone. Na użytek niniejszej pracy została skonstruowana ankieta do badania stereotypu nowofundlanda następnie obraz ten został porównany z tym, który posiadają jego właściciele. Na podstawie różnic między tymi obrazami można stwierdzić, że właściciele mogą nabywać nowofundlandy w celu kreacji własnego wizerunku i konsumpcji znaczeń symbolicznych.

Słowa kluczowe: pies, koncepcja zgodności wizerunków, konsumpcja symboliczna, nabywanie.

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

w Poznaniu

Aleksandra Błażejczak

305114

**Związek między wyborem strategii akulturacyjnej a preferowanym stylem
radzenia sobie ze stresem**

**The relationship between chosen acculturation strategy and preferred style of
coping with stress**

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2010

Streszczenie

Celem niniejszej pracy jest ewaluacja związku między preferowanym stylem reagowania na stres a wyborem strategii akulturacyjnej. Postawiony w niej problem badawczy to : Czy istnieje związek między wyborem strategii akulturacyjnej a stylem reagowania na stres u Polaków żyjących na emigracji w Stanach Zjednoczonych? Przeprowadzone badanie oparte jest na dobrze ugruntowanej teorii czterech strategii akulturacyjnych J.W. Berrego oraz tranzakcyjnej teorii stresu R. Lazarusa i S. Folkmana. Główne hipotezy badawcze to: osoby charakteryzujące się zadaniowym stylem radzenia sobie ze stresem częściej wybierają strategię integracyjną lub asymilacyjną; osoby charakteryzujące się unikowym stylem radzenia sobie ze stresem częściej wybierają strategię marginalizacyjną lub separacyjną. W badaniu wzięło udział 76 osób, w przedziale wiekowym od 23 do 68 lat. 51,3% badanych to były kobiety a 48,7% mężczyźni. Narzędzie użyte w badaniu to kwestionariusz napisany przez autora pracy magisterskiej, jednak oparty na kwestionariuszach: VIA oraz CISS. Osoby badane to ochotnicy, którzy zgodzili się wziąć udział w badaniu na ustną prośbę autorki niniejszej pracy oraz osoby, które odpowiedziały na ogłoszenie zamieszczone w internecie na temat prowadzonego badania. Wynik badań nie potwierdziły głównych hipotez badawczych, jednak wskazały istotne korelacje między wyborem strategii marginalizacyjnej a osobami, które charakteryzują się zarówno zadaniowym jak i unikowym stylem reagowania na stres.

Słowa kluczowe: akulturacja, zadaniowy styl reagowania na stres, unikowy style reagowania na stres

Summary

The goal of this thesis is an evaluation of the link between preferred style of coping with stress in a person and their choice of acculturation strategy. We're going to investigate the following question: is there a connection between the choice of acculturation strategy and stress coping techniques in Polish immigrants to the United States of America? The research I've conducted is based on a well grounded theory of four acculturation strategies formed by J.W.Berry and on transactional stress theory formed by R. Lazarus and S.Folkman. The initial hypothesis was that individuals characterized by task-oriented style of coping with stress are prone to choose the integration or assimilation strategy while individuals characterized by avoidance-oriented style of coping with stress tend to choose the marginalization or separation strategy. The research was conducted among a group of 76 individuals, in the 23 to 68 age range, 51,3% being women and 48,7% men. The tool used for the research was a questionnaire created by the author of this thesis, which was based on VIA and CISSs. The surveyed were volunteers who took part in the study after a verbal request from the author and some as answers to an online ad of the research. The outcome of the research did not confirm the hypothesis, but it pointed to important correlation between the preference of marginalization strategy and both the active and avoidance stress coping techniques.

Keywords: acculturation, task-oriented style of coping with stress, avoidance-oriented style of coping with stress

Spis treści

Wstęp.....	1
Rozdział 1. Akulturacja.....	3
1.1. Pojęcie akulturacji.....	3
1.2. Podejścia do zjawiska akulturacji.....	4
Rozdział 2. Model akulturacji J.W. Berry'ego.....	9
2.1. Model akulturacji.....	9
2.1.1 Strategie pomiarowe.....	14
2.2. Krytyka modelu Berrego.....	16
2.3. Obrona Berrego.....	19
3. Problematyka i metodologia badań własnych.....	20
3.1. Cel i problem badawczy.....	20
3.2. Zmienne zależne i niezależne.....	20
3.3. Hipotezy badawcze.....	21
3.4. Operacjonalizacja zmiennych.....	24
3.5. Hipotezy statystyczne.....	25
3.6. Dobór osób do badania.....	28
3.7. Procedura i organizacja badań.....	29
3.8. Badanie pilotażowe.....	30
4. Opis statystyczny uzyskanych wyników oraz interpretacja wyników własnych.....	31

4.1. Opis statystyczny uzyskanych wyników.....	32
4.2. Weryfikacja hipotez badawczych.....	37
4.3. Wnioski z badań.....	41
Zakończenie.....	44
Literatura.....	46
Spis tabel oraz rysunków.....	49
Załączniki.....	51
Zał. Nr 1a. Narzędzie nr 1a pt.: <i>Kwestionariusz</i> – wersja I (badanie pilotażowe).....	51
Zał. Nr 1b. Narzędzie nr 1b pt.: <i>Kwestionariusz</i> – wersja II (badanie właściwe).....	54
Zał. Nr 2 Narzędzie nr 2 pt.: <i>Questionnaire</i> – wersja kwestionariusza w języku angielskim (badanie właściwe).....	57
Zał. Nr 3 Zawartość płyty.....	60

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza

Wydział Nauk Społecznych

Kierunek Psychologia

Zbigniew Bich
(301990)

Komputerowo adaptacyjne testowanie osobowości

Computer adaptive personality testing

**Praca napisana w Zakładzie
Psychologii Ogólnej i Psychodiagnostyki
pod kierunkiem
Prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego**

Poznań 2010

Streszczenie

Celem pracy było przedstawienie procedur i metod stosowanych w komputerowych testach adaptacyjnych, ich zastosowanie w badaniach osobowości, jak i zaprojektowanie komputerowo adaptacyjnej wersji kwestionariusza obciążenia pracą. W pracy została opisana budowa tradycyjnego testu komputerowo adaptacyjnego, testu klasyfikacyjnego, jak i procedura testowania wieloetapowego. W dalszej części zostały szczegółowo omówione modele IRT, które są rdzeniem większości testów komputerowo adaptacyjnych. Przedstawione również zostały podstawowe założenia klasycznej teorii testów, jedno i wielowymiarowe modele IRT dla skal dychotomicznych i politomicznych oraz ich praktyczne zastosowanie na przykładzie znanych z literatury badań. Ostatnia część pracy koncentruje się na konstrukcji komputerowo adaptacyjnej wersji kwestionariusza nadmiernego obciążenia pracą. Pozycje wchodzące w skład kwestionariusza zostały skalibrowane przy użyciu trójparametrycznego modelu IRT i poddane selekcji mającej na celu wybór najbardziej odpowiednich pozycji.

Słowa klucze: testowanie komputerowo adaptacyjne, skomputeryzowane testowanie klasyfikacyjne, modele IRT, kwestionariusz nadmiernego obciążenia pracą, osobowość

Abstract

The purpose of this paper was to present procedures and methods used in a computer adaptive testing, their application in a personality assessment and also to develop a computer adaptive version of the work overload questionnaire. In the paper traditional computer adaptive tests, computerized classification tests and multistage tests were discussed. In the further part IRT models, which are the core of the most of a computer adaptive test, were described. Also the fundamentals of classical test theory have been presented with a uni- and multidimensional IRT models for dichotomous and polytomous scales, also examples of their known from literature applications. The last part of this paper is concentrated on development of a computer adaptive versions of the work overload questionnaire. The items included in the questionnaire were calibrated using three-parameter IRT model and then the most appropriate items were selected.

Key words: computer adaptive testing, computerized classification testing, IRT models, work overload questionnaire, personality

Spis treści

Wstęp	5
1. Testowanie komputerowe	7
1.1. Testowanie komputerowo adaptacyjne (<i>Computer adaptive testing, CAT</i>)	7
1.1.1. Budowa testu komputerowo adaptacyjnego (CAT)	9
1.1.2. Wątpliwości wokół adaptacyjności testów komputerowych.....	10
1.1.3. Wieloetapowe testy komputerowo adaptacyjne (<i>Multistage Tests</i>)	10
1.2. Skomputeryzowane testy klasyfikacyjne (<i>Computerized Classification Test, CCT</i>).....	11
1.2.1. Sekwencyjne testowanie hipotez.....	15
1.3. Komputerowo adaptacyjne testowanie osobowości	17
1.3.1. Praktyczne zastosowanie CAT i dychotomicznych modeli IRT w badaniach osobowości ..	17
1.3.2. Praktyczne zastosowanie CAT i politomicznych modeli IRT w badaniach osobowości.....	19
2. Koncepcje testowania	21
2.1. Główne założenia klasycznej teorii testów.....	21
2.1.1. Rzetelność w klasycznej teorii testów	22
2.2. Teoria odpowiedzi na pytania testu (<i>Item Response Theory, IRT</i>)	24
2.2.1. Krzywa charakterystyczna pozycji testowej (<i>Item Characteristic Curve</i>) i krzywa charakterystyczna testu (<i>Test Characteristic Curve</i>).....	25
2.2.2. Jednparametrowy model IRT (model Rascha)	26
2.2.3. Dwuparametrowy model IRT.....	27
2.2.4. Trójparametryczny model IRT	29
2.3. Jednowymiarowe modele IRT dla skal politomicznych.....	30
2.3.1. <i>Partial Credit Model</i>	31
2.3.2. <i>Graded Response Model</i>	34
2.3.3. GRM vs. GPCM.....	36
2.4. Wielowymiarowe modele IRT	36
3. Konstrukcja komputerowo adaptacyjnej wersji kwestionariusza NOP	39
3.1. Kwestionariusz Nadmiernego Obciążenia Pracą.....	40
3.2. Kalibracja banku itemów i propozycja algorytmu programu	41
Zakończenie	56
Literatura	57
Spis tabel i rysunków	60

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza
Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii
w Poznaniu

Bogna Filipczak

(302001)

Rola postawy wyjściowej w odbiorze komunikatów perswazyjnych.

The outgoing attitude role in persuasive message reception.

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2010

Streszczenie

Filipczak, Bogna (2010). Rola postawy wyjściowej w odbiorze komunikatów perswazyjnych. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego. Poznań: Instytut Psychologii UAM. 87 s., 26 poz. bibl., 8 załączników + 23 tabl.

Celem przeprowadzonych badań jest odpowiedź na pytanie: czy ludzie mogą przyjmować jedne argumenty i odrzucać inne, sugerując się ich zgodnością ze znakiem przejawianej postawy religijnej? Doniesienia literaturowe na temat właściwości postaw oraz ich wpływu na funkcjonowanie poznawcze, skłaniają do twierdzącej odpowiedzi na to pytanie. Przewidywania takie wydają się uzasadnione również w świetle niektórych teorii zmian postaw. W przeprowadzonych badaniach wzięło udział 105 osób, 78 kobiet i 26 mężczyzn, w wieku od 19 do 28 lat. Osoby te przebadane zostały Skalą Postaw Religijnych w celu określenia znaku przejawianej przez nich postawy. Następnie zostały zapoznane z tekstami o treści przychylniej zwierzętom (nie zawierającym odniesień religijnych) oraz nieprzychylniej zwierzętom (zawierającym odniesienia religijne). Badania miały na celu pokazanie, czy istotnie wpłyną one na stosunek osób badanych do zwierząt. Był on określany za pomocą ustosunkowania się badanych do twierdzeń mówiących o zwierzętach. Okazało się, że istotną statystycznie różnicę zaobserwowano tylko w przypadku tekstu zawierającego odniesienia religijne – wpłynął on na ujawnianie bardziej negatywnego stosunku do zwierząt w grupie osób o pozytywnej postawie religijnej. Brak podobnych efektów dla wpływu pozostałych zmiennych jest prawdopodobnie spowodowany tym, że treść tekstu nie zawierająca odniesień religijnych nie była przez badanych rozpatrywana w kontekście ich wyjściowej postawy. Uzyskane wyniki pozwalają sądzić o uwrażliwieniu spowodowanym wyjściową postawą, a mającym wpływ na odbiór komunikatów perswazyjnych.

Słowa kluczowe: *dysonans poznawczy, model wypracowania prawdopodobieństw, nadawca, odbiorca, perswazja, postawa, zmiana postaw.*

Summary

The aim of conducted research was answer a question: could people accept some arguments, which are consistent with its religious attitude and recoil another? It seems possible according to references about attitude and its influence on cognitive functions. That predictions seems also reasonable according to attitude change theories. Research included 105 people (78 women and 26 men) at the age from 19 to 28. They were checked by Religious Attitude Scale in order to assign its attitude sign. Then they was acquainted with one of two messages. One of them was favorable and another was disfavorable to animals. The second difference between messages was, that one of them included religious references and the second wasn't. The aim of research was show differences in reception through change attitude to animals. The difference was observable for message included religious references – it was more effective for people with positive attitude to religion. Similar effect wasn't observe in case of other variables. It's probably that the message without religious references wasn't consider in outgoing attitude context.

Key words: *attitude, attitude change, cognitive dissonance, likelihood elaboration model, persuasion, recipient, sender.*

SPIS TREŚCI

SPIS ILUSTRACJI	8
SPIS TABEL	9
WSTĘP	10
ROZDZIAŁ 1. POJĘCIE POSTAWY W PSYCHOLOGII.....	12
1.1. Definicje postawy.....	12
1.2. Geneza postaw.	15
1.2.1. Postawy oparte na poznaniu.....	15
1.2.2. Postawy oparte na emocjach.....	16
1.2.3. Postawy oparte na zachowaniu.....	17
1.3. Wpływ postaw na funkcjonowanie poznawcze.....	18
1.4. Funkcje postaw.	21
1.5. Specyfika postawy religijnej.....	22
ROZDZIAŁ 2. MECHANIZMY ZMIANY POSTAW.....	25
2.1. Pojęcie perswazji.	25
2.2. Wyznaczniki skutecznej zmiany postaw.	26
2.2.1. Czynniki związane z nadawcą przekazu.....	27
2.2.2. Cechy przekazu.....	29
2.2.3. Czynniki związane ze środkiem przekazu.....	31
2.2.4. Cechy odbiorcy przekazu.....	31
2.3. Teorie zmiany postaw.....	33
2.3.1. Procesualny model perswazji.....	33
2.3.2. Teoria sądów społecznych.....	34
2.3.3. Teoria dysonansu poznawczego.....	35
2.3.4. Teoria dwutorowości perswazji.....	37
ROZDZIAŁ 3. PROBLEMY BADAWCZE I METODOLOGIA BADAŃ WŁASNYCH.	43

3.1. Wprowadzenie.	43
3.2. Cel i problemy badawcze.	43
3.3. Opis zmiennych.	43
3.4. Hipoteza badawcza.	44
3.5. Zastosowane metody.	46
3.5.1. Skala Postaw Religijnych (SR).....	46
3.5.2. Treść komunikatów.....	49
3.5.3. Skłonność do przyjęcia treści komunikatu.	49
3.6. Przebieg badań własnych.	50
 ROZDZIAŁ 4. WYNIKI BADAŃ WŁASNYCH.	 52
4.1. Wprowadzenie.	52
4.2. Statystyki opisowe.	52
4.2.1. Zmienne niezależne uboczne.	52
4.2.2. Zmienna niezależna: postawa religijna.	54
4.2.3. Zmienna zależna: skłonność do przyjęcia treści komunikatów.....	58
4.3. Weryfikacja hipotez.	59
4.3.1. Struktura grup eksperymentalnych.	60
4.3.3. Dwuczynnikowa analiza wariancji (ANOVA).	64
4.3.4. Porównanie średnich.	64
4.3.5. Podsumowanie wyników badań i ich dyskusja w świetle literatury.....	68
 ZAKOŃCZENIE	 73
 LITERATURA CYTOWANA:	 75
 SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	 77
Załącznik 1. Tekst mający na celu wytworzenie pozytywnego stosunku wobec zwierząt za pomocą argumentacji nie zawierającej odniesień religijnych.	78
Załącznik 2. Tekst mający na celu wytworzenie negatywnego stosunku do zwierząt za pomocą argumentacji zawierającej odniesienia religijne.	80

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH i PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
we Wrocławiu

Jacek Fiałkiewicz

(192292)

**Skuteczność uczenia się programowania: związek sprawności rozumowania
i stylu uczenia się**

*Efficiency of computer programming learning: relationship of
reasoning ability and learning style*

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2010

Streszczenie

Celem niniejszej pracy jest weryfikacja, czy sprawność rozumowania i dostrzegania relacji oraz któryś ze stylów uczenia się są dobrymi wskaźnikami sprawności uczenia się programowania. Uczenie się programowania wymaga przyswojenia wyrażań i reguł danego języka programowania oraz umiejętności zaprojektowania adekwatnych do problemu algorytmów i architektury programu. Sprawność rozumowania i style uczenia się powinny w istotny sposób różnicować łatwość nabywania tych umiejętności. Badanie weryfikujące założenia zostało przeprowadzone wśród studentów Informatyki Uniwersytetu Wrocławskiego, uczęszczających na kurs programowania w językach Java i C/C++. Przebadana grupa liczyła 30 osób. Za miarę skuteczności nauki przyjęta została ocena końcowa z kursu, przekazana przez prowadzących. Studenci zostali przebadani Testem Matrycy Ravena Wersja dla Zaawansowanych (TMZ), Kwestionariuszem Davida Kolba: Styl Uczenia Się oraz ankietą kontrolującą zmienne uboczne. Wyniki badania wykazały istotną statystycznie rolę sprawności rozumowania mierzoną Testem Ravena, natomiast różnice w wynikach Kwestionariusza Kolba nie okazały się istotne statystycznie. Można więc założyć, że TMZ jest dobrą metodą prognozy skuteczności uczenia się programowania i mógłby być wykorzystywany jako element procesów selekcji przy rekrutacji niedoświadczonych programistów.

Słowa kluczowe: PROGRAMOWANIE, UCZENIE SIĘ, STYLE, SPRAWNOŚĆ ROZUMOWANIA, RAVEN, KOLB.

Abstract

The purpose of this paper is verification whether the ability of reasoning and perception of relations as well as the learning styles are good indicators of efficiency of computer programming learning. Learning of computer programming demands assimilation of expressions and grammar of chosen programming language and also ability to design adequate to the problem architecture of application and algorithms. The reasoning ability and learning styles should be important in assimilation of these skills. A research to verify this assumption had been carried out with participation of students of computer science at University of Wroclaw, who attended at courses of programming in Java and C/C++. The researched group counted 30 persons. The measure of the efficiency of learning was the final grade from the course. Students were tested with Raven's Advanced Progressive Matrices, Kolb Learning Style Inventory and survey that controls extraneous variables. The results have shown the significant role of reasoning ability measured by Raven's test; results of Kolb's inventory were not statistically significant. We can assume that Raven's Advanced Progressive Matrices could be useful method of prognosis programming learning ability and could be used as a part of selection procedure in recruitment process of junior software developers.

Keywords: PROGRAMMING, LEARNING, STYLES, REASONING ABILITY, RAVEN, KOLB.

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
Rozdział 1. Sprawność rozumowania i style uczenia się	7
1.1 Sprawność rozumowania i Test Matryc Ravena	7
1.2 Teoria uczenia się przez doświadczenia i style uczenia się Kolba.....	10
1.3 Podsumowanie.....	15
Rozdział 2. Programowanie	16
2.1 Wprowadzenie	16
2.2 Historia programowania	16
2.3 Posługiwanie się językiem programowania i tworzenie programów	18
2.4 Proces wytwarzania oprogramowania	20
2.5 Kompetencje programisty	22
2.6 Kompetencje studentów w grupie badawczej	27
2.7 Podsumowanie.....	28
Rozdział 3. Problem i metoda badań własnych	30
3.1 Problem badawczy i hipotezy	30
3.2 Opis narzędzi badawczych	31
3.3 Dobór osób badanych	32
3.4 Przebieg badania.....	33
Rozdział 4. Opis i interpretacja wyników badań własnych	34
4.1 Wprowadzenie	34
4.2 Statystyczny opis uzyskanych wyników	34
4.3 Statystyczna weryfikacja hipotez	42
4.4 Dyskusja wyników i wnioski z badań	46
Zakończenie	49
Wykaz literatury cytowanej	51
Spis tabel	53
Spis rysunków	53
Załączniki	55
Zał. Nr 1. Ankieta kontrolująca zmienne uboczne	55
Zał. Nr 2. Tabele wyników surowych	56
Zał. Nr 3. Wyniki analiz statystycznych - raport programu Statistica 9	59

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Justyna Konowalczyk

302022

EMPATYCZNI MAKIAWELIŚCI?

ROZWAŻANIA O STUDENTACH PSYCHOLOGII.

(Emphatic Machiavellians?

Students of psychology under meticulous discussion.)

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań, 2010

STRESZCZENIE

Autorka niniejszej pracy zastanawia się nad tym jacy są współcześni studenci psychologii oraz czego uczy studiowanie tego kierunku. W dzisiejszych czasach, opinie na temat psychologów i studentów psychologii są bardzo podzielone. Ludzie wyrażają przeróżne zdanie na temat osób trudniących się tym zawodem czy przygotowujących się do wykonywania go. Aby przekonać się czy faktycznie jest tak, iż studenci psychologii są specyficzną grupą społeczną, postanowiono zbadać dwie zupełnie przeciwstawne i wydawałoby się, wykluczające się cechy – empatię i makiawelizm. Pierwsza jest cechą pożądaną, wymienianą przez autorów oraz prowadzących zajęcia z zakresu umiejętności pomagania, za wręcz niezbędną w zawodzie psychologa. Druga natomiast – przeciwnie - świadczy o umiejętności manipulacji i zdecydowanym egocentryzmie, co w przypadku psychologa powinno być niedopuszczalne.

W pracy tej zakłada się, iż w ramach studiowania psychologii, studenci nabywają co prawda umiejętności empatii, ale również, dzięki temu iż poznają „tajniki ludzkiego umysłu” uczą się jak człowiekiem manipulować, aby uzyskiwać obrany przez siebie cel, co jest jednym z podstawowych przejawów makiawelizmu.

Wyniki uzyskano dzięki przeprowadzeniu badań na 107 studentach pierwszego i piątego roku psychologii. Grupę zbadano skalą Mach IV oraz Skalą Wrażliwości Empatycznej. W związku z tym, iż sposób obliczania wyników tych kwestionariuszy jest taki sam, autorka przemieszała pytania obu skal, aby uniknąć efektu domyślenia się celu badania, a co za tym idzie zniekształcenia wyników. Okazało się, iż na piątym roku istnieje silniejsza korelacja pomiędzy tymi cechami, a więc w toku studiowania dzieje się coś, co zmienia nasilenie empatii i/lub makiawelizmu.

Badanie poprzedzone zostało pytaniem o to jakie cechy według studentów psychologii mają psychologowie. Cechy te zostały wybrane spośród kilkudziesięciu cech, jakie wypisali ankietowani w różnym wieku, wykonujący różne zawody, o czym mowa w pierwszym rozdziale. Celem tego zabiegu było porównanie sposobu myślenia o psychologach studentów rozpoczynających naukę psychologii oraz tych, którzy, mają większe doświadczenie z przedmiotem i osobami zajmującymi się nim. Założono, iż opinie tych dwóch grup będą się różnić, co potwierdziły badania.

Słowa kluczowe:

Psycholog

Makiawelizm

Empatia

SUMMARY

The author of the following thesis reflects on modern psychology students and the idea of studying psychology. Nowadays, the opinions on the psychologists and psychology students are divided. People express various views on those who work as psychologists or prepare to occupy this profession. To make sure whether the psychology students are actually perceived as a specific social group, the two opposite and excluding features – empathy and machiavellism were studied. The first one is a desirable feature and according to many authors and specialists in the concept of the ability to help it is also essential in the profession of psychologist. The latter – contrary to the first one – indicates strong egocentrism and the ability to manipulate which should be unacceptable in the profession of psychologist.

This thesis assumes that while studying psychology students gain the ability to show the empathy. However, thanks to the fact that the students explore the secrets of human minds they also learn how to manipulate people in order to achieve the aim which shows one of the basic indications of machiavellism.

The results comes from the study conducted on 107 first year and fifth year students. The group was tested with the use of Mach IV Scale and the Scale of Empathic Sensitivity. As the way of counting the results is the same in both questionnaires the author of the thesis mixed the questions in both scales in order to avoid guessing the aim of the study and the distortion of the results. It appeared that among the fifth year students there is a stronger correlation between these features which proves that while studying psychology there is something which changes the intensiveness of empathy and/or machiavellism.

The study was followed by the question of what features are characteristic to psychologists according to psychology students. The features were chosen from many characteristics enumerated by interviewees at different age and occupying various professions. The intention was to compare the opinions on psychologists among the psychology students and those who are more experienced in psychology. It was assumed that these opinions would vary which was proved by the results of the study.

Key words:

Psychologist

Machiavellism

Empathy

Spis treści

WPROWADZENIE.....	8
1. Sylwetka psychologa.....	10
1.1. Psycholog jako zawód.....	10
1.2. Kompetencje zawodowe psychologa.....	11
1.3. Cechy psychologa i umiejętności pomagania.....	12
1.4. Psycholog w oczach społeczeństwa.....	17
1.5. Kontrowersje wokół zawodu psychologa.....	20
2. Makiawelizm.....	24
2.1. Definicja pojęcia makiawelizm.....	24
2.2. Emocje makiawelistów.....	25
2.3. Makiawelizm a zaburzenia psychiczne.....	25
2.4. Makiawelizm w świetle eksperymentów.....	26
3. Empatia.....	29
3.1. Definicje pojęcia empatia.....	29
3.2. Empatia a pomaganie.....	33
3.3. Empatia a system wartości.....	34
3.4. Empatia w terapii.....	35
4. Problem i metoda badań własnych.....	37
4.1. Wprowadzenie.....	37
4.2. Problem badawczy.....	37
4.3. Problemy zależnościowe.....	38
4.4. Hipotezy badawcze.....	38
4.5. Opis metody.....	39
4.6. Opis zmiennych.....	41
4.7. Procedura i organizacja badań.....	42
5. Opis i interpretacja wyników badań.....	43
5.1. Wprowadzenie.....	43
5.2. Statystyczna analiza wyników badania dodatkowego.....	43
5.3. Statystyczny opis wyników badania właściwego.....	45
5.3.1. Opis statystyczny grupy badawczej i zmiennej niezależnej.....	45
5.3.2. Opis statystyczny zmiennych zależnych.....	45
5.4. Statystyczna weryfikacja hipotez badawczych.....	46
5.4.1. Weryfikacja hipotez sformułowanych na podstawie pierwszego problemu zależnościowego.....	46
5.4.1.1. Hipoteza 1.....	46
5.4.1.2. Hipoteza 2.....	47

5.4.2. Weryfikacja hipotez sformułowanych na podstawie drugiego problemu zależnościowego.	47
5.4.2.1. Hipoteza 3.	47
5.4.2.2. Hipoteza 4.	48
5.5. Wnioski	48
ZAKOŃCZENIE.	50
Literatura.	52
Załącznik.	54

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Krzysztof Bakalarz

(301986)

Zmiana płci psychologicznej u studentów psychologii

Change of psychological gender of male psychology students

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem

prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2010

Wstęp

W dzisiejszym Świecie króluje postęp i zmiana. Jest to Świat dynamiczny, gdzie każdy dzień może przynieść rewolucyjne przeobrażenia. Dotyczy to nie tylko odkryć naukowych ale również kultury, obyczajów, czyli tych sfer, które na zmiany potrzebowały wcześniej długich dziesięcioleci. Teraz sytuacja zmieniła się. Rzeczywistość zdaje się wyprzedzać człowieka o krok, zmuszając go do pogoni za ewolucją.

W minionym stuleciu dokonało się wiele znaczących przemian, a kilka zostało zainicjowanych. Jedną z nich była sytuacja kobiet, zmieniona przez ruch na rzecz ich równouprawnienia, przez walczące o swe (równe) prawa feministki. Ich walka i działania zapoczątkowały rewolucyjny proces obalania androcentryzmu. Mężczyźni, którzy przez tysiące lat stali na piedestale, zaczęli tracić uprzywilejowaną pozycję. Proces, choć zainicjowany kilkadziesiąt lat temu jeszcze się nie dokonał. Mężczyźni w dzisiejszych czasach stoją rozdarci między stereotypowy wizerunek twardego i władczego, a wizerunkiem mężczyzny posiadającego takie cechy jak empatia i uczuciowość. Pomimo tego, że media kreują i lansują właśnie ten drugi obraz, wybór nie jest łatwy ani oczywisty.

To są dylematy współczesnego mężczyzny. Dbać o wygląd? Rozmawiać o uczuciach? Być czułym partnerem? Postrzegać kobietę jako równego sobie partnera? Czy wrócić do sprawdzonego modelu patriarchy? Nie są to łatwe decyzje. A jak w takim razie wygląda sytuacja mężczyzn studiujących psychologię? Kierunku spostrzeganego jako kobiecego, zarówno przez charakter treści programowych jak i fakt, że na jednego mężczyznę przypada ok. 6 kobiet. Czy takie warunki wpływają na kształtującą się tożsamość studiujących mężczyzn? Czy ich płęć psychologiczna z typu męskiego zmienia się na typ kobiecy bądź androgyniczny?

Spis treści

Wstęp	4
1. Psychologiczne aspekty kształcenia psychologów.....	6
1.1 Sylwetka absolwenta psychologii	6
1.2 Stereotyp zawodu psychologa.....	8
1.3 Wpływ studiowania psychologii na kształtowanie tożsamości.....	9
2. Płeć psychologiczna	13
2.1 Proces kształtowania się stereotypu płci.....	13
2.2 Rozumienie płci psychologicznej	15
2.3 Typy płci psychologicznej	17
2.4 Metody badania płci psychologicznej	19
3. Metody i przebieg badania	21
3.1 Pytania badawcze	21
3.2 Definicje i struktura badanych zmiennych	21
3.3 Hipotezy badawcze	22
3.4 Narzędzia badawcze	23
3.4.1 Inwentarz do oceny płci psychologicznej.....	23
3.5 Grupa badawcza	24
3.6 Procedura i organizacja badań	24
4. Wyniki	25
4.1 Analiza opisowa badanych zmiennych	25
4.2 Weryfikacja hipotez	28
4.3 Dyskusja wyników w świetle literatury	29
Zakończenie.....	31
Bibliografia.....	32

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Marlena Kubicka

(312879)

Praca: pod czy poza kontrolą?

**Badanie stopnia poczucia kontroli u osób nadmiernie obciążających się
pracą**

The work: under or out of control?

A study on the sense of self-control in workaholics

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2010

Streszczenie

Głównym problemem podejmowanym w niniejszej pracy jest istota samokontroli w powstawaniu pracoholizmu. Punktem wyjścia, a zarazem inspiracją przeprowadzonych badań, było założenie o tym, że jeśli pracoholizm jest uzależnieniem, to podobnie jak w innych przypadkach, w nim także powinna wystąpić utrata kontroli.

Sam pracoholizm to zjawisko bardzo złożone i trudno o jego konkretną definicję. Zazwyczaj określa się nim takie zachowania związane z aktywnością zawodową, które jednostka powtarza w sposób kompulsywny, odczuwając wewnętrzny przymus i poświęcając ich kosztem życie prywatne. Nadmierne obciążanie się pracą może wynikać z uwarunkowań sytuacyjnych i osobowościowych.

Wspólną cechą wszystkich uzależnień jest utrata kontroli nad zachowaniem. Zaburzenia, które do tego prowadzą dzielą się na dwie grupy: niewystarczającą oraz niewłaściwą regulację. Głównym kryterium uzależnienia jest całkowite podporządkowanie się czynnikom zewnętrznym i rozwiązywanie problemów przy pomocy substancji lub czynności, będących jego przedmiotem.

Badanie zostało przeprowadzone na grupie 62 osób przy użyciu dwóch kwestionariuszy: Skali Nadmiernego Obciążania się Pracą autorstwa Hornowskiej i Paluchowskiego oraz skali SE-COS stworzonej na potrzeby niniejszej pracy przez autorkę. Pozwoliło ono zweryfikować dwanaście postawionych hipotez i przyjąć cztery z nich, mówiące o istnieniu związku pomiędzy poszczególnymi skalami obu kwestionariuszy.

Słowa kluczowe: nadmierne obciążanie się pracą, pracoholizm, samokontrola, samoregulacja, uzależnienie

Summary

The main problem of this thesis is the role of self-control in workaholism's formation. Starting point and the inspiration to conduct this study was the assumption, that if it is a typical addiction, the loss of control should be possible to observe.

Workaholism is a very complicated phenomenon and it is hard to give its full, clear definition. Generally, we call it behaviors connected with job activities which an individual repeats in a compulsive manner, feeling an inner urge and sacrificing private life for them. Excessive burdening oneself with work may have two possible sources: situational and personality.

The common hallmark of all addictions is the loss of control under behaviour. It is mostly caused by two possible kinds of disorders: underregulation and misregulation. The main criterion of recognizing ones addiction is his or her total subordination and solving problems by using addiction stuff or activities.

The study was conducted in a group of 62 people with the use of two questionnaires: Excessive Burdening with Work Questionnaire by Hornowska and Paluchowski and SE-COS Scale made by the author of this paper for this research. It allowed to verify twelve hypotheses and accept four of them which showed the correlation between particular scales of both questionnaires.

Key words: addiction, excessive burdening with work, self-control, self-regulation, workaholism

Spis treści:

Wstęp	7
1. Zjawisko nadmiernego obciążania się pracą	9
1.1. Wprowadzenie.....	9
1.2. Pojęcie pracoholizmu.....	9
1.2.1. Definicje i klasyfikacje.....	9
1.2.2. Przyczyny zjawiska nadmiernego obciążania się pracą.....	12
1.3 Pracoholizm jako uzależnienie.....	16
1.3.1. Rozróżnienie pomiędzy pracoholikiem a osobą ciężko pracującą.....	17
1.3.2. Specyfika uzależnień. Elementy uzależnienia w pracoholizmie.....	19
1.4. Podsumowanie.....	20
2. Poczucie kontroli	21
2.1. Wprowadzenie.....	21
2.2. Samoregulacja w teorii.....	21
2.2.1. Rola samoregulacji.....	25
2.3. Zaburzenia samoregulacji – mechanizmy i wzorce.....	27
2.4. Poczucie kontroli w uzależnieniach.....	31
2.5. Podsumowanie.....	37
3. Metodologia badań własnych	38
3.1. Wprowadzenie.....	38
3.2. Określenie problemu badawczego i problemów zależnościowych.....	38
3.3. Hipotezy badawcze.....	39
3.4. Operacjonalizacja zmiennych oraz opis metod badawczych.....	42
3.4.1. Narzędzie nr 1: Kwestionariusz SE-COS.....	42
3.4.2. Narzędzie nr 2: Skala Nadmiernego Obciążania się Pracą.....	46
3.5. Opis grupy badanej.....	48
3.6. Organizacja i przebieg badań.....	49

4. Analiza wyników badań własnych	50
4.1. Wprowadzenie.....	50
4.2. Statystyczny opis uzyskanych wyników.....	50
4.3. Statystyczna weryfikacja hipotez.....	54
4.4. Dyskusja wyników, wnioski z badań oraz zakończenie.....	55
Literatura	61
Spis tabel i rysunków	63
Załączniki	64

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Katarzyna Koltuniewicz

(137623)

Twórczość a nadzieja na sukces

Creativity and hope for success

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2010

Streszczenie

Celem pracy była próba sprawdzenia czy ludzie posiadający wysoki poziom nadziei różnią się pod względem reprezentowanego poziomu twórczości od osób o niskim poziomie nadziei. Do badań wykorzystano *Rysunkowy Test Twórczego Myślenia TCT-DP* oparty na teorii K.Urbana oraz *Kwestionariusz Nadziei na Sukces KNS* oparty na teorii nadziei Snydera. Przebadano 46 osób, kobiet i mężczyzn, w wieku między 20 a 39 r.ż., z wykształceniem między średnim a wyższym. Z analizy badań wynika, że istnieje związek między reprezentowanym poziomem nadziei na sukces a poziomem twórczego myślenia. Analiza korelacji komponentów nadziei na sukces czyli przekonania o silnej woli oraz przekonania o umiejętności znajdowania rozwiązań z poziomem twórczego myślenia potwierdziła również hipotezę o zależności obu komponentów z twórczością.

Słowa kluczowe: twórczość, twórcze myślenie, twórcze rozwiązywanie problemów, nadzieja, nadzieja na sukces, silna wola, umiejętności rozwiązywania problemów.

Summary

The aim of this study was to check whether people with high level of hope differ in the level of creativity from people with low level of hope. Following tests were used for the study: *The Test for Creative Thinking – Drawing Production TCT-DP* based on the K. Urban theory and *The Hope Scale KNS* based on the theory of Snyder. We examined 46 people, men and women, aged between 20 and 39 years, with education level between secondary school and master degree. The analysis of research shows that there is a correlation between the level of hope for success and the level of creative thinking. Correlation analysis between components of hope for success, such as belief in the strong will and belief in the ability to find solutions, and the level of creative thinking has also confirmed the hypothesis about the relation of the two components and creativity.

Keywords: creativity, creative thinking, creative problem solving, hope, hope for success, strong will, problem-solving skills

SPIS TREŚCI

1. PRZEGLĄD LITERATURY	9
1.1. Krótka charakterystyka głównych koncepcji twórczości).....	9
1.1.1. Twórczość jako proces i jako cecha.....	11
1.1.2. Twórczość a zdolności.....	17
1.1.3. Twórczość a osobowość.....	21
1.1.4. Koncepcja twórczości Klausa Urbana.....	25
1.1.5. Twórczość a rozwiązywanie problemów.....	27
1.2. Nadzieja - krótka charakterystyka nadziei jako stanu emocjonalnego (Erikson) lub jako poznawczy proces motywacyjny (Snyder)	30
1.2.1. Teoria nadziei na sukces C. R. Snydera.....	33
1.2.1.1. Przekonanie o sile własnej woli.....	34
1.2.1.2. Przekonanie o umiejętności znajdowania rozwiązań.....	36
2. METODOLOGIA BADAŃ	38
2.1. Osoby badane.....	38
2.2. Opis narzędzia KNS i pomiar zmiennej wyjaśnianej.....	38
2.3. Opis narzędzia TCT-DP i pomiar zmiennej wyjaśniającej.....	39
2.4. Zmienne wyjaśniające uboczne.....	40
2.5. Hipotezy.....	41
3. ANALIZA DANYCH	43
3.1. Ogólna charakterystyka osób badanych.....	43
3.2. Charakterystyka osób badanych pod względem wyników uzyskanych przez nie w teście TCT-DP.....	46
3.3. Charakterystyka osób badanych pod kątem wyników uzyskanych w teście KNS.....	47
3.4. Analiza zależności między zmiennymi i weryfikacja hipotez.....	50
4. ZAKOŃCZENIE	51
LITERATURA.....	53
SPIS RYSUNKÓW I TABEL.....	55
ZAŁĄCZNIKI.....	56

UNIwersYTET im. Adama Mickiewicz

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

W Poznaniu

Martyna Cicha

(numer albumu: 285648)

**Specyfika utrzymywania motywacji w dążeniu do celu na przykładzie
dwóch typów osób odchudzających się**

**The specificity of maintaining motivation in aiming at goals, based on two
types of people losing weight**

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Streszczenie

Prezentowana praca przedstawia badania nad związkiem pomiędzy typem motywacji (estetycznej vs zdrowotnej) oraz deklarowaną odległością od celu (zamierzonej wagi), a zdolnością do wytrwania i zrealizowania celu przez osoby odchudzające się. Postawiłam sobie za zadanie uzyskanie odpowiedzi na pytanie czy typ motywacji oraz osiągnięcie zamierzonej wagi postrzegane jako cel krótko- lub długodystansowy mają związek z wysokością poczucia własnej skuteczności, nadziei na sukces oraz wewnętrznym poczuciem umiejscowienia kontroli zdrowia. Grupa osób badanych liczyła 53 kobiet i 18 mężczyzn w wieku 18-74 lat. Wykorzystano Wielowymiarową Skalę Umiejscowienia Kontroli Zdrowia-MHLC (autorzy: *Kenneth A. Wallston, Barbara S.Wallston, Robert de Vellis*; polska adaptacja: *Zygfryd Juczyński*), Skalę Uogólnionej Skuteczności Własnej – GSES (autorzy: *R. Schwarzer, M. Jerusalem i Z. Juczyński*) oraz Kwestionariusz Nadziei na Sukces (autorzy: *Charles Richard Snyder*, polska adaptacja: *prof. Jerzy Trzebiński*). Przeanalizowano związek wymienionych zmiennych niezależnych z wartością zmiennych zależnych (typem umiejscowienia kontroli zdrowia, ogólnym poziomem poczucia własnej skuteczności oraz nadzieją na sukces). Hipotezy dotyczące: związku pomiędzy deklarowaną odległością od celu, a siłą nadziei na sukces, związku między typem motywacji a wysokością poczucia własnej skuteczności oraz typem motywacji, a umiejscowieniem kontroli zdrowia nie zostały potwierdzone.

Słowa kluczowe: poczucie skuteczności własnej, nadzieja na sukces, umiejscowienie kontroli zdrowia, motywacja zdrowotna/ estetyczna, cel krótkoterminowy/długoterminowy

Summary

My work presents the research on the relation between the type of motivation (aesthetic vs health), declared distance from the desired goal (planned weight), and the capability to persevere and achieve the goal by people losing weight. The task I have undertaken is to find the answer for the question whether the type of motivation and achieving a desired goal, which is perceived as a short- or a long-term goal, correlate positively with high level of self-efficacy, high level of trait hope and health locus of control. The analyzed data came from 53 women and 18 men, aged 18-74. In the research three questionnaires were used: The Multidimensional Health Locus of Control Scale- MHLC (*the authors: Kenneth A. Wallston, Barbara S. Wallston, Robert de Vellis; polish adaptation: Zygfryd Juczyński*), Generalized Self-Efficacy Scale (*the authors: R. Schwarzer, M. Jerusalem and Z. Juczyński*), The Adult Hope Trait Scale (*the author: Charles Richard Snyder; polish adaptation: prof. Jerzy Trzebiński*). The relations between the independent variables and three values connected directly with human motivation (level of self-efficacy, health locus of control, and trait hope) were analyzed. The research hypothesis concerning the relation between declared distance from the desired goal and level of trait hope, relation between type of motivation and level of self-efficacy and the relation between type of motivation and health locus of control haven't been confirmed.

Key words: self-efficacy, trait hope, health locus of control, aesthetic/ health motivation, short-term/ long-term goal

Spis treści

Wstęp	6
Rozdział 1	
Przegląd literatury : Odchudzanie jako zachowanie zdrowotne	10
1.1 Definicje otyłości i nadwagi	10
1.2 Społeczne i medyczne aspekty otyłości i nadwagi	11
1.2.1 Społeczno-kulturowa tęsknota za szczupłością	13
1.2.2 Odchudzanie jako zachowanie zdrowotne	14
1.2.3. Podsumowanie	16
Rozdział 2	
Przegląd literatury: Motywacja a odchudzanie w świetle teorii naukowych	17
2.1 Dlaczego ludzie jedzą w nadmiarze?	17
2.2. Dwa typy osób odchudzających się	19
2.3 Różne spojrzenia na dążenie do celu	20
2.4 Poczucie własnej skuteczności jako czynnik wpływający na obieranie, utrzymywanie i realizację celu	21
2.4.1. Własna skuteczność szczegółowa vs ogólna	22
2.4.2 Wysoka i niska własna skuteczność- źródła i skutki	24
2.5 Nadzieja na sukces jako czynnik istotny w procesie odchudzania	26
2.6 Schwarzera podejście procesualne do zmiany zachowania (HAPA)	27
2.7 Teoria kontroli działania Juliusa Kuhla	28
2.7.1 Orientacja na stan i orientacja na działanie	29
2.7.2 Cztery etapy działania dowolnego	30
2.8 Koncepcja umiejscowienia kontroli Juliana Rottera	32
2.9 Podsumowanie: co zwiększa prawdopodobieństwo sukcesu?	32
Rozdział 3	
Metodologia badań	34
3.1. Pytania i hipotezy badawcze	34
3.2. Analizowane czynniki	36
3.3. Grupa badawcza	36
3.4. Narzędzia badawcze	36
3.5. Opracowanie wyników	37
Rozdział 4	
Opis i interpretacja wyników badania	39
4.1. Testowanie hipotez badawczych	39
Rozdział 5	
Dyskusja wyników w świetle literatury	43

Zakończenie	46
Bibliografia	49
Spis tabel	50

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Bartosz Kaczyński

*Wpływ przetwarzania emocjonalnego na skłonność do
kupowania kompulsywnego*

*Influence of emotional processing on tendency to
compulsive buying*

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka
Paluchowskiego

Poznań, 2010 rok

ABSTRAKT

Bartosz Kaczyński (2010). Wpływ przetwarzania emocjonalnego na skłonność do kupowania kompulsywnego. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 120 s., 93 poz. bibl., 4 załączniki, 31 tabel+17 rysunków

Streszczenie

Praca jest próbą zebrania i usystematyzowania aktualnie dostępnej wiedzy na temat zaburzenia kupowania kompulsywnego oraz teorii przetwarzania emocjonalnego, a także poszerzenia tej wiedzy przez analizę przeprowadzonych badań. Wybór tematu pracy podyktowany był w dużej mierze faktem, iż oba poruszone obszary wiedzy nie zostały jeszcze wystarczająco obszernie opisane w literaturze polskiej, co może po części wynikać z ich stosunkowej „świeżości” na polu nauki o zachowaniu człowieka. Celem przeprowadzonych badań była weryfikacja hipotezy o wpływie jakości przetwarzania emocjonalnego na skłonność do kupowania kompulsywnego a także hipotez o różnicach w przetwarzaniu emocji oraz skłonności do kupowania kompulsywnego między kobietami i mężczyznami, o jakich można postulować w świetle istniejących danych teoretycznych. Badanie metodą kwestionariuszową przeprowadzono na 212 losowo dobranych kobietach i mężczyznach. Narzędzia badawcze stanowiły Skala Przetwarzania Emocjonalnego oraz autorski Kwestionariusz Zachowań Konsumenckich. Analiza uzyskanych wyników pozwoliła uznać za prawdziwą hipotezę o wpływie jakości przetwarzania emocjonalnego na skłonność do kupowania kompulsywnego. Badani charakteryzujący się niższą jakością przetwarzania emocji byli bardziej skłonni do kompulsywnych zakupów. Potwierdziło się również założenie o różnicach płciowych w skłonności do kupowania kompulsywnego – kobiety były w sposób istoty bardziej skłonne do tego zachowania niż mężczyźni. W trakcie weryfikacji uzyskanych wyników odrzucono natomiast hipotezę o wpływie płci na proces przetwarzania emocjonalnego.

Słowa kluczowe: EMOCJE, KUPOWANIE KOMPULSYWNE, PRZETWARZANIE EMOCJI, RÓŻNICE PŁCIOWE, SKALA PRZETWARZANIA EMOCJONALNEGO

Summary

This dissertation intends to gather and systematise current knowledge of compulsive buying disorder and the theory of emotional processing, as well as to broaden the knowledge through an analysis based on conducted research. Both areas of expertise have not yet been sufficiently investigated and presented in Polish popular science literature, what can be a result of their relative novelty in the field of human behaviour studies. The aim of the performed research was to verify a hypothesis concerning the influence of emotional processing quality on susceptibility to compulsive purchasing behaviours. In addition, some theses on the gender differences in emotional processing and compulsive buying, supported by theoretical data, were scrutinized. The questionnaire survey was conducted on the 212 male and female respondents, with a random sample of people. In the research the Emotional Processing Scale (EPS) and author's Consumer Behaviour Questionnaire were used. The analysis of obtained data has proved the hypothesis of the influence of emotional processing on the propensity for compulsive buying. Those questioned with the lower quality of emotional processing were more prone to buy compulsively. The thesis of the gender differences in the propensity for compulsive buying has also been confirmed – women were considerably more likely to spend compulsively than men. Conversely, in the light of the obtained data, the hypothesis of the influence of gender on emotional processing has been rejected.

Keywords: COMPULSIVE BUYING, EMOTIONAL PROCESSING, EMOTIONAL PROCESSING SCALE, EMOTIONS, GENDER DIFFERENCES

Spis treści

WSTĘP	1
ROZDZIAŁ 1. Kupowanie kompulsywne	3
1.1 Wprowadzenie.....	3
1.2 Rys historyczny	3
1.3 Kupowanie kompulsywne w literaturze polskiej	7
1.4 Kupowanie kompulsywne – zaburzenie czy nie zaburzenie?.....	7
1.5 Kupowanie kompulsywne czy impulsywne?	8
1.6 Epidemiologia.....	11
1.7 Heterogeniczność grupy kompulsywnych konsumentów	15
1.8 Symptomy kliniczne.....	16
1.8.1 Indywidualne aspekty CBD.....	17
1.8.2 Czynniki związane z kupowaniem kompulsywnym	21
1.9 Współwystępowanie innych zaburzeń psychicznych	25
1.10 Etiologia	28
1.11 Studia przypadków	33
1.12 Podsumowanie.....	34
ROZDZIAŁ 2. Przetwarzanie emocjonalne	36
2.1 Wprowadzenie.....	36
2.2 Co to jest przetwarzanie?	36
2.3 Teoria i definicja Rachmana.....	37
2.4 Przetwarzanie emocjonalne w literaturze	43
2.5 Przetwarzanie emocjonalne a inne psychologiczne koncepcje przetwarzania.....	46
2.6 Definicja i model przetwarzania emocjonalnego wg Bakera i współpracowników	49
2.7 Mechanizmy leżące u podstaw przetwarzania emocjonalnego.....	54
2.8 Podsumowanie.....	56
ROZDZIAŁ 3. Problem i metoda badań własnych	58
3.1 Wprowadzenie.....	58
3.2 Problemy badawcze	58
3.3 Struktura i opis badanych zmiennych	60
3.4 Hipotezy badawcze	64
3.5 Narzędzia badawcze	66
3.5.1 Narzędzie nr 1 pt Skala Przetwarzania Emocjonalnego.....	66
3.5.2 Narzędzie nr 2 pt Kwestionariusz Zachowań Konsumentckich.....	70
3.6 Charakterystyka grupy badawczej i przebieg badania.....	73

ROZDZIAŁ 4. Analiza wyników badań własnych	74
4.1 Wprowadzenie	74
4.2 Statystyczny opis uzyskanych wyników	74
4.2.1 Skłonność do kupowania kompulsywnego	74
4.2.2 Tłumienie	75
4.2.3 Nieprzetworzona emocja	76
4.2.4 Nieuregulowana emocja.....	77
4.2.5 Unikanie	78
4.2.6 Zubożale doświadczenie emocjonalne	79
4.2.7 Pleć	80
4.2.8 Wykształcenie	80
4.3 Statystyczna weryfikacja hipotez	81
4.3.1 Przetwarzanie emocjonalne a skłonność do kupowania kompulsywnego	81
4.3.2 Charakterystyka przetwarzania emocjonalnego a skłonność do kupowania kompulsywnego	87
4.3.3 Pleć a skłonność do kupowania kompulsywnego.....	89
4.3.4 Pleć a przetwarzanie emocjonalne.....	91
4.3.5 Wykształcenie a skłonność do kupowania kompulsywnego	91
4.4 Wnioski z badań i dyskusja wyników w świetle literatury	91
ZAKOŃCZENIE	97
LITERATURA	99
ZAŁĄCZNIKI	104

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Piotr Janiga

137616

Zastosowanie analizy dyskryminacyjnej w psychologii

The application of the discriminant analysis in psychology

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

Prof. dr. hab. W. J. Paluchowskiego

Poznań, 2010

Spis treści

STRESZCZENIE.....	3
WSTĘP	4
ROZDZIAŁ 1. DIAGNOZA PSYCHOLOGICZNA A POZNANIE NAUKOWE.....	5
ROZDZIAŁ 2. KONTROWERSJA „KLINICZNY – STATYSTYCZNY”.....	11
ROZDZIAŁ 3. NURT EVIDENCE-BASED PRACTICE (EBP) I JEGO ZASTOSOWANIE W PSYCHOLOGII.....	29
ROZDZIAŁ 4. ANALIZA DYSKRYMINACYJNA.	37
ROZDZIAŁ 5. PROBLEM ORAZ METODOLOGIA BADAŃ WŁASNYCH ORAZ ANALIZA WYNIKÓW.....	54
ZAKOŃCZENIE	77
LITERATURA CYTOWANA.....	78
SPIS TABEL I RYSUNKÓW	84

Streszczenie

Praca jest poświęcona jednemu z matematycznych narzędzi, mogącemu wspomóc oraz usprawniać proces diagnostyczny – analizie dyskryminacyjnej. Analizie zostały poddane dane uzyskane w trakcie prac nad Kwestionariuszem Obciążenia Pracą autorstwa E.Hornowskiej oraz W.J. Paluchowskiego. Na podstawie tych badań skonstruowano funkcje dyskryminacyjne i klasyfikacyjne, a następnie obliczono trafność klasyfikacji dokonywanych za ich pomocą. Pozwoliło to na wyznaczenie zmiennych, które wywierają największy wpływ częstość raportowania objawów uzależnienia od pracy.

Charakter rozważanej procedury czyni z niej narzędzie umożliwiające sformalizowane przetwarzanie danych diagnostycznych, mogące stanowić formę realizacji postulatu głoszącego konieczność nadaniu wnioskowaniu diagnostycznemu określonej struktury. Przystawiono również wykorzystanie analizy dyskryminacyjnej w rozmaitych dziedzinach psychologii.

Zarysowano także, w odniesieniu do praktyki opartej na dowodach empirycznych (*evidence-based practice*), aktualne na świecie trendy dotyczące standardów postępowania w praktyce klinicznej, podkreślając ich rolę w psychologii.

Słowa kluczowe: diagnoza psychologiczna, metody statystyczne, *evidence-based practice*, analiza dyskryminacyjna

Summary

This paper is devoted to one of the mathematic procedure that could help and improve clinical assessment – discriminant analysis. The data, collected by E. Hornowska and W.J. Paluchowski as they were engaged upon Work-Charge Questionnaire, were analysed. On the basis of that data, discriminant and classification functions were created. Classification accuracy was calculated as well. The variables, most important in determining workaholism's symptoms, were disclosed also. The the discriminant analysis, by it's nature, is a metod that permits formalized data aggregation. This could be one of the ways of famous Meehl's postulate, to give assessent a stricte structure, to make real. Application of the discriminant analysis in various fields of psychology was displayed. Contemporary trend of evidence-based practice and it's rule in psychology was also outlined.

Keywords: clinical assessment, statistical methods, evidence-based practice, discriminant analysis

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Piotr Kurpiel

(1969)

**Specyfika projekcyjnego i kwestionariuszowego pomiaru
motywacji osiągnięć.**

*The specificity of projective and questionnaire measurement
of achievement motivation.*

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2010

Streszczenie

Problematyka niniejszej pracy dotyczy zagadnień z zakresu motywacji osiągnięć. Jej celem było uzyskanie odpowiedzi na pytanie czy kwestionariuszowe i projekcyjne metody pomiaru tej cechy dają porównywalne wyniki. W badaniach własnych wykorzystano kwestionariusz do badania motywu osiągnięć oraz metodę półprojekcyjną z gotowymi odpowiedziami do wyboru. Analiza wyników nie wykazała statystycznie istotnego związku między wynikami prezentowanych metod badawczych, co zgodne było z dotychczas przeprowadzanymi badaniami w tym zakresie. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy wydaje się być fakt, iż metody kwestionariuszowe nie docierają do nieświadomych motywów zachowania, które ujawniają się przy wykorzystaniu metod projekcyjnych.

Słowa kluczowe: motywacja osiągnięć, Test Apercepcji Tematycznej, pomiar kwestionariuszowy, projekcyjna metoda pomiaru

Summary

Issues of this work relates to achievement motivation. Its purpose was to answer the question whether the questionnaires and the projective methods of measurement of this trait give comparable results. In my own research I used a questionnaire for examining achievement motive and semi-projective method with ready answers to choose from. Analysis of results showed no statistically significant correlation between the results of presented research methods. This was consistent with previously carried out research in this area. The main reason for this state of affairs seems to be the fact that the questionnaire methods do not reach the unconscious motives of behavior which are revealed by using projective methods.

Keywords: achievement motivation, Thematic Apperception Test, self-report questionnaire measure, projective measure

Spis treści

Wstęp	5
Rozdział 1 Problematyka motywacji osiągnięć w świetle literatury	6
1.1 Sposoby ujmowania motywacji.....	6
1.2 Wpływ pobudzenia na wielkość motywacji.....	7
1.3 Charakterystyka procesu motywacyjnego.....	9
1.4 Teorie motywacji osiągnięć.....	12
1.4.1 Teoria motywacji osiągnięć Davida McClellanda.....	13
1.4.1.1 Davida McClellanda narzędzie do mierzenia siły motywacji osiągnięć	
1.4.2 Model motywacji osiągnięć Atkinsona.....	19
1.4.3 Koncepcja Heckhausena.....	22
1.4.4 Przyczyny przewidywania sukcesu lub niepowodzenia.....	24
1.5 Związek motywu osiągnięć z poziomem wykonania. Dane empiryczne.....	25
1.6 Podsumowanie rozdziału.....	28
Rozdział 2 Charakterystyka projekcyjnego pomiaru motywacji osiągnięć	30
2.1 Wykorzystanie TAT w badaniach motywacji osiągnięć.....	30
2.2 Rzetelność miar projekcyjnych.....	34
2.3 Rozbieżności wyników metod projekcyjnych i kwestionariuszowych.....	35
Rozdział 3 Charakterystyka badań własnych	37
3.1 Wprowadzenie.....	37
3.2 Problemy badawcze oraz cel badania.....	37
3.3 Zastosowane metody badawcze w badaniach własnych.....	38
3.3.1 Projekcyjna metoda badania motywacji osiągnięć Barbary Szubert.....	38
3.3.2 Kwestionariuszowa metoda badania motywacji osiągnięć.....	41
3.4 Osoby badane oraz przebieg badań.....	42
Rozdział 4 Opis i analiza wyników badania	44
4.1 Obliczanie wyników.....	44
4.2 Analiza statystyczna.....	44
4.3 Wnioski analizy statystycznej.....	50
Zakończenie	51
Literatura cytowana	52
Spis rysunków i tabel	54
Załączniki	55

UNIwersYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
w Poznaniu

Ewa Nawrocka
(334142)

**Zastosowanie teorii ról zespołowych M. Belbina
w budowaniu zespołów programistycznych**

**Application of Belbin team role theory in forming
software development teams**

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2010

Streszczenie

O sukcesie zespołów zajmujących się wytwarzaniem oprogramowania decyduje w dużej mierze ich wewnętrzne zróżnicowanie pod względem wykonywanych ról technicznych (tj. analityk, architekt, programista, kierownik projektu) oraz cech indywidualnych odzwierciedlanych między innymi w rolach zespołowych podejmowanych przez członków zespołu. W pracy opisano możliwość zastosowania teorii ról zespołowych M. Belbina w budowaniu efektywnych zespołów programistycznych odwołując się do badań opisanych w literaturze oraz przedstawiono wyniki badań własnych. Celem przeprowadzonych badań było sprawdzenie, czy na podstawie profilu ról zespołowych osoby można określić jej przydatność do wykonywania określonej roli technicznej w zespole programistycznym. Praca zawiera analizę czterech wzorcowych profili ról zespołowych dla poszczególnych ról technicznych, które opracowano na podstawie opinii 23 ekspertów oraz ich weryfikację przeprowadzoną poprzez porównanie profili eksperckich z indywidualnymi profilami 33 pracowników firm wytwarzających oprogramowanie. Uzyskane wyniki wskazują na występowanie tylko dwóch wzorcowych profili ról zespołowych: jednego dla roli technicznej kierownik projektu oraz drugiego wspólnego dla pozostałych ról technicznych. Możliwość ich wykorzystania do wyznaczania przydatności osoby do wykonywania określonej roli technicznej wymaga jednak dalszych badań przeprowadzonych na większej próbie pracowników.

Słowa kluczowe: role zespołowe, zespół programistyczny, inżynieria oprogramowania

Summary

One of the major factors which make software development teams successful is the diversity of role distribution within the team. The role distribution has two aspects: firstly, the formal role distribution (i.e. analyst, architect, developer, project manager) and secondly, the informal team role distribution which grows within a team by the natural interactions between the team members and is based on their individual characteristics. This paper discuss the utility of Belbin team roles theory in forming effective software development teams and presents results of a conducted research. The aim of this research is to examine whether the informal team role profile predetermines an aptitude to perform a particular formal role in software development team. This paper describes an analysis of four team role profiles (one for each formal role) based on 23 expert judgment. These expert profiles are compared with the individual team role profiles of 33 professionals working in software development teams. The results shows, that there are only two specific team role profiles, one for the formal role project manager and one common for three other formal roles. These profiles need however further investigations on larger group of professionals.

Keywords: team roles, software development team; software engineering

Spis treści

Wstęp.....	7
Rozdział 1. Zespół w projektach programistycznych	10
1.1. Wprowadzenie.....	10
1.2. Zespół a projekt.....	10
1.3. Projekt programistyczny	11
1.4. Zespół programistyczny	13
1.4.1. Organizacja zespołu w świetle wybranych metod wytwarzania oprogramowania	13
1.4.2. Cechy indywidualne sprzyjające podejmowaniu ról technicznych.....	15
1.4.3. Czynniki decydujące o efektywności zespołów programistycznych	18
Rozdział 2. Role zespołowe według M. Belbina.....	20
2.1. Wprowadzenie.....	20
2.2. Teoria ról zespołowych M. Belbina	20
2.3. Opis Kwestionariusza Ról Zespołowych	22
2.4. Czynniki determinujące podejmowanie ról zespołowych.....	23
2.5. Role zespołowe w zespołach programistycznych	24
2.5.1. Różnorodność ról zespołowych a efektywność zespołów programistycznych	24
2.5.2. Role techniczne a role zespołowe	25
Rozdział 3. Problem i metoda badań własnych.....	26
3.1. Wprowadzenie.....	26
3.2. Problemy badawcze.....	26
3.3. Definicja i struktura badanych zmiennych	26
3.4. Hipotezy badawcze	28
3.5. Organizacja badania	29
3.6. Dobór grupy i charakterystyka osób badanych	30
3.6.1. Badanie opinii ekspertów	30
3.6.2. Badanie pracowników	30
3.7. Etapy analizy danych	31
Rozdział 4. Analiza wyników	32
4.1. Wprowadzenie.....	32
4.2. Opis uzyskanych wyników.....	32
4.3. Weryfikacja hipotez badawczych i interpretacja wyników	40
4.4. Wnioski z badań	49
Zakończenie	52
Literatura	53
Załączniki.....	55

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Izabela Kajdan

(302015)

**Charakterystyka kobiet eksponujących się i nieeksponujących się
na portalu Nasza-Klasa.pl**

**Characteristic of women exposing and non-exposing
on portal Nasza-Klasa.pl**

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2010

Kajdan, Izabela Dorota (2010). Charakterystyka kobiet eksponujących się i nieeksponujących się na portalu Nasza-Klasa.pl. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr hab. Jacka Władysława Paluchowskiego. Poznań: Instytut Psychologii UAM, s. 93, 63 poz. bibl.

Streszczenie:

Badanie opisane w niniejszej pracy dotyczyło dwóch grup użytkowników portalu Nasza-Klasa.pl: posiadających konta fikcyjne dla „najpiękniejszych, najseksowniejszych kobiet”, stanowiących grupę badawczą (kobiety „eksponujące się”) i nieposiadających takich kont kobiet z grupy kontrolnej (kobiety „nieeksponujące się”). Celem badanie było sprawdzenie, czy kobiety z obydwu grup różnią się: stopniem manipulacji swoim wyglądem, seksapilem i postawami dotyczącymi tej manipulacji, koncentracją na sobie, stosunkiem do swojej cielesności oraz narcyzmem. W tym celu w badaniu wykorzystano następujące narzędzia: Skalę A wersja dla kobiet E. Mandal i M. Winkler, Skalę Koncentracji Na Sobie A. Strzałkowskiej i J. Zakrzewskiego, Kwestionariusz Ja - Cieleśnego B. Miruckiej, polską adaptację Kwestionariusza NPI R. Bazińskiej i K. Drat-Ruszczak oraz pytania własnego autorstwa dotyczące funkcjonowania na portalu nasza-klasa.pl.

Badanie przeprowadzono za pomocą strony internetowej www.ebadania.pl na grupie 73 kobiet w wieku od 15 do 30 lat, w tym 37 kobiet z grupy badawczej i 36 z grupy kontrolnej. Dla weryfikacji postawionych w pracy hipotez użyto Testu t dla prób niezależnych z oddzielną oceną wariancji. Wykazano, że kobiety „eksponujące się” na portalu wykazują wyższy stopień manipulacji swoim wyglądem, co przejawia się w ich przekonaniach, ustosunkowaniu i gotowości do wykorzystywania swojego wyglądu dla osiągnięcia celów. Kobiety te komunikują o sobie, za pomocą większej liczby zdjęć umieszczanych w swoich galeriach niż kobiety z grupy badawczej. Kobiety z obydwu grup nie różnią się natomiast pod względem pozostałych badanych cech. Wydaje się jednak, że problem ekspozycji w Sieci i cech psychologicznych z nim związanych wymaga dalszej eksploracji.

Słowa kluczowe: adonizacja cielesność ekspozycja w Sieci koncentracja na ja
narcyzm

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
1. Piękno, uroda, atrakcyjność fizyczna i seksualna	5
1.1 Atrakcyjność fizyczna i determinanty wzorca piękna	5
1.2 Znaczenie atrakcyjności fizycznej	8
1.3 Nobody can't be no body – czyli o ciele w nauce.....	11
1.4 „Tak wyglądasz, jak się czujesz...” Postrzeżenie własnej atrakcyjności fizycznej i ocena swojego ciała.	14
1.5 Jakie ciało nosi się w tym sezonie? I co z tego wynika?	18
1.6 Piękno jako wabik uwagi	22
1.7 Atrakcyjność seksualna	24
1.8 Ekspozowanie atrakcyjności seksualnej i autoprezentacja erotyczna.....	26
1.9 Adonizacja	31
2. Piękno w sieci i jego znaczenie.....	35
2.1. Ciało w Sieci.....	35
2.2 Autoprezentacja w Sieci.	37
2.3. „Pokaż mi swoje zdjęcie, a powiem ci kim jesteś”	39
2.4 Autoprezentacja wizualna na Naszej-klasie.pl	43
2.5. „Najpiękniejsze i najseksowniejsze kobiety na naszej-klasie.pl Tylko Panie! Ostra selekcja!!!” - czyli o tym jak „Narcyz” szuka zwierciadła w Sieci.	45
2.6 Kobieta igra z medium - o cyberuwodzeniu i adonizacji w Sieci	47
2.7 Podsumowanie.....	50
3. Problem badawczy i metoda badań własnych.	51
3.1. Wprowadzenie.	51

3.2 Problem badawczy.	51
3.3. Problemy zależnościowe.	52
3.4. Hipotezy badawcze.	53
3.5. Opis metody badań.	57
3.7. Procedura i organizacja badań oraz dobór grupy badawczej.	64
4. Analiza wyników badań własnych.	67
4.1. Wprowadzenie.	67
4.2. Statystyczny opis uzyskanych wyników.	67
4.2.1. Opis statystyczny grupy badawczej.....	67
4.2.2. Opis statystyczny zmiennej niezależnej.....	68
4.3.3 Opis statystyczny zmiennych zależnych.....	68
4.3. Statystyczna weryfikacja hipotez badawczych.....	70
4.4 Wnioski i interpretacja wyników w świetle literatury.....	82
Zakończenie.....	86
Literatura cytowana	89

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Monika Szlendak

(123509)

Temperament a styl reakcji na konflikt interesów

Temperament and conflict of interests reaction style

Praca magisterska napisana w
Zakładzie Psychologii Ogólnej i Psychodiagnostyki
pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2010

Szlendak, Monika (2010). Temperament a styl rozwiązywania konfliktu interesów. Praca magisterska pod kierunkiem prof. UAM dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 78 s., 48 poz. bibl., 6 rys. + 7 tabl.

Streszczenie

Celem mojej pracy było sprawdzenie czy temperament wykazuje związek ze stylem reakcji na konflikt oraz, które cechy temperamentu powodują wybór jednej z pięciu reakcji na konflikt interesów. Z analizy przeprowadzonych na potrzeby niniejszej pracy badań wynika, że cechy temperamentu definiowane za pomocą Regulacyjnej Teorii Temperamentu, takie jak reaktywność emocjonalna, żwawość oraz aktywność mają istotny statystycznie związek z wyborem strategii rozwiązywania konfliktów takich jak rywalizacja, unikanie oraz kooperacja. Styl charakteryzujący się rywalizacją stosowany jest przez osoby wykazujące wysokie wyniki w żwawości oraz niskie wyniki w skali reaktywności emocjonalnej. Kooperacja wśród badanych osób była tendencją charakteryzującą istotnie częściej osoby o niskim poziomie aktywności. Pozostałe wyniki badań nie potwierdziły wpływu pozostałych cech temperamentu na styl rozwiązywania konfliktów interesów w badanej grupie osób.

Słowa kluczowe: konflikt, style reakcji na konflikt interesów, temperament

Summary

This master thesis objective was to verify: if temperament is related to conflict reaction style and which characteristics of temperament implicate the choice of one of the five possible reactions. Analyses of the research showed that temperament characteristics defined by Regulatory Theory of Temperament such as emotional reactivity, liveliness and activeness, have statistically significant relation with the choice of the strategy of managing the conflict: competition, avoiding or cooperation. Competition style is often used by people with high level of liveliness and low level of emotional reactivity. Avoiding style is also often used by people with high of liveliness. Cooperation in that group was more common among people with low level of liveliness. Other researches did not confirm the influence of the rest of temperament characteristics on conflict managing style within the analyzed group of people.

Keywords: konflikt, conflict of interests reaction style, temperament

Spis Treści

Wstęp	3
Rozdział 1. Charakterystyka konfliktu interesów	5
1.1. Kontekst teoretyczny zjawiska konfliktu	5
1.2. Rodzaje i źródła konfliktów interesów	7
Rys. 1.1. Koło konfliktu wg Ch. Moore 'a	14
1.3. Cechy sytuacji konfliktowej	16
Rys. 1.2. Dynamika incydentu konfliktowego wg Jamesa S. Colemana	17
1.3.1. Elementy wpływające na przebieg konfliktu interesów	18
Rys.1.3. Model kontekstu sytuacji konfliktowej	18
1.3.1.1. Czynniki związane z cechami indywidualnymi osób	19
1.3.1.2. Elementy związane z czynnikami sytuacyjnymi konfliktu interesów	21
1.4. Sposoby rozwiązywania konfliktów	22
1.5. Konflikt interesów jako sytuacja o dużym potencjale stymulacyjnym	27
1.6. Style reakcji na konflikt interesów	29
Rozdział 2. Temperament jako moderator zachowania	34
2.1. Historia badań nad temperamentem	34
2.2. Współczesne teorie temperamentu	38
2.3. Temperament a działanie na podstawie Regulacyjnej Teorii Temperamentu Jana Strelaua	41
2.3.1. Zarys Regulacyjnej Teorii Temperamentu	42
2.3.1.1. Cechy temperamentu wg RTT	44
Tab. 2.1. Cechy temperamentu wg RTT	46
2.3.2. Regulacyjny charakter temperamentu	47
2.3.3. Funkcjonalne znaczenie temperamentu	49
2.3.3.1. Wpływ temperamentu na działanie w sytuacji wysoko stymulującej	51
Rozdział 3. Problematyka i metodologia badań	56
3.1. Wprowadzenie	56
3.2. Przedmiot i cel badań	56
3.3. Problemy badawcze i hipotezy	57
3.4. Zmienne i ich wskaźniki	57
3.5. Metoda badań	58

Tab.3.1. Rzetelność skal testu stylu reakcji na konflikt Chelpy i Witkowskiego w badanej grupie...	59
3.5.1. Kwestionariusz Temperamentu- Formalna Charakterystyka Zachowania (FCZ-KT)	60
3.5.2. Test stylu reakcji na konflikt Chelpy i Witkowskiego	61
3.5.3. Test stylu reakcji na konflikt Thomasa Kilmana	62
3.5.4. Metryczka	63
3.6. Ogólna charakterystyka badanej grupy i przebiegu badań	63
3.6.1. Wyniki stosowanych testów w badanej grupie	64
Tabela 3.2. Statystyki opisowe dla grupy badanych osób pod względem średnich wyników natężenia cech temperamentu wg RTT.	65
Tabela 3.3. Statystyki opisowe dla grupy badanych osób pod względem średnich wyników natężenia cech temperamentu wg RTT w odniesieniu do płci.	65
Tabela 3.4. Statystyki opisowe dla wszystkich osób pod względem średnich wyników tendencji do stosowania stylów reakcji na konflikt interesów.	67
Tabela 3.5. Statystyki opisowe dla wszystkich osób pod względem średnich wyników tendencji do stosowania stylów reakcji na konflikt interesów w stosunku do płci.	67
Rozdział 4. Analiza wyników oraz wnioski z badań	68
4.1. Przewidywania dotyczące wyników	68
4.2. Analiza wyników	70
Tab.4.1. Korelacje. Analiza związków pomiędzy cechami temperamentu a stylami reakcji na konflikt.	70
Zakończenie	75
Bibliografia	76
Załączniki	78

UNIwersytet IM. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii

MARIA CWOJDZIŃSKA

**Postawa wobec pieniędzy i realizacja zadań rozwojowych okresu
wczesnej i średniej dorosłości a preferencje w wyborze
motyatorów pozapłacowych**

*Attitudes to money and developmental task achievements of young and
middle adulthood in relation to preferences in choices of nonfinancial
motivators*

Praca magisterska napisana pod kierunkiem
Prof. Dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2010

Maria Cwojdzińska

Postawa wobec pieniędzy i realizacja zadań rozwojowych okresu wczesnej i średniej dorosłości a preferencje w wyborze motywatorów pozapłacowych

Słowa – klucze: postawa wobec pieniędzy, zadanie rozwojowe, motywacja, motywatory pozapłacowe

Streszczenie

Praca dotyczy zagadnienia motywacji w pracy, a dokładniej skupia się na zagadnieniu motywowania pozapłacowego. Tematem pracy jest związek między postawą wobec pieniędzy i realizacją zadań rozwojowych charakterystycznych dla okresu wczesnej i średniej dorosłości a wyborem motywatorów pozapłacowych. Postawa wobec pieniędzy badana w tej pracy składa się z 7 wymiarów: kontrola finansowa, władza płynąca z pieniędzy, niepokój finansowy, awersja do zobowiązań finansowych, łapanie okazji, zło płynące z pieniędzy, preferowanie gotówki. Czas pracy zawodowej przypada na okres wczesnej i średniej dorosłości i dlatego to właśnie realizacja zadań rozwojowych tych okresów była uwzględniana w badaniach. Założeniem przeprowadzonych badań było to, że ludzie preferują różne motywatory pozapłacowe, a część tego zróżnicowania wynika z odmiennych postaw wobec pieniędzy oraz, że dodatkowym modyfikatorem są różnice w realizacji zadań rozwojowych. W badaniu wzięły udział 84 osoby w wieku od 20 do 67 lat z terenu całej Polski parające się różnymi zawodami. Do przeprowadzenia badania użyto 3 ankiet typu papier ołówek: ankiety dotyczącej wyboru motywatorów pozapłacowych, ankiety dotyczącej realizacji zadań rozwojowych oraz skali SPP badającej postawę wobec pieniędzy. Praca zawiera analizę skupień metodą k-średnich, która umożliwiła wyodrębnienie 4 profili wyboru motywatorów pozapłacowych i 3 profili realizacji zadań rozwojowych. Analiza wariancji nie potwierdziła zakładanego związku między zmiennymi. Na wybór motywatorów pozapłacowych nie ma wpływu postawa wobec pieniędzy, ani realizowane zadania rozwojowe. Przyczyn różnic w ich wyborze należy szukać odwołując się do innych czynników. Praca miała na celu lepsze zrozumienie procesów motywowania i czynników, które wpływają na preferowanie poszczególnych motywatorów. Pozwoliła wykluczyć badane obszary jako nie mające wpływu na badane preferencje i w ten sposób zawężyła pole czynników, które mogą być odpowiedzialne za modyfikację wyboru motywatorów pozapłacowych.

Spis treści

Wstęp.....	9
Rozdział 1 Postawy wobec pieniędzy i realizacja zadań rozwojowych u osób dorosłych a wybierane przez nie elementy systemu motywowania pozapłacowego.....	11
1.1. Wprowadzenie.....	11
1.2. Pojęcie pieniądza w różnych naukach. Przegląd najważniejszych teorii i dotychczasowych badań dotyczących postawy wobec pieniędzy.....	11
1.2.1. Funkcje pieniądza.....	15
1.2.2. Postawa wobec pieniędzy.....	16
1.2.2.1. Przegląd narzędzi badających postawę wobec pieniędzy.....	17
1.3. Przegląd teorii rozwoju człowieka w cyklu życia. Najważniejsze zadania rozwojowe osób dorosłych.....	21
1.3.1. Dorosłość.....	25
1.3.1.1. Faza wczesnej dorosłości.....	25
1.3.1.2. Faza średniej dorosłości.....	28
1.4. Pojęcie motywacji i jej rola w pracy zawodowej.....	30
1.4.1. Motywacja.....	33
1.4.1.1. Teorie treści/potrzeb.....	33
1.4.1.2. Teorie procesu.....	36
1.4.2. Systemy motywacyjne.....	39
1.4.2.1. Warunki skutecznej motywacji.....	40
1.4.2.2. Motywatory.....	42
1.4.2.2.1. Płaca jako instrument pobudzania motywacji pracowników.....	43
1.5. Wnioski.....	44
Rozdział 2. Problemy i metoda badań własnych.....	45
2.1. Cel i problematyka badań.....	45
2.2. Problemy badawcze.....	45
2.3. Definicje i struktura badanych zmiennych.....	45
2.3.1. Zmienne niezależne.....	46
2.3.2. Zmienne zależne.....	46
2.3.3. Schemat związku między zmiennymi.....	47
2.4. Hipotezy badawcze.....	47
2.5. Narzędzia badawcze.....	48

2.5.1. Skala Postaw wobec Pieniądzy (SPP) (A. Gąsiorowska, 2008).....	48
2.5.1.1. Rzetelność skali SPP.....	53
2.5.1.2. Trafność wewnętrzna skali SPP.....	54
2.5.1.3. Trafność teoretyczna skali SPP.....	54
2.5.2. Ankieta <i>Motywatory pozapłacowe</i>	58
2.5.3. Ankieta <i>Zadania rozwojowe</i>	60
2.6. Dobór osób do badań.....	61
2.7. Procedura i organizacja badań.....	61
Rozdział 3. Analiza wyników badań własnych.....	63
3.1. Wprowadzenie.....	63
3.2. Statystyki opisowe.....	63
3.2.1. Wiek osób badanych.....	63
3.2.2. Płeć osób badanych.....	64
3.2.3. Sytuacja zawodowa osób badanych.....	64
3.2.4. Staż pracy osób badanych.....	65
3.2.5. Miejsce stałego zamieszkania osób badanych.....	66
3.2.6. Ocena swojej sytuacji finansowej przez osoby badane.....	67
3.2.6.1. Ocena obecnej sytuacji finansowej.....	67
3.2.6.2. Sytuacja finansowa osób badanych obecnie a rok wcześniej.....	68
3.2.6.3. Oczekiwana sytuacja finansowa za rok.....	69
3.3. Statystyczny opis badanych zmiennych.....	69
3.3.1. Zmienne niezależne.....	69
3.3.1.1. Wymiary postawy wobec pieniędzy.....	70
3.3.1.2. Zadania rozwojowe okresu wczesnej i średniej dorosłości.....	70
3.3.2. Zmienne zależne.....	71
3.4. Wyniki analizy skupień na osobach i zmiennych.....	71
3.4.1. Motywatory pozapłacowe – analiza skupień.....	71
3.4.1.1. Wyniki obliczeń.....	74
3.4.2. Zadania rozwojowe – analiza skupień.....	75
3.4.2.1. Wyniki obliczeń.....	77
3.5. Wnioski z badań.....	78
Zakończenia.....	80
Literatura.....	82
Załączniki.....	84

**UNIwersytet IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
Instytut Psychologii
w Poznaniu**

Mikołaj Domin
(302000)

**Związek samooceny z realizowaniem kontaktów społecznych w
społecznościach internetowych.**

*The relationship between self esteem and the realization of social contacts in the
network society.*

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego
Poznań 2010

Streszczenie

Domin, Mikołaj (2010). Związek samooceny z realizowaniem kontaktów społecznych w społecznościach internetowych. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego. Poznań: Instytut Psychologii UAM. 53 s., 43 poz. bibl., 2 załączniki + 10 tabl.

Celem poniższej pracy było zbadanie związku samooceny globalnej z realizowaniem kontaktów społecznych w społecznościach wirtualnych. Celem badań była odpowiedź na pytania: 1) czy istnieje związek między samooceną globalną a preferencją do porzucania kontaktów ze społeczeństwem realnym na rzecz uczestniczenia w społecznościach wirtualnych? 2) czy uczestnicy poszczególnych społeczności sieciowych różnią się między sobą samooceną? 3) czy istnieje związek między samooceną globalną a czasem spędzonym w społecznościach internetowych?. Przebadano 239 osób, w tym każda z nich posiadała dostęp do Internetu od co najmniej roku. Uczestnicy badania zostali przebadani skalą samooceny SES Rosenberga (1965) oraz Skalą Skłonności do Rezygnacji z Uczestnictwa w Społeczeństwie Realnym na Recz Społeczności Internetowych, stworzoną na potrzeby badania. Choć okazało się, że istnieje istotny statystycznie związek między samooceną globalną a skłonnością do przenoszenia kontaktów społecznych do społeczności wirtualnej to siła korelacji była niższa niż 0.20 czyli prawie nic nie znacząca. Pozostałe pytania pozostawiły po sobie przeczące odpowiedzi. Choć z zebranej wiedzy teoretycznej wynikało, że może istnieć związek między poczuciem własnej wartości a pozostałymi zmiennymi w badaniu, sprzeczne z tym rezultaty można wyjaśnić bardzo nową i mało poznaną z psychospołecznego punktu widzenia, oraz wciąż dynamicznie rozwijającą się technologią, jaką jest Internet.

Słowa kluczowe: *samoocena, Internet, społeczności internetowe, kontakty społeczne, portal społecznościowy, forum internetowe, MMORPG, IRC, chat.*

Summary

This work aimed at the investigation of the relationship between global self-esteem and the realization of social contacts in network society. The aim of the research was to answer the following questions: 1) is there a relationship between global self-esteem and the preference to abandoning the contacts with real life society for the benefit of participation in virtual communities? 2) do the participants of individual internet societies differ among themselves in the degree of self-esteem? 3) is there a relationship between global self-esteem and the time spent in Internet societies?. 239 people were examined and each one of them has had the access to the Internet for at least one year. They were examined with the use of the Rosenberg's self-esteem scale SES (1965) and the Scale of Propensity to Resignation from Participation in Real Life Society in the benefit of Internet Societies, made for the convenience of the research. Although it turned out that there is a substantial statistical relationship between global self-esteem and the tendency to transfer social contacts to Internet society, the correlation coefficient was smaller than 0.20 – that is almost negligible. The other questions were answered negatively. Despite that the acquired in this work theoretical knowledge suggested that there may be a relationship between self-esteem and the other variables from the research, the conflicting results may be explained by the very new and not yet very known from psychosocial point of view, and still dynamically developing technology the Internet is.

Key words: self-esteem, the Internet, internet societies, social contacts, social network service, internet forum, MMORPG, IRC, chat.

SPIS TREŚCI

SPIS ILUSTRACJI.....	8
SPIS TABEL.....	9
WSTĘP.....	10
ROZDZIAŁ 1. POJĘCIE INTERNETU I JEGO HISTORIA.....	12
1.1. Historia Internetu.....	12
1.2. Internet w Polsce.....	14
1.3. Definicja Internetu.....	15
ROZDZIAŁ 2. SPOŁECZNOŚCI SIECIOWE.....	16
2.2. Pojęcie społeczności sieciowej.....	17
2.2.1. Społeczności sieciowe skupione wokół portali społecznościowych.....	21
2.2.2. Społeczności sieciowe skupione wokół forów internetowych.....	22
2.2.3. Społeczności sieciowe skupione wokół gier przeglądarkowych i MMORPG.....	23
2.2.4. Społeczności sieciowe skupione wokół kanałów irc lub chatów.....	24
2.2.5. Inne skupiska społeczne w Internecie.....	25
ROZDZIAŁ 3. WPŁYW SAMOOCENY NA KONTAKTY SPOŁECZNE.....	27
3.1. Pojęcie samooceny.....	27
3.2. Wpływ samooceny na kontakty społeczne.....	28
ROZDZIAŁ 4. PROBLEMY BADAWCZE I METODOLOGIA BADAŃ WŁASNYCH.....	30
4.1. Wprowadzenie.....	30
4.2. Charakterystyka zmiennych.....	30
4.3. Zastosowanie metody.....	31
4.4.1. Skala samooceny SES.....	32

4.4.2. Skala Skłonności do Rezygnacji z Uczestniczenia w Społeczeństwie Realnym na Rzecz Społeczności Internetowych.....	32
4.5. Cel badań i problemy badawcze.....	33
4.6. Hipotezy badawcze.....	33
ROZDZIAŁ 5. WYNIKI BADAŃ WŁASNYCH.....	35
5.1. Charakterystyka grupy badawczej.....	35
5.2. Weryfikacja hipotez badawczych.....	36
5.3. Podsumowanie wyników badań własnych.....	45
ZAKOŃCZENIE.....	47
ZAŁĄCZNIK 1. SKALA SAMOOCENY SES.....	52
ZAŁĄCZNIK 2. SKALA SKŁONNOŚCI DO REZYGNACJI Z UCZESTNICTWA W SPOŁECZEŃSTWIE REALNYM NA RZECZ SPOŁECZNOŚCI INTERNETOWYCH.....	53

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Magda Piątek

(numer albumu: 302066)

**Mechanizm powstawania organizacyjnych zachowań obywatelskich w
organizacjach biurokratycznych**

**The mechanism of organizational citizenship behaviors appearance in
bureaucratic organisations**

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2010

Spis treści

Wstęp	6
Rozdział 1. Występowanie organizacyjnych zachowań obywatelskich w organizacjach biurokratycznych jako skutek funkcjonowania w nich grup nieformalnych	8
1.1. Wprowadzenie	8
1.2. Charakterystyka biurokracji jako typu organizacji sformalizowanej	8
1.2.1. Historia biurokracji i jej powiązania z administracją	9
1.2.2. Definicja biurokracji	12
1.2.3. Cechy biurokracji	15
1.2.4. Proceduralizacja jako istota biurokracji	17
1.2.5. Wymiary proceduralizacji	19
1.3. Charakterystyk organizacyjnych zachowań obywatelskich	20
1.3.1. Grupy organizacyjnych zachowań obywatelskich	20
1.3.2. Wybrane czynniki wpływające na obywatelskie zachowania organizacyjne	22
1.4. Organizacyjne zachowania obywatelskie w biurokracji	34
1.4.1. Rola grup nieformalnych w organizacjach	35
1.4.2. Charakterystyka grup nieformalnych w organizacjach biurokratycznych	37
1.4.3. Grupy nieformalne w organizacji biurokratycznej jako forma jednoczenia się pracowników przeciwko niej	39
1.4.4. Mechanizm powstawania organizacyjnych zachowań obywatelskich w biurokracji	41
1.5. Wnioski	45
Rozdział 2. Metodologia badań	46
2.1. Hipotezy badawcze	46
2.2. Operacjonalizacja zmiennych	47
2.3. Grupa badawcza	49
Rozdział 3. Opis i interpretacja wyników badania	51
3.1. Opis wyników	51

3.2.	Testowanie hipotez	51
3.3.	Analiza pozostałych danych	52
Rozdział 4.	Dyskusja nad wynikami	54
Zakończenie		58
Literatura		60
Spis tabel i rysunków		63
Załączniki		64
Załącznik 1		65
Załącznik 2		69
Załącznik 3		71

Streszczenie

Ogólnym celem badania przedstawionego w niniejszej pracy było poznanie roli grupy nieformalnej jako czynnika wpływającego na występowanie organizacyjnych zachowań obywatelskich w biurokracji.. Każda spośród 102 osób badanych w wieku 20-58lat, zatrudniona w organizacjach prywatnych i publicznych, wypełnić musiała trzy kwestionariusze: Skalę Kontroli Społecznej, mierzącą wpływu grup nieformalnych na pracowników danej organizacji, Skalę Kontroli Organizacyjnej wskazującą poziom biurokracji oraz Kwestionariusz do pomiaru organizacyjnych zachowań obywatelskich w organizacjach pozarządowych (pomaganie innym, wytrwałość, lojalność organizacyjną, posłuszeństwo organizacyjne, inicjatywę własną, zaangażowanie, samorozwój). W oparciu o teorię organizacyjnych zachowań obywatelskich Dennisa Organa oraz model biurokracji Maxa Webera wysunięto, a następnie zweryfikowano trzy główne hipotezy: (1) Istnieje dodatni związek między poziomem biurokracji organizacji a występującym w niej poziomem kontroli społecznej w grupie; (2) Istnieje dodatni związek między stopniem kontroli społecznej w grupie w danej organizacji a poziomem występujących w niej organizacyjnych zachowań obywatelskich; (3) Istnieje dodatni związek między poziomem biurokracji w danej organizacji a poziomem występujących w niej organizacyjnych zachowań obywatelskich. Okazało się, że pomaganie innym oraz posłuszeństwo organizacyjne istotnie koreluje z poziomem biurokracji oraz poziom biurokracji z poziomem kontroli społecznej; nie udało się jednak potwierdzić związku kontroli społecznej z występowaniem organizacyjnych zachowań obywatelskich.

Słowa kluczowe: organizacyjne zachowania obywatelskie, biurokracja, grupy nieformalne, zachowania pracownicze.

Summary

The broad objective of this study was to examine the role of an informal group as a factor influencing organizational citizenship behaviors in bureaucratic organizations. The study was based on Organ's Organizational Citizenship Behavior theory and Weber's bureaucracy model. Each of 102 respondents aged 20-58 and hired in organizations of different types (public or private), completed three questionnaires: Social Control Scale which measures the level of informal group influence, Organizational Control Scale measuring the level of bureaucracy in the organization and Organizational Citizenship Behaviors in Nongovernmental Organizations Scale which measures the level of organizational citizenship behaviors (helping behavior, sportsmanship, organizational loyalty, organizational compliance, individual initiative, civic virtue, self development). The basic hypotheses of the study were: (1) There is a positive relation between the level of social control and the level of bureaucracy; (2) There is a positive relation between the level of social control and organizational compliance, helping behavior and sportsmanship; (3) There is a positive relation between the level of organizational control and organizational compliance, helping behavior and sportsmanship. The findings show significant relations between bureaucracy, organizational compliance and helping behavior levels; the level of social control correlates significantly with the level of bureaucracy as well. Although the study did not confirm that informal groups influence the level of organizational compliance, helping behavior and sportsmanship, it provided meaningful insight and guidance for further study on organizational citizenship behaviors in bureaucratic organizations.

Key words: organizational citizenship behaviors, bureaucracy, informal groups, work behaviors.

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza
Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii
w Poznaniu

MICHAŁ KŁOS

(numer albumu: 302119)

Strategie radzenia sobie z bólem przewlekłym u osób dorosłych

Chronic pain coping strategies among adults

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem

prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2010

Kłos, Michał (2010), Strategie radzenia sobie z bólem przewlekłym u osób dorosłych, Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 59 stron, 23 pozycje biblioteczne, 6 rysunków + 5 załączników + 5 tabel

Streszczenie

Celem pracy było sprawdzenie jakich strategii radzenia sobie z bólem używają osoby dorosłe dotknięte bólem przewlekłym oraz jakie zmienne różnicują preferencje tych strategii. Postawiono hipotezy, że wybór strategii jest różny u osób z różnym nasileniem bólu, z różnym źródłem anatomicznym bólu oraz u opisujących doznania bólowe w kategorii emocjonalnej. Przebadano 62 osoby dorosłe (41 kobiet, 21 mężczyzn) w wieku 20-85 lat (średni wiek: 63,6), będące pacjentami dwóch poradni bólu w Poznaniu. Wykorzystano Arkusz Doznań Bólowych Melzacka oraz kwestionariusz Strategii Radzenia Sobie z Bólem CSQ. Hipotezy nie zostały potwierdzone, chociaż zauważono opisywany przez Rosenstiel i Keefe, twórców CSQ, związek między nasileniem bólu a czynnikiem katastrofizowania i pokładania nadziei. W trakcie badań oraz analizy wyników poznano ograniczenia metod kwestionariuszowych w badaniu zjawiska bólu. Zjawisko to jest na tyle subiektywne, że pełniejszego obrazu dostarczyłyby prawdopodobnie metody jakościowe.

Słowa kluczowe: ból, ból przewlekły, radzenie sobie, strategie radzenia sobie z bólem

Summary

The purpose of this study was to find out what pain coping strategies are used among adults with diseases featuring chronic pain. The hypotheses were that people with different intensity of pain use different strategies, also people with different anatomical source of pain and people that experience and describe their pain mostly in affective dimension. The hypotheses were not confirmed. The study included a total of 62 chronic pain patients (41 women, 21 men) in the age of 20-85 (mean: 63,6). The methods used were: the McGill Pain Questionnaire and the Pain Coping Strategies Questionnaire. During both the study and the analysis the shortcomings of quantitative methods in describing pain were discovered. Perhaps qualitative methods would be more effective in exploring the experience of pain and coping with it.

Keywords: chronic pain, coping, pain, pain coping strategies

Spis treści

Spis tabel	6
Spis rysunków	7
Wstęp.....	8
Rozdział 1. Zjawisko bólu	10
1.1. Definicje i funkcje bólu.....	10
1.2. Typologia bólu	11
1.2.1. Anatomiczna klasyfikacja bólu	11
1.2.2. Podział ze względu na czas trwania	13
1.2.3. Podział ze względu na miejsce powstawania oraz miejsce postrzegania.....	15
1.3. Cechy bólu.....	17
1.3.1. Natężenie.....	17
1.3.2. Czas trwania	18
1.3.3. Lokalizacja	18
1.3.4. Reakcja na ból.....	19
1.3.5. Jakość bólu	20
1.3.6. Aspekty psychologiczne.....	20
1.4. Uwagi końcowe.....	22
Rozdział 2. Radzenie sobie.....	23
2.1 Pojęcie radzenia sobie	23
2.2 Proces, styl i strategie radzenia sobie	24
2.3 Choroba i ból jako sytuacje stresowe	27
2.4 Uwagi końcowe.....	29
Rozdział 3. Problem i metoda badań własnych.....	30
3.1 Cel badań, problemy i hipotezy badawcze	31
3.1.1. Problemy dotyczące wartości zmiennych	31
3.1.2. Problemy dotyczące zależności między zmiennymi.....	31
3.2 Operacjonalizacja zmiennych.....	32
3.3 Narzędzia badawcze	33

3.3.1. Arkusz Doznań Bólowych Melzacka.....	33
3.3.2. Kwestionariusz Strategie Radzenia Sobie z Bólem CSQ.....	35
3.4 Procedura badań	36
3.5 Charakterystyka grupy	37
Rozdział 4. Analiza wyników badań własnych.....	41
4.1 Opis statystyczny wyników.....	41
4.1.1. Odbiór doznań bólowych	41
4.1.2. Kontrola bólu oraz zdolność zmniejszenia bólu	42
4.1.3. Strategie radzenia sobie z bólem.....	43
4.2 Odpowiedzi na problemy badawcze.....	44
4.2.1. Ocena nasilenia bólu	44
4.2.2. Preferencja strategii radzenia sobie z bólem	45
4.2.3. Problemy zależności między zmiennymi.....	46
4.3 Dyskusja wyników i wnioski	47
Zakończenie.....	49
Literatura	51
Załączniki	53

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
we Wrocławiu

Aleksandra Puchała

173516

Spoleczne reakcje na technologie komunikacyjne

Social responses to communication technologies

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2010

Streszczenie

Celem niniejszej pracy jest weryfikacja teorii Media Equation, o reakcjach społecznych na technologie komunikacyjne autorstwa Clifforda Nassi i Byrona Reevesa. Dokonano replikacji jednego z oryginalnych eksperymentów dotyczącego grzecznych reakcji wobec mediów. W badaniu uczestniczyło 104 studentów Instytutu Psychologii Uniwersytetu Wrocławskiego, którzy dokonywali ewaluacji edukacyjnego programu komputerowego E-Tutor. Program ten występował w dwóch wersjach: antropomorfizowanej (wzbogaconej o takie cechy ludzkie jak: język i sposób wypowiedzi wskazujący na człowieka, symboliczne wyrazy mimiki twarzy ludzkiej, czyli emotikony) oraz w wersji zwyczajnej, komputerowej aplikacji (pozbawionej ludzkich cech). Grzeczne reakcje wobec mediów miały się ujawnić w postaci lepszego oceniania pracy programu komputerowego, który sam prosi o dokonanie ewaluacji, używając bezpośredniego zwrotu: „A jak ty oceniasz moją pracę?” w porównaniu do komputera ocenianego przez uczestników eksperymentu przy pomocy innej maszyny lub papieru i ołówka. Zawyżanie oceny przez uczestników, którzy używali tego samego komputera, który później mieli ewaluować jest, zgodnie z teorią Media Equation, równoznaczne z okazywaniem troski o uczucia posiadane przez podmiot zadający pytanie, w tym przypadku: program komputerowy. Zgodnie z paradygmatem CASA (computers are social actors, czyli komputery to równorzędni ludziom partnerzy interakcji społecznych), gdy komputer pyta o to jak się sprawuje jest to identyczna sytuacja do tej, kiedy spyta o to człowiek. W kontaktach społecznych powszechne jest użycie w takich sytuacjach białego kłamstwa, czyli wprowadzania w błąd osoby, która pyta o ocenę własnej pracy, jeśli szczerść mogłaby ją urazić. Fenomen białego kłamstwa w kontakcie z komputerem został przez autorów teorii Media Equation potwierdzony empirycznie, jednak rezultaty replikacji oryginalnego eksperymentu nie są zgodne z wynikami wzorcowego eksperymentu i podważają twierdzenia Media Equation. Nie stwierdzono jakoby osoby zawyżały ocenę w zależności od sposobu oceny programu komputerowego (ocena na tym samym komputerze, na innym lub wypełnianie papierowej ewaluacji).

Słowa kluczowe: SPOŁECZNE REAKCJE NA TECHNOLOGIE KOMUNIKACYJNE, SRCT, MEDIA EQUATION, UTOŹSAMIANIE PRZEKAZU MEDIALNEGO Z RZECZYWISTOŚCIĄ, PARADYGMAT CASA, GRZECZNOŚĆ, BIAŁE KŁAMSTWO.

Abstract

The purpose of this paper is verification of the Media Equation theory (of social responses to communication technologies) proposed by Clifford Nass and Byron Reeves. Replication of the experiment of politeness toward media was performed. The sample for this research consisted of 104 students from the Institute of Psychology at the University of Wroclaw. They were evaluating an educational computer program named E-Tutor. This application had two versions: the anthropomorphized one (enhanced with human characteristics such as: specific style of speech indicating human and emoticons, symbolic representations of facial expressions) and standard version (without humanlike features). The polite reactions toward media were expected to appear in situation when the computer program would ask participants: "So how do you like my work?" in which they were to give higher evaluation marks compared to those participants, who were evaluating the program using different computer or were filling a paper version of the evaluation. Higher scores in evaluation proceeded on the same computer that was used earlier, are accordingly to Media Equation theory equivalent with concern about the computer's feelings. The CASA paradigm (computers are social actors) states that when the computer asks about its performance it triggers the same responses as when the same question is asked by human. In similar social situations we often use white lie, which is a polite form of deception, if the truth is uncomfortable. The phenomenon of white lie used as a response to a computer was reported by the authors of Media Equation in their research. Results of this replication experiment were different and they put the Media Equation theory in question. There was no significant association between the way of evaluating the computer program (on the same computer, on the other computer or using paper version) and the scores of evaluation.

Key words: SOCIAL RESPONSES TO COMMUNICATION TECHNOLOGIES, SRCT, MEDIA EQUATION, CASA PARADIGM, COMPUTERS ARE SOCIAL ACTORS, WHITE LIE, POLITENESS.

WSTĘP	5
ROZDZIAŁ 1. MEDIA EQUATION: SPOŁECZNE REAKCJE NA TECHNOLOGIE KOMUNIKACYJNE	7
1.1. Wprowadzenie	7
1.2. Zjawisko utożsamiania mediów z rzeczywistością	7
1.3. Społeczne reakcje na technologie komunikacyjne: od obserwacji do powstania teorii	9
1.4. Dyskusja teorii Media Equation – antropomorfizacja vs reakcje automatyczne	11
1.5. Grzeczność w stosunku do komputerów	16
1.6. Podsumowanie	19
ROZDZIAŁ 2. PROBLEM I METODA BADAŃ WŁASNYCH	20
2.1. Wprowadzenie	20
2.2. Problem badawczy i hipotezy	20
2.3. Hipotezy statystyczne	22
2.4. Program E-Tutor	22
2.5. Badani	26
2.6. Przebieg eksperymentu	26
2.7. Kwestionariusz Przekonań dotyczących Nowych Mediów	29
2.8. Podsumowanie	29
ROZDZIAŁ 3. WYNIKI I ICH INTERPRETACJA	31
3.1. Wprowadzenie	31
3.2. Statystyczny opis uzyskanych wyników	31
3.3. Analiza Kwestionariusza Przekonań dotyczących Nowych Mediów	33
3.4. Statystyczna weryfikacja hipotez i próba odpowiedzenia na pytania badawcze	34
3.5. Podsumowanie	39
ROZDZIAŁ 4. DYSKUSJA WYNIKÓW	40
Literatura cytowana	45
Spis tabel, rysunków i rycin	49
Załącznik nr 1. Wykaz tablic programu E-Tutor	50
Załącznik nr 2. Kwestionariusz Oceny Użyteczności Programu E-Tutor	63
Załącznik nr 3. Kwestionariusz Przekonań dotyczących Nowych Mediów	64

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
we Wrocławiu

Zuzanna Stelmaszek
(184 272)

**Wybrane strategie radzenia sobie
z rybią łuską oraz łuszczycą**

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Streszczenie

Z wielu badań naukowych przeprowadzanych na całym świecie wynika, że choroby dermatologiczne, w tym łuszczyca, mają istotny wpływ na fizyczne, psychologiczne oraz społeczne funkcjonowanie osób chorych. Opisywano również wiele strategii radzenia sobie ze stresem w przypadku chorób przewlekłych. Celem niniejszej pracy jest analiza wybranych sposobów radzenia sobie z łuszczycą i rybią łuską z perspektywy salutogenetycznej. Metodą przeprowadzania badań był swobodny wywiad. W badaniach wzięły udział dwie osoby – kobiety w wieku 40 – 50 lat, które od wielu lat chorują dermatologicznie (na rybią łuskę oraz łuszczycę). Na podstawie wywiadów przeanalizowano 4 grupy zagadnień. Pierwszą grupą poruszanych zagadnień były zagadnienia dotyczące historii choroby, sposobów leczenia oraz oceny ich skuteczności. Drugą grupę stanowiły pytania dotyczące spostrzeganych przez osobę badaną skutków doświadczania choroby dermatologicznej, włącznie z pytaniami dotyczącymi kontaktów społecznych w wielu aspektach (w rodzinie, wśród znajomych, przyjaciół). Trzecia grupa pytań dotyczyła emocji, jakie najczęściej przeżywają osoby badane, a czwarta – stosowanych strategii radzenia sobie. Wyniki wskazują, że istnieją konstruktywne sposoby radzenia sobie z chorobami dermatologicznymi. Rozważono również wybrane rodzaje pomocy psychologicznej w przypadku osób chorych dermatologicznie, dla których stosowanie efektywnych strategii radzenia sobie jest wyzwaniem.

Słowa kluczowe: choroba dermatologiczna, stres, łuszczyca, rybia łuska, radzenie sobie, emocje pozytywne

Summary

Data on physical, psychological, and social functioning of patients with psoriasis and ichthyosis have been presented in many studies. The aim of this study was analysis selected strategies of coping with dermatological illnesses. Two women, who suffer from ichthyosis and psoriasis from many years, told about their experience linked with this disorders. This study analyses four group of problems – case history, methods of treatment and their evaluation, impact dermatological illnesses to social functioning of patients with psoriasis and ichthyosis, emotional functioning and methos of coping. Analyses suggests that there are constructive and less constructive strategies of coping. It may be tap in psychological aspect of work with dermatological patients.

Keywords: dermatological illness, ichthyosis, psoriasis, stress, coping, positive emotions

SPIS TRESCI:

Wprowadzenie	6
1. Analiza stanu wiedzy	8
1.1. Radzenie sobie w ujęciu salutogenetycznym	8
1.2 Psychologiczne następstwa choroby przewlekłej.....	10
1.3 Trzecia funkcja radzenia sobie. Rola pozytywnych emocji w radzeniu sobie z chorobami przewlekłymi.....	12
1.4 Psychologiczne następstwa dermatologicznych chorób przewlekłych na przykładzie rybiej łuski oraz łuszczycy	15
1.4.1 Biologiczna i psychologiczna rola skóry. Rybia łuska i łuszczycy jako przykłady dermatologicznych chorób przewlekłych.....	15
1.4.2 Doświadczanie uprzedzeń przez osoby chore dermatologicznie	18
1.4.3 Wybrane psychologiczne i społeczne konsekwencje rybiej łuski oraz łuszczycy	24
1.5 Sposoby radzenia sobie stosowane przez osoby chore dermatologicznie (na podstawie analizy danych z Forum Dyskusyjnego osób cierpiących na Ichthyosis).....	26
1.6 Wybrane rodzaje pomocy psychologicznej w przypadku osób chorych dermatologicznie. Specyfika kontaktu psychologicznego	30
2. Problem i metoda badań własnych.....	32
2.1 Dobór osób badanych.....	32
2.2 Wywiad swobodny jako metoda przeprowadzenia badań.....	32
2.3 Zastrzeżenia etyczne	33
3. Analiza wyników badań własnych.....	34
3.1 Podstawowe dane (płeć, wiek, zajęcie, diagnoza/ diagnozy, staż chorowania)	34
3.2 Przebieg choroby dermatologicznej	35
3.3 Sfera społeczna osób badanych.....	39
3.3.1 Rodzina pochodzenia	39
3.3.2 Kontakty społeczne	42
3.3.3 Związki.....	47
3.3.4 Doświadczenie zawodowe	50
3.4 Sfera emocjonalna osób badanych	52
3.5 Obraz własnej choroby dermatologicznej	57
3.6 Stosowane strategie radzenia sobie	59
3.6.1 Strategie zadaniowe w aspekcie poznawczym.....	59

3.6.2	Strategie zadaniowe w aspekcie behawioralnym	64
3.6.3	Strategie skoncentrowane na emocjach.....	71
	Dyskusja wyników w świetle literatury	76

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

w Poznaniu

Maksymilian Machalica

(130797)

Wiedza o manipulacji a jej skuteczność

The knowledge about manipulation versus its effectiveness

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem

prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2010

Machalica, Maksymilian (2010). Wiedza o manipulacji a jej skuteczność. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 49 s., 7 poz. bibl.

Streszczenie

Problemem niniejszej pracy było określenie, czy wiedza o byciu poddanym skutecznej manipulacji wpłynie na skuteczność tej manipulacji. W tym celu przeprowadzono eksperyment, w czasie którego zaprezentowano osobom badanym dwie reklamy telewizyjne. Po emisji pierwszej z nich odtwarzano zarejestrowane uprzednio wykłady na temat skuteczności bądź nieskuteczności reklamy podprogowej. Przed emisją drugiej reklamy podawano informację o zawartym w niej przekazie podprogowym. W grupie kontrolnej odtworzono jedynie wykład o historii reklamy. Po każdej emisji osoby badane wypełniały Kwestionariusz opinii o produkcie badający deklarowaną chęć nabycia produktu. W wyniku przeprowadzonej analizy wyników testem t-studenta wykazano, że różnica pomiędzy pretestem i posttestem w grupie z wykładem o skuteczności reklamy podprogowej, a grupą kontrolną wyniosła $-2,92658$ i okazała się istotna statystycznie. Wobec powyższego przyjęto hipotezę alternatywną: Informacja o byciu poddanym skutecznej manipulacji obniża deklarowaną chęć nabycia produktu. Ujmując rzecz ogólniej wiedza o manipulacji obniżyła skuteczność manipulacji. Do wyjaśnienia tego zjawiska posłużono się teorią reaktancji Jacka Brehma.

W pracy wykorzystano zarówno współczesne źródła, jak i te nawiązujące do teorii powstałej w latach 70.

**SŁOWA KLUCZOWE: MANIPULACJA SKUTECZNOŚĆ MANIPULACJI
WIEDZA O MANIPULACJI**

Summary

The aim of this study is to check, whether the knowledge about being subjected to effective manipulation will have an impact on the effectiveness of this manipulation. An experiment based on presenting two commercials to a studied group was used in this purpose. The people participating in the test were informed about effectiveness or ineffectiveness of subliminal advertising. after showing the first short film. Before replaying the second commercial, the group was informed about the included subliminal message in it.

The control group was introduced only a short lecture about history of advertising. Each person was supposed to take a part in an opinion poll about a product. The main purpose of it was to examine a declared willingness to purchase a given product.

As a result of a carried out analysis with the use of t-student test, it was proved, that the difference between a pre-test and a post-test in a group, who was presented a lecture about effectiveness of subliminal advertising and the control group was -2,92658. It generates an alternative hypothesis: the information about being subjected to an effective manipulation reduces willingness to purchasing a product. In other words knowledge about manipulation diminishes effectiveness of manipulation. The Jack Brehms's theory of reactance was used to explain this phenomenon.

Both current sources and the ones referring to the theories created in the 70' were reflected in the thesis.

KEYWORDS: EFFECTIVENESS OF MANIPULATION KNOWLEDGE ABOUT MANIPULATION MANIPULATION

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział 1. Analiza stanu wiedzy	11
1.1. Wprowadzenie	11
1.2. Manipulacja	11
1.3. Wiedza o manipulacji – czyli jaka wiedza i o czym?.....	13
1.3.1. Przekaz podprogowy.....	13
1.3.1.1. Reklama podprogowa	20
1.4. Badanie wpływu wiedzy na skuteczność manipulacji – opis badania.....	22
1.5. Teoria reaktancji Jacka Brehma	23
Rozdział 2. Problem i metoda badania	25
2.1. Wprowadzenie	25
2.2. Problem badawczy.....	25
2.3. Zmienne	25
2.3.1. Zmienna zależna	25
2.3.2. Zmienna niezależna	25
2.4. Hipotezy badawcze.....	26
2.5. Metody badania	27
2.6. Procedury badania	29
Rozdział 3. Analiza wyników badania	31
3.1. Wprowadzenie	31
3.2. Analiza ilościowa wyników	32
3.3. Weryfikacja hipotez.....	32

3.3.1. Problem szczegółowy: „Czy informacja o byciu poddanym skutecznej manipulacji obniża deklarowaną chęć nabycia produktu?”	33
3.4. Dyskusja wyników i wnioski z badań	34
Zakończenie.....	36
Literatura cytowana.....	37
Załączniki	38

UNIwersYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
w Poznaniu

Jakub Kalinowski

(305143)

**Wpływ afazji na wykrywanie kłamstwa na podstawie
wskaźników niewerbalnych**

**Aphasia's influence on lie detection based on nonverbal
factors**

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2010

Streszczenie

Celem niniejszej pracy było zweryfikowanie hipotezy zakładającej, iż afatycy osiągają wyższy współczynnik poprawnego wykrywania kłamstwa. Założenie to opiera się na fakcie, iż osoby chore na afazję, z powodu problemów ze zrozumieniem przekazu werbalnego, swoją uwagę skupiają na przekazie niewerbalnym, np. tonie głosu, mikroekspresji twarzy. Zakładając, iż łatwiej jest manipulować przekazem werbalnym niż niewerbalnym, te drugie właśnie wskaźniki będą ważne przy ocenie prawdomówności rozmówcy. W związku z tym, afatycy powinni lepiej wykrywać kłamstwo niż osoby zdrowe. Druga hipoteza zakładała, że afatycy i osoby zdrowe różnią się preferowanymi wskaźnikami kłamstwa. W celu sprawdzenia poprawności tych założeń, stworzone zostało badanie polegające na prezentacji krótkich filmów, przedstawiających osobę, która raz kłamie, a raz mówi prawdę. Badani, czyli osoby w wieku 46-72 lata, u których wykryta została afazja, mieli za zadanie stwierdzić, czy film pokazuje kłamstwo, czy prawdziwy przekaz. Analiza badań wykazała, iż istnieje związek między afazją, a współczynnikiem wykrywania kłamstwa. Osoby chore osiągały wyższe wyniki, różnica w preferencjach osób zdrowych i afatyków co do wyboru wskaźnika kłamstwa wystąpiła jedynie w przypadku tonu głosu.

Summary

The purpose of this study was to verify the hypothesis that people with aphasia achieve a higher rate of correct detection of lies. This assumption is based on the fact that people suffering from aphasia, due to problems with understanding verbal communication, focus their attention on the non-verbal communication, such as tone of voice or micro expression of face. Assuming that it is easier to manipulate verbal than non-verbal message, these latter indicators will be significant in assessing the veracity of the caller. Therefore, people with aphasia should be better at detecting a lie than healthy people are.

The second hypothesis assumed that people with aphasia and healthy persons differ in preferred indicators of lie. To check these assumptions, the test has been created where there are presentations of short films. These films represent a person who lies once and telling the truth other time. People examined are between 46 and 72 years old and have aphasia. They have to tell when the film sometimes shows the lie and other time when the film shows the truth. Analysis of the study is a relationship, which exists between the aphasia and the rate of detection of lies. People with aphasia get higher, more efficient results. However, they differ from other people in preferred indicators of lie only with one tone.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	6
1. KŁAMSTWO. ZACHOWANIA NIEWERBALNE W KŁAMSTWIE	7
1.1 Definicja i podział kłamstwa	7
1.2 Różnice indywidualne w mówieniu kłamstw	8
1.3 Zachowania niewerbalne w kłamstwie	12
1.4 Zdolność ludzi do wykrywania kłamstwa	19
1.5 Cechy osób trafnie wykrywających kłamstwa	21
2. AFAZJA. TYPY ZABURZEŃ I METODY BADAŃ	29
2.1 Definicja afazji	29
2.2 Patopsychologiczna analiza zaburzeń czynności nazywania	31
2.2.1 Metoda badania zaburzeń czynności nazywania w afazji	31
2.2.2 Typy zaburzeń czynności nazywania w afazji	32
2.2.3 Klasyfikacja typów zaburzeń czynności nazywania	48
2.3 Patopsychologiczna analiza zaburzeń czynności rozumienia	51
2.3.1 Metody badań zaburzeń czynności rozumienia mowy	52
2.3.2 Typy zaburzeń czynności rozumienia mowy w afazji	53
2.3.3 Klasyfikacja typów zaburzeń czynności rozumienia mowy w	65
3. PROCES REEDUKACJI U CHORYCH NA AFAZJĘ	67
3.1 Czynniki warunkujące skuteczność reedukacji	67
3.2 Mechanizmy powrotu funkcji do normy	68
3.3 Ogólna klasyfikacja metod reedukacji u chorych na afazję	71
3.4 Zasady reedukacji chorych na afazję	73
3.5 Metody reedukacji czynności odbioru mowy w afazji	78
3.6 Ocena poprawy możliwości porozumiewania się słownego afatyka w toku terapii	82

4. METODOLOGIA I ANALIZA BADAŃ WŁASNYCH	83
4.1 Problematyka badań i hipotezy	83
4.2 Charakterystyka i organizacja badań	84
4.3 Zmienne	87
4.4 Weryfikacja hipotez	87
4.5 Wnioski z badań własnych	93
BIBLIOGRAFIA	95
SPIS TABEL, WYKRESÓW, RYSUNKÓW	97
Załącznik 1. Opinia Komisji Etycznej ds. Projektów Badawczych Instytutu Psychologii	101

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Robert Bezdziecki

(301989)

Wpływ lęku współzawodnictwa na poziom osiągnięć sportowych

Effect of competitive anxiety on levels of sport achievements

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2011

Wpływ lęku współzawodnictwa na poziom osiągnięć sportowych

Streszczenie

Celem pracy było porównanie trzech grup zawodników (o wysokim, średnim i niskim poziomie osiągnięć) uprawiających bilard pod względem poziomu lęku-cechy, lęku poznawczego i lęku somatycznego – pojęć pochodzących z wieloczynnikowej teorii lęku Martensa. Zostało przeprowadzone badanie na grupie 30 zawodników uprawiających bilard z wykorzystaniem metod *Sport Competitive Anxiety Test* i *Competitive State Anxiety Inventory 2 Revised*. Analiza statystyczna przeprowadzona na danych uzyskanych w trakcie badania wykazała, że należy odrzucić hipotezę o istnieniu związku pomiędzy lękiem-cechą a poziomem osiągnięć sportowych oraz o istnieniu związku pomiędzy lękiem poznawczym a poziomem osiągnięć sportowych. W dalszej kolejności jednak analiza pozwala na przyjęcie hipotezy o istnieniu istotnych statystycznie różnic wyników zawodników na skali lęk somatyczny w grupach o różnym poziomie osiągnięć. Jest to zgodne z założeniem, że zawodnicy z grupy o wysokim poziomie osiągnięć sportowych częściej będą uzyskiwać średnie wyniki na skali lęk somatyczny niż w grupach o średnim i niskim poziomie osiągnięć.

Słowa kluczowe: lęk-cecha, lęk-stan, lęk poznawczy, lęk somatyczny, wykonanie, osiągnięcia sportowe.

Effect of competitive anxiety on levels of sport achievements

Summary

The aim of this study was to compare three groups of pool players (high, medium, low level of sport achievement) in terms of trait anxiety, cognitive anxiety and somatic anxiety – concepts from Martnes’s multidimensional theory of competitive anxiety. Study was carried out on group of 30 players using Sport Competitive Anxiety Test and Competitive State Anxiety Inventory 2 Revised. Statistical analysis of data obtained during the study showed that both hypothesis of existence of the relationship between trait anxiety and level of sport achievements, and hypothesis of existence of the relationship between cognitive anxiety and level of sport achievements, should be rejected. Subsequently, the analysis allows for the adoption of the hypothesis of existence of significant differences in players’ scores on the somatic anxiety scale in the groups with different levels of sport achievement. This is consistent with the assumption that players from a group of high level sport achievements will be more likely to obtain average scores for somatic anxiety scale than players from groups with medium and low sport achievement.

Key words: trait anxiety, state anxiety, cognitive anxiety, somatic anxiety, performance, level of sport achievement

Spis treści

WSTĘP	7
1. LĘK.....	8
1.1. LĘK A STRACH, STRES I POBUDZENIE	8
1.2. LĘK-CECHA WSPÓLZAWODNICTWA	11
<i>1.2.1. Model interakcyjny</i>	<i>11</i>
<i>1.2.2. Lęk ogólny a lęk specyficzny do sytuacji.....</i>	<i>13</i>
<i>1.2.3. Relacja pomiędzy lękiem-cechą a lękiem-stanem.....</i>	<i>13</i>
<i>1.2.4. Rywalizacja jako proces społeczny.....</i>	<i>15</i>
1.3. LĘK-STAN WSPÓLZAWODNICTWA	16
<i>1.3.1. Wieloczynnikowa teoria lęku.....</i>	<i>17</i>
<i>1.3.2. Pewność siebie</i>	<i>18</i>
<i>1.3.3. Model katastrofy</i>	<i>19</i>
1.4. METODY BADANIA LĘKU	20
2. METODY I PRZEBIEG BADANIA	23
2.1. PYTANIA BADAWCZE	23
2.2. DEFINICJE I STRUKTURA BADANYCH ZMIENNYCH	23
2.3. HIPOTEZY BADAWCZE	24
2.4. NARZĘDZIA BADAWCZE	25
<i>2.4.1. Sport Competition Anxiety Test (SCAT).....</i>	<i>25</i>
<i>2.4.2. Competitive State Anxiety Inventory – 2R (CSAI-2R).....</i>	<i>25</i>
2.5. GRUPA BADAWCZA	26
2.6. ORGANIZACJA I PROCEDURA BADAŃ	27
3. WYNIKI	28
3.1. ANALIZA OPSIOWA BADAŃ	28
3.2. WERYFIKACJA HIPOTEZ	30
3.3. DYSKUSJA WYNIKÓW W ŚWIETLE LITERATURY	31
ZAKOŃCZENIE	34
LITERATURA	35

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza
Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii
w Poznaniu

Anna Wdowiak

288138

**Tworzenie portretów psychologicznych sprawców przestępstw
w postępowaniu przygotowawczym**

Creating the psychological portraits of the perpetrators of crimes in the
preparatory proceedings

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2010

Wdowiak, Anna (2011). Tworzenie portretów psychologicznych sprawców przestępstw w postępowaniu przygotowawczym. Praca magisterska pod kierunkiem prof. UAM dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 80 s., 30 poz. bibl., 5 tabel + 1 wykres.

Streszczenie:

Niniejsza praca zawiera opis obserwacji jako metody badawczej oraz jej wykorzystanie w psychologii śledczej, ze szczególnym uwzględnieniem wnioskowania o indywidualnych cechach nieznanego sprawcy. Ze względu na specyfikę postępowania przygotowawczego, osobę, która dokonała czynu zabronionego prawem trzeba najczęściej dopiero wykryć, wobec tego, nie jest możliwe jej uczestnictwo w badaniu. Dlatego też powszechnie wykorzystywaną metodą są pomiary nieinwazyjne – głównie wnioskowanie na podstawie wyglądu miejsca zdarzenia, pozostawionych śladów behawioralnych oraz *modus operandi*.

W pracy zawarte są wnioski z badań statystycznych dotyczących cech sprawców poszczególnych przestępstw oraz ich podział wykorzystywany w profilowaniu. Opisane są cele oraz etapy tworzenia portretu psychologicznego, a także możliwe do wykorzystania techniki badań, na przykładzie *Facet Theory*.

Zachowania sprawców popełniających przestępstwa z różnych motywów różnią się między sobą. Według statystyk, najbardziej odmienne są zachowania związane z popełnieniem czynu zabronionego o podłożu emocjonalno-urojeniowym i seksualnym. Także charakterystyki tych sprawców będą inne. Przypisanie sprawcy do konkretnej grupy, stanowi pewnego rodzaju matrycę, na którą nadbudowuje się, wykorzystując metodykę selekcji i analizy danych o przestępstwie, szczegółowe cechy rzeczywistego sprawcy.

Słowa kluczowe:

MODUS OPERANDI; *NIEZNANY SPRAWCA*; *OBSERWACJA*; *POMIARY NIEINWAZYJNE*; *PORTRET PSYCHOLOGICZNY*; *PSYCHOLOGIA ŚLEDcza*; *ŚLADY BEHAWIORALNE*;

Anna Wdowiak (2011). Creating the psychological portraits of the perpetrators of crimes in the preparatory proceedings. The master thesis written under the supervision of prof. UAM dr hab. Władysław Jacek Paluchowski; Poznań: The Institute of Psychology; UAM, number of pages: 80; bibliography: 30 references.; number of tables: 5; number of graphs: 1

Abstract

The following paper includes the description of the observation as a research method and the use of observation in forensic psychology. A particular attention is given to making inference about the individual characteristics of an unknown subject. Considering the specificity of preparatory proceedings, a person who committed an unlawful act needs to be uncovered first so she or he cannot be present during the research. Consequently, the method which prevails is non-participant surveying, which includes especially the inference on the basis of the spot's appearance, behavioural patterns left and *modus operandi*.

The present paper comprises the conclusions drawn on the basis of the statistical data connected with the characteristics of perpetrators, as well as the classification of the characteristics, which is usually used while constructing profiles. Besides, the aims and the stages of creating a psychological portrait are included. Finally, the present writer describes the research techniques, illustrated by Facet Theory.

There are differences between the behaviour of offenders who commit crime from different motives. According to the statistics, the most dissimilar patterns of behaviour may be observed in case of crimes inspired by sexual and emotional-delusional motives. Also, the characteristic of the perpetrators tend to be different. Classifying an offender as a member of a given group allows to create a kind of matrix. Next, with the use of the selection and analysis methods, the data concerning a particular crime are analyzed and the matrix is completed with the traits of a real perpetrator.

Keywords:

BEHAVIORAL PATTERNS; FORENSIC PSYCHOLOGY; *MODUS OPERANDI*; NON-PARTICIPANT SURVEYING; OBSERVATION; PROFILE; UNSUB (unknown subject);

Spis treści:

STRESZCZENIE:	3
SUMMARY:	BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.
SPIS TREŚCI:	5
WPROWADZENIE	6
ROZDZIAŁ I OBSERWACJA W PSYCHOLOGII	9
OBSERWACJA JAKO METODA BADAWCZA	9
POMIARY NIEINWAZYJNE	20
ROZDZIAŁ II WYBRANE ZAGADNIENIA Z KRYMINOLOGII I KRYMINALISTYKI	26
CHARAKTERYSTYKA SPRAWCÓW WYBRANYCH PRZESTĘPSTW	26
<i>Zamach</i>	26
<i>Podpalenie</i>	28
<i>Szantaż</i>	32
<i>Morderstwo</i>	33
TYPY SPRAWCÓW ZE WZGLĘDU NA CHARAKTERYSTYKĘ MIEJSCA ZDARZENIA	43
„OSOBOWOŚĆ SPRAWCY”	49
ROZDZIAŁ III PRZYKŁAD PRAKTYCZNEGO WYKORZYSTANIA – PROFILING	57
ROLA PSYCHOLOGA	57
PROFIL	60
PROFILOWANIE JAKO PRZYKŁAD BADANIA NIEINWAZYJNEGO	68
PODSUMOWANIE.....	75
WYKAZ LITERATURY:.....	77
WYKAZ SKRÓTÓW:	79
SPIS TABEL I WYKRESÓW:	80

**UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
W POZNANIU**

**Magdalena Kowalewska
(317802)**

**Wrażliwość kulturowa w procesie diagnozowania
Cultural sensitivity in diagnostic process**

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2011

Kowalewska, Magdalena (2011). Wrażliwość kulturowa w procesie diagnozowania. Praca magisterska pod kierunkiem prof. UAM dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 73, 41, 7 załączników + 21 tabel

Streszczenie

Celem pracy było zbadanie czy istnieje związek pomiędzy deklarowanym przez badanych poziomem wrażliwości kulturowej a jakością dokonywania konceptualizacji przypadku klienta odmiennego kulturowo. W tym celu przeprowadzono badanie w ramach dwóch etapów. W pierwszym przebadano 83 osoby za pomocą skali do pomiaru wrażliwości kulturowej. W drugim 24 badanych spośród pierwotnej dokonało konceptualizacji przypadku klienta odmiennego kulturowo na podstawie krótkich opisów przypadku – tzw. winieta. W ramach konceptualizacji badani proszeni byli o generowanie możliwych hipotez na temat problemów klienta oraz efektywnych interwencji. Badani w drugim etapie otrzymywali punkty jedynie za wygenerowanie hipotez i interwencji nawiązujących bezpośrednio do kontekstu kulturowego klienta.

Analiza wyników badań pokazała, że brak jest istotnego związku między wynikami uzyskiwanymi przez badanych na skali do pomiaru wrażliwości kulturowej, a punktami uzyskanymi w winietach za hipotezy i interwencje o kontekście kulturowym. Przyczyną może być rozbieżność między deklarowanym przez badanych poziomem wrażliwości kulturowej, mierzonym na skali, a poziomem rzeczywistym ujawniającym się podczas badania winieta.

SŁOWA KLUCZOWE: KOMPETENCJA KULTUROWA

KONCEPTUALIZACJA WRAŻLIWOŚĆ KULTUROWA

Summary

The aim of this study was to examine if there is relation between the declared level of cultural sensitivity and case conceptualization's level of culturally different client. In this purpose the investigation was made in two parts. In the first part 83 individuals was examined by cultural sensitivity scale. In the second part 24 individuals from previous group were asked to prepare case conceptualization of culturally different client based on short case study – vignettes. In those conceptualizations examined individuals were asked to generate possible hypothesis about client's problem and effective interventions. In second part examined individuals were pointed only for generating hypothesis and interventions that were directly related with client's cultural context.

The analysis of results showed that there is no relation between results in cultural sensitivity scale and formulating hypothesis and interventions related with cultural context. The possible reason could be divergence between declared level of cultural sensitivity and actual level which is shown in vignette investigation.

**KEY WORDS: CONCEPTUALIZATION CULTURAL COMPETENCE
CULTURAL SENSITIVITY**

Spis treści

Wprowadzenie	5
Rozdział I Analiza stanu wiedzy	
1. Pojęcie kultury i wrażliwości kulturowej oraz ich znaczenie w procesie diagnozowania	7
2. Dotychczasowe badania i wnioski dotyczące wrażliwości kulturowej	17
3. Końcowe ustalenia teoretyczne	19
Rozdział II Problem i metoda badań własnych	
1. Problem badań własnych	21
2. Zastosowane metody badawcze.....	21
Rozdział III Analiza wyników badań własnych	
1. Opis wyników badań	26
2. Interpretacja wyników badań.....	41
Rozdział IV Zakończenie	
1. Widoki na przyszłość dotyczące problemu wrażliwości kulturowej.....	46
2. Podsumowanie.....	46
Literatura	48
Spis tabel	51
Załączniki.....	52

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

w Poznaniu

Jagoda Kaźmierczak

(285232)

Status tożsamości i nadzieja podstawowa a lojalność konsumentka

Identity status, basic hope and consumer loyalty

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dra hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2011

Streszczenie

Praca magisterska autorstwa Jagody Kaźmierczak pod tytułem: *Status tożsamości i nadzieja podstawowa a lojalność konsumencka*, napisana pod kierunkiem prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego (Wydział Nauk Społecznych UAM w Poznaniu, Instytut Psychologii).

Celem niniejszej pracy jest zbadanie związków oraz zależności pomiędzy lojalnością klientów a ich dwiema predyspozycjami wewnętrznymi: statusem tożsamości oraz nadzieją podstawową. Lojalność konsumencka rozumiana jako zdolność do zobowiązania się wobec marki lub firmy przejawia się długotrwałymi oraz częstymi zakupami danej marki, poszukiwaniem jej w różnych sklepach oraz rekomendowaniem innym ludziom. Można wyróżnić cztery rodzaje statusów tożsamości: tożsamość rozproszoną, moratoryjną (przejściową), nadaną oraz osiągniętą. Wszystkie statusy można rozpatrywać w dwóch obszarach życia jednostki: ideologicznym oraz interpersonalnym. Z kolei nadzieja podstawowa jest cechą osobowości nabywaną w dzieciństwie i dotyczy wiary, iż świat jest sensowny, uporządkowany, dobry oraz przychylny ludziom.

W badaniu wykorzystano trzy kwestionariusze: *Kwestionariusz Statusów Tożsamości KST*, *Kwestionariusz Zachowań Konsumenckich KZK* oraz *Kwestionariusz Nadziei Podstawowej BHI-R*. Przebadano 94 osoby w wieku od 15 do 31 lat.

Analiza wyników badań nie potwierdziła żadnej przyjętej hipotezy badawczej. Statusy tożsamości nie różnicowały poziomu lojalności konsumenckiej w sposób istotny statystycznie. Nie stwierdzono również istotnego statystycznie związku pomiędzy lojalnością konsumencką a nadzieją podstawową. Badania nie potwierdziły też związku pomiędzy poszczególnymi statusami tożsamości a poziomem nadziei podstawowej. Lojalność konsumencka jest zatem niezależna od wskazanych predyspozycji osobowościowych, co oznacza, iż mogą kształtować ją inne zjawiska psychologiczne.

Słowa kluczowe: lojalność konsumencka, status tożsamości, nadzieja podstawowa

Summary

Jagoda Kaźmierczak's master's thesis under the title: *Identity status, basic hope and consumer loyalty*, written under prof. dr hab. Władysław Jacek Paluchowski's supervision (The faculty of social sciences UAM in Poznań, Insitute of Psychology).

The purpose of his thesis is to examine relations and dependences between consumer loyalty and the two inner predispositions: identity status and basic hope. Consumer loyalty implied as an ability to pledge to a brand or a company manifests in common and longterm purchases of a brand products, seeking it in different stores and recommending it to others. We can distinguish four types of identity status: diffusion identity, foreclosure identity, moratorium identity and achievement identity. All of them may be investigated in two fields of individual's life: ideological and interpersonal. Whereas basic hope is a personality trait acquired in childhood and it refers to hope that the World is reasonable, organized, good and favourably disposed towards people.

In the inquiry three questionnaires were used: *Identity Status Questionnaire KST*, *Consumer Behaviour Questionnaire KZK* and *Basic Hope Questionnaire BHI-R*. 94 people at the age between 15 and 31 were examined.

The analysis of examination results has not confirmed any of established reaserch hypotheses. Identity statuses have not differentiate consumer loyalty level in a statistically significant manner. No statistically significant relation between consumer loyalty and basic hope has been affirmed. The study has not confirmed the relation between particular identity status and the level of basic hope. Therefore consumer loyalty is independent from indicated personality predispositions, which means they can be molded by other psychological phenomena.

Key words: consumer loyalty, identity status, basic hope

Spis treści

Wstęp	8
Rozdział 1. Wokół tożsamości	10
1.1. Psychologiczne ujęcie tożsamości	10
1.2. Tożsamość w koncepcji Erika H. Eriksona	13
1.2.1. Rozwój psychospołeczny	13
1.2.1.1. Centralny punkt rozwoju tożsamości	16
1.3. Statusy tożsamości wg Marcii	17
Rozdział 2. Lojalność konsumentka	21
2.1. Ustalenia definicyjne	21
2.1.1. Definicje pojedyncze	22
2.1.2. Podejście łączne	24
2.1.3. Podejście interakcyjne	25
2.1.4. Ocena podejść definicyjnych	26
2.2. Typologia i rodzaje lojalności	27
2.2.1. Rodzaje lojalności: wyłączna i multilojalność	28
2.2.2. Typy lojalności	28
2.3. Dynamika lojalności konsumentkiej	32
2.4. Kształtowanie się lojalności konsumentkiej	34
2.4.1. Czynniki kształtujące zachowanie konsumenta a lojalność	35
2.4.2. Motywy lojalności	36
2.4.3. Modele lojalności konsumentkiej	38
2.4.3.1. Model oparty na satysfakcji	39
2.4.3.2. Model oparty na postawie	41
2.4.3.3. Ocena modeli lojalności konsumentkiej	42
2.5. Znaczenie lojalności konsumentkiej	42
2.5.1. Klient lojalny – klient opłacalny	42
2.5.2. Miejsce lojalności konsumentkiej w marketingu relacji	44
2.5.3. Lojalność korzystna dla klienta	45
2.5.4. Programy lojalnościowe i ich ocena	46
Rozdział 3. Problem i metodologia badań własnych	48
3.1. Cel i problemy badawcze	48
3.2. Definicje i struktura zmiennych	48
3.2.1. Zmienne niezależne główne	50

3.2.2. Zmienne niezależne uboczne	50
3.2.3. Zmienna zależna	51
3.4. Hipotezy	51
3.5. Operacjonalizacja zmiennych	52
3.5.1. Kwestionariusz Zachowań Konsumentckich	52
3.5.2. Kwestionariusz Statusów Tożsamości KST	54
3.5.2.1. Konstrukcja narzędzia	54
3.5.2.2. Adaptacja kulturowa i ocena wyników	55
3.5.3. Kwestionariusz Nadziei Podstawowej BHI-R	55
3.6. Procedura oraz organizacja badań	56
3.7. Dobór osób do badań i ich charakterystyka	56
Rozdział 4. Analiza wyników badań własnych	57
4.1. Opis statystyczny uzyskanych wyników	57
4.1.1. Cechy demograficzne grupy	57
4.1.2. Status tożsamości	59
4.1.3. Nadzieja podstawowa	61
4.1.4. Lojalność konsumentcka	64
4.2. Statystyczna weryfikacja hipotez	64
4.3. Wnioski	70
Zakończenie	72
Literatura cytowana	73
Spis tabel	77
Spis rysunków	79
Załącznik 1. <i>Kwestionariusz do badania tożsamości KST</i>	80
Załącznik 2. <i>Kwestionariusz Nadziei Podstawowej BHI-R</i>	85
Załącznik 3. <i>Kwestionariusz Zachowań Konsumentckich</i>	88

UNIWERSYTET im. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

PSYCHOLOGIA

Rafał Kurpiewski

302034

**Wpływ korzystania z gier komputerowych na wyniki w
nauce.**

Influence of using computer games on educational results.

**Praca napisana pod kierunkiem
Prof. UAM dr hab. Jacka Paluchowskiego**

Poznań, 2011

Wpływ korzystania z gier komputerowych na wyniki w nauce.

Rafał Kurpiewski

Gry komputerowe stanowią nieodłączny element współczesnej kultury. Ich popularność nie ogranicza się do niewielkiej grupy niedojrzałych miłośników, jak często jest to jeszcze przedstawiane w mediach. Popularność gier jest większa niż kiedykolwiek, zarówno wśród dzieci, jak dorosłych. Właśnie dlatego tak wielką wagę mają badania nad grami komputerowymi oraz ich wpływem na życie człowieka.

Celem niniejszej pracy było zbadanie wpływu gier komputerowych na wyniki w nauce oraz związek pomiędzy preferencjami dotyczącymi gatunków gier i preferowanymi przedmiotami szkolnymi. W tym celu grupa 166 uczniów w wieku od 12 do 18 lat przebadana została przy pomocy kwestionariusza stworzonego specjalnie na potrzeby badań.

Wyniki okazały się zaskakujące. Nie stwierdzono różnic w wynikach szkolnych graczy i osób nie grających. Nie dowiedziono również związku między ilością czasu spędzanego przy grach oraz czasem poświęcanym nauce. Czas spędzany przy grach komputerowych posiadał jednak związek z wynikami szkolnymi – ale nie był to związek liniowy i przeczył hipotezom badawczym. Nie wykazano również związku pomiędzy preferencjami dotyczącymi gier komputerowych i wynikami szkolnymi.

Niezbędne będzie przeprowadzenie dalszych badań, aby w pełni zgłębić wpływ gier komputerowych na wyniki w nauce.

Influence of using computer games on educational results.

Rafał Kurpiewski

Computer games are an intrinsic part of contemporary culture. They are no more tied only to a small group of young at heart, as often presented in medias, but widely popular among both children and adults. This is the main reason why it is so important to study computer games and the influence they have on lives.

The purpose of the study presented was to determine the influence computer games have on educational results and the possible link between the preferred video game genres and school subjects. A questionnaire built specifically for this study was administered to 166 students, age ranging from 12 to 18 years old.

The results of the study were surprising. There were no differences in educational results between gamers and non-gamers. There was also no connection between the amount of time spent playing computer games and time spent on learning. The amount of time spent playing did however influence educational results, but the relationship between these variables was non-linear and still has to be examined. Finally, there was no connection between preferred video game genres and school results.

Further research is essential to fully understand the influence of computer games on educational results and capabilities.

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział 1. Gry komputerowe a zabawa	8
1.1. Czym jest zabawa?	8
1.2. Gry komputerowe a zabawa	11
1.3. Typy gier komputerowych	13
1.4. Klasyfikacja gier wg E. Aarsetha	22
1.5. Miejsce gier we współczesnym świecie	26
Rozdział 2. Dotychczasowe badania na temat gier	28
2.1. Zagraniczne badania gier komputerowych	29
2.1.1. Gry komputerowe w życiu codziennym	30
2.1.2. Gry komputerowe a agresja i przemoc	32
2.1.3. Gry komputerowe a edukacja	38
2.2. Badania gier komputerowych w Polsce	42
Rozdział 3. Badania empiryczne	47
3.1. Problem i pytania badawcze	47
3.2. Zmienne	48
3.3. Hipotezy	49
3.4. Metody i narzędzia	50
3.5. Procedura badań i charakterystyka osób badanych	51
3.6. Wyniki badań	52
3.6.1. Statystyki opisowe	52
3.6.2. Weryfikacja hipotez	60
3.7. Podsumowanie wyników badań i wnioski	64
Bibliografia	67
Spis rycin	73
Spis tabel	73
Załączniki	75

UNIwersytet Wrocławski
Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych
Instytut Psychologii

Monika Zięba

POSTAWY WOBEC PIENIĄDZA
A
WYBÓR PRODUKTÓW BANKOWYCH

Praca magisterska
pisana pod kierunkiem
Prof. Dr. Hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław
2011

Spis treści

Streszczenie	6
Wstęp.....	8
Rozdział 1. Wprowadzenie teoretyczne	10
1.1. Pieniądze i postawy wobec nich jako obiekt zainteresowań badaczy	10
1.1.1. Pojęcie postaw wobec pieniędzy	10
1.1.2. Przegląd wybranych narzędzi i badań nad postawami wobec pieniędzy	12
1.1.3. Podsumowanie przeglądu narzędzi i badań nad postawami wobec pieniędzy	19
1.2. Marketing produktów bankowych.....	19
1.3. Podsumowanie rozdziału teoretycznego	31
Rozdział 2. Problem i metoda badań własnych.....	33
2.1. Wprowadzenie	33
2.2. Problemy i hipotezy badawcze	33
2.3. Główne zmienne i ich operacjonalizacja	34
2.4. Organizacja i przebieg badań	34
2.4.1. Badanie wstępne	35
2.4.2. Badanie główne.....	35
2.5. Aparatura statystyczna.....	35
Rozdział 3. Badanie wstępne	37
3.1. Wprowadzenie	37
3.2. Cel badania wstępnego	37
3.3. Zmienne i ich operacjonalizacja	38
3.4. Narzędzia	38
3.4.1. Kwestionariusz opinii na temat użytkowników produktów bankowych i popularności tych produktów.....	38

3.5. Dobór osób do badania oraz przebieg badania	39
3.6. Statystyczny opis uzyskanych wyników	39
3.6.1. Budowa bazy danych	39
3.6.2. Wiek.....	39
3.6.3. Płeć.....	40
3.6.4. Popularność produktów bankowych	40
3.6.5. Wstępna charakterystyka użytkowników danych produktów bankowych	42
3.7. Podsumowanie wyników badania wstępnego	43
Rozdział 4. Badanie główne.....	46
4.1. Wprowadzenie	46
4.2. Cel badania głównego	46
4.3. Zmienne i ich operacjonalizacja	46
4.4. Narzędzia	47
4.4.1. Skala Postaw Wobec Pieniądza (SPP2008) autorstwa Agaty Gąsiorowskiej	47
4.4.2. Kwestionariusz preferowanych produktów bankowych.....	48
4.5. Przebieg badania.....	48
4.6. Dobór osób do badania	49
4.7. Sposób wykonania badania	49
4.8. Statystyczny opis uzyskanych wyników	49
4.8.1. Budowa bazy danych	49
4.8.2. Wiek.....	49
4.8.3. Płeć.....	50
4.8.4. Sytuacja zawodowa.....	50
4.8.5. Sytuacja materialna i jej zmiany w czasie	51
4.8.6. Korelacje zmiennych kontrolowanych (wiek, płeć) z sytuacją materialną.....	53
4.8.7. Rozkład wyników dla poszczególnych produktów bankowych	53
4.8.8. Rozkład wyników dla postaw wobec pieniędzy	54

4.8.9. Interkorelacje między wynikami uzyskanymi w poszczególnych wymiarach skali postaw wobec pieniędzy	55
4.9. Statystyczna weryfikacja hipotez	57
Zależności między produktami bankowymi a postawami wobec pieniądza	57
4.10. Modyfikatory ogólnych zależności między postawami wobec pieniądza a posiadanymi i używanymi produktami bankowymi	65
4.10.1. Zależności między przejawianymi postawami wobec pieniądza a zmiennymi kontrolowanymi (wiek, płeć, sytuacja zawodowa, sytuacja materialna).....	65
4.10.2. Współzależności między posiadanymi i używanymi produktami bankowymi a zmiennymi kontrolowanymi (wiek, płeć, sytuacja materialna)	69
4.10.3. Korelacje postaw wobec pieniędzy z produktami bankowymi ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji materialnej.....	71
4.11. Podsumowanie wyników badania głównego.....	75
Rozdział 5. Omówienie i interpretacja wyników badań własnych	78
Zakończenie	80
Literatura	82
Tabele i wykresy	85
Tab. 1. Ranking popularności produktów bankowych	85
Tab. 2. Najpopularniejsze produkty w grupie badanych kobiet i mężczyzn łącznie.....	88
Tab. 3. Najpopularniejsze produkty w grupie badanych kobiet.....	88
Tab. 4. Najpopularniejsze produkty w grupie badanych mężczyzn	89
Tab. 5. Opinie na temat cech użytkowników najpopularniejszych produktów bankowych (łącznie kobiet i mężczyzn) - tabele przedstawiają częstości dla poszczególnych produktów bankowych.....	89
Tab. 6. Korelacje między produktami bankowymi a postawami wobec pieniądza w grupach kobiet i mężczyzn.	93
Tab. 7. Rozkład wyników dla poszczególnych produktów bankowych (według średniej częstości posiadania i używania).....	96

Tab. 8. Korelacje postaw wobec pieniędzy z produktami bankowymi z uwzględnieniem sytuacji materialnej.....	100
Tab. 9. Wiek a postawy wobec pieniądza (ANOVA)	107
Tab. 10. Płeć a postawy wobec pieniądza (test T).....	110
Tab. 11. Korelacje między zmiennymi kontrolowanymi (wiek, płeć) a przejawianymi postawami wobec pieniądza	111
Tab. 12. Sytuacja zawodowa a postawy wobec pieniądza (ANOVA)	112
Tab. 13. Sytuacja materialna a postawy wobec pieniądza	114
Tab. 13.1. Obecna sytuacja materialna a postawy wobec pieniądza (ANOVA)	114
Tab. 13.2. Zmiana sytuacji w ostatnim czasie a postawy wobec pieniędzy (ANOVA). 119	
Tab. 13.3. Prognozowana zmiana sytuacji materialnej w najbliższym czasie a postawy wobec pieniądza (ANOVA).....	122
Tab. 14. Korelacje między sytuacją materialną a postawami wobec pieniądza.....	124
Tab. 15. Korelacje zmiennych kontrolowanych (wiek, płeć, sytuacja materialna) z posiadanymi i używanymi produktami bankowymi	124
Tab. 16. Płeć a posiadane i używane produkty bankowe (test T)	126
Wykres 1. Histogramy rozkładów wyników dla poszczególnych postaw wobec pieniędzy	128
Załączniki	131
Kwestionariusz badania wstępnego (własnej konstrukcji).....	131
Kwestionariusz badania głównego (własnej konstrukcji)	131

Streszczenie

Celem pracy było uzyskanie odpowiedzi na pytanie, czy istnieje zależność między postawami wobec pieniądza a wyborem konkretnych produktów bankowych. Postawiono dwie hipotezy: że istnieje związek między tymi zmiennymi, i że poszczególne postawy wobec pieniądza mają związek z wyborem konkretnych produktów bankowych. Został wytyczony taki cel pracy, gdyż wydał się on istotny z perspektywy marketingu bankowego nakierowanego na zaspokajanie potrzeb klientów. Postawa wobec pieniędzy była definiowana za A. Gąsiorowską jako ogół względnie trwałych dyspozycji do oceniania pieniędzy i emocjonalnego reagowania na nie, oraz towarzyszących im względnie trwałych przekonań o naturze i własnościach pieniędzy oraz względnie trwałych dyspozycji do określonego rodzaju zachowania związanego z pieniędzmi. Cel był osiąganym dwuetapowo: w pierwszym etapie (badaniu wstępnym) wytypowano najpopularniejsze produkty bankowe (najczęściej posiadane i używane) oraz ustalono na podstawie opinii osób badanych, jakimi cechami mogą potencjalnie odznaczać się użytkownicy danych produktów bankowych (wykorzystano tutaj narzędzie autorskie). Dane te pozwoliły na przeprowadzenie badania głównego nakierowanego na zweryfikowanie stawianych hipotez. W badaniu głównym wykorzystano narzędzie autorskie zawierające pozycje dotyczące posiadania i używania produktów bankowych oraz podstawowych danych metrykalnych mogących modulować ogólne zależności. Narzędziem do badania postaw wobec pieniądza była Skala Postaw Wobec Pieniądza (SPP2008) A. Gąsiorowskiej mierząca takie wymiary jak Kontrola finansowa, Władza płynąca z pieniędzy, Niepokój finansowy, Awersja wobec zobowiązań finansowych, Łapanie okazji, Złe pieniądze i Żywa gotówka. W badaniu głównym przebadano ponad 120 osób, przy czym (ze względu na wady formalne) wykorzystano materiały pochodzące od 107 osób i uzyskano rezultaty potwierdzające pierwszą hipotezę, a więc wskazujące na istnienie pewnych istotnych statystycznie zależności między postawami wobec pieniądza a wyborami produktów bankowych. Zależności te są jednak dość słabe i dodatkowo silnie modyfikowane przez inne czynniki (zarówno te uwzględnione w badaniu, jak np. płeć, wiek, sytuacja materialna) oraz inne, w nim nie uwzględnione, przez co trudno na podstawie uzyskanych wyników jednoznacznie zweryfikować hipotezę drugą i ustalić praktyczne wskazówki przydatne w projektach marketingowych banków i innych instytucji finansowych nakierowane na kształtowanie konkretnych postaw w celu skłonienia klientów obecnych czy też potencjalnych do wyboru danego produktu.

Słowa kluczowe: postawy wobec pieniądza, produkty bankowe, marketing bankowy.

UNIwersYTET WROCLAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
we Wrocławiu

Konrad Procak

(195000)

Reguły diagnozowania FAS metodami opartymi na sztucznej inteligencji

FAS diagnosing rules given by methods based on artificial intelligence

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2011

Streszczenie

Celem pracy jest przedstawienie zależności między wynikami Testu Inteligencji Wechslera dla Dzieci (WISC-R) a występowaniem wśród dzieci płodowego zespołu alkoholowego (FAS). Do zbadania tej zależności zostały użyte metody oparte o sztuczną inteligencję i uczenie maszynowe. W szczególności wykorzystano algorytmy generujące reguły oraz algorytmy generujące drzewa decyzyjne dostępne w otwartym frameworku obliczeniowym Weka. Danymi wejściowymi były wyniki testu WISC-R (na poziomie szczegółowości pojedynczych pytań) 133 dzieci ze stwierdzonym FAS oraz 40 dzieci, u których nie stwierdzono FAS. W wyniku przeprowadzonych eksperymentów zauważone zostały zależności między występowaniem u dzieci FAS a słabszymi w porównaniu do dzieci zdrowych wynikami w części słownikowej testu WISC-R, ze szczególnym uwzględnieniem pytania 29 (podanie definicji słowa “ryzykowny”), które okazało się predyktorem o skuteczności na poziomie prawie 85%. Wyniki pozostałych eksperymentów sugerują sensowność ich powtórzenia dla zmodyfikowanej próby, w której rozkład pod względem IQ byłby taki sam wśród dzieci ze stwierdzonym FAS i z niestwierdzonym FAS.

Słowa kluczowe: Test Inteligencji Wechslera dla Dzieci, płodowy zespół alkoholowy, sztuczna inteligencja, uczenie maszynowe, Weka

Summary

The goal of this work is to provide possible dependencies between Wechsler Intelligence Scale for Children Revised (WISC-R) results and Fetal Alcohol Syndrome diagnosis. The research was done using methods based on artificial intelligence and machine learning. In particular, the rules-based and decision trees-based algorithms were used, provided by Weka - an open source computation framework. The input data were the results of WISC-R (single question level of detail) achieved by 133 children with diagnosed FAS and 40 children with no FAS diagnosed. The experiments showed dependencies between FAS diagnosis and poor results achieved, comparing to health children, in the vocabular part of the test, taking into account especially the question 29 (provide the definition of the word “risky”), which appeared to be a FAS predictor with 85% of accuracy. Other experiments’ results suggest a need to be redone on a modified data sample, in which the distribution of the IQ would be the same between children both with and without FAS.

Keywords: Wechsler Intelligence Scale for Children, fetal alcohol syndrome, artificial intelligence, machine learning, Weka

Spis treści

1	Wprowadzenie	5
1.1	Cel i zakres pracy	5
1.2	FAS	5
1.2.1	Kryteria diagnostyczne FAS	6
1.2.2	Znaczenie badań nad FAS	7
1.3	WISC	7
1.4	Data mining i algorytmy uczące się	7
1.4.1	Wprowadzenie	7
1.4.2	Podstawowe pojęcia	10
1.4.3	Inne metody klasyfikacyjne	15
1.5	Weka	16
1.5.1	Wprowadzenie	16
1.5.2	Źródła danych	18
2	Opis badania	22
2.1	Eksperyment wyróżniający pytania diagnostyczne	23
2.1.1	OneR	24
2.1.2	Decision stump	27
2.1.3	JRip (RIPPER)	27
2.1.4	LMT	29
2.1.5	Ridor	33
2.2	Interpretacja wyników	33
2.3	Eksperyment badający znaczenie form gramatycznych	36
2.4	Interpretacja wyników	43

A Listingi	55
A.1 Skrypt tworzący plik ARFF z CSV	55

Uniwersytet Wrocławski
Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych
Instytut Psychologii

Katarzyna Mazur

Podjęmowanie decyzji w warunkach niepewności
na rynkach terminowych

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2011

Spis treści

Spis rysunków	3
Spis wykresów	3
Spis tabel	3
Wstęp	5
1. Charakterystyka obszaru badawczego: rynki finansowe	6
1.2. Charakterystyka rynków finansowych. Rynki terminowe	6
1.3. Instrumenty finansowe. Kontrakty <i>futures</i>	9
1.4. Charakterystyka decyzji podejmowanych przez uczestników rynków terminowych	11
2. Psychologia decyzji	14
2.1. Teoria oczekiwanej użyteczności	14
2.2. Teoria perspektywy Kahnemana i Tversky'ego	18
2.3. Koncepcja ograniczonej racjonalności Herberta Simona	23
2.4. Finanse behawioralne	24
2.5. Czynniki sprzyjające podejmowaniu ryzyka	26
Czynniki endogeniczne	26
Czynniki egzogeniczne	28
3. Badanie	30
3.1. Rynki Predykcyjne jako narzędzie badania zachowań graczy	30
3.2. Charakterystyka badania: pytania, grupa badana, proces gromadzenia danych	34
Pytania badawcze	34
Grupa badana	34
Harmonogram WRP	35
3.3. Wyniki	37
Analiza ogólna	37
Porównanie grup	39
Opis zachowań graczy nieefektywnych	40
Opis zachowań graczy efektywnych	42
Przypadek 1 – gracz nieefektywny	43
Przypadek 2 – gracz efektywny	43
Ekonomiści kontra przedstawiciele innych dyscyplin	44
4. Wnioski i wskazania dla dalszych prac	46
4.1. Wnioski	46
Wnioski dotyczące metody i organizacji badania	46
Wnioski dotyczące wyników	46
Możliwość przełożenia wyników na rzeczywistość rynków terminowych	47
4.2. Kierunki dalszych badań	48
5. Załączniki	49
5.1. Słownik terminów ekonomicznych	49
5.2. Uwagi do prognostycznej funkcji cen rynków predykeyjnych	51
5.3. Hipoteza efektywności rynku	52
Literatura	53

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Dorota Stanicka

Nr albumu: 285733

„Teoria Sheldona jako stereotyp”

„Sheldon’s theory as a stereotype”

Promotor:

prof. dr hab. Władysław Jacek Paluchowski

Poznań 2011

.....
podpis promotora

Streszczenie

W niniejszej pracy podjęto tematykę konstytucjonalnych teorii osobowości, w szczególności skupiając się na teorii Sheldona. Głównym celem pracy było zbadanie związku owej teorii ze współcześnie panującymi stereotypami związanymi z budową ciała, przy założeniu, że Sheldon opierając się na ocenach sędziów kompetentnych, uzyskał wyniki oparte na stereotypie. Badania miały na celu wykazanie jak spostrzegane są osoby szczupłe, puszyste oraz umięśnione, sprawdzenie, czy myślenie o osobach o danym typie sylwetki zależy od płci tejże osoby oraz odniesienie wyników do teorii Sheldona. W celu lepszego poznania przedmiotu została przeprowadzona analiza dorobku psychologii z zakresu konstytucjonalnych teorii osobowości – począwszy od starożytnych typologii, skończywszy na najnowszych badaniach z zakresu medycyny, mających ustalić związek ciała z psychiką. Został również poruszony temat powstawania, zmiany oraz pomiaru stereotypów, ponadto zgromadzono dotychczasowe wyniki badań nad stereotypami związanymi z budową ciała. Wyniki badań własnych wskazują na istnienie stereotypów dotyczących sylwetki, przy czym są one inne w stosunku do kobiet i mężczyzn. Wyniki nie są całkowicie zgodne z założeniami teorii Sheldona – w przypadku sylwetek osób szczupłych i puszystych stereotyp okazał się być inny od teorii, natomiast osobom umięśnionym przypisano dokładnie takie cechy, jakie przypisał im Sheldon. Współczesne ideały kobiety i mężczyzny oraz ich zmiana od czasu powstania teorii, ponadto kontekst zdjęć, które oceniali badani mogły mieć wpływ na odpowiedzi, w związku z czym wyniki nie dają jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, czy teoria ta powstała pod wpływem stereotypu.

Słowa kluczowe:

konstytucjonalne teorie osobowości

stereotypy

budowa ciała

teoria Sheldona

Summary

In the present thesis the subject of constitutional theories of personality is presented, focusing in particular on the theory of Sheldon. The main objective of this study was to examine the relation of that theory with the prevailing contemporary stereotypes associated with the body build. It was assumed that the results obtained by Sheldon were based on the stereotype as he relied on the assessment of competent judges. The study aimed to demonstrate how people are perceived: the slim, the plump and the muscular. It also aimed to check whether perceiving a person as a particular type of body build depends on the sex of the person perceived and to relate the results to Sheldon's theory. In order to better understand the subject, achievements in psychology in the field of constitutional personality theories, were analysed, from the ancient typologies to the latest research in medicine aiming at establishing the relationship between the body and the psyche. The issue of formation, change and measurement of stereotypes was looked at. Moreover, current research findings on stereotypes about the body build were presented. The survey results indicate the existence of stereotypes about the physique but they are different for men and women. The results are not entirely consistent with the assumptions of the theory of Sheldon; in case of the slim and plump build the stereotype turned out to be different from the theory, whereas muscular persons were attributed exactly the same characteristics which Sheldon attributed to them. Contemporary ideals of man and woman, their changeability since the formulating of the theory, also the context of images which the respondents evaluated may have affected their responses. Therefore, the results do not give a definite answer to the question whether this theory was influenced by the stereotype.

Keywords:

constitutional theories of personality
stereotypes
physique
Sheldon's theory

SPIS TREŚCI

Spis tabel.....	6
Spis rysunków	6
Rozdział 1. Wprowadzenie	7
Rozdział 2. Konstytucjonalne teorie osobowości.....	9
2.1. Wprowadzenie.....	9
2.2. Konstrukcja fizyczna jako czynnik determinujący zachowanie	9
2.2.1. Frenologia.....	10
2.2.2. Kierunki badań psychologii konstytucjonalnej XIX i XX wieku... 12	
2.2.3. Teoria Kretschmera	14
2.2.4. Teoria Sheldona.....	16
2.3. Teorie badające związek budowy ciała z cechami psychicznymi.....	20
2.3.1. Medycyna indyjska – Ajurweda	21
2.3.2. Typologia Hipokratesa i Galena.....	23
2.3.3. Ludzkie ciało i psychika w ujęciu medycznym	24
2.3.3.1. Neuropsychoendokrynologia Pendego	24
2.3.3.2. Współczesne spojrzenie na związek hormonów z budową ciała i psychiką	25
2.3.3.3. Związek budowy ciała z fizjologią organizmu.....	27
Rozdział 3. Stereotypy i uprzedzenia.....	29
3.1. Wprowadzenie.....	29
3.2. Stereotypy i uprzedzenia w teorii i praktyce psychologicznej	29
3.2.1. Geneza i rozwój stereotypów i uprzedzeń	29
3.2.2. Utrwalanie i zmiana stereotypu.....	31
3.2.3. Metody badań stereotypów i uprzedzeń.....	33
3.3. Stereotypy i uprzedzenia związane z budową ciała	35
3.3.1. Badania dotyczące stereotypu związanego z budową ciała	35
Rozdział 4. Metodologia badań własnych.....	38
4.1. Wprowadzenie.....	38
4.2. Przedmiot i cel badań.....	38
4.3. Problem badawczy.....	40
4.4. Hipotezy, zmienne, wskaźniki	42
4.4.1. Hipotezy	42
4.4.2. Zmienne i wskaźniki	43
4.5. Metody badawcze, techniki i narzędzia	44
4.6. Procedura badań i organizacja.....	45
Rozdział 5. Opis i interpretacja wyników badań własnych	47
5.1. Wprowadzenie.....	47
5.2. Statystyczna weryfikacja hipotez.....	47
5.2.1. Weryfikacja hipotezy szczegółowej: Myślenie na temat osób o określonym typie sylwetki różni się w zależności od płci osoby, do której się odnosi.....	47
5.2.2. Weryfikacja hipotezy szczegółowej: Istnieją stereotypy dotyczące osób o różnych typach sylwetki	50
5.2.1.1. Weryfikacja hipotezy szczegółowej: Istnieje stereotyp kobiety i mężczyzny o sylwetce endomorficznej.....	50
5.2.1.2. Weryfikacja hipotezy szczegółowej: Istnieje stereotyp kobiety i mężczyzny o sylwetce ektomorficznej	53
5.2.1.3. Weryfikacja hipotezy szczegółowej: Istnieje stereotyp kobiety i mężczyzny o sylwetce mezomorficznej.....	55

5.2.3. Weryfikacja hipotezy głównej.: Stereotypy związane z budową ciała są podobne do zawartych przez Sheldona postulatów dotyczących cech osób o różnych typach sylwetki.....	57
5.3. Wnioski z badań.....	62
Zakończenie.....	65
Bibliografia.....	68
Załączniki.....	70
Zał. nr 1.: Narzędzie nr 1. pt. Kwestionariusz badania stereotypów związanych z budową ciała.....	70
Zał. nr 2.: Klucz do kwestionariusza pomiaru stereotypów związanych z budową ciała.....	74
Zał. nr 3.: Tabele częstości wyborów poszczególnych przymiotników.....	75
Zał. nr 4.: Tabela przedstawiająca wyniki testu t dla wszystkich zmiennych.....	78

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza
Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii
w Poznaniu

Agata Król
(numer albumu: 302031)

Elementy analizy ilościowej i jakościowej
Testu Wiadomości z przedmiotu „Diagnoza psychologiczna”

The elements of quantitative and qualitative analyse
of the Knowledge Test from the subject “Psychological Diagnosis”

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2011

Spis treści

Wstęp.....	7
Rozdział 1: Część teoretyczna.....	9
1.1 Wprowadzenie pojęcia pomiaru dydaktycznego.....	9
1.2 Pomiar sprawdzający - definicja i założenia.....	10
1.3 Rodzaje testu ze względu na wartość poszczególnych zadań w procesie oceniania..	11
1.4 Pojęcie zadania sprawdzającego.....	13
1.5 Analiza ilościowa – definicja i zagadnienia.....	16
1.6 Pojęcie analizy jakościowej.....	19
1.6.1 Niezależność sytuacji pomiarowej.....	21
1.6.2 Trafność pomiaru.....	22
1.6.3 Jakość zadania testowego.....	23
1.6.4 Trafność zadania.....	24
1.6.5 Rzetelność pomiaru dydaktycznego.....	26
1.7 Wnioski:.....	26
Rozdział 2: Metodologia badań.....	28
2.1 Hipotezy badawcze.....	28
2.2 Operacjonalizacja zmiennych.....	29
2.3 Badane narzędzie.....	29
2.4 Grupa badana.....	30
2.5 Przebieg organizacji testowania.....	30
Rozdział 3: Opis i interpretacja wyników.....	32
3.1 Opis wyników.....	32
3.2 Testowanie hipotez.....	32
3.3 Analiza pozostałych danych.....	42
Rozdział 4: Dyskusja nad wynikami.....	50
Zakończenie.....	52
Bibliografia.....	54
Literatura.....	55
Załączniki.....	58
Załącznik 1.....	60

Załącznik 2.....	67
Załącznik 3.....	68
Załącznik 4.....	92

Streszczenie:

Celem prezentowanej pracy było przeanalizowanie wyników uzyskanych przez 452 studentów, I, II, III i IV roku Psychologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza oraz Uniwersytetu Wrocławskiego w Teście Wiadomości z przedmiotu „Diagnoza psychologiczna”, autorstwa Profesora Dr Hab. W.J. Paluchowskiego. Na podstawie analizy ilościowej wyników trzech grup potwierdzono główną hipotezę badania – dodatni wpływ wykładów kursowych na stan wiedzy studentów w tej dziedzinie. Ponadto, na bazie otrzymanych danych statystycznych, przyjrano się wybranym elementom opisywanego narzędzia pomiarowego również pod kątem jakościowym. Kwestionariusz, stanowiący jednocześnie narzędzie badawcze jak i obiekt analizy, posiadał cztery wersje zestawów egzaminacyjnych. Każda z wersji składała się z czterdziestu pytań zamkniętych wielokrotnego wyboru. Powstałe wnioski podsumowano w kontekście znaczenia dydaktycznego efektywności testów. W świetle ciągłych rozważań specjalistów na temat ewaluacji metod pomiarowych a jakości kształcenia - również na uczelniach wyższych - wyniki niniejszego eksperymentu mogą stanowić punkt wyjścia do bardziej szczegółowej analizy kwestionariusza i jego ewentualnego udoskonalania.

Słowa klucze: pomiar dydaktyczny, narzędzie pomiaru dydaktycznego, zadanie testowe, analiza ilościowa, analiza jakościowa.

Summary:

The objective of the presented work was to analyse the results obtained by 452 first-, second-, third- and fourth-year students of Psychology at Adam Mickiewicz University and University of Wrocław in the Knowledge Test from the subject Psychological Diagnosis, of authorship of Professor W.J.Paluchowski. On the basis of the analysis of quantitative results of three groups, the main hypothesis of the research – positive influence of course lectures on the state of knowledge of the students in this field – was confirmed. Moreover, on the basis of received statistical data, some chosen elements of the described measurement tool were surveyed also in terms of quality. The questionnaire which represents both, a research tool and an object of analysis, included four different examination sets. Each set consisted of forty closed multiple choice questions. The resulting conclusions were summarized

in the context of didactic significance of tests efficiency. In the light of ongoing considerations of specialists on the subject of evaluation of measurement methods and quality of education – also at universities – the results of this experiment might become a starting point for more detailed analysis of the questionnaire and its possible improvement.

Key words: didactic measurement, didactic measurement tool, test task, quantitative analysis, qualitative analysis.

UNIwersYTET WROCLAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII

Magdalena Kowal
(Numer albumu 184256)

ODGRYWANIE POSTACI W GRACH FABULARNYCH
ROLE-PLAYING IN ROLE-PLAYING GAMES

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem:
prof. zw. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

WROCLAW 2011

STRESZCZENIE

Praca podejmuje temat gier fabularnych, prób ich definiowania w obrębie ludologii oraz umiejscowienia wśród innych zjawisk kultury. Zarysowuje tematykę odgrywania postaci w grach fabularnych odnosząc się przy tym do wcześniejszych polskich badań na ten temat oraz przedstawia wyniki badania ankietowego dotyczącego odgrywania postaci w następujących jego aspektach: relacji gracza z wyimaginowanym bohaterem odgrywanym podczas rozgrywki, immersją jako specyficzną metodą odgrywania postaci oraz ważnością odgrywania postaci wśród innych elementów rozgrywki. Ukazane zostają również korzyści jakie gracze odnoszą z odgrywania postaci.

SŁOWA KLUCZOWE

gry fabularne, odgrywanie postaci, immersja, ludologia, gry

SUMMARY

The study presents the role-playing games subject, the ludological attempts to define them and place them amongst other culture phenomena. It describes the problem of role-playing in role playing games referring to earlier Polish studies of this issue. The study also examines the results of a survey about following aspects of role-playing: a relation between the gamer and his imaginary character, an immersive method of role-playing and the importance of role-playing amongst other aspects of the game. The benefits of role-playing obtained by the players are shown in the study as well.

KEYWORDS

role-playing games, role playing, immersion, ludology, games

SPIS TREŚCI

Wstęp	6
1. Część teoretyczna	7
1.1. Problematyka gier fabularnych	7
1.1.1. Co to jest RPG	7
1.1.2. Krótka charakterystyka	7
1.1.3. Zarys historii RPG	9
1.1.4. Dziedziny pokrewne: inne gry, literatura, film, mity i baśnie, teatr, drama ...	10
1.1.5. Gry fabularne jako rozrywka grupowa	13
1.1.6. "Teoria preferencji RPG" – GNS.....	14
1.1.7. RPG a typologia Caillois.....	15
1.1.8. Problematyka definiowania RPG.....	17
1.1.8.1. Nowe definicje gier fabularnych.....	18
1.1.8.2. Moja definicja	19
1.2. Postać i odgrywanie postaci	20
1.2.1. Postaci w grach fabularnych	20
1.2.2. Problematyka postaci w grach fabularnych w badaniach psychologicznych..	21
1.2.3. Odgrywanie postaci a inne aktywności.....	23
1.2.4. Gracz a aktor	24
1.2.5. Immersja i problematyka granicy w grach fabularnych.....	25
1.2.6. Zachowania graczy służące dystansowaniu się od postaci	28
1.2.7. Funkcja postaci w grach fabularnych.....	29
1.2.8. Tożsamość i poczucie tożsamości w psychologii	30
1.2.9. Postać a maska i rola społeczna, "ja" nasyczone	30
2. Metodologia	34
2.1. Problemy badawcze tej pracy	34
2.2. Narzędzia badawcze	35
2.3. Osoby badane	36
2.4. Procedura badania	37
2.5. Sposób analizy zebranych danych	37
2.5.1. Relacja gracz-postać.....	38

2.5.2. Immersyjne odgrywanie.....	39
2.5.3. Profile graczy	40
2.5.4. Nawyki grania	41
2.6. Problemy związane z formą badania	42
3. Analiza danych	44
3.1. Informacje ogólne	44
3.2. Relacja gracz-postać	44
3.2.1. Korzyści z odgrywania postaci	44
3.2.2. Metoda odgrywania postaci a utożsamianie z postacią.....	46
3.2.3. Tendencje do tworzenia postaci podobnych do gracza a utożsamianie się z nimi.....	47
3.3. Immersyjne odgrywanie	48
3.3.1. Immersyjne odgrywanie a sposoby dystansowanie się od postaci.....	49
3.3.2. Rozumienie immersji a immersyjne odgrywanie	50
3.4. Profile graczy	51
3.4.1. Istotność odgrywania postaci wśród innych komponentów sesji	51
3.4.2. Pluralizm „ja” a różnorodność tworzonych przez gracza postaci.....	52
3.4.3. Nawyki grania	54
3.4.4. Inne zainteresowania.....	55
4. Podsumowanie	57
Literatura cytowana	59
Spis tabel, rysunków i wykresów	61
Załączniki	62
Załącznik nr 1.....	62
Załącznik nr 2	67
Załącznik nr 3a	68
Załącznik nr 3b.....	83
Załącznik nr 3c.....	92
Załącznik nr 3d.....	111

Perpcepcja a test Rorschacha

Perception and the Rorschach test.

Adam Zajęczkowski

Instytut Psychologii

Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu

Spis treści:

1. Historia testu Rorschacha.
2. Systemy testu Rorschacha
3. Percepcja a test Rorschacha.
4. Zależność-niezależność od pola a sposób postrzegania tablic.
 - 4.1. Problem badawczy.
 - 4.2. Hipotezy badawcze.
5. Metoda badawcza.
 - 5.1. Procedura badawcza.
 - 5.2. Charakterystyka osób badanych.
6. Wyniki badań.
 - 6.1. Rozkład wyników w zakresie stopnia zależności-niezależności od pola.
 - 6.2. Zależność-niezależność od pola a wypowiedzi całościowe.
 - 6.3. Zależność-niezależność od pola a wypowiedzi detaliczne.
 - 6.4. Rodzaj udzielanych wypowiedzi a kolejność ekspozycji.
 - 6.5. Wypowiedzi całościowe a tablice testu Rorschacha.
 - 6.6. Wypowiedzi detaliczne a tablice testu Rorschacha.
7. Wnioski z badań.

Załącznik 1: tablice testu Rorschacha wykorzystane w badaniach.

Załącznik 2: Test Ukrytych Figur w wersji grupowej (GEFT).

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

w Poznaniu

Jagoda Kaźmierczak

(285232)

Status tożsamości i nadzieja podstawowa a lojalność konsumentka

Identity status, basic hope and consumer loyalty

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dra hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2011

Streszczenie

Praca magisterska autorstwa Jagody Kaźmierczak pod tytułem: *Status tożsamości i nadzieja podstawowa a lojalność konsumencka*, napisana pod kierunkiem prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego (Wydział Nauk Społecznych UAM w Poznaniu, Instytut Psychologii).

Celem niniejszej pracy jest zbadanie związków oraz zależności pomiędzy lojalnością klientów a ich dwiema predyspozycjami wewnętrznymi: statusem tożsamości oraz nadzieją podstawową. Lojalność konsumencka rozumiana jako zdolność do zobowiązania się wobec marki lub firmy przejawia się długotrwałymi oraz częstymi zakupami danej marki, poszukiwaniem jej w różnych sklepach oraz rekomendowaniem innym ludziom. Można wyróżnić cztery rodzaje statusów tożsamości: tożsamość rozproszoną, moratoryjną (przejściową), nadaną oraz osiągniętą. Wszystkie statusy można rozpatrywać w dwóch obszarach życia jednostki: ideologicznym oraz interpersonalnym. Z kolei nadzieja podstawowa jest cechą osobowości nabywaną w dzieciństwie i dotyczy wiary, iż świat jest sensowny, uporządkowany, dobry oraz przychylny ludziom.

W badaniu wykorzystano trzy kwestionariusze: *Kwestionariusz Statusów Tożsamości KST*, *Kwestionariusz Zachowań Konsumenckich KZK* oraz *Kwestionariusz Nadziei Podstawowej BHI-R*. Przebadano 94 osoby w wieku od 15 do 31 lat.

Analiza wyników badań nie potwierdziła żadnej przyjętej hipotezy badawczej. Statusy tożsamości nie różnicowały poziomu lojalności konsumenckiej w sposób istotny statystycznie. Nie stwierdzono również istotnego statystycznie związku pomiędzy lojalnością konsumencką a nadzieją podstawową. Badania nie potwierdziły też związku pomiędzy poszczególnymi statusami tożsamości a poziomem nadziei podstawowej. Lojalność konsumencka jest zatem niezależna od wskazanych predyspozycji osobowościowych, co oznacza, iż mogą kształtować ją inne zjawiska psychologiczne.

Słowa kluczowe: lojalność konsumencka, status tożsamości, nadzieja podstawowa

Summary

Jagoda Kaźmierczak's master's thesis under the title: *Identity status, basic hope and consumer loyalty*, written under prof. dr hab. Władysław Jacek Paluchowski's supervision (The faculty of social sciences UAM in Poznań, Insitute of Psychology).

The purpose of his thesis is to examine relations and dependences between consumer loyalty and the two inner predispositions: identity status and basic hope. Consumer loyalty implied as an ability to pledge to a brand or a company manifests in common and longterm purchases of a brand products, seeking it in different stores and recommending it to others. We can distinguish four types of identity status: diffusion identity, foreclosure identity, moratorium identity and achievement identity. All of them may be investigated in two fields of individual's life: ideological and interpersonal. Whereas basic hope is a personality trait acquired in childhood and it refers to hope that the World is reasonable, organized, good and favourably disposed towards people.

In the inquiry three questionnaires were used: *Identity Status Questionnaire KST*, *Consumer Behaviour Questionnaire KZK* and *Basic Hope Questionnaire BHI-R*. 94 people at the age between 15 and 31 were examined.

The analysis of examination results has not confirmed any of established reaserch hypotheses. Identity statuses have not differentiate consumer loyalty level in a statistically significant manner. No statistically significant relation between consumer loyalty and basic hope has been affirmed. The study has not confirmed the relation between particular identity status and the level of basic hope. Therefore consumer loyalty is independent from indicated personality predispositions, which means they can be molded by other psychological phenomena.

Key words: consumer loyalty, identity status, basic hope

Spis treści

Wstęp	8
Rozdział 1. Wokół tożsamości	10
1.1. Psychologiczne ujęcie tożsamości	10
1.2. Tożsamość w koncepcji Erika H. Eriksona	13
1.2.1. Rozwój psychospołeczny	13
1.2.1.1. Centralny punkt rozwoju tożsamości	16
1.3. Statusy tożsamości wg Marcii	17
Rozdział 2. Lojalność konsumentka	21
2.1. Ustalenia definicyjne	21
2.1.1. Definicje pojedyncze	22
2.1.2. Podejście łączne	24
2.1.3. Podejście interakcyjne	25
2.1.4. Ocena podejść definicyjnych	26
2.2. Typologia i rodzaje lojalności	27
2.2.1. Rodzaje lojalności: wyłączna i multilojalność	28
2.2.2. Typy lojalności	28
2.3. Dynamika lojalności konsumentkiej	32
2.4. Kształtowanie się lojalności konsumentkiej	34
2.4.1. Czynniki kształtujące zachowanie konsumenta a lojalność	35
2.4.2. Motywy lojalności	36
2.4.3. Modele lojalności konsumentkiej	38
2.4.3.1. Model oparty na satysfakcji	39
2.4.3.2. Model oparty na postawie	41
2.4.3.3. Ocena modeli lojalności konsumentkiej	42
2.5. Znaczenie lojalności konsumentkiej	42
2.5.1. Klient lojalny – klient opłacalny	42
2.5.2. Miejsce lojalności konsumentkiej w marketingu relacji	44
2.5.3. Lojalność korzystna dla klienta	45
2.5.4. Programy lojalnościowe i ich ocena	46
Rozdział 3. Problem i metodologia badań własnych	48
3.1. Cel i problemy badawcze	48
3.2. Definicje i struktura zmiennych	48
3.2.1. Zmienne niezależne główne	50

3.2.2. Zmienne niezależne uboczne	50
3.2.3. Zmienna zależna	51
3.4. Hipotezy	51
3.5. Operacjonalizacja zmiennych	52
3.5.1. Kwestionariusz Zachowań Konsumentckich	52
3.5.2. Kwestionariusz Statusów Tożsamości KST	54
3.5.2.1. Konstrukcja narzędzia	54
3.5.2.2. Adaptacja kulturowa i ocena wyników	55
3.5.3. Kwestionariusz Nadziei Podstawowej BHI-R	55
3.6. Procedura oraz organizacja badań	56
3.7. Dobór osób do badań i ich charakterystyka	56
Rozdział 4. Analiza wyników badań własnych	57
4.1. Opis statystyczny uzyskanych wyników	57
4.1.1. Cechy demograficzne grupy	57
4.1.2. Status tożsamości	59
4.1.3. Nadzieja podstawowa	61
4.1.4. Lojalność konsumentcka	64
4.2. Statystyczna weryfikacja hipotez	64
4.3. Wnioski	70
Zakończenie	72
Literatura cytowana	73
Spis tabel	77
Spis rysunków	79
Załącznik 1. <i>Kwestionariusz do badania tożsamości KST</i>	80
Załącznik 2. <i>Kwestionariusz Nadziei Podstawowej BHI-R</i>	85
Załącznik 3. <i>Kwestionariusz Zachowań Konsumentckich</i>	88

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII

MAGDALENA MAŁEK

OBRAZ ZAWODU PSYCHOLOGA BIZNESU
W OPINII STUDENTÓW ORAZ PRAKTYKÓW BIZNESU

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2011

Streszczenie

Celem pracy jest zbadanie, jak zawód psychologa biznesu, a zwłaszcza kompetencje psychologów biznesu postrzegane są przez studentów psychologii, studentów uczelni ekonomicznych oraz psychologów biznesu i ich współpracowników. W badaniu wykorzystany został, stworzony do tego celu kwestionariusz LKPB. Badaniu poddanych zostało 75 osób.

Zgodnie z założonymi w pracy hipotezami pomiędzy badanymi grupami wystąpią różnice w ocenie badanych kompetencji. Najbardziej zgodne w opiniach będą wg hipotez grupy studentów psychologii oraz psychologów praktyków. Wystąpią również różnice wewnątrzgrupowe, a w największym stopniu dotyczyć one będą studentów psychologii.

Do zbadania hipotez użyto testu Kruskala – Wallisa: ANOVA rang Kruskala – Wallisa i test mediany oraz współczynnika Lawshe. Na ich podstawie powstały rankingi kompetencji dla każdej z badanych grup. Wystąpiły różnice wewnątrzgrupowe i międzygrupowe. Większość postawionych hipotez została potwierdzona, z wyjątkiem hipotezy dotyczącej różnic wewnątrzgrupowych, które okazały się największe w grupie studentów uczelni ekonomicznych. Badanie dostarczyło również informacji na temat stanu wiedzy i wyobrażeń o zawodzie psychologa biznesu.

Słowa kluczowe: psycholog, kompetencje, kompetencje psychologa, ocena kompetencji

Abstract

The aim of this dissertation was to examine how the profession of business psychologist and especially the competences of business psychologists are perceived by Psychology students, Economics students and business psychologist or their collaborators. To this end, a new questionnaire (LKPB) was created and completed by 128 participants. The study involved 75 participants.

According to the initial hypotheses differences in the assessment of competences between studied groups will occur. The most consistent in their opinions will be groups of Psychology students and experienced psychologists. Intragroup differences also will occur, and most significantly, they will relate to Psychology students.

To investigate the hypothesis Kruskal - Wallis test was used: ANOVA rank Kruskal - Wallis test, the test of median and coefficient of Lawshe. On the basis of them competence rankings were created for each of the examined groups. There were intra- and intergroup differences. Hypotheses were largely confirmed, except for the one regarding to intragroup differences. The study also provided some information on the state of knowledge and ideas about the profession of business psychologist.

Key words: psychologist, competences, competences of psychologist, assessment of competences

Spis treści

Wprowadzenie	7
1. Definicja pojęć i przegląd dotychczasowego stanu badań.....	9
1.1 Definicja psychologa: kim jest i co robi	9
1.2 Standardy kształcenia psychologów w Polsce.....	11
1.3 Psycholog biznesu – charakterystyka	14
1.4 Sylwetka absolwenta psychologii biznesu.....	18
1.5. Wizerunek psychologa biznesu prezentowany w Internecie	22
2. Kompetencje w ujęciu literaturowym	29
2.1 Definicja kompetencji.....	29
2.2 Listy kompetencji psychologów	31
2.3 Kompetencje psychologów biznesu.....	41
3. Metodyka i metodologia badań własnych	44
3.1 Przedmiot i cel badań.....	44
3.2 Pytania badawcze.....	44
3.3 Hipotezy badawcze	45
3.4 Materiał badawczy	45
3.5 Osoby badane.....	47
3.6 Procedura badań.....	49
4. Opis i interpretacja wyników badań własnych	51
4.1 Najwyżej i najniżej oceniane kompetencje.....	51
4.1.1 Najwyżej oceniane kompetencje.....	55
4.1.2 Najniżej oceniane kompetencje.....	60
4.2 Różnice międzygrupowe.....	63
4.4 Dodatkowe kompetencje psychologów biznesu	68
4.5 Psycholog biznesu w opinii badanych grup.....	71
4.5.1 Psycholog biznesu w opinii studentów psychologii.....	71

4.5.2 Psycholog biznesu w opinii studentów uczelni ekonomicznych	75
4.5.3 Psycholog biznesu w opinii praktyków biznesu	78
4.6 Miejsce psychologa biznesu na rynku pracy	80
4.7 Wykształcenie psychologa biznesu.....	86
5. Dyskusja wyników.....	91
Zakończenie.....	97
Literatura	99
Spis tabel, wykresów i rycin	102
Załączniki	104

**UNIwersytet Wrocławski
Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych
Instytut Psychologii**

EWA PORZUCZEK-WITWICKA

**KOMPETENCJE SPOŁECZNE
STUDENTÓW PRAWA A PRAKTYKI
W UNIwersYTECKIEJ PORADNI PRAWNEJ**

*SOCIAL COMPETENCES
OF LAW STUDENTS WHO HAD INTERNSHIP
AT THE UNIVERSITY LEGAL CLINIC*

Praca magisterska napisana pod kierunkiem
Prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

WROCLAW 2011

Streszczenie

Celem tej pracy jest zbadanie poziomu kompetencji społecznych studentów prawa odbywających praktyki w Uniwersyteckiej Poradni Prawnej przy Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Uzyskane wyniki zostały zestawione z wynikami grup kontrolnych, jakimi byli studenci prawa niemający doświadczeń zawodowych oraz te osoby, które odbywają praktyki w Kancelariach Prawnych. W badaniu został wykorzystany Kwestionariusz Kompetencji Społecznych Anny Matczak i wzięło w nim udział 90 osób.

Postawione hipotezy dotyczą różnic w poziomie kompetencji społecznych pomiędzy poszczególnymi grupami (studentów z Uniwersyteckiej Poradni Prawnej, studentów odbywających praktyki w kancelariach prawnych oraz studentów niemających doświadczeń zawodowych) na trzech skalach KKS: Asertywności, Ekspozycji Społecznej oraz Intymności. Założenia wypływające z materiału teoretycznego tej pracy wskazywały na wyższe kompetencje społeczne osób mających wiele doświadczeń praktycznych. W toku badań zweryfikowana została hipoteza o znaczeniu treningu społecznego zdobywanego w Uniwersyteckiej Poradni Prawnej względem innych doświadczeń: w Kancelariach Prawnych oraz w ramach szkoleń i warsztatów z zakresu umiejętności interpersonalnych.

W pracy użyto takich procedur statystycznych jak jednoczynnikowa analiza wariancji ANOVA, Test Najmniejszych Różnic Fishera oraz Test t-Studenta dla prób niezależnych. Uzyskane wyniki wskazały na największe różnice w poziomie kompetencji społecznych pomiędzy studentami prawa pracującymi w Kancelariach Prawnych oraz pozostałymi studentami. Hipotezy zostały zweryfikowane empirycznie.

Słowa kluczowe: kompetencje, kompetencje społeczne, trening społeczny

Abstract

The aim of the study is to examine the level of social competence of law students. The aim of the study was to examine the level of social competence of law students who had internship at the University Legal Clinic at the Faculty of Law, Administration and Economics, University of Wrocław. The results were collated with the results of control groups, which are law students who have no professional experience and also those who have training in law firms. The study was based on the Social Competence Questionnaire by Anna Matczak and there were 90 people who took part in it.

The stated hypotheses concern the differences in the level of social competence among several groups of law students (those who had internship at the University Legal Clinic, those who have no professional experience and those who have training in law firms) on three KKS scales: Assertiveness, Social Exposure and Intimacy. The assumptions drawn from the theoretical material of this work will indicate a higher social competence of persons having a lot of practical experience. In the study there was a verification of the hypothesis of the importance of social training acquired within the University Legal Clinic in relation to other experiences: in the law office and in the training on interpersonal skills.

The study contains statistical procedures such as univariate analysis of variance ANOVA and Fisher's Least Differences Test. The results have indicated the greatest differences in the level of social competences among law students, who have professional experience and the other students. The hypotheses were verified.

Key words: competences, social competences, social/interpersonal training

Spis treści:

Wprowadzenie	6
1. Uniwersytecka Poradnia Prawna	8
1.1. Zawód prawnika	8
1.2. Uniwersytecka Poradnia Prawna przy Instytucie Prawa Cywilnego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii – informacje ogólne	10
1.3. Zasady funkcjonowania i projekty prowadzone przez Uniwersytecką Poradnię Prawną	11
1.4. Proces rekrutacji do Uniwersyteckiej Poradni Prawnej	13
1.5. Warsztaty w ramach treningu umiejętności interpersonalnych niezbędnych w kontakcie z klientem UPP	15
2. Kompetencje społeczne – definicje, modele uwarunkowań, profil kompetencyjny prawników	17
2.1. Definicja kompetencji	17
2.2. Kompetencje społeczne	19
2.3. Modele uwarunkowań kompetencji społecznych	24
2.4. Profil kompetencyjny prawnika: adwokata, radcy prawnego. Znaczenie kompetencji społecznych.	27
2.5. Kompetencje społeczne przejawiane w zachowaniach asertywnych	38
2.6. Kompetencje społeczne przejawiane w zachowaniach związanych z ekspozycją społeczną	40
3. Metodologia badań własnych	42
3.1. Przedmiot i cel badań	42
3.2. Pytania badawcze	42
3.3. Hipotezy badawcze	43
3.4. Metoda badawcza	44
3.5. Opis grupy badanych	45
3.6. Procedura badań	47
4. Opis i interpretacja wyników badań własnych	49
4.1. Zróżnicowanie poziomu kompetencji społecznych prezentowane przez cztery grupy studentów prawa biorące udział w badaniu	49
4.2. Wpływ treningu społecznego na poziom kompetencji społecznych uczestników badań	55
4.3. Wpływ wieku na poziom kompetencji osób badanych	61
4.4. Dyskusja wyników w świetle literatury	65
Zakończenie	71
Spis literatury i źródeł internetowych	73
Spis tabel	75
Spis wykresów	77
Spis rysunków	77

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Agata Rychlik

(322238)

**Wpływ różnych modeli współpracy między specjalistami na refleksyjną
praktykę psychologiczną**

**The influence of different types of team-work among specialists on
reflective psychological practice**

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2011

Streszczenie:

Celem autora pracy było sprawdzenie istnienia zależności jakie mogą wystąpić między modelami współpracy jakie pojawiają się wśród różnych specjalistów w placówkach służby zdrowia a poziomem refleksyjności w stawianiu diagnozy i leczeniu pacjentów przez psychologa. Tym samym problemem badawczym był opis owych zależności. Koncepcja refleksyjnego praktyka Donald'a A. Schöna, satysfakcji z pracy Paula'a E. Spector'a oraz zaproponowany przez autorkę odwołujący się do teoretycznych koncepcji konstrukt współpracy stanowiły podstawę teoretyczną pracy. Postawione zostały dwie hipotezy badawcze: Czy modele współpracy ograniczają możliwość uprawiania refleksyjnej praktyki psychologicznej? i Czy psychologowie są zadowoleni ze swojej pracy niezależnie od rodzaju współpracy jaki występuje w miejscu zatrudnienia?. Przebadanych zostało pięć kobiet, w wieku między 30 a 60 rokiem życia. Przetranskrybowane wywiady przeprowadzone z osobami badanymi stanowiły materiał badawczy. Został on zanalizowany przy użyciu jednej z metod metodologii jakościowej, mianowicie analizy treści, polegającej na kodowaniu poszczególnych wyrażen pod kątem występowania, lub nie określonego wskaźnika. Dzięki analizie danych została potwierdzona pierwsza hipoteza pracy mówiąca o istnieniu zależności między rodzajem współpracy a poziomem refleksyjności. Druga hipoteza badawcza została odrzucona, co oznacza, że modele współpracy wpływają na poczucie satysfakcji z pracy. Biorąc pod uwagę powyższe wyniki należało by zastanowić się nad wprowadzeniem zajęć dydaktycznych dla studentów kierunku Psychologia z refleksyjnego procesu diagnostycznego. Również można przemyśleć możliwość zaplanowania i wprowadzenia programów edukacyjnych dla specjalistów pracujących z psychologami mających na celu wykształcenie modelu współpracy, który optymalizowałby efektywność pracy.

Słowa kluczowe:

refleksyjność, współpraca, satysfakcja z pracy, badania jakościowe

Summary

The aim of this work was to verify the existence of dependence, that may occur between different kinds of team-work models among specialists working in health-care institutions and the level of reflective practice performed by psychologists. Donald's A. Schön's conception of reflective practitioner, Paul E. Spector's job satisfaction and proposed by the author of this paper a construct of team-work were the theoretical bases. Two hypotheses, Does team-work models delimit possibility of performing reflective practice? and Are psychologists satisfied with their jobs independently from the model of team-work that occurs in their employment institutions?, were set in this paper. The research was performed on five females, in age between 30 and 60. Transcriptions of done inquiry interviews were the research material. It was analyzed with qualitative methodology. The analysis of the data showed that there is a relationship between kind of team-work model and the level of reflective practice. And that the team-work models influence the feeling of job satisfaction.

Key words:

reflection, reflective practice, reflective practitioner, team-work, job satisfaction, qualitative methodology, psychologists

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	7
2. Przegląd literatury	10
2.1. Refleksyjność	10
2.2. Współpraca	22
2.3. Satysfakcja/zadowolenie z pracy	28
3. Problem i metoda badań własnych	36
3.1. Problem badawczy i hipotezy badawcze	36
3.2. Metody badań własnych	37
3.2.1. Kwestionariusz satysfakcji z pracy P. Spector'a	37
3.2.2. Rozmowa częściowo ustrukturalizowana	39
3.3. Zakończenie	45
4. Analiza wyników badań własnych	46
4.1. Kategorie refleksyjności i współpracy	46
4.1.1. Kategoria refleksyjności	46
4.1.2. Kategoria współpracy	48
4.2. Kategorie przetranskrybowanych rozmów wraz z opisami poszczególnych modeli współpracy i poziomów refleksyjności	48
4.2.1. Rozmowa 1	49
4.2.2. Rozmowa 2	54
4.2.3. Rozmowa 3	58
4.2.4. Rozmowa 4	62
4.2.5. Rozmowa 5	65
4.3. Wyniki badania kwestionariuszowego	69
4.4. Matryce wzorów współpracy i wzorów refleksyjności oraz wzorów współpracy i satysfakcji z pracy	72
5. Wnioski	79

6. Zakończenie	81
Literatura cytowana	83
Spis tabel, rysunków	86
Załączniki	87

UNIWERSYTET WROCLAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
KIERUNEK PSYCHOLOGII

Antanina Akimenka

(Nr albumu 202995)

**Problemy adaptacji kulturowej testów psychologicznych na
przykładzie Skali SES M. Rosenberga**

**Problems of cross-cultural adaptation of psychological tests
on the example of the SES scale M. Rosenberg**

Praca magisterska napisana

w Zakładzie Metodologii Badań Psychologicznych

pod kierunkiem

prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2012

Streszczenie

Niniejsza praca prezentuje procedurę adaptacji skali SES M. Rosenberga na język białoruski. W tej procedurze posłużono się metodą delficką oraz analizą słownikową. Białoruską wersję testu przeanalizowano pod względem równoważności z oryginalną wersją angielską i rosyjską. Dzięki temu została uzyskana równoważność białoruskiej baterii pytań z oryginalną wersją kwestionariusza, lecz z wersją rosyjską białoruskie pytania nie do końca zostały ekwiwalentne. Różnice między białoruskim i rosyjskim wariantem pytań mogą być wynikiem niedoskonałości procedury tłumaczenia w procesie adaptacji kulturowej lub nie odpowiedniego wyboru słowa dokonanego przez tłumacza. Dodatkowo w prezentowanej pracy zawarto porównanie obecnego rynku testów psychologicznych, struktury edukacji państwowej psychologów oraz statusu zawodu psychologa na Białorusi, Rosji, Estonii i Polsce.

Słowa kluczowe: adaptacja kulturowa, skala SES M. Rosenberga, tłumaczenie, rynek testów psychologicznych, struktura edukacji psychologa, status zawodu psychologa.

Summary

This work presents the process of adaptation of The Rosenberg Self-Esteem Scale in Belarusian language. There are two methods used in this procedure – the analysis of dictionary meanings and Delphi method. The Belarusian version was examined and compared with original English and Russian tests. The results showed that Belarusian version has a similar meaning with English test, but some items were not equivalent with Russian version. These differences between Russian and Belarusian versions are the results of either cultural differences between nations or problems in translation during the cultural adaptation of the test. In addition the work compares present market of psychological tests, state educational system of psychology and position of the profession of psychologist in Belarus, Russia, Estonia and Poland.

Keywords: cross-cultural adaptation, The Rosenberg Self-Esteem Scale, translation, the market of psychological tests, educational system of psychology, position of the profession of psychologist.

Spis treści

Wstęp.....	5
Rozdział 1 Adaptacja kulturowa narzędzi psychologicznych w Rosji i Polsce.....	6
1.1. Kulturowy kontekst procesów poznawczych i osobowości.....	6
1.2. Wpływ kultury na treść narzędzi diagnostycznych.....	9
1.3. Problemy kulturowej adaptacji testów w Polsce i Rosji.....	11
1.4. Poglądy na temat adaptacji testów.....	19
1.5. Podłoże historyczne stanowienia narzędzi diagnostycznych w Rosji.....	21
Rozdział 2 Sytuacja prawna narzędzi diagnostycznych w Rosji, Estonii i na Białorusi.....	26
2.1. Struktura państwowej edukacji psychologicznej na Białorusi, Rosji i Estonii.....	26
2.1.1. Struktura Państwowej edukacji psychologicznej na Białorusi.....	26
2.1.2. Struktura Państwowej edukacji psychologicznej w Rosji.....	28
2.1.3. Struktura Państwowej edukacji psychologicznej w Estonii.....	29
2.2. Rynek testów psychologicznych na Białorusi, Rosji i Estonii.....	32
2.2.1. Testy w procesie dydaktycznym na Białorusi.....	32
2.2.2. Testy w procesie dydaktycznym w Rosji.....	33
2.2.3. Testy w procesie dydaktycznym w Estonii.....	35
2.3. Wydawcy testów na Białorusi, Rosji i Estonii.....	36
2.3.1. Wydawcy testów w Rosji i praca nad ich adaptacją i normalizacją.....	36
2.3.2. Adaptacja testu Wechslera w Rosji.....	41
2.3.3. Wydawcy testów w Estonii i praca nad ich adaptacją i normalizacją.....	43
2.3.4. Wydawcy testów na Białorusi i praca nad ich adaptacją i normalizacją.....	43
2.3.5. Status zawodu psychologa na Białorusi, Rosji i Estonii.....	44
Rozdział 3 Tłumaczenie Skali SES M. Rozenberga na język białoruski.....	46
3.1. Problem badawczy.....	46
3.2. Metody badań.....	47
3.3. Samoocena jako konstrukt teoretyczny w Skali SES Rozenberga.....	47
3.4. Metoda delficka – opis metody.....	49
3.5. Analiza słownikowa – opis metody.....	50
3.6. Zastosowanie metody delfickiej oraz analizy słownikowej w procesie tłumaczenia pytań Skali SES.....	51
3.7. Sprawdzanie równoważności angielskiej, rosyjskiej i białoruskiej Skali SES.....	65
3.8. Stworzenie białoruskiej baterii pytań.....	70
3.9. Wnioski.....	72
Literatura cytowana.....	73
Narzędzia.....	75
Strony internetowe.....	76

**UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII**

Luiza Bury

**Umiejętność reflektowania nad własnym doświadczeniem wśród
pracowników o różnym stażu pracy**

Praca napisana pod kierunkiem:

Prof. dr hab. Władysława Jacka

Paluchowskiego

WROCŁAW 2012

Streszczenie w języku polskim

Celem pracy jest sprawdzenie czy długość odbytego stażu pracy wpływa na refleksyjność pracowników podczas wykonywania ich obowiązków zawodowych. Badania miały za zdanie pokazać jaki jest to wpływ, czy jest on pozytywny czy negatywny, a także czy pracownicy są zdolni do modyfikacji swoich schematów myślenia w zależności od trudności zadania. Problemem badawczym jest pytanie „ W jaki sposób długość stażu pracy wpływa na skłonność do refleksji nad własnym zachowaniem podczas wykonywania obowiązków służbowych”? Hipotezami postawionymi przed rozpoczęciem badań było stwierdzenie, że „im krótszy staż pracy tym bardziej pracownik jest skłonny do refleksji nad własnym zachowaniem”. Drugą hipotezą jest: „ Im dłuższy staż pracy tym lepiej pracownik wykształca w sobie umiejętność modyfikowania swoich metod działania”. Podstawową teorią zaczerpniętą z literatury była teoria „refleksyjnego praktyka” Donalda Schona. Badania były przeprowadzone wśród 64 osób pracujących na różnych stanowiskach oraz na różnych szczeblach hierarchii w swoich firmach. Badane były zarówno kobiety jak i mężczyźni w wieku między 22 a 30 lat. Badania miały dwa etapy. Pierwszy etap były to badania kwestionariuszowe a drugi to wywiad z osobami, które uzyskały wysokie wyniki w kwestionariuszu oraz wyraziły zgodę na uczestnictwo w drugim etapie. Do badania został użyty samodzielnie stworzony kwestionariusz refleksyjności zawierający 17 pytań jednokrotnego wyboru. Po badaniach została przeprowadzona analiza wariancji, pokazująca, że długość stażu pracy nie ma wpływu na umiejętność bycia osobą refleksyjną podczas wykonywania swoich obowiązków służbowych. Wnioski jakie nasuwają się po badaniach to częstsze szkolenie pracowników z umiejętności refleksyjnego nad własnym działaniem.

Summary

Verification is purpose of work if length of held practice of work effects during their practices of professional duties staff reflectivity. Show it be for opinion research that influence have, if it is positive or negative, as well as if or there is able for modification of scheme of reflection depending on difficulty of task woman worker (employee; staff). What is question effect propensity for reflection over personal behavior during practice of official duty manner length of practice of work „, to ”? Affirmation was hypotheses put before beginning of research, that shortest practice of work is it for reflection over personal behavior staff open „, memorial < they (their) > more ”. There is second (other) hypothesis longest practice of work develops ability to modifying of method of operation in it employee., memorial < they (their) > better ”.Former theory from literature basic theory drawn „, reflective practitioner ” of Donald Schon. Research were carried among 64 persons on different positions working and on different rungs of (grade of) hierarchies in firms. Women were researched equal as well as men in (age) between 22 to 30. Research had two periods. There were first period research but it with persons second (other) interview, which have gotten high results in questionnaire and they have expressed agreement on participation in second period. It has been used made questionnaire for research independently inclusive 17 question single-time choice (election) reflectivity. Analysis has been carried after research, showing, that does not have length of practice of work on ability of entity during practice of official duty influence reflective person. Conclusions that come to mind after research from ability over personal operation this frequent training of employee.

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
Rozdział 1 Wyjaśnienie podstawowych pojęć	6
1.1 Refleksyjny, działanie refleksyjne, refleksyjny	6
1.2 Teoria refleksyjnego praktyka	7
1.3 Definicja myślenia, rodzaje myślenia, struktura myślenia	10
1.4 Metapoznanie.....	14
1.5 Doświadczenie zawodowe	11
1.6 Uczenie się	21
Rozdział 2 Problem i metoda badań własnych	32
2.1 Wprowadzenie	32
2.2 Problemy i hipotezy badawcze	32
2.3 Hipotezy statystyczne	32
2.4 Dobór osób do badań.....	33
2.5 Plan, procedura i przebieg badań.....	33
2.6 Organizacja i przebieg badań	34
2.7 Operacjonalizacja zmiennych.....	35
2.8 Definicja i struktura badanych czynników	35
2.9 Ocena i interpretacja wyników	38
Rozdział 3 Opis i interpretacja wyników badań własnych	40
3.1 Wprowadzenie	40
3.2 Statystyczny opis wyników badań	40
3.3 Statystyczna weryfikacja hipotez	41
3.4 Dyskusja wyników w świetle literatury	43
3.5 Wnioski z badań	44
Zakończenie	45
Bibliografia	46
Spis tabel i rysunków	48
Lista załączników	49

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Agnieszka Pulkowska

Numer albumu: 312663

E-coaching – przegląd portali
E-coaching – review of websites

Promotor:
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2012

Spis treści

Wstęp.....	4
Rozdział I. Podstawowe pojęcia związane z coachingiem.....	6
1.1. Definicje coachingu	6
1.2. Rodzaje coachingu.....	8
1.3. Cele i zasady efektywnej praktyki coachingu	9
1.4. Fazy coachingu	13
1.5. Metody i narzędzia pracy coacha.....	25
Rozdział II. Psychologia coachingu	28
2.1. Coaching psychologiczny	28
2.2. Coaching a inne formy wspierania	29
2.3. Podejście poznawczo-behawioralne	32
2.4. Psychologia pozytywna	37
2.5. Myślenie systemowe	41
Rozdział III. E – Coaching.....	45
3.1. Definicje e-coachingu	45
3.2. Narzędzia elektroniczne wykorzystywane w e-coachingu.	46
Rozdział IV. Portale oferujące e-coaching	49
4.1. Przegląd portali oferujących e-coaching	49
4.2. Analiza portali e-coachingowych	59
Zakończenie	66

Podsumowanie

Celem mojej pracy był przegląd i analiza ofert e-coachingu dostępnych w Internecie. Do wyszukania portali służyła mi wyszukiwarka Google. Analizę ofert dokonałam w oparciu o wybrane stałe kryteria takie jak: multimedialne formy, wartości, kwalifikacje coacha, teoretyczne podejście oraz ewentualne dowody świadczące o efektywności. Aby móc dokonać jakościowej analizy proponowanych form e-coachingu, w dwóch pierwszych rozdziałach swojej pracy, przytaczam podstawy teoretyczne coachingu w oparciu o dostępną literaturę. Pierwszy rozdział to charakterystyka pojęć, zasad oraz metod związanych z coachingiem. W drugim rozdziale przytaczam wybrane podejścia psychologiczne, które mogą stanowić podstawę do budowania sprawdzonych narzędzi i technik w procesie coachingu. Przegląd portali pokazał, że na polskim rynku najczęściej proponowane oferty e-coachingu nie opierają się na podstawach teoretycznych dowiedzionych empirycznie. Strony oferujące e-coaching głównie komunikują korzyści jakie może dać udział w procesie e-coachingu bądź promują wyjątkowe umiejętności samej osoby e-coacha bez podawania szczegółowych informacji na temat zdobytej wiedzy bądź kompetencji.

Summary

The aim of my work was a review and analysis of e-coaching offers available in the Internet. To find portals I used search engine Google. The analysis was based on selected criteria, such as multimedia forms, values, coach skills, theoretical basics and possible evidence of effectiveness. To make a qualitative analysis of the proposed forms of e-coaching, in the first two chapters of my work, I presented the theoretical basics of coaching based on the available literature. The first chapter is a description of concepts, principles and methods of coaching. In the second chapter I quote selected psychological approach that can provide the basis for building the best tools and techniques in the process of coaching. Overview of sites showed that on the Polish market most proposed offer e-coaching is not based on a theoretical basis empirically proven. Websites which offer e-coaching mainly communicate the benefits that can bring participating in e-coaching process or promote exceptional skills of an e-coach without giving any detailed information on the gained knowledge Or competences.

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII

Mieszko Sujak

(209507)

Aktywne używanie internetu a proces uwagi u młodzieży

Active use of the internet and the attention process in youth

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2012

Streszczenie

Celem pracy było ustalenie jak długość i intensywność korzystania z internetu wpływa na proces uwagi, a w szczególności na przerzutność i koncentrację uwagi. Przebadanych zostało sześćdziesięciu młodych ludzi (19-24 lata) za pomocą trzech narzędzi badawczych - Testów Uwagi i Spostrzegawczości (TUS) w wersji gw i b/k, oraz Testu Wykreślenia Liczb. Osoby badane zostały podzielone na dwie grupy ze względu na ilość czasu spędzanego tygodniowo w internecie oraz czynności w nim wykonywane. Podstawą teoretyczną pracy była koncepcja Pokolenia Sieci, stworzona przez Dona Tapscotta, który zauważył że młodzi ludzie dużo korzystający z internetu lubią wykonywać wiele czynności na raz, jednak mają problemy ze skupieniem uwagi. Grupa badawcza, która spędzała dużo czasu w internecie (powyżej 14 godzin w tygodniu) faktycznie uzyskała wyższe wyniki w zakresie przerzutności uwagi. Dodatkowo, okazało się że osoby wykonujące określone czynności w internecie (granie w gry sieciowe, korzystanie z czatów) przejawiają większą zawodność uwagi, niż pozostałe osoby.

Słowa kluczowe: internet, uwaga, Pokolenie Sieci, TUS

Summary

The aim of this study is to determine how the length and intensity of using internet affects the process of attention, in particular set-shifting and concentration. Sixty young people (19-24 years) were surveyed using three research tools - Tests of Attention and Observation (TUS) in version gw and b/k, and Test of Plotting Numbers. Subjects were divided into two groups according to the amount of time spent online per week and activities performed in it. The basis of the theoretical work was the concept of *Net Generation*, created by Don Tapscott, who noted that young people who use the internet are much likely to perform multiple tasks at once, however, have attention problems. The research group, which spends much time on the internet (more than 14 hours per week) actually received a higher results in set-shifting. In addition, we found out that people who perform certain activities on the internet (playing online games, using chat rooms) evinced more failible attention than other people.

Keywords: internet, attention, Net Generation, TUS

SPIS TREŚCI

1. Koncepcja Pokolenia Sieci Dona Tapscotta	6
1.1 Ogólna charakterystyka Pokolenia Sieci.....	6
1.2 Zmieniający się mózg nowego pokolenia.....	12
1.2.1 Wpływ gier komputerowych.....	12
1.2.2 Wpływ Internetu.....	14
2. Proces uwagi w Psychologii	16
2.1 Fizjologiczne podstawy funkcjonowania uwagi. Koncepcja Pawłowa i Uchtomskiego.....	16
2.2 Spostrzeganie a uwaga.....	17
2.3 Historyczne i współczesne próby definiowania uwagi w psychologii.....	19
2.4 Funkcje uwagi.....	20
2.5 Teorie wczesnej i późnej selekcji procesu uwagi.....	22
2.5.1 Teoria wczesnej selekcji.....	22
2.5.2 Teorie późnej selekcji.....	24
2.6 Przegląd metod dotyczących badania uwagi.....	25
2.6.1 Test Couve.....	25
2.6.2 Test Bourdona.....	26
2.6.3 Test Pierona.....	27
3. Charakterystyka internetu	29
3.1 Historia rozwoju internetu.....	29
3.2 Korzystanie z internetu przez młodych w Polsce.....	32
4. Założenia Metodologiczne	39
4.1 Problem i hipotezy badawcze.....	39
4.1.1 Problem badawczy.....	39
4.1.2 Hipotezy badawcze.....	39
4.2 Definicja badanych pojęć.....	39
4.3 Zmienne i ich wskaźniki.....	40
4.4 Dobór próby.....	42
4.5 Narzędzia badawcze.....	43
4.5.1 Test Wykreślenia Liczb Stefana Baley'a.....	43
4.5.2 Testy Uwagi i Spostrzegawczości (TUS).....	44
4.5.3 Ankieta.....	46
4.6 Organizacja i przebieg badania.....	48
4.6.1 Organizacja badania.....	48
4.6.2 Przebieg badania.....	48
5. Analiza wyników badań	49
5.1 Ogólna charakterystyka osób badanych.....	49
5.1.1 Opis grupy badawczej „B”.....	51
5.1.2 Opis grupy badawczej „A”.....	52
5.2 Wyniki badań.....	53

5.2.1 Wyniki grupy „B”	54
5.2.2 Wyniki grupy „A”	56
5.2.3 Porównanie wyników badań w dwóch grupach młodzieży: regularnie używających internetu (grupa A) i mało używających internetu (grupa B).....	58
5.3 Weryfikacja badanych hipotez.....	61
Zakończenie.....	63
Literatura cytowana.....	67
Spis tabel, rysunków i rycin.....	69

UNIwersytet Wrocławski
Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych
Instytut Psychologii

AGNIESZKA WASIAK

(numer albumu: 209526)

TEMPERAMENT A POSTRZEGANIE STRESOGENNOŚCI PRACY
RELATIONSHIP BETWEEN TEMPERAMENT AND PERCEIVED JOB
STRESS

Praca magisterska napisana pod kierunkiem

Prof. Władysława Jacka Paluchowskiego

WROCLAW 2012

Spis treści

Streszczenie	4
Abstract	5
Wstęp	6
Rozdział 1. Rozumienie zjawisk stresu	8
1.1. Stresory i stres psychologiczny.....	8
1.2. Radzenie sobie ze stresem.....	10
1.2.1. Rodzaje stylów radzenia sobie.....	11
1.2.2. Czynniki indywidualne i sytuacyjne w efektywności radzenia sobie.....	14
1.2.3. Efektywne radzenie sobie	15
1.2.4. Opłacalne radzenie sobie	17
1.3. Stres pracy.....	18
1.3.1. Czynniki stresogenne w organizacji.....	18
1.3.2. Pojęcie zagrożenia jako źródła stresu.....	23
1.4. Spostrzeganie zagrożeń w środowisku pracy. Ocena zagrożeń	24
1.4.1. Jakościowe wymiary spostrzegania i oceny ryzyka negatywnych następstw zdarzeń.....	25
1.4.2. Powstawanie subiektywnego obrazu ryzykownego zdarzenia.....	29
1.5. Spostrzeganie stresu roli zawodowej	30
Rozdział 2. Pojęcie temperamentu	33
2.1. Ogólne założenia definicyjne	33
2.2. Uwarunkowania biologiczne temperamentu	34
2.3. Koncepcja temperamentu w ujęciu Pawłowa	34
2.4. Koncepcja temperamentu w ujęciu Strelaua.....	37
2.5. Temperament a stres.....	40
2.5.1. Wzajemna interakcja temperamentu i stresu. Relacja wymagania – możliwości.....	40
2.5.2. Rola temperamentu a radzenie sobie ze stresem. Temperament w spostrzeganiu zagrożeń	43

Rozdział 3. Metodologia	48
3.1.Przedmiot i cel badań	48
3.1.1. Zmienne wyjaśniające uboczne.....	48
3.2.Hipotezy badawcze.....	49
3.3.Osoby badane i przebieg badań.....	50
3.3.1. Środowisko pracy i charakter stanowiska.....	50
3.3.2. Wymagania psychologiczne w doborze osób do zawodów trudnych i niebezpiecznych. Praca na stanowisku motorniczego.....	51
3.4. Metody i narzędzia badawcze.....	52
3.4.1. Formalna Charakterystyka Zachowania – Kwestionariusz Temperamentu.....	53
3.4.2. Skala do badania obciążenia pracą.....	55
Rozdział 4. Wyniki badań	57
4.1. Opis statystyczny wyników.....	57
4.2. Analiza wyników	60
4.3. Weryfikacja hipotez i interpretacja wyników.....	61
4.4. Wnioski.....	63
Rozdział 5. Dyskusja wyników	64
Zakończenie	67
Spis literatury	69
Spis rycin, wykresów i tabel	73
Załączniki	74

Streszczenie

Celem niniejszej pracy jest zbadanie związków i zależności, które zachodzą pomiędzy temperamentem a postrzeganiem stresogenności pracy.

Zarysowana została tematyka zjawiska stresu i rodzaje radzenia sobie z nim. Ukazano problem stresu w pracy i czynników, które w sposób pośredni mogą potęgować jego odczuwanie. W kolejnej części zdefiniowane i szczegółowo przedstawione zostało zagadnienie temperamentu podejmowane przez różnych badaczy, od czasów starożytnych do współczesności. Przede wszystkim skupiono się jednak na Regulacyjnej Teorii Temperamentu Strelaua i jej podstawach teoretycznych opartych na typologii Pawłowa. Opisane zostało też znaczenie, jakie odgrywa temperament w odczuwaniu stresu i jego postrzeganiu.

W badaniu wykorzystano dwa kwestionariusze: *Formalną Charakterystykę Zachowania – Kwestionariusz Temperamentu* (Zawadzki, Strelau, 1997) oraz Skalę do pomiaru obciążenia pracą (skonstruowaną na podstawie założeń Dudka i Makowskiej, 1986). O wypełnienie testów poproszono 60 osób w wieku od 21 do 57 lat. Wszystkie pracowały na stanowisku motorniczego. Wybrano takie kryterium celowo, gdyż praca ta jest uznawana za silnie stresującą.

Analiza otrzymanych wyników w nikłym stopniu potwierdziła postawione hipotezy. Zaobserwowano jednak istotny, zauważalny związek wrażliwości oraz żwawości z poziomem odczuwanej stresogenności pracy. Odwrotnie proporcjonalna była korelacja owej zmiennej ze stażem pracy. Wszystkie średnie arytmetyczne poszczególnych wymiarów temperamentu zawierają się w obszarze wyników umiarkowanych; być może jest to wynik selekcji.

Słowa kluczowe:

Temperament, stres, postrzeganie stresu, praca, motorniczy

Abstract

The purpose of this thesis is to examine connection and relation between temperament and perceived job stress.

In the thesis a problem of stress was portrayed and ways of coping with it. The problem of stress at work place was developed as well as the factors that indirectly may escalate the feeling. The issue of temperament undertaken by different researchers, from ancient times to the present, was defined and presented in detail. Main focus, however, was put on Strelau's Regulative Theory of Temperament and its theoretical grounds based on Pawłow's typology. The significance of temperament in feeling and perceiving stress was described.

Two questionnaires were used in the study: *Formal Characteristics of Behavior-Questionnaire of Temperament* (Zawadzki, Strelau, 1997) and the scale to measure load of work (constructed on the basis of Dudek and Makowska assumptions, 1986). Sixty people at the age of 21 to 57 years old were asked to fill the test. All respondents worked as tram drivers. This criterion was chosen on purpose as the job of tram driver is believed to be very stressful.

The analysis of the results confirmed the hypothesis only to a small degree. However an essential, noticeable connection of sensitivity and jauntiness with the level of perceived job stress was observed. Correlation of that variable was inversely proportional with the work experience.

Key words:

Temperament, stress, perceived stress, job, tram driver

UNIwersytet Wrocławski
Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych
Instytut Psychologii

Paweł Kohlschreiber
(209417)

Segmentacja oparta na badaniu korzyści na przykładzie rynku okiennego
Segmentation based on a study of the benefits on the example of the
window market

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2012

Streszczenie w języku polskim

Celem niniejszej pracy jest uzyskanie informacji, na jakie korzyści zwracają uwagę klienci przy zakupie okien PCV. Aby ten cel mógł zostać osiągnięty, konieczne było przeprowadzenie procesu segmentacji na rynku okiennym. Należało więc lepiej zrozumieć, czym jest proces segmentacji oraz przeanalizować pojęcia z nim związane. Kolejnym krokiem było stworzenie grup osób, które zwracają uwagę na takie same korzyści z uwzględnieniem danych demograficznych, takich jak: wiek, płeć, wykształcenie, wysokość zarobków oraz miejsce zamieszkania. Stworzona została ankieta, na której wymieniono 10 korzyści, jakie mogą uzyskać klienci, dokonując zakupu okien. 97 osób ankietowanych miało za zadanie zaznaczyć na skali od 1 do 5 korzyści, na które zwracali uwagę przed zakupem okien. Następnym krokiem była analiza uzyskanych wyników, stworzenie skupień osób o podobnych preferencjach względem okien, a następnie skupienie się na cechach demograficznych osób typowych dla tych grup. To pozwoliło uzyskać wiedzę o tym, na jakie korzyści zwracają uwagę klienci charakteryzujący się określonymi cechami demograficznymi. W wyniku przeprowadzonej segmentacji powstały 4 grupy osób, Pierwsza z nich to kobiety o wysokich zarobkach, zamieszkujące duże miasta, które szczególną uwagę zwracają na niezaleganie wody w ramie i skrzydle okna oraz łatwość mycia i konserwacji okien. Drugą grupą są kobiety mieszkające na wsi, w wieku od 36 do 60 lat, zarabiające od 0 do 1000 złotych. Przy zakupie istotne było, by okna nie zacinały się przy otwieraniu bądź uchylaniu, miały nowoczesny wygląd, optymalny spływ wody, oraz możliwość rozszczelnienia i były szczelne. Do kolejnej grupy trafili mężczyźni w wieku do 36 lat zamieszkujący w miastach, wykształceni i dobrze zarabiający, dla których ważne było, by okna nie zacinały się przy otwieraniu. Ostatnia grupa to kobiety mieszkające w miastach, dobrze zarabiające, wykształcone, zarabiające od 2 do 3 tysięcy złotych. Osoby te nie podają korzyści najistotniejszych, dowiadujemy się jednak, że najmniej ważne jest dla nich niezacinanie się okien przy otwieraniu oraz optymalny spływ wody i nowoczesny wygląd.

Słowa kluczowe: Segmentacja rynku, pojęcie korzyści, zachowania konsumenckie, preferencje konsumenta, sprzedaż osobista

Summary in English

The aim of this thesis is to find information about PVC windows features important for customers. The goal could be achieved by the performing of the segmentation process on the window market. Firstly, there was a need to present and analyze the segmentation process.

Furthermore, the groups of people were formed. Each group represented people who paid attention to the same benefits. All demographic data such as age, sex, education, earnings and the place of living were taken into the account. The survey describing 10 features of PVC windows was made. 97 respondents supposed to mark from 1-5 benefits they expect from PVC windows. In addition, the analysis of the results was made. The groups of people with similar preferences were formed and then the demographic data was taken into the account. It let us get information about what benefits are related to people with certain demographic data. As a result of the segmentation the four groups were formed. First group – women from big cities with high salaries. They pay a special attention to the water retention problem in the frame and sash of the window as well as on and ease of cleaning and maintenance. Second group- women from the countryside of age 36-60. Their earnings were between 0-1000 PLN. For them the most important is that windows do not jam while opening and closing, have a modern design and the drainage of the water is optimal. They appreciate the possibility of unsealing the windows, they also want them to be tight. Next group was formed with well educated men under 36 years old who live in big cities and earn a lot. They appreciate windows without jamming problem. Last group is made with well educated women from the big cities with salaries between 2000- 3000 PLN. They did not mention the most important feature of the PVC windows. The last important for them is jamming of the windows, the drainage of the water and the modern design. Key words: the segmentation of the market, the term of benefit, consumer behavior, customer's preferences, personal selling.

Key words: the segmentation of the market, the term of benefit, consumer behavior, customer's preferences, personal selling

Spis treści

Wstęp.....	6
Rozdział 1. Przegląd literatury	8
1.1 Pojęcie segmentacji rynku.....	8
1.1.1 Kryteria segmentacji.....	11
1.1.2 Proces tworzenia wizerunku marki	13
1.1.3 Zachowania konsumenta a proces segmentacji.....	14
1.1.4 Segmentacja w praktyce	15
1.2 Pojęcie Korzyści.....	16
1.2.1 Przebieg procesu podejmowania decyzji a pojęcie korzyści.....	18
1.2.2 Zasada maksymalizacji zysku	19
1.2.3 Wpływ wcześniejszych doświadczeń na wybór produktu.	21
1.2.4 Rola korzyści w strategiach wyboru produktu.....	22
1.3. Komunikacja marketingowa.....	23
1.3.1 Strategie promocyjne w reklamie związane z segmentacją rynku.....	23
1.3.2 Promocja sprzedaży	25
1.3.3 Sprzedaż osobista.....	26
1.3.4 Public relations	28
1.3.5 Podsumowanie	30
Rozdział 2 Charakterystyka rynku okiennego	32
2.1 Firmy wiodące na rynku okiennym.....	33
2.3 Przykłady kreowania wizerunku na rynku okiennym	34
Rozdział 3 Badania własne	40
3.1 Metodologia badań	40
3.2 Opracowanie wyników ankiet.....	41
3.3 Wnioski	47
Zakończenie	52
Literatura cytowana	54
Spis tabel, rysunków i rycin	56

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII

Katarzyna Kamińska

(209409)

Badania marketingowe w opinii płatnych respondentów

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
1 Badania internetowe	5
1.1 Historia marketingu	5
1.2 Cele stawiane w toku realizacji badania marketingowego	7
1.3 Etapy badania marketingowego	8
1.4 Metody pierwotne i wtórne	9
1.5 Agencje badawcze	10
1.6 Badania e – marketingowe.....	12
1.7 Metody badań.....	14
1.7.1 Ankiety pocztowe.....	15
1.7.2 Wywiad bezpośredni.....	17
1.7.3 Wywiad telefoniczny.....	18
1.7.4 Ankieta internetowa	19
2. Dobór próby badawczej w badaniach internetowych	21
2.1 Dobór próby w badaniach.....	21
2.2 Statystyczny internauta.....	24
2.3 Panel internetowy.....	27
2.4 Zalety i wady ankiet internetowych	29
2.4.1 Zalety.....	29
2.4.2 Wady.....	31
2.5 Nagroda.....	32
3. Opinie panelistów o płatnych ankietach.....	35
3.1 Dobór próby badawczej	35
3.2 Bycie panelistą w opinii forumowiczów.....	36
3.3 Opinie panelistów.....	40
Netografia	46
4. Wnioski.....	47
ZAKOŃCZENIE.....	50
BIBLIOGRAFIA.....	51
Spis tabel i rysunków.....	54

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Agata Szawiel

(331442)

Wpływ wiedzy psychologicznej na występowanie efektu Barnuma

Influence of psychological knowledge on Barnum effect appearance

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2012

Streszczenie

Niniejsza praca prezentuje badanie nad wybranymi czynnikami związanymi z występowaniem efektu Barnuma, polegającego na przecenianiu trafności otrzymywanych wyników badania. Podjęto próbę znalezienia odpowiedzi czy na siłę występowania przytoczonego zjawiska wpływa posiadana wiedza psychologiczna, użyta metoda badania oraz źródło opracowania i interpretacji wyników. Zastosowano metodę quasi-eksperymentalną, w której wykorzystano cztery metody manipulacji eksperymentalnej: fikcyjny kwestionariusz osobowości, pseudo-Rorschachowskie plamy atramentowe oraz dwa warianty informacji odnośnie podmiotu odpowiedzialnego za stworzenie prezentowanego opisu osobowości (komputer vs. psycholog). Zbadano 26 studentów psychologii oraz 25 studentów architektury i urbanistyki. Potwierdzono hipotezę o wpływie posiadanej wiedzy z dziedziny psychologii na przecenianie trafności otrzymywanych wyników badania. Nie potwierdzono hipotezy o wpływie metody badania na siłę występowania efektu Barnuma, obalono hipotezę o wpływie źródła interpretacji i opracowania wyników na siłę występowania opisanego zjawiska. Zaobserwowano interesującą zależność pomiędzy posiadaną wiedzą psychologiczną a rozpiętością ocen przyznawanych prezentowanym opisom, której wytłumaczenie wymaga podjęcia dodatkowych badań.

Słowa kluczowe: efekt Barnuma, opis osobowości, manipulacja eksperymentalna, wiedza psychologiczna, metoda badania, podmiot odpowiedzialny za stworzenie opisu osobowości

Summary

This thesis presents a research on selected variables related to Barnum effect- people's tendency to overvalue test's results' accuracy. It tries to answer the question if acquired psychological knowledge, type of method, scoring and interpreting procedure affects the likelihood of Barnum's effect's occurrence. Quasi-experimental method of research with four experimental manipulations, such as fictitious personality questionnaire , pseudo-Rorschach inkblots and two types of assessment device (computer vs. psychologist) was applied. The data from 26 Psychology students and 25 Architecture students was analysed. Hypothesis of interaction between acquired Psychology knowledge and overvaluation test results' accuracy was confirmed. There was no interaction between type of method used and Barnum profiles' acceptance, the hypothesis about possible influence of scoring and interpreting procedure on Barnum effect's occurrence was also rebutted. Interesting relation between acquired psychological knowledge and personality profiles valuation range was observed. Further research should be conducted to explain discovered relation.

Key words: Barnum effect, personality profile, experimental manipulation, Psychology knowledge, type of method used, type of assessment device

Spis treści

Wstęp.....	4
Rozdział 1.....	7
Wprowadzenie teoretyczne oraz przegląd badań nad efektem Barnuma.....	7
1.1 Deformacje procesu atrybucji	7
1.2 Efekt Barnuma	8
1.3 Deformacje procesu atrybucji a efekt Barnuma.....	9
1.4 Przegląd dotychczasowych badań nad efektem Barnuma.....	10
1.4 Etyczny aspekt prowadzonych badań	16
Problem i metoda badań własnych.....	18
2.1 Problem badawczy	18
2.2 Pytania badawcze	18
2.3 Operacjonalizacja zmiennych	19
2.4 Charakterystyka badanej grupy.....	20
2.5 Metoda badania	21
2.6 Przebieg badania	23
2.7 Ogólny opis wyników	25
Wyniki badań własnych	33
3.1 Wyniki.....	33
3.2 Weryfikacja hipotez	39
3.3 Wnioski	40
Rozdział 4.....	42
Dyskusja wyników w świetle dostępnych badań	42
Zakończenie	47
Literatura	49
Spis tabel	51
Spis wykresów i rysunków.....	53
Załączniki	54

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

w Poznaniu

Ariel Murmyło

(335564)

Związki nadziei na sukces z iluzją kontroli u poznańskich studentów.

*Relations between the hope for success and an illusion of control in students from
Poznan.*

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Streszczenie

Murmyło, Ariel (2012). Związki nadziei na sukces z iluzją kontroli. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 102 strony, 47 pozycji bibliograficznych, 8 załączników, 2 ilustracje, 28 tabel.

Celem pracy było wykazanie związków nadziei na sukces z iluzją kontroli. W badaniach wykorzystano Kwestionariusz Nadziei na Sukces z teorii Snydera w adaptacji Łaguny, Trzebińskiego i Zięby (2005) oraz autorskie skale pomiaru iluzji kontroli w sytuacji badawczej. Problemy badawcze składały się z problemu pomocniczego oraz trzech głównych problemów badawczych. Hipotezy badawcze rozpoczynają się od hipotez pomocniczych pomagających interpretować wyniki uzyskane za pomocą autorskiego narzędzia badawczego. Dwie główne hipotezy badawcze odnoszą się do związków nadziei na sukces z iluzją kontroli, natomiast jedna do związku motywacyjnego komponentu nadziei na sukces z podatnością na manipulację poczucia kontroli. W badaniu wzięło udział 125 studentów poznańskich uczelni wyższych. Każdy student był badany za pomocą jednej z czterech różnych procedur badawczych.

Warunki manipulacji poczucia kontroli różnicują poziom iluzji kontroli rozumianej jako poczucie kontroli nad sytuacją losową. Osoby poddane procedurze polegającej na samodzielnym wyborze koloru i wykonaniu losowania, osiągnęły wyniki wyższe niż osoby, które nie miały takich możliwości. Wyniki badań są zgodne z badaniami przeprowadzonymi przez Langer (1975 i in.). Tak rozumiana iluzja kontroli koreluje również z ryzykiem mierzonym postawioną stawką.

Poziom iluzji kontroli u osób przewidujących pozytywny wynik w manipulacyjnej sytuacji badawczej, koreluje z nadzieją na sukces. Ponadto, osoby nie ulegające iluzji kontroli osiągają istotnie niższy wynik na skali nadziei na sukces, niż osoby ulegające iluzji kontroli, które przewidują pozytywne rezultaty. Z drugiej strony, siła woli polegająca na przekonaniu, że będzie potrafiło się wytrwać w działaniu, nie koreluje z podatnością na manipulację poczucia kontroli zależną od warunków pozornej kontroli. Wyniki badań stanowią wkład dla rozwoju psychologii pozytywnej, a także mogą stanowić inspirację do dalszych badań.

Słowa klucze: iluzja kontroli, nadzieja, nadzieja na sukces, siła woli, nierealistyczny optymizm, poczucie kontroli.

Summary

The aim of this study was to demonstrate the relationships of hope for success with the illusion of control. The study used questionnaire Hope for Success of the theory of Snyder's adaptation of Łaguna, Trzebiński and Zięba (2005) and author of measurement scales illusion of control in the test situation. Research problems consisted of the auxiliary problem and the three major research problems. Research hypotheses start with the help of auxiliary hypotheses to interpret the results obtained with the author's research tool. The two main research hypotheses relate to the relationships of hope for success with the illusion of control, and a connection to the motivational component of hope for the success of the susceptibility to manipulation of control. The study involved 125 students from Poznań universities. Each student was tested using one of four different test procedures

Terms of manipulation of control differentiated levels of illusion of control, understood as a sense of control over the situation. Persons subject to the procedure consisting in self-choice of color and drawing performance achieved higher scores than those who did not have such opportunities. The results are consistent with studies carried out by Langer (1975 and others). Such an understanding of the illusion of control correlates well with the measured staked rate risk

The level of illusion of control in people providing a positive result in a handling test situation correlates with the hope of success. In addition, people do not readily achieve the illusion of control score significantly lower on the scale of hope for success than those undergoing the illusion of control, which provide positive results. On the other hand, strength of will consists in the belief that he is able to continue in effect does not correlate with susceptibility to manipulation of control depending on the conditions of apparent control. The results are a contribution to the development of positive psychology, and can provide inspiration for further research.

Key words: hope, hope for success, illusion of control, sense of control, unrealistic optimism, willpower.

Spis treści:

Wstęp	8
1. Przegląd literatury.	11
1.1. Krótka charakterystyka głównych koncepcji nadziei.....	11
1.1.1.Nadzieja jako wielowymiarowa struktura poznawcza.	14
1.1.2.Charakterystyka osób ze względu na nadzieję na sukces.....	20
1.1.3.Trzeci czynnik nadziei na sukces.	22
1.1.4.Konstrukty odrębne, jednak skorelowane z nadzieją na sukces.....	24
1.2. Nadzieja prawdziwa, a nadzieja fałszywa.....	26
1.2.1.Irracjonalna wiara, szkodliwy hart ducha.....	26
1.2.2.Krytyka nadziei fałszywej.....	27
1.2.3.Nadzieja realistyczna.	29
1.2.4.Nierealistyczny optymizm.	30
1.3. Iluzja kontroli.....	32
1.3.1.Potrzeba kontroli i poczucie kontroli.	36
1.3.2.Wybrane zmienne wpływające na spostrzeganie i potrzebę kontroli.....	39
1.3.3.Iluzja kontroli i silna wola w perspektywie orientacji na działanie.....	41
1.3.4.Iluzja kontroli, nadzieja na sukces, a efektywne dążenie do celu.	44
1.3.5.Postrzeganie losowości- złudzenie gracza.	48
2. Metodologia badań	49
2.1.Osoby badane, miejsce badania.	49
2.2.Opis narzędzia KNS.....	49
2.3.Opis narzędzia pomiaru iluzji kontroli.	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
2.4.Zmienne wyjaśniające uboczne.....	58
2.5.Cel i problemy badawcze.....	58
2.5.1.Pytania badawcze pomocnicze I.	59
2.5.2.Pytanie badawcze II.	60
2.5.3.Pytania badawcze III.....	62
2.5.4.Pytanie badawcze IV.....	63
3. Analiza danych.	66
3.1.Ogólna charakterystyka badanych.....	66
3.2.Charakterystyka badanych pod względem procedury nr 1.	67
3.2.1.Charakterystyka osób badanych procedurą nr 1 pod względem wybranych wyników pomiaru zmiennych ubocznych.....	68
3.2.2.Charakterystyka osób badanych pod względem wyników uzyskanych w teście KNS procedurą nr 1.	69
3.2.3.Charakterystyka osób badanych pod względem wyników na skali Siły woli uzyskanych w teście KNS procedurą nr 1.....	70

3.2.4. Iluzja kontroli.....	71
3.2.5. SPKS Iluzji Kontroli.....	71
3.2.6. Skala Kierunku Iluzji i Braku Iluzji Kontroli.....	72
3.3. Ogólna charakterystyka badanych pod względem procedury nr 2.....	73
3.3.1. Charakterystyka osób badanych pod względem wyników na skali Siły woli uzyskanych w teście KNS procedurą nr 2.....	74
3.3.2. Charakterystyka osób badanych pod względem wyników na skali podatności na iluzję kontroli.....	75
3.4. Weryfikacja hipotez.....	76
3.5. Podsumowanie wyników. Wnioski wynikające z badań.....	77
3.6. Zakończenie.....	79
Literatura.....	81
Spis rysunków.....	88
Załączniki:	89
Załącznik nr 1. Badanie iluzji kontroli. Instrukcja ogólna dla wszystkich grup.....	90
Załącznik nr 1a. Badanie iluzji kontroli. Instrukcja szczegółowa dla grupy nr 1.....	91
Załącznik nr 1b. Badanie iluzji kontroli. Instrukcja szczegółowa dla grupy nr 2.....	92
Załącznik nr 1c. Badanie iluzji kontroli. Instrukcja szczegółowa dla grupy nr 3.....	93
Załącznik nr 2. Badanie podatności na manipulację poczucia kontroli. Instrukcja szczegółowa dla grupy nr 4.....	94
Załącznik nr 3 Tabela ogólna wyników surowych.....	96
Załącznik 3a Tabela szczegółowa wyników surowych grup nr: 1,2,3.....	99
Załącznik 3b Tabela szczegółowa wyników surowych grupy nr 4.....	102

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Maciej Dybała

(317272)

***Typologia maratończyków ze względu na motyw do biegania
maratonów***

Typology of marathoners considering motives for marathons' running

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2012

Streszczenie

Maratończycy charakteryzują się różnymi motywami do biegania maratonów. W pracy prezentowana jest typologia maratończyków ze względu na motywy do biegania maratonów. Typologia taka już istnieje (Masters, Ogles, 2003) z wyodrębnionymi pięcioma typami: *running enthusiasts*, *lifestyle managers*, *personal goal achievers*, *personal accomplishers*, *competitive achievers*. Niniejsza praca replikuje badanie autorów. Do analizy użyto zaadaptowanego do polskich warunków kwestionariusza *The Motivations of Marathoners Scales* (Masters, Ogles, Jolton 1993). Kwestionariusz składa się z dziewięciu skal mierzących różne grupy motywów do biegania: sens życia, psychologiczne radzenie sobie, samoocena, ogólna orientacja zdrowotna, troska o wagę, współzawodnictwo, osiąganie celów osobistych, uznanie afiliacja. Badania ujawniły 5 typów maratończyków: entuzjaści biegania, ludzie sukcesu, próbujący swoich sił, ambitni i troszczący się o siebie. Typy te wykazują podobieństwa jak i różnice w porównaniu z typami z badań Mastersa i Oglesa (2003). W pracy zaprezentowany jest opis typów, ich relacje między sobą oraz relacje z typami ujawnionymi przez autorów pierwotnych badań. Zaprezentowane są możliwe korzyści które niesie ze sobą praca.

Słowa kluczowe: Maraton, biegacze, typologia, motywy

Summary

There are different motives by which marathoners are characterised. In the paper a typology of marathoners considering their motives for running marathons is presented. One typology like this was already conducted (Masters, Ogles, 2003) where five types were found: *running enthusiasts*, *lifestyle managers*, *goal achievers*, *personal accomplishers*, *competitive achievers*. This study is a replication of the former one. Polish adaptation of *The Motivations of Marathoners Scales* (Masters, Ogles, Jolton, 1993) was used for the analysis. The questionnaire consists of nine scales measuring different motives for marathon running: life meaning, psychological coping, self-esteem, general health orientation, weight concern, competition, personal goal achievement, recognition, affiliation. The study showed five types of marathoners: *running enthusiasts*, *achievers*, *trying*, *ambitious* and *taking care of themselves*. Those types are partly similar to the ones introduced by Masters and Ogles (2003), although they also differ to some extent. In the paper description of the types is presented as well as relationship between the types and their comparison to the former discovered ones. Possible benefits of the research is presented.

Keywords: marathon, runners, typology, motives

Spis treści:

Spis treści:.....	4
Wstęp	6
Rozdział 1. Część teoretyczna	9
1.1. Wprowadzenie	9
1.2. Bieganie długodystansowe w perspektywie bio-psycho-społecznej	9
1.2.1. Bieganie maratonów ze względu na zdrowie fizyczne.....	9
1.2.2. Bieganie długodystansowe w perspektywie psychologicznej.....	10
1.2.3. Perspektywa społeczna biegania długodystansowego	11
1.3 Motyw	12
1.3.1. Motywy do biegania w ogóle	14
1.3.2. Motywy do biegania maratonów	17
1.3.3. Typologia maratończyków ze względu na motywy do biegania.....	21
1.4. Wnioski	24
Rozdział 2. Problem i metoda badań własnych	25
2.1. Wprowadzenie	25
2.2. Problemy i hipotezy badawcze	25
2.4. Operacjonalizacja zmiennych.....	25
2.4.1. Narzędzie nr 1 pt.: <i>Ankieta zbierająca dane demograficzne i treningowe</i>	26
2.4.2. Narzędzie nr 2 pt.: <i>Skala mierząca motywy maratończyków do biegania</i>	26
2.4.2.1. Konstrukcja <i>The Motivations of Marathoners Scales</i>	26
2.4.2.2. Adaptacja <i>The Motivations of Marathoners Scales</i>	29
2.4.2.2.1. Administracja	30
2.4.2.2.2. Ocena i interpretacja wyników	31
2.5. Plan, procedura i etapy badań	36
2.6. Dobór osób do badań	36
2.7. Organizacja i przebieg badań	37
Rozdział 3. Opis i interpretacja wyników badań własnych	38
3.1. Wprowadzenie	38
3.2. Statystyczny opis uzyskanych wyników	38
3.3. Statystyczne różnice pomiędzy wyodrębnionymi typami na skalach MOMS ...	46

3.4. Ocena podobieństwa typów do pierwotnej typologii	50
3.5. Dyskusja wyników w świetle literatury	51
3.5.1. Typ 1 – Entuzjaści Biegania	51
3.5.2. Typ 2 – Ludzie sukcesu	52
3.5.3. Typ 3 – Próbujący swoich sił	53
3.5.4. Typ 4 – Ambitni	54
3.5.5. Typ 5 – Troszczący się o siebie	55
3.6. Wnioski z badań	56
Zakończenie	58
Literatura	59
Spis tabel	62
Spis rysunków	63
Załączniki:	64

**UNIwersYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
w Poznaniu**

Piotr Krzywkowski

(331408)

Rola metafory w procesie rozumowania

Role of metaphor in reasoning

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2010

.....

podpis promotora

.....

data

Streszczenie

W niniejszej pracy, za pomocą technik analizy statystycznej i wspomaganiej komputerowo analizy treści z użyciem programu STADT 1.1 zbadano wpływ użycia różnych metafor do opisu problemu przestępczości na proces rozumowania. Badania wykazały, że metafory wpływały na sposób w jaki badani rozumieli przestępczość, co objawiło się różnicami w proponowanych przez nich rozwiązaniach problemu. Badania pokazały także, że metafora wpływa na rozumowanie uwypuklając jedne cechy oraz ukrywając inne cechy problemu przestępczości. Wyniki wskazały również na fakt, że uczestnicy badania nie byli świadomi wpływu metafory na ich rozumienie i nie uważali jej za znaczącą informację przy udzielaniu odpowiedzi.

Słowa kluczowe: metafora, metafora pojęciowa, analiza treści, komputerowo wspomaganą analizą treści, rozumowanie

Summary

This study, through the techniques of statistical analysis and computer-aided content analysis with program STADT 1.1, investigated the influence of using different metaphors to describe the problem of crime in reasoning. Research has shown that metaphors affect the way in which respondents understood crime, which was revealed by differences in their proposed solutions of the problem. The study also showed that metaphor influences the reasoning emphasizing some features and hiding other features of the problem of crime. The results have also indicated, that the participants were not aware of the impact of metaphor on their understanding and did not consider metaphor as influential information when answering.

Keywords: metaphor, conceptual metaphor, content analysis, computer-aided content analysis, reasoning

Spis treści

Wstęp	7
1. Rola i Funkcje Metafory	8
1.1 Klasyczne i współczesne definicje metafory	9
1.1.1. Koncepcja Lakoffa i Johnsona.....	12
1.2 Metafora w psychoterapii	14
1.3 Metafora w teorii organizacji.....	17
1.4 Metafory w nauczaniu	18
2. Analiza treści	19
2.1 Definicja.....	19
2.2 Przebieg klasycznej analizy treści	20
2.2.1 Wybór tekstu, czyli zebranie danych	20
2.2.2 Kodowanie tekstu.....	22
2.2.2.1 Wybór jednostki analizy	22
2.2.2.2 Tworzenie klucza kodowego.....	22
2.2.2.3 Kodowanie danych	23
2.2.2.4 Sprawdzanie rzetelności.....	23
2.2.3 Interpretacja wyników kodowania	23
2.3 Analiza treści wspomagana komputerowo	24
2.4 Program STADT 1.1.....	25
2.4.1 Wyrażenia regularne	26
2.4.2 Tworzenie słownika w programie STADT 1.1.....	26
2.4.3 Przebieg procesu działania programu STADT 1.1	27
2.4.4 Porównanie przebiegu klasycznej analizy treści i wspomaganej programem STADT 1.1.	30
3. Problem i metoda badań własnych.	32
3.1. Problem i hipotezy badawcze.....	32
3.2 Opis metody badań.	32
3.2.1 Przygotowanie badania.	32
3.2.1.1 Operacjonalizacja zmiennych.....	33
3.2.2 Obserwacja empiryczna.	34
3.2.3 Opracowanie materiału.	34

3.2.4 Analiza Statystyczna.....	37
4. Wyniki.....	38
4.2 Weryfikacja hipotez.....	40
4.3 Interpretacja wyników i dyskusja.....	44
Zakończenie.....	47
Literatura.....	48
Załączniki.....	52
Załącznik nr 1.....	52
Załącznik nr 2.....	53
Załącznik nr 3.....	54
Załącznik nr 4.....	55
Załącznik nr 5.....	56

Spis tabel

Tabela 2.1 Programy wspomagające analizę treści.....	25
Tabela 2.2 Przykładowe funkcje wyrażeń regularnych.....	26
Tabela 4.1 Zestawienie statystyk opisowych dla zmiennych ilościowych.....	39
Tabela 4.2 Częstość dla zmiennej Y1.....	39
Tabela 4.3 Częstość dla zmiennej Z2.....	39
Tabela 4.4 Częstość zmiennej S1.....	40
Tabela 4.5 Wyniki testu ANOVA dla zmiennych zależnych X1 i X2 oraz zmiennej niezależnej Y1.....	40
Tabela 4.6 Wyniki testu Turkey'a.....	41
Tabela 4.7 Wyniki test T i testu Levena'a.....	41
Tabela 4.8 Wyniki testu ANOVA dla zmiennych zależnych X1 i X2 oraz zmiennej pośredniczącej Z2.....	42

Spis rysunków

Rys. 1.1 Koncepcja Komparatystyczna.....	10
Rys. 1.2 Koncepcja interakcyjna.....	11

Rys. 1.3 Model interakcji między domenami.....	12
Rys. 1.4 Koncepcja mapowania między domenami. (litery alfabetu oznaczają poszczególne cechy domeny)	13
Rys. 1.5 Metafory wielokrotnie włożone.....	16
Rys. 2.1 Przebieg procesu klasycznej analizy treści.....	21
Rys. 2.2 Tworzenie słownika kodów na bazie klucza kodowego	27
Rys. 2.3 Schemat działania programu STADT 1.1	29
Rys. 2.4 Porównanie przebiegu klasycznej analizy treści z analizą wspomaganą STADT 1.1.....	31
Rys. 3.1 Przebieg procesu tworzenia słownika w programie STADT 1.1.....	35
Rys. 4.1 Frekwencja kodów w poszczególnych grupach badawczych.....	38
Rys. 4.2 wykres średnich zmiennych X1 i X2 dla grup zmiennej niezależnej Y.....	42
Rys. 4.3 Częstotliwość występowania a danej liczby słów z kodem Wirus w zależności od zmiennej Y1	43
Rys. 4.4 Częstotliwość występowania a danej liczby słów z kodem Bestia w zależności od zmiennej Y1	43
Rys. 4.5 Diagram przedstawiający stosunek procentowy osób świadomych do nieświadomych wpływu metafory.....	44

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Urszula Krzyżanowska

Nr albumu: 305313

Analiza treści blogów pro-ana

Content analysis of pro-ana blogs

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2012

.....
podpis promotora

.....
data

Streszczenie

Celem pracy było dokonanie charakterystyki blogów pro-ana i analizy treści w nich zawartych. Praca zawiera zarówno najważniejsze zagadnienia teoretyczne z zakresu blogowania, anoreksji i pro-ana, jak i część badawczą, w której przedstawiono wyniki badań własnych składających się z części ogólnej i szczegółowej.

Badania ogólne zostały przeprowadzone na grupie 60 blogów pro-ana, obejmowały takie elementy jak: adres blogu; nazwa kategorii na portalu Onet.pl., w których blog został odnaleziony; okres pisania blogu; liczba osób odwiedzających blog; liczba osób komentujących blog; informacja na temat tego, czy blog zawiera elementy charakterystyczne dla blogu jako gatunku internetowego: archiwum, statystyka, linki do innych blogów, okienko „o mnie”; informacje na temat tego, czy blog zawiera elementy charakterystyczne dla blogów pro-ana ze szczególnym uwzględnieniem *thinspirationi*; nick autora. Badania te pozwoliły na charakterystykę zewnętrzną tych blogów.

Badania szczegółowe zostały przeprowadzone z wykorzystaniem metody wspomaganą komputerowo analizy treści. Analizy tej dokonano na treściach pobranych z 10 blogów pro-ana i z 10 blogów adolescentek. W analizie starano się udzielić odpowiedzi na dwa pytania: Czy istnieje różnica treści w blogach pro-ana i blogach adolescentek? Jakie są typowe cechy funkcjonowania osób z kręgu pro-ana?

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, iż treści blogów osób z kręgu pro-ana od treści blogów adolescentek różnią takie kategorie, jak: lęk przed przybraniem na wadze, niezadowolenie z własnej wagi, perfekcjonizm, potrzeba samokontroli, zachowania mające na celu utrzymanie niskiej wagi ciała, poczucie winy, poczucie wyższości moralnej, potrzeba wsparcia, emocje negatywne, niska globalna samoocena. Analiza treści pozwoliła także na stwierdzenie, iż blogi pro-ana stanowią grupę wewnątrznie zróżnicowaną, a najczęściej pojawiające się słowa i wyrażenia w blogach pro-ana różnią się zasadniczo od słów i wyrażeń zawartych w blogach adolescentek.

Słowa kluczowe: pro-ana, blog, anoreksja, analiza treści, wspomaganą komputerowo analiza treści

Summary

The aim of this study was to characterize and prepare a content analysis of pro-ana blogs. It contains of theoretical part concerning blogging, anorexia, the phenomenon of pro-ana and empirical part where results of self-made research (general and specific) were described.

General research were done on a group of 60 pro-ana blogs and included such elements as: the address, the name of the category in which the blog was found on Onet.pl, the period of writing, the number of visitors and comments, the information about the characteristic elements for an Internet blog: archive, statistics, links to other blogs, a window “about me”, specific elements for a pro-ana blog especially “thinspiration”, nick of the author. This part allowed to make an external characteristic of pro-ana blogs.

In specific research was used a method of computer content analysis. It was performed on 10 pro-ana and 10 adolescence blogs. The analysis was designed to find an answer to two questions: Is there a difference in content between pro-ana and adolescence blogs? What are the typical functioning features of persons from pro-ana group?

As the research shows, the content of pro-ana blogs opposed to adolescences differs in categories such as: fear from gaining weight, being unsatisfied with ones weight, perfectionism, the need of self-control, behavior designed to maintain low weight, feelings of guilt, the sense of moral superiority, need for support, negative emotions, low global self-esteem. The results also show that pro-ana blogs is a group of internally varied blogs. Words and expressions that mostly occurred in pro-ana blogs differ of those used in adolescence blogs.

Keywords: pro-ana, blog, anororexia, content analysis, computer-assisted content analysis

Spis treści

Wstęp.....	8
1. Blogi i blogosfera	11
1.1. Blogi – informacje wstępne.....	11
1.2. Typy i kategorie blogów.....	11
1.3. Struktura blogu	14
1.4. Dlaczego ludzie czytają i piszą blogi?	15
1.5. Tematy poruszane na blogach	19
1.6. Anonimowość w internecie	20
2. Pro-anorexia	22
2.1. Charakterystyka subkultury pro-ana	22
2.2. Pro-ana a internet	24
2.3. Blogi typu pro-ana	25
3. Anoreksja a pro-ana.....	31
3.1. Anoreksja – symptomatologia	31
3.2. Modele genezy anoreksji.....	34
4. Blogi pro-ana w świetle badań własnych	38
4.1. Analiza ogólna	38
4.1.1. Charakterystyka badanego materiału	39
4.1.2. Wnioski	43
4.2. Analiza szczegółowa	43
4.2.1. Pytania badawcze i hipotezy.....	44
4.2.2. Metoda.....	47
4.2.3. Dobór analizowanych blogów	48
4.2.4. Przebieg badań.....	51
4.3. Wyniki analizy szczegółowej	54
4.3.1. Profile kategorii	54
Lęk przed przybraniem na wadze.....	55
Niezadowolenie z własnej wagi	56
Perfekcjonizm.....	57
Potrzeba samokontroli	58
Zachowania mające na celu utrzymanie niskiej wagi ciała	59
Poczucie winy	60

Poczucie wyższości moralnej.....	61
Potrzeba wsparcia.....	62
Emocje negatywne.....	63
Niska globalna samoocena.....	64
Opis wyników	65
4.3.2. Frekwencja słów	66
Opis wyników	67
4.3.3. Analiza skupień.....	68
Opis wyników	69
5. Wnioski z przeprowadzonych badań.....	71
Zakończenie	77
Literatura.....	82
Spis tabel.....	87
Spis fotografii i rysunków	88
Załączniki	89

UNIwersYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
w Poznaniu

Marta Kondys
(331567)

Wpływ poziomu narracyjności reklamy na oceny odbiorców
The influence of advertisement's narrativeness on the assessment of the audience

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

Poznań 2012

Kondys, Marta (2012). Wpływ poziomu narracyjności reklamy na oceny odbiorców. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 70 s., 31 poz. Bibl., 4 aneksy + 6 tabel.

Streszczenie

Człowiek - jako homo narrans - interpretuje rzeczywistość poprzez historie. Komunikuje się ze światem społecznym, dzięki schematowi narracyjnemu. Schemat narracyjny zawiera uniwersalne elementy: bohaterów, intencje, przeszkody i metody ich pokonywania. Są one wspólne dla większości tekstów kultury; począwszy od mitów, poprzez dzieła literackie, a skończywszy na reklamach. Po przełomie narracyjnym nadeszła fala zainteresowania problematyką narracji, co znalazło odzwierciedlenie między innymi w praktyce marketingowej. W niniejszej pracy przedstawiono, w jaki sposób historie mogą kreować wizerunek marki, oddziaływać na emocje odbiorców oraz pobudzać ich do identyfikacji z bohaterami reklam, a w rezultacie wzmacniać atrakcyjność reklamy oraz wpływać na podejmowanie decyzji konsumenckich.

Odwołując się do literatury z zakresu psychologii, literaturoznawstwa oraz teorii reklamy, analizowano i poddano empirycznej weryfikacji wpływ narracyjności na ocenę reklam. We wstępnej części badań - przeprowadzonej za pomocą Kwestionariusza Badającego Poziom Narracyjności Reklam - wyróżniono trzy grupy reklam: o wysokim, średnim i niskim poziomie narracyjności. Aby sprawdzić, czy istnieje związek między poziomem narracyjności reklamy a jej atrakcyjnością, wzbudzeniem chęci zakupu oraz racjonalizacją (skutecznym uzasadnieniem decyzji o zakupie) wśród 40 osób przeprowadzono badanie właściwe przy użyciu Kwestionariusza Oceny Reklam. Wyniki badań pokazały, że istnieje związek między poziomem narracyjności a dwoma - spośród trzech - zmiennymi zależnymi. Najbardziej atrakcyjne dla odbiorców okazały się reklamy średnio narracyjne. One też najskuteczniej uzasadniały decyzję o dokonaniu zakupu. Słowa kluczowe: NARRACYJNOŚĆ, REKLAMA, SCHEMAT NARRACYJNY

Summary

Human being - as homo narrans - interprets the reality through history. He communicates with the social world thanks to the narrative schema. Narrative schema includes universal elements: characters, intentions, obstacles and methods of overcoming them. They are shared for most of culture texts; starting from myths, through literary arts and finishing at advertisements. After the narrative breakthrough, there was a wave of sudden interest in the issues of narration, which has been reflected among others in marketing practice. The present thesis shows how history can create the image of the brand, impact the emotions of the recipients and stimulate them to identify themselves with the characters of the advertisements, and as a consequence: enhance the appeal of the advert and influence the decisions made by the consumers.

The impact of narrativeness on the assessment of the advertisement has been analyzed and verified empirically in reference to psychological literature, literary studies and theory of adverts. In the preliminary part of research, conducted with the Questionnaire Measuring the Level of Advert's Narrativeness, three groups of adverts have been distinguished: those of high, average and low level of narrativeness. To check if there is any connection between the level of advert's narrativeness, its attractiveness, arousal of customers' willingness to buy the advertised product and rationalization (effective justification of buying the product) 40 people have completed the Advert's Assessment Questionnaire. The results have shown that there is a significant link between the level of narrativeness and two out of three dependent variables. Adverts with average narrativeness have turned out to be the most attractive for the recipients. They were also the most effective in justifying the decision of the purchase.

Keywords: NARRATIVENESS, ADVERTISING, THE NARRATIVE SCHEMES

Spis treści

Wstęp.....	8
Rozdział 1. Reklama oparta na narracji. Analiza zjawiska w świetle literatury.....	10
1.1. Strategia storytellingu w świetle psychologii narracyjnej oraz teorii literatury.....	10
1.2. Rola autonarracji w tworzeniu tożsamości jednostki.....	12
1.3. Ekspozowanie wartości dodanej.....	14
1.4. Użyteczność koncepcji homo narrans i racjonalności narracyjnej w komunikacji reklamowej.....	15
1.5. Kontekstowość i niejednoznaczność reklamy narracyjnej.....	17
1.6. Rola emocji w reklamie narracyjnej.....	20
1.7. Myślenie paradygmatyczne vs. narracyjne.....	22
Rozdział 2. Narracja jako sposób kreowania symbolicznej wartości produktu.....	26
2.1. Postrzeganie marki a wizerunek społeczny konsumenta.....	26
Rozdział 3. Struktura i komponenty reklamowych narracji.....	30
3.1. Kryteria formalne narracji.....	30
3.2. Schemat narracyjny.....	31
Rozdział 4. Problem i metoda badań własnych.....	34
4.1. Problem badawczy.....	34
4.2. Problemy zależnościowe.....	35
4.3. Hipotezy badawcze.....	35
4.4. Opis procedury i organizacji badań.....	36
4.5. Metoda badawcza.....	37
4.6. Opis zmiennych.....	38
Rozdział 5. Analiza wyników badań własnych.....	39
5.1. Statystyczny opis uzyskanych wyników.....	39
5.2. Statystyczna weryfikacja hipotez badawczych.....	40
5.3. Dyskusja wyników.....	43
Zakończenie.....	46
Literatura.....	48

Spis tabel

Tabela 5.1. Opis statystyczny zmiennej niezależnej.....	39
Tabela 5.2. Wiek osób badanych.....	40
Tabela 5.3. Opis statystyczny zmiennych zależnych.....	40
Tabela 5.4. Różnice w ocenie atrakcyjności reklam o wysokim, średnim i niskim poziomie atrakcyjności.....	41
Tabela 5.5. Różnice w ocenie potencjału do wzbudzania chęci zakupu reklam o wysokim, średnim i niskim poziomie atrakcyjności.....	42
Tabela 5.6. Różnice w ocenie potencjału uzasadniania decyzji o zakupie reklam o wysokim, średnim i niskim poziomie atrakcyjności.....	43

Załączniki

Załącznik nr 1: Narzędzie nr 1 pt.: Kwestionariusz Badający Poziom Narracyjności Reklam – badanie wstępne.....	51
Załącznik nr 2: Narzędzie nr 2 pt.: Kwestionariusz Oceny Reklam – badanie właściwe.....	58
Załącznik nr 3: Tabele wyników surowych	65
Załącznik nr 4: Wyniki analiz statystycznych.....	69

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Anna Łącka

Nr albumu: 334085

Specyfika profilu zainteresowań studentów

Wydziału Studiów Edukacyjnych i Wydziału Nauk Społecznych

Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu

Specific interest profiles

of students Adam Mickiewicz University

Promotor:

prof. dr hab. Władysław Jacek Paluchowski

Poznań 2012

Łącka, Anna (2012). Specyfika profilu zainteresowań studentów Wydziału Studiów Edukacyjnych i Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu im. A. Mickiewicza. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr hab. W.J. Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 72 s., 18 poz. bibl., 2 załączniki, 6 rysunków, 9 tabel.

Streszczenie

Praca skupia się na zbadaniu typowych, a więc specyficznych profili zainteresowań studentów różnych kierunków studiów. Psychologia zainteresowań znajduje szerokie zastosowanie w poradnictwie zawodowym. Celem pracy jest opracowanie profili specyficznych dla studentów Wydziału Studiów Edukacyjnych oraz Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu im. A. Mickiewicza, które stanowią mogą informację zawodową dla kandydatów na studia. Do pomiaru zainteresowań zastosowano *Kwestionariusz Zainteresowań*, stanowiący skróconą wersję *Kwestionariusza Upodobań* autorstwa F. Kudera.

Pierwsza część pracy prezentuje teoretyczne podstawy pojęcia zainteresowań oraz procesu doradztwa zawodowego. Omówione zostały w niej również trzy podstawowe inwentarze do badania zainteresowań, w tym również narzędzie wykorzystane w trakcie procesu badawczego. Druga część natomiast zawiera opis przeprowadzonych badań oraz ukazuje uzyskane wyniki.

Badanie przeprowadzono na grupie 180 studentów z kierunków: Pedagogika, Pedagogika Specjalna, Psychologia, Socjologia, Filozofia, Kulturoznawstwo. Ustalono, iż spośród uzyskanych odpowiedzi można wyróżnić te, które uznaje się za specyficzne i charakterystyczne dla wybranego kierunku studiów.

Słowa kluczowe:

ZAINTERESOWANIA – DORADZTWO ZAWODOWE – INWENTARZE
ZAINTERESOWAŃ

Łącka, Anna (2012). Specific interests profiles of students Adam Mickiewicz University. Master's thesis supervised by professor W.J. Paluchowski, Poznan, Adam Mickiewicz University, Institute of Psychology, 72 pages, 18 references, 2 appendices, 6 figures, 9 tables.

Summary

The paper focuses on the investigation of common, and thereby specific interest profiles of students of different departments. The psychology of interest has a wide application in career counseling. The aim of this study is to describe the profiles specific to students of the Faculty of Educational Studies and the Faculty of Social Sciences of Adam Mickiewicz University, which could provide the professional information for potential future students. The interests were measured by means of Interest Questionnaire, which is an abridged version of the Kuder Preference Record.

The first part presents the theoretical basis for the concept of interest and career counseling process. It deals with the three basic inventories for interests investigation, including the methodological tool used during the conducted research. The second part describes the course of investigation and presents the results.

The study was conducted in a group of 180 students of different departments: Pedagogy, Special Pedagogy, Psychology, Sociology, Philosophy, Cultural Studies. It was established that among the obtained responses, one can distinguish those that are regarded as specific and characteristic to a group of students from a particular department.

Keywords:

INTEREST – CAREER COUNCELLING - INTEREST INVENTORY

Spis treści

WSTĘP	6
ROZDZIAŁ 1. TEORETYCZNE PODSTAWY POJĘCIA ZAINTERESOWAŃ	8
1.1 WPROWADZENIE.....	8
1.2 PODZIAŁ DEFINICJI ZAINTERESOWAŃ.....	8
1.3 PRZEGLĄD DEFINICJI ZAINTERESOWAŃ.....	10
1.4 KLASYFIKACJA ZAINTERESOWAŃ D.E. SUPERA.....	12
1.5 WNIOSKI.....	15
ROZDZIAŁ 2. TEORETYCZNE PODSTAWY DORADZTWA ZAWODOWEGO.....	16
2.1 WPROWADZENIE.....	16
2.2 PRZEGLĄD DEFINICJI DORADZTWA ZAWODOWEGO	16
2.3 KLASYFIKACJE KONCEPCJI DORADZTWA ZAWODOWEGO	18
2.3.1 <i>Klasyfikacja E.L. Herra i S.H. Cramera</i>	18
2.3.2 <i>Klasyfikacja D.E. Supera</i>	19
2.3.3 <i>Klasyfikacja S.T. Gladdinga</i>	21
2.4 KONCEPCJA ROZWOJU KARIERY ZAWODOWEJ D.E. SUPERA	22
2.5 WNIOSKI.....	25
ROZDZIAŁ 3. FUNKCJA ZAINTERESOWAŃ W DORADZTWIE ZAWODOWYM	26
3.1 WPROWADZENIE.....	26
3.2 KWESTIONARIUSZ PREFERENCJI ZAWODOWYCH HOLLANDA	26
3.2.1 <i>Podstawy teorii</i>	26
3.2.2 <i>Kwestionariusz Preferencji Zawodowych</i>	30
3.3 INWENTARZ ZAINTERESOWAŃ STRONGA.....	31
3.3.1 <i>Podstawy teorii</i>	31
3.3.2 <i>Inwentarz Zainteresowań Stronga</i>	32
3.4 KWESTIONARIUSZ PREFERENCJI ZAWODOWYCH KUDERA.....	33
3.4.1 <i>Podstawy teorii</i>	33
3.4.2 <i>Kwestionariusz Preferencji Zawodowych</i>	35
3.5 ROLA INWENTARZY ZAINTERESOWAŃ W PORADNICTWIE ZAWODOWYM.....	37
3.6 WNIOSKI.....	38
ROZDZIAŁ 4. PROBLEM I METODA BADAŃ WŁASNYCH	39
4.1 WPROWADZENIE.....	39
4.2 PROBLEM BADAWCZY	39
4.3 HIPOTEZY BADAWCZE.....	40
4.4 DEFINICJE I STRUKTURA BADANYCH CZYNNIKÓW	40
4.5 OPERACJONALIZACJA ZMIENNYCH.....	41
4.5.1 <i>Kwestionariusz upodobań</i>	41
4.5.2 <i>Narzędzie nr 1 pt.: Kwestionariusz Zainteresowań</i>	42
4.6 HIPOTEZY STATYSTYCZNE	44
4.7 PROCEDURA BADANIA	45
4.8. DOBÓR GRUPY BADANEJ	45

4.9 ORGANIZACJA I PRZEBIEG BADAŃ.....	47
ROZDZIAŁ 5. OPIS I INTERPRETACJA WYNIKÓW BADAŃ WŁASNYCH.....	48
5.1 WPROWADZENIE.....	48
5.2 STATYSTYCZNY OPIS UZYSKANYCH WYNIKÓW	48
5.3 STATYSTYCZNA WERYFIKACJA HIPOTEZ	50
5.3.1 Analiza hipotez dotyczących studentów Pedagogiki	50
5.3.2 Analiza hipotez dotyczących studentów Psychologii.....	53
5.3.3 Analiza hipotez dotyczących specyficznych obszarów zainteresowań	56
5.4 WNIOSKI Z BADAŃ	61
ZAKOŃCZENIE	63
LITERATURA	65
WYKAZ TABEL I RYSUNKÓW	66
ZAŁĄCZNIKI	67
ZAŁĄCZNIK NR 1 – KWESTIONARIUSZ ZAINTERESOWAŃ	67
ZAŁĄCZNIK NR 2 – WYNIKI SUROWE	72

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza

Wydział Nauk Społecznych

Krzysztof Stachowiak

Praca magisterska

**Dobór predykatów zmysłowych względem
preferowanego systemu percepcyjnego odbiorcy
w rozmowie handlowej**

Praca napisana pod kierunkiem

prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Podpis Promotora

.....

Poznań 2012

Abstract:

Niniejsza praca dotyczy wpływu zastosowania techniki doboru predykatów zmysłowych, względem preferowanego systemu percepcyjnego odbiorcy, w rozmowie handlowej. Opisano podstawy teoretyczne techniki doboru predykatów, również w odniesieniu do psychologii poznawczej. W treści pracy zawarto również dyskusję nad wynikami badań uzyskanymi w tej pracy i wynikami uzyskanymi przez inne prace badawcze na gruncie programowania neurolingwistycznego.

Podstawowym pytaniem na jakie szukano odpowiedzi było to, czy zastosowanie techniki doboru predykatów ma wpływ na ewaluację sprzedawcy, a jeśli tak, to w jaki sposób. Zastosowaną metodą badania był kwestionariusz w trzech różnych wersjach, różniących się zastosowanymi w nich predykatami zmysłowymi, a jednakowych pod względem skryptu rozmowy klienta i sprzedawcy. Ewaluacja sprzedawcy w badaniu miała miejsce z perspektywy osoby trzeciej, nie będącej bezpośrednim świadkiem zdarzenia.

Słowa kluczowe: programowanie neurolingwistyczne, predykaty zmysłowe, komunikacja, sieć semantyczna, systemy percepcyjne, modalności, raport, preferowany system percepcyjny, dopasowanie predykatów.

Spis treści

Wstęp.....	7
1.Podstawy NLP i predykaty zmysłowe.....	9
1.1 Programowanie neurolingwistyczne – podstawy.....	9
1.2 Zmysły percepcyjne w koncepcji NLP.....	10
1.3 Główne zmysły percepcyjne i różnice w odbiorze, oraz nadawaniu znaczeń.....	12
1.4 Wskazówki odnośnie używanych zmysłów.....	15
1.5 Submodalności i ich zastosowanie.....	18
1.6 Predykaty zmysłowe i preferowany system percepcyjny.....	20
1.7 NLP w terapii a dobieranie predykatów.....	22
1.8 NLP w handlu a dobieranie predykatów.....	24
2. Psychologia Poznawcza a podstawy programowania neurolingwistycznego.	26
2.1 Wstęp	26
2.2 Reprezentacje umysłowe – odzwierciedlenie rzeczywistości w umyśle	26
2.3 Koncepcja sieci semantycznej – mapa pojęć	27
2.4 Priming a stosowanie predykatów zmysłowych w komunikacji.....	30
2.5 Spostrzeganie jako proces oddolny i odgórny w kontekście doboru predykatów zmysłowych.....	31
2.6 Proces myślenia – rozumowanie i podejmowanie decyzji.....	32
2.7 Język.....	39
3. NLP – magia czy rzeczywistość ?.....	40
3.1 Historia powstania.....	40
3.2 Pierwsze badania.....	40
3.3 Dyskusja nad wynikami.....	41
3.4 NLP na sprzedaż – problem etyczny.....	43
3.5 Podsumowanie.....	45

4. Badanie Kwestionariuszowe.....	47
4.1 Problem badawczy, oraz hipotezy i zmienne.....	47
4.2 Metoda badawcza	49
4.3 Osoby badane i wyniki testowe.....	50
4.4 Weryfikacja hipotez badawczych.....	58
4.5 Dyskusja nad wynikami uzyskanymi w badaniu.....	61
4.6 Porównanie wyników z wynikami innych prac badawczych.....	62
Zakończenie.....	64
Załączniki.....	66
Bibliografia.....	75

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Kasper Kalinowski

Nr albumu: 340205

**Preferowanie bodźców ożywionych w nakierowywaniu uwagi
na elementy sceny spostrzeganej wzrokowo**

**The preferring of animate stimuli in guiding attention to
elements of scene perceived visually**

Promotor:

Prof. .dr hab. W.J. Paluchowski

podpis promotora

.....

data

.....

Poznań 2012

Spis treści

Streszczenie w języku polskim	9
Streszczenie w języku angielskim	10
Wstęp	11
Rozdział 1. Preferowanie obiektów ożywionych – kontekst teoretyczny i badawczy	
1.1. Wprowadzenie	13
1.2. Podstawowe założenia paradygmatu psychologii ewolucyjnej.....	14
1.2.1. Podstawowe założenia psychologii ewolucyjnej	14
1.2.2. Zarzuty wobec psychologii ewolucyjnej	18
1.3. Ewolucyjna psychologia poznawcza.....	19
1.4. Modułowy model architektury poznawczej.....	22
1.5. Uwaga.....	23
1.5.1. Uwaga w ujęciu klasycznym.....	23
1.5.2. Uwaga w ujęciu psychologii ewolucyjnej.....	24
1.5.3. Funkcjonowanie mechanizmów uwagowych, a bodźce zagrażające ..	24
1.5.4. Proces kategoryzacji bodźców ożywionych	26
1.5.5. Proces kategoryzacji obiektów naturalnych oraz wytworów człowieka. 27	
1.6. Moduł poznawczy odpowiadający za detekcję bodźców ożywionych	29
1.7. Hipotezy.....	34
1.7.1. Hipoteza śledzenia istot ożywionych, a trening.....	34
1.7.2. Hipoteza śledzenia istot ożywionych a niejednorodność grupy bodźców ożywionych	35
1.7.3. Rodzaj użytych bodźców a hipotezy	35
1.8. Hipoteza śledzenia istot ożywionych – uwagi krytyczne.....	36
Rozdział 2. Metoda badań własnych	
2.1. Uczestnicy.....	37

2.2. Narzędzia badawcze i materiały	37
2.3. Procedura	39
Rozdział 3. Wyniki badań własnych	
3.1. Opracowanie wyników surowych	41
3.2. Rozkład średnich czasów reakcji na bodźce z każdej kategorii	41
3.3. Statystyki opisowe i rozkłady zmiennych	42
3.3.1 Średnie czasy reakcji	42
3.3.1.1. Średnie czasy reakcji dla każdej kategorii	42
3.3.1.2. Średnie czasy reakcji dla bodźców z kategorii ożywione oraz nieożywione	44
3.4. Częstości odpowiedzi prawidłowych – nieprawidłowych	50
3.4.1. Częstości odpowiedzi prawidłowych - nieprawidłowych dla bodźców z kategorii ożywione oraz nieożywione	51
3.4.2. Częstości odpowiedzi prawidłowych – nieprawidłowych dla bodźców ze wszystkich prezentowanych kategorii	51
3.5. Weryfikacja hipotez	52
3.5.1. Czas reakcji oraz trafność rozpoznań jest zbliżona w grupie myśliwych i nie myśliwych	52
3.5.1.1. Średnie czasy reakcji na bodźce ożywione w grupie myśliwych i nie myśliwych	52
3.5.1.2. Ilość trafnych rozpoznań bodźców ożywionych w grupie myśliwych i nie myśliwych	56
3.5.2. Zarówno czas reakcji, jak i trafność rozpoznawania drapieżników będzie wyższa niż w przypadku bodźców neutralnych	59
3.5.2.1. Czas reakcji na bodźce z kategorii drapieżniki będzie krótszy niż w przypadku bodźców neutralnych.	59

3.5.2.2. Ilość poprawnych rozpoznań bodźców z kategorii drapieżniki będzie wyższa niż w przypadku bodźców neutralnych.	61
3.6. Uzupełniające analizy statystyczne	63
3.6.1. Wyniki zależności średniego czasu reakcji od rodzaju udzielanych odpowiedzi (poprawna – niepoprawna).....	63
Rozdział 4. Interpretacja wyników badań własnych	
Zakończenie	67
Literatura cytowana	68
Załączniki	
Załącznik 1. Instrukcja wyświetlana przed pilotażową częścią zadania eksperymentalnego	72
Załącznik 2 – . Instrukcja wyświetlana przed właściwą częścią zadania eksperymentalnego	73
Spis tabel, wykresów i rycin	
Ryc. 1. Krzyżyk – punkt fiksacji wzroku	40
Tabela 1. Rozkłady średnich czasów reakcji dla bodźców z każdej kategorii.....	42
Tabela 2. Średnie czasy reakcji dla bodźców z kategorii ożywione oraz nieożywione	43
Wykres 1. Średnie czasy reakcji dla bodźców z każdej kategorii w grupie myśliwych.	44
Wykres 2. Średnie czasy reakcji dla bodźców z każdej kategorii w grupie nie myśliwych.....	45

Tabela 3. Średnie czasy reakcji dla bodźców z kategorii ożywione oraz nieożywione.....	46
Wykres 3. Średnie czasy reakcji dla bodźców z kategorii ożywione oraz nieożywione w grupie nie myślących.....	47
Wykres 4. Średnie czasy reakcji dla bodźców z kategorii ożywione oraz nieożywione w grupie mężczyzn nie myślących.....	48
Wykres 5. Średnie czasy reakcji dla bodźców z kategorii ożywione oraz nieożywione w grupie kobiet nie myślących.....	49
Wykres 6. Średnie czasy reakcji dla bodźców z kategorii ożywione oraz nieożywione w grupie myślących (wyłącznie mężczyźni).....	50
Tabela 5. Częstości odpowiedzi prawidłowych – nieprawidłowych dla bodźców z kategorii ożywione oraz nieożywione.....	51
Tabela 6. Częstości odpowiedzi prawidłowych dla bodźców ze wszystkich kategorii.....	52
Tabela 7. Średnie czasy reakcji na bodźce ożywione i nieożywione.....	53
Wykres 7. Średnie czasy reakcji na bodźce ożywione	54
Wykres 8. Średnie czasy reakcji na bodźce nieożywione.....	55
Tabela 8. Różnice między średnimi czasami reakcji dla bodźców ożywionych i nieożywionych.....	56
Tabela 9. Analiza testem wielokrotnych porównań parami w zakresie czasu reakcji na bodźce nieożywione	56
Tabela 10. Częstości poprawnych odpowiedzi dla bodźców z kategorii ożywione i nieożywione dla wszystkich grup	57
Wykres 9. Trafność rozpoznania bodźców ożywionych.....	58
Wykres 10. Trafność rozpoznania bodźców z kategorii nieożywione	59
Tabela 11. Analiza testem wielokrotnych porównań parami w zakresie trafności rozpoznania bodźców nieożywionych.....	60

Tabela 12. Czas reakcji na bodźce kategorii drapieżniki i neutralne	61
Tabela 13. Częstości poprawnych odpowiedzi dla bodźców ze wszystkich kategorii	62
Tabela 14. Porównanie trafności rozpoznań bodźców z kategorii drapieżniki i neutralne	63
Tabela 15. Zależności średniego czasu reakcji dla bodźców z wszystkich kategorii od rodzaju udzielanych odpowiedzi (poprawna – niepoprawna)	64

Streszczenie

Kasper Kalinowski (2012). Preferowanie bodźców ożywionych w nakierowywaniu uwagi na elementy sceny spostrzeganej wzrokowo. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr hab. W. J.

Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 73 s., 29 poz. bibl., 2 załączniki, 15 tabel. + 9 wykresów

Celem pracy jest empiryczna weryfikacja hipotezy śledzenia istot ożywionych autorstwa Newa, Tooby'ego i Cosmides (2007) wraz z uzupełniającymi ją modyfikacjami. Hipoteza śledzenia istot ożywionych postuluje istnienie ukształtowanego w toku rozwoju filogenetycznego modułu poznawczego odpowiedzialnego za nakierowywanie uwagi na bodźce ożywione i ich trafne rozpoznawanie. Przebadano 51 osób (dwie grupy – pierwsza nieodróżnicowana - 14 kobiet i 15 mężczyzn, średnia wieku 26 lat, druga grupa - myśliwi - 21 mężczyzn, średnia wieku 36 lat). W celu zebrania danych użyto programu komputerowego prezentującego osobom badanym zdjęcia z czterech kategorii (bodźce ożywione - neutralne, drapieżniki, bodźce nieożywione - codziennego użytku i znaki), który zapisywał czas reakcji i poprawność detekcji zmian na fotografiach. Do weryfikacji normalności rozkładu użyto testu Shapiro-Wilk, do dalszych analiz testów nieparametrycznych. Hipotezy zaproponowane w pracy uzupełniają dotychczasowe rozumienie hipotezy śledzenia istot ożywionych. Pierwsza hipoteza zakładała, że umiejętność rozpoznawania bodźców ożywionych jest umiejętnością, która nie poddaje się treningowi w toku rozwoju ontogenetycznego. Oczekiwano, że zarówno czas reakcji jak i trafność rozpoznań bodźców ożywionych będzie zbliżona w obu grupach porównawczych. Druga hipoteza zakładała, że bodźce ożywione nie stanowią grupy jednorodnej i podzielono je na dwie podkategorie (bodźce zagrażające i neutralne). Oczekiwano, że zarówno czas reakcji jak i trafność rozpoznań drapieżników będzie wyższa. Hipotezy nie potwierdziły się.

Słowa kluczowe – PSYCHOLOGIA EWOLUCYJNA, TESTOWANIE HIPOTEZ POZNAWCZYCH, ADAPTACJA SENSORYCZNA, UWAGA WZROKOWA

Summary

Kasper Kalinowski (2012). The preferring of animate stimuli in guiding attention to elements of scene perceived visually MA thesis written under the supervision of prof. dr hab. W. J. Paluchowski, Poznań: Institute of Psychology, UAM, 73 s., 29 number of bibliographic items., 2 annexes, 15 tables +9 diagrams.

The aim of this work is the empirical verification of the New, Tooby and Cosmides's (2007) hypothesis, together with the modifications supplementing it, about the animate entities' tracing. The hypothesis of the animate entities' tracing assumes the formation of a cognitive module responsible for channeling attention to animate stimuli and the correct recognition of these stimuli; the theory claims the module to be shaped in the process of the phylogenetic development. The research has been carried out on 51 people divided into two groups: a homogenous one (14 women and 15 men; average age: 26), and a diversified one (21 men, average age 36.) In order to collect the data a computer program has been used, firstly, in order to present to the respondents the photographs falling into four categories (animate stimuli: neutral and predators, inanimate stimuli: objects of every-day use and signs), and secondly, to record the reaction time and the accuracy of the detection of the changes in the photographs. The verification of the normalcy of the disintegration has been executed with a Shapiro-Wilk test, and further analysis with nonparametric tests. The hypothesis proposed in this thesis seem to be supplementing the current understanding of the hypothesis of the animate entities' tracing. The first hypothesis assumed that the ability of recognition of animate stimuli constitutes a capacity which does not undergo a training in the process of ontogenetic development. It has been expected that both the reaction time and the accuracy of the recognition of animate stimuli would be comparable in both groups. The second hypothesis postulated that animate stimuli do not constitute a homogenous group, therefore they have been divided into two subcategories (threatening and neutral stimuli). It has been expected that both the reaction time and the accuracy of recognition of the predators would be higher. The hypothesis turned out to be false.

Key words – EVOLUTIONARY PSYCHOLOGY, COGNITIVE HYPOTHESIS TESTING, SENSORY ADAPTATION, VISUAL ATTENTION

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Paulina Popławska-Kleotko

Nr albumu: 309857

Etykieta społeczna a związek nadziei na sukces i roszczeniowości

The social etiquette and the relationship between hope for success and
entitlement

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

podpis promotora

.....

data

.....

Poznań, 2012

Streszczenie

Celem pracy była analiza relacji etykiety społecznej ze związkiem nadziei na sukces i roszczeniowości. Za operacjonalizację etykiety społecznej przyjęto postrzeganą opłacalność studiowania na różnych uczelniach pod kątem późniejszych szans na znalezienie pracy w zawodzie. Sprawdzono na ile różnica między uczelniami wpływa na związek nadziei na sukces oraz roszczeniowości w jej trzech formach (Walka o swoje, Wiara w obligacje, Mściwość). Badanie o charakterze korelacyjnym przeprowadzono na reprezentatywnej grupie studentów Politechniki Poznańskiej i Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza ($N = 123$). Byli to studenci I i II roku studiów uzupełniających magisterskich – osoby powoli wkraczające na rynek pracy. W badaniu wykorzystano dwa narzędzia samoopisowe: Kwestionariusz Nadziei na Sukces autorstwa Snydera w polskiej adaptacji Łaguny, Trzebińskiego i Zięby oraz Kwestionariusz Roszczeniowości Żemojtel-Piotrowskiej i Piotrowskiego. Do weryfikacji normalności rozkładu zastosowano test Z Kołmogorowa-Smirnowa, a do dalszych analiz - testy nieparametryczne. Do analizy roli etykiety społecznej jako czynnika moderującego zastosowano wielowymiarową analizę wariancji MANOVA. Wyniki przeprowadzonych analiz nie potwierdziły postawionej tezy o istotnej roli etykiety społecznej jako moderatora badanego związku. Etykieta społeczna różnicowała osoby badane jedynie w zakresie poziomu nadziei na sukces. Pozostałe wyniki przeprowadzonych badań dostarczyły danych na temat dodatnich korelacji roszczeniowości właściwej oraz Walki o swoje z nadzieją na sukces i z subiektywnym szacowaniem perspektyw na znalezienie pracy po studiach. Wyniki te akcentują także rolę aktywnej formy roszczeniowości (Walki o swoje), która przeczy potocznej negatywnej konotacji postawy roszczeniowej.

Słowa kluczowe: nadzieja na sukces, roszczeniowość, typy roszczeniowości, etykieta społeczna, zatrudnienie, postawa, psychologia pozytywna

Summary

The aim of this study was to analyze the relationship between the social etiquette and relationship between hope for success and entitlement. In this case, social etiquette was perceived as profitability of studying at different universities in order to have better chances for employment after graduation. An impact between different universities and hope for success as well as forms of entitlement (Fighting for Rights, Belief in Obligations, Vindictiveness) was explored. The correlational study involved the representative group of students ($N = 123$) from Poznan University of Technology as well as Adam Mickiewicz University. The study included first and second year students of MA course – young people slowly looking for a job. In the study there were two self-descriptive questionnaires used: Snyder's Hope for Success Questionnaire in polish adaptation by Łaguna, Trzebiński, Zięba, and Entitlement Questionnaire by Żemojtel-Piotrowska and Piotrowski. The Z Kolmogorowa-Smirnowa Test was used to check if the variables are normally distributed in the population and the "nonparametric" tests were used for further analyses. To analyze the role of social etiquette as a moderator, in the study the multivariate analysis of variance MANOVA was used. The results didn't confirm the argument about the valid role of social etiquette as moderator of the analyzed relationship. The social etiquette differentiated only the level of hope for success. Other results of the study show that pure entitlement and Fighting for Rights correlated positively with hope for success and subjective estimation of the chances for employment after graduation. The significant conclusion of the study is the active form of entitlement (Fighting for Rights), which contradicts common negative connotation of entitlement attitude.

Key words: hope for success, entitlement, types of entitlement, social etiquette, employment, attitude, positive psychology

Spis treści

Wstęp.....	6
1.1. Roszczeniowość.....	8
1.1.1. Roszczeniowość a sprawiedliwość świata społecznego.....	9
1.1.2. Młodzi roszczeniowi – pokolenie Y.....	13
1.1.3. Syndrom L.....	15
1.1.4. Sześcienny model aktywności.....	17
1.1.5. Trzy wymiary roszczeniowości.....	18
1.1.6. Kultura niezadowolenia.....	19
1.2. Nadzieja.....	21
1.2.1. Nadzieja na sukces.....	22
1.2.2. Nadzieja na sukces a radzenie sobie ze stresem.....	23
1.2.3. Nadzieja na sukces a zbliżone konstrukty.....	24
1.2.4. Nadzieja podstawowa.....	24
1.2.5. Nadzieja w ujęciu Kozielskiego.....	27
1.2.6. Nadzieja na sukces a optymizm.....	29
1.2.7. Nadzieja a poczucie własnej skuteczności.....	30
1.2.8. Nadzieja a funkcjonowanie jednostki.....	30
1.2.9. Nadzieja jako niespecyficzny czynnik leczący.....	31
1.2.10. Podsumowanie.....	33
1.3. Etykieta społeczna związana z kierunkiem kształcenia.....	34
Rozdział 2. Problem i metoda badań własnych.....	37
2.1. Metodologia.....	37
2.2. Hipoteza badawcza.....	39
2.3. Procedura badania.....	41
Rozdział 3. Analiza wyników badań własnych.....	43
3.1. Wyniki ogólne.....	43

3.2. Opracowanie statystyczne.....	48
3.3. Dyskusja wyników.....	53
Zakończenie.....	59
Literatura	61

**UNIwersytet Wrocławski
Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych
Instytut Psychologii
we Wrocławiu**

Ilona Gniadek- Czaińska

(205961)

**Związek cech temperamentu i odczuwanego stresu z zjawiskiem
nadmiernego obciążania się pracą**
*Association of temperamental traits and perceived stress with the phenomenon of excessive
burdening with work*

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
Prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

Wrocław 2013

Streszczenie

Praca podejmuje problem z zakresu nadmiernego obciążania się pracą. Celem pracy było sprawdzenie czy nadmierne obciążanie się pracą wykazuje związek z temperamentem i odczuwanym stresem. Do badania użyto Kwestionariusza Nadmiernego Obciążania się Pracą, Formalnej Charakterystyki Zachowania – Kwestionariusza Temperamentu i Skali Odczuwanego Stresu PSS-10.

Cechy temperamentu rozpatrywano z perspektywy Regulacyjnej Teorii Temperamentu autorstwa Jana Strelaua. Natomiast opisując zjawisko stresu psychologicznego skupiono się na aspektach stresu związanych z pracą. Obciążanie się pracą to zjawisko skomplikowane i trudne do zdefiniowania, tożsamo zestawiane z pracoholizmem. Najczęściej definiowane jako procesy psychiczne i zachowania jednostki związane z pracą, które powtarza w sposób kompulsywny, odczuwając wewnętrzny przymus. Istotny w tym zjawisku jest aspekt utraty kontroli.

Badania przeprowadzono na grupie 60 pracowników banku. Dzięki przeprowadzonym badaniom możliwa była weryfikacja hipotez o związkach pomiędzy wynikami kwestionariusza KOP a kwestionariusza FCZ- KT oraz PSS-10. Analiza statystyczna uzyskanych wyników pozwoliła na przyjęcie trzech z sześciu postawionych hipotez, mówiących o istnieniu korelacji pomiędzy nadmiernym obciążaniem się pracą a perseweratywnością i odczuwanym stresem.

Słowa klucze:

Nadmierne obciążanie się pracą

Stres

Temperament

Summary

The paper discusses the problem of excessively burdening oneself with work. This master thesis objective was to verify: if excessive burdening oneself with work is related to temperament and perceived stress. The Excessive Burdening with Work Questionnaire, Formal Characteristics of Behavior – Temperament Inventory and Perceived Stress Scale 10 was used.

Temperament traits considered from the perspective of the Regulatory Temperament Theory by Jan Strelau. Describing the effect of psychological stress focuses on aspects of work-related stress. Excessive burdening oneself with work is a very complicated phenomenon and it is hard to give its full, clear definition, is regarded as equivalent to workaholism. Most defined as the mental processes and behaviors associated with the work, which is repeated in a compulsive, feeling internal compulsion. Important in this phenomenon is an aspect of loss of control.

Research was conducted on a group of 60 employees of a bank. Research allowed the verification of the hypotheses concerning the relations between the results of the Excessive Burdening with Work Questionnaire and Formal Characteristics of Behavior – Temperament Inventory and Perceived Stress Scale 10. The statistical analysis of the obtained results facilitated accepting three of the six hypotheses formed with regard to the correlation between the excessively burdening oneself with work and perceived stress, also between the excessively burdening oneself with work and perseverance.

Key words:

Excessive burdening with work

Stress

Temperament

Spis treści

Wstęp.....	7
1. Temperament	8
1.1. Definicje Temperamentu	8
1.2. Regulacyjna teoria temperamentu	9
1.2.1. Struktura temperamentu	10
1.2.2. Podstawowe typy osobowości.....	13
2. Stres.....	16
2.1. Definicje stresu	16
2.2. Koncepcje stresu	16
2.2.1. Transakcyjna koncepcja stresu	17
2.3. Źródła stresu.....	18
2.3.1. Przeciążenie jako źródło stresu	18
2.3.2. Praca jako źródło stresu.....	19
3. Nadmierne obciążanie się pracą i pracoholizm.....	22
3.1. Nadmierne obciążanie się pracą	22
3.1.1. Przyczyny nadmiernego obciążania się pracą.....	23
3.1.2. Nadmierne obciążanie się pracą a pracoholizm.....	25
3.2. Pracoholizm	30
3.2.1. Typologia pracoholików	31
3.2.2. Fazy pracoholizmu.....	33
3.3. Nadmierne obciążanie się pracą a temperament	34
3.4. Nadmierne obciążanie się pracą a stres	36
4. Problem i metoda badań	38
4.1. Wprowadzenie	38
4.2. Problem badawczy	38
4.3. Hipotezy badawcze.....	39
4.4. Zmienne i ich wskaźniki	41

4.5. Metody badania	41
4.5.1. Kwestionariusz obciążania się pracą (KOP)	41
4.5.2. Formalna Charakterystyka Zachowania – Kwestionariusz Temperamentu (FCZ – KT)	42
4.5.3. Skala Odczuwanego Stresu PSS-10	43
4.6. Procedura i organizacja badania	43
4.7. Dobór osób do badania.	43
5. Analiza wyników badań własnych	44
5.1. Wyniki	44
5.2. Dyskusja wyników	50
Zakończenie	56
Bibliografia	57
Spis tabel	59
Spis rysunków	59

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII

KAROLINA ROWGAŁO

WYKORZYSTYWANIE MECHANIZMÓW ZNANYCH Z GIER JAKO
NARZĘDZIA DO ZMIANY ZACHOWANIA
The use of game mechanisms as a tool for behavior change

Praca magisterska napisana pod kierunkiem
Prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

WROCŁAW 2013

Streszczenie

Celem niniejszej pracy było przedstawienie ram teoretycznych narzędzia wykorzystującego mechanizmy znane z gier do indukowania zmiany zachowań, jakim może zostać nazwana gamifikacja, a następnie zweryfikowanie jego zastosowań w praktyce. Na wstępie, sięgając po wiedzę z zakresu ludologii oraz interakcji człowiek – komputer, przeanalizowano genezę i rozwój rozpatrywanego fenomenu. Następnie przedstawiono proponowane przez różnych autorów definicje gamifikacji, zarówno te występujące na polu praktycznym, jak i akademickim. Szczególną uwagę poświęcono psychologicznym aspektom zjawiska, nawiązując do teorii z zakresu behawioryzmu, psychologii poznawczej oraz pozytywnej. Empiryczną część pracy oparto na jakościowej analizie czterech praktycznych zastosowań: *The Speed Camera Lottery*, *Nike+*, *HabitRPG*, *SuperBetter*. Interpretacja wyników wnioskuje, doprowadziła do wyróżnienia dwóch typów gamifikacji: opartej na działaniu lub doświadczaniu oraz oceny ich potencjalnej efektywności.

Słowa kluczowe: gamifikacja, mechanizmy znane z gier, zmiana zachowania

Summary

The aim of this paper was to introduce the theoretical framework for gamification – tool that uses game mechanisms for behavior change, and then to verify its application in practice. At the outset reaching for the knowledge of Game Studies and Human – Computer Interaction, the origins and development of the phenomenon were examined. Next, both academic and used in practice definitions of gamification were presented. Particular attention was paid to the psychological aspects of the phenomenon, including Behaviorism, Cognitive and Positive Psychology. The empirical part of the following paper was based on qualitative analysis of four applications: *The Speed Camera Lottery*, *Nike +*, *HabitRPG*, *SuperBetter*. Interpretation of the results led to distinguish two types of gamification: action – based and experience – based. Potential effectiveness of each application was assessed.

Key words: gamification, game mechanisms, behavior change

Spis Treści

Streszczenie	2
Wprowadzenie	6
1. Geneza gamifikacji	7
1. 1. Ewolucja gier	7
1. 2. Ludologia	9
1. 3. Human – Computer Interaction.....	12
1. 4. W kierunku nowych gier	14
1. 5. Wnioski	16
2. Definicja gamifikacji	18
2. 1. Wzrost zainteresowania grami	18
2. 2. Definicje na polu praktycznym	20
2. 3. Definicje na polu akademickim	23
2. 4. Usytuowanie zjawiska.....	25
2. 5. Mechanizmy znane z gier.....	26
3. Psychologiczne aspekty gamifikacji.....	33
3. 1. Motywy graczy.....	33
3. 2. Teorie psychologiczne wyjaśniające podstawy gamifikacji	41
3. 2. 1. Behawioryzm.....	41
3. 2. 2. Psychologia poznawcza.....	45
3. 2. 3. Flow	49
3. 3. Wnioski	51
4. Praktyczne zastosowania mechanizmów gamifikacyjnych w kontekście zmiany zachowania.....	52
4. 1. The Speed Camera Lottery.....	53
4. 1. 1. Opis.....	53
4. 1. 2. Zastosowane elementy i techniki projektowania znane z gier	53
4. 1. 3. Realizowane motywy	54
4. 1. 4. Wnioski.....	54
4. 2. Nike +.....	55
4. 2. 1. Opis.....	55
4. 2. 2. Zastosowane elementy i techniki projektowania znane z gier	56
4. 2. 3. Realizowane motywy	57

4. 2. 4. Wnioski.....	59
4. 3. HabitRPG	59
4. 3. 1. Opis.....	59
4. 3. 2. Zastosowane elementy i techniki projektowania znane z gier	60
4. 3. 3. Realizowane motywy	61
4. 3. 4. Wnioski.....	62
4. 4. SuperBetter.....	62
4. 4. 1. Opis.....	62
4. 4. 2. Zastosowane elementy i techniki projektowania znane z gier	63
4. 4. 3. Realizowane motywy	66
4. 4. 4. Wnioski.....	67
4. 5. Podsumowanie	68
5. Interpretacja wyników badań własnych.....	69
5. 1. Zastosowane elementy i techniki znane z gier	69
5. 2. Realizowane motywy	71
5. 3. Wnioski	73
6. Zagrożenia i krytyka zjawiska	75
7. Podsumowanie	77
Literatura.....	79
Spis tabel.....	82
Spis rysunków	83

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII

NADII WALCZYŃSKA

ZASTOSOWANIE PROGRAMU KOMPUTEROWEGO DO
GENEROWANIA ZADAŃ TESTU SPRAWNOŚCI UMYSŁOWEJ

Praca magisterska napisana pod kierunkiem:
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

WROCŁAW 2013

Spis treści

Streszczenie	4
Abstract.....	5
1.Wstęp	6
2.Testy psychologiczne.....	8
2.1. Definicja testów psychologicznych.....	9
2.2. Definicja sprawności umysłowej.....	10
2.3. Geneza testów psychologicznych.....	12
2.4. Współczesne testy inteligencji	15
2.4.1. Skala Inteligencji Wechslera – wersja dla dorosłych i wersja dla dzieci	17
2.4.2. Test Diagnozy Możliwości Intelktualnych	17
2.4.3. Test Matryc Ravena.....	18
2.5. Problem monitorowania zmian – wersje równoległe testów.....	24
3. Komputerowe wersje testów psychologicznych.....	26
3.1. Komputer – historia i jego rola we współczesnym świecie	27
3.2. Przykłady komputerowych testów psychologicznych	29
3.3. Generowanie zadań – rozwiązanie problemu monitorowania	32
4. Autorski test komputerowy - przykład generowania zadań	34
4.1. Opis aplikacji.....	34
4.2. Opis działania programu	34
4.3. Implementacja kodu źródłowego	38
4.3.1. Generowanie zadania – losowanie wartości przyrostu.....	39
4.3.2. Generowanie zadania – losowanie liczby figur.....	41
4.3.3. Generowanie zadania – dystraktory	44
4.3.4. Generowanie odpowiedzi	44
4.3.5. Obliczanie poziomu trudności zadania.....	45
4.3.6. Badanie czasu reakcji i czasu refleksji	46
4.3.7. Szczegółowy schemat blokowy modułu generującego zadania.....	46
5. Metodologia badania	49
5.1. Cel badania.....	49
5.2. Pytania badawcze	49

5.3. Hipotezy	49
5.4. Metoda.....	50
5.4.1. Osoby badane	50
5.4.2. Narzędzie badawcze	50
5.4.3. Procedura badania	52
6. Wyniki i ich analiza	54
6.1. Ogólna liczba poprawnych i błędnych odpowiedzi	54
6.2. Poziom trudności – podejście oparte na frakcji poprawnych odpowiedzi	57
6.3. Poziom trudności – podejście empiryczne oparte na czasie reakcji	58
6.4. Wyuczalność - zależność pomiędzy wynikami w pierwszej i drugiej turze oparte na standardowym wyniku testu	63
6.5. Wyuczalność - zależność pomiędzy wynikami w pierwszej i drugiej turze oparte na unormowanym wyniku test	64
6.6. Zależność między czasami reakcji i refleksji	66
7. Podsumowanie	67
7.1. Dyskusja wyników	67
7.2. Możliwe kierunki rozwoju	68
7.3. Zakończenie	69
Literatura.....	71
Spis tabel.....	73
Spis rysunków.....	74
Dodatek A – Instrukcja obsługi programu.....	75
Dodatek B – Płyta z programem.....	79

Streszczenie

Niniejsza praca stanowi próbę odpowiedzi na pytanie, czy możliwe i realne jest stworzenie rzetelnego testu komputerowego, który umożliwiłby niedeterministyczne generowanie według przyjętej zasady zadań testu badającego sprawność umysłową. W tym celu, z użyciem autorskiego programu komputerowego automatycznie generującego według reguły progresu zadania dwukrotnie przeprowadzono badania na 48 osobowej grupie, z której wyselekcjonowano 31 osobową grupę badawczą. Tezy które zostały postawione, to: wraz ze wzrostem poziomu trudności pytania, rośnie czas udzielenia odpowiedzi; wynik odpowiedzi w drugiej turze jest lepszy, niż w pierwszej (zjawisko wyuczalności); istnieje współzależność pomiędzy czasami reakcji i refleksji. Wykazano, że wraz z poziomem trudności zadania rośnie średni czas potrzebny na jego rozwiązanie. Zaobserwowano, że nie istnieje współzależność między czasem reakcji i czasem refleksji. Ponadto zauważono, że nie występuje zjawisko wyuczalności polegające na udzielaniu coraz lepszych odpowiedzi w kolejnych podejściach do testu.

Słowa kluczowe: testy komputerowe, testy równoległe, testy inteligencji, generowanie zadań, komputer w psychologii.

Abstract

Hereby paper constitutes an attempt to answer the question whether it is possible and feasible to create a fair test of a computer, which would allow non-deterministic tasks generating, according to accepted principle. These tasks will be used in a test which measures a mental efficiency. For this purpose, using a genuine computer program which automatically generates tasks according to the progress rule, double testing procedure was conducted on 48 persons probe, from which a group of 31 persons was chosen. Theses that have been raised are: with increasing a level of difficulty of a question, response time increases; the result of an answer in the second round is better than the first one (mastering phenomenon); there exists a correlation between response time and reflection. It has been proved that with the level of difficulty of the task the average time needed for the solution increases. It has been observed that there is no correlation between response time and the time of reflection. Additionally it was noted that there does not exist the mastering phenomenon consisting in giving better and better responses in consecutive approaches to the test.

Keywords: computer tests, parallel tests, intelligence tests, item generation, computer in psychology.

UNIWERSYTET im. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII

Michał Kosakowski
(338308)

**Egzystencjalna teoria umysłu. Konstrukcja narzędzia
pomiarowego.**

Existential Theory of Mind. Designing a measurement tool.

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

Poznań 2013

Kosakowski, Michał (2013). *Egzystencjalna teoria umysłu. Konstrukcja narzędzia pomiarowego*. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 56 s., 78 poz. bibli., 4 aneksy + 6 tabl.

Streszczenie

Egzystencjalna Teoria Umysłu (EToM) jest postulowanym przez J. Berringa mechanizmem odpowiadającym za odnajdywanie znaczenia (ang. *meaning*) w wydarzeniach codziennego życia. Wykazano iż skłonność do dostrzegania znaczeń koreluje ze skłonnością do empatyzowania. Dotychczasowe badania skupiały się na badaniu przekonań religijnych i obejmowały osoby z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. W pracy przedstawiono tworzenie kwestionariusza mającego służyć ściśle do pomiaru funkcjonowania EToM, w populacji osób zdrowych (PETU). W skład próby badawczej weszło 189 studentów (41 mężczyzn, 148 kobiet, średnia wieku wynosiła 22 lata). W celu weryfikacji trafności teoretycznej skorelowano wyniki kwestionariusza PETU z wynikami kwestionariusza Ilorazu Empatii (EQ-40), subtelną skalą paranoi (Pa-S) kwestionariusza MMPI i łącznym wynikiem uzyskanym w serii zadań wymagających myślenia analitycznego. Uzyskano słaby istotny statystycznie dodatni związek wyników PETU z wynikami EQ-40 ($\rho = 0,25, p < 0,05$), zgodnie z założeniami teoretycznymi. Analiza czynnikowa kwestionariusza wykazała istnienie jednego czynnika. Wartość α Cronbacha wyniosła 0,78, co można uznać za wartość akceptowalną.

Słowa kluczowe: EGZYSTENCJALNA TEORIA UMYSŁU, MYŚLENIE TELEOLOGICZNE, INTENCJONALNOŚĆ

Summary

Existential Theory of Mind (EToM) is a mechanism responsible for preceiving meaning in daily life events, proposed by J. Bering. It has been shown that a tendency to perceive meaning correlates with tendency to empathise. Hitherto, studies were focused on the research of religious beliefs and included surveys done on people with autism-spectrum disorders. The paper presents an attempt to create a questionnaire designed for measurement of ETOM in neurotypical samples (*PETU*). The study sample consisted of 189 students (41 male and 148 female, mean age = 22 yo). In order to verify theoretical validity, *PETU* scores were correlated with Empathy Quotient (*EQ-40*) scores, subtle paranoia scale (*Pa-S*) of MMPI questionnaire and total score from a series of analytical thinking tasks. Weak positive correlation was obtained between *PETU* scores and *EQ-40* scores ($\rho = 0,25$ $p < 0,05$), in line with theoretical assumptions. Factor analysis of *PETU* questionnaire revealed the existence of a single factor. Cronbach's α coefficient value was 0.78 which proves acceptable internal consistency.

Keywords: EXISTENTIAL THEORY OF MIND, THEOLOGICAL THINKING, INTENTIONALITY

Spis treści

Wprowadzenie.....	7
Rozdział 1. Przegląd literatury.....	9
1.1. Egzystencjalna teoria umysłu – próba definicji.....	9
1.2 Mechanizmy leżące u podłoża egzystencjalnej teorii umysłu.....	12
1.3 Adaptacyjny sens egzystencjalnej teorii umysłu.....	16
1.3.1 Detekcja intencjonalności.....	17
1.3.2. Egzekwowanie norm społecznych.....	22
1.3.3. Zapewnianie poczucia kontroli nad sytuacją.....	24
1.4 Spektrum zaburzeń autystycznych a egzystencjalna teoria umysłu.....	26
1.5 Zbliżone konstrukty teoretyczne.....	29
1.6 Podsumowanie.....	30
Rozdział 2. Badania własne.....	32
2.1 Wprowadzenie.....	32
2.2 Osoby badane.....	32
2.3 Narzędzia badawcze.....	33
2.3.1. Narzędzie nr 1 pt.: Empathy Quotient for Adults (EQ-40).....	33
2.3.2. Narzędzie nr 2 pt.: Subtle Paranoia (PA-S).....	35
2.3.3. Narzędzie nr 3 pt.: Pomiar Egzystencjalnej Teorii Umysłu, narzędzie do internetowej administracji.....	36
2.3.4. Narzędzie nr 4, Pomiar skłonności do myślenia analitycznego.....	37
2.4. Administracja testów.....	38
2.4.1. Weryfikacja rzetelności pomiaru dokonanego za pośrednictwem Internetu.....	39
Rozdział 3. Wyniki.....	40
3.1 Wprowadzenie.....	40
3.2 Statystyczny opis uzyskanych wyników.....	40
3.2.1. Rozkład odpowiedzi w pytaniach kwestionariusza PETU.....	41
3.2.2. Częstość zmiany odpowiedzi w zagadkach matematycznych.....	43
3.3 Statystyczna analiza problemu badawczego.....	43
3.3.1. Analiza czynnikowa narzędzia własnego.....	43

3.3.2. Korelacje pomiędzy zmiennymi.....	44
3.3.3. Potencjalna zmienna zakłócająca – płeć.....	45
Rozdział 4. Analiza wyników i dyskusja.....	46
4.1 Analiza wyników.....	46
4.2 Dyskusja.....	47
Zakończenie.....	49
Literatura.....	50
Spis tabel i rycin.....	57
Załączniki.....	58

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

w Poznaniu

Bruno A. Mańczak

nr albumu: 338968

**Wpływ komentarzy na postrzeganą jakość produktu oraz
intencję jego zakupu w sklepie internetowym**

**The influence of electronic Word of Mouth (eWOM) on product's quality
and buying intention in online shopping**

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem:

prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2013

Streszczenie

W Internecie nie istnieje system kontroli, który umożliwiłby publikację jedynie najwyższej jakości treści. Fakt ten sprawia, że często pojawiają się trudności w odróżnieniu wiarygodnych i rzetelnych artykułów od informacji nieprawdziwych. W niniejszej pracy przedstawiono przegląd badań eksperymentalnych dotyczących postrzegania wiarygodności w Internecie oraz elektronicznego marketingu szeptanego. Na podstawie analizy literatury przedmiotu zaprojektowano eksperyment, który miał na celu sprawdzenie, czy ilość i walencja komentarzy oraz sposób identyfikacji ich autorów mają wpływ na ocenę jakości i intencję zakupu przedmiotu oferowanego w sklepie internetowym. W przeprowadzonym internetowo eksperymencie udział wzięło 426 osób w wieku 18-55 lat. Badani byli losowo przydzielani do jednej z 13 grup eksperymentalnych i oceniali jakość oraz intencję zakupu 3 produktów: tosterka, szczoteczki elektrycznej i żelazka. Wyniki wykazały, że ilość i walencja komentarzy w istotny sposób wpływały na zmianę obu ocen, jednak różnice okazały się istotne tylko w przypadku części porównań. Natomiast sposób identyfikacji autora komentarza w żaden sposób nie różnicował ocen badanych. Ponadto omówione zostały szczegółowe wyniki oraz ich implikacje praktyczne.

Słowa kluczowe

elektroniczny marketing szeptany, wiarygodność w Internecie, intencja zakupu, ocena jakości

Summary

On the Internet there is no control system that would restrict published content to only the one with the highest quality. This can make it very difficult to differentiate between a credible and reliable article and a false one. In this paper a review of empirical studies of online credibility and of electronic Word of Mouth (eWoM) was presented. On this basis, an experiment was designed to verify whether the number and valency of commentaires placed under an offer in an Internet shop, together with a way the authors the commentaires were identified, could influence the perception of quality and buying intention of a product. 426 people, aged 18-55 participated in the experiment. Participants were assigned to one of 13 experimental conditions and were asked to evaluate offers of three products: a toaster, an electric toothbrush and an iron. The results indicate that the number and valency of commentaires can influence the ratings of a product but the results were significant only in some cases. On the other hand, the means of identification o theirs' authors did not differentiate the ratings. The results were further analysed and practical implications were described.

Keywords

electronic Word of Mouth, online credibility, perceived quality, buying intention

Spis treści

Spis tabel	7
Spis rysunków	8
Wprowadzenie	9
1. Wiarygodność i elektroniczny marketing szeptany	11
1.1. Internet – historia i współczesność	11
1.2. Wiarygodność – definicja i powiązane pojęcia	14
1.2.1. Perswazja	16
1.2.2. Zaufanie	17
1.3. Dwuprocesualny model oceny wiarygodności	19
1.4. Wiarygodność w Internecie – badania eksperymentalne	20
1.5. Marketing szeptany	25
1.6. Badania nad elektronicznym marketingiem szeptanym	26
1.7. Wnioski	31
2. Metodologia badań własnych	33
2.1. Przedmiot i cel badań	33
2.2. Plan eksperymentalny	33
2.3. Hipotezy badawcze	34
2.4. Przygotowanie bodźców	34
2.5. Przygotowanie kwestionariusza	37
2.5.1. Intencja zakupu	37
2.5.2. Jakość produktu	38
2.5.3. Przebieg badania	39
2.6. Osoby badane	40
3. Analiza danych	42
3.1. Zmienne zależne	42
3.2. Hipoteza 1. Wspólny efekt liczby komentarzy i proporcji ocen pozytywnych do negatywnych wpływa na zmianę oceny jakości komentowanego produktu	43

3.3. Hipoteza 2. Wspólny efekt liczby komentarzy i proporcji ocen pozytywnych do negatywnych wpływa na zmianę intencji zakupu komentowanego produktu	48
3.4. Hipoteza 3. Sposób identyfikacji tożsamości autorów komentarzy wpływa na zmianę oceny jakości komentowanego produktu	51
3.5. Hipoteza 4. Sposób identyfikacji tożsamości autorów komentarzy wpływa na zmianę intencji zakupu komentowanego produktu	52
3.6. Hipoteza 5. Ocena jakości produktu koreluje z intencją jego zakupu	53
4. Dyskusja wyników w świetle literatury	54
4.1. Ograniczenia	58
Zakończenie	60
Literatura	62
Źródła internetowe	67
Załączniki	69
Załącznik 1. Oferta tosterów wykorzystana w badaniu	69
Załącznik 2. Oferta szczoteczki elektrycznej wykorzystana w badaniu	70
Załącznik 3. Oferta żelazka wykorzystana w badaniu	71
Załącznik 4. Komentarze użytkowników na temat żelazka – wersja anonimowa (3+/2-)	72
Załącznik 5. Komentarze użytkowników na temat żelazka – wersja wymagająca rejestracji w serwisie (3+/2-)	73
Załącznik 6. Komentarze użytkowników na temat żelazka – wersja Facebook (3+/2-)	74
Załącznik 7. Lista komentarzy wykorzystanych w badaniu	75
Załącznik 8. Zdjęcia wykorzystane w badaniu jako awatary autorów komentarzy	78
Załącznik 9: Ankieta internetowa - strona powitalna	81
Załącznik 10: Ankieta internetowa - pytania do poszczególnych produktów (na przykładzie tosterów)	82
Załącznik 11: Ankieta internetowa - wybór "najlepszych" produktów	83
Załącznik 12: Ankieta internetowa - stosunek do komentarzy	84
Załącznik 13: Ankieta internetowa - weryfikacja	85
Załącznik 14: Ankieta internetowa - podziękowanie za udział w badaniu	86

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w POZNANIU

Aleksandra Lubikowska

151732

**Sprawność wykorzystywania inteligencji emocjonalnej u osób
o wysokim ilorazie inteligencji ogólnej.**

**Use of emotional intelligence ability by people having high general
intelligence quotient.**

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

POZNAŃ 2013

Streszczenie

Lubikowska, Aleksandra (2013). Sprawność wykorzystywania inteligencji emocjonalnej u osób o wysokim ilorazie inteligencji ogólnej. Praca napisana pod kierunkiem prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 118 s., 106 poz. bibl., 2 załączniki, 18 tabel. + 8 rysunków.

Przedmiot pracy stanowiła weryfikacja poziomu sprawności wykorzystywania inteligencji emocjonalnej (IE) u osób o wysokim ilorazie inteligencji ogólnej (IQ). W badaniu udział wzięły 43 osoby zróżnicowane pod względem płci (26 mężczyzn i 17 kobiet) ze Stowarzyszenia Mensa Polska zrzeszającego osoby o ilorazie inteligencji powyżej 148 punktów w skali inteligencji ogólnej Cattella. Osoby badane były w okresie wczesnej dorosłości (od 20 do 30 lat). Badani wypełnili kolejno trzy zadaniowe testy służące do oceny ogólnego poziomu inteligencji emocjonalnej lub poszczególnych komponentów IE: Test Inteligencji Emocjonalnej (TIE), Skalę Inteligencji Emocjonalnej – Twarze (SIE-T) oraz Test Rozumienia Emocji (TRE). Analizom poddano również samoocenę osób badanych w zakresie inteligencji emocjonalnej zarówno przed, jak i po wykonaniu testów IE. W tym celu przeprowadzono replikację badania Bracketta i współpracowników z 2006 roku.

Analizy statystyczne wykazały, iż osoby o wysokim ilorazie inteligencji ogólnej osiągnęły istotnie statystycznie wyższe wyniki ogólne ($t=5,335$), jak również wyniki dla poszczególnych zdolności składających się na IE w porównaniu z przeciętnymi wynikami w populacji (od $t=3,277$ dla zarządzania emocjami do $t=6,132$ dla rozumienia emocji). Ponadto, stwierdzono, iż osoby badane nie doszacowały swoich wyników w ankietach w porównaniu z faktycznym wykonaniem testów IE.

Słowa kluczowe: INTELIGENCJA EMOCJONALNA, INTELIGENCJA OGÓLNA

Summary

Lubikowska, Aleksandra (2013). Use of emotional intelligence ability by people having high general intelligence quotient. Master's thesis written under guidance and supervision of Professor Władysław Jacek Paluchowski, Poznań: Institute of Psychology UAM, 118 s., 106 number of bibliographic items., 2 annexes, 18 tables + 8 drawings.

The aim of the master's thesis was an assessment of the ability of use of the emotional intelligence by people of high general IQ.

The study analysis included 43 persons. There were 26 males and 17 females at the age ranged from 20 to 30 years. All the analyzed persons were the members of Polish Mensa Society. The minimum accepted score for Mensa membership is 148 points in Cattell Intelligence Scale. The level of EI of analyzed members of Mensa was evaluated employing three consecutive full tests or their particular components: Emotional Intelligence Test, Emotional Intelligence Scale – Faces and Emotion – Understanding Test Score. Moreover, the replication of Brackett et al. research (2006) was used both before and after completing EI tests to analyze the self-assessment of Mensa members regarding to their EI ability.

The statistical analysis showed that assessed group of people of high general IQ ability achieved significantly higher general outcome for EI ($t=5,335$) as well as higher outcome for its particular components in comparison to average population (from $t=3,277$ for management to $t=6,132$ for understanding of emotions). Moreover, the study proved that the examined Mensa members underestimated their EI ability in comparison to their actual EI test results.

Key words: EMOTIONAL INTELLIGENCE, GENERAL INTELLIGENCE

SPIS TREŚCI:

Wstęp.....	10
1. Inteligencja emocjonalna.....	13
1.1. Wprowadzenie.....	13
1.2. Modele inteligencji emocjonalnej.....	15
1.2.1. Modele zdolnościowe.....	16
1.2.2. Modele mieszane.....	19
1.3. Czynniki wpływające na poziom inteligencji emocjonalnej.....	20
1.3.1. Inteligencja emocjonalna u mężczyzn i kobiet – próba wyjaśnienia różnic międzyplciowych.....	22
1.4. Kontrowersje wokół inteligencji emocjonalnej.....	25
1.5. Rola inteligencji emocjonalnej w świetle badań i danych statystycznych.....	27
1.6. Inteligencja emocjonalna a inteligencja ogólna.....	31
1.6.1. Inteligencja emocjonalna i funkcjonowanie społeczne osób o wysokim ilorazie inteligencji ogólnej.....	32
2. Inteligencja ogólna.....	36
2.1. Wprowadzenie.....	36
2.2. Pojęcie inteligencji.....	37
2.2.1. Klasyczne definicje inteligencji.....	38
2.2.2. Współczesne definicje inteligencji.....	41
2.3. Teorie inteligencji.....	43
2.3.1. Modele hierarchiczne.....	43
2.3.2. Modele czynników równorzędnych.....	48
2.3.3. Teoria inteligencji wielorakich.....	49
2.4. Aktualne dane dotyczące inteligencji ogólnej.....	54
2.5. Czynniki determinujące poziom inteligencji ogólnej.....	55
2.5.1. Spór: geny czy środowisko?.....	55
2.5.2. Inne czynniki wpływającej na IQ.....	58

2.6. Inteligencja ogólna u mężczyzn i kobiet.....	60
2.6.1. Próba interpretacji różnic międzyplciowych w zakresie inteligencji.....	62
2.7. Rola inteligencji ogólnej w świetle badań i danych statystycznych.....	64
3. Problem i metoda badań własnych.....	69
3.1. Wprowadzenie.....	69
3.2. Problem badawczy.....	70
3.3. Hipotezy badawcze.....	71
3.4. Opis zmiennych.....	72
3.5. Operacjonalizacja zmiennych.....	74
3.5.1. Narzędzie nr 1 pt. <i>Test Inteligencji Emocjonalnej (TIE)</i>	74
3.5.1.1. Konstrukcja.....	74
3.5.1.2. Administracja.....	75
3.5.1.3. Ocena i interpretacja wyników.....	76
3.5.2. Narzędzie nr 2 pt. <i>Skala Inteligencji Emocjonalnej – Twarze (SIE – T)</i>	77
3.5.2.1. Konstrukcja.....	77
3.5.2.2. Administracja.....	77
3.5.2.3. Ocena i interpretacja wyników.....	78
3.5.3. Narzędzie nr 3 pt. <i>Test Rozumienia Emocji (TRE)</i>	79
3.5.3.1. Konstrukcja.....	79
3.5.3.2. Administracja.....	80
3.5.3.3. Ocena i interpretacja wyników.....	80
3.5.4. Ankiety służące do oceny poziomu inteligencji emocjonalnej przez osoby badane przed i po wykonaniu testów mierzących inteligencję emocjonalną.....	80
3.6. Osoby badane.....	81
3.7. Opis procedury i prowadzenia badań.....	82
4. Analiza wyników badań własnych.....	84

4.1. Statystyczna analiza wyników osób badanych w testach mierzących inteligencję emocjonalną i komponenty IE.....	84
4.2. Statystyczna analiza różnic międzypłciowych w testach mierzących inteligencję emocjonalną i komponenty IE.....	90
4.3. Statystyczna analiza wyników otrzymanych w ankietach przed i po wykonaniu testów inteligencji emocjonalnej.....	92
4.4. Porównanie wyników otrzymanych w ankietach przed i po wykonaniu testów do rzeczywistych wyników w testach mierzących IE.....	94
4.5. Statystyczna analiza różnic międzypłciowych w zakresie szacunków w ankietach przed i po badaniu testami inteligencji emocjonalnej.....	96
4.6. Podsumowanie.....	97
5. Zakończenie.....	99
5.1. Wnioski płynące z badań własnych w oparciu o inne badania i teorię.....	100
5.2. Krytyka słabych stron pracy.....	103
5.3. Obszary dalszej eksploracji.....	104
5.4. Podsumowanie.....	104
Literatura.....	106
Spis tabel	
Tabela 2.1. Opis rodzajów inteligencji wyróżnionych w teorii inteligencji wielorakich H. Gardnera.....	51
Tabela 3.1. Wiek osób badanych.....	82
Tabela 4.1. Statystyki opisowe dla zmiennej zależnej głównej.....	84
Tabela 4.2. Analiza testem t - Studenta różnic pomiędzy średnimi wynikami ogólnymi w teście TIE badanej próby oraz przeciętnymi wynikami ogólnymi w populacji.....	86
Tabela 4.3. Analiza testem t - Studenta różnic pomiędzy średnimi wynikami podskali percepcja emocji testu TIE oraz testu SIE-T badanej próby z przeciętnymi wynikami w populacji.....	86
Tabela 4.4. Analiza testem t-Studenta różnic pomiędzy średnimi wynikami podskali rozumienie emocji testu TIE oraz testu TRE badanej próby z przeciętnymi wynikami w populacji.....	87

Tabela 4.5. Analiza testem t - Studenta różnic pomiędzy średnimi wynikami podskali asymilacja emocji testu TIE z przeciętnymi wynikami w populacji.....	88
Tabela 4.6. Analiza testem t - Studenta różnic pomiędzy średnimi wynikami podskali zarządzanie emocjami testu TIE z przeciętnymi wynikami w populacji.....	89
Tabela 4.7. Wartości d Cohena dla otrzymanych wyników w testach inteligencji emocjonalnej i jej komponentów.....	89
Tabela 4.8. Analiza testem t – Studenta różnic międzypłciowych w zakresie średnich .wyników ogólnych oraz wyników dla poszczególnych podskali IE w testach TIE, SIE-T oraz TRE.....	91
Tabela 4.9. Wartości statystyk opisowych dla wyników otrzymanych w ankietach służących do samooceny osób badanych w zakresie inteligencji emocjonalnej przed wykonaniem testów służących do pomiaru IE.....	92
Tabela 4.10. Wartości statystyk opisowych dla wyników otrzymanych w ankietach służących do samooceny osób badanych w zakresie inteligencji emocjonalnej po wykonaniu testów służących do pomiaru IE.....	93
Tabela 4.11. Analiza korelacji wyników ankiet przed i po badaniu testami IE.....	93
Tabela 4.12. Porównanie szacunków z ankiet do punktów środkowego (50%).....	94
Tabela 4.13. Przekształcenie wyników surowych na wyniki w skali centylowej.....	94
Tabela 4.14. Porównanie szacunków z ankiet do wyników w testach.....	95
Tabela 4.15. Porównanie istotności szacunków z ankiet przed i po badaniu IE między kobietami i mężczyznami.....	96
Tabela 4.16. Rezultaty statystycznej weryfikacji analizowanych hipotez.....	97
Spis rysunków	
Rys. 1.1 Model inteligencji emocjonalnej w koncepcji Saloveya i Mayera.....	17
Rys. 1.2. Porównanie wyników w testach ze względu na zastosowane narzędzie do badania IE.....	35
Rys. 2.1. Graficzna ilustracja edukcji relacji oraz edukcji korelatu.....	40
Rys. 2.2. Dwuczynnikowa teoria inteligencji autorstwa Spearmana.....	44
Rys. 2.3. Struktura zdolności poznawczych w koncepcji Carrolla.....	47
Rys. 3.1. Schemat zależności między zmiennymi.....	73
Rys. 3.2. Porównanie liczebności grupy badawczej ze względu na płeć.....	82

Rys. 4.1. Porównanie szacunków z ankiet przed i po badaniu do wyników w testach.....	95
Załączniki.....	117
Załącznik nr 1. Ankieta dotycząca oceny poziomu inteligencji emocjonalnej przed wykonaniem testów.....	117
Załącznik nr 2. Ankieta dotycząca oceny poziomu inteligencji emocjonalnej po wykonaniu testów.....	118

**UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII**

Marek Król

(332135)

**Różnice w postrzeganiu sposobów i efektywności przywództwa w
organizacjach pozarządowych**

Differences in cognition: effectivity and styles of leadership in NGOs

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

Król, Marek (2013). Różnice w postrzeganiu sposobów i efektywności przywództwa w organizacjach pozarządowych. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 47 s., 38 poz. bibl., 1 załącznik, 16 tabel. + 1 rysunek.

Streszczenie

Przedmiotem pracy było porównanie jak różnicuje się postrzeganie liderów przez siebie samych od tego dokonywanego przez osoby im podległe. Dodatkowo chciano zbadać jakie czynniki wpływają na przywódców. W badaniu udział wzięło 70 osób w wieku od 18 do 54 lat ($M = 27,73$ $SD = 9,33$) w 77,1% kobiety. Uczestnicy badania byli rekrutowani wśród wielkopolskich organizacji pozarządowych. Narzędziem, którym posłużono się w badaniach był kwestionariusz *Leader Adaptability and Style Inventory*. Dodatkowo posłużono się, krótka ankieta by uzyskać dane o wieku, stażu, płci, motywacji oraz zaangażowaniu czasowym. W badaniu oczekiwano, że dane te wykażą szereg zależności w stylach i efektywności, natomiast liderzy wykażą wyższą oceną swojej relacyjności i zdolność efektywnego zarządzania ludźmi. Liderzy rzeczywiście okazali się wybierać bardziej efektywne rozwiązania ($t = -3,143$, $df = 68$, $p = 0,002$), oraz w pewnym stopniu wybierać bardziej relacyjne style ($F = 7,616$, $p = 0,007$) i ($F = 4,605$, $p = ,035$). Stwierdzono również zależność między zaangażowaniem czasowym i motywacją ($F = 2,109$, $p = 0,022$).

Słowa kluczowe: PRZYWÓDZTWO, LIDER, NGO, MOTYWACJA.

Summary

The purpose of the present research was twofold. First it examined the distinction between the perception of leaders by themselves and that made by their subjects. Second it explored which factors influence the leaders. The data was collected from members of Greater Poland NGOs, 18 to 54 years old ($M = 27.73$ $SD = 9.33$), 77.1% females. 30 members were a leaders, the rest was subjects. Using Leader Adaptability and Style Inventory and short survey to obtain data on age, seniority, gender, motivation and commitment of time - the study was expected to figure out dependence of styles while the leaders efficiency was expected to show a higher assessment of their relational and ability to effectively manage people. Leaders actually turned out to choose a more efficient solution ($t = -3.143$, $df = 68$, $p = .002$), and, to some extent, to choose a more relational style ($F = 7.616$, $p = .007$) and ($F = 4.605$, $p = .035$). It was also the relationship between time commitment and motivation ($F = 2.109$, $p = .022$).

Keywords: LEADERSHIP, NGO, LEAD, MOTIVATION.

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	7
1. PRZYWÓDZTWO	9
1.1. Wprowadzenie do zagadnienia przywództwa	9
1.2. Współczesne teorie przywództwa	11
1.3. Przywódca a menadżer	13
1.4 Formalne aspekty organizacji pozarządowej w Polsce	16
1.5. Przywódca w organizacji pozarządowej	17
1.6 Podsumowanie	17
2. MOTYWACJA	19
2.1 Podstawowe definicje motywacji	19
2.2 Motywacja a zgodność przekonań	20
2.3 Teoria samostanowienia	22
2.4 Podsumowanie	23
3. PROBLEM I METODA BADAŃ	24
3.1 Wprowadzenie	24
3.2 Osoby badane	24
3.3 Narzędzia	24
3.4 Problemy badawczy	25
4. WYNIKI	27
5. ZAKOŃCZENIE	35
5.1 Rezultaty	35
5.2 Dyskusja	36
5.3 Podsumowanie	37
LITERATURA:	39

Spis tabeli, rysunków i załączników:

Tabela 1.1 – Dychotomiczne ujęcie menadżera i lidera	14
Tabela 4.1 – Statystyki opisowe – grupa liderów	27
Tabela 4.2 – Statystyki opisowe – grupa podwładnych.....	27
Tabela 4.3 – Analiza czynnikowa.....	29
Tabela 4.4 – Macierz rotowanych składowych – Varimax.....	29
Tabela 4.5 – Korelacja w grupie liderów	30
Tabela 4.6 – Korelacja w grupie liderów.....	30
Tabela 4.7 – Analiza wariancji motywacji – grupa liderów	31
Tabela 4.8 – Analiza wariancji motywacji – grupa podwładni	31
Tabela 4.9 –Statystyki opisowe – grupa liderów	32
Tabela 4.10 – Analiza wariancji motywacji – obie grupy łącznie.....	32
Tabela 4.11 – Różnice średnich dla różnego zaangażowania czasowego	33
Tabela 4.12 - Jednoczynnikowa ANOVA – sprawdzanie różnic pomiędzy średnimi na skalach stylów w populacji liderów i podwładnych	33
Tabela 4.13 - Różnice średnich	34
Tabela 4.14 – Analiza testem t – Studenta, różnic pomiędzy średnimi w efektywności w populacji liderów i podwładnych	34
Tabela 4.15 –Różnice średnich	33
Rysunek 4.1 - Wizualizacja modelu zastosowanego w badaniu	33
Załącznik 1 – kwestionariusz użyty w badaniu w tłumaczeniu własnym	
.....	43

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii

Rafał Matczyński
(338 969)

**Wpływ emocji na efekt czystej ekspozycji w
sponsoringu sportowym**

**The influence of emotions on the mere exposure effect
in sport sponsorship**

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2013

Akceptuję pracę

.....

Streszczenie

W pracy przedstawiono autorskie badanie zrealizowane na próbie liczącej 152 osoby. Celem było znalezienie odpowiedzi na praktyczne pytanie „kto traci na słabej grze Polaków?”. W badaniu użyto mecze polskiej reprezentacji: wygrany oraz przegrany. Badanie zostało tak zaprojektowane, by ocenić wpływ odczuwanych emocji, a także zaangażowania procesów poznawczych na efekt czystej ekspozycji zarówno dla marek znanych jak i nieznanymi. Ponadto sprawdzono czy stosunek do drużyny oraz jej wizerunek zmienia się w zależności od gry piłkarzy. Założono, że po przegranym meczu wizerunek reprezentacji oraz stosunek do niej będzie mniej korzystny niż po meczu wygranym, co w konsekwencji będzie miało negatywny wpływ na marki/ firmy sponsorujące.

Uzyskane wyniki podważają istnienie efektu czystej ekspozycji w sponsoringu sportowym. Efekt ten nie pojawił się ani u badanych oglądających skrót meczu przegranego, jak i u tych, oglądających skrót meczu wygranego. Trudno więc wnioskować o wpływie emocji na dokładnie opisane przez Zajonca (1968) zjawisko, skoro zarówno przy deklarowanym odczuwaniu emocji pozytywnych, jak i negatywnych, efekt ten wcale się nie pojawił.

Efektu również nie zanotowano tak dla marek znanych, jak i nieznanymi. Skoro efekt czystej ekspozycji nie wystąpił, nie można stwierdzić wpływu procesów poznawczych (świadomości bodźca) na jego siłę.

Jak natomiast przedstawiają się dwa pozostałe mechanizmy, transfer wizerunku oraz transfer emocji? Wizerunek jak i stosunek do reprezentacji nie różni się ze względu na mecz (wygrany/ przegrany). Można powiedzieć, iż wizerunek jest już na tyle ugruntowany, że pokazanie jednego meczu wygranego, nie może go zmienić. Co korzystne dla sponsorów, wyniki nie wskazują na transfer wizerunku reprezentacji na wizerunek firmy/ marki sponsorującej. Lubienie reprezentacji raczej też nie jest przenoszone na firmy/ marki sponsorujące.

Summary

In this study an authorial research realised on 152 study sample was introduced. The aim was to find an answer on the practical question: who does on poor play of Poles lose? In this study two matches of Poland national football team were used: the winning one and the lost one. The study was designed to assess the influence of emotions as well as cognitive processes engaged (prompted brand awareness) on the mere exposure effect both for well-known and for unknown brands. Moreover it was checked, if attitude towards the team and its image change depending on the level of team's performance, and whether this has an impact on the perception of the sponsoring brands / companies.

The obtained results challenge an assumption of the mere exposure effect in sport sponsorship. The effect did not appear neither among respondents, who had watched the winning highlight nor the lost one. Thus it is difficult to conclude, that emotions have an impact on the mere exposure effect. There was also no effect both for well-known and for unknown brands. Since the effect did not occur, it is hard to say about an influence that cognitive processes have on its size.

How do other mechanisms of sponsorship (image and affect transfer) work? Image of the team and attitude towards it do not differ regardless of matches' outcomes. The obtained results do not confirm, that there is an image transfer from the team to sponsoring brands. Also there is no transfer when it comes to attitude.

Keywords: mere exposure effect, Poland national football team, sport sponsorship

Spis treści

1.	Sponsoring jako forma promocji	str. 8
1.1.	Wprowadzenie	str. 8
1.2.	Istota i definicje sponsoringu	str. 8
1.3.	Rodzaje i formy sponsoringu	str. 10
1.4.	Rynek sponsoringu w Polsce i na Świecie	str. 11
1.5.	Sponsoring sportowy- miejsce w marketingu sportowym ..	str. 14
1.6.	Cele sponsoringu	str. 15
1.7.	Badanie skuteczności i efektywności sponsoringu	str. 17
2.	Psychologia sponsoringu	str. 21
2.1.	Wprowadzenie	str. 21
2.2.	Sponsoring a reklama	str. 21
2.3.	Psychologiczne mechanizmy działania sponsoringu	str. 22
2.4.	Efekt czystej ekspozycji	str. 28
3.	Problem i metoda badań własnych	str. 32
3.1.	Wprowadzenie	str. 32
3.2.	Problemy i hipotezy badawcze	str. 32
3.3.	Badane zmienne	str. 34
3.4.	Kwestionariusz badawczy	str. 36
3.5.	Hipotezy zoperacjonalizowane	str. 37
3.6.	Plan, etapy badań	str. 40
3.7.	Dobór osób do badań	str. 42
3.8.	Przebieg badania	str. 42
4.	Opis i interpretacja wyników badań własnych	str. 45
4.1.	Wprowadzenie	str. 45
4.2.	Statystyczny opis uzyskanych wyników	str. 45
4.3.	Statystyczna weryfikacja hipotez	str. 49
4.4.	Dyskusja wyników w świetle literatury	str. 52

Zakończenie	str. 56
Literatura	str. 58
Załączniki:	
Zał. nr 1a. Kwestionariusz pt: <i>Znajomość firm/ marek</i>	str. 62
Zał. nr 1b. Kwestionariusz pt: <i>Badanie właściwe</i>	str. 63

Spis tabel

Tabela 1.1. Formy sponsoringu	str. 11
Tabela 1.2. Najczęściej sponsorowane dyscypliny sportowe na świecie wg wartości umów	str. 13
Tabela 1.3. Sponsorowane dyscypliny	str. 13
Tabela 1.4. Cele sponsoringu.....	str. 16
Tabela 3.1. Zestawienie problemów i hipotez badawczych	str. 37
Tabela 3.2. Badane grupy	str. 41
Tabela 3.3. Planowane ilości osób w każdej grupie	str. 41
Tabela 3.4. Grupy do analizy statystycznej wraz z planowanymi wielkościami	str. 42
Tabela 3.5. Ilości osób w grupach badawczych	str. 44
Tabela 3.6. Grupy do analizy statystycznej wraz z rzeczywistymi ich wielkościami	str. 44
Tabela 4.1. Wyniki pierwszego kwestionariusza dotyczącego podziału marek	str. 45
Tabela 4.2. Wyniki dla zmiennej zaangażowanie	str. 46
Tabela 4.3. Wyniki dla zmiennej- emocje	str. 47
Tabela 4.4. Wyniki dla zmiennych: stosunek do reprezentacji (lubienie) oraz jej wizerunek	str. 47
Tabela 4.5. Świadomość niewspomagana i wspomagana marek/firm eksponowanych	str. 48
Tabela 4.6. Wyniki dla zmiennej zależnej	str. 48
Tabela 4.7. Korelacja między lubieniem a oceną	str. 49
Tabela 4.8. Weryfikacja hipotez	str. 49

Spis rysunków

Rysunek 2.1. Mechanizmy psychologiczne leżące u podstaw sponsoringu..	str. 23
Rysunek 2.2. Transfer wartości w sponsoringu.....	str. 26

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII

Anna Popowska

(nr albumu: 218386)

**Różnice w postawie wobec ciała pomiędzy kobietami praktykującymi
jogę i uprawiającymi aerobik**
**Differences in attitudes towards body between women practising yoga
and exercising aerobics**

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

WROCŁAW 2013

Popowska, Anna (2013). Różnice w postawie wobec ciała pomiędzy kobietami praktykującymi jogę i uprawiającymi aerobik. Praca magisterska pod kierunkiem prof. UWr. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Wrocław: Instytut Psychologii UWr, (72 s., 50 poz. bibl., 1 aneks + 9 tabl.)

Streszczenie

Tematem niniejszej pracy jest problem niezadowolenia z własnego ciała oraz koncepcja promowanie pozytywnej postawy wobec cielesności poprzez aktywność fizyczną. Założono, że praktykowanie jogi wywołuje pozytywny wpływ na postawę wobec cielesności, natomiast trening aerobiku może wiązać się ze zjawiskiem samouprzedmiotowienia. W celu zbadania omawianego zagadnienia przebadano kobiety praktykujące jogę (N = 65) i aerobik (N = 62) z uwzględnieniem stopnia zaawansowania w treningu. Uzyskane wyniki pozwoliły na częściowe potwierdzenie stawianych hipotez: kobiety praktykujące jogę uzyskały wyższy średni wynik w podskalach Uczucia i Postawy Związane z Obrazem Własnego Ciała, Motywacja do Ochrony Ciała w Sytuacji Zagrożenia oraz Prywatna Świadomość Ciała w porównaniu do uczestniczek aerobiku. Te natomiast uzyskały wyższy średni wynik w podskali Publiczna Świadomość Ciała, w porównaniu do kobiet praktykujących jogę. Wskazuje to na pozytywny wpływ jogi na postawy wobec ciała oraz związek trenowania aerobiku ze zjawiskiem samouprzedmiotowienia i implikuje zastosowanie jogi w programach promujących pozytywną postawę wobec cielesności.

Słowa kluczowe: AEROBIK, JA CIELESNE, JOGA, POSTAWA WOBEC CIAŁA, SAMOUPRZEDMIOTOWIENIE

Summary

This paper presents the problem of body dissatisfaction as well as the concept of promotion of positive attitudes towards body through physical activity. It was assumed that practice of yoga has positive influence on attitudes towards body whereas aerobics might be related to self-objectification. To investigate this theory a study, with women who practised yoga (N = 65) and aerobics (N = 62), was conducted, taking into account level of training. Research has partially confirmed the hypothesis, as women who practised yoga scored higher on the subscale of Body Touch, Body Protection and Private Body Consciousness comparing to aerobics participants, while women who practised aerobics scored higher on the subscale Public Body Consciousness, than yoga participants. Obtained results suggest positive influence of yoga in shaping attitudes towards body and connections between aerobics and self-objectification. It also implicates practise of yoga as a mean to promote positive body image.

Key Words: AEROBICS, ATTITUDE TOWARD BODY, BODILY SELF, YOGA, SELF-OBJECTIFICATION

Spis treści

Streszczenie.....	3
Wstęp.....	6
1. Ja cielesne jako fundament kształtowania tożsamości jednostki.....	7
1.1 Ja cielesne i reprezentacje cielesności.....	8
1.1.1 Schemat ciała.....	9
1.1.2 Percepcyjny wizerunek siebie.....	9
1.1.3. Postawa wobec ciała.....	10
1.1.4 Reprezentacja doznań z wnętrza ciała.....	11
1.2 Kształtowanie się Ja cielesnego, jego struktura i funkcje.....	11
1.2.1 Charakterystyka funkcji Ja cielesnego.....	12
1.2.2 Obraz siebie cielesnego.....	12
1.2.3 Przejawy stabilnej tożsamości cielesnej i regulacyjne funkcje Ja cielesnego.....	13
1.3 Niezadowolenie z własnego ciała jako zaburzenie w funkcjonowaniu Ja cielesnego.....	14
1.3.1 Normatywne niezadowolenie z ciała.....	15
1.3.2 Niezadowolenie z ciała z perspektywy funkcjonowania struktur Ja cielesnego.....	16
2. Ciało pod presją współczesnej kultury.....	17
2.1 Charakter przekazów medialnych dotyczących cielesności i ich wpływ na indywidualne postawy wobec ciała.....	18
2.2 Ciało w procesie historycznym.....	19
2.3 Koncepcja uprzedmiotowienia kobiecego ciała i jego konsekwencje dla dobrostanu jednostki.....	21
2.3.1 Ciało jako obiekt i ciało jako proces.....	23
3. Aktywność fizyczna jako sposób kształtowania pozytywnego obrazu siebie cielesnego.....	25
3.1 Zróżnicowany wpływ ćwiczeń na obraz siebie cielesnego.....	26
3.1.1 Joga jako całościowe spojrzenie na jednostkę.....	28
3.1.2 Pozytywne skutki praktykowania jogi.....	29
4. Problem i metoda badań własnych.....	32

4.1. Problem i hipotezy badawcze.....	32
4.2. Definicje i struktura badanych zmiennych.....	33
4.2.1. Operacjonalizacja zmiennych.....	34
4.3. Konstrukcja kwestionariusza.....	35
4.3.1. Skala Zaangażowania we Własne Ciało.....	35
4.3.2. Kwestionariusz Świadomości Cieleśnej.....	36
4.3.3. Rysunkowy Test Sylwetek.....	37
4.3.4. Metryczka.....	37
4.4. Administracja.....	37
4.5. Plan badawczy i przydział do grup.....	38
4.6. Dobór osób do badań.....	38
4.7. Hipotezy statystyczne.....	38
4.8. Procedura i przebieg badania.....	39
5. Opis i interpretacja wyników badań własnych.....	41
5.1. Charakterystyka badanej grupy	41
5.2. Statystyczny opis uzyskanych wyników.....	43
5.2.1. Różnice pomiędzy dwiema grupami badanych.....	43
5.2.2. Jednoczynnikowa analiza wariancji.....	47
5.2.3. Współczynnik Spostrzeganej Zmiany Sylwetki za Sprawą Ćwiczeń.....	52
5.3. Statystyczna weryfikacja hipotez.....	53
5.4. Dyskusja wyników w świetle literatury.....	55
5.5. Wnioski z badań.....	57
6. Zakończenie.....	63
Spis literatury cytowanej.....	64
Załączniki.....	70
Załącznik 1.....	70

UNIWERSYTET WROCLAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII

Krystian Synowiec

(207577)

**Trzyjęzykowe odpowiedzi osób wielojęzycznych jako strategia do walidacji
testów międzykulturowych**

*Trilingual responses of multilingual subjects as a strategy in validity assessment
of cross-cultural tests*

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

Wrocław 2013

Streszczenie

Celem tej pracy było zbadanie możliwości wynikających z wielojęzyczności oraz towarzyszące temu zjawisku zagrożenia przy wykorzystaniu osób wielojęzycznych podczas adaptacji kulturowej testów psychologicznych, przeznaczonych do badań międzykulturowych. Głównym punktem tej pracy było wykorzystanie metody odpowiedzi dwujęzycznych (bilingual responses of bilingual subject) oraz zaadaptowanie tej metody przy udziale osób trójjęzycznych. Ocenie zostały poddane pewne czynniki ryzykowne, w tym efekt czuć się inaczej (feeling different), który może wystąpić u osób wielojęzycznych podczas zmiany języka. Ponadto ocenione zostały również korzyści płynące z udziału osób wielojęzycznych w badaniach, które umożliwiają dostęp do dodatkowych danych związanych z wystąpieniem stronności pozycji testowej. Badanie zostało przeprowadzone na grupie osób wielojęzycznych, znających język angielski, niemiecki, rosyjski i jeden dodatkowy język (N=35). Wykorzystano trzy wersje językowe jednego kwestionariusza. Wersja angielska stanowiła wersję oryginalną, natomiast wersje niemiecka i rosyjska stanowiły tłumaczenie wersji angielskiej, przy których została przeprowadzona adaptacja kulturowa. Wprowadzone zostały elementy, które miały zapobiec wystąpieniu efektu czuć się inaczej. Badanie miało na celu zmierzenie, czy odpowiedzi osób badanych na pojedyncze pozycje tych kwestionariuszy będą się różnić istotnie i czy taka różnica w odpowiedziach może być wskaźnikiem różnego rodzaju stronności w tych kwestionariuszach, np. stronności lingwistycznej. Na tej podstawie wyodrębniono dziewięć pozycji testowych z pięćdziesięciu i podano je dalszym analizom, które częściowo wykazały różnice lingwistyczne i możliwe dodatkowe konotacje kulturowe.

Słowa kluczowe: kulturowa adaptacja testów psychologicznych, code switching, badania międzykulturowe, wielojęzyczność

Summary

The aim of this study was to explore the possibilities that multilingualism provides and dangers it might pose in regard to the utilization of multilinguals in the cross-cultural adaptation of psychological tests. The focus is put on the method bilingual responses of bilingual subject and how this method can be utilized involving trilinguals instead of bilinguals. An evaluation of a variety of risks was conducted, among others of an effect that is called feeling different, that can occur when multilinguals switch languages. Furthermore advantages of multilingualism such as additional psychometric data about occurring item bias were presented. The study was conducted on a group of multilinguals, speaking English, German, Russian and one other language (N=35). Three language version of one questionnaire were used. The English version was the original, and the German and Russian versions the translations, for which the process of cultural adaptation was completed. Measures were taken that were meant to reduce the feeling different effect. The goal of the study was to find out if the answers of the participants to single items of those questionnaires differ significantly, and if such a difference in answers can be used to determine different types of bias (e.g. linguistic bias). On this basis nine out of fifty items were singled out for further analysis, which in part indicated linguistic differences and possible additional cultural connotations.

Keywords: codeswitching, cross-cultural test, cultural adaptation, feeling different, multilingualism

TABLE OF CONTENTS

Chapter 1. Introduction	6
1.1 Multilingualism	7
1.2 Difficulty of Cross-Cultural Testing	9
1.3 Utilizing Multilingualism in Cultural Adaptation	12
1.4 Risks of Multilingualism for Cultural Adaptation	13
1.5 Conclusion	16
Chapter 2. Methodology	18
2.1 Participants	18
2.2 Measures	20
2.3 Procedure	23
Chapter 3. Results	25
3.1 Discussion	39
3.2 Limitations	40
3.3 Future Research	41
List of Tables	42
References	44
Appendix 1. Questionnaire for Week 1.....	47
Appendix 2. Questionnaire for Week 2.....	51
Appendix 3. Questionnaire for Week 3.....	54
Appendix 4. English 50-item set of IPIP Big-Five Factor Markers.....	57
Appendix 5. German 50-item set of IPIP Big-Five Factor Markers.....	59
Appendix 6. Russian 50-item set of IPIP Big-Five Factor Markers.....	61

UNIwersytet Adama Mickiewicza
Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii
w Poznaniu

Agata Fijałkowska
(322183)

Kompetencje kulturowe w diagnozie psychologicznej.
Cultural competence in psychological assessment.

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

2013

Fijałkowska, Agata (2013). Kompetencje kulturowe w diagnozie psychologicznej. Praca magisterska pod kierunkiem prof. UAM dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 71, 83.

Streszczenie

Celem pracy jest podjęcie kwestii znaczenia kompetencji kulturowej w psychologicznym procesie diagnostycznym. Powstanie i rozwój tego pojęcia stanowiły odpowiedź na problemy wynikające z nieuwzględniania wpływu uwarunkowań kulturowych na kontakt, przebieg i wynik diagnozy psychologicznej pacjentów pochodzących z kręgów kulturowych innych niż diagnosta. Obraz współczesnego świata oraz rozwój zainteresowania kompetencją kulturową przejawiający się dynamicznym wzrostem ilości opracowań i badań nad tym zagadnieniem sugeruje, że jej znaczenie w psychologii będzie systematycznie przybierać na sile. Omówione w pracy wyniki badań amerykańskich psychologów skupionych na kwestii odmienności kulturowej w praktyce diagnostycznej wpłynęły na rozszerzenie definicji kompetencji kulturowej, rozumianej jako wiedza, umiejętności i wartości niezbędne do pracy z pacjentem o innym pochodzeniu narodowym lub etnicznym, o aspekty związane ze statusem socjoekonomicznym, wyznaniem, niepełnosprawnością czy orientacją seksualną. Dzięki temu, a także uznaniu kompetencji kulturowej za jedną z kompetencji fundamentalnych, zagadnienie to zaczęło być poruszane w środowiskach akademickich w krajach o niewielkim zróżnicowaniu demograficznym takim jak Polska.

W ramach pracy przedstawiono znaczenie wpływu kontekstu społeczno – kulturowego na przemiany w obrębie psychologii, ze szczególnym uwzględnieniem diagnozy psychologicznej. Jako, że kompetencja kulturowa psychologa podejmującego praktykę zawodową w Polsce wymaga uwzględnienia specyfiki miejscowych uwarunkowań kulturowych, zaprezentowane zostaną podstawowe dane dotyczące między innymi różnorodności etnicznej, wyznaniowej i językowej na terenie kraju. Analizie poddano psychologiczne wymiary polskiej kultury, mogące wpływać na kształtowanie się tożsamości kulturowej diagnosty polskiego pochodzenia, świadomość i zrozumienie której odgrywa istotne znaczenie w przebiegu procesu diagnostycznego w relacji z pacjentem odmiennym kulturowo. Dodatkowo przedstawiono podejście współczesnej antropologii kulturowej do rozumienia odmienności i kultury w aspektach przydatnych dla kompetentnej kulturowo diagnozy psychologicznej.

Słowa kluczowe: DIAGNOZA PSYCHOLOGICZNA KOMPETENCJE
KULTUROWE KONTEKST SPOŁECZNO - KULTUROWY

Summary

The aim of this work is to address the issue of cultural competence in psychological assessment process. The term “cultural competence” was coined and developed in response to problems resulting from ignoring the influence of culture on rapport, course and the results of psychological assessment of patients with a cultural background different than the diagnostician’s. The conditions present in the contemporary world, as well as the development of inquiry into cultural competence marked by a rapid increase of scientific research devoted to this matter suggests that its significance will systematically grow. The results of studies discussed in this work, conducted by American psychologists interested in the issue of multiculturalism in diagnostic practice, have widened the scope of the definition of cultural competence understood as a set of knowledge, skills and values necessary for assessing a patient with a different ethnic or national provenance, so that now it ranges as far as addressing socioeconomical status, belief, disability or sexual orientation. As a consequence cultural competence has been recognized as one of the fundamental competences and reached a high degree of acknowledgement in academic circles in countries with little demographic variety, such as Poland.

This work presents the importance and influence social – cultural context had on changes undergone by psychology in general and psychological assessment specifically. Due to the fact that cultural competence of a Polish psychologist has to consider local cultural factors, basic information about ethnic, religious and lingual diversity is being presented. Psychological dimensions of Polish culture are analyzed in order to highlight factors important for the development of psychologist’s cultural identity self-consciousness and understanding of which plays a crucial role in the assessment process of a culturally different patient. Additionally, the understanding of multiculturalism as viewed from the perspective of modern anthropology is being presented, emphasizing aspects useful for a culturally competent assessment.

Keywords: CULTURAL COMPETENCE PSYCHOLOGICAL ASSESSMENT
SOCIAL - CULTURAL CONTEXT

Spis treści

Wprowadzenie	4
Rozdział I Znaczenie kontekstu społeczno-kulturowego w psychologii	6
1.1. Kontekst społeczno - kulturowy w diagnozie psychologicznej.....	6
1.2. Kulturowa adaptacja testów psychologicznych.....	15
1.3. Zaburzenia psychiczne specyficzne kulturowo	23
Rozdział II Różnorodność kulturowa w Polsce	29
2.1. Dane demograficzne	29
2.2 Psychologiczne wymiary polskiej kultury.....	34
2.3. Antropologiczny aspekt rozumienia odmienności	41
Rozdział III Kompetencje kulturowe - stan wiedzy i badań	47
3.1. Historia i definicje	47
3.2. Aktualny stan badań	51
3.3. Kompetentna kulturowo diagnoza w warunkach polskich.....	56
Zakończenie	61
Literatura	63

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza
Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii
w Poznaniu

Michał Rychlik

(331435)

Heurystyki afektywne w diagnozie psychologicznej

Affect heuristics in psychological assessment

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2013

Rychlik, Michał (2013). Heurystyki afektywne w diagnozie psychologicznej. Praca magisterska pod kierunkiem prof. UAM dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 70 s., 90 poz.bibl., 3 załączniki + 6 tabl. + 12 wyk. + 3 ilustr.

Streszczenie

Celem pracy było wykazanie, że przetwarzanie afektywne wpływa na elementy procesu diagnozy psychologicznej. Zbadano wpływ afektu strachu na spostrzeganie osoby relacjonującej ważne wydarzenie z życia oraz sprawdzono wpływu afektu strachu na poziom pamiętania wypowiedzi i umiejętność rozpoznawania słów w niej zawartych. Postawiono dwie hipotezy: 1) u nie-ekspertów negatywny afekt wpływa na ocenę wagi poszczególnych elementów wypowiedzi nadawcy komunikatu oraz 2) wzbudzenie afektu strachu zwiększa liczbę błędnie rozpoznanych słów o negatywnej walencji.

W celu sprawdzenia hipotez za pomocą specjalnie zaprojektowanej do tego celu strony internetowej przebadano 86 osób (57 kobiet i 29 mężczyzn) w wieku od 20 do 63 lat. Zadaniem badanych było obejrzenie krótkiego filmu i wypełnienie kwestionariusza oceny quasi-diagnostycznej własnej konstrukcji. Badani zostali losowo przydzieleni do jednej z dwóch grup: eksperymentalnej (N=42), która za pomocą procedury tzw. okołoprogowego poprzedzania afektywnego była wystawiona na działanie ekspresji mimicznej strachu oraz grupy kontrolnej (N=45). W wyniku statystycznej weryfikacji hipotez potwierdzona została hipoteza pierwsza i odrzucona hipoteza druga. Oznacza to, że afekt strachu wpływa na spostrzeganie osoby relacjonującej zdarzenia jako bardziej zaangażowanej w wypowiedzane treści, ale nie ma wpływu na pamiętanie i rozpoznawanie elementów jej wypowiedzi.

Słowa kluczowe: DIAGNOZA, HEURYSTYKA AFEKTYWNA, SPOSTRZEGANIE SPOŁECZNE

Summary

The aim of this study was to show that affective processing alters crucial parts of psychological assessment. The influence of fear affect upon viewing a person narrating about an important life event was tested, as well as the impact affect had on the ability to recognize words from the story. Two hypotheses were posed: 1) negative affect influences non-experts' judgment of discrete elements of the interlocutor's utterance, and 2) activating the fear affect increases the number of falsely recognized words with negative valence.

In order to test the hypotheses, 86 subjects (57 female, 29 male) aged 20 to 63 were tested with a web page designed for this task. Subjects were asked to watch a short film and fill in a self-constructed questionnaire of quasi-diagnostic judgment. The subjects were randomly assigned to one of two groups: the experimental group (N=42) which was exposed to facial expression of fear via periliminal affective priming procedure and the control group (N=45). Statistical verification resulted in accepting the first hypothesis and rejecting the second one. This shows that fear affect causes people to perceive the narrator as more engaged in his statements, however has no effect on memory or recognition of parts of the story.

Keywords: AFFECT HEURISTIC, ASSESSMENT, SOCIAL PERCEPTION

Spis treści

Wprowadzenie.....	4
Rozdział I Analiza stanu wiedzy	8
1. Pojęcie afektu i neuropsychologiczny model przetwarzania afektywnego	8
1.1 Diagnoza psychologiczna.....	17
2. Heurystyka afektywna: dotychczasowe badania nad wpływem afektu na procesy poznawcze	21
2.1 Diagnoza psychologiczna.....	32
Rozdział II Problem i metoda badań własnych	36
1. Metoda.....	39
1.1 Strona internetowa.....	39
1.2 Schemat badania.....	42
1.3 Film	43
1.4. Kwestionariusz	46
Rozdział III Analiza i interpretacja wyników badań własnych.....	48
1. Opis wyników badań.....	48
1.1 Wyniki oceny quasi-diagnostycznej.....	48
1.2 Wyniki testu rozpoznawania słów.....	54
Zakończenie	58
Literatura cytowana.....	60
Spis tabel	68
Spis ilustracji.....	69
Spis wykresów	69
Aneks.....	70

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w Poznaniu

Michał Mycka

(338975)

Konstrukcja skali Utraty Kontroli

Construction of the Loss of Control scale

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2013

Streszczenie

Głównym celem niniejszej pracy jest omówienie konstrukcji i ewaluacji skali do pomiaru stopnia utraty kontroli w alkoholizmie. Założeniem przyjętym w tej pracy jest istotna rola zaburzenia procesu samoregulacji w etiologii i utrzymywaniu się tego uzależnienia.

Konstrukcja skali przebiegała w kilku, następujących po sobie etapach. Wstępną pulę 125 wygenerowanych pozycji, poddano ocenie 4 sędziów kompetentnych. Uzyskaną w ten sposób, z wybranych pozycji, skalą przebadano 25 zdrowych mężczyzn oraz 25 mężczyzn ze zdiagnozowanym uzależnieniem od alkoholu. Wyniki badań pozwoliły na stworzenie ostatecznej wersji skali, składającej się z 17 pozycji testowych.

W celu weryfikacji trafności narzędzia przeprowadzono analizę czynnikową zakładającą 7 głównych składowych na bazie teorii Browna. Uzyskane czynniki wyjaśniały 76% wariancji odpowiedzi. Rozwiązanie siedmioczynnikowe zostało odrzucone, ze względu na wyniki analizy jakościowej, na rzecz rozwiązania trzyczynnikowego. Rozwiązanie trzyczynnikowe wyjaśnia 52% wariancji uzyskanych wyników i koresponduje z teorią Baumeistera. Ponadto stworzone narzędzie wykazuje się zadowalającym poziomem rzetelności.

Słowa kluczowe: alkoholizm, uzależnienie, samokontrola, samoregulacja, konstrukcja testu

Summary

The main goal of this thesis is to discuss the construction and preliminary psychometric evaluation of the scale measuring the level of the loss of control in alcoholism. The assumption made in the thesis is a crucial role of the disorders of a self-regulation process in etiology and persistence of this addiction.

The scale construction was made in a few succeeding phases. The initial pool of the 125 generated items, was assessed by 4 judges. Scale obtained in this way was applied to examine 25 wholesome men and 25 men with alcohol addiction assessment. The results of the research enabled to create the final version of the scale, consisting of 17 items.

In order to check the construct validity the factor analysis was conducted, based on 7 main elements derived from Brown's theory. Obtained factors explained 76% of the results variance. Seven factor solution was rejected in favor of three factor solution, because of qualitative analysis results. Three factor solution explains 52% of the results variance and corresponds to Baumeister's theory. Furthermore the constructed tool demonstrates a satisfactory reliability level.

Key words: alcoholism, addiction, self-control, self-regulation, test construction

Spis treści:

Wstęp	6
Rozdział 1. Alkoholizm.....	8
1.1. Wprowadzenie	8
1.2. Pojęcie alkoholizmu	8
1.2.1. Używanie szkodliwe a zespół uzależnienia	8
1.2.2. Alkoholizm jako choroba.....	9
1.2.3. Model Cloningera	10
1.2.4. Współwystępowanie innych zaburzeń	11
1.2.5. Przyczyny alkoholizmu.....	12
1.3. Podsumowanie.....	13
Rozdział 2. Samoregulacja.....	14
2.1. Wprowadzenie	14
2.2. Samokontrola w potocznym rozumieniu	14
2.3. Koncepcje samoregulacji.....	14
2.4. Główne mechanizmy i wzorce samoregulacji	16
2.5. Picie i nadużywanie alkoholu a samokontrola	19
2.6. Podsumowanie.....	22
Rozdział 3. Metodologia badań własnych.....	23
3.1. Wprowadzenie	23
3.2. Problem badawczy.....	23
3.3. Praca przygotowawcze	24
3.4. Charakterystyka grup osób badanych.....	24
3.5. Organizacja i przebieg badań	25
Rozdział 4. Analiza danych.....	27
4.1. Wprowadzenie	27
4.2. Ocena trafności diagnostycznej	27
4.3. Ocena trafności teoretycznej	29

4.3.1. Rozwiązanie siedmioczynnikowe	29
4.3.2. Rozwiązanie trzyczynnikowe	31
4.4. Ocena rzetelności.....	32
4.5. Dyskusja wyników oraz wnioski.....	33
Rozdział 5. Zakończenie	36
Literatura	37
Spis tabel i rysunków.....	39
Załączniki	40

UNIWERSYTET WROCLAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII

IGA JAWORSKA-GRUSZCZYŃSKA

**PROKRASYNACJA – STRUKTURA KONSTRUKTU A STOSOWANE
SKALE POMIAROWE**

**Praca magisterska napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego**

WROCLAW 2014

Streszczenie

Jaworska-Gruszczyńska, Iga (2014). Prokrastynacja – struktura konstruktów a stosowane skale pomiarowe. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego. Wrocław: Instytut Psychologii UW, 68 ss., 49 poz. bibl., 2 aneksy.

Niniejsza praca poświęcona jest zjawisku prokrastynacji i konstrukcji kwestionariusza badającego zwlekanie. Ze względu na brak polskich badań praca powstała głównie w oparciu o dostępne w internetowych bazach EBSCO artykuły naukowe autorstwa najważniejszych badaczy zajmujących się tą tematyką, m. in. J. R. Ferrariego, C. H. Lay'a, H. C. Schouwenburga, E. D. Rothblum, L. J. Solomon, L. Manna, P. Steela, T. Pychyla. Punktem wyjścia jest przegląd zagadnień teoretycznych, stanowiący wstęp do prezentacji badań własnych. Badania przeprowadzono na próbie 160 ochotników, którzy wypełnili cztery połączone skale – *General Procrastination Scale*, *Adult Inventory of Procrastination*, *Tuckman Procrastination Scale*, *Aitken Procrastination Inventory*. Na uzyskanych danych dokonano analizy czynnikowej oraz hierarchicznej analizy skupień, wyłaniając 40 pozycji tworzących końcową wersję Kwestionariusza Zwlekania (KZ). Skonstruowana skala zawiera pięć podskal i służy do oceny ogólnego poziomu prokrastynacji oraz pięciu jej aspektów (umiejętność organizacji czasu, siła woli, świadomość prokrastynacji, zwlekanie jako cecha, niepunktualność), a w przyszłości może umożliwić tworzenie indywidualnych profili zwlekania osób badanych. Kwestionariusz uzyskał wysoki współczynnik zgodności wewnętrznej alfa Cronbacha 0,971. Analiza sprawdzająca wartość diagnostyczną skali wykazała, że stanowi ona dobre źródło hipotez zarówno badawczych, jak i klinicznych na temat przyczyn i charakterystyki zwlekania osób o różnych poziomach prokrastynacji.

Słowa kluczowe: prokrastynacja, zwlekanie, pomiar prokrastynacji, polski kwestionariusz zwlekania

Summary

Jaworska-Gruszczyńska, Iga (2014). Procrastination – the structure of the construct and its measurement scales. Master's thesis under the supervision of Prof. PhD. Władysław Jacek Paluchowski. Wrocław: Institute of Psychology, University of Wrocław, 68 pp., 49 pos. refs, 2 annexes.

This thesis is devoted to the phenomenon of procrastination and design of questionnaire about procrastination. Due to the lack of relevant Polish research work, this paper was mainly based on information available in online databases EBSCO i.e. scientific articles written by key researchers involved in this subject among others: J.R. Ferrari, C.H. Lay, H.C. Schouwenburg, E.D. Rothblum, L.J. Solomon, L. Mann, P. Steel, T. Pychyl. The starting point is an overview of the theory, which then leads to the presentation of my own research. The study was conducted on a sample group of 160 persons who completed the questionnaire of four combined scales – General Procrastination Scale, Adult Inventory of Procrastination, Tuckman Procrastination Scale, Aitken Procrastination Inventory. The factor analysis and hierarchical cluster analysis were performed on obtained research data and resulted in 40 items making up the final version of the Procrastination Questionnaire (PQ). The constructed scale includes five subscales and is used to assess the overall level of procrastination together with five of its aspects (time management, strength of will, consciousness of procrastination, procrastination as a personal trait, unpunctuality); in the future it may be possible to create individual procrastination profiles. The questionnaire obtained a high internal consistency coefficient with Cronbach's alpha of 0.971. Analysis of the diagnostic utility of this test scale showed that it is a good source of hypotheses for both research and clinical information on the causes and characteristics of people with different levels of procrastination.

Keywords: procrastination, irrational delay, measurement of procrastination, Polish procrastination questionnaire

Spis treści:

Streszczenie.....	3
Summary	4
Wstęp.....	7
Rozdział 1. Wprowadzenie.....	8
1.1 Historia prokrastynacji	8
1.2 Skala zjawiska	9
1.3 Definicja.....	10
1.4 Rodzaje prokrastynacji	13
1.4.1 Model W. J. Knausa	13
1.4.2 Model J. R. Ferrariego	16
1.4.2.1 Prokrastynacja unikowa	16
1.4.2.2 Prokrastynacja związana z poszukiwaniem pobudzenia.....	17
1.4.2.3 Prokrastynacja decyzyjna	18
1.4.2.4 Weryfikacja modelu Ferrariego.....	20
1.4.3 Model N. Milgrama i R. Tenne	21
1.4.3.1 Prokrastynacja codzienna	22
1.4.3.2 Prokrastynacja akademicka.....	23
1.5 Charakterystyka osób prokrastynujących	24
1.6 Sytuacyjne uwarunkowania prokrastynacji	28
1.7 Wybrane teorie wyjaśniające zjawisko prokrastynacji	29
1.7.1 Teoria kontroli działania J. Kuhla.....	29
1.7.2 Poznawczo-transakcyjny model stresu i radzenia sobie R. Lazarusa i S. Folkman....	32
1.8 Zjawiska podobne do prokrastynacji.....	34
1.8.1 Lenistwo	34
1.8.2 Próżniactwo społeczne.....	35
1.8.3 Depresja i wyuczona bezradność	36
1.9 Wnioski.....	37

Rozdział 2. Problem i metoda badań własnych.....	39
2.1 Cel badania	39
2.2 Opis grupy badanej	39
2.3 Procedura badania	40
2.4 Narzędzia badawcze.....	41
2.4.1.1 Charakterystyka skal wyjściowych	43
2.4.1.2 <i>Tuckman Procrastination Scale (TPS)</i> – Skala Prokrastynacji Tuckmana	43
2.4.1.3 <i>General Procrastination Scale (GPS)</i> – Ogólna Skala Prokrastynacji	43
2.4.1.4 <i>Adult Inventory of Procrastination (AIP)</i> – Profil Prokrastynacji Człowieka Dorosłego	44
2.4.1.5 <i>Aitken Procrastination Inventory (API)</i> – Profil Prokrastynacji Aitken	44
Rozdział 3. Analiza wyników	46
Rozdział 4. Dyskusja wyników.....	55
4.1 Wnioski z badań	60
Literatura	61
Aneks 1. Kwestionariusz Zwlekania. Wersja wstępna.....	65
Aneks 2. Kwestionariusz Zwlekania.....	68

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI

**WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII**

Joanna Jakubowska
(201788)

**Zapamiętywanie reklam, ze względu na ich rodzaj
(erotyczną, humorystyczną, neutralną).**

**Remembering ads, due to their nature
(the erotic, humorous, neutral).**

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2014

Streszczenie

Celem niniejszej pracy jest sprawdzenie czy istnieje zależność między typem reklamy a jej zapamiętaniem. Badanie zostało przeprowadzone na trzech rodzajach reklam: erotycznej, humorystycznej oraz neutralnej. Część teoretyczna niniejszej pracy dotyczy opisu zagadnień związanych z pamięcią, oraz charakterystyką każdego wymienionego powyżej rodzaju reklamy. W badaniu wzięło udział 60 osób, w większości kobiety, w przedziale wiekowym 16-40, z czego większością była grupa osób między 22 a 27 rokiem życia. Główna hipoteza zakłada, że zdecydowanie łatwiej respondentom zapamiętać będzie reklamę o zabarwieniu erotycznym. Badani wypełniali ankietę online, która składała się z odpowiedzi na 12 pytań, dotyczących 9 reklam telewizyjnych. Wyniki wskazują na to, że hipoteza nie potwierdziła się. Zarówno reklamy erotyczne jak i humorystyczne są w ponad 90% zapamiętywane. Różnica w tym procesie zachodzi, między elementami reklamy a nie jej całości. I tak w reklamie erotycznej zapamiętujemy bardziej płeć osoby występującej, a w reklamie humorystycznej markę produktu, nieznacznie bardziej w reklamie erotycznej niż humorystycznej zapamiętuje się kolory- różnica wysokości 3% w odpowiedziach osób badanych.

Słowa kluczowe:

pamięć, proces zapamiętywania, reklama erotyczna, reklama humorystyczna

Summary

The aim of this work is to check whether there is a dependence between the types of commercials and remembering of them. The research was conducted on three types of commercials : erotic, humorous and neutral. The theoretical part of this work is related to description of the issues linked with memory and the characteristics of each of above-mentioned type of commercial. 60 people have taken a part in my research, mostly woman, in age between 26 and 40, of which majority was a group between 22 and 27. Main hypothesis set up, that erotic commercials are much easier to remember for the questioned. Respondents filled out an online survey, consisted of answers to 12 questions related to 9 commercials. Results point out that hypothesis was wrong. Both the erotic and the humorous commercials are remembered in more than 90 percent. The difference occurs in specific elements of commercial, not on the whole commercial, so in erotic we remember mostly the gender of person which is playing in it, in humorous – product brand. A slight difference we can find in remembering colours, erotic commercials have advantage of 3 percent in the whole answers of respondents.

Keywords:

memory, the process of remembering, sexual advertising, advertising humor

Spis treści

Rozdział 1. Reklama.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1.1 Historia reklamy	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1.2 Cele i zadania reklamy	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1.3 Rodzaje reklam ze względu na media	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1.4 Charakter reklam	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1.4.1 Reklama humorystyczna.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1.4.2 Reklama erotyczna	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1.5 Percepcja reklamy.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1.6 Emocje w reklamie	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
1.6.1 Emocje pozytywne i negatywne w reklamie	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Rozdział 2. Pamięć.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
2.1 Rodzaje pamięci	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
2.2 Proces pamięciowy- fazy przetwarzania informacji...Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.	
2.3 Co wpływa na zapamiętywanie reklamy?	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Rozdział 3 Metodologia.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1 Problem główny i szczegółowy	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.2 Zmienne, wskaźniki i hipotezy badawcze	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.4 Metody, techniki i narzędzia badawcze.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.5 Charakterystyka respondentów.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Rozdział 4 Wyniki badań własnych.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
4.1 Zapamiętywanie typu reklamy	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
4.2 Zapamiętywanie pytań cząstkowych.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
4.3. Zapamiętywanie ze względu na zmienne kontrolne..Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.	
4.4 Wnioski.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Bibliografia:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Spis wykresów i tabel	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

UNIwersYTET WROCLAWSKI
WYDIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII

KATARZYNA GANCEWSKA

CHARAKTERYSTYKA RELACJI POLIAMORYCZNYCH Z PERSPEKTYWY
OSÓB W NIE ZAANGAŻOWANYCH

Praca magisterska napisana pod kierunkiem

prof. Jacka Władysława Paluchowskiego

WROCLAW 2014

Streszczenie

Celem pracy był opis zjawiska poliamorii oraz charakterystyka osób pozostających w relacjach poliamorycznych. Badanie polegało na przeprowadzeniu wywiadu ustrukturyzowanego z dziesięcioma respondentami w wieku od 21 do 37 lat. Respondenci byli pytani o relacje, w których przebywali w momencie przeprowadzania badania, między innymi o napotykaną trudności, uczucie zazdrości, zarządzanie czasem, oczekiwania dotyczące trwałości ich związków i poczucie stabilizacji. Wywiady zostały zarejestrowane i przepisane celem umieszczenia w pracy wybranych wypowiedzi. Z przeprowadzonego badania wyłania się charakterystyka relacji poliamorycznej jako zmiennej, dynamicznej i nieodłącznie związanej z komunikacją. Pośród cech, które można przypisać osobom badanim są otwartość na zmianę, nonkonformizm, refleksyjność i umiejętności komunikacyjne.

Słowa kluczowe: poliamoria, relacje otwarte, zazdrość, bliskie związki interpersonalne, komunikacja.

Resume

Description of polyamory and persons engaged in polyamorous relationships was basic aim of that paper. Structured interview was used to examine mentioned issues. Sample included ten respondents in the age group 21 – 37 years. Respondents were asked about their current relationships, difficulties they met, jealousy, time management, expectations concerning relationships permanence and stabilization in their relationships. Interviews were recorded and transcribed in order to put selected answers in this thesis. Collected material shows polyamorous relationships as changeable, dynamic and intrinsically linked to communication. Nonconformism, openness to change, thoughtfulness and strong communication skills are features that might be attributes of respondents.

Key words: polyamory, open relationships, jealousy, close interpersonal relationships, communication.

Spis treści

Wstęp	4
Rozdział I Pojęcie intymnych związków interpersonalnych.....	5
1.1. Związki monogamiczne	6
1.2. Związki poligamiczne	7
1.3. Związki poliamoryczne.....	8
1.3.1. Wartości w poliamorii	9
1.3.2. Ewolucyjna koncepcja zazdrości i zdrady a poliamoria.....	10
1.3.3. Poliamoria – badania	12
Rozdział II Metodologia badań własnych	16
2.1. Cel i metoda badań.....	16
2.2. Pytania badawcze.....	16
2.3. Logika doboru próby.....	17
Rozdział III Opis poliamorii i relacji poliamorycznych z perspektywy osób zaangażowanych w związki z kilkoma partnerami	18
3.1. Charakterystyka badanej zbiorowości	18
3.2. Ilościowa prezentacja zebranych odpowiedzi.....	19
3.3. Charakterystyka poliamorii i relacji poliamorycznych na podstawie wypowiedzi respondentów.....	22
3.4. Podsumowanie zebranego materiału.....	68
Zakończenie	71
Literatura:	72
Aneks: ·Załącznik 1. Kwestionariusz wywiadu	74

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
W POZNANIU

Weronika Sochańska

339011

Wpływ stanów afektywnych na tworzenie metafor.

The effect of emotional states on metaphor creation.

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

Poznań 2014

Streszczenie

Sochańska, Weronika (2014). Wpływ stanów afektywnych na tworzenie metafor. Praca napisana pod kierunkiem prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 67 s., 81 poz. bibl., 5 rys. i 12 tabel.

Przedmiotem pracy jest obserwacja związków zachodzących między walencją i intensywnością emocji a stosowaniem metafory oraz wpływu typu bodźca na liczbę użytych metafor. Badanie wykonano zgodnie z założeniem, że metafory żywe są wyrazem twórczości (Nęcka, 2012) oraz badaniami, wedle których znak emocji (Isen, Daubman i Nowicki, 1987; Ashby, Isen i Turken, 1999) oraz jej intensywność (De Dreu, Baas i Nijstad, 2008) mają wpływ na czynności twórcze w myśl hipotezy *niewyraźności* Ortony (1993), zgodnie z którą stosowanie metafor jest motywowane brakiem możliwości opisu odczuwanych stanów emocjonalnych za pomocą dosłownych wyrażen. Posłużono się badaniem Metafory w naszych Myślach, skonstruowanym na potrzeby niniejszej pracy. Dokonano ekspozycji bodźców werbalnych i wizualnych, mających wywołać emocje radości, smutku lub lęku. Badanych proszono o nadanie im tytułów oraz zaznaczenie deklarowanego poziomu intensywności oraz znaku emocji. W wyniku zastosowania testu chi-kwadrat nie stwierdzono obecności związku między poziomem intensywności emocji a liczbą stosowanych metafor. Stwierdzono, że rozkłady liczby metafor zastosowanych w wyniku ekspozycji bodźców tekstowych i obrazowych oraz liczby metafor w przypadku radości, smutku i lęku są różne. Zauważono też słaby związek między liczbą metafor a smutkiem i radością (dla bodźców werbalnych).

Słowa kluczowe: METAFORA, EMOCJE, TWÓRCZOŚĆ.

Summary

The subject of this study is the observation of the correlations between emotional valence and arousal and metaphor application and the influence of the type of stimulus on the number of created metaphors. The study was carried out according to the assumption that novel metaphors are the effect of creativity (Nęcka, 2012) and to the studies suggesting that valence (Isen, Daubman & Nowicki, 1987; Ashby, Isen & Turken, 1999) and arousal (De Dreu, Baas & Nijstad, 2008) influence creativity, bearing in mind the *inexpressibility* hypothesis (Ortony, 1993), according to which metaphor application is motivated by the disability to express emotional states using literal expressions. The study was performed using the Metaphor in our Thoughts Questionnaire which was constructed for the use of this thesis. It contained a series of verbal and visual stimuli which were supposed to induce emotions of joy, sadness and anxiety. The respondents were asked to entitle them and to mark the arousal level and valence of emotions. A series of chi square tests were carried out, resulting in what follows: there were no relations observed between the arousal level and the number of created metaphors (observed in titles). Yet the test showed that the distributions of (1) the number of metaphors created as a result of stimuli observation was different in the case of verbal and visual stimuli and (2) the distribution of the numbers of created metaphors in case of different emotions (joy, sadness, anxiety) were different. It also showed a weak relationship between the number of metaphors and the emotions of joy and sadness (in the case of verbal stimuli).

Key words: METAPHOR, AFFECT, CREATIVITY.

Spis treści

Streszczenie.....	3
Summary	4
Wprowadzenie.....	9
Rozdział I Metafora jako przedmiot badań – dawniej i dziś.....	11
Wprowadzenie.....	11
1.1. Czym jest metafora?.....	11
1.1.1. Gdzie zaczyna się metafora?	12
1.2. Rozwój myśli o metaforze.....	13
1.2.1. Substytucyjna teoria metafory.....	14
1.2.2. Porównaniowa (komparatystyczna) teoria metafory.....	14
1.2.3. Pomysł Richardsa	15
1.2.4. Teoria interakcyjna.....	16
1.2.5. Metafora pojęciowa.....	18
1.3. Metafora w psychoterapii.....	22
1.3.1. Działanie metafory terapeutycznej w świetle badań	23
Podsumowanie	24
Rozdział II Stany afektywne	25
Wprowadzenie.....	25
2.1. Definicje	25
2.1.1. Czym jest emocja?	25
2.1.2. Emocja, nastrój, stan emocjonalny.....	26
2.1.3. Dwa wymiary emocji	27
2.2. Wzbudzanie emocji.....	27
2.2.1. Fizjologia.....	27
2.3. Emocje a pamięć	28
2.4. Emocja a poznanie	29
2.4.1. Emocje a język	29
2.4.2. Emocje a przetwarzanie informacji.....	30
Podsumowanie	31
Rozdział III Metafora i jej związki z funkcjonowaniem poznawczym i emocjonalnym.....	32
Wprowadzenie.....	32
3.1. Czynniki związane z tendencją do <i>metaforyzowania</i>	32
3.1.1. Metafora a twórczość i kreatywność	32

3.1.2. Koncepcja poziomów przetwarzania Craika i Lockharta	33
3.1.3. Metafora a inteligencja.....	33
3.1.4. Metafora a pamięć	34
3.1.5. Teoria podwójnego kodowania	34
3.1.6. Stosowanie języka figuratywnego a podłoże neurologiczne.....	35
3.1.7. Rozumienie metafor - rola kontekstu	37
3.2. Co wpływa na tendencję do stosowania metafor?	38
3.2.1. Dlaczego stosujemy metafory? Hipotezy A. Ortony.....	38
3.2.2. Proces zapamiętywania i uczenia się	39
3.2.3. Metafory konceptualne.....	39
3.2.4. Motywacja twórcza	39
3.2.5. Emocje a metafora.....	40
Podsumowanie	42
Rozdział IV Badania własne	43
Wprowadzenie.....	43
4.1. Problemy badawcze	43
4.1.1. Hipotezy badawcze	44
4.1.2. Struktura i operacjonalizacja badanych czynników	44
4.2. Narzędzie badawcze pt. <i>Metafory w naszych myślach</i> (MwM)	45
4.2.1. Tworzenie kwestionariusza	45
4.2.2. Administracja	45
4.2.3. Konstrukcja testu i procedura badania	46
4.2.4. Sposób kodowania odpowiedzi.....	47
4.2.5. Ocena i interpretacja wyników.....	47
4.3. Opis grupy badanej.....	48
Rozdział V Analiza wyników badania	50
Wprowadzenie.....	50
5.1. Osoby badane	50
5.2. Statystyczny opis wyników	50
5.2.1. Rodzaj bodźca a liczba metafor.....	50
5.2.2. Poziom intensywności emocji a obecność metafory po ekspozycji bodźca werbalnego	51
5.2.3. Poziom intensywności emocji a obecność metafory po ekspozycji bodźca wizualnego	52

5.2.4. Metafory występujące w przypadku różnych emocji.....	53
5.2.5. Związek między liczbą metafor a walencją emocji przypadku bodźca wizualnego	54
5.2.6. Związek między liczbą metafor a walencją emocji przypadku bodźca werbalnego	54
5.2.7. Rozkład liczby metafor stworzonych w odpowiedzi na bodźce oceniane jako wywołujące radość, smutek i lęk.....	55
5.3. Weryfikacja hipotez	56
5.4. Dyskusja	57
5.5. Krytyka badania	57
Zakończenie	60
Literatura cytowana.....	62
Załącznik 1	69
Załącznik 2	78

Spis rysunków

Rys. 1.1 Elementy metafory według teorii Richardsa (1936).	15
Rys. 1.2 Teorie metafor.....	24
Rys. 3.1 Kaczka czy królik? Rozumienie metafor zależne od woli.	37
Rys. 4.1 Schemat zależności czynników wyjaśnianych i wyjaśniających.	45
Rys. 5.1 Zależność między liczbą metafor w przypadku smutku radość (bodziec tekstowy). .	55

Spis tabel

1. Tab. 2.1 Różnice między emocjami i nastrojami.	26
2. Tab. 2.2 Efekty badań Meier i Robinson (2004).	40
3. Tab. 5.3 Zestawienie poziomu intensywności emocji z liczbą metafor po ekspozycji bodźca tekstowego.	51
4. Tab. 5.4 Związek poziomu intensywności emocji oraz liczby metafor po ekspozycji bodźca tekstowego.	52
5. Tab. 5.5 Zestawienie poziomu intensywności emocji z liczbą metafor po ekspozycji bodźca obrazowego.	52
6. Tab. 5.6 Związek poziomu intensywności emocji oraz liczby metafor po ekspozycji bodźca obrazowego.	53
7. Tab. 5.7 Związek znaku emocji z liczbą metafor w tekście.	53
8. Tab. 5.8 Związek znaku emocji z liczbą metafor w tekście.	53
9. Tabela 5.9 Liczba i procent metafor dla poszczególnych emocji.	55
10. Tab. 5.10 Różnica między liczbą obserwowanych i oczekiwanych ilości metafor dla różnych emocji.	56

11. Tab. 5.11 Wynik korelacji dla rozkładu liczby metafor w przypadku radości, smutku i lęku.....	56
12. Tab. 5.12 Weryfikacja hipotez badawczych.	56

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII

Julia Soszyńska
(229255)

**Analiza blogów osób chorujących nowotworowo: metafory choroby
i strategie radzenia sobie ze stresem**

*Analysis of blogs run by individuals suffering from cancer: disease
meaphors and stress coping strategies*

Praca magisterska napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2014

Spis treści

Streszczenie	4
Summary	5
Wprowadzenie	6
1. Blogi.....	8
1.1 Historia blogów i informacje wstępne	8
1.2 Rodzaje blogów.....	9
1.3 Użytkownicy blogów	10
1.4 Motywacja do pisania i czytania blogów	10
1.5 Blogi osób chorujących nowotworowo jako przedmiot badań	12
2. Metafora.....	18
2.1 Pojęcie metafory.....	18
2.2 Metafora choroby nowotworowej	22
2.3 Rodzaje metafor choroby nowotworowej	24
2.3.1 Metafora wojenna i sportowa	24
2.3.2 Metafora maszyny	26
2.3.3 Metafora podróży	26
2.3.4 Metafora przemiany.....	27
2.3.5 Metafora wspólnych poszukiwań	27
2.3.6 Inne metafory.....	28
2.3.7 Klasyfikacje rodzajów metafor.....	28
2.4 Znaczenie metafory w procesie zmagania się z chorobą nowotworową	30
3. Stres	32
3.1 Stres psychologiczny.....	32
3.2 Strategie radzenia sobie ze stresem.....	34
3.3 Radzenie sobie ze stresem spowodowanym chorobą nowotworową.....	36
4. Metodologia.....	41

4.1 Cel i pytania badawcze.....	41
4.2 Metoda.....	41
4.3 Procedura.....	42
4.4 Osoby badane	44
5. Wyniki	45
5.1 Ogólna charakterystyka blogów.....	45
5.2 Analiza szczegółowa	46
5.2.1 Metafora wojenna	55
5.2.2 Metafora nauki.....	56
5.2.3 Metafora personifikacji	57
5.2.4 Metafora podróży	59
5.2.5 Metafora procesu	60
5.2.6 Metafora zagrożenia	61
5.2.7 Metafora animizacji.....	61
5.2.8 Metafora sportowa.....	62
6. Dyskusja.....	64
6.1 Interpretacja wyników dotyczących pierwszego pytania badawczego.....	64
6.2 Interpretacja wyników dotyczących drugiego pytania badawczego	66
6.3 Interpretacja wyników dotyczących trzeciego pytania badawczego	67
6.4 Ograniczenia przeprowadzonych badań	69
6.5 Implikacje dla badań i praktyki.....	69
Zakończenie	71
Spis literatury cytowanej	72

Streszczenie

Celem badania było dokonanie charakterystyki polskich blogów prowadzonych przez osoby chorujące nowotworowo. Dokonano analizy jakościowej 10 blogów z użyciem metodologii teorii ugruntowanej. Do procesu kodowania wykorzystano program OpenCode 4.02. Próba składała się z 7 kobiet i 3 mężczyzn, w wieku 24-34 lat w chwili rozpoczęcia pisania bloga, chorujących na różne odmiany raka. Sformułowane zostały trzy pytania badawcze: 1. Jakich metafor do opisu choroby i jej leczenia najczęściej używają osoby chorujące nowotworowo na swoich blogach? 2. Jakie strategie radzenia sobie są przez nie najczęściej opisywane? 3. Czy istnieją zależności pomiędzy używanymi przez autorów blogów metaforami a stosowanymi przez nich strategiami radzenia sobie? Najczęściej stosowane były metafory wojenne, nauki, personifikacji, podróży, procesu i zagrożenia oraz strategie radzenia sobie oparte na pełniejszym doświadczaniu życia, pozytywnym nastawieniu, wsparciu emocjonalnym, duchu walki, zmianie hierarchii wartości, akceptacji i pozytywnym przeformułowaniu. Wyniki analizy sugerują, że mogą istnieć powiązania pomiędzy używaniem określonych kategorii metafor a wyborem konkretnych strategii radzenia sobie.

Słowa kluczowe: analiza jakościowa, blog, choroba nowotworowa, metafora, strategia radzenia sobie ze stresem

Summary

The main objective of the study was to provide a reliable description of Polish blogs run by individuals suffering from cancer. Qualitative analysis of 10 blogs have been carried out based on the grounded theory. OpenCode 4.02 program was used for the encoding processes. The project consisted of 7 women and 3 men, aged 24-34, dealing with different kinds of cancer at the moment of launching their blogs. Three research questions were formed and they are as follows: 1. What metaphors were used by the people suffering from cancer to describe the disease and its treatment on their blogs? 2. What coping strategies are described by them? 3. Are there any associations between the metaphors used by the bloggers and the identified coping strategies? The most commonly used metaphors were related to war, personification, journey, process and threat. As far as the coping strategies are concerned, they had to do with experiencing the life to the fullest, positive attitude, emotional support, fighting spirit, hierarchy of values changing, acceptance and positive reformulation. The results indicate that there may be some associations between the use of certain categories of metaphors and choice of specific coping strategies.

Keywords: qualitative analysis, blog, cancer, metaphor, stress coping strategies

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII

AGNIESZKA ŁUGOWSKA

WPLYW OSOBOWOŚCI KLIENTA NA LOJALNOŚĆ
WOBEC MAREK KAWY

Praca magisterska napisana pod kierunkiem:
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

WROCŁAW 2014

Spis treści

Streszczenie	5
Wprowadzenie	7
1. Lojalność klienta wobec marki	10
1.1 Wprowadzenie.....	10
1.2 Statyczne ujęcie lojalności klienta wobec marki	10
1.2.1 Behawioralne podejście do lojalności klienta.....	11
1.2.2 Emocjonalne podejście do lojalności klienta.....	13
1.3 Dynamiczne ujęcie lojalności klienta wobec marki.....	14
1.4 Motywy lojalności klientów.....	16
1.5 Znaczenie lojalności konsumenckiej dla rozwoju przedsiębiorstwa	17
1.6 Wnioski	20
2. Pięciodzownikowy model osobowości według Costa i McCrae	21
2.1 Wprowadzenie.....	21
2.2 Pięciodzownikowa teoria osobowości	21
2.3 Podstawowe wymiary osobowości w ujęciu modelu Costa i McCrae.....	23
2.3.1 Neurotyczność	24
2.3.2 Ekstrawersja.....	25
2.3.3 Otwartość na doświadczenie.....	25
2.3.4 Ugodowość	26
2.3.5 Sumienność.....	26
2.4 Krytyka modelu osobowości według P. Costa i R. McCrae	27
2.5 Wnioski	28
3. Przegląd dotychczasowych badań wpływu osobowości klienta na lojalność wobec marki	29
3.1 Wprowadzenie.....	29
3.2 Idea lojalności jako wypadkowej osobowości klienta	29

3.3	Ogólny przegląd dotychczasowych badań wpływu osobowości klienta na lojalność wobec marki.....	30
3.4	Badanie związku pomiędzy cechami osobowości, osobowością marki a lojalnością klienta autorstwa L.-Y. Lin.....	34
3.5	Wnioski	35
4.	Problematyka i metodologia badań własnych.....	36
4.1	Cel i problem badawczy.....	36
4.2	Hipotezy badawcze	37
4.3	Operacjonalizacja zmiennych i opis metod badawczych.....	37
4.4	Opis grupy badawczej	40
4.5	Organizacja i przebieg badania	40
5.	Wyniki i ich analiza	42
5.1	Statystyki opisowe	42
5.2	Weryfikacja hipotezy	43
	Dyskusja uzyskanych wyników, wnioski z badań i zakończenie	46
	Spis literatury cytowanej.....	49
	Spis tabel i rysunków	54
	Załącznik.....	55

Streszczenie

Celem przeprowadzonych badań było sprawdzenie, które cechy osobowości wyróżnione w pięcioczynnikowej teorii osobowości autorstwa P. Costa i R. McCrae są powiązane z lojalnością wobec marek kawy wśród klientów znajdujących się we wczesnym okresie dorosłości. Kawa zaspokaja szczególne potrzeby natury hedonistycznej, stąd zyskuje większą lojalność konsumentów niż wyroby codziennego użytku.

W badaniu, w którym uczestniczyło 57 osób - 35 kobiet i 22 mężczyzn, znajdujących się we wczesnym okresie dorosłości, czyli pomiędzy 20 a 35 rokiem życia, wykorzystano Inwentarz Osobowości NEO-FFI autorstwa P. Costa i R. McCrae (adaptacja polska autorstwa P. Szczepaniaka, M. Śliwińskiej, J. Strelau i B. Zawadzkiego) oraz autorski Kwestionariusz Lojalności wobec Marki.

W celu weryfikacji hipotezy zastosowano współczynnik regresji wielokrotnej. Stwierdzono, iż istnieje pozytywny związek pomiędzy nasileniem cech ekstrawersja i sumienność a poziomem lojalności wobec marki. Dla pozostałych analizowanych par: neurotyczność, otwartość na doświadczenie i ugodowość a lojalność wobec marki hipoteza okazała się nieprawdziwa.

Badanie podkreśla istotność osobowościowych uwarunkowań lojalności konsumenta wobec marki dla rynku kawy w Polsce. Przedsiębiorstwa powinny skupić się w pierwszej kolejności na pozyskiwaniu oraz dbaniu o klientów ekstrawertycznych oraz o dużej sumienności.

Słowa kluczowe: osobowość, Wielka Piątka, lojalność klienta wobec marki, kawa

Summary

The main aim of the master thesis was to examine which personality traits, highlighted in the Big Five personality traits by Costa and McCrae, are corresponding to loyalty towards a certain brand of coffee among customers in early adulthood. Coffee satisfies particular hedonistic needs therefore gains greater customer loyalty than products of daily use.

In the research, in which 57 subjects - 35 women and 22 men in age from 20 to 35 years (early adulthood) took place, the following questionnaires were used - NEO Five-Factor Inventory, edited by P. Szczepaniak, M. Śliwińska, J. Strelau i B. Zawadzki and the author's inventory: Inventory of Brand Loyalty.

Regression analysis was adopted to test hypotheses. It was found that extraversion and conscientiousness personality trait have a significantly positive influence on brand loyalty. Hypotheses relating to the relationship between neuroticism, openness, agreeableness and brand loyalty were not confirmed.

The paper emphasizes the importance of brand loyalty regarding personality traits for the coffee market in Poland. Consumers who register in extroversion and conscientiousness are the target audience for these companies.

Keywords: personality, Big Five, brand loyalty, coffee

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Patrycja Pawluk

Nr albumu: 352189

Analiza języka dyskursu mowy nienawiści w komentarzach w polskim Internecie

Language discourse analysis of hate speech comments in the polish Internet

Promotor:

prof. dr hab. Władysław J. Paluchowski

Poznań 2014

.....
podpis promotora
.....

Streszczenie:

Analiza języka dyskursu mowy nienawiści w komentarzach w polskim Internecie

Przedmiotem tej pracy jest dyskurs mowy nienawiści w komentarzach zamieszczonych w Polskim Internecie w roku 2013/14. Jest to bardzo aktualne zagadnienie, które głównie przywoływane jest w kontekście wolności słowa oraz potrzebie moderacji wpisów internautów. Jednocześnie wciąż istnieje niska świadomość społeczeństwa dotycząca definicji tego zjawiska, którym często, jednak błędnie, określane jest obrażanie drugiej osoby lub agresywne mowy polityków, w których nie ma dehumanizacji lub odniesienia do przynależności grupowej.

Głównym celem pracy było dokładne zbadanie charakterystyki języka, który w omawianym dyskursie służy do racjonalizowania, legitymizowania oraz rozprzestrzeniania mowy nienawiści. Z tą intencją zanalizowana została użyta leksyka, gramatyka, składnia, frazeologia, ironia oraz gry komunikacyjne w mowie nienawiści. Dodatkowo zbadano czy, oraz jakie schematy narracyjne oraz stereotypy występują w mowie nienawiści, gdyż mają one istotny wpływ na to, jak postrzegane są mniejszości oraz jak utrwalane są nienawistne treści.

Badania przeprowadzono ilościową metodą analizy treści, natomiast selekcji materiału według danego problemu dokonywali sędziowie kompetentni. Istotnym osiągnięciem jest stworzenie spisu słów oraz wyrażeń mowy nienawiści stosowanych w celu dehumanizacji mniejszości oraz wykreowaniu jej negatywnego obrazu. Wyniki potwierdzają założenia badaczki o częstym odnoszeniu się do zbiorowości (aż 64%) oraz, co zaskakujące, wskazują na brak dynamicznego stylu wypowiedzi. 74 % wypowiedzi mowy nienawiści posiada funkcję ekspresywną, gdzie autor koncentruje się na przekazaniu własnych emocji. Co ciekawe, gry komunikacyjne nie występują w ogóle, natomiast frazeologia oraz ironia w stopniu znikomym, co świadczy o znacznej dosłowności i bezpośredniości komunikatów mowy nienawiści w polskim Internecie. Zgodnie z założeniami, badania wykazały, iż najczęstszą narracją jest schemat „obcych” dzielący świat na zasadzie opozycji „my”- „oni”. Stereotypy językowe odnoszą się głównie do gejów, muzułmanów, Cyganów i Żydów.

Słowa kluczowe

dyskurs Internet język mowa nienawiści narracja słowa kluczowe stereotypy językowe

Abstract:

Language discourse analysis of hate speech comments in the polish Internet

The subject of this study was hate speech discourse in comments on the polish Internet in the year 2013/14. It is very actual issue, mainly recalled in context of freedom of speech and the need of internet comments moderation. At the same time, the social consciousness regarding the definition of this phenomenon keeps being low. People often wrongly attribute it as offending other person or as an aggressive speech of politics, which lacks dehumanization and minority indicator.

The main aim of this work was a careful study of language characteristics which in the hate speech discourse is used to rationalize, legitimize and spread hate speech. With this purpose chosen aspects of lexis, grammar, syntax, phraseology, irony and communication games in hate speech have been explored. Additionally, it was investigated if and which narratives and stereotypes appears in polish hate speech because of its huge impact on how we perceive minorities and how hate content is consolidated both in language and mental schemes.

The study was conducted with the text analysis quantitative method, whereas the selection of data according to a given problem, was done by judges. A significant achievement was creation of the list consisted on hate speech words and phrases which are used with the aim of dehumanizing the minority and creating its pejorative image. The results confirms original assumptions that hate speech is mainly addressed to groups (64% in the research material). Surprisingly, study has indicated lack of dynamism in the utterance. 74% of hate speech comments displays the expressive function where the author concentrates on passing his own emotions rather than convincing others. It's interesting that communication games did not appear at all, whereas phraseology and irony did at a negligible scale. It proofs the literal and direct character of hate speech comments in polish Internet. In accordance with researcher assumptions, the study has showed that the most often used narrative scheme is the "we"- "they" opposition. Language stereotypes are mainly relate to gay, Muslim, Gypsy and Jewish minority.

Keywords

Discourse Internet Language Hate speech Narrative Key words Language stereotypes

Spis treści

Streszczenie:.....	3
Abstract:	4
1. Mowa nienawiści w Internecie.....	8
1.1. Internet: opis medium.	8
1.2. <i>Hate speech</i> , czyli próba definicji mowy nienawiści.	9
1.3. Wstępna charakterystyka komunikatu nienawistnego oraz jego odbioru w Polsce.	12
1.4. Mowa nienawiści, a wolność słowa.	15
2. Psychologia Internetu: analiza przyczyn zjawiska mowy nienawiści.....	19
2.1. Charakterystyka cyberprzestrzeni.	19
2.2. Piramida nienawiści: od stereotypów do ludobójstwa.	20
3. Język nienawiści w świetle teorii dyskursu.....	24
3.1. Charakterystyka dyskursu.	24
3.2. Dyskurs pisany – narracje.	26
3.2.1 Narracyjne konstruowanie rzeczywistości.	27
3.2.2 Społeczne tworzenie narracji - schematy fabularne.	28
3.3. Język jako narzędzie nadawania znaczeń.....	30
3.4. Specyfika języka.	33
3.5. Język nienawistnych narracji.	35
3.5.1 Aspekt leksykalno- semantyczny.	35
3.5.2 Aspekt frazeologiczny.....	39
3.5.3 Aspekt gramatyczny.....	40
3.5.4 Aspekt składniowy.	41
3.5.5 Ironia i gry komunikacyjne.	42
4. Metodologia badań własnych.....	44
4.1. Opis procedury badania.....	44
4.2. Problemy badawcze oraz ich operacjonalizacja.....	46
4.3. Charakterystyka narzędzi badawczych.	55
4.4. Charakterystyka danych archiwalnych – dobór i opis próby.	56
5. Analiza wyników badań własnych.....	58

5.1. Analiza dyskursu <i>hate speech</i>	58
5.2. Analiza problemu nr 1: opis leksyki mowy nienawiści w dyskursie <i>hate speech</i>	59
5.3. Analiza problemu nr 2: opis stylu wypowiedzi oraz użytej liczby w dyskursie <i>hate speech</i>	66
5.4. Analiza problemu nr 3: opis złożoności zdań oraz funkcji wypowiedzi w dyskursie <i>hate speech</i> .68	
5.5. Analiza problemu nr 4: opis związków frazeologicznych w dyskursie <i>hate speech</i>	68
5.6. Analiza problemu nr 5: opis ironii oraz gier komunikacyjnych w dyskursie <i>hate speech</i>	69
5.7. Analiza problemu nr 6: opis schematów narracyjnych.	69
5.8. Analiza problemu nr 7: Analiza stereotypów językowych w dyskursie <i>hate speech</i>	71
5.9. Ograniczenia badań.....	73
6. Dyskusja wyników w świetle literatury	75
Bibliografia:	81
Załączniki.....	86

UNIwersytet Wrocławski
Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych
Instytut Psychologii

Anna Karolina Grabowska

**Spoleczno- kulturowe czynniki determinujące preferencje użycia
substancji psychoaktywnych**

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem naukowym
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2014

Spis treści

Streszczenie.....	4
1. Substancje psychoaktywne	5
1.1. Środki odurzające i uspokajające	7
1.1.1. Opium i jego pochodne	8
1.1.2. Leki nasenne i uspokajające	9
1.1.3. Marihuana i przetwory konopne	10
1.2. Środki pobudzające	11
1.2.1. Kokaina	11
1.2.2. Inne substancje psychostymulujące	12
1.3. Środki halucynogenne	13
1.3.1. Grzyby halucynogenne	14
1.3.2. LSD	14
1.3.2. Meskalina	16
1.3.3. M D M A	16
1.4. Nikotyna i alkohol.....	16
1.4.1. Nikotyna.....	16
1.4.2. Alkohol.....	17
2. Determinanty dynamiki sięgania po substancje psychoaktywne.	19
2.1. Czynniki ryzyka zwiększające prawdopodobieństwo używania narkotyków.	19
2.1.1. Determinanty społeczno- kulturowe.....	21
2.1.2. Uwarunkowania rodzinne	22
2.1.3 Czynniki osobowościowe	23
3. Metodologia	25
3.1. Cel badania i jego uzasadnienie	25
3.2. Pytania, hipotezy badawcze oraz zmienne	25

3.3. Osoby badane.....	26
3.4. Materiały	27
3.5. Procedura.....	28
4. Analiza danych ilościowych	29
4.1. Czynniki społeczno- kulturowe determinujące odurzanie się substancjami stymulującymi.	29
4.1.2. Analiza związku między środowiskiem sąsiedzkim uwarunkowań rodzinnych, a używanie amfetaminy.....	31
4.2. Czynniki społeczno kulturowe determinujące sięganie po substancje halucynogenne.....	33
4.2.1. Analiza związków między statusem socjo- ekonomicznym, preferencjami osobowościowymi i wpływem mass- mediów, a odurzaniem się LSD.	33
4.2.2. Analiza związków między statusem socjo- ekonomicznym, uwarunkowaniami rodzinnymi i środowiskiem sąsiedzkim, a odurzaniem się MDMA.	35
4.3. Czynniki społeczno- kulturowe wpływające na sięganie po przetwory konopne.	36
5. Dyskusja wyników	38
Cytowana Literatura.....	45
Załącznik- Kwestionariusz Preferencji Użycia Substancji Psychoaktywnych.....	48

Streszczenie

Sięgając do literatury na temat czynników społeczno- kulturowych sprzyjających sięganiu po substancje psychoaktywne można zauważyć że nie wiele wiadomo na temat tego czy te czynniki mogą determinować sięganie po konkretne substancje. Z dotychczasowych informacji jakie zabrano na ten temat można dowiedzieć się że do czynników społeczno kulturowych można zaliczyć: wpływ mass- mediów; wpływ środowiska sąsiedzkiego, uwarunkowania rodzinne czy preferencje osobowościowe.

Celem niniejszej pracy jest zweryfikowanie czy czynniki społeczno- kulturowe takie jak: wpływ mass- mediów, uwarunkowań rodzinnych, środowiska sąsiedzkiego, czy preferencje osobowościowe wpływają na preferencje względem użycia substancji psychoaktywnych. Do analizy 110 respondentów (w tym 73 mężczyzn i 37 kobiet) użyto Kwestionariusza Preferencji Substancji Psychoaktywnych, który został stworzony specjalnie na potrzeby.

Praca składa się z pięciu rozdziałów. W dwóch pierwszych rozdziałach przedstawiono dotychczasowe dane zebrane z literatury związane z substancjami psychoaktywnymi oraz społeczno- kulturowymi czynnikami warunkującymi sięganie po narkotyki. W celu analizy danych i wyłonieniu się czynników istotnych wykonano korelacje Pearsona oraz test χ^2 . Praca przede wszystkim miała na celu przybliżenie czynników społeczno- kulturowych, które okazały się istotne dla grupy osób sięgających po marihuanę; kokainę; amfetaminę, LSD i MDMA.

UNIwersytet Wrocławski
Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych
Instytut Psychologii

MAGDA BRUMIRSKA

PSYCHOLOGIA JAKO KIERUNEK UNIwersytecki.
BADANIE WIZERUNKU NA PODSTAWIE ANALIZY STRON
INTERNETOWYCH JEDNOSTEK UNIwersyteckich
PROWADZĄCYCH KIERUNEK PSYCHOLOGIA.

Praca magisterska napisana pod kierunkiem:
prof. dr hab.
Władysława Jacka Paluchowskiego

WROCLAW 2014

1.	Streszczenie.....	4
2.	Wprowadzenie	5
3.	Część teoretyczna.....	6
3.1.	Psychologia jako dyscyplina akademicka	6
3.1.1.	Historia psychologii na świecie	6
3.1.2.	Historia psychologii w Polsce.....	9
3.1.3.	Studia psychologiczne na świecie i w Polsce	11
3.1.3.1.	Na świecie	11
3.1.3.2.	W Polsce.....	13
3.1.4.	Wizerunek psychologów	16
3.2.	Preorientacja zawodowa w kontekście studiów wyższych	17
3.3.	Kształtowanie wizerunku kierunków studiów	20
3.3.1.	Definicja wizerunku.....	20
3.3.2.	Sposoby kształtowania wizerunku kierunków studiów	22
3.3.3.	Web usability a budowanie wizerunku kierunku studiów	25
4.	Analiza ankiet.....	33
4.1.	Metodologia	33
4.2.	Wyniki.....	34
4.2.1.	Osoby badane.....	34
4.2.2.	Odwiedzane strony internetowe.....	36
4.2.3.	Poszukiwane informacje.....	37
4.2.4.	Łatwość znalezienia informacji	39
4.2.5.	Elementy witryny pomagające w odnalezieniu informacji	41
4.2.6.	Elementy witryn przeszkadzające w odnalezieniu informacji	42
4.2.7.	Wnioski	44
5.	Analiza zawartości stron internetowych kierunków psychologicznych na polskich uczelniach	46
5.1.	Przedmiot analizy	46
5.2.	Zawartość informacyjna stron internetowych.....	48
5.3.	Analiza podobieństw i różnic pomiędzy witrynami	51
5.3.1.	Poszukiwane informacje.....	51
5.3.2.	Analiza skupień	52

5.3.3. Wnioski.....	58
5.4. Informacje rzeczywiście poszukiwane przez przyszłych studentów	59
5.4.1. Wnioski.....	64
5.5. Porównanie analizy forów internetowych i analizy ankiet.....	65
6. Dyskusja, ograniczenia	66
7. Wnioski.....	68
8. Spis literatury cytowanej.....	69
9. Załączniki.....	71
9.1. Ankieta.....	71
9.2. Streszczenie	72
9.3. Informacje zawarte na stronach internetowych w poszczególnych grupach.....	74

1. Streszczenie

Przedmiotem niniejszej pracy jest analiza wizerunku psychologii jako kierunku akademickiego w kontekście rekrutacji na studia. Badany jest wizerunek kreowany przez samych psychologów poprzez serwisy internetowe kierowane dla studentów oraz osób chcących wziąć udział w rekrutacji na studia.

W pierwszej części pracy omówione są teoretyczne podstawy pojęć kluczowych dla badania wizerunku psychologii, historia psychologii jako kierunku akademickiego zarówno w Polsce, jak i na świecie, porównane są Polski i zagraniczne systemy nauczania psychologów. Następnie przeanalizowany jest istniejący obecnie wizerunek psychologów, opisane są podstawowe zasady preorientacji zawodowej w kontekście rekrutacji akademickiej, a także opisana jest definicja wizerunku i sposoby kształtowania wizerunku kierunku studiów, a także opisane są zasady Web Usability, czyli użyteczności stron internetowych.

Część empiryczna pracy składa się z analizy ankiet dotyczących informacji poszukiwanych w Internecie przez osoby rekrutujące się na studia wyższe. Następnie przeanalizowane pod względem treści są strony internetowe jednostek akademickich prowadzących kierunek psychologia. Część empiryczną kończy analiza forów internetowych w celu określenia, jakie informacje są w istocie poszukiwane przez przyszłych studentów,

UNIwersYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w POZNANIU

Malwina Siegień

151115

**Trafność spostrzegania inteligencji emocjonalnej u partnera w
związku.**

*The accurate perception of emotional intelligence of a partner in a
relationship.*

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

2014

Streszczenie

Siegień, Malwina (2014). Trafność spostrzegania inteligencji emocjonalnej u partnera w związku. Praca napisana pod kierunkiem prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 67 s., 70 poz. bibl., 6 tabel + 4 rysunków.

Przedmiotem pracy jest zbadanie trafności spostrzegania inteligencji emocjonalnej partnera w związku oraz weryfikacja współwystępowania trafności z inteligencją emocjonalną, percepcją emocji i długością stażu związku. Wnioskowanie na temat nie podlegających bezpośredniemu spostrzeganiu dyspozycji jednostki może odbywać się poprzez obserwację jej zachowania. Podczas formułowania sądów o innych aktywuje się jednak ludzka tendencyjność zniekształcająca obiektywny obraz.

W celu określenia trafności spostrzegania dla każdej osoby porównano wyniki uzyskane po wypełnieniu dwóch Kwestionariuszy Inteligencji Emocjonalnej INTE: jednego do oceny własnej inteligencji emocjonalnej, drugiego do oceny tych kompetencji u partnera. Do pomiaru zdolności percepcji emocji z twarzy użyto Skali Inteligencji Emocjonalnej – Twarze (SIE-T).

Do analizy statystycznej użyto analizy regresji liniowej, która wykazała, że wskazane w modelu badawczym predyktory wyjaśniają trafność spostrzegania jedynie w 4%. Wyniki wskazują, że wyodrębnione w modelu zmienne (inteligencja emocjonalna, percepcja emocji i staż związku) nie są związane z trafnością spostrzegania inteligencji emocjonalnej partnera w związku. Dalsza analiza danych wskazuje na to, że w ocenie poziomu inteligencji emocjonalnej partnera wystąpiła projekcja.

Słowa kluczowe: INTELIGENCJA EMOCJONALNA, TRAFNOŚĆ EMOCJONALNA

Summary

The study's subject is to examine the accuracy of the perception of emotional intelligence of a partner in the relationship and verifying if the accuracy co-exists with emotional intelligence, perception of facial emotions and the length of the relationship. Concluding about individual's feature which is not directly perceived can be done through observation of one's behavior. When formulating judgments about other people what is activated is so called tendency, which makes those judgments less objective.

To measure the relevance of perception I compared the results obtained by completing two sheets of a Questionnaire Emotional Intelligence INTE: one sheet to measure one's own emotional intelligence and the other one to check these competences of a partner. To measure the ability of perception of facial emotions the Emotional Intelligence Scale (SIE-T) was used.

To defining the validity the linear regression analysis was used. Statistics showed that the predictors used in the regression model explain the relevance of accuracy of perception only in 4%. Predictors: emotional intelligence, perception of emotions and the length of relationship are not in valid relation to accuracy in perception of emotional intelligence of a partner in the relationship. Further analysis showed that in the assesment of a partner projection occurred .

Keywords: EMOTIONAL INTELLIGENCE, ACCURATE PERCEPTION

SPIS TREŚCI

Wstęp

Wprowadzenie 100

Rozdział 2. Geneza inteligencji emocjonalnej.....10

1.1. Klasyczne definicje inteligencji..... 11

1.2. Teorie inteligencji..... 13

1.3. Modele hierarchiczne..... 13

1.4. Modele czynników równorzędnych..... 14

1.5. Współczesne definicje inteligencji 15

1.6. Czym jest inteligencja emocjonalna? 16

1.7. Związek inteligencji ogólnej z inteligencją emocjonalną..... 18

1.8. Podwójny status inteligencji emocjonalnej – zdolność czy cecha osobowości?. 20

1.9. Modele i definicje 20

1.9.1. Model zdolnościowy Saloveya i Mayera..... 21

1.9.2. Model mieszany Golemana 23

1.9.3. Model mieszany Bar-Ona 23

1.10. Związki interpersonalne a inteligencja emocjonalna..... 25

1.11. Płeć a poziom inteligencji emocjonalnej 26

1.12. Inteligencja emocjonalna w świetle badań 27

Rozdział 2. Spostrzeganie innych 29

Wprowadzenie 30

2.1. Leksykalne koncepcje osobowości 31

2.2. Spostrzeganie interpersonalne 32

2.3. Atrybucje: Wnioskowanie na podstawie zachowania 34

2.3.1. Deformacje procesu atrybucji 36

2.4. Tendencyjność w spostrzeganiu	37
2.5. Trafność spostrzegania innych.....	39
Rozdział 3. Metodologia badań własnych.....	43
3.1. Wprowadzenie	43
3.2. Problem badawczy	43
3.3. Charakterystyka zmiennych	44
3.5. Operacjonalizacja zmiennych	46
3.5.1. Narzędzie nr 1 pt. Skala Inteligencji Emocjonalnej – Twarze (SIE-T).....	46
3.5.1.1. Konstrukcja	46
3.5.1.2. Procedura badania	47
3.5.1.3. Ocena i interpretacja wyników.....	47
3.5.2. Narzędzie nr 2 pt. Kwestionariusz Inteligencji Emocjonalnej (INTE)	48
3.5.2.1. Konstrukcja	48
3.5.2.2. Procedura badania	48
3.5.2.3. Ocena i interpretacja wyników.....	49
3.6. Hipotezy statystyczne.....	50
3.7. Plan, procedura i etapy badań	51
3.8. Charakterystyka osób badanych.....	51
Rozdział 4. Analiza badań własnych	55
4.1. Opis statystyczny badanych zmiennych wyjaśniających i zmiennej wyjaśnianej	55
4.2. Statystyczna weryfikacja hipotez.....	56
4.3. Podsumowanie	57
Rozdział 5. Zakończenie.....	58
5.1. Wnioski płynące z badań własnych w oparciu o inne badania i teorię.....	59
5.2. Krytyka słabych stron pracy	61
5.3. Obszary dalszej eksploracji	62
5.4. Podsumowanie	62
Literatura cytowana	63

Spis tabel

Tab.3.1. Statystyki opisowe dla zmiennej: staż w związku w miesiącach.....	53
Tab.4.1. Wartości statystyk opisowych dla zmiennych wyjaśniających.....	56
Tab.4.2. Wartości statystyk opisowych dla zmiennej wyjaśnianej.....	56
Tab.4.3. Związek zmiennych wyjaśniających ze zmienna wyjaśnianą - Podsumowanie.....	57
Tab.4.4. Związek zmiennych wyjaśniających ze zmienna wyjaśnianą- Współczynniki.....	57
Tab.4.5. Rezultaty statystycznej weryfikacji analizowanych hipotez.....	58

Spis rysunków

Rys.3.1. Schemat zależności trafności spostrzegania od zmiennych: inteligencja emocjonalna, percepcja emocjonalna i staż związku.....	46
Rys.3.2. Rozkład wieku badanych osób.....	53
Rys.3.3. Rozkład wykształcenia badanych osób.....	54
Rys.3.4. Rozkład miejsca zamieszkania badanych osób.....	55

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH INSTYTUT
PSYCHOLOGII

Krzysztof Chałupczyński

Przemoc w *World of Warcraft* a agresja wśród graczy

**Praca magisterska napisana pod kierunkiem:
Prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego**

Wrocław 2013

Spis treści

Wstęp	3
1. Teoria.....	5
1.1 Pojęcie agresji.....	5
1.1.1 Podejście biologiczne do agresji.	6
1.1.2 Teoria frustracja-agresja	7
1.1.3 Podejście Leonarda Berkowitza	8
1.1.4 Teoria społecznego uczenia się	9
1.1.5 Podejście Ericha Fromma do agresji	11
1.1.6 Agresja według Strelaua	12
1.2 Przemoc w grach komputerowych - badania.....	16
1.3 System ratingów PEGI (Pan European Games Information).....	22
1.3.1 Typy oznaczeń wiekowych PEGI	22
1.3.2 Dodatkowe oznaczenia w PEGI	24
1.4 Przemoc w World of Warcraft	26
1.4.1 World of Warcraft.....	26
1.4.2 Rozgrywka w World of Warcraft	27
2. Metodologia.....	28
3. Wyniki.....	30
4. Dyskusja wyników.	32
Bibliografia:	34

Wstęp

Problem przemocy w grach komputerowych i ich wpływu na agresję wśród graczy jest dość popularny i często nagłaśniany w mediach. Szczególnie za granicą nie brakuje dziennikarzy próbujący wyjaśniać różne tragiczne w skutkach zajścia zbyt długim czasem spędzonym przed ekranem komputera na mordowaniu wirtualnych przeciwników. Czemu trudno się dziwić, oglądając na czym polega rozgrywka w grach typu Grand Theft Auto V. Niektóre gry wręcz zmuszają gracza do wyjątkowo wyszukanej przemocy, aby ten przeszedł do dalszego etapu, czy otrzymał nowe zadanie, bądź jakąś rzadką i cenną nagrodę. Większość badań sugeruje, że przemoc w grach komputerowych przyczynia do wzrostu poziomu agresji u graczy.

Efekt jest szczególnie zauważalny w przypadku badań podłużnych na graczach niepełnoletnich. Jednak mimo dużej popularności tego temat i wielu badań na ten temat postanowiłem zająć się właśnie tym. Jak że jestem obeznany ze środowiskiem gier komputerowych odczuwałem osobistą potrzebę sprawdzenia jak to jest naprawdę, czy rzeczywiście gry komputerowe powodują wzrost agresji u graczy jak to sugeruje większość badaczy. Aby ujedynolicić swoje badanie postanowiłem wybrać jedną konkretną grę. Mój wybór padł na najbardziej popularną grę sieciową World of Warcraft, która na całym świecie zrzesza prawie dziesięć milionów aktywnych graczy.

Dodatkowym atutem tej gry jest to, że jest grą wymagającą połączenia z Internetem co pozwoliło mi na przeprowadzenie badania w formie ankiety internetowej. Po osobistym skonstruowaniu ankiety i przeprowadzeniu badań dwóch etapach na ponad setce osób otrzymałem sporo materiałów do analizy na temat wpływu przemocy na agresję graczy tej konkretnej gry.

Analiza wyników testem t nie potwierdziła postawionej przeze mnie hipotezy jakoby poziom agresji jako stanu przed grą zwiększał się po grze. Wygląda więc na to, że przynajmniej odnośnie tej gry, nie można mówić o wpływie przemocy w grze na odczuwaną agresję jako stan. Na wynik ten mogło mieć wpływ sporo czynników. Takich jak rodzaj samej gry, która jest bardziej nastawiona na współdziałanie niż na niszczenie. Jak i specyfika badanej grupy osób, którą w znacznej większości stanowili ludzie dorośli.

Badane zmienne dodatkowe pozwalają wysnuć wniosek, że konkretna gra komputerowa może być dobrym sposobem na spędzenie wolnego czasu przez ludzi dorosłych, rozładowującym nadmiar ich energii, ale nie powodującym u nich agresywnych zachowań.

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII

PATRYCJA STĘPIEŃ

Praca a więzi:
związek stylu przywiązania z uzależnieniem od pracy

Work and bonds: association between adult attachment style and work addiction

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

WROCŁAW 2014

Streszczenie

Celem przeprowadzonego badania było sprawdzenie istnienia związku między stylem przywiązania a uzależnieniem od pracy. Hipotezy zostały wyprowadzone głównie na podstawie potwierdzonego empirycznie założenia Cindy Hazan i Philippa Shavera o manifestacji stylu przywiązania w obszarze zawodowym. Próba badawcza stanowiła 55 pracujących osób (30 kobiet i 25 mężczyzn), posiadających doświadczenie bycia w związku intymnym, które wypełniły Kwestionariusz Stylów Przywiązaniowych (KSP) Mieczysława Plopy, podskale *Utrata Kontroli nad Pracą* Kwestionariusza objawowego nadmiernego obciążania się pracą (KONOP) autorstwa Elżbiety M. Hornowskiej i Władysława J. Paluchowskiego oraz skalę opartą na kryteriach uzależnienia od pracy zaproponowanych przez Bohdana Woronowicza. Na podstawie konfiguracji wyników w skalach mierzących bezpieczny i pozabezpieczne style przywiązania wyodrębniono i scharakteryzowano cztery grupy różniące się jakościowo stylem przywiązania. Analizy wariancji potwierdziły główne założone hipotezy - między grupami wykazano istotne statystycznie różnice w poziomie utraty kontroli nad pracą i uzależnienia od niej. Wykazano także umiarkowany dodatni związek między uzależnieniem i utratą kontroli nad pracą a stylem lękowo-ambiwalentnym. Wydaje się, że to przede wszystkim obecność charakterystyk związanych ze stylami pozabezpiecznymi, szczególnie lękowo-ambiwalentnym, wiąże się z uzależnieniem od pracy. Autorka omawia uzyskane rezultaty w kontekście teorii, wyników badań i ich praktycznych implikacji.

Słowa kluczowe: pracoholizm, nadmierne obciążanie się pracą, teoria przywiązania, związki romantyczne, style przywiązania, konflikt praca-rodzina

Summary

The aim of this research was to verify the association between attachment style and work addiction. Hypotheses are provided from Cindy Hazan and Phillip Shaver confirmed assumptions that attachment style displays in the field of working. 55 working people (25 male and 30 female) who have had experience in romantic relationship filled in Mieczyslaw Plopa's Attachment Style Questionnaire, *Loss of Control over Working* – subscale of KONOP (eng. Excessive burdening with work symptomatic questionnaire) by E. M. Hornowska and W. J. Paluchowski, and the scale based on workaholism criteria suggested by B. Woronowicz. Author distinguished four groups with different quality of attachment founding on configuration of levels of secure and insecure attachment styles. Results confirmed formed hypotheses – there were significant differences between groups in loss of control over working and in level of work addiction, which were also significantly correlated with anxious/ambivalent style. The study indicate that characteristics of insecure attachment, mainly anxious/ambivalent, are associated with work addiction. These findings, future directions and practical implications are discussed.

Key words: workaholism, excessive burdening with work, attachment theory, romantic relationships, adult attachment style, work-family conflict

Spis treści

Wprowadzenie	7
Rozdział 1 Uzależnienie od pracy	9
1.1. Problem nadmiernego obciążania się pracą a uzależnienie od pracy.....	9
1.2. Pracoholizm – różne ujęcia.....	11
1.2.1. Typologia Oatesa.....	13
1.2.2. Typologia Spence i Robbins.....	13
1.2.3. Typologia Robinsona.....	15
1.3. Pracoholizm jako uzależnienie behawioralne.....	18
1.4. Pracoholizm a zmienne demograficzne.....	20
1.4.1. Zawód i stanowisko.....	20
1.4.2. Wiek.....	21
1.4.3. Płeć.....	22
1.5. Możliwe przyczyny pracoholizmu.....	23
1.6. Skutki pracoholizmu.....	26
Rozdział 2 Style przywiązania	28
2.1. Teoria przywiązania Johna Bowlby'ego.....	28
2.2. Wkład w teorię przywiązania Mary Salter Ainsworth.....	30
2.3. Kontynuacja wzorca przywiązania do dorosłości.....	31
2.4. Przywiązanie w relacjach romantycznych.....	34
2.5. Rola wzorca przywiązania w rozwoju psychicznym.....	38
Rozdział 3 Problem i metoda badań własnych	40
3.1. Problem badawczy.....	40
3.2. Operacjonalizacja zmiennych i zastosowane narzędzia badawcze.....	42
3.2.1. Kwestionariusz objawowy nadmiernego obciążania się pracą (KONOP) – podskala <i>Utrata kontroli nad pracą</i>	43
3.2.2. Skala mierząca poziom uzależnienia od pracy.....	44
3.2.3. Kwestionariusz Stylów Przywiązaniowych (KSP).....	44
3.3. Przebieg badania.....	46

3.4. Opis próby badanych.....	47
3.4. Wyodrębnienie grup.....	48
3.6. Charakterystyka grup.....	50
3.7. Hipotezy badawcze.....	52
3.7.1. Poziom utraty kontroli nad pracą a styl przywiązania.....	52
3.7.2. Poziom uzależnienia od pracy a styl przywiązania.....	54
Rozdział 4 Wyniki.....	56
4.1. Statystyczna weryfikacja hipotez.....	56
4.1.1. Poziom utraty kontroli nad pracą a styl przywiązania.....	56
4.1.2. Poziom uzależnienia od pracy a styl przywiązania.....	59
4.2. Interpretacja i dyskusja wyników.....	61
Zakończenie.....	66
Literatura cytowana.....	67
Spis tabel i rysunków.....	70
Spis załączników.....	71
Załączniki.....	72

UNIwersytet Wrocławski
Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych
Instytut Psychologii

Olga KHMIL

PŁEĆ PSYCHOLOGICZNA A
SPOSÓB KOMUNIKOWANIA SIĘ KOBIEC I MĘŻCZYŹN

Praca magisterska napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2014

STRESZCZENIE

Temat różnic płciowych od kilkudziesięciu lat pozostaje przedmiotem zainteresowań badaczy nauk przyrodniczych, dla psychologów zaś najbardziej interesująca jest moc wpływu psychologicznych i społecznych bodźców zachowania ludzi, w tym komunikacji przedstawicieli odmiennej płci. Dlatego też odchodzi się od kategorii różnic płciowych, a przedmiotem badań stają się różnice genderowe. Niniejsza praca jest próbą przyjrzenia się aktualnym trendom w sposobach komunikowania się kobiet i mężczyzn wśród polskich studentów. Zbadane zostały preferencje stylu konwersacyjnego męskiego i kobiecego oraz zmierzono płęć psychologiczną badanych. Wyniki ukazują, że wpływ społeczno-kulturowy ma decydujące znaczenie w preferencjach stylu konwersacyjnego w badanej próbie, natomiast płęć biologiczna jedynie znikomy, wyłącznie w przypadku mężczyzn posługujących się męskim stylem. Udało się również zaobserwować pewną tendencję w populacji studentów, a mianowicie: wysoka liczebność osób androgynicznych reprezentowana jest głównie przez kobiety, co niewątpliwie przekłada się na ich sposób komunikowania. Na podstawie uzyskanych wyników można mówić o nowych trendach komunikacji genderowej: styl konwersacyjny kobiecy wydaje się być coraz rzadszym zjawiskiem, a popularność zyskuje nowy uśredniony styl, przybierający kształt nienasyconego stylu kobiecego, zbliżonego do męskiego. Uzyskane wyniki potwierdzają założenia autorów społeczno-kulturowego podejścia, iż wraz ze zmianami w społeczeństwie, występuje zmiana w sposobie komunikowania się kobiet i mężczyzn, co wymaga dalszych badań oraz rekonstrukcji powszechnie utartych definicji kobiecego i męskiego stylu konwersacyjnego.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	6
Rozdział I. Podstawy teoretyczne komunikacji międzyludzkiej	8
1.1 Definicja pojęcia komunikacji interpersonalnej	8
1.2 Podstawowe czynniki komunikacji międzyludzkiej	9
1.3 Proces komunikowania się a teoretyczne modele komunikacji interpersonalnej	11
1.3.1 Komunikacja jako akcja. Model jednokierunkowy	12
1.3.2 Komunikacja jako interakcja. Dwukierunkowy model interakcyjny	13
1.3.3 Komunikacja jako transakcja. Dwukierunkowy model transakcyjny	14
1.1 Style komunikacyjne.....	16
Rozdział II. Płeć w komunikacji międzyludzkiej	18
2.1 Biologiczne uwarunkowania sposobu komunikowania się kobiet i mężczyzn.....	18
2.2 Gender zamiast sex w teorii komunikacji kobiet i mężczyzn.....	20
2.2.1 Płeć psychologiczna.....	21
2.2.2 Ekspresja gender. Różnice w sposobie komunikowania się.....	23
2.3 Genderlect theory. Kulturowe podejście Deborah'y Tannen	26
2.3.1 Uwarunkowanie stylów konwersacyjnych	26
2.3.2 Odmienność stylów konwersacyjnych.....	26
Rozdział III. Metodologia badań	34
3.1 Problem badawczy	34
3.2 Hipotezy	35
3.3 Zmienne i ich wskaźniki	35
3.4 Metody i narzędzia.....	36
3.4.1 Inwentarz do oceny Płci Psychologicznej	36
3.4.2 Kwestionariusz własny	37
3.5 Osoby badane	37

3.6 Procedura i przebieg badania	38
3.6.1 Przygotowanie narzędzia	38
3.6.2 Opis reguł i dopasowanie pytań kwestionariusza	38
3.6.3 Analiza trafności kwestionariusza	44
3.7 Badanie właściwe	48
Rozdział IV. Omówienie wyników badania	50
4.1 Statystyki opisowe	50
4.2 Porównanie grup względem preferowanego stylu konwersacyjnego	54
4.3 Wielozmiennowa analiza regresji	61
4.4 Odniesienie wyników do hipotez badawczych	64
PODSUMOWANIE I DYSKUSJA	66
ZAKOŃCZENIE	71
BIBLIOGRAFIA	73
ZAŁĄCZNIKI	77

UNIwersytet Wrocławski
Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych
Instytut Psychologii

Katarzyna Urbańska

Wsparcie społeczne a poczucie jakości życia
u osób po udarach mózgu

Praca magisterska napisana pod kierunkiem:
Prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2014

Spis treści

Spis treści.....	3
Streszczenie	5
Wprowadzenie	6
Rozdział 1. Udar mózgu	8
1.1. Definicja i przebieg udaru mózgu	8
1.2. Przyczyny udaru mózgu i czynniki ryzyka	10
1.3. Konsekwencje przebytego udaru mózgu i rehabilitacja	10
Rozdział 2. Poczucie jakości życia	15
2.1. Jakość życia w perspektywie medycznej i psychologicznej.....	15
2.2. Personalistyczno – egzystencjalna koncepcja poczucia jakości życia	18
2.3. Jakość życia i poczucie jakości życia osób po udarach mózgu	21
Rozdział 3. Wsparcie społeczne.....	24
3.1. Definicja i rodzaje wsparcia społecznego	24
3.2. Wsparcie społeczne w niepełnosprawności	28
3.3. Wsparcie społeczne osób po przebytym udarze mózgu	30
Rozdział 4. Problem i metoda badań własnych	34
4.1. Wprowadzenie.....	34
4.2. Problemy i hipotezy badawcze.....	34
4.3. Zmienne i ich operacjonalizacja.....	37
4.3.1. Narzędzie nr 1 pt.: <i>Kwestionariusz Poczucia Jakości Życia - KPJŻ</i>	38
4.3.2. Narzędzie nr 2 pt.: <i>Skala Sieci Społecznej (Social Index Network)</i>	39
4.3.3. Narzędzie nr 3 pt.: <i>Skala Akceptacji Choroby – AIS</i>	40
4.3.4. Narzędzie nr 4 pt.: <i>Skala Możliwość działania/Niezależność – N</i>	41
4.3.5. Narzędzie nr 5 pt.: <i>Skala Wsparcia Społecznego - SWS</i>	41
4.4. Operacjonalizacja hipotez.....	42
4.5. Plan i procedura badań.....	43
4.6. Dobór osób do badań.....	44
4.7. Organizacja i przebieg badań.....	44

Rozdział 5. Opis i interpretacja wyników badań własnych	46
5.1. Wprowadzenie.....	46
5.2. Statystyczny opis uzyskanych wyników.....	46
5.2.1. Charakterystyka statystyczna badanej grupy	46
5.2.2. Poczucie jakości życia u pacjentów po udarach mózgu	47
5.2.2. Wsparcie społeczne	49
5.2.3. Poziom akceptacji choroby	52
5.2.4. Możliwość działania i niezależność.....	52
5.3. Statystyczna weryfikacja hipotez	53
5.3.1. Weryfikacja hipotezy 1	53
5.3.2. Weryfikacja hipotezy 2	55
5.3.3. Weryfikacja hipotezy 3	57
5.3.4. Weryfikacja hipotezy 4	58
5.4. Dyskusja wyników w świetle literatury.....	59
5.5. Wnioski z badań	65
Zakończenie	67
Spis literatury cytowanej	68
Załącznik 1.....	75

Streszczenie

Głównym celem pracy było określenie związku pomiędzy wsparciem społecznym a poczuciem jakości życia u osób po udarach mózgu. Dodatkowo sprawdzono, czy istnieje zależność pomiędzy poczuciem jakości życia a długością trwania choroby i poziomem jej akceptacji. W badaniach własnych wykorzystano *Kwestionariusz Poczucia Jakości Życia*, *Skalę Wsparcia Społecznego*, *Skalę Sieci Społecznej*, *Skalę Akceptacji Choroby* oraz *Skalę Możliwości działania i Niezależności*. Badania prowadzone były na terenie oddziału rehabilitacji neurologicznej jednego z wrocławskich szpitali oraz w prywatnych domach osób badanych. Do analizy statystycznej włączono wyniki 30 osób po udarach mózgu. Na podstawie uzyskanych wyników można stwierdzić, że wsparcie otrzymywane przez osoby badane ma związek z poczuciem jakości życia. Nie potwierdzono natomiast hipotez dotyczących zależności pomiędzy liczbą osób bliskich, czasem od pierwszego udaru oraz poziomem akceptacji choroby a poczuciem jakości życia osób po udarze mózgu.

Słowa kluczowe: jakość życia, poczucie jakości życia, wsparcie społeczne, udar mózgu

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII

Edyta Żurkiewicz

Nr albumu: 191792

**Wiedza psychologiczna i konstrukcja opisu osobowości jako czynniki
potencjalnie oddziałujące na występowanie zjawiska efektu Barnuma**

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

WROCŁAW 2014

Streszczenie

Przedmiotem obecnej pracy jest potencjalny wpływ wybranych czynników na uleganie zjawisku efektu Barnuma. Problematyka badawcza dotyczy oddziaływania posiadanej wiedzy o charakterze psychologicznym oraz specyficznej konstrukcji opisów osobowości na stopień ulegania omawianemu zjawisku. W celu zebrania potrzebnych danych do weryfikacji postawionych hipotez, zrealizowano badanie w postaci metody quasi-eksperymentalnej. Przebadanych zostało 64 osoby, w tym 31 studentów i studentek IV roku psychologii i 33 studentki II roku pedagogiki. Manipulacja eksperymentalna polegała na stworzeniu wiarygodnej dla badanych sytuacji diagnostycznej, w wyniku której mieli oni otrzymać informacje zwrotne z badania w postaci opisu osobowości. W tym celu wykonano fałszywy test do badania osobowości, stworzony tylko na potrzeby realizacji eksperymentu. Badanym osobom losowo przydzielono jeden z trzech rodzajów opisów o zróżnicowanej konstrukcji. Nie potwierdzono hipotezy o wpływie wiedzy z zakresu psychologii na stopień ulegania zjawisku Barnuma. Nie potwierdzono także hipotezy o oddziaływaniu konstrukcji opisu osobowości na siłę ulegania omawianemu zjawisku.

Słowa kluczowe: efekt Barnuma, efekt Forera, efekt horoskopowy, stwierdzenia barnumowskie, opis osobowości, wiedza psychologiczna, konstrukcja opisu osobowości, manipulacja eksperymentalna

Spis treści

Wstęp	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Rozdział 1. Wybrane aspekty teoretyczne i empiryczne dotyczące efektu Barnuma	8
1.1 Przedstawienie zjawiska efektu Barnuma	8
1.2 Charakterystyka zjawiska efektu Barnuma	9
1.2.1 Barnumowski opis osobowości	9
1.2.2 Akceptacja barnumowskich charakterystyk	10
1.3 Przegląd wybranych badań nad zjawiskiem efektu Barnuma	11
1.4 Zasady etyczne związane z badaniami nad efektem Barnuma	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Rozdział 2 Problem i metoda badań własnych	22
2.1 Wprowadzenie	22
2.2 Problematyka badawcza	24
2.3 Operacjonalizacja czynników i narzędzie pomiarowe	24
2.4 Hipotezy badawcze	27
2.5 Metoda i plan badania	28
2.6 Dobór osób do badania oraz jego przebieg	30
Rozdział 3 Opis i interpretacja wyników własnych badań	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.1 Opis uzyskanych wyników	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
3.2 Statystyczna weryfikacja hipotez	34
3.2.1 Podsumowanie procesu weryfikacji hipotez	40
3.3 Dyskusja wyników w kontekście przeprowadzonych badań i literatury przedmiotu	41
3.4 Statystyczna weryfikacja hipotez	45
Zakończenie	46
Spis literatury cytowanej	48
Źródła internetowe	50
Spis tabel	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Spis wykresów i rysunków	52
Załączniki	53

UNIwersytet Wrocławski
Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych
Instytut Psychologii

Renata Alicja Przywara

Temperamentalne uwarunkowania preferencji muzycznych

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem naukowym
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wrocław 2014

SPIS TREŚCI:

Spis treści.....	2
Wstęp.....	3
1. Muzyka w życiu człowieka.....	3
1.1 Modele preferencji muzycznych.....	5
1.2 Pozaosobowościowe determinanty preferencji muzycznych.....	6
1.3. Wpływ edukacji oraz mass mediów na preferencje muzyczne.....	9
1.4 Osobowościowe uwarunkowania preferencji muzycznych.....	10
1.5 Temperament – biologicznie zdeterminowany wymiar osobowości.....	12
2. Badania własne.....	17
2.1. Definicje gatunków muzycznych.....	18
2.2. Kryteria klasyfikacji artystów charakterystycznych dla danego gatunku.....	22
2.2.1.Badanie pilotażowe 1.....	23
2.2.2.Badanie pilotażowe 2.....	25
2.2.3.Podsumowanie.....	27
2.3. Badanie właściwe.....	29
2.4. Grupa badana, procedura i narzędzia.....	31
2.5. Wyniki oraz analiza statystyczna.....	33
3. Wnioski i podsumowanie.....	41
Cytowana literatura.....	44
Załączniki.....	48

Wstęp

Niewiele jest badań w dziedzinie psychologii muzyki, choć coraz bardziej dostrzegana jest istota znaczenia muzyki dla psychologii. Wielu badaczy podkreśla znaczenia muzyki w terapii, a także podejmuje próby sprawdzenia wpływu słuchania muzyki na emocje. Psychologowie badają także, m.in. rozwój muzyczny człowieka, percepcję muzyki, uczenie się muzyki, zdolności muzyczne a także jej preferencje. Obszarów do badań jest wiele, natomiast, niestety, w dalszym ciągu muzyka w psychologii jest tematem marginalnym i brakuje wielu rzetelnych i aktualnych badań w tej dziedzinie.

Przedmiotem niniejszej pracy jest muzyka rozumiana jako forma sztuki oraz opisane zostaną badania z dziedziny psychologii muzyki, a dokładniej wpływ temperamentu na preferencje muzyczne jednostki.

W pierwszym rozdziale przedstawione zostały podstawowe modele preferencji muzycznych oraz pozaosobowościowe i osobowościowe determinanty preferencji muzycznych oraz teorie temperamentu, będące podstawami przedstawionej pracy. W rozdziale drugim natomiast zbadano, czy temperament rzeczywiście wpływa na preferencje muzyczne.

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI
WYDZIAŁ NAUK HISTORYCZNYCH I PEDAGOGICZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII

MARTA ZABOKRZYCKA

KONTROLA EMOCJONALNA ORAZ STRATEGICZNY STYL
MYŚLENIA I DZIAŁANIA U GRACZY POKEROWYCH ONLINE

Praca magisterska napisana pod kierunkiem:
Prof. dr hab. Władysław Jacek Paluchowski

WROCŁAW 2014

Temat: Kontrola emocjonalna, oraz strategiczny styl myślenia i działania u graczy pokerowych online.

Spis treści

1. Streszczenie.....	5
2. Wstęp	6
3. Ogólne zagadnienia teoretyczne dotyczące gier	7
3.1. Jaką funkcję spełniają gry?.....	7
3.2. Co przyciąga ludzi do gier?.....	8
3.3. Kiedy gra przestaje być „grą”?.....	9
4. Ogólne zagadnienia dotyczące Pokera.....	11
4.1. Poker – historia gry.....	11
4.2. Poker – ogólne zasady.....	12
4.3. Poker Internetowy.....	13
4.4. Poker jako gra losowo strategiczna.....	15
4.5. Na ile losowość na ile strategia?.....	16
4.6. Poker internetowy a poker na żywo.....	17
4.7. Dyskusja wokół pokera.....	18
5. Psychologia w pokerze internetowym.....	20
5.1. <i>Tilt</i>	21
5.2. Kontrola emocjonalna w pokerze internetowym.....	21
5.3. Strategiczne myślenie i działanie w pokerze internetowym.....	27
5.4. Pytania badawcze.....	32
6. Metodologia.....	34
6.1. Cel badania.....	34
6.2. Hipotezy.....	34
6.3. Narzędzia pomiaru.....	35
6.4. Grupa badana.....	37
6.5. Procedura badania.....	38
7. Wyniki i analiza.....	39
7.1. Podział na grupę graczy rekreacyjnych i profesjonalnych.....	39
7.2. Weryfikacja H1.....	40
7.3. Weryfikacja H2.....	43

7.4. Weryfikacja H3.....	45
7.5. Weryfikacja H4.....	48
7.6. Weryfikacja H5.....	52
8. Podsumowanie, dyskusja wyników oraz wnioski.....	54
9. Zakończenie.....	61
Spis literatury cytowanej.....	62
Załączniki.....	64
Załącznik 1 UPPS-P.....	64
Załącznik 2 Skala Kontroli Emocji w Grze	66
Załącznik 3 Skala Strategiczności w Grze	66
Załącznik 4 Ankieta.....	67

1. Streszczenie

Celem niniejszej pracy magisterskiej jest zgłębienie tematu pokera internetowego i aspektów psychologicznych jemu towarzyszących, z wyróżnieniem cech: kontroli emocjonalnej oraz strategicznego stylu myślenia i działania. Omówione zostały ogólne zagadnienia teoretyczne dotyczące aspektów tej aktywności. Istotną część pracy dotyczy analizy kwestii psychologicznych, mających znaczenie w pokerze internetowym. W ramach pracy, zaprojektowane i zrealizowane zostało badanie korelacyjne, mające na celu uchwycenie zależności między wyłonionymi cechami. Wyróżniono pięć hipotez zakładających m.in.: różnice w nasileniu badanych cech między graczami rekreacyjnymi a profesjonalnymi; istnienie podobieństw w sposobach grania w pokera internetowego w grupach graczy profesjonalnych i rekreacyjnych; oraz korelacje między sposobami grania, a cechami objawiającymi się w życiu codziennym. Hipotezy te potwierdzając się bądź potwierdzając się częściowo, wykazały, iż cechy: kontrola emocjonalna i strategiczny styl myślenia i działania mają istotne znaczenie w pokerze internetowym.

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Dobrosława Joanna Nowak

Nr albumu: 315450

Sposoby kreowania wizerunku przez użytkowników portalu społecznościowego Facebook w odniesieniu do cech Regulacyjnej Teorii Temperamentu Jana Strelaua i Bogdana Zawadzkiego

Methods of creating the image of the social networking site Facebook users in relation to the characteristics of the Regulative Theory of Temperament by Jan Strelau and Bogdan Zawadzki

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2011

.....
podpis promotora

.....
data

Streszczenie:

Nowak, Dobrosława (2014). Sposoby kreowania wizerunku przez użytkowników portalu społecznościowego Facebook w odniesieniu do cech Regulacyjnej Teorii Temperamentu Jana Strelaua i Bogdana Zawadzkiego. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 53 s., 12 poz. bibl., 3 aneksy + 6 tabl.

Celem poniższej pracy było sprawdzenie jak użytkownicy portalu społecznościowego Facebook kreują swoje publiczne wizerunki, w odniesieniu do cech temperamentu Regulacyjnej Teorii Temperamentu Jana Strelaua i Bogdana Zawadzkiego. Badanie zostało przeprowadzone w środowisku wirtualnym, wzięło w nim udział trzydzieści osób badanych, z których każda została zbadana kwestionariuszem FCZ-KT oraz ankietą sporządzoną przez autorkę badania. O wyrażenie opinii na temat funkcjonowania osób badanych na i poza portalem poproszono w sumie 600 osób, z czego połowa była osobami znajomymi osobom badanym, a pozostali znali je wyłącznie z portalu Facebook. Informacje teoretyczne na temat portalu zaczerpnięto głównie z amerykańskich publikacji naukowych, na temat Regulacyjnej Teorii Temperamentu natomiast, prosto ze źródeł, czyli opracowań autorów. Dowiedziono, że tylko w przypadku cechy Żwawość, można przypuszczać, iż osoby badane dokonują autokreacji za pośrednictwem portalu. W przypadku pozostałych cech wymagane są dalsze analizy. Występowanie żadnej z cech Regulacyjnej Teorii Temperamentu nie było trafnie ocenione przez osoby nieznanymi osobom badanym z portalu Facebook (względem obiektywnego narzędzia FCZ-KT).

Słowa kluczowe: FACEBOOK – JAN STRELAU – SIEĆ SPOŁECZNOŚCIOWA – REGULACYJNA TEORIA TEMPERAMENTU – TEMPERAMENT

Summary:

Nowak, Dobrosława (2014). Methods of creating the image of the social networking site Facebook users in relation to the characteristics of the Regulative Theory of Temperament by Jan Strelau and Bogdan Zawadzki. Master's thesis under the direction of prof. dr hab. Władysław Jacek Paluchowski, Poznan: Institute of Psychology, Adam Mickiewicz University, 53 p., 12 pos. refs., 3 annexes + 6 tab.

The purpose of this work was to examine how users of the social network site Facebook create their public images, with regard to the characteristics of temperament of Regulative Theory of Temperament by Jan Strelau and Bogdan Zawadzki. The study was conducted in a virtual environment, there were thirty people surveyed, each of which has been tested by FCZ-KT questionnaire and a survey prepared by the author of the study. 600 persons were asked to express their opinion about respondents, half of them were known to those persons from so called 'real life', whereas the others knew them only from Facebook. Theoretical information used in this study was taken mainly from American scientific publications, while Regulative Theory of Temperament literature knowledge, straight from the source, the authors' manual. It has been proved that only in the case of the feature Briskness, it can be assumed that subjects self-create through the Facebook. In the case of other features it is required to conduct further analysis. The occurrence of any of the characteristics of the Regulative Theory of Temperament was not accurately assessed by respondents familiar with subjects only from Facebook (in relation to an objective tool - FCZ-KT).

Keywords: FACEBOOK – JAN STRELAU – SOCIAL NETWORK – REGULATIVE THEORY OF TEMPERAMENT – TEMPERAMENT

Spis Treści:

Wprowadzenie.....	6
Rozdział 1. Wizerunek.....	8
Rozdział 2. Facebook.....	11
Podrozdział 2.1. Podstawowe informacje na temat portalu Facebook.....	12
Podrozdział 2.2. Przegląd i omówienie badań psychologicznych dotyczących portalu Facebook.....	17
Rozdział 3. Regulacyjna Teoria Temperamentu.....	22
Podrozdział 3.1. Podstawowe informacje na temat RTT.....	25
Podrozdział 3.2. Omówienie wymiarów temperamentu RTT.....	27
Paragraf 3.2.1.Charakterystyka energetyczna zachowania i jej podstawowe wymiary.....	28
Paragraf 3.2.2.Charakterystyka czasowa zachowania i jej podstawowe wymiary.....	29
Rozdział 4. Badanie.....	31
Podrozdział 4.1. Teoretyczne podstawy badania.....	31
Podrozdział 4.2. Cel i sposób realizacji badania.....	32
Paragraf 4.2.1. Przygotowanie badania.....	33
Paragraf 4.2.2. Przeprowadzenie badania.....	36
Rozdział 5. Omówienie badań.....	40
Podrozdział 5.1. Wyniki.....	40
Podrozdział 5.2. Podsumowanie wyników.....	44
Podrozdział 5.3. Ograniczenia badania.....	48
Rozdział 6. Zakończenie.....	50
Podrozdział 6.1. Podsumowanie.....	51
Podrozdział 6.2. Bibliografia.....	52
Podrozdział 6.3. Aneks.....	53

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Paulina Plucińska

(numer albumu: 352 192)

Wpływ wykorzystania apelu erotycznego w reklamie oraz kontekstu prezentowania reklamy na postrzeganie osobowościowego wizerunku marki, atrakcyjność reklamy oraz intencję zakupu.

Influence of erotic stimuli in advertising and context of presentation on brand personality perception, advertisement attractiveness and purchase intent.

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań, 2014

Podpis promotora:

.....

Data:

.....

Streszczenie

Celem niniejszej pracy jest sprawdzenie zależności między występowaniem apelu erotycznego w reklamie oraz kontekstem jej prezentowania a oceną wizerunku marki w jego osobowościowym aspekcie, deklarowaną intencją zakupu reklamowanego produktu oraz oceną atrakcyjności reklamy a także, dodatkowo, oceną zgodności przekazu promocyjnego z reklamowanym produktem. Aby tego dokonać przeprowadzono quasi-eksperyment z wykorzystaniem polskiej adaptacji Skali Osobowości Marki Jennifer Aaker (Gorbaniuk, 2010) oraz Skali Intencji Zakupu Bower (2001), jak również dodatkowymi pytaniami dotyczącymi atrakcyjności reklamy oraz jej zgodności z reklamowanym produktem. W badaniu zrealizowanym przez Internet wzięło udział 140 osób - 109 kobiet i 31 mężczyzn, w wieku od 20 do 63 lat. Rezultaty wskazują na istnienie istotnych różnic między reklamą zawierającą apel erotyczny i niezawierającą apelu erotycznego w następujących aspektach: ocenie osobowościowego wizerunku marki na wymiarach Przyjazność i Solidność przez kobiety i mężczyzn razem, na wymiarach Przyjazność, Solidność, Stylowość i Siła przez kobiety oraz na wymiarach Przyjazność i Solidność przez mężczyzn. Istotne różnice występują także między kobietami i mężczyznami w przypadku oceny atrakcyjności reklamy zawierającej apel erotyczny oraz intencji zakupu promowanego produktu. Dodatkowo, kontekst w jakim pojawia się reklama różnicuje ocenę osobowości marki na wymiarze Przyjazność. W przypadku pozostałych aspektów nie odnotowano występowania istotnych różnic.

Słowa kluczowe: ATRAKCYJNOŚĆ REKLAMY, EROTYKA W REKLAMIE, INTENCJA ZAKUPU, OSOBOWOŚĆ MARKI, WIZERUNEK MARKI

Summary

The aim of this thesis is to examine the relationship between appearance of sex appeal in advertising as well as the context of its presentation, and brand personality perception, declared purchase intention, advertising attractiveness and perceived product-advertisement congruence. To achieve that, quasi-experiment was conducted, with the usage of polish adaptation of Jennifer Aaker's Brand Personality Scale (Gorbaniuk, 2010) and Bower's Purchase Intention Scale, as well as additional questions about advertisement attractiveness and product-advertisement congruence. 140 subject participated in the internet study (109 women and 31 men, aged from 20 to 63). The results indicate the existence of significant differences between advertisements containing and not containing erotic stimulus under following conditions: brand personality assessment on Friendliness and Reliability dimensions, assessed by both men and women, brand personality assessment on all dimensions assessed by women only, brand personality assessment on Friendliness and Reliability dimensions assessed by men only. Significant differences between men and women, concerning advertisement containing erotic message, appeared in advertisement attractiveness and purchase intent assessment. Additionally, advertisement context differentiated brand personality assessment on Friendliness dimension. Other conditions did not result in appearance of significant differences.

Keywords: ADVERTISEMENT ATTRACTIVENESS, BRAND PERSONALITY, BRAND IMAGE, EROTIC STIMULI IN ADVERTISING, PURCHASE INTENTION

Spis treści

Wstęp	8
Rozdział 1. Marka: jej wizerunek, tożsamość i osobowość.	10
1.1. Definicja marki	10
1.2. Funkcje marki	11
1.3. Wizerunek marki.....	12
1.3.1. Znaczenie wizerunku marki.....	13
1.4. Tożsamość marki	14
1.5. Osobowość marki	16
1.5.1. Źródła i nośniki osobowości marki	21
1.5.2. Od osobowości marki do osobowości konsumenta – koncepcja kongruencji wizerunków.	25
1.6. Podsumowanie	27
Rozdział 2. Postawy i zmiana postaw: perswazyjny charakter reklamy oraz jej oddziaływanie na recepcję marki.	29
2.1. Reklama: czym jest i jakie są jej funkcje?	29
2.2. Postawy: definicja, struktura, źródła, funkcje.....	30
2.2.1. Definicja postaw	30
2.2.2. Struktura postaw	30
2.2.3. Źródła postaw	32
2.2.4. Funkcje postaw	33
2.2.5. Postawa wobec reklamy, postawa wobec marki i intencje zakupu	34
2.3. Reklama a perswazja	36
2.3.1. Modele oddziaływań perswazyjnych – ELM i HSM	37
2.4. Podsumowanie	41
Rozdział 3. Apel erotyczny w reklamie.....	43
3.1. Czym jest apel erotyczny w reklamie i jakie są jego formy?	43

3.2. Mechanizmy oddziaływania apelu erotycznego w reklamie	46
3.2.1. Pobudzenie, reakcja seksualna i afekt	46
3.2.2. Selektywność postrzegania i przyciąganie uwagi	47
3.2.3. Obraz Ja oraz identyfikacja z nadawcą	48
3.3. Efekty stosowania apelu erotycznego w reklamie	49
3.4. Zmienne modyfikujące wpływ apelu erotycznego na stosunek wobec reklamy, marki i intencje zakupu	51
Rozdział 4. Badania własne	55
4.1. Wprowadzenie	55
4.2. Problemy badawcze	56
4.3. Projekt badania	58
4.3.1. Model badawczy	58
4.3.2. Zmienne zależne oraz narzędzia ich pomiaru	59
4.3.3. Materiały	61
4.4. Organizacja i przebieg badań	64
4.4.1. Próba badawcza - dobór i charakterystyka	67
4.5. Wyniki	67
4.6. Dyskusja	92
Zakończenie	97
Literatura cytowana	99
Spis tabel i rysunków	104
Załączniki	110

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

W POZNANIU

Bruno A. Mańczak

nr albumu: 338968

Wpływ "ślepoty banerowej" na wykonanie zadania

The influence of banner blindness on task performance

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem:

prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2014

Streszczenie

Powszechność reklam na stronach internetowych spowodowała wykształcenie wśród internautów strategii unikania wzrokiem banerów reklamowych. Zjawisko to nazywane jest "ślepotą banerową" (ang. *banner blindness*). W ramach niniejszej pracy, przeprowadzono badanie eksperymentalne z wykorzystaniem tabletu, które miało na celu sprawdzenie, czy "ślepotą banerową" wpływa na wydłużenie czasów reakcji, bądź zwiększenie ilości błędów popełnianych przy realizacji prostego zadania. Zadanie zaprojektowane do eksperymentu polegało na klikaniu na cztery okrągłe pola z cyframi, w kolejności od 1 do 4 lub odwrotnej, w zależności od wcześniej wyświetlonej wskazówki. Badani byli proszeni, aby wykonywali zadanie w jak najszybszym tempie. W eksperymencie udział wzięło 66 osób, w wieku od 20 do 30 lat, które zostały podzielone na dwie grupy: eksperymentalną (wykonującą zadanie z banerem widocznym na ekranie) oraz kontrolną (wykonującą to samo zadanie, ale bez banera reklamowego). Wyniki wykazały, że obecność banera reklamowego może istotnie wpływać na wydłużenie czasów realizacji zadania, w szczególności na czas poświęcany jego planowaniu. Wyniki były jednak istotne tylko dla pierwszego rodzaju zadania (klikanie w kolejności rosnącej). W przypadku drugiego typu zadania nie zauważono istotnych różnic. Wynik ten sugeruje, że negatywny wpływ banera reklamowego jest uwarunkowany szczegółowym rodzajem zadania, jakie jest realizowane przez badanych.

Słowa kluczowe

ślepotą banerowa, Internet, reklama

Summary

The pervasiveness of commercials on websites has caused the internet surfers to develop a strategy of avoiding looking at banner ads. This phenomenon is called banner blindness. In this paper an experimental study was conducted on tablet, to verify whether banner blindness can cause a prolongation of the response times or an increase of errors made during a simple task. The task designed for the experiment consisted of clicking on four circles with numbers on them, in an increasing order (from 1 to 4) or in a decreasing order, depending on a cue presented. The subjects were asked to perform as fast as they could. 66 subjects participated in the study, aged 20-30. They were divided into two groups: experimental (which had a banner displayed during the task execution) and control group (which executed the same task without banner). The results have shown that the presence of a banner ad can extend the response time, especially the time needed to plan the response. However the results were statistically significant only in the first type of the experimental task (increasing order). In the second type of the task, no statistically significant results were observed. This outcome suggests that the negative influence of the banner ad depends on the characteristics of the task that is performed.

Keywords

banner blindness, Internet, banner ads

Spis treści

Spis tabel	8
Spis rysunków	9
Wprowadzenie	10
1. Badania nad ślepotą banerową	12
1.1. Ślepotą banerowa	13
1.2. Ślepotą banerowa i okulografia	22
1.3. Ślepotą banerowa a uwaga	28
1.4. Wnioski	29
2. Metodologia badań własnych	31
2.1. Przedmiot i cel badań	31
2.2. Plan eksperymentalny i hipotezy	31
2.3. Przygotowanie eksperymentu	32
2.4. Przebieg badań	33
2.4.1. Zgoda na badanie	34
2.5. Procedura	35
2.6. Osoby badane	38
3. Analiza danych	40
3.1. Zmienne zależne	40
3.2. Hipoteza 1. Obecność banera reklamowego wpływa na wydłużenie czasu realizacji zadania.	41
3.3. Hipoteza 2. Obecność banera reklamowego wpływa na wydłużenie czasu planowania realizacji zadania.	43
3.4. Hipoteza 3. Obecność banera reklamowego wpływa na zwiększenie ilości błędów podczas realizacji zadania.	43
3.5. Pozostałe analizy	43
4. Dyskusja wyników	46
4.1. Ograniczenia	49
4.2. Kierunki dalszych badań	50

Zakończenie	52
Literatura	54
Źródła internetowe	57

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Jakub Kędzia

(numer albumu: 352 151)

**Cechy osobowości marki przypisywane barwom – badanie
eksploracyjne**

Brand-personality traits attributed to colors – an exploratory study

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań, 2014

.....
podpis promotora

.....
data

Streszczenie

Niniejsza praca ma na celu sprawdzenie, czy barwom przypisuje się cechy wyróżnione na wymiarach Skali Osobowości Marki Aaker (1997), jakie wyniki uzyskują poszczególne barwy, a także czy zachodzą różnice między barwami grupowanymi według parametrów kolorymetrycznych oraz wynikami barw na poszczególnych wymiarach wśród kobiet i mężczyzn. Stworzono internetową platformę, na której 401 osób (322 kobiety i 79 mężczyzn) w wieku 15-50 lat oceniało 15 barw z zestawu „HTML Colors” w kontekście 18 cech osobowości marki łączących się w pięć wymiarów: „Ekscytacja”, „Kompetencja”, „Szczerość”, „Szorstkość” i „Wyrafinowanie”. Wyniki pokazały, że zachodzą istotne różnice (1) między wynikami barw na poszczególnych wymiarach osobowości marki ogólnie oraz (2) między kobietami i mężczyznami (jednak tylko dla niektórych barw i wymiarów), (3) między wynikami na wymiarach przy grupowaniu barw ze względu na ton barwy (*hue*), (4) nasycenie (*saturation*) oraz (5) jasność (*lightness*). Na podstawie wyników opracowane zostały zestawienia wyników barw uporządkowanych od najniższego do najwyższego na każdym z wymiarów. Skrajnie oddalone od średniej wyniki na poszczególnych wymiarach uzyskały barwy: *Yellow* (najwyższy wynik) i *Olive* (najniższy) dla „Ekscytacji”, *White* (najwyższy) i *Olive* (najniższy) dla „Kompetencji”, *White* (najwyższy) i *Fuchsia* (najniższy) dla „Szczerości”, *Black* (najwyższy) i *Fuchsia* (najniższy) dla „Szorstkości” i wreszcie *Purple* (najwyższy) i *Olive* (najniższy) dla „Wyrafinowania”.

Słowa kluczowe: BARWA, OSOBOWOŚĆ MARKI, ZNACZENIA PRZYPISYWANE BARWOM, BADANIE INTERNETOWE, BADANIE EKSPLORACYJNE

Summary

The aim of following thesis is to examine: (a) whether traits distinguished within Aaker's Brand Personality Scale (1997) dimensions can be attributed to colors, (b) what scores would each color get, (c) differences between colors grouped by colorimetric parameters and (d) differences in colors' scores on each dimension between men and women. An internet platform has been developed, on which 401 people (322 women and 79 men) between 15 and 50 y. o. assessed if 15 colors from „HTML Colors” palette can be described by 18 brand personality traits that further merge into 5 dimensions: „Excitement”, „Competence”, „Sincerity”, „Ruggedness” and „Sophistication”. Results showed significant differences (1) between each color scores on dimensions in general, (2) between men and women (however, only for some of colors and dimensions), (3) between scores on dimensions when colors are grouped by their hue, (4) saturation and (5) lightness. Colors' scores on each dimension were sorted from lowest to highest and two extremes on each dimension were respectively: *Yellow* (highest) and *Olive* (lowest) for „Excitement”, *White* (highest) and *Olive* (lowest) for „Competence”, *White* (highest) and *Fuchsia* (lowest) for „Sincerity”, *Black* (highest) and *Fuchsia* (lowest) for „Ruggedness” and finally *Purple* (highest) and *Olive* (lowest) for „Sophistication”.

Keywords: COLOR, BRAND PERSONALITY, COLOR MEANING, RESEARCH VIA INTERNET, EXPLORATORY RESEARCH

Spis treści

Wstęp	8
Rozdział 1. Barwa i jej postrzeganie	10
1.1. Czym jest barwa?	10
1.2. Postrzeganie barwy na poziomie fizjologicznym, psychofizycznym i poznawczym	16
1.3. Barwa w kulturze – przypisywane znaczenie i symbolika	19
1.4. Barwa w psychologii – badania i narzędzia psychodiagnostyczne.....	22
1.5. Specyfika badań związanych z tematyką barwy.....	32
1.6. Podsumowanie	35
Rozdział 2. Zależności między barwą a osobowością marki.....	36
2.1. Marka, jej tożsamość i wizerunek.....	36
2.2. Czy markom przypisujemy cechy ludzkie?	38
2.2.1. Koncepcja osobowości marki J. Aaker	42
2.3. Barwa a postrzegana osobowość marki	45
2.4. Podsumowanie	47
Rozdział 3. Badania własne	50
3.1. Wprowadzenie i zarys problemu.....	50
3.2. Projekt badania.....	51
3.2.1. Dobór barw	51
3.2.2. Cechy osobowości marki na podstawie skali J. Aaker	52
3.2.3. Ostateczny kształt materiałów	52
3.3. Procedura i przebieg badania	54
3.4. Próba	59
3.5. Badane zmienne	61
3.6. Wyniki.....	61

3.6.1. Barwy a wymiary osobowości marki.....	62
3.6.2. Barwy a wymiary osobowości marki w grupach mężczyzn i kobiet.....	63
3.6.3. Ton barwy (<i>hue</i>) a wymiary osobowości marki.....	64
3.6.4. Jasność barwy (<i>lightness</i>) a wymiary osobowości marki	65
3.6.5. Nasycenie barwy (<i>saturation</i>) a wymiary osobowości marki.....	66
3.7. Dyskusja.....	67
Literatura cytowana.....	80
Spis tabel i rysunków.....	85
Załączniki	88

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUL PSYCHOLOGII

W POZNANIU

Alicja Mirosław

338973

**Temperamentalne uwarunkowania odkładania na później
(prokrastynacji).**

Temperamental determinants of procrastination.

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

2014

Mirosław, Alicja (2014). Temperamentalne uwarunkowania odkładania w czasie (prokrastynacji). Praca magisterska pod kierunkiem prof. UAM dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 44 s., poz. bibl. 30 + 4 tabl.

Streszczenie

Poniższe badanie dotyczy odkładania w czasie oraz jego związków z temperamentem. Wyniki badań wskazują, że dysfunkcyjne odkładanie zadań w czasie dotyczy 20-25% całej populacji. W odniesieniu do prokrastynacji wśród studentów, badania pokazują iż 80-95% z nich, zamiast wykonywać zadania odwleka je na ostatnią chwilę, a 50% robi to nagminnie i na skalę problemu. Problem odkładania w czasie wyjaśniony jest tutaj w oparciu o Regulacyjną Teorię Temperamentu (RTT). Badanie miało charakter kwestionariuszowy, zastosowano kwestionariusz Formalna Charakterystyka Zachowania – kwestionariusz temperamentu FCZ-KT oraz Kwestionariusz Zwlekania. Postawione hipotezy, dotyczące związków odkładania w czasie z Wytrzymałością, Aktywnością, Reaktywnością oraz impulsywności jednostki zostały obalone. Wykazana została zależność pomiędzy poziomem prokrastynacji jednostki, a jej Żwawością.

Słowa kluczowe: PROKRASYNACJA, TEMPERAMENT, REGULACYJNA TEORIA TEMPERAMENTU

Summary

The object of this study is procrastination and its temperamental determinants. The study shows that dysfunctional procrastination concerns 20-25% of the population. Among students, study shows that 80-95% of them instead of performing the task delays it to the last minute, and 50% of them do so routinely and on the scale of the problem. The problem of procrastination is explained here on the basis of the Regulative Theory of Temperament (RTT). Two questionnaires were used in this study, first of them to measure the scale of procrastination, second one to measure six dimensions of temperament - Formal Characteristics of Behavior (temperament questionnaire FCZ-KT). Hypothesis concerning the relationships between ones procrastination, Endurance, Activity, Emotional Reactivity and impulsiveness, were disproved. The only relationship that was found in the study was between ones level of procrastination and Briskness.

Key words: PROCRASTINATION, TEMPERAMENT, REGULATIVE THEORY OF TEMPERAMENT

Spis treści

Rozdział 1. Prokrastynacja	8
1.1 Wstęp	8
1.2 Definicja.....	8
1.3 Skala zjawiska.....	10
1.4 Koncepcje prokrastynacji.....	10
1.5 Prokrastynacja jako cecha	13
1.6 Badania.....	14
1.7 Skutki	15
1.8 Mechanizm.....	15
1.9 Przyczyny.....	15
1.10 Czas jako czynnik	17
Rozdział 2. Temperament	18
2.1. Definicja temperamentu	18
2.2 Energetyczna charakterystyka zachowania	18
2.3 Czasowa charakterystyka zachowania	21
2.4 Struktura temperamentu	23
2.5 Funkcjonalne znaczenie temperamentu	29
2.6 Powiązania pomiędzy temperamentem a prokrastynacją.....	31
Rozdział 3. Problem i metoda badań własnych	32
3.1 Cel badań.....	32
3.2 Hipotezy	32
3.3 Uczestnicy badania	32
3.4 Narzędzia	33
3.5 Przebieg badania	36
Rozdział 4. Opis i interpretacja wyników badań własnych	37
4.1 Statystyki opisowe	37

4.2 Testowanie hipotez	38
4.3 Dyskusja wyników	40
4.4 Wnioski	41
Literatura.....	42
Spis tabel	
Tabela 4.1.....	37
Tabela 4.2.....	37/38
Tabela 4.3.....	38
Tabela 4.4.....	39

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

Lech Kaczmarczyk

(nr albumu: 332131)

Praca Magisterska

*Autoprezentacja menedżerska a reprezentacja poznawcza
pożądanego przełożonego u podwładnych*

*Autopresentation of the manager and the subordinate's cognitive
representation of the desired supervisor*

Praca napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań, 2014

STRESZCZENIE

Problematyka różnicy między schematem poznawczym pożądanego menedżera u podwładnych, a schematem poznawczym pożądanego menedżera u samych menedżerów, nie była nigdy gruntownie zbadana. W niniejszej pracy, analizę odmienności tych schematów podjęto z perspektywy wiedzy o autoprezentacji. Wykorzystanie perspektywy zarządzania wrażeniami wynika z przyjęcia empirycznej i deskryptywnej metodologii. Zamiast przyjęcia określonej koncepcji roli menedżera, w pracy podjęto próbę zbadania różnic między spostrzeganiem roli menedżera przez podwładnych i samych menedżerów.

Wywiad jakościowy pozwolił wyodrębnić jedenaście aspektów wizerunku pożądanego menedżera. Na podstawie tych aspektów utworzono kwestionariusz, którym zbadano grupę menedżerów i samych podwładnych. W wypadku czterech aspektów wystąpiły istotne różnice między badanymi grupami. Badania pozwoliły również stwierdzić, że staż pracy najbardziej różnicuje populację pod względem odległości od średniej odpowiedzi grupy menedżerów. Innymi słowy, fakt bycia lub nie bycia menedżerem słabiej różnicuje populację niż staż pracy. Im bardziej doświadczony pracownik tym bardziej zdecydowanie odpowiada i tym bardziej zbliżone są jego wyniki do średnich wyników z grupy menedżerów.

Praktycznym celem pracy jest uzyskanie wiedzy, na podstawie której można będzie opracować materiał edukacyjny dla menedżerów, w perspektywie efektywności zachowań autoprezentacyjnych, i biorąc pod uwagę zależności między rozwojem schematu poznawczego pożądanego menedżera u podwładnych a wzrostem ich doświadczenia zawodowego.

Słowa kluczowe: Autoprezentacja, rola społeczna menedżera, aspekty wizerunku menedżera, przywództwo sytuacyjne, podwładny.

SUMMARY

The problem of the difference between the cognitive model of a manager who is desirable from the point of view of subordinates and the cognitive model of a manager desirable from the point of view of managers has never been thoroughly studied. In this work the differences between the two models are analyzed from the perspective of knowledge about self-presentation. The use of the perspective of the management of impressions results from the adoption of empirical and descriptive methodology. Instead of espousing a given model of the role of a manager this work is an attempt to study the differences between the perceptions of the role held by subordinates and by managers.

By way of a qualitative interview I distinguished eleven aspects of a desirable manager. On the basis of those aspects I created a questionnaire later filled in by a group of managers and subordinates. There were significant differences between the answers of the studied groups with respect to four aspects. The studies also showed that in the managers' group the greatest differentiating factor regarding the distance from the average answer was tenure. In other words, the fact of holding or not holding the position of a manager is a weaker differentiating factor in the population than tenure. The more experienced the employee the more decisive his answers, and the closer his or her results are to the average results in the managers' group.

The practical aim of this work is to gain knowledge on the basis of which we can prepare an educational material for managers in the perspective of the effectiveness of self-presentation, taking into account how the cognitive model of a manager desirable for subordinates depends on their work experience.

Key words: self-presentation, manager's social, role, aspects of a manager's image, situational leadership, subordinate

SPIS TREŚCI

Wstęp / 6

Rozdział I

Autoprezentacja / 8

- 1.1. Wprowadzenie / 8
- 1.2. Autoprezentacja a samoregulacja / 9
- 1.3. Motywy autoprezentacji / 11
- 1.4. Kultura i otoczenie społeczne a wywieranie wrażenia / 12
- 1.5. Style i taktyki autoprezentacyjne / 14
- 1.6. Podsumowanie / 15

Rozdział II

Rola społeczna menedżera i pojęcie przywództwa / 17

- 2.1. Wprowadzenie / 17
- 2.2. Koncepcje behawioralne przywództwa / 17
- 2.3. Przywództwo zależnościowe Fiedlera (kontyngencyjne) / 18
- 2.4. Podejmowanie decyzji przez liderów – koncepcja Vrooma / 19
- 2.5. Przywództwo sytuacyjne Blancharda / 20
- 2.6. Podsumowanie / 21

Rozdział III

Problem i metoda badań własnych / 22

- 3.1. Wprowadzenie / 22
- 3.2. Problematyka badawcza / 22
- 3.3. Problemy badawcze / 24
- 3.4. Szczegółowe hipotezy testowe / 27
- 3.5. Konstrukcja narzędzia badawczego / 33

Rozdział IV

Analiza wyników badań własnych / 35

- 4.1. Populacja respondentów / 35
- 4.2. Badanie normalności rozkładu zmiennych / 38
- 4.3. Rozkład wieku i stażu pracy / 39
- 4.4. Wyniki dla poszczególnych aspektów wizerunku menedżera / 41
- 4.5. Istotność różnic między średnimi menedżerów i niemenedżerów dla aspektów wizerunku menedżera / 49
- 4.6. Miernik niepodobieństwa do typowego menedżera / 51
- 4.7. Analiza skupień / 55
- 4.8. Podsumowanie wyników badań / 58

Zakończenie / 64

Bibliografia / 66

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

w Poznaniu

Bartosz Grobelny

Nr albumu: 352136

Wyczerpanie jako skutek długotrwałego stresu a poziom satysfakcji z pracy.

Exhaustion as a result of prolonged stress and the level of job satisfaction.

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem

prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

2014

Bartosz Grobelny (2014). Wyczerpanie jako skutek długotrwałego stresu a poziom satysfakcji z pracy. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr hab. Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 53 s., 49 poz. bibl., 3 aneksy + 6 tabel + 2 obrazki.

Streszczenie

Celem niniejszego pracy magisterskiej, jest podjęcie tematu składowej wypalenia zawodowego jaką jest wyczerpanie pracownika. Uznano, iż warto spojrzeć na wyczerpanie jako skutek długotrwałego stresu jakim jest poddawana jednostka. Postanowiono również przyjrzeć się satysfakcji z pracy, która została zbadana przy pomocy Skali Satysfakcji z Pracy JSS (Job Satisfaction Survey). Do zbadania wypalenia zawodowego posłużono się kwestionariuszem OLBI i wykorzystano składową wyniku ogólnego jaką jest wyczerpanie z pracy.

Przyjęto w badaniu założenie, że istnieje związek między wypaleniem a satysfakcją z współpracowników, przełożonego i komunikacji w podgrupach osob pracujących na stałe i w systemie zmianowym. Uznano iż dane czynniki społeczne najtrafniej będą łączyć się z poziomem stresu odczuwanego w pracy. Zbadano różnice w wypaleniu zawodowym w grupach kobiet i mężczyzn. Autor postanowił również odpowiedzieć na pytanie czy istnieje związek między wyczerpaniem z pracy jako skutku stresu a typem pracy, satysfakcją i długością stażu ogółem.

Badanie przeprowadzono w maju 2013 roku. Metodą, jaką posłużono się, była metoda „kuli śnieżnej”. Próba liczyła 346 osób.

Wyniki potwierdziły, iż istnieje związek między wypaleniem zawodowym a satysfakcją ze współpracowników w podgrupie osob pracujących na stałe $p=0,00$ ($p<0,001$). Potwierdziła się również hipoteza dotycząca związku między wypaleniem zawodowym a satysfakcją z komunikacji w podgrupie osob pracujących na stałe $p=0,00$ ($p<0,001$). Uzyskano również istotnie statystyczną korelację między poziomem wypalenia a satysfakcją z przełożonych $p=0,00$ ($p<0,001$). Finalnie uzyskano również istotną korelację między satysfakcją a poziomem wyczerpania z pracy w całej badanej próbie $p=0,00$ ($p<0,001$).

Słowa kluczowe: Satysfakcja, wypalenie zawodowe, stres, wyczerpanie.

Bartosz Grobelny (2014). Exhaustion as a result of prolonged stress and the level of job satisfaction. Thesis written under the direction of prof. dr hab. Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 53 s., 49 poz. bibl., 6 tabel + 2 obrazki.

Abstract

The aim of this thesis is to take the subject component of burnout that is the exhaustion of the employee. It was recognized that it is worth to look at exhaustion as a result of prolonged stress, which is subjected to a person. It was also decided to look at the job satisfaction that has been tested with the help of Job Satisfaction Scale JSS (Job Satisfaction Survey). To investigate the burnout author used OLBI questionnaire and took one component of which is the result of the general exhaustion from work.

The study assumed that there is a relationship between burnout and satisfaction with co-workers, supervisor, and communication with people working on a permanent basis and shifts. It was considered that the data of social factors will be best combined with the level of the stress experienced at work. Author examined the differences of burnout in groups of men and women. The author also decided to answer the question of whether there is a relationship between the exhaustion of work as the effect of stress and the type of job satisfaction and the total length of job experience. The study was conducted in May 2013. The method that was used was a method of "snowball". Sample was made of 346 respondents.

The results confirmed that there is a relationship between burnout and satisfaction with co-workers in the subgroup of persons employed on a permanent basis $p=0.00$ ($p<0.001$). Author also confirmed the hypotheses concerning the relationship between burnout and satisfaction with communication in the subgroup of persons employed on a permanent basis $p=0.00$ ($p<0.001$). He also obtained significant statistical correlation between the level of burnout and satisfaction with superiors $p=0.00$ ($p<0.001$) Finally he also obtained a significant correlation between satisfaction and the level of exhaustion of jobs all across the sample $p=0.00$ ($p<0.001$).

Keywords: satisfaction, burnout, stress, exhaustion.

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
Rozdział 1 Stres	7
1.1 Teorie stresu	8
1.2 Teorie radzenia sobie	14
1.3 Stres a cechy osobowości	16
1.4 Czynniki biologiczne sytuacji stresowej	18
Rozdział 2 Stres w miejscu pracy	23
2.1 Stres zawodowy	25
Rozdział 3 Satysfakcja z pracy	28
3.1 Badanie satysfakcji	28
Rozdział 4 Badanie	32
4.1 Metoda	32
4.2 Badanie	35
4.3 Podsumowanie	39
Bibliografia	42
Aneks	47

UNIWERSYTET im. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
KIERUNEK PSYCHOLOGIA

Agata Włodarczyk
(343705)

Narcyzm na Facebooku.
Badanie motywacji do udostępniania treści na portalu Facebook.

Narcissism on Facebook.
Research on motivation behind content generation on Facebook.

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

Poznań, 2015

Włodarczyk, Agata (2015). *Narcyzm na Facebooku. Badanie motywacji do udostępniania treści na portalu Facebook*. Praca magisterska pod kierunkiem Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 72 s., 92 poz. bibli., 3 załączniki, 9 tabel i 5 rycin.

Streszczenie

Celem pracy było zbadanie motywacji użytkowników portalu Facebook do generowania treści (*user-generated content, UGC*) w postaci statusów oraz związku tego zachowania z narcyzmem. Dane zebrane zostały za pomocą ankiety internetowej od 399 użytkowników Facebooka. Na podstawie założeń teorii użytkownika i gratyfikacji (*uses & gratifications theory, U&G*) stworzono kwestionariusz do badania motywów udostępniania statusów. Przeprowadzona została analiza czynnikowa wyników i wyłoniono 7 motywów. Użytkownicy deklarowali, że udostępniają statusy, aby zapewnić sobie interakcję z innymi i stymulację poznawczą, być dobrze postrzeganym, docenianym i lubianym przez innych, wyrażać siebie i tworzyć swoją tożsamość, wyrazić negatywne emocje, przekazać rodzinie i bliskim informacje o ważnych wydarzeniach z życia, wymienić informacje (np. oferty, opinie, rekomendacje) oraz dla rozrywki. Analiza korelacji wykazała, że narcyzm wiąże się udostępnianiem statusów w celu uzyskania uznania, podziwu otoczenia czy stworzenia swojego pozytywnego wizerunku. Narcyzm jednak nie wiązał się z liczbą udostępnianych statusów czy ilością znajomych na Facebooku.

Słowa kluczowe : Facebook, narcyzm, treść generowana przez użytkownika, teoria użytkownika i gratyfikacji, aktualizacja statusu

Summary

This thesis examines the motivations that users have for content generation on Facebook in form of status updates and the relationship between narcissistic personalities and behavior on Facebook. Data were gathered from a sample of 399 Facebook users via Internet questionnaire survey. The questionnaire was created based on uses and gratification theory (U&G) to study motivations for updating one's status on Facebook, that users declare. Factor analysis was conducted and 7 motivations were identified. Users declared that they post status updates for cognitive stimulation and interaction with others, to be liked, admired, well perceived by others, to express and establish their identity, to express negative feelings, to share information about important events with family and close others, to exchange information (offers, opinions, recommendations) and for entertainment. Correlation analysis revealed the relationship between narcissism and content generation on Facebook aimed at gaining recognition, admiration and creating positive public image. The correlations found between narcissism and the amount of status updates and the number of Facebook friends were very weak.

Słowa kluczowe : Facebook, narcissism, user-generated content, uses and gratifications theory, status update

Spis treści

Wprowadzenie.....	6
Rozdział 1. Przegląd literatury.....	8
1.1. Narcyzm – próba definicji.....	8
1.2. Teorie psychologiczne wyjaśniające zjawisko narcyzmu.....	11
1.3. Obraz jednostki narcystycznej w badaniach empirycznych ostatnich 30 lat.....	13
1.3.1 Cechy jednostek narcystycznych.....	14
1.3.2 Narcyzm jako proces samoregulacji poczucia własnej wartości.....	19
1.4 Narcyz na portalach społecznościowych	22
1.5 Facebook jako specyficzny portal społecznościowy – charakterystyka.....	24
1.5.1 Motywy korzystania z Facebooka.....	27
1.5.2 Facebook i inne zmienne psychologiczne.....	29
1.6 Status updates – funkcja aktualizacji statusu na Facebooku – charakterystyka. .	30
1.7. Teoria użytkowania i gratyfikacji.....	35
1.8. Podsumowanie.....	36
Rozdział 2. Badania własne.....	37
2.1 Wprowadzenie.....	37
2.2 Osoby badane i administracja testów.....	37
2.3 Narzędzia badawcze.....	38
2.3.1 Narzędzie nr 1: NARPI – polska adaptacja kwestionariusza Narcyzmu NPI	
.....	38
2.3.1.1 Badania nad kwestionariuszem NPI.....	38
2.3.1.2 Konstrukcja polskiej adaptacji NPI (NARPI).....	39
2.3.1.3 Właściwości psychometryczne skali NARPI.....	40
2.3.2 Narzędzie nr 2: Kwestionariusz do badania motywów korzystania z portalu	
Facebook (Kwestionariusz Motywów).....	41
2.3.2.1 Tworzenie kwestionariusza.....	41
2.3.2.2 Weryfikacja rzetelności pomiaru dokonanego za pośrednictwem	
Internetu.....	42
Rozdział 3. Wyniki.....	43
3.1 Wprowadzenie	43
3.2 Statystyczny opis otrzymanych wyników.....	43
3.2.1. Weryfikacja istotności rozkładu wyników w pytaniach Kwestionariusza	
Motywów.....	44
3.3 Analiza czynnikowa narzędzia własnego.....	44
3.4 Analiza korelacji.....	48
3.4 Dane jakościowe.....	52
Rozdział 4. Wnioski.....	54
Zakończenie	56
Literatura.....	57
Spis tabel i rycin.....	64
Załączniki.....	65

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

W POZNANIU

Joanna Dul

344443

**Wpływ nagród zewnętrznych na motywację wewnętrzną na
przykładzie graczy gier komputerowych.**

*Impact of extrinsic rewards on intrinsic motivation in computer gamers
sample.*

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

Dul, Joanna (2015). Wpływ nagród zewnętrznych na motywację wewnętrzną na przykładzie graczy gier komputerowych. Praca magisterska pod kierunkiem prof. UAM dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 61 s., poz. bibl. 27 + 18 tabl. + 5 rys.

Streszczenie

Poniższa praca dotyczy wpływu nagród zależnych od poziomu wykonania na motywację wewnętrzną. Motywacja wewnętrzna ze względu na swoje pozytywne konsekwencje dla dobrostanu jest niezwykle drogocenna, powinno się pomagać ją budować, lecz ponad wszystko nie powinno się jej niszczyć. W licznych badaniach eksperymentalnych uzyskiwano potwierdzenie dla niszczącego efektu nagród zależnych od poziomu wykonania na motywację wewnętrzną. Celem tej pracy była próba sprawdzenia czy uzyskiwane dotąd zależności potwierdzą się także poza laboratorium. W badaniu oparto się na dwóch teoriach: teorii samostanowienia Ryana i Deci'ego, oraz na teorii przepływu Csikszentmihalyi'ego. Jako grupę badawczą wybrano graczy gier komputerowych, ze względu na szczególne właściwości gier w budowaniu i utrzymywaniu motywacji wewnętrznej. Do jednej grupy porównawczej wybrano graczy zawodowych, zarabiających na graniu (grupa nagradzana zewnętrznie), do drugiej rekreacyjnych (grupa nienagradzana zewnętrznie). Badanie miało charakter kwestionariuszowy, przeprowadzone zostało przez Internet. Postawiono pytania odnośnie zależności między nagrodami a rodzajem motywacji do grania, między nagrodami oraz przepływem a także o mechanizm tego wpływu. Zależności uzyskane w badaniu własnym jedynie częściowo pokrywają się z założeniami teoretycznymi.

Słowa kluczowe: MOTYWACJA, NAGRODY ZEWNĘTRZNE, PRZEPLÝW, SAMOSTANOWIENIE

Summary

This paper concerns the impact of performance contingency rewards on intrinsic motivation. Intrinsic motivation has beneficial consequences to well-being, and for that reason it should be enhanced, but above all it should never be diminished. Many times before performance contingency rewards were proven to diminish intrinsic motivation. The purpose of this study is to test this relationship outside of artificial conditions of experiments in laboratories. The research was based in two theories: Self-Determination Theory of Ryan and Deci, and Csikszentmihalyi's theory of flow. Computer games create environment fostering intrinsic motivation, for that reason gamers were chosen as sample to the research. The study group were two types of computer gamers: professional gamers earning on YouTube content making (extrinsically rewarded group), and casual gamers (non rewarded group). The research consisted on three questionnaires and was conducted through the Internet. Hypothesis concerned the actual impact of extrinsic rewards on motivation and flow, and its mechanism. Only some of the results were convergent with the theory.

Key words: MOTIVATION, EXTRINSIC REWARDS, FLOW, SELF DETERMINATION

Spis treści

Rozdział 1. Analiza wiedzy zastanej	8
1.1 Rozwój ujmowania zależności między motywacją a nagrodami.....	8
1.1.1 Behawioryzm	8
1.1.2 Teorie Atrybucyjne.....	10
1.2 Teoria samostanowienia.....	15
1.2.1 Self, integracja i potrzeby jako istota motywacji.....	15
1.2.2 Czynniki sprzyjające i osłabiające motywację wewnętrzną.....	19
1.3 Doświadczenie przepływu	26
1.3.1 Definicja przepływu.....	26
1.3.2 Doświadczenie przepływu a motywacja wewnętrzna.....	28
1.3.3. Doświadczenie przepływu w grach	29
1.4 Psychologiczne modele motywacji do grania.....	31
1.4.1 Model Doświadczeń Gracza PENS	32
1.5 Specyfika zarabiania na YouTube	33
1.5.1 Rodzaje nagród zewnętrznych.....	35
1.6 Podsumowanie	36
Rozdział 2. Problem i metoda badań własnych	38
2.1. Wprowadzenie	38
2.2. Problemy badawcze.....	38
2.2.1 Problemy badawcze istotnościowe	38
2.2.2 Problemy badawcze zależnościowe.....	39
2.3. Definicje i struktura badanych czynników	40
2.4. Operacjonalizacja czynników	41
2.4.1. Narzędzie nr 1 pt.: <i>Gaming Motivation Scale GAMS</i>	42
2.4.2. Narzędzie nr 2 pt.: <i>Flow Dispositional Scale-2</i>	42
2.4.3. Narzędzie nr 2 pt.: <i>Perceived Choice Scale</i>	43
2.4.4. Inne pytania	43
2.5. Hipotezy statystyczne	44
2.6. Plan i procedura badań	44
2.7. Dobór osób do badań.....	45
2.8. Organizacja i przebieg badań	45
Rozdział 3. Opis i interpretacja wyników badań własnych	46
3.1. Wprowadzenie	46
3.2. Statystyczny opis uzyskanych wyników	46
3.3. Statystyczna weryfikacja hipotez.....	49
3.4. Dyskusja wyników w świetle literatury.....	53
3.5. Wnioski z badań	55
Rozdział 4. Zakończenie.....	57
Literatura	59

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
w Poznaniu

Jaśmina Sola

(150837)

Nadmierne obciążanie się pracą w domu – charakterystyka zjawiska
i propozycja narzędzia badawczego.

*Excessive encumbering with housework – characteristic of the phenomenon
and a proposition of a research tool.*

Praca magisterska napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

Poznań 2015

Sola, Jaśmina (2015). Nadmierne obciążanie się pracą w domu – charakterystyka zjawiska i propozycja narzędzia badawczego. Praca magisterska napisana pod kierunkiem prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 57 s., 18 poz. Bibl., 3 aneksów + 11 tabl.

Streszczenie

Celem niniejszej pracy magisterskiej była eksploracja zjawiska nadmiernego obciążania się pracą w domu. Użyto przy tym koncepcji nadmiernego obciążania się pracą według E. Hornowskiej i W. J. Paluchowskiego. W ramach pracy magisterskiej stworzono kwestionariusz, który służy do badania zjawiska „domoholizmu”, czyli nadmiernego obciążania się pracą w domu. Przy konstrukcji narzędzia posłużono się pozycjami z Kwestionariusza objawowego nadmiernego obciążania się pracą (KONOP) oraz Kwestionariuszem do pomiaru uzależnienia od pracy (WART). Badanie miało formę kwestionariusza internetowego. Przeprowadzono je w dniach 10.12.2014 r. – 21.01.2015 r. Udział w nim wzięło 450 ochotników. Wyniki badania zostały opracowane statystycznie. Na tej podstawie wyodrębniono skale kwestionariusza. Jednak analiza czynnikowa wyjaśniła tylko 20% wariancji. Wyniki badania wskazują na to, że zjawisko to jest bardziej złożone niż założono przy konstrukcji kwestionariusza. Podsumowując, zjawisko nadmiernego obciążania się pracą w domu wymaga dalszej eksploracji. Prawdopodobnie początkowe założenia badania dotyczące podobieństwa tego zjawiska do pracoholizmu nie były wystarczające.

SŁOWA KLUCZE: KWESTIONARIUSZ, OBCIĄŻANIE SIĘ PRACĄ, PERFEKCJONIZM, PRACOHOLIZM.

Summary

The aim of this thesis was the exploration of the phenomenon of excessive encumbering with housework. Posted by including the concept of excessive encumbering with work by E. Hornowska and W. J. Paluchowski. The study developed a questionnaire that is used to study the phenomenon of excessive encumbering with housework. Tools were used in the construction of the positions of *Kwestionariusz objawowy nadmiernego obciążania się pracą* (KONOP) and Work Addiction Risk Test (WART). The survey took the form of an online questionnaire. The research was conducted on 10.12.2014 r. - 21.01.2015 r. Attended by 450 volunteers. Factor analysis explained only 20% of the variance. The results indicate that this phenomenon is more complex than assumed for the construction of a questionnaire. In summary, the phenomenon of excessive encumbering with housework needs further exploration. Probably the initial assumptions of the study on the similarity of this phenomenon to workaholism was not sufficient.

Key words: EXCESSIVE ENCUMBERING WITH HOUSEWORK, QUESTIONNAIRE, PERFECTIONISM, WORKAHOLISM.

SPIS TREŚCI

	strona
Wstęp	10
Rozdział 1. Zjawisko nadmiernego obciążania się pracą w domu	11
1.1. Wprowadzenie	11
1.1.1. Praca w życiu człowieka	12
1.1.2. Czym jest praca w domu?	13
1.2. Aktualny stan wiedzy	14
1.2.1. Nadmierne obciążanie się pracą w domu	14
1.2.1.1. Przyczyny nadmiernego obciążania się pracą w domu	14
1.2.2. Pracoholizm a domoholizm	16
1.2.2.1. Zjawisko pracoholizmu	17
1.2.2.2. Zjawisko domoholizmu	19
1.2.3. Społeczna percepcja pracy domowej	20
1.3. Wnioski	22
Rozdział 2. Procedura tworzenia kwestionariusza	23
2.1. Wprowadzenie	23
2.2. Źródła pozycji	23
2.2.1. Kwestionariusz do pomiaru uzależnienia od pracy (<i>Work Addiction Risk Test</i>)	23
2.2.2. Kwestionariusz objawowego nadmiernego obciążania się pracą	24
2.3. Ostateczna wersja kwestionariusza	25
2.4. Opis procedury zbierania danych	26
2.5. Opis grupy	27

2.6. Wyniki kwestionariusza nadmiernego obciążania się pracą w domu	30
2.7. Analiza pozycji kwestionariusza	32
2.8. Wnioski	36
Rozdział 3. Opis skal kwestionariusza nadmiernego obciążania się pracą w domu	37
3.1. Wprowadzenie	37
3.2. Skale czynnikowe	37
3.2.1. Odczuwanie przymusu wykonywania obowiązków domowych (OPWO)	37
3.2.2. Perfekcyjne wypełnianie wymogów bliskich (PWWB)	38
3.2.3. Przekonanie o konieczności perfekcyjnego prowadzenia domu (POKP)	38
3.2.4. Oczekiwanie pomocy bliskich (OPB)	39
3.3. Skale treściowe	40
3.3.1. Nadmierne obciążanie się pracą – myślenie (NOM)	40
3.3.2. Obciążanie się pracą w normie (OPN_BAL)	40
3.3.3. Nadmierne obciążanie się pracą – zachowania (NOZ)	41
3.3.4. Nadmierne obciążanie się pracą – czynność zastępcza (NOC)	41
3.4. Wnioski	42
Zakończenie	43
Literatura cytowana	44
Spis tabel	46
Spis rycin	47
Załączniki	48

Załącznik nr 1: Instrukcja do kwestionariusza	48
Załącznik nr 2: Pozycje kwestionariusza nadmiernego obciążania się pracą w domu.....	49
Załącznik nr 3: Wyniki kwestionariusza nadmiernego obciążania się pracą w domu	51
Załącznik nr 4: Skale kwestionariusza wraz z pozycjami	53

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Patrycja Paulina Jeleń

Nr albumu: 364033

**Style radzenia sobie ze stresem wśród skazanych odbywających
wyroki w Zakładzie Karnym**

Coping with stress among prisoners

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

.....
podpis promotora

.....
data

Poznań 2015

Jeleń, Patrycja (20.07.2015). Style radzenia sobie ze stresem wśród skazanych odbywających wyroki w Zakładzie Karnym. Praca napisana pod kierunkiem prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, str. 73, 10 poz. bibl.

Streszczenie

Celem pracy było sprawdzenie jakie style radzenia sobie ze stresem przejawiają skazani odbywający wyroki w zakładzie karnym oraz czy skazani odbywający karę za przestępstwa popełnione z wykorzystaniem przemocy różnią się stylami radzenia sobie ze stresem od skazanych, którzy popełnili przestępstwa bez wykorzystania przemocy. Ponadto sprawdzono czy długość kary, czyli pobytu w więzieniu ma wpływ na style radzenia sobie ze stresem, a także jak na te style wpływa długość kary pozbawienia wolności wraz z rodzajem popełnionego przestępstwa. Dodatkowo postanowiono sprawdzić, czy na podstawie wyników uzyskanych w kwestionariuszu COPE, można wnioskować o wynikach jakie osoba może uzyskać w kwestionariuszu CISS. W badaniu wzięło udział 60 mężczyzn – skazanych z Zakładu Karnego we Włocławku, w przedziale wiekowym 20 - 57 lat.

Przeprowadzone badanie dowiodło, że istnieją istotne statystycznie związki pomiędzy rodzajem popełnionego przestępstwa oraz długością kary a stylami radzenia sobie ze stresem. Wykazano również, że wykorzystując wyniki uzyskane w inwentarzu COPE można wnioskować o wynikach w kwestionariuszu CISS.

Słowa kluczowe: RADZENIE SOBIE, STRES, WIĘZIENIE

Summary

The aim of the study was to see which styles of coping with stress are used by prisoners, do prisoners who committed a crime with the use of violence have different styles of coping with stress than prisoners who committed a crime without the

use of violence. Furthermore it was checked whether the length of the sentence will affect the styles of coping with stress, as well as how the length of sentence with type of committed crime will affect those styles. In addition, it was decided to see whether basing on the results obtained in the questionnaire COPE we can conclude about the results that a person can achieve in the questionnaire CISS. The study was attended by 60 men – prisoners from prison in Włocławek, aged 20 - 57 years old.

The conducted study showed that there are statistically significant correlations between the type of crime and the length of sentence and styles of coping with stress. The study also showed that basing on the results from the questionnaire COPE we can conclude about the results of the questionnaire CISS.

Key words: COPING WITH, PRISON, STRESS

Spis treści:

Wstęp	9
Rozdział 1. Stres i style radzenia sobie	11
1.1. Wprowadzenie	11
1.2. Definicja stresu	11
1.3. Psychologiczne koncepcje stresu	12
1.3.1. Fizjologiczna koncepcja stresu Hansa Selye	12
1.3.2. Poznawczo – transakcyjny paradygmat stresu Lazarusa i Folkman	14
1.3.3. Koncepcja zachowania zasobów S. E. Hobfoll	16
1.3.4. Koncepcja salutogenetyczna A. Antonovsky'ego	17
1.4. Ujęcia stresu w teoriach psychologów polskich	20
1.4.1. Teoria sytuacji trudnych Tadeusza Tomaszewskiego	20
1.4.2. Informacyjno–regulacyjna teoria stresu J. Reykowskiego	21
1.4.3. Rozwojowa teoria sytuacji trudnych Marii Tyszkowej	22
1.4.4. Koncepcja stresu Jana Strelaua	23
1.5. Źródła stresu	24
1.6. Radzenie sobie ze stresem	30
1.6.1. Radzenie sobie ze stresem w ujęciu Lazarusa i Folkman	30
1.6.1.1. Przebieg procesu radzenia sobie ze stresem w ujęciu Lazarusa i Folkman	32
1.7. Radzenie sobie jako styl	32
1.7.1. Style radzenia sobie ze stresem w ujęciu Suzanne Miller	33
1.7.2. Style radzenia sobie ze stresem w ujęciu Carvera, Scheiera i Weintrauba	34
1.7.3. Style radzenia sobie ze stresem według Endler i Parker	34
Rozdział 2. Więzienie jako sytuacja trudna	36

2.1. Wprowadzenie	36
2.2. Charakterystyka zakładu karnego	36
2.3. Definicja izolacji społecznej	38
2.4. Negatywne skutki związane z karą pozbawienia wolności	38
2.5. Aspołeczne i antyspołeczne zachowania prowadzące do czynów przestępczych	46
Rozdział 3. Problem i metoda badań własnych	48
3.1. Przedmiot i cel badań	48
3.2. Opis badanej grupy	48
3.3. Procedura badań	49
3.4. Hipotezy badawcze	50
3.5. Opis stosowanych narzędzi	51
3.5.1. Kwestionariusz Radzenia Sobie w Sytuacjach Stresowych – CISS	52
3.5.2. Wielowymiarowy Inwentarz do Pomiaru Radzenia Sobie ze Stresem – COPE	53
Rozdział 4. Opis i interpretacja wyników badań własnych	54
4.1. Wprowadzenie	54
4.2. Statystyczny opis uzyskanych wyników	54
4.3. Statystyczna weryfikacja hipotez	56
4.3.1. Hipoteza 1.	56
4.3.2. Hipoteza 2.	58
4.3.3. Hipoteza 3.	58
4.3.4. Hipoteza 4.	61

4.4. Podsumowanie	64
4.5. Wnioski z badań	64
4.6. Dyskusja wyników w świetle literatury	66
Zakończenie	70
Bibliografia	72
Spis tabel i wykresów	73

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Joanna Pańczyszyn

(numer albumu: 364066)

**Wpływ świadomości seksualnej oraz efektów korzystania z pornografii
na ocenę atrakcyjności reklamy zawierającej apel erotyczny.**

*The influence of sexual awareness and pornography consumption effect on
the attitude toward advertising with sex appeal.*

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań, 2015

Podpis promotora:

.....

Data:

.....

Streszczenie

Celem niniejszej pracy było sprawdzenie zależności między obecnością apelu erotycznego w reklamie a oceną atrakcyjności reklamy, a także wpływu świadomości seksualnej odbiorców oraz efektów korzystania z pornografii na ocenę atrakcyjności reklamy zawierającej apel erotyczny. Ponadto postanowiono sprawdzić, czy korzystanie z pornografii ma wpływ na świadomość seksualną. Aby tego dokonać przeprowadzono badanie z wykorzystaniem pytań dotyczących atrakcyjności reklamy, Skali Świadomości Seksualnej autorstwa Williama E. Snella, Terri D. Fisher oraz Rowlanda S. Millera (1991) i Skali Efektów Korzystania z Pornografii autorstwa Gerta M. Halda i Neila M. Malamutha (2008). W badaniu przeprowadzonym za pośrednictwem Internetu wzięło udział 80 osób - 49 kobiet i 31 mężczyzn, w wieku od 17 do 30 lat. Wyniki wskazują na istnienie istotnych różnic między obecnością apelu erotycznego w reklamie a oceną atrakcyjności reklamy w grupie mężczyzn i w grupie kobiet. Potwierdzono także hipotezę o zależności oceny atrakcyjności reklamy erotycznej od płci oraz hipotezę o związku między świadomością seksualną a oceną atrakcyjności reklam erotycznych na wymiarze Monitorowanie Seksualnych Motywacji i Tendencji. Ponadto dowiedziono, że korzystanie z pornografii różnicuje ocenę atrakcyjności reklam zawierających apel erotyczny (w grupie mężczyzn na wymiarach Życie Seksualne, Życie Ogólne, Postawy Wobec Seksualności, Wiedza Seksualna, a w grupie kobiet na wymiarach Życie Ogólne i Postawy Wobec Seksualności). Hipotezę o związku korzystania z pornografii ze świadomością seksualną potwierdzono częściowo – na niektórych wymiarach opisujących oba zjawiska.

Słowa kluczowe: ATRAKCYJNOŚĆ REKLAMY, EROTYKA W REKLAMIE, PORNOGRAFIA, ŚWIADOMOŚĆ SEKSUALNA

Summary

The aim of this thesis is to examine the relationship between appearance of sex appeal in advertising and advertising attractiveness, as well as the impact of sexual awareness and the pornography consumption effects on the assessment of advertising containing sex appeal. In addition, it was decided to check whether the use of pornography has an impact on sexual awareness. To achieve that, study was conducted, with the usage of questions about the attractiveness of advertising, Sexual Awareness Scale (Snell, Fisher, Miller, 1991) and Pornography Consumption Effect Scale (Hald, Malamuth, 2008). 80 subjects participated in the internet study (49 women and 31 men, aged from 17 to 30). The results indicate the existence of significant differences between appearance of sex appeal in advertising and advertising attractiveness. Additionally, sex differentiated attractiveness of advertising containing sex appeal. Sexual awareness differentiated attractiveness of advertising with sex appeal on dimension sexual-monitoring. Pornography consumption effect also differentiated attractiveness of advertising containing sex appeal (by men on dimensions sex life, life in general, attitudes toward sex and sexual knowledge, by woman on dimensions life in general and attitudes toward sex). The condition about the influence pornography consumption effect of sexual awareness was confirmed in part - on some dimensions that describe both phenomena.

Keywords: ADVERTISEMENT ATTRACTIVENESS, EROTIC STIMULI IN ADVERTISING, PORNOGRAPHY, SEXUAL AWARENESS

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
Rozdział 1. Świadomość seksualna w kontekście korzystania z pornografii	8
1.1. Czym jest seksualność?	8
1.2. Czym jest świadomość seksualna?	10
1.3. Pornografia	11
1.3.1. Pornografia – próba definicji	11
1.3.2. Krytyka pornografii	13
1.3.3. Pornografia jako przedmiot badań	13
1.3.4. Pozytywny wpływ treści pornograficznych na seksualność	16
Rozdział 2. Apel erotyczny w reklamie	18
2.1. Czym jest reklama?	18
2.2. Czym jest apel erotyczny w reklamie?	19
2.3. Dlaczego apel erotyczny działa?	24
2.4. Akceptacja reklamy erotycznej a cechy odbiorcy	27
2.5. Krytyka, ograniczenia i możliwości reklam zawierających apel erotyczny	29
2.6. Badania nad reklamą erotyczną – przegląd wyników	33
Rozdział 3. Badania własne	35
3.1. Wprowadzenie	35
3.2. Problemy badawcze	35
3.3. Projekt badania	37
3.3.1. Zmienne oraz narzędzia ich pomiaru	37
3.4. Organizacja i przebieg badań	43
3.4.1. Próba badawcza - dobór i charakterystyka	43
3.4.2. Procedura badania	43
3.5. Wyniki	45
3.5.1. Opis wyników	45
3.5.2. Weryfikacja hipotez	59
3.5.3. Wnioski	63

3.6. Dyskusja wyników w świetle literatury	64
Zakończenie	69
Literatura cytowana	70
Spis tabel i rysunków	73
Załączniki	76

UNIwersYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

W POZNANIU

Zofia Czerwińska

(363927)

Poziom wiedzy psychologicznej a podatność na efekt Barnuma.

*The level of psychological knowledge and the susceptibility
to the Barnum effect.*

Praca magisterska napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

data:

Poznań 2015

Streszczenie

Problematyka badawcza niniejszej pracy dotyczy oddziaływania posiadanej wiedzy psychologicznej o charakterze potocznym na uleganie opisom barmunowskim skonstruowanym w określony sposób. Tematem pracy jest prawdopodobny wpływ wybranego czynnika na podatność na efekt Barnuma. W celu zebrania danych niezbędnych do badania posłużono się metodą quasi-eksperymentalną. Przebadano 60 osób, w tym 29 studentów i studentek II roku kognitywistyki i 31 studentów i studentek II roku zarządzania i marketingu. Manipulacja polegała na stworzeniu wiarygodnej sytuacji diagnostycznej, w wyniku której badani otrzymali w przeciągu 14 dni od pierwszego badania metodą kwestionariuszową, informacje zwrotne w postaci identycznych opisów osobowości. W tym celu wykonano kwestionariusz do badania osobowości, składający się z 150 pytań. Wszystkie osoby badane otrzymały podczas drugiego spotkania ten sam opis osobowości, a następnie oceniły jego trafność na skali 1-6. Na koniec badani otrzymali test potocznej wiedzy psychologicznej składający się z 9 pytań testowych skonstruowanych przez autorkę na potrzeby badania. Założono, iż studenci kognitywistyki i zarządzania i marketingu będą istotnie różnić się poziomem potocznej wiedzy psychologicznej, a przez to również podatnością na efekt Barnuma. Założono, że osoby z ogólnie wyższym poziomem wiedzy psychologicznej, także naukowej - potencjalnie studenci kognitywistyki, będą mniej podatni na efekt Barnuma, a więc ocenią trafność opisu osobowości jako niższą. Nie potwierdzono hipotezy o wpływie większej wiedzy z zakresu psychologii na niższy stopień ulegania zjawisku Barnuma.

Słowa kluczowe: efekt Barnuma, efekt Forera, efekt horoskopowy, instrukcja maskująca, konstrukcja opisu osobowości, metapoznanie, opis osobowości, wiedza psychologiczna naukowa, wiedza psychologiczna potoczna

Summary

The main issue of the study concerns the impact that common psychological knowledge may have on yielding to the personality descriptions constructed in a certain way. The main subject of this work is the probable influence of the selected factor on the susceptibility to the Barnum effect. In order to collect the necessary data for the research, the quasi-experimental method was used. 60 people were tested, including 29 second year cognitive science students and 31 second year management and marketing students. Manipulation consisted in creating a reliable diagnostic situation, and the subjects accordingly received ample descriptions of their personalities as feedback within 14 days since the first examination was conducted with use of the questionnaire method. In order for this, a 150 question personality questionnaire was created. During the second meeting, all subjects received the same personality descriptions and they followed to to assess its relevance on the scale from 1 to 6. At the end of the meeting, subjects received the common psychological knowledge test, which consisted of 9 questions created by the author for the sake of the study. It was assumed that cognitive science students substantially differ from management and marketing students with the level of common psychological knowledge, hence the varied susceptibility to Barnum effect. It was presupposed that people with a generally higher level of scientific psychological knowledge – potentially cognitive science students - would be less susceptible to Barnum effect, and thus assess the accuracy of their personality description as lower. The hypothesis about the impact of higher psychology knowledge influencing a lower degree of susceptibility to the Braunum effect was not verified.

Key words: Barnum effect, common psychology knowledge, cover story, Forer effect, horoscope effect, metacognition, personality description, personality description structure, scientific psychology knowledge,

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział 1. Wprowadzenie teoretyczne	9
1.1. Efekt Barnuma – rys historyczny	9
1.2. Przegląd dotychczasowych badań nad efektem Barnuma	13
1.2.1. Syndrom DDA a efekt Barnuma	18
1.3. Psychologiczna wiedza potoczna a naukowa	22
1.4. Etyczne aspekty badań psychologicznych nad efektem Barnuma	26
Rozdział 2. Problem badawczy i metoda własnych badań	28
2.1. Problem badawczy	28
2.2. Pytania badawcze	28
2.3. Operacjonalizacja zmiennych	29
2.4. Test wiedzy psychologicznej	29
2.5. Charakterystyka badanej grupy	37
2.6. Manipulacja w badaniu	38
2.7. Przebieg badania	39
2.8. Wyniki oceny trafność	40
Rozdział 3. Wyniki badań i dyskusja	43
3.1. Wyniki	43
3.2. Weryfikacja hipotez	44
3.3. Możliwe ograniczenia i wnioski.....	46
3.4. Dyskusja w świetle dotychczasowych badań nad efektem Barnuma	48
Zakończenie	51
Literatura	53
Spis tabel	55
Spis rysunków i wykresów	56
Załączniki	56

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Wydział Prawa i Administracji
Zarządzanie i Marketing

Eliza Zadłużna

**Promocja poprzez skandal. Reklama kontrowersyjna –
jej uwarunkowania i skuteczność**

Praca napisana w Katedrze Nauk Ekonomicznych
pod kierunkiem
Prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2000

	2
<u>WSTĘP</u>	<u>6</u>
<u>1 SPOŁECZNO – REGULACYJNA KONCEPCJA KULTURY</u>	<u>10</u>
1.1	DEFINICJA I WYMIARY KULTURY. 12
1.2	NORMY SPOŁECZNE. 18
1.3	KONFORMIZM – JAKO FORMA REGULOWANIA STOSUNKÓW SPOŁECZNYCH. 31
1.4	PRZYCZYNY ZACHOWAŃ NONKONFORMISTYCZNYCH. 41
1.5	MEDIA A KULTURA. 47
<u>2 KONSUMPCJA SYMBOLICZNA I JEJ ZNACZENIE.</u>	<u>59</u>
2.1	KONSUMPCJA A ROZWÓJ JEDNOSTKI. 61
2.2	MODUS POSIADANIA. 67
2.3	FUNKCJE PRZEDMIOTÓW I POJĘCIE KONSUMPCJI SYMBOLICZNEJ. 72
2.4	ROLA REKLAMY W KONSUMPCJI SYMBOLICZNEJ. 91
2.4.1	PROCES TRANSMISJI ZNACZEŃ. 91
2.4.2	GRANICE DOZWOLONEGO - CZYLI O SYMBOLACH ZAKAZANYCH W REKLAMIE. 100
<u>3 REKLAMA KONTROWERSYJNA I JEJ SKUTECZNOŚĆ.</u>	<u>113</u>
3.1	POJAWIENIE SIĘ REKLAMY KONTROWERSYJNEJ JAKO SPECYFICZNEJ FORMY PRZEKAZU. 114
3.2	CELEBRACJA SKANDALU - Z HISTORII UNITED COLORS OF BENETTON. 121
3.3	REKLAMA OPARTA NA STEREOTYPACH KONTRA REKLAMA KONTROWERSYJNA. 124
3.4	JAK SPRZEDAĆ SKANDAL - CZYLI O SKUTECZNOŚCI REKLAMY KONTROWERSYJNEJ. 131
3.5	SILNE POSTAWY I ICH ZMIANA POD WPLYWEM REKLAMY. 148
3.5.1	POJĘCIE POSTAWY I JEJ KOMPONENTÓW. 149
3.5.2	RÓŻNE SPOSOBY WPLYWANIA NA POSTAWY. 160
3.6	ZWIĄZEK MIĘDZY POSTAWAMI A ZACHOWANIAMI RYNKOWYMI KONSUMENTÓW. 163
<u>4 BADANIA WŁASNE.</u>	<u>177</u>
4.1	PROJEKT BADAŃ- ŹRÓDŁA INSPIRACJI. 179
4.2	FORMA BADANIA. 194
4.3	PILOTAŻ. 205
4.4	PRZEBIEG BADANIA. 209
4.5	WYNIKI BADANIA. 210
4.6	DYSKUSJA WYNIKÓW W ŚWIETLE LITERATURY. 231
<u>ZAKOŃCZENIE</u>	<u>260</u>
<u>LITERATURA</u>	<u>263</u>
<u>SPIS ILUSTRACJI</u>	<u>271</u>
<u>SPIS WYKRESÓW</u>	<u>272</u>
<u>SPIS ZAŁĄCZNIKÓW</u>	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
<u>ZAŁĄCZNIKI</u>	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
w POZNANIU

Marta Jasik

375329

Prognozowanie aktuarialne a kliniczne w diagnozie psychologicznej

Actuarial versus clinical prediction in psychological diagnosis

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

Poznań 2016

Jasik, Marta (2016). Prognozowanie aktuarialne a kliniczne w diagnozie psychologicznej. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr. hab.

Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 39 s., 40 poz. bibl., 2 tab. + 2 rys.

Streszczenie

Celem niniejszej pracy było porównanie trafności prognoz aktuarialnych i tych stawianych przez klinicystów. Z wyjątkiem prac Paluchowskiego (1984, 2006, 2007), brak polskich opracowań tego zagadnienia. Analizowane w toku owego studium badania zgodnie wykazały wyższość metod aktuarialnych w przewidywaniu ludzkiego zachowania. Często radziły one sobie z tym zadaniem lepiej lub równie dobrze jak psychologowie czy psychiatrzy. Prawie nigdy ich wyniki nie okazywały się gorsze. Przy okazji opracowywanych porównań, wskazanych zostało wiele ograniczeń wynikających z subiektywnych decyzji prognostycznych. Ponadto, istotnym problemem wskazywanym przez autorów okazała się ignorancja diagnostów wobec metod prognozowania udowodnionych jako skuteczniejsze, niż ich subiektywne sądy. Powyższe wyniki pozwoliły potwierdzić wysuniętą początkowo tezę, jakoby systemy aktuarialne radziły sobie z prognozowaniem ludzkiego zachowania lepiej, niż klinicyści.

**Słowa kluczowe: DIAGNOZA KLINICZNA METODY AKTUARIALNE
PODEJMOWANIE DECYZJI PROGNOZA ZACHOWANIA**

Jasik, Marta (2016). Prognozowanie aktuarialne a kliniczne w diagnozie psychologicznej. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 39 s., 40 poz. bibl., 2 tab. + 2 rys.

Summary

The aim of this thesis was to compare the accuracy of actuarial and clinical prognoses. There are no polish elaborations on this matter, except for those of Paluchowski (1984, 2006, 2007). Studies analysed during this report had consistently shown the superiority of the actuarial methods in predicting human behaviour. They often managed with this task better or as well as psychologists or psychiatrists. Their outcomes almost never turned out to be worse. A lot of limitations resulting from the subjective prognosis decisions were indicated on the occasion of the studies analysing. Moreover, the diagnostician's ignorance towards prognosis methods which proved to be more effective than their subjective judgments, turned out to be the relevant issue pointed out by the authors. All of those results led to confirmation of the initial thesis, which had claimed the actuarial systems to dealt with prognosis of human behaviour better than clinicians did.

**Keywords: ACTUARIAL METHODS BEHAVIOUR PROGNOSIS
CLINICAL DIAGNOSIS DECISION-MAKING**

Spis treści

Streszczenie.....	3
Summary.....	4
Spis tabel.....	6
Spis rysunków.....	6
Wprowadzenie.....	7
Rozdział 1. Procesy decyzyjne.....	9
1.1 Proces informacyjny.....	9
1.2. Strategia podejmowania decyzji.....	10
Rozdział 2. Diagnoza kliniczna.....	12
2.1 Istota	12
2.2 Ograniczenia.....	13
Rozdział 3. Analiza aktuarialna.....	16
3.1 Historia.....	16
3.2 Istota.....	17
3.3 Struktura.....	19
3.4 Wykorzystanie metod aktuarialnych w diagnozie psychologicznej.....	22
3.4.1. Przewidywanie ryzyka wystąpienia przemocy.....	22
3.4.2 MMPI.....	24
3.4.3 Przewidywanie niepowodzenia terapii.....	25
3.4.4 Przewidywanie osiągnięć naukowych.....	27
3.5. Ograniczenia.....	28
Rozdział 4. Diagnoza aktuarialna a kliniczna – wyniki metaanaliz.....	30
Zakończenie.....	33
Literatura cytowana.....	37

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Marek Mateusz Bitner

Nr albumu: 376959

**Proces tworzenia narzędzia do pomiaru myślenia
technicznego**

**The process of creating a tool for measuring technical
thinking**

Promotor:

prof. dr hab. Władysław Jacek Paluchowski

Poznań 2016

.....
podpis promotora

.....
data

Bitner, Marek (2016) Proces tworzenia narzędzia do pomiaru myślenia technicznego. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 188 s., 40 pozycji bibliograficznych, 8 aneksów + 53 ilustracje

Streszczenie

Praca miała na celu próbę stworzenia narzędzia do badania myślenia technicznego (Franus, 2001) i wyodrębnienia typów zadań odpowiednich do zastosowania w teście tego typu. W tym celu dokonano przeglądu narzędzi służących do badania myślenia technicznego takich jak Test Bennetta – ang. *Mechanical Comprehension Test* (1968) czy wzorowany na nim test *Myślenie Techniczne* (Dobroszek, 1972). Dobrano i utworzono pozycje opierające się na archiwalnych testach, jak i dokonano doboru dodatkowych pozycji z publikacji popularnonaukowych oraz źródeł internetowych. Powstałe narzędzie składało się z 27 pozycji. Badanie zostało przeprowadzone wśród uczniów ostatniej klasy gimnazjum oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych (n=100) w wieku 15-21 lat. Współczynnik trudności testu (t) wynosił 59,27 (co oznacza średnią trudność testu), a rzetelność testu wyrażona współczynnikiem Alfa Cronbacha – 0,77. Analiza wykazała wiele istotnych korelacji wyników poszczególnych zadań ze zmiennymi demograficznymi dotyczącymi m.in. wyników szkolnych czy ulubionych przedmiotów. Średnia korelacja między pozycjami wynosiła 0,09, była więc niska. Przeprowadzono analizę czynnikową z rotacją EQUAMAX, która wykazała istnienie dwóch czynników wyjaśniających łącznie około 7% wariacji. Czynniki te nazwano roboczo - rotacjami mentalnymi oraz dynamiczne myślenie przestrzenne (czynnik 1) oraz wyobraźnię przestrzenną statyczną (czynnik 2). W wyniku badań nie powstało gotowe narzędzie diagnostyczne - praca ta jest odnowieniem debaty dotyczącej powstania narzędzia diagnostycznego do celów badania myślenia technicznego, a cała tematyka oraz podstawa teoretyczna wymaga kolejnych głębszych badań i analiz.

Słowa kluczowe: MYŚLENIE TECHNICZNE, ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW, EDUKACJA TECHNICZNA, WYOBRAŹNIA

Summary

The purpose of this thesis was to attempt to create a tool to measure technical thinking (Franus, 2001) and to distinct types of items applicable in this kind of tool. In order to do that, a review of tools made for this purpose has been done, e.g. Bennett Mechanical Comprehension Test (1968) or Polish test *Myślenie Techniczne* (eng. Technical Thinking) (Dobroszek, 1972) which is based on the first one. The tool consists of items from archival tests, Internet sources as well as from popular science books. The pilot test consisted of 27 items. The study has been conducted among last year's students of lower-secondary school and high school students ($n=100$) at the age of 15 to 21. The item-difficulty index of the test (t) was 59.27 (average difficulty), and the reliability of the test expressed by Cronbach's alpha coefficient amounted to 0.77. The analysis revealed a number of significant correlations between the results of individual tasks and demographic variables related to, among others: school performance or favourite subjects. The average correlation between items amounted to 0.09, which is a low value. Factor analysis has been carried out with the EQUAMAX rotation, which revealed the existence of two factors explaining a total of about 7% of the variance. These factors have been tentatively named - mental rotations and dynamic spatial thinking (factor 1) and static spatial imagination (factor 2). The research didn't result in creating a ready-made diagnostic tool - this study was conducted to renew the debate on development of technical thinking diagnostic tests. However, the whole subject still require deeper analysis and research.

Keywords: TECHNICAL THINKING, MECHANICAL REASONING,
MECHANICAL COMPREHENSION, PROBLEM SOLVING, TECHNICAL
EDUCATION, IMAGINATION

Spis treści

WSTĘP	1
1. ROZDZIAŁ TEORETYCZNY – MYŚLENIE TECHNICZNE I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW TECHNICZNYCH	2
1.1. WSTĘP	2
1.2. MYŚLENIE	2
1.2.1. MYŚLENIE W FILOZOFII.....	2
1.2.2. PSYCHOLOGIA I BADANIA MYŚLENIA W XX WIEKU	2
1.2.3. AKTUALNE DEFINICJE	4
1.3. ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW	5
1.3.1. MYŚLENIE TWÓRCZE – MYŚLENIE KONFERENCYJNE I DYWERGENCYJNE.....	5
1.3.2. WYOBRAŻNIA	7
1.3.3. ROZUMOWANIE (INDUKCYJNE I DEDUKCYJNE).....	9
1.3.4. UZDOLNIENIA	9
1.3.5. ROZUMIENIE.....	11
1.3.6. NASTAWIENIE UMYSŁOWE	13
1.3.7. KOMPETENCJE	13
1.3.8. MYŚLENIE HEURYSTYCZNE I ALGORYTMICZNE	14
1.3.9. STYLE POZNAWCZE	15
1.3.10. INTUICJA	15
1.3.11. Myślenie techniczne	16
1.3.12. EDUKACJA TECHNICZNA	17
1.4. PODSUMOWANIE	18
2. SPOSOBY POMIARU MYŚLENIA TECHNICZNEGO – NARZĘDZIA	20
2.1. POLSKIE TESTY	23
2.2. INNE TYPY PUBLIKACJI	37
2.3. PODSUMOWANIE	41
3. PILOTAŻOWY TEST MYŚLENIA TECHNICZNEGO	42
3.1. STWORZENIE NARZĘDZIA	42
3.2. ADMINISTRACJA	44
4. BADANIA WŁASNE, OPIS, CHARAKTERYSTYKA GRUPY, DANE DEMOGRAFICZNE	45
4.1. CHARAKTERYSTYKA GRUPY I DANE DEMOGRAFICZNE	45
4.1.1. Płeć	45
4.1.2. Miejsce zamieszkania.....	46
4.1.3. Wiek	46
4.1.4. Aktualna szkoła	47
4.1.5. Ulubione przedmioty szkolne	47
4.1.6. Średnia ocen z poprzedniego roku szkolnego.....	47
4.1.7. Oceny z wybranych przedmiotów szkolnych.	48
4.1.7.2. Matematyka.....	48
4.1.7.3. Chemia	49
4.1.7.4. Biologia	49
4.1.7.5. Informatyka.....	49
4.1.7.6. Technika.....	49

4.1.8.	Zadowolenie z wybranej szkoły	50
5.	<u>ANALIZA WŁAŚCIWOŚCI ZADAŃ ORAZ ROZKŁADU ODPOWIEDZI</u>	51
5.1.	ROZKŁAD CZĘSTOŚCI ODPOWIEDZI:	51
5.2.	ANALIZA TRUDNOŚCI ZADAŃ – WSPÓŁCZYNNIK TRUDNOŚCI	51
5.3.	ANALIZA RZETELNOŚCI ZADAŃ.....	52
5.4.	RÓŻNICE MIĘDZYGRUPOWE.....	54
	<u>OMÓWIENIE POSZCZEGÓLNYCH POZYCJI.....</u>	55
5.5.	ZADANIA 1, 2, 3.....	55
5.5.1.	TREŚĆ ZADAŃ.....	55
5.5.2.	ROZKŁAD CZĘSTOŚCI ODPOWIEDZI	56
5.5.3.	ANALIZA TREŚCI I TRUDNOŚCI ZADAŃ.....	57
5.5.4.	RÓŻNICE MIĘDZYGRUPOWE	58
5.5.5.	KORELACJE Z INNYMI ZADANIAMI.....	59
5.5.6.	MODYFIKACJE ZADANIA	60
5.5.7.	INTERPRETACJA OBSERWACJI	60
5.6.	ZADANIA 4 I 5.....	61
5.6.1.	Treść zadań	61
5.6.2.	Rozkład częstości odpowiedzi.....	61
5.6.3.	Analiza treści i trudności zadania.....	62
5.6.4.	Różnice międzygrupowe	63
5.6.5.	Modyfikacje zadania	63
5.6.6.	Korelacje z innymi zadaniami.....	63
5.6.7.	Interpretacja obserwacji	64
5.7.	ZADANIA 6, 7, 8.....	65
5.7.1.	Treść zadań	65
5.7.2.	Rozkład częstości odpowiedzi.....	67
5.7.3.	Analiza treści i trudności zadania.....	68
5.7.4.	Różnice międzygrupowe	68
5.7.5.	Modyfikacje zadania	69
5.7.6.	Korelacje z innymi zadaniami.....	69
5.7.7.	Interpretacja obserwacji	70
5.8.	ZADANIA 9, 10, 11 I 12	70
5.8.1.	Treść zadań	70
5.8.2.	Rozkład częstości odpowiedzi	72
5.8.3.	Analiza treści i trudności zadań.....	73
5.8.4.	Różnice międzygrupowe	74
5.8.5.	Modyfikacje zadania	75
5.8.6.	Korelacje z innymi zadaniami.....	75
5.8.7.	Interpretacja obserwacji	76
5.9.	ZADANIA 13,14,15 I 16	76
5.9.1.	Treść zadań	76
5.9.2.	Rozkład częstości odpowiedzi.....	78
5.9.3.	Analiza treści i trudności zadania.....	79
5.9.4.	Różnice międzygrupowe	79
5.9.5.	Modyfikacje zadań	80
5.9.6.	Korelacje z innymi zadaniami.....	80
5.9.7.	Interpretacja obserwacji	81
5.10.	ZADANIE 17	82

5.10.1.	Treść zadania	82
5.10.2.	Rozkład częstości odpowiedzi.....	82
5.10.3.	Analiza treści i trudności zadania.....	83
5.10.4.	Różnice międzygrupowe	83
5.10.5.	Modyfikacje zadania	83
5.10.6.	Korelacje z innymi zadaniami.....	83
5.10.7.	Interpretacja obserwacji	84
5.11.	ZADANIE 18, 19 I 20	84
5.11.1.	Treść zadań	84
5.11.2.	Rozkład częstości odpowiedzi.....	85
5.11.3.	Analiza treści i trudności zadania.....	86
5.11.4.	Różnice międzygrupowe	86
5.11.5.	Modyfikacje zadania	87
5.11.6.	Korelacje z innymi zadaniami.....	87
5.11.7.	Treść zadania 20	88
5.11.8.	Rozkład częstości odpowiedzi.....	88
5.11.7.	Analiza treści i trudności zadania.....	89
5.11.8.	Różnice międzygrupowe	89
5.11.9.	Modyfikacje zadania	89
5.11.10.	Korelacje z innymi zadaniami.....	90
5.11.11.	Interpretacja obserwacji	90
5.12.	ZADANIA 21, 22 I 23.....	91
5.12.1.	Treść zadania	91
5.12.2.	Rozkład częstości odpowiedzi.....	92
5.12.3.	Analiza treści i trudności zadania.....	93
5.12.4.	Różnice międzygrupowe	93
5.12.5.	Modyfikacje zadania	94
5.12.6.	Korelacje z innymi zadaniami.....	94
5.12.7.	Interpretacja obserwacji	95
5.13.	ZADANIE 24	95
5.13.1.	Treść zadania	95
5.13.2.	Rozkład częstości odpowiedzi.....	95
5.13.3.	Analiza treści i trudności zadania.....	97
5.13.4.	Rzetelność zadania.....	98
5.13.5.	Różnice międzygrupowe	98
5.13.6.	Modyfikacje zadania	98
5.13.7.	Korelacje z innymi zadaniami.....	99
5.13.8.	Interpretacja obserwacji	99
5.14.	ZADANIE 25	99
5.14.1.	Treść zadania	99
5.14.2.	Rozkład częstości odpowiedzi.....	99
5.14.3.	Analiza treści i trudności zadania.....	100
5.14.4.	Różnice międzygrupowe	100
5.14.5.	Korelacje z innymi zadaniami.....	100
5.14.6.	Wnioski z obserwacji.....	101
5.15.	ZADANIE 26	101
5.15.1.	Treść zadania	101
5.15.2.	Rozkład częstości odpowiedzi.....	102
5.15.3.	Analiza treści i trudności zadania.....	102
5.15.4.	Różnice międzygrupowe	102
5.15.5.	Korelacje z innymi zadaniami.....	102

5.15.6. Wnioski z obserwacji.....	103
5.16. ZADANIE 27 – PODPUNKTY A, B, C, D, E, F.....	104
5.16.1. Treść zadania	104
5.16.2. Rozkład częstości odpowiedzi.....	105
5.16.3. Analiza treści i trudności zadania.....	105
5.16.4. Różnice międzygrupowe	106
5.16.5. Modyfikacje zadania	106
5.16.6. Korelacje z innymi zadaniami.....	106
5.16.7. Interpretacja obserwacji	107
5.17. CZYNNIKI DEMOGRAFICZNE MOGĄCE WPŁYWAĆ NA POZIOM SPRAWNOŚCI W MYŚLENIU TECHNICZNYM – PODSUMOWANIE.....	108
5.18. SAMOKRYTYKA.....	109
<u>6. ANALIZA CZYNNIKOWA</u>	<u>110</u>
6.1. WSTĘP	110
6.2. ANALIZA CZYNNIKOWA	110
6.2.1. Czynniki 1 - Rotacje mentalne oraz dynamiczne myślenie przestrzenne.....	112
6.2.2. Czynniki 2 - Wyobrażenia przestrzenne statyczne	112
6.3. KORELACJE ZMIENNYCH DEMOGRAFICZNYCH Z DWOMA CZYNNIKAMI	113
<u>7. PODSUMOWANIE WYNIKÓW I ZAKOŃCZENIE</u>	<u>114</u>
7.1.1. Podsumowanie wyników.	114
7.1.2. Dalsze kierunki badań	114
7.1.3. Zakończenie	115
<u>LITERATURA</u>	<u>116</u>
<u>SPIS RYSUNKÓW</u>	<u>119</u>
<u>TABELE</u>	<u>120</u>
<u>8. ZAŁĄCZNIKI</u>	<u>121</u>
8.1. ZAPROSZENIE DO UDZIAŁU W BADANIACH – DLA DYREKCJI	121
8.2. ZGODA NA UCZESTNICTWO W BADANIACH.....	123
8.3. INFORMACJA DLA UCZESTNIKÓW BADANIA	124
8.4. METRYCZKA DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM	125
8.5. METRYCZKA DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH	126
8.6. PILOTAŻOWA WERSJA NARZĘDZIA.....	127
8.7. ANALIZA STATYSTYCZNA – PEŁNE WYNIKI	142
8.7.1. Analiza wariancji – zmienna Płeć	142
8.7.2. Zestawienie średnich - Zmienna Płeć.....	144
8.7.3. Analiza wariancji – zmienna Miejsce Zamieszkania	145
8.7.4. Zestawienie średnich – zmienna Miejsce Zamieszkania	147
8.7.5. Analiza wariancji – zmienna Wiek.....	148
8.7.6. Zestawienie średnich – zmienna Wiek.....	150
8.7.7. Analiza wariancji – zmienna Typ Szkoły	152
8.7.8. Zestawienie średnich – zmienna Typ Szkoły	154
8.7.9. Analiza wariancji – zmienna Ulubione Przedmioty Szkolne.....	156
8.7.10. Zestawienie Średnich – zmienna Ulubione Przedmioty Szkolne.....	158
8.7.11. Analiza wariancji – zmienna Średnia Ocen	159

8.7.12.	Zestawienie średnich – zmienna Średnia Ocen.....	161
8.7.13.	Analiza wariancji – zmienna Ocena z Fizyki	163
8.7.14.	Zestawienie średnich – zmienna Ocena z Fizyki.....	165
8.7.15.	Analiza wariancji – zmienna Ocena z Matematyki.....	166
8.7.16.	Zestawienie średnich – zmienna Ocena z Matematyki.....	168
8.7.17.	Analiza wariancji – Zmienna Ocena z Chemii.....	169
8.7.18.	Zestawienie średnich – zmienna Ocena z Chemii	171
8.7.19.	Analiza wariancji – zmienna Ocena z biologii.....	172
8.7.20.	Zestawienie średnich – zmienna Ocena z Biologii	174
8.7.21.	Analiza wariancji – zmienna Ocena z Techniki	175
8.7.22.	Zestawienie średnich – zmienna Ocena z Techniki	177
8.7.23.	Analiza wariancji – zmienna Ocena z informatyki.....	178
8.7.24.	Zestawienie średnich – zmienna Ocena z Informatyki.....	180
8.7.25.	Analiza wariancji – zmienna Zadowanie ze szkoły	182
8.7.26.	Zestawienie Średnich – Zmienna Miejsce Zamieszkania.....	184
8.8.	INTERKORELACJE MIĘDZY ZADANIAM W TEŚCIE	185

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

W POZNANIU

PAULINA MARTA OSUCH

(363968)

**Zachowania wspólnotowe a działania kooperacyjne w grze
opartej na dylemacie więźnia**

*Community behaviors and cooperative actions in the game
based on the prisoner's dilemma*

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

Poznań, 2016

Osuch, Paulina Marta (2016). Zachowania wspólnotowe a działania kooperacyjne w grze opartej na dylemacie więźnia. Praca magisterska pod kierunkiem prof. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM.

Streszczenie

W pracy tej sprawdzono, czy zachowania wspólnotowe korelują z działaniami kooperacyjnymi w grze opartej na dylemacie więźnia. Zachowania wspólnotowe to konstrukt teoretyczny, mierzony Kwestionariuszem Oceny Zachowań Wspólnotowych. Składają się na niego: współdzielenie zadań życiowych i małżeńskich (partnerskich) oraz poczucie bycia wspólnotą w związku. Grupę badawczą stanowiło 71 osób w wieku od 18 do 53 lat. Postawione hipotezy sprawdzono za pomocą KOZW oraz internetowej gry opartej na dylemacie więźnia. Obie hipotezy nie potwierdziły się – nie istnieje związek pomiędzy kooperacją w grze podczas rundy z botem niewspółpracującym ani botem niekooperatywnym wet za wet a wykonywaniem zadań wspólnotowych w związku.

Słowa kluczowe

DYLEMAT WIĘŹNIA, KOOPERACJA,
ZACHOWANIA WSPÓLNOTOWE

Osuch, Paulina Marta (2016). Community behaviors and cooperative actions in the game based on the prisoner's dilemma.

Summary

In this paper it was examined whether community behaviors correlate with the cooperative actions in the game based on the prisoner's dilemma. Community behaviors are a theoretical construct, as measured by Kwestionariusz Oceny Zachowań Wspólnotowych. It consists of: sharing tasks in life and marriage (partnership) and the feeling of being a community in a relationship. The study group consisted of 71 people ranging in age from 18 to 53 years. Hypotheses were verified by KOZW and web game based on the prisoner's dilemma. Both hypotheses have not been confirmed - there is no relationship between cooperation in the game during a round of non-cooperating bot or a cooperative bot tit for tat and the performance of the community behaviors in the relationship.

Keywords:

PRISONER'S DILEMMA, COOPERATION,
COMMUNITY BEHAVIORS

Spis treści

1. Wstęp	1
2. Teoria gier	3
2.1. Definicja oraz historia.....	3
2.2. Dylemat więźnia	5
2.3. Iterowany dylemat więźnia.....	7
3. Współpraca między ludźmi	9
3.1. Teoria wzajemnego altruizmu.....	9
3.2. Efekt nadmiernego uzasadniania	10
3.3. Zachowania prospołeczne	11
3.4. Osobowość czy środowisko?.....	12
4. Zachowania wspólnotowe	14
4.1. Inspiracje do stworzenia konstruktów.....	14
5. Problem i metoda badań własnych	17
5.1. Przedmiot i cel badań	17
5.2. Opis badanej grupy	17
5.3. Procedura badań	18
5.4. Hipoteza badawcza	18
5.5. Opis stosowanych narzędzi.....	20
5.5.1. Narzędzie nr 1 – <i>Gra na podstawie dylematu więźnia</i>	20
5.5.2. Narzędzie nr 2 – <i>Kwestionariusz Oceny Zachowań Wspólnotowych (KOZW)</i>	27
6. Analiza badań własnych	30
6.1. Wprowadzenie	30
6.2. Weryfikacja hipotez.....	30
7. Dyskusja wyników i wnioski z badań	32

7.1. Dyskusja wyników	32
7.2. Wnioski z badań.....	35
8. Zakończenie	37
Literatura	39
Literatura cytowanego fragmentu pracy	40
Załącznik nr 1 Kwestionariusz Oceny Zachowań Wspólnotowych (KOZW)	41

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

w POZNANIU

Marcin Zimny

365959

Związki między stylami poczucia humoru a preferencją dowcipów

The effect of humor styles on jokes preference.

Praca magisterska

Napisana pod kierunkiem

Prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

POZNAŃ 2016

Streszczenie

Celem pracy było zbadanie, czy poziom poszczególnych stylów poczucia humoru (Martin i in., 2003) mierzonych za pomocą kwestionariusza stylów humoru HSQ (Hornowska i Charytoniuk, 2011) będzie miał wpływ na preferencje dowcipów o różnym stopniu naruszenia normy w ujęciu teorii łagodnego naruszenia (McGraw i Warren, 2010). Dobrano zestaw 20 popularnych dowcipów internetowych różniących się poziomem naruszenia normy. Badanie zostało przeprowadzone za pomocą ankiety internetowej i wzięły w nim udział osoby w wieku 18-65 lat (n=189). Na podstawie odpowiedzi uzyskanych w badaniu dokonano podziału dowcipów na 4 kategorie (nudne, mieszane, ostre, czyste), posługując się analizą skupień. Styl agresywny pozytywnie korelował z preferencją dowcipów ostrych, oraz ujemnie z preferencją dowcipów czystych. Potwierdzono również hipotezę o wpływie ogólnego profilu stylów poczucia humoru na preferencję dowcipów ostrych. Częściowo potwierdzono również hipotezy o wpływie stylów afiliacyjnego, w służbie ego, agresywnego i samodeprecjonującego na preferencje poszczególnych kategorii dowcipów.

Słowa kluczowe: poczucie humoru, teoria łagodnego naruszenia, style poczucia humoru

Summary

The aim of this thesis was to explore whether humor styles measured by Humor Styles Questionnaire (Martin et al., 2003) has an effect on preference of jokes, according to benign violation theory (McGraw and Warren, 2010). A set of 20 popular Internet jokes varying in norm violation were collected prior to current study. The study has been conducted via online questionnaire. Participants age varied between 18 and 65 years (n=189). In cluster analysis based on jokes ratings, four joke categories were acquired (boring, semi-dirty, dirty and clean). Aggressive humor style correlated positively with dirty jokes preference, and negatively correlated with clean jokes preference. There were effects of general humor styles profile on dirty jokes preference. There were also effects of affiliative, self-enhancing, aggressive and self-defeating humor on preferences of various joke categories.

Key words: sense of humor, benign violation theory, humor styles

Spis Treści

Wstęp	8
Rozdział 1. Psychologia a poczucie humoru – przegląd teorii w świetle badań empirycznych.	10
1.1. Przegląd psychologicznych teorii humoru	10
1.1.1. Teorie biologiczne	10
1.1.2. Teoria rozładowania	11
1.1.3. Teorie wyższości	12
1.1.4. Teorie kognitywne.....	12
1.2. Koncepcja stylów poczucia humoru	13
1.3. Teoria łagodnego naruszenia normy (<i>Benign violation theory</i>)	15
Rozdział 2. Problem i metoda badań własnych	20
2.1 Problem badawczy	20
2.2 Operacjonalizacja zmiennych	20
2.2.1 Kwestionariusz Stylów Humorów	20
2.2.2 Ocena dowcipów	21
2.3 Pytania i hipotezy badawcze.....	36
2.4 Osoby biorące udział w badaniu	37
2.5 Opis procedury i prowadzenia badań.....	38
Rozdział 3. Analiza wyników badań własnych	40
3.1 Wpływ ogólnego profilu stylów poczucia humoru na preferencje poszczególnych kategorii dowcipów.	41
3.1.1 Ogólny opis wyników.....	41
3.1.2 Wpływ ogólnego profilu stylów humoru na preferencję poszczególnych kategorii dowcipów – weryfikacja hipotez	43
3.2 Wpływ preferencji poszczególnych stylów poczucia humoru na poziom preferencji wyodrębnionych kategorii dowcipów.....	45
3.2.1 Ogólny opis wyników.....	45
3.2.2 Wpływ poziomu poszczególnych stylów poczucia humoru na preferencje dowcipów z wyróżnionych kategorii – weryfikacja hipotez.....	50
3.2.3 Podsumowanie wyników	62
Rozdział 4. Zakończenie	64
Literatura cytowana	69
Załączniki	71
Załącznik I. Ankieta do oceny dowcipów	71
Spis Tabel	
Tabela 1.1 Przykładowa historia zawierająca naruszenie normy.....	16
Tabela 1.2 Przykładowa historia z alternatywną normą	17
Tabela 1.3 Historia naruszająca ważną dla niektórych badanych normę.	17
Tabela 2.1 Interkorelacje skal stylów humoru w obecnym badaniu.	21
Tabela 2.2. Porównanie rzetelności skal w oryginalnych badaniach, polskim badaniu pilotażowym i obecnym badaniu (współczynnik alfa Cronbacha).	21
Tabela 2.3. Statystyki opisowe dla poszczególnych skal w badaniu oryginalnym i w badaniu obecnym.....	21
Tabela 2.4 Zgodność sędziów w ocenie śmieszności dowcipów	22
Tabela 2.5 Zgodność sędziów w ocenie obraźliwości dowcipów.....	22
Tabela 2.6 Zgodność sędziów w ocenie wulgarności dowcipów.....	22
Tabela 2.7. Wstępne kategorie dowcipów wraz z częstościami odpowiedzi na pytania.....	24
Tabela 2.8. Wstępne kategorie dowcipów - podsumowanie.....	33

Tabela 2.9 Statystyki opisowe i współczynniki rzetelności dla każdego z dowcipów.	34
Tabela 2.10 Kategorie dowcipów wyodrębnione metodą k-średnich – nazwa, elementy, statystyki opisowe i współczynnik rzetelności.	35
Tabela 2.11 Lista hipotez badawczych.....	36
Tabela 2.12. Skład grupy badanej ze względu na płeć.	38
Tabela 2.13. Skład grupy badanej ze względu na wiek.	38
Tabela 2.14. Skład grupy badanej ze względu na wykształcenie.	38
Tabela 3.1 Związki pomiędzy preferencjami poszczególnych kategorii dowcipów a poziomem poszczególnych stylów poczucia humoru (Tau Kendalla)	40
Tabela 3.2 Poziom stylów poczucia humoru w poszczególnych grupach - statystyki opisowe dla skupień i całej próby.	41
Tabela 3.3 Statystyki opisowe analizowanych zmiennych, wraz z wynikami testu Shapiro-Wilka.	43
Tabela 3.4 Wyniki testu jednorodności wariancji.....	43
Tabela 3.5 Podsumowanie wyników analizy wariancji dla stylów poczucia humoru: w służbie ego, agresywnego i samodeprecjonującego – wpływ ogólnego profilu preferencji dowcipów.	43
Tabela 3.6 Podsumowanie wyników testów Kruskala-Wallisa i Jonckheere-Terpstra dla preferencji dowcipów ostrych – wpływ ogólnego profilu stylów humoru.	44
Tabela 3.7 Różnice w preferencji dowcipów z kategorii ostre dla poszczególnych par profili stylów humoru.....	44
Tabela 3.8 Statystyki opisowe dla poszczególnych stylów poczucia humoru – podział na podstawie poziomu stylu afiliacyjnego (pogrubione).	46
Tabela 3.9 Statystyki opisowe dla poszczególnych stylów poczucia humoru – podział na podstawie poziomu stylu w służbie ego (pogrubione).	46
Tabela 3.10 Statystyki opisowe dla poszczególnych stylów poczucia humoru – podział na podstawie poziomu stylu agresywnego (pogrubione).	47
Tabela 3.11 Statystyki opisowe dla poszczególnych stylów poczucia humoru – podział na podstawie poziomu stylu samodeprecjonującego (pogrubione).	47
Tabela 3.12 Statystyki opisowe dla zmiennych zależnych wraz z wynikami testu Shapiro – Wilka – podział na podstawie poziomu stylu afiliacyjnego.	48
Tabela 3.13 Statystyki opisowe dla zmiennych zależnych wraz z wynikami testu Shapiro – Wilka – podział na podstawie poziomu stylu w służbie ego.	48
Tabela 3.14 Statystyki opisowe dla zmiennych zależnych wraz z wynikami testu Shapiro – Wilka – podział na podstawie poziomu stylu agresywnego.	49
Tabela 3.15 Statystyki opisowe dla zmiennych zależnych wraz z wynikami testu Shapiro – Wilka – podział na podstawie poziomu stylu samodeprecjonującego.	49
Tabela 3.16 Wyniki testu jednorodności wariancji dla zmiennych zależnych – wpływ poziomu preferencji poszczególnych kategorii dowcipów.....	50
Tabela 3.17 Podsumowanie testów Kruskala-Wallisa dla preferencji dowcipów mieszanych – wpływ poziomu stylu humoru w służbie ego (wraz z wynikami testu Jonckheere-Terpstra)..	50
Tabela 3.18 Podsumowanie testów Kruskala-Wallisa dla preferencji dowcipów ostrych – wpływ poziomu poszczególnych stylów humoru (wraz z wynikami testu Jonckheere-Terpstra)	51
Tabela 3.19 Różnice w preferencji dowcipów z kategorii ostre dla poszczególnych par grup różniących się poziomem stylu afiliacyjnego.	52
Tabela 3.20 Różnice w preferencji dowcipów z kategorii ostre dla poszczególnych par grup różniących się poziomem stylu agresywnego.	53
Tabela 3.21 Różnice w preferencji dowcipów z kategorii ostre dla poszczególnych par grup różniących się poziomem stylu samodeprecjonującego.	54

Tabela 3.22 Podsumowanie wyników analizy wariancji dla preferencji dowcipów z kategorii nudne, mieszane i czyste – wpływ poziomu stylu afiliacyjnego.	55
Tabela 3.23 Współczynniki kontrastu dla grup wyodrębnionych na podstawie poziomu stylu afiliacyjnego.	55
Tabela 3.24 Wyniki testu kontrastu dla preferencji dowcipów mieszanych w grupach różniących się poziomem afiliacyjnego stylu humoru.	55
Tabela 3.25 Podsumowanie wyników analizy wariancji dla preferencji dowcipów z kategorii nudne i czyste – wpływ poziomu stylu w służbie ego.	57
Tabela 3.26 Wyniki testu NIR dla preferencji dowcipów czystych – wpływ poziomu stylu w służbie ego.	57
Tabela 3.27 Podsumowanie wyników analizy wariancji dla preferencji dowcipów z kategorii nudne, mieszane i czyste – wpływ poziomu stylu agresywnego.	59
Tabela 3.28 Wyniki testu NIR dla preferencji dowcipów nudnych i czystych – wpływ poziomu stylu agresywnego.	59
Tabela 3.29 Podsumowanie wyników analizy wariancji dla preferencji dowcipów z kategorii nudne, mieszane i czyste – wpływ poziomu stylu samodeprecjonującego.	62
Tabela 3.30 Rezultaty weryfikacji postawionych hipotez badawczych.	62
Spis Rysunków i Wykresów	
Rysunek 1. Postrzeganie sytuacji jako zabawnej na podstawie teorii łagodnego naruszenia. .	19
Wykres 3.1 Charakterystyka grup na podstawie poszczególnych stylów humoru.	42
Wykres 3.2 Poziom preferencji dowcipów ostrych w zależności od ogólnego profilu stylów poczucia humoru.	45
Wykres 3.3 Poziom preferencji dowcipów ostrych w zależności od poziomu stylu afiliacyjnego.	52
Wykres 3.4 Poziom preferencji dowcipów ostrych w zależności od poziomu stylu agresywnego.	53
Wykres 3.5 Poziom preferencji dowcipów ostrych w zależności od poziomu stylu samodeprecjonującego.	54
Wykres 3.6 Poziom preferencji dowcipów mieszanych w zależności od poziomu stylu afiliacyjnego.	56
Wykres 3.7 Poziom preferencji dowcipów czystych w zależności od poziomu stylu w służbie ego.	58
Wykres 3.8 Poziom preferencji dowcipów nudnych w zależności od poziomu stylu agresywnego.	60
Wykres 3.9 Poziom preferencji dowcipów czystych w zależności od poziomu stylu agresywnego.	61

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Kinga Krysiak

Nr albumu: 385852

Energia mentalna a temperament

Mental Energy and Temperament

Promotor:

prof. dr hab. Władysław Jacek Paluchowski

.....

podpis promotora

.....

data

Poznań 2017

Krysiak, Kinga (2017). Energia mentalna a temperament. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 84 s., 24 poz. bibl., 3 aneksy

Streszczenie

Przedmiotem niniejszej pracy było ustalenie, czy odmienne typy układu nerwowego różnią się między sobą wyczerpywalnością energii mentalnej. Ujmując rzecz precyzyjniej, cel badania sprowadzał się do sprawdzenia potencjalnego związku pomiędzy mniej adaptacyjnymi typami temperamentu a wyraźniejszymi przejawami zmęczenia psychicznego, co jest równoznaczne z uszczupleniem puli dostępnych zasobów. Zamysł pracy opierał się na teorii temperamentu Pawłowa, koncepcji wysiłkowej Kahnemana oraz konstruktowi mierzonego przez Test Uchida-Kraepelina - męczliwości. Badanie własne składało się z trzech następujących narzędzi psychometrycznych: Kwestionariusza Temperamentu PTS, testu inspirowanego Testem Toulouse-Pierona oraz testu opierającego się na Teście Uchida-Kraepelina. Przeprowadzane było bez nadzoru, w formie aplikacji instalowanej na telefonie komórkowym z systemem operacyjnym Android. Do badania przystąpiły 53 osoby w zróżnicowanym wieku, jednak miarodajne pomiary zostały zebrane od 32 kobiet i 16 mężczyzn. W celu zinterpretowania wyników pochodzących z testu inspirowanego Testem Uchida-Kraepelina, wyodrębniono odmienne od siebie grupy (natomiast spójne wewnątrznie), czego dokonano za pomocą analizy skupień metodą k-średnich. Dwa analizowane skupienia różniły się między sobą głównie wysokością, mniej – konfiguracją. Jedna grupa charakteryzowała się wyższą, bardziej stabilną skutecznością pracy, natomiast druga – większym odsetkiem popełnianych błędów oraz wyraźniejszymi, dynamicznymi wahaniami efektywności. Nie stwierdzono, żeby osoby przynależące do odmiennych skupień różniły się między sobą typami temperamentu. Tym sposobem, nie udało się potwierdzić hipotez mówiących o tym, że wyraźniejsze przejawy zmęczenia psychicznego będą współwystępować ze słabym bądź niezrównoważonym typem układu nerwowego.

Słowa kluczowe: ENERGIA MENTALNA, TEMPERAMENT, TYP UKŁADU NERWOWEGO, ZASOBY, ZMĘCZENIE PSYCHICZNE

Summary

The main purpose of this study was to determine whether various types of nervous system differ from one another in terms of running out of mental energy. To be more specific, the intention of the study was to examine the potential relationship between the less adaptive temperament types and the more prominent ratings of mental fatigue, which is tantamount to the decrease of the available resources. The study was inspired by Pavlov's types of nervous system theory, Kahneman's capacity theory and the Uchida-Kraepelin Test designed to measure fatigue. The study consisted of the three following psychometric tests: The Pavlovian Temperament Survey (PTS), the Toulouse-Pieron Test and the Uchida-Kraepelin Test. The study was not monitored, in the form of an application intended for an Android operating system. The group taking part in the study consisted of 32 women and 16 men. In order to interpret the results of the Uchida-Kraepelin test it was necessary to divide participants whose results were similar into groups which differed from one another and to use cluster analysis. The two separated clusters differed mostly from height, less from configuration. One group could be characterized as having higher, more stable work effectiveness whereas the other as having more errors committed and more visible, dynamic variations in effectiveness. It was not proven that participants assigned to different cluster differed from one another as far as the adaptability of their temperaments was concerned. Therefore, the hypotheses that marked mental fatigue coexist with a weak or unbalanced type of nervous system. Consequently, an attempt to prove the hypotheses stating that more significant symptoms of mental fatigue are to coexist with the weak (Melancholic) or the unbalanced (Choleric) nervous system type turned out to be unsuccessful.

Keywords: MENTAL ENERGY, TEMPERAMENT, NERVOUS SYSTEM TYPOLOGY, RESOURCES, MENTAL FATIGUE

Spis treści

Wstęp.....	8
1. Wprowadzenie teoretyczne – energia mentalna i temperament	10
1.1 Teoria wysiłkowa Kahnemana	10
1.2 Temperament według teorii Pawłowa.....	15
1.2.1 Siła układu nerwowego w obrębie pobudzenia	17
1.2.2 Siła układu nerwowego w obrębie hamowania	19
1.2.3 Równowaga procesów nerwowych	22
1.2.4 Ruchliwość procesów nerwowych.....	22
1.2.5 Typ słaby.....	27
1.2.6 Typ silny, niezrównoważony	28
1.2.7 Typ silny, zrównoważony, powolny.....	28
1.2.8 Typ silny, zrównoważony, ruchliwy.....	29
1.3 Męczliwość w Teście Uchida - Kraepelina.....	30
1.4 Wnioski	32
2. Problem i metoda badań własnych	34
2.1 Wprowadzenie.....	34
2.2 Problemy badawcze i hipotezy.....	34
2.3 Definicje i struktura badanych czynników	36
2.4 Operacjonalizacja czynników	38
2.4.1. Narzędzie nr 1 pt.: Kwestionariusz Temperamentu PTS.....	38
2.4.1.1 Konstrukcja Kwestionariusza Temperamentu PTS	40
2.4.1.2 Administracja Kwestionariusza Temperamentu PTS	41
2.4.1.3. Ocena i interpretacja wyników Kwestionariusza Temperamentu PTS	41
2.4.2. Narzędzie nr 2 inspirowane Testem Toulouse-Pierona	43
2.4.2.1 Administracja narzędzia inspirowanego Testem Toulouse-Pierona.....	46
2.4.2.2. Ocena i interpretacja wyników narzędzia inspirowanego Testem Toulouse-Pierona	46
2.4.3. Narzędzie nr 3 inspirowane Testem Uchida-Kraepelina	47
2.4.3.1 Administracja narzędzia inspirowanego Testem Uchida-Kraepelina.....	50
2.4.3.2. Ocena i interpretacja wyników narzędzia inspirowanego Testem Uchida-Kraepelina.....	51
2.5. Plan, procedura i etapy badań	52
2.6. Dobór osób do badań i opis grupy badanej	54

2.8. Organizacja i przebieg badań	56
3. Opis i interpretacja wyników badań własnych	57
3.1. Wprowadzenie.....	57
3.2. Statystyczny opis uzyskanych wyników	57
3.2.1 Kwestionariusz Temperamentu PTS	57
3.2.2 Test inspirowany Testem Toulouse-Pierona.....	62
3.2.3 Test inspirowany Testem Uchida-Kraepelina.....	64
3.3. Statystyczny opis uzyskanych wyników	71
3.4. Dyskusja wyników w świetle literatury oraz wnioski z badań	75
Zakończenie	80
Literatura.....	82
Załączniki.....	85

Spis rysunków:

Rysunek 1.1. Ponoszenie koniecznego wysiłku w odniesieniu do wymagań sytuacji wykonywania zadania.....	12
Rysunek 1.2 Model działania ze względu na pobudzenie i alokację zasobów oraz czynniki wpływające na nie.....	15
Rysunek 1.3 Typy układu nerwowego według Pawłowa i ich powiązanie z teorią temperamentu Hipokratesa-Galena.....	25
Rysunek 2.1 Rysunek przedstawiający badane czynniki wyjaśniające i wyjaśniane oraz oczekiwane powiązania	38
Rysunek 2.2 Matryca testu inspirowanego Testem Toulouse-Pierona z zaznaczoną wzorcową parą	44
Rysunek 2.3 Badanie inspirowane Testem Uchida-Kraepelina.....	48
Rysunek 2.4 Instrukcja do testu inspirowanego Testem Uchida-Kraepelina	49
Rysunek 2.5 Krzywa pracy ukazująca uśrednione wyniki wszystkich respondentów w opisywanym badaniu własnym. Pomiar zbierany co 30 sekund (każdej liczbie z osi X odpowiada 0,5 min pomnożone przez jej wartość).....	51
Rysunek 2.6 Rozkład zmiennej wiek.....	55
Rysunek 2.7 Rozkład zmiennej liczba lat nauki	55
Rysunek 3.1 Histogram obrazujący częstości dla Skali Siły Procesu Pobudzenia.....	59

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

W POZNANIU

Marta Ścioch

375328

**Testowanie psychologiczne przy użyciu gier komputerowych – badanie
inteligencji ogólnej grą Penguin Tio**

*Psychological testing with computer games – general intelligence testing
using game Penguin Tio*

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

2017

Ścioch, Marta (2017). Testowanie psychologiczne przy użyciu gier komputerowych – badanie inteligencji ogólnej grą Penguin Tio. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 122 s. 37 poz. bibl., 1 załącznik + 124 tabel + 3 rysunki

Streszczenie

Przedmiotem niniejszej pracy jest możliwość testowania psychologicznego inteligencji ogólnej w rozumieniu spearmanowskim grą komputerową. Celem niniejszego badania było zweryfikowanie czy wyniki otrzymywane przez osoby badane w Teście Matryc Ravena dla Zaawansowanych seria II korelują istotnie z wynikami otrzymywanymi na kolejnych poziomach gry Penguin Tio. W celu weryfikacji założonych hipotez zaprojektowano i stworzono grę komputerową Penguin Tio. W badaniu udział wzięło 12 osób. 6 z osób badanych zadeklarowało grywanie w gry komputerowe, a druga połowa zadeklarowała niegrywanie w gry komputerowe. Postawione w badaniu hipotezy na temat możliwości badania inteligencji ogólnej grą komputerową Penguin Tio nie zostały potwierdzone, a prawdopodobnych powodów otrzymanych rezultatów upatruje się w specyfice konstrukcji wskazanej gry, biorąc również pod uwagę niereprezentatywną grupie osób badanych. Na podstawie otrzymanych wyników uznano, że gra Penguin Tio wymaga przeprojektowania, natomiast zaktualizowaną wersją należy przebadać reprezentatywną grupę osób badanych, a otrzymane wyniki skorelować z wynikami Testu Matryc Ravena dla Zaawansowanych seria II, aby móc zweryfikować hipotezę o możliwości testowania inteligencji ogólnej grą komputerową.

Słowa kluczowe

inteligencja ogólna

testowanie psychologiczne

gry komputerowe

Test Matryc Ravena

Summary

The subject of the present master thesis is a possibility of general intelligence psychological testing using computer game according to Spearman's definition. The aim of the study was to verify if results received by the subjects in Raven's Advance Progressive Matrices set II meaningfully correlate with the results achieved in corresponding levels of "Penguin Tio" the game. In the research 12 people took part, 6 of them declared being computer gamers, the rest declared that they don't play computer games. Hypothesis, stated in the research, regarding ability to assess general intelligence utilizing "Penguin Tio" the computer game have not been confirmed. Possible reason for that is a specification of a construction of the game, as well as, unrepresentative group of subjects. Based on the received results it is considered that the game requires re-designing, while improved version of the game should be used to test representative group of people. Then received results ought to be correlated with Raven's Advance Progressive Matrices set II to verify hypothesis about possibility of testing general intelligence with computer game.

Keywords

general intelligence

psychological testing

computer games

Raven's Progressive Matrices

Spis treści

Wstęp	8
Rozdział 1. Testowanie psychologiczne	9
1.1 Wprowadzenie.....	9
1.2 Zarys historyczny testowania psychologicznego	9
1.3 Nowe technologie w testowaniu psychologicznym	13
1.3.1 Testowanie aparaturowe	13
1.3.2 Wersje skomputeryzowane testów, programy CAT (<i>Computerized Adaptive Tests</i>) oraz testowanie za pomocą Internetu	14
1.3.3 Obliczanie i przechowywanie wyników badań	18
1.3.4 Dalszy rozwój testowania przy użyciu nowych technologii	18
1.4 Podsumowanie	19
Rozdział 2. Gry komputerowe jako narzędzie testowania psychologicznego	20
2.1 Wprowadzenie.....	20
2.2 Przykłady gier i mierzalnych przy ich pomocy funkcji poznawczych.....	20
2.2.1 Lumosity	20
2.2.2 Play.Care.....	23
2.2.3 Arctic Shores	24
2.3 Wady i zalety wykorzystywania gier komputerowych jako narzędzi pomiarowych w testowaniu psychologicznym oraz zjawisko flow, czyli stan optymalnego doświadczenia	25
2.4 Podsumowanie	28
Rozdział 3. Definicje inteligencji	29
3.1 Wprowadzenie.....	29
3.2 Klasyczne definicje inteligencji	29
3.2.1 Francis Galton.....	29
3.2.2 Alfred Binet	29
3.2.3 Wilhelm Stern.....	30
3.2.4 Charles Spearman	30
3.3 Współczesne rozumienie inteligencji.....	31
3.4 Wewnętrzna struktura inteligencji	32
3.4.1 Modele hierarchiczne	33
3.4.2 Modele czynników równorzędnych.....	34

3.5 Biologiczne koncepcje inteligencji	36
3.6 Pomiar inteligencji ogólnej	38
3.7 Podsumowanie	40
Rozdział 4. Metodologia badań własnych	41
4.1 Wprowadzenie.....	41
4.2 Przedmiot i cel badań	41
4.3 Pytania badawcze, hipotezy i zmienne.....	42
4.4 Procedura badania i metody badawcze	45
4.4.1 Badanie inteligencji grą komputerową Penguin Tio	45
4.4.2 Badanie inteligencji Testem Matryc Ravena w wersji dla Zaawansowanych (TMZ)	48
4.5 Opis grupy badawczej	50
4.6 Rzetelność	51
4.7 Podsumowanie	52
Rozdział 5. Analiza danych z badań	53
5.1 Wprowadzenie.....	53
5.2 Opis statystyczny.....	53
5.2.1 Zmienna czas poprawnego wykonania każdego z poziomów właściwych gry Penguin Tio.....	53
5.2.2 Zmienna liczba popełnionych błędów podczas wykonania każdego z poziomów właściwych gry Penguin Tio.....	59
5.2.3 Zmienna współczynnik wykonania każdego z poziomów gry Penguin Tio ..	66
5.2.4 Zmienna wynik Testu Matryc Ravena dla Zaawansowanych seria II.....	72
5.2.5 Zmienna suma czasów poprawnego wykonania kolejnych poziomów gry Penguin Tio.....	73
5.2.1 Zmienna suma czasów poprawnego wykonania kolejnych poziomów gry Penguin Tio po wykluczeniu poziomu 3	74
5.2.1 Zmienna suma czasów poprawnego wykonania kolejnych poziomów gry Penguin Tio po wykluczeniu poziomu 3 i 1	75
5.2.2 Zmienna suma popełnionych na kolejnych poziomach błędów podczas wykonania gry Penguin Tio.....	76
5.2.1 Zmienna suma popełnionych na kolejnych poziomach błędów podczas wykonania gry Penguin Tio z wykluczeniem poziomów 7 i 8.....	77
5.2.2 Zmienna suma współczynników wykonania każdego z poziomów gry Penguin Tio.....	78

5.2.1 Zmienna suma współczynników wykonania każdego z poziomów gry Penguin Tio z wykluczeniem poziomu 4	79
5.2.1 Zmienna suma współczynników wykonania każdego z poziomów gry Penguin Tio z wykluczeniem poziomu 4 i 2	80
5.2.1 Zmienna wiek	81
5.3 Analiza statystyczna.....	82
5.3.1 Korelacje.....	82
5.3.1 Testy istotności różnic	96
5.4 Podsumowanie	102
Rozdział 6. Interpretacja wyników badania.....	104
6.1 Wprowadzenie.....	104
6.2 Weryfikacja hipotez badawczych.....	104
6.3 Interpretacja wyników	105
6.4 Dyskusja otrzymanych rezultatów	107
6.5 Podsumowanie	108
Zakończenie	109
Bibliografia	110
Spis tabel	113
Spis rysunków	121
Załączniki.....	122

UNIwersYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
w Poznaniu

Katarzyna Kruszyńska
(385851)

**Wypalenie zawodowe w zawodach misyjnych na przykładzie
psychoterapeutów**

Burnout syndrome in so-called missionary job in a sample of psychotherapists

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

Poznań 2017

Streszczenie

W niniejszej pracy podjęto problem związany z radzeniem sobie ze zjawiskiem wypalenia zawodowego wśród psychoterapeutów. Do sprawdzenia poziomu wypalenia zawodowego użyto kwestionariusza *Counselor Burnout Inventory* autorstwa Sang Min Lee i współpracowników, natomiast do sprawdzenia sposobów radzenia sobie z występowaniem zjawiska użyto ankiety według pomysłu autorki niniejszej pracy. Celem badań było sprawdzenie zależności pomiędzy zmiennymi takimi jak liczba lat pracy, ilość godzin spędzana z klientami w tygodniu, poziom wykształcenia i rodzaj zatrudnienia a skalami kwestionariusza. Analiza statystyczna pokazała, że istnieje dodatni związek między liczbą lat pracy i poziomem wykształcenia a wybranymi skalami kwestionariusza. Im dłuższy staż pracy, tym mniejszy poziom wyczerpania, a także większy poziom poczucia kompetencji. Taka sama zależność jest pomiędzy poziomem wykształcenia terapeutycznego – osoby po szkoleniu są mniej wyczerpane i mają większe poczucie własnych kompetencji.

Słowa kluczowe: wypalenie zawodowe, psychoterapeuci, zawód misyjny.

Summary

In my thesis I discussed the problem of coping with burnout syndrome among psychotherapists. The Counselor Burnout Inventory questionnaire by Sang Min Lee and co-workers was used to check the level of professional burnout. To check the ways of coping with the phenomenon, there was used a survey according to the idea of the author of this thesis. The purpose of the study was to examine relationships between variables such as number of years of work, number of hours spent with clients per week, level of education and type of employment, and scales of the questionnaire. Statistical analysis has shown that there is a positive correlation between the number of years of work and the level of education and the selected scales of the questionnaire. The longer the work experience, the lower the level of exhaustion, as well as a higher level of sense of competence. The same relationship is between the level of therapeutic education - the person after training is less exhausted and has a higher sense of competence.

Keywords: professional burnout, psychotherapists, missionary job

Spis treści:

1	Wprowadzenie.....	7
2	Przegląd wiedzy.....	9
2.1	Zawody zaufania społecznego.....	9
2.1.1	Pomaganie.....	10
2.1.2	Misja.....	11
2.1.3	Zawody z misją społeczną.....	12
2.2	Charakterystyka zawodu psychoterapeuty.....	14
2.2.1	Psychoterapeuta jako zawód z misją społeczną.....	16
2.2.2	Misyjność a wypalenie.....	17
2.3	Wypalenie zawodowe.....	18
2.3.1	Etiologia.....	19
2.3.2	Definicja.....	20
2.3.3	Mechanizm wypalenia zawodowego.....	24
2.3.4	Czynniki sprzyjające.....	29
2.3.5	Objawy i skutki.....	34
2.3.6	Sposoby zapobiegania i radzenia sobie.....	34
3	Problem i metoda badań.....	36
3.1	Problem badawczy.....	37
3.2	Metoda.....	37
3.2.1	Kwestionariusz.....	38
3.2.2	Ankieta.....	39
3.3	Charakterystyka badanej grupy.....	39
3.4	Operacjonalizacja zmiennych.....	42
3.5	Hipotezy.....	42
4	Wyniki i dyskusja.....	44
4.1	Weryfikacja hipotez.....	44

4.2	Dyskusja wyników.....	47
5	Zakończenie.....	50
	Literatura.....	51
	Spis tabel.....	54
	Spis rysunków.....	54
	Spis wykresów.....	55
	Załączniki.....	56

**Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu**

**Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii**

Aleksandra Różalska

Nr albumu: 362830

Wybór strategii w różnych formach dylematu więźnia.

Choice of strategy in various forms of the Prisoner's Dilemma.

Praca magisterska napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

.....
podpis promotor

.....
data

Poznań 2017

Streszczenie

Gracze często kooperują w jednokrotnym dylemacie więźnia, mimo że jest to ściśle zdominowana strategia. Sformułowano wiele wyjaśnień tego zjawiska. W próbach określenia źródeł kooperacji używano różnych wersji dylematu. Celem tej pracy było sprawdzenie, czy istnieje różnica w wyborze strategii w zależności od wersji dylematu. Przeprowadzono eksperyment, którego uczestnikami byli studenci Universidad Autónoma de Barcelona. Każdy badany otrzymał formularz z dwiema wersjami dylematu więźnia: wersją standardową i „Grą o oceny”. Osoby badane zostały podzielone na dwie grupy. Osobom z grupy pierwszej polecono dobrać się w pary, a osobom z grupy drugiej powiedziano, że ich formularze zostaną sparowane w sposób anonimowy i losowy tak, że nie będą wiedzieć, kto jest ich parą. Jak się spodziewano, badani, którzy samodzielnie dobrali się w pary byli bardziej skłonni do kooperacji. Hipoteza, że istnieje różnica w wyborze strategii w zależności od wersji dylematu została potwierdzona. Badani byli bardziej skłonni do kooperacji w standardowej wersji dylematu więźnia.

Słowa kluczowe: DYLEMAT WIĘŹNIA, KOOPERACJA, TEORIA GIER

Summary

People frequently cooperate in the one-round Prisoner's Dilemma, despite the fact it is a strictly dominated strategy. Different explanations of this phenomenon were formed. In various attempts to determine the source of the cooperation, different versions of the dilemma were used. The aim of this paper was to test whether a particular version of the dilemma influences the choice of strategy. The participants were students of the Autonomous University of Barcelona. Each participant obtained a form with two dilemmas: the standard version of the Prisoner's Dilemma and the "Grade Game". The participants were divided into groups: subjects in group one were supposed to choose their pair while the subjects in group two were told that their forms would be paired anonymously and randomly afterwards, so that they would not know who their counterpart was. The participants who chose their pair were more cooperative. The hypothesis that a version of the dilemma influences the choice of strategy was confirmed; the participants were more prone to cooperate in the standard version of the Prisoner's Dilemma.

Keywords: COOPERATION, GAME THEORY, PRISONER'S DILEMMA

Spis treści

WPROWADZENIE.....	4
1. Analiza stanu wiedzy.....	5
1.1. Wstęp.....	5
1.2. Teoria gier – historia i definicja.....	5
1.3. Podstawowe pojęcia.....	6
1.3.1. Gra i jej elementy.....	6
1.3.2. Gry o sumie zerowej i niezerowej.....	6
1.3.3. Wspólna wiedza.....	7
1.3.4. Najlepsza odpowiedź.....	7
1.3.5. Strategie dominujące i zdominowane.....	7
1.3.6. Równowaga Nasha.....	8
1.4. Teoria gier a nauki społeczne.....	8
1.4.1. Znaczenie i ograniczenia teorii gier w naukach społecznych.....	8
1.4.2. Psychologiczna teoria gier?.....	11
1.5. Dylemat więźnia.....	13
1.5.1. Treść dylematu.....	13
1.5.2. Macierz wypłat w dylemacie więźnia.....	14
1.5.3. Strategie w dylemacie więźnia.....	15
1.5.4. Dylemat więźnia a psychologia.....	16
1.6. Podsumowanie.....	17
2. Problem i metoda badań własnych.....	18
2.1. Wprowadzenie.....	18
2.2. Problemy badawcze.....	18
2.3. Operacjonalizacja zmiennych i metoda badawcza.....	19
2.4. Hipotezy statystyczne.....	21
2.5. Dobór osób do badań.....	22
2.6. Organizacja i przebieg badań.....	22
3. Analiza wyników badań własnych.....	23
3.1. Wprowadzenie.....	23
3.2. Procentowe przedstawienie wyników badań.....	23
3.3. Analiza statystyczna wyników.....	24
3.3.1. Wybierane strategie.....	24

3.3.2.	Porównanie grup.....	25
3.3.3.	Zależność między wersjami dylematu.....	26
3.3.4.	Podsumowanie wyników testowania hipotez.	28
3.4.	Interpretacja wyników eksperymentu i wnioski.	28
ZAKOŃCZENIE.....		32
Spis tabel.....		34
Spis rysunków.....		34
Literatura.....		35
Załączniki.....		37
Załącznik nr 1. Formularz w języku hiszpańskim dla grupy z dobieraniem się w pary.		37
Załącznik nr 2. Formularz w języku hiszpańskim dla grupy bez dobierania się w pary.....		38

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Marcin Jadwiżyc

Nr. albumu: 385828

**Uprzedzenia wobec imigrantów pochodzących z Bliskiego
Wschodu – emocje i rola potrzeby domknięcia poznawczego**

**Prejudice toward immigrants from the Middle East – emotions
and the role of the need for cognitive closure**

Promotor:

prof. dr. hab. Władysław Jacek Pałuchowski

Poznań 2017

Akceptuję pracę

.....

Jadwiżyć, M. (2017). Uprzedzenia wobec imigrantów pochodzących z Bliskiego Wschodu – emocje i rola potrzeby domknięcia poznawczego. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 52 s., 108 poz. bibl., 2 załączniki + 11 rysunków + 7 tabel.

Strzeszczenie

Celem pracy była eksploracja uprzedzeń wobec imigrantów pochodzących z Bliskiego Wschodu, w kontekście nasilających się postaw antyimigranckich w odpowiedzi na kryzys migracyjny w Europie. Pierwsza część pracy skupia się na przeglądzie obecnej wiedzy dotyczącej zagadnienia uprzedzenia w tym na różnicach indywidualnych, roli emocji i motywacji oraz teoriach wyjaśniających kształtowanie uprzedzeń. Druga część pracy to opis przeprowadzonego badania opartego na korelacjach, które skupiało się na identyfikacji emocji pojawiających się wobec imigrantów z perspektywy klasyfikacji emocji moralnych (Haidt, 2003) oraz określeniu wpływu potrzeby domknięcia poznawczego (Webster, Kruglanski, 1994) na prezentowane uprzedzenia. Poziom uprzedzenia był określany na podstawie wartości afektywnej (Lewicka, 1983) określeń wybieranych przez badanych jako odpowiednich do opisu typowego przedstawiciela grupy „Imigranci pochodzący z Bliskiego Wschodu”. Ocena typowego przedstawiciela grupy „Imigranci pochodzący z Bliskiego Wschodu” była też porównywana z oceną typowego przedstawiciela grupy „Polacy”, badano też dobór określeń mogących być cechami wspólnymi przedstawicieli obu grup. Badanie nie wykazało istotnych różnic między oceną typowych przedstawicieli grup „Polacy” i „Imigranci pochodzący z Bliskiego Wschodu”. Najczęściej pojawiającymi się emocjami wobec imigrantów były emocje jako reakcje na cudze niemoralne zachowanie oraz emocje jako reakcje na cudze cierpienie.

Słowa kluczowe: uprzedzenia, emocje moralne, potrzeba domknięcia poznawczego, imigranci, kryzys migracyjny

Main goal of the presented study was exploration of prejudice toward immigrants from the Middle East in context of rising opposition to immigrants caused by immigration crisis in Europe. First part of this work focuses on review of current knowledge about

prejudice including individual differences, role of emotions and motivation and theories explaining how prejudice is developed. Second part of this work is synopsis of conducted study which is based on correlations and which focused on identification of emotions felt toward immigrants from perspective of moral emotions classification (Haidt, 2003). Another goal of the study was to determine influence of the need for cognitive closure (Webster, Kruglanski, 1994) on observed prejudice. Level of prejudice was determined on a basis of affective value (Lewicka, 1983) of adjectives chosen by subjects to describe typical members of “Immigrants from the Middle East” group. Appraisal of typical member of “Immigrants from the Middle East” group was also compared to appraisal of typical member “Poles” group. Adjectives chosen as traits typical for both groups were also studied. There were no significant differences between appraisals of typical members of “Immigrants from the Middle East” group and appraisals of typical members of “Poles” group. The Other-Condemning emotions and the Other-Suffering emotions were reported most frequently in the study after appraisal of “Immigrants from the Middle East”.

Keywords: prejudice, moral emotions, need for cognitive closure, immigrants, migrant crisis

Spis treści

1. Przegląd stanu wiedzy na temat uprzedzeń	5
1.1 Wstęp do problematyki	5
1.1.1 Definicje – Uprzedzenia, Stereotypy i Dyskryminacja	5
1.1.2 Uprzedzenie klasyczne i uprzedzenia współczesne.....	7
1.1.3 Podsumowanie.....	10
1.2 Różnice indywidualne wpływające na poziom prezentowanych uprzedzeń.....	10
1.2.1 Osobowość autorytarna	11
1.2.2 Prawicowy autorytaryzm.....	12
1.2.3 Orientacja na dominację społeczną	13
1.2.4 Potrzeba domknięcia poznawczego.....	15
1.2.5 Podsumowanie.....	16
1.3 Emocje związane z uprzedzeniem i motywacja do kontrolowania uprzedzenia.....	17
1.3.1 Emocje moralne.....	18
1.3.2 Model zawartości stereotypu.....	19
1.3.3 Motywacja do kontrolowania uprzedzenia.....	21
1.3.4 Podsumowanie.....	22
1.4 Teorie wyjaśniające procesy kształtujące uprzedzenia	23
1.4.1 Teoria tożsamości społecznej	23
1.4.2 Teoria relatywnej deprivacji.....	25
1.4.3 Teoria opanowania trwogi (TMT).....	26
1.4.4 Teoria konfliktu międzygrupowego	29
1.4.5 Podsumowanie.....	32
2. Badanie własne.....	34
2.1 Kontekst badania	34
2.2 Problem badawczy i hipotezy.....	36
2.3 Narzędzia.....	39
2.4 Procedura.....	40
2.5 Opis grupy badanej.....	41
2.6 Wyniki	43
2.7 Dyskusja.....	47
Wykaz tabel i ilustracji.....	53

Literatura cytowana.....	55
Załącznik 1. Kwestionariusz Cech	64
Załącznik 2. Kwestionariusz Emocji.....	66

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

Krzysztof Piątkowski

numer albumu: 385885

Sztywność poznawcza a konserwatyzm

Mental rigidity and conservatism

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

Poznań 2017

Piątkowski, Krzysztof (2017). Sztywność poznawcza a konserwatyzm. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 95 s., 80 poz. bibl., 1 aneks

Streszczenie

Przedmiotem pracy jest relacja między sztywnością poznawczą a konserwatyzmem światopoglądowym. Omówione w niej zostają kontrowersje dotyczące pojęcia sztywności, zaproponowany również zostaje zestaw wymiarów, za pomocą których można opisać to zjawisko. W pracy argumentuje się, że za współczesną konceptualizację sztywności można przyjąć potrzebę domknięcia poznawczego. Przedstawione zostają także psychologiczne koncepcje konserwatyizmu, a w szczególności opisany jest konserwatyzm polski. Celem pracy było zweryfikowanie płynącego z wielu badań empirycznych wniosku, że osoby o poglądach konserwatywnych są bardziej sztywne poznawczo. W przeprowadzonym na grupie 94 osób badaniu testowano trzy hipotezy: (1) o braku związku między formalną sztywnością a konserwatyzmem, (2) o nietrafności konceptualizacji potrzeby domknięcia poznawczego jako formalnej sztywności poznawczej, oraz (3) o istnieniu czynnika moderującego związek między potrzebą domknięcia a konserwatyzmem. Do pomiaru zmiennych wykorzystano Kwestionariusz Potrzeby Domknięcia Poznawczego, Zadanie Luchinsa, samoopisową skalę autoidentyfikacji poglądów politycznych, oraz autorską skalę subiektywnej wartości poglądów politycznych. Ustalono, że Test Luchinsa nie jest wiarygodną miarą formalnej sztywności poznawczej, w związku z tym nie rozstrzygnięto pierwszych dwóch postawionych hipotez. Stwierdzono również, że potrzeba domknięcia jest ujemnie związana z zaangażowaniem politycznym ($r = -0,284$), oraz że zaangażowanie to jest ujemnie skorelowane z miarą konserwatyizmu ($r = -0,355$). Wykazano przy tym, że czynnik zaangażowania politycznego jest moderatorem związku między potrzebą domknięcia poznawczego, a konserwatyzmem światopoglądowym.

Słowa kluczowe

KONSERWATYZM ŚWIATOPOGLĄDOWY, POTRZEBA DOMKNIĘCIA POZNAWCZEGO, POZNANIE SPOŁECZNE, SZTYWNOŚĆ POZNAWCZA

Summary

The subject of presented thesis is relationship between mental rigidity and political conservatism. The controversy surrounding the concept of rigidity is discussed, and also a set of dimensions is proposed to describe this phenomenon. In this paper it is argued that the need for cognitive closure can be viewed as modern conceptualization of rigidity. Furthermore the psychological view on conservatism is presented, and Polish conservatism in particular is described. The aim of the study was to verify the notion derived from many empirical studies that conservative people are more mentally rigid. In a group of 94 participants, three hypotheses were tested: (1) there is no correlation between formal mental rigidity and conservatism, (2) need for cognitive closure is not reliable conceptualization of formal rigidity, and (3) there is a factor which moderates link between the need for closure and conservatism. The Need for Cognitive Closure Scale, the Water-Jar Problem Task, the self-reported scale of political views, and the scale of engagement in politics were used in the research. It was found that the Water-Jar Problem Task is not a reliable measure of formal cognitive rigidity, and therefore the first two tested hypotheses were not resolved. It has also been found that the need for closure is negatively related to political engagement ($r = -0,284$), and that this engagement is negatively correlated with the measure of conservatism ($r = -0.355$). It has been shown that the factor of political engagement is the moderator of the relationship between the need for cognitive closure and political conservatism.

Keywords:

MENTAL RIGIDITY, NEED FOR COGNITIVE CLOSURE, POLITICAL CONSERVATISM, SOCIAL COGNITION

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
1. Sztywność poznawcza	9
1.1 Wprowadzenie.....	9
1.2 Wczesne koncepcje sztywności	10
1.3 Podmiotowe źródła uprzedzeń	13
1.4 Postautorytaryzm.....	18
1.5 Właściwości sztywności.....	20
1.6 Współczesne ujęcia sztywności	26
1.7 Potrzeba Domknięcia Poznawczego	30
1.8 Podsumowanie	36
2. Konserwatyzm światopoglądowy	38
2.1 Wprowadzenie.....	38
2.2 Konserwatyzm z perspektywy filozofii polityki	39
2.3 Psychologiczne ujęcia konserwatyizmu	43
2.4 Formalne cechy konserwatyizmu	48
2.5 Konserwatyzm w Polsce	51
2.6 Zainteresowanie polityką	54
2.7 Podsumowanie	56
3. Problem badawczy i metodologia badań	58
3.1 Problem i hipotezy badawcze.....	58
3.2 Definicje	59
3.3 Narzędzia badawcze.....	60
3.3.1 Skala Potrzeby Domknięcia Poznawczego (SPDP)	60
3.3.2 Zadanie Luchinsa.....	61
3.3.3 Ocena autoidentyfikacji politycznej	61
3.3.4 Skala subiektywnej wartości poglądów politycznych	62
3.3.5 Skrócona skala rzeczywistych poglądów politycznych	62
3.4 Hipotezy operacyjne.....	63
3.5 Modele zależności między zmiennymi	64
3.6 Procedura badawcza.....	66
3.7 Opis grupy badawczej	66

4. Opis i interpretacja wyników badań własnych	68
4.1 Statystyki opisowe	68
4.1.1 Skala Potrzeby Domknięcia Poznawczego (SPDP)	68
4.1.2 Autoidentyfikacja poglądów politycznych (POg, POB i PEk)	69
4.1.3 Subiektywna wartość poglądów politycznych (Za)	71
4.1.4 Rzeczywiste poglądy poliyczne (PRz)	72
4.2 Interpretacja Testu Luchinsa	73
4.3 Hipotezy 1 i 2	74
4.4 Hipoteza 3	76
4.5 Dyskusja wyników	79
4.6 Posumowanie	87
Literatura.....	89
Załącznik.....	96

SPIS TABEL

Tabela 4.1 Statystyki opisowe SPDP	68
Tabela 4.2 Test Kołmogorowa-Smirnowa dla SPDP.....	68
Tabela 4.3 Statystyki opisowe autoidentyfikacji politycznej	69
Tabela 4.4 Test Kołmogorowa-Smirnowa dla autoidentyfikacji poglądów Politycznych	71
Tabela 4.5 Statystyki opisowe subiektywnej wartości poglądów	71
Tabela 4.6 Test Kołmogorowa-Smirnowa dla subiektywnej wartości poglądów politycznych.....	71
Tabela 4.7 Statystyki opisowe rzeczywistych poglądów politycznych	72
Tabela 4.8 Test Kołmogorowa-Smirnowa dla rzeczywistych poglądów Politycznych	72
Tabela 4.9 Statystyki opisowe efektu „E”	74
Tabela 4.10 Korelacje efektu „E”	75
Tabela 4.11 Korelacje między autoidentyfikacją a poglądami rzeczywistymi	75
Tabela 4.12 Porównanie rozkładów zmiennych w grupie diagnostycznej i niediagnostycznej	76
Tabela 4.13 Korelacje między głównymi zmiennymi	77

**UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH
INSTYTUT PSYCHOLOGII
W POZNANIU**

Joanna Kaminiak

375080

**Analiza zrozumiałości kwestionariuszy psychologicznych, mierzących
cechy osobowości i temperamentu.**

*Analysis of the comprehension of psychological questionnaires, measuring
personality and temperament.*

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

.....
Akceptuję pracę

Poznań, 2017 rok

Streszczenie

Celem niniejszej pracy magisterskiej jest analiza zrozumiałości kwestionariuszy psychologicznych, badających cechy temperamentu oraz osobowości, takich jak: Formalna Charakterystyka Zachowania-Kwestionariusz Temperamentu, Inwentarz Osobowości NEO-FFI, Inwentarz Osobowości NEO-PI-R, Kwestionariusz Osobowości Eysencka EPQR, Minnesocki Wielowymiarowy Inwentarz Osobowości. Głównym zadaniem było wykonanie testów przystępności percepcyjnej kwestionariuszy oraz stworzenie narzędzia, które mierzy semantyczne zrozumienie słów kluczowych z nich pochodzących. Utworzono listę słów kluczowych oraz listę ich synonimów, a następnie skonstruowano Ankiety Wyrazów Bliskoźnacznych, która służy do oceny ich zrozumiałości. Przeprowadzono badania właściwe, w którym udział wzięły 63 osoby, w wieku od 18 do 32 lat, w tym 46 kobiet i 17 mężczyzn. Do analizy wyników włączono dane z 59 ankiet, ponieważ 4 z nich były nierzetelne. Do badania użyto Ankiety Słów Bliskoźnacznych oraz metryczki, która zawierała pytania o następujące dane demograficzne: płeć, wiek, wykształcenie, wykształcenie matki, wykształcenie ojca, kierunek studiów, podjęcie pracy, liczba przeczytanych książek rocznie oraz aktualny nastrój. Wyniki badań wykazały, iż osoby badane różnią się w rozumieniu słów kluczowych, a ich poziom dopasowywania wyrazów bliskoźnacznych jest niski. Maksymalna liczba punktów do uzyskania w ankiecie wynosiła 18, natomiast średnia wynosiła 11.61 punktów. Ponadto wykonano szereg obliczeń statystycznych, które wykazały, że płeć różnicuje poziom wykonania Ankiety Wyrazów Bliskoźnacznych, kobiety wyróżniły się wyższym poziomem jej wykonania. Dodatkowo przeprowadzono testy przystępności percepcyjnej kwestionariuszy, które wykazały, iż czytelność kwestionariuszy psychologicznych badających cechy osobowości oraz temperamentu w większości jest odpowiednia dla osób, dla których są przeznaczone.

Słowa kluczowe: INWENTARZ OSOBOWOŚCI I TEMPERAMENTU, MGLISTOŚĆ KWESTIONARIUSZY PSYCHOLOGICZNYCH, NARZĘDZIA PSYCHOLOGICZNE

Summary

The aim of this MA thesis is to analyze the comprehension of psychological questionnaires that study temperament and personality traits such as: Behavioral Temperament Questionnaire, NEO-FFI Personality Inventory, NEO-PI-R Personality Inventory, EPQR Personality Questionnaire, Minnesota Multidimensional Personality Inventory. The main task was to perform perceptive accessibility tests and create a tool that measures the semantic understanding of the keywords originating from them. Firstly, a list of keywords and list of synonyms were created, and then the Synonymous Test was created. The study involved 63 participants, aged 18 to 32, including 46 women and 17 men. For the analysis of the results data from 59 questionnaires were included, because 4 of them were unreliable. The study used the Synonymous Test and the questionnaire that contained the following demographic information: gender, age, education, mother's education, father's education, college, work, book reads per year, and current mood. The results of the study showed that people differ in knowlage of terms of keywords and their level of matching of words is low. The maximum number of points to get in the survey was 18, while the average was 11.61 points. In addition, a number of statistical calculations have been performed that the sex differentiates the level of execution of the Synobymous Test, women have a higher level of performance. Moreover, perceptual accessibility tests were conducted, which showed that the perceptual accessibility of psychological questionnaires examining personality traits and temperament is mostly appropriate for those who are intended.

Keywords: QUESTIONNAIRES MEASURING PERSONALITY FEATURES AND TEMPERAMENT, PSYCHOLOGICAL TOOLS, READIBILITY OF PSYCHOLOGICAL TESTS .

Spis treści

Wstęp	4
Rozdział 1. Teoretyczne podstawy zrozumiałości kwestionariuszy psychologicznych	5
1.1. Wprowadzenie	5
1.2. Definicja mglistości kwestionariuszy oraz jej wpływ na ich zrozumiałość.....	6
1.3. Czynniki związane ze zrozumieniem kwestionariuszy	7
1.3.1. Długość wyrazów i zdań	7
1.3.2. Płeć, wiek i inne cechy demograficzne	7
1.4. Badania dotyczące zrozumiałości kwestionariuszy psychologicznych	8
1.4.1. Badania dotyczące czytelności kwestionariusza PAQ	8
1.4.2. Czytelność kwestionariuszy psychologicznych związanych z niezaburzonymi typami osobowości	8
1.4.3. Badania zrozumiałości kwestionariuszy, które mierzą zdrowie i jakość życia	9
1.4.4. Czytelność kwestionariuszy mierzących poziom depresyjności i lęku	10
1.4.5. Analiza kwestionariuszy dotyczących zaburzeń odżywiania pod względem poziomu ich trudności, responsywności oraz zrozumiałości dla odbiorców	10
1.4.6. Badania dotyczące czytelności MMPI	12
1.5. Wnioski	13
Rozdział 2. Problem i metoda badań własnych	15
2.1. Wprowadzenie	15
2.2. Problemy badawcze	15
2.3. Definicje i struktura badanych zmiennych	16
2.4. Hipotezy badawcze	18
2.5. Plan i etapy badań	18
2.5.1. Plan badań	18
2.5.2. Etapy badań	19
2.6. Operacjonalizacja zmiennych	21
2.6.1. Zmienna zależna poziom znajomości słów kluczowych.....	21
2.6.1.1. Narzędzie nr 1: Kwestionariusz Osobowości Eysencka EPQ-R	21
2.6.1.2. Narzędzie nr 2: Formalna Charakterystyka Zachowania: Kwestionariusz Temperamentu	22
2.6.1.3. Narzędzie nr 3: Minnesocki Wielowymiarowy Inwentarz Osobowości-2 MMPI-2	23
2.6.1.4. Narzędzie nr 4: Inwentarz Osobowości NEO-FFI	23
2.6.1.5. Narzędzie nr 5: Inwentarz Osobowości NEO-PI-R	24
2.6.1.6. Narzędzie nr 6: Ankieta Uzupełniania Luk w Tekście	24
2.6.1.7. Narzędzie nr 7: Ankieta Słów Bliskoznacznych	25
2.6.2. Zmienna niezależna mglistość kwestionariuszy	25
2.7. Dobór osób badanych	25
2.7.1. Zasady doboru grupy badanej	25
2.7.2. Opis badanej grupy	26
2.8. Procedura i organizacja badań	26
2.8.1. Procedura badań	26
2.8.2. Organizacja badań	26

Rozdział 3. Analiza wyników badań własnych	27
3.1. Wprowadzenie	27
3.2. Statystyczny opis uzyskanych wyników	27
3.2.1. Opis statystyczny zmiennych niezależnych	27
3.2.2. Opis statystyczny zmiennej zależnej	28
3.3. Analiza jakościowa wyników Ankiety Słów Bliskoźnacznych	29
3.4. Statystyczna weryfikacja hipotez	37
3.4.1. Hipoteza 1	37
3.4.2. Hipoteza 2	39
3.4.3. Hipoteza 3	39
3.4.4. Hipoteza 4	40
3.4.5. Hipoteza 5	40
3.4.6. Hipoteza 6	40
3.4.7. Hipoteza 7	41
3.4.8. Hipoteza 8	41
3.4.9. Hipoteza 9	41
3.4.10. Hipoteza 10	41
3.4.11. Hipoteza 11	42
3.5. Podsumowanie	42
3.6. Wnioski z badań	44
Zakończenie	45
Literatura	47
Załączniki	49
Zał. Nr 1. Narzędzie nr 1 p.t.: Ankieta Uzupełniania Luk w Tekście (badanie pilotażowe)	49
Zał. Nr 2. Narzędzie nr 2 p.t.: Ankieta Słów Bliskoźnacznych (badanie pilotażowe i właściwe)	52

Spis tabel

Tabela 1.1. Wyniki badań czytelności kwestionariusza PAQ	8
Tabela 1.2. Wyniki badań czytelności kwestionariuszy	9
Tabela 1.3. Wyniki Flesch-Kincaid i Flesch Reading	10
Tabela 1.4. Wyniki badań czytelności kwestionariuszy dotyczących zaburzeń odżywiania	12
Tabela 1.5. Porównanie czytelności skali podstawowej i skróconej MMPI	13
Tabela 3.1. Opis statystyczny zmiennych niezależnych, ilościowych	27
Tabela 3.2. Rozkład procentowy zmiennych niezależnych jakościowych	28
Tabela 3.3. Opis statystyczny zmiennej zależnej	28
Tabela 3.4. Rozkład procentowy odpowiedzi dla słowa aktywny	30
Tabela 3.5. Rozkład procentowy odpowiedzi dla słowa martwiący się	30
Tabela 3.6. Rozkład procentowy odpowiedzi dla słowa nieśmiały	31
Tabela 3.7. Rozkład procentowy odpowiedzi dla słowa wesoły	31
Tabela 3.8. Rozkład procentowy odpowiedzi dla słowa zawstydzony	31
Tabela 3.9. Rozkład procentowy odpowiedzi dla słowa odprężony	32
Tabela 3.10. Rozkład procentowy odpowiedzi dla słowa smutny	32
Tabela 3.11. Rozkład procentowy odpowiedzi dla słowa egoistyczny	33

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Ewa Kubisa

Nr albumu: 331409

Wpływ porównań społecznych na zadowolenie z wyglądu

The influence of social comparisons on appearance satisfaction

Praca magisterska

napisana pod kierunkiem

prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań 2017

.....

podpis promotora

.....

data

Spis treści

Wstęp	8
Rozdział 1. Zagadnienie obrazu ciała u kobiet	10
1.1. Wprowadzenie	10
1.2. Obraz ciała – definicje	10
1.3. Kształtowanie się obrazu ciała	12
1.4. Komponenty obrazu ciała	14
1.4.1. Komponent poznawczy	14
1.4.2. Komponent behawioralny	15
1.4.3. Komponent emocjonalny	17
1.4.4. Zadowolenie z wyglądu	17
1.5. Obraz ciała w różnych teoriach psychologicznych	19
1.5.1. Teoria elastycznego wizerunku ciała	19
1.6. Wnioski	20
Rozdział 2. Porównania społeczne	21
2.1. Wprowadzenie	21
2.2. Teoria porównań społecznych	21
2.3. Motywacja porównań społecznych	26
2.3.1 Samoocena	26
2.3.2 Samopoznanie	27
2.3.3 Autowaloryzacja	27
2.3.4 Samopotwierdzenie	28
2.3.5 Samodoskonalenie	28
2.4. Porównania „w dół” i „w górę”	28
2.5. Moderatory porównań społecznych	30
2.5.1 Wysoka samoocena a porównania społeczne	30
2.5.2 Niska samoocena a porównania społeczne	30
2.5.3 Nastroj i jego wpływ na porównania społeczne	30
2.5.4 Współzawodnictwo	31
2.5.5 Status społeczny	31
2.5.6 Pozycja względem normy	31
2.6. Modele porównań społecznych	32
2.6.1 Model utrzymania samooceny	32
2.6.2 Model proxy (Proxy Model)	32
2.6.3 Model triadyczny (Triadic Model)	33
2.6.4 Model trzech jaźni (Three – selves Model)	33

2.7 Torowanie	33
2.8 Efekt kontrastu	34
2.9 Wnioski	35
Rozdział 3. Problem badawczy i metodologia badań	36
3.1. Wprowadzenie	36
3.2. Problemy i hipotezy badawcze	36
3.3. Definicje i struktura badanych czynników:	37
3.4. Operacjonalizacja zmiennych	38
3.4.1. Narzędzia badawcze	38
3.5. Hipotezy statystyczne	40
3.6. Procedura badawcza	41
3.7. Dobór osób do badań	41
Rozdział 4. Wyniki badań własnych.....	43
4.1. Wprowadzenie	43
4.2. Statystyczny opis grupy badanej.....	43
4.3. Statystyczna weryfikacja hipotez.....	45
4.3.1. Porównania społeczne „w górę” a zadowolenie z własnego wyglądu	46
4.3.2. Porównania społeczne „w dół” a zadowolenie z własnego wyglądu	47
4.3.3. Występowanie porównań społecznych a zadowolenie z własnego wyglądu.....	48
4.4. Dyskusja wyników w świetle literatury.....	49
4.5. Wnioski z badań.....	51
Zakończenie	54
Literatura cytowana	56
Spis tabel i rysunków	60
Załączniki.....	61

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Aleksandra Kosut

(numer albumu: 385845)

Podmiotowe uwarunkowania stylu cyberseksu

Subjective determinants of the style of cybersex

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Poznań, 2018

Akceptuję pracę

.....

Streszczenie

Celem niniejszej pracy było wyodrębnienie grup osób różniących się ze względu na styl uprawiania cyberseksu. Podstawą grupowania były odpowiedzi na pytania autorskiego kwestionariusza *Poczucie bliskości w relacjach internetowych* składającego się ze stwierdzeń dotyczących cyberseksu, internetowych związków i odczuć z tym związanych. Dzięki analizie skupień wyodrębniono trzy grupy, które opisano ze względu na wysokie i niskie wyniki osiągnięte w każdej z różnicujących zmiennych. Następnie dokonano analizy dodatkowych różnicujących zmiennych składających się na dwa kwestionariusze - Skali Experience in Close Relationships-Revised autorstwa Chrisa R. Fraleya, Nielsa G. Wallera i Kelly A. Brennan (2000) oraz Skali Ryzyka Nadmiernego Używania Internetu autorstwa Katarzyny Kaliszewskiej (2007). W badaniu przeprowadzonym za pośrednictwem Internetu wzięło udział 49 osób, w tym 31 mężczyzn oraz 18 kobiet, w wieku od 14 do 45 lat. Okazało się, że w przypadku pierwszej skali nie odnotowano istotnych statystycznie różnic. W zakresie narzędzia badającego nadmierne korzystanie z Internetu jedynie w przypadku zmiennej mierzącej nieefektywną samoregulację emocji nie wykazano żadnych różnic pomiędzy grupami. Być może brak zróżnicowania w zakresie tych zmiennych jest spowodowany tym, że badanie zostało przeprowadzone na niewielkiej liczbie osób badanych, dodatkowo niesprecyzowanej przez żaden przedział wiekowy. Przeprowadzenie testów post-hoc wykazało, że najciekawsze różnice odnotowano pomiędzy grupą pierwszą - traktującą cyberseks jako formę eksploracji, a grupą trzecią - uprawiającą cyberseks z powodu samotności i braku wglądu. Różnice pojawiły się w zakresie dysfunkcji poznawczych oraz odczuwania negatywnych konsekwencji nadmiernego używania Internetu. Analiza podskali stopień utraty kontroli nad korzystaniem z Internetu wykazała, że jedynie grupa trzecia tę kontrolę traci.

Słowa kluczowe: CYBERSEKS, NADMIERNE KORZYSTANIE Z INTERNETU,

Summary

The aim of this thesis was to identify groups of subjects differing from each other due to the style of cybersex. The basis for grouping were the answers to the author's original questionnaire *Poczucie bliskości w relacjach internetowych* which included statements about cybersex, online relationships and feelings related to it. Three groups were identified using cluster analysis and then described due to the high and low scores obtained in each of the differentiating variables. The next step was the analysis of additional differentiating variables comprising two extra questionnaires - The Experiences in Close Relationships-Revised Scale, ECR-R (Fraley, Waller, Brennan, 2000) and the Excessive Internet Use Scale, SNUI (Kaliszewska, 2007). 49 subjects participated in the internet study (18 women and 31 men, aged from 14 to 45). There were no statistically significant differences in the range of the first scale, which is used to assessing adult attachment based on avoidance and anxiety indicators. In the case of a tool examining excessive Internet use only in the case of the variable measuring ineffective self-regulation of emotions, no differences between the groups were found. Perhaps the lack of differences in these variables is due to the fact that the study was conducted on a small number of subjects, unspecified by any age group. The results of post-hoc tests indicated that the most interesting differences were recorded between the first group - which treats cybersex as a form of exploration, and the third group - practicing cybersex due to loneliness and lack of insight. Differences appeared in the field of cognitive dysfunction and the feeling of negative consequences of excessive use of the Internet. Analysis of the subscale rate of losing control over the use of the Internet has shown that only the third group loses this control. Differences have been shown in cognitive dysfunctions and in the deteriorated functioning. Analysis of the subscale rate of losing control over the use of the Internet has shown that only the third group loses this control.

Keywords: CYBERSEX, EXCESSIVE INTERNET USE,

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
Rozdział 1. Cyberseks w kontekście seksualności człowieka.	6
1.1. Definicja seksualności człowieka	6
1.2. Czym jest cyberseks?	8
1.3. Dlaczego ludzie decydują się na wchodzenie w cyber-relacje?	10
1.4. Atrakcyjne cechy sieci.	11
1.5. Paradoksalna natura cyberprzestrzeni.	13
1.6. Ciemna strona cyberprzestrzeni.	16
1.7. Koncepcja wyjaśniająca dysfunkcjonalne korzystanie z Internetu	18
1.8. Zagrożenia związane z cyberseksem.	20
Rozdział 2. Poczucie bliskości w internetowych relacjach.	23
2.1. Poczucie bliskości.	23
2.2. Bliskość w związkach online.	24
2.3. Przywiązanie do obiektu a cyber-relacje.	26
2.4. Cybermiłość.	27
Rozdział 3. Badania własne.	28
3.1. Wprowadzenie.	28
3.2. Procedura badania	28
3.3. Opis narzędzi badania.	29
3.4. Próba badawcza - dobór i charakterystyka.	31
3.5. Wyniki	33
3.5.1. Charakterystyka osób uprawiających cyberseks.	33
3.6. Wnioski i dyskusja	48
Zakończenie	52
Literatura cytowana	53
Spis tabel, wykresów i rysunków	56
Załączniki	57

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

Marta Szymańska-Wiśniewska

(Nr albumu 366 567)

**Specyfika testów do badania niemowląt na przykładzie DSR
i PDMS-2**

*The specific of infants assessment tests on basic of example DSR
and PDMS-2*

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

2018

STRESZCZENIE

Celem niniejszej pracy jest prezentacja specyfiki testów stosowanych do badania niemowląt na przykładzie testów DSR i PDMS-2. Metodą zastosowaną do realizacji powyższego zadania jest analiza i interpretacja literatury przedmiotu. Część teoretyczna pracy składa się z opisu rozwoju dziecka w pierwszym roku życia oraz przeglądu aktualnej wiedzy na temat badania niemowląt (wybrane metody, narzędzia, warunki badania, problemy etyczne). W części badawczej natomiast opisano testy formie ich recenzji. Jako wzorzec posłużyła recenzja testu Skale Inteligencji Stanford-Binet. Piąta Edycja (SB5) dla Komisji ds. Testów Psychologicznych KP PAN. Przeanalizowano również pozycje testowe ww. testów pod kątem przedmiotu i metody pomiaru. Po analizie materiałów wyciągnięto wnioski, że specyfika testów do badania niemowląt sprowadza się do charakterystycznych cech w zakresie budowy narzędzia, przedmiotu i metod pomiaru oraz cech zadań. Skale rozwojowe badają wiele obszarów rozwoju, które ocenia się tylko u małych dzieci, np. zdolności ruchowe. Główną metodą, z jakiej korzysta się w trakcie badania, jest obserwacja, a zdania testowe mają formę zabawy. Instrukcja werbalna jest pomocnicza w stosunku do demonstracji. Pomoce testowe są bodźcem wywołującym określone zachowania. Sytuacja badania jest również specyficzna. Niemowlę nie jest świadome, że jest oceniane, a w trakcie badania obecny jest opiekun.

DIAGNOZA NIEMOWLĄT, DSR, PDMS-2, RECENZJA TESTU, ROZWÓJ NIEMOWLĄT, SKALA ROZWOJOWA

ABSTRACT

The aim of this thesis is to present the characteristic features of the tests for infants on basic of example Children Development Scale (DSR) and PDMS-2. In order to prepare a thorough analysis of the issue mentioned above, a set of source literature was analyzed and interpreted. The theoretical part of the thesis consists of the description of the development of the infant. It also offers a review of current knowledge on infant development assessment measures (certain assessment methods and tools, assessment conditions and ethical issues). In the section devoted to the research per se, the applied tests were thoroughly described and reviewed. The Stanford–Binet Intelligence Scale (Fifth Edition – SB5) for the Committee for Psychological Sciences of Polish Academy of Science was applied as a benchmark for test reviewing. The single units of the tests were scrutinized in respect of the subject and measurement method. Having conducted the analysis, a conclusion was drawn that the key factors that determine the differences between individual infant assessment tests involve the components of the testing tools, subjects and methods of assessment as wells as the properties of the tasks embedded in the tests. The development scales address a great deal of development areas that are measured exclusively in small children, such as motor abilities. The main method applied for testing is observation. The tasks were arranged in a playful form. The verbal instruction is merely ancillary to the demonstration. The manipulatives are just a stimulus that triggers certain behaviours. The assessment is conducted in a specific context. An infant is not aware that it is subject to the assessment and the carer is present in the course of the test.

DEVELOPMENTAL SCALES, DSR, INFANT ASSESSMENT, INFANT DEVELOPMENT, PDMS-2, PSYCHOLOGICAL TEST REVIEW

Spis Treści

Wprowadzenie	7
Rozdział 1 Opis rozwoju dziecka w pierwszym roku życia.....	8
1.1. Rozwój fizyczny i motoryczny	8
1.1.1. Rozwój układu nerwowego.....	9
1.1.2. Percepcja	13
1.1.3. Odruchy.....	14
1.1.4. Rozwój motoryczny	15
1.2. Rozwój poznawczy	17
1.2.1. Inteligencja sensomotoryczna	17
1.2.2. Zdolności związane z uczeniem się i pamięcią u niemowląt.	18
1.2.3. Kompetencje komunikacyjne niemowląt	19
1.3. Rozwój emocjonalno-społeczny	21
1.3.1. Kształtowanie się relacji przywiązania	21
1.3.2. Rodzaje wzorców przywiązania.....	23
2. Przegląd wiedzy nt. badania rozwoju niemowląt.....	25
2.1. Metody stosowane w badaniach naukowych z udziałem dzieci.	25
2.1.1. Obserwacja.....	25
2.1.2. Rozmowa i wywiad psychologiczny.....	27
2.1.3. Eksperyment psychologiczny.....	27
2.1.4. Testy inteligencji i zdolności oraz kwestionariusze	29
2.1.5. Metody badania doświadczeń percepcyjnych niemowląt	31
2.2. Badania stosowane z udziałem dzieci – przegląd narzędzi.....	31
2.2.1. Narzędzia historyczne	32
2.2.1.1. Inwentarze Rozwojowe Gessella	32
2.2.1.2. Wiedeński Test Małego Dziecka.....	32
2.2.2. Narzędzia używane dziś na świecie	32
2.2.2.1. Stanfordzka Skala Bineta	32
2.2.2.2. Skala Rozwoju Psychoruchowego Brunet-Lézine	33
2.2.2.3. Skale Rozwojowe Bayley dla Niemowląt i Małych Dzieci	33
2.2.2.4. Skala Rozwoju Motorycznego Peabody (Peabody Developmental Motor Scale Second Editon PDMS 2)	34
2.2.2.5. Dziecięca Skala Rozwojowa DSR	34
2.2.3. Testy przesiewowe stosowane przez nie-psychologów:	34
2.2.3.1. Skala Apgar.....	34

2.2.3.2.	Orientacyjny Test Psychoruchowego Rozwoju Dziecka – Test Denver.....	34
2.2.3.3.	Skala Oceny Zachowania Noworodka NBAS	35
2.3.	Specyfika sytuacji badania z udziałem niemowląt.....	35
2.4.	Aspekt etyczny w badaniach z udziałem niemowląt.....	38
3.	Metodologia badań.....	40
3.1.	Opis problemu badawczego	40
3.2.	Prezentowanie testów	41
3.2.1.	Dziecięca Skala Rozwojowa DSR	41
3.2.2.	Skala Rozwoju Motorycznego Peabody (PDMS-2 Peabody Developmental Motor Scale Second Edition)	45
3.3.	Procedura badania	46
3.4.	Narzędzie badawcze:.....	47
4.	Porównanie wybranych testów do badania niemowląt	49
4.1.	Opis Dziecięcej Skali Rozwojowej.....	49
4.2.	Opis Peabody Developmental Motor Scales 2-nd Edition	58
4.3.	Analiza zadań testowych w skalach rozwojowych na przykładzie DSR i PDMS-2.	65
4.4.	Specyfika testów do badania niemowląt na przykładzie DSR i PDMS-2.....	76
	Zakończenie	82
	Załączniki.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
	Literatura cytowana.....	83

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Ewelina Wachowska

(397871)

**Inteligencja emocjonalna, radzenie sobie ze stresem, a zadowolenie z
pracy.**

**Relation between coping with stress, emotional intelligence and job
satisfaction.**

Promotor:

Prof. dr. Hab. Władysław Jacek Paluchowski

Poznań 2018

.....

Podpis promotora

.....

Data

Wachowska, Ewelina (2018). Inteligencja emocjonalna, radzenie sobie ze stresem, a zadowolenie z pracy. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 95 s., 44 poz. bibl.

Streszczenie

Celem pracy było poznanie związku pomiędzy inteligencją emocjonalną i radzeniem sobie ze stresem, a zadowoleniem z pracy. Praca zawiera opis wybranych koncepcji zadowolenia z pracy oraz stanowi próbę usystematyzowania wiedzy w tym obszarze. Przedstawione zostały czynniki środowiskowe oraz uwarunkowania psychologiczne wyznaczające poziom zadowolenia z pracy. Wskazano następstwa wysokiego poziomu zadowolenia z pracy, skupiono się zarówno na konsekwencjach wpływających na efektywność funkcjonowania przedsiębiorstwa jak i wpływie zadowolenia z pracy na dobrostan i zdrowie pracowników.

Badania przeprowadzono na grupie aktywnych zawodowo Polaków w wieku 22–63 lat. Badana grupa była różnorodna pod względem płci – ankiety wypełniło trzydzieści dziewięć kobiet i dwudziestu dziewięciu mężczyzn. Trzydziestu sześciu (53%) z ogółu badanych pełniło stanowiska kierownicze, trzydziestu dwóch (47%) stanowiska szeregowo

W badaniu wykorzystano: *Popularny Kwestionariusz Inteligencji Emocjonalnej, Inwentarz do pomiaru Radzenia Sobie ze Stresem – Mini-COPE* i *Arkusze Opisu Pracy*.

Wyniki badań pokazały, że płeć i rodzaj pełnionego stanowiska różnicuje poziom zadowolenia z niektórych obszarów pracy. Pozytywny wpływ na zadowolenie z poszczególnych aspektów pracy ma umiejętność adekwatnego okazywania pozytywnych i negatywnych emocji oraz zdolność do kontrolowania własnych stanów emocjonalnych. Niższym poziomem zadowolenia z poszczególnych składników pracy charakteryzują się osoby, które w obliczu stresu podejmują zachowania unikowe i te wyrażające bezradność.

Przedstawione dane pokazują, że aby zwiększyć satysfakcję zawodową swoich pracowników organizacje oprócz poprawy czynników środowiskowe powinny zwrócić uwagę na to, w jaki sposób ich pracownicy radzą sobie z negatywnymi i pozytywnymi emocjami oraz jakie zachowania podejmują w obliczu stresu.

Słowa kluczowe: INTELIGENCJA EMOCJONALNA PŁEĆ STANOWISKO PRACY STRES ZAWODOWY ZADOWOLENIE Z PRACY

Abstract

The purpose of the thesis is to analyze the correlation between emotional intelligence, stress management and job satisfaction.

The thesis contains a description of selected concepts of job satisfaction and is an attempt to systematize knowledge in this area. The text presents which environmental and psychological factors influence job satisfaction. The text includes consequences of high level of job satisfaction. The focus is also set on the impact of job satisfaction on the functioning of the company, employee health and well-being.

For the purpose of the study, sixty-eight professionally active Poles (aged 22-63) filled in the questionnaire. The study group was diverse (thirty-nine women and twenty-nine men). 53% of the surveyed occupied management positions, whereas 47% were specialists.

The research tools were: *Popular Emotional Intelligence Questionnaire*, *Mini-COPE Inventory for Measuring Coping with Stress* and *Job Description Sheet*.

The research results show that both sex and position influence the level of satisfaction concerning certain work areas. The abilities to appropriately show positive and negative emotions and how to control them have a positive effect on satisfaction regarding particular aspects of work. The lower level of satisfaction concerning individual work components is characteristic of people who, in the face of stress, display avoidance behavior and who express helplessness.

The data show that in order to increase job satisfaction of their employees, organizations, except for improvement of environmental factors, should pay attention, how to teach their employees to deal with negative and positive emotions and how to manage stress.

Key words: EMOTIONAL INTELLIGENCE SEX POSITION WORK STRESS JOB SATISFACTION

SPIS TREŚCI

WSTĘP _____	6
ROZDZIAŁ 1. ANALIZA STANU WIEDZY DOTYCZĄCEJ POJĘCIA ZADOWOLENIA Z PRACY __	8
1.1 Zadowanie z pracy – ustalenia definicyjne _____	8
1.2 Czynniki determinujące zadowanie z pracy _____	12
1.2.1 Czynniki środowiskowe, a zadowanie z pracy. _____	12
1.2.2 Uwarunkowania indywidualne, a zadowania z pracy. _____	22
1.2.2.1 Uczucie stresu, a zadowanie z pracy _____	23
1.2.2.2 Inteligencja emocjonalna, a zadowanie z pracy _____	25
1.2.2.3 Czynniki demograficzne, a zadowanie z pracy _____	26
1.2.2.4 Osobowość, a zadowanie z pracy _____	28
1.2.2.5 Reaktywność, a zadowanie z pracy _____	29
1.2.2.6 Zadowanie z pracy u osób wybitnie zdolnych _____	30
1.3 Następstwa wysokiego poziomu zadowania z pracy _____	31
ROZDZIAŁ 2. METODOLOGICZNE PODSTAWY BADAŃ WŁASNYCH _____	34
2.1 Wprowadzenie _____	34
2.2 Problemy badawcze _____	34
2.3. Definicje i struktura zmiennych _____	35
2.3.4 Schemat związków między badanymi zmiennymi _____	35
2.4. Hipotezy badawcze _____	37
2.5 Plan i etapy badań _____	38
2.6. Narzędzia badawcze _____	39
2.7 Dobór osób do badań _____	44
2.8 Organizacja badań _____	44
2.9 Schemat statystycznej analizy danych _____	45
ROZDZIAŁ 3. ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ WŁASNYCH _____	46
3.1 Wprowadzenie _____	46
3.2 Statystyczny opis uzyskanych wyników _____	46
3.3 Statystyczna weryfikacja hipotez _____	56
3.3.1 Hipoteza główna numer 1 _____	56
3.3.2 Hipoteza główna numer 2 _____	59
3.3.3 Hipoteza główna numer 3 _____	62
3.3.4 Hipoteza główna numer 4 _____	66
3.3.5 Hipoteza główna numer 5 _____	68

3.3.6 Hipoteza główna numer 6	74
3.3.7 Hipoteza główna numer 7	76
3.3.8 Hipoteza główna numer 8	78
3.3.9 Hipoteza główna numer 9	81
ROZDZIAŁ 4. DYSKUSJA WYNIKÓW W ŚWIETLE LITERATURY	84
ZAKOŃCZENIE	88
LITERATURA CYTOWANA	90
SPIS TABEL	94
SPIS RYSUNKÓW	95

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza
Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii
W Poznaniu

Adam Zasiński
(377071)

**Czy układ nerwowy współgra z perkusją? Temperamentalne
uwarunkowania preferencji muzycznych**

Does temperament harmonize with drums? Temperamental background of
music preferences

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

Poznań 2018

Zasiński, Adam (2018). Czy układ nerwowy współgra z perkusją? Temperamentalne uwarunkowania preferencji muzycznych. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego. Poznań: Instytut Psychologii UAM, 42s., 32 poz. bibl., 3 załączniki + 19 tabel + 1 wykres

Streszczenie

Praca prezentuje wyniki badania preferencji muzycznych aktywnych słuchaczy, tj. osób odwiedzających imprezy taneczne. Wzięło w nim udział 25 osób w wieku od 16 do 55 lat. Skomponowana na potrzeby badania muzyka utrzymana była w jednym gatunku muzycznym (house), badani oceniali utwory różniące się cechami takimi jak tempo, głośność czy różnorodność. Analiza skupień pozwoliła wyodrębnić dwie grupy osób oceniających utwory w odmienny sposób. Ci sami badani wypełniali również kwestionariusz temperamentu (FCZ-KT(R)). Udało się znaleźć powiązania pomiędzy preferowaną muzyką a cechami temperamentu. Wnioski, krytyczne uwagi, a także propozycje dalszego rozwinięcia tematu zawarte zostały w podsumowaniu.

Słowa kluczowe: muzyka - preferencje - różnice indywidualne - temperament

Summary

The paper reports the results of a music preferences study among people who participate in dance events. There were 25 participants (age 16-55). The music composed for the study was a single genre music (house). The musical excerpts had different tempo, volume and drums. Cluster analysis helped to create 2 groups which vary in their choices of music. Next step was the questionnaire of temperament (FCZ-KT(R)). Several connections between musical preferences and temperament were found. Conclusions, critical comments and future study ideas were written in the summary.

Keywords: music - preferences - individual differences - temperament

SPIS STREŚCI

Wstęp	strona 5
1. Człowiek i muzyka	strona 6
1.1 Czy preferencje muzyczne są zmienną psychologiczną?	strona 7
1.2 Preferencje muzyczne a temperament	strona 8
1.3 Preferencje muzyczne a osobowość	strona 10
1.4 Inne uwarunkowania preferencji muzycznych	strona 13
1.5 Temperament	strona 15
2. Badanie własne	strona 19
2.1 Opis badania	strona 19
2.2 Opis próby	strona 21
2.3 Model Preferencji muzycznych	strona 25
2.4 Preferencje muzyczne a temperament.....	strona 28
2.5 Preferencje muzyczne a temperament - badanie uzupełniające.....	strona 30
Wnioski	strona 33
Literatura cytowana	strona 34
Załączniki	strona 38

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Magdalena Błażewicz

Nr albumu: 403394

**Analiza wpływu wywoływanego napięcia na parametry
wokalne**

**Analysis of the influence of induced tension on vocal
parameters**

Promotor:

prof. dr hab. Władysław Jacek Paluchowski

Poznań 2019

.....
podpis promotora

.....
data

SPIS TREŚCI

Streszczenie	6
Abstract	7
Wstęp	8
Rozdział 1 Rozumienie zjawisk emocjonalnych	10
1.1 Definicje emocji.....	10
1.2 Mechanizmy wzbudzania emocji.....	13
1.3 Uniwersalne czynniki wywołujące emocje.....	17
1.3.1. Wizualne bodźce emotogenne.....	19
1.4 Ekspresja emocji	20
1.4.1 Głos w ekspresji emocji.....	22
1.4.1.1 Parametry akustyczne mowy emocjonalnej.....	24
1.5 Bazy nagrań mowy emocjonalnej.....	25
Rozdział 2 Pojęcie napięcia emocjonalnego	28
2.1 Ogólne założenia definicyjne.....	28
2.2 Pojęcie stresu.....	29
2.2.1 Pojęcie stresora.....	31
2.2.2 Koncepcje stresu.....	32
2.3 Wpływ stresu na głos.....	36
2.3.1 Wpływ stresu na parametry akustyczne.....	39
Rozdział 3 Metodologia	42
3.1. Przedmiot i cel badań.....	42
3.2. Hipotezy badawcze.....	42
3.3. Osoby badane i miejsce prowadzenia badań.....	43
3.4. Przebieg badań i narzędzia badawcze.....	43

Rozdział 4 Wyniki badań	46
4.1. Opis statystyczny wyników.....	46
4.2. Weryfikacja założonych hipotez i interpretacja wyników.....	50
4.3. Wnioski.....	51
Rozdział 5. Dyskusja wyników	53
Zakończenie	56
Spis literatury	58
Spis rycin, wykresów i tabel	64

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Wydział Psychologii i Kognitywistyki

Jacek Burchardt
Nr albumu: 408808

**Związek między rodzajem obserwowanego *trollingu*, a zmianą poziomu
narcyzmu, samooceny i satysfakcji z życia**

*The relationship between the type of trolling observed and the change in the
level of narcissism, self-esteem and life satisfaction*

Promotor:
prof. dr hab. Władysław Jacek Paluchowski

Poznań 2019

.....
podpis promotora

.....
data

Burchardt, Jacek (18.11.2019 r.) Związek między rodzajem obserwowanego *trollingu*, a poziomem samooceny, narcyzmu i satysfakcji z życia. Praca magisterska pod kierunkiem prof. zw. dr hab Władysława Jacka Paluchowskiego., Poznań: Wydział Psychologii i Kognitywistyki UAM, s. 115, 83 poz. bibl., 7 rys. + 13 tabl.

Streszczenie

Głównym celem pracy było sprawdzenie, w jaki sposób rodzaj *trollingu* wpływa na poziom samooceny, narcyzmu i satysfakcji z życia osób badanych. Na podstawie przygotowanej i opracowanej literatury dotyczącej wyżej wymienionych zmiennych, określono hipotezy badawcze oraz stworzono warunki badania. Badanie polegało na wypełnieniu krótkiego autorskiego kwestionariusza, a następnie losowym doborze do jednej z trzech grup – lekki *trolling*, średni *trolling*, mocny *trolling*. W każdej z grup, osoba badana miała zaprezentowany odpowiedni obrazek, do którego treści miała się ustosunkować. Po manipulacji, badani musieli wypełnić drugą część kwestionariusza. W badaniu wzięło udział 200 osób, z czego 68% to kobiety, a 32% mężczyźni. Średnia wieku osób badanych wynosiła 28 lat i 6 miesięcy. Większość grupy badanych stanowiły osoby posiadające wyższe wykształcenie (49.5%). W badaniu wykorzystano kwestionariusz SES Rosenberga, kwestionariusz Parszywa Dwunastka oraz materiały własne. Najważniejsze wyniki są następujące. Poziom samooceny całej grupy badanych różni się przed i po zastosowaniu różnego rodzaju *trollingu*. Na poziomie ogólnym, samoocena jest wyższa po badaniu niż przed nim ($r = 0,87$). Jednakże, analizując poszczególne pozycje dotyczące samooceny można zauważyć, iż samoocena maleje ($r = 0.17 - 0.19$). Ważnym wynikiem było również zaobserwowanie, iż pod wpływem lekkiego *trollingu*, poziom narcyzmu obniża się ($r = 0.18$). Jako poziom istotności na potrzeby interpretacji analiz, przyjęto $\alpha = 0,05$. Badanie wykazało zróżnicowany i niejednoznaczny wpływ *trollingu* na samoocenę, co prowokuje do dalszych badań w tym obszarze.

SŁOWA KLUCZOWE: CZARNA TRIADA, HEJT, NARCYZM, SAMOOCENA, SATYSFAKCJA Z ŻYCIA, SKALA SES ROSENBERGA, TROLLING

Summary

The main purpose of the work was to check how the type of *trolling* affects the level of self-esteem, narcissism and life satisfaction of the subjects. On the basis of the prepared and developed literature on the above-mentioned variables, research hypotheses were determined and research conditions were created. The research consisted of completing a short author's questionnaire, and then randomly selecting one of three groups - light *trolling*, medium *trolling*, strong *trolling*. In each of the groups, the examined person was presented with a suitable picture to which they had to respond. After manipulation, the subjects had to complete the second part of the questionnaire. The study involved 200 people, of whom 68% are women and 32% are men. The average age of the subjects was 28 years and 6 months. Most of the respondents were people with a university degree (49.5%). The study used the SES Rosenberg questionnaire, the Dark Triad questionnaire and own materials. The most important results are as follows. The level of self-esteem of the whole group of respondents differs before and after using different types of *trolling*. At the general level, self-esteem is higher after the test than before it ($r = 0.87$). However, analyzing individual selected items related to self-esteem, it can be seen that self-esteem is decreasing ($r = 0.17 - 0.19$). An important result was also observed that under the influence of light *trolling*, the level of narcissism decreases ($r = 0.18$). $\alpha = 0.05$ was adopted as the level of significance for the purposes of interpreting the analyzes. The study showed a varied and ambiguous effect of *trolling* on self-esteem, which provokes further research in this area.

KEYWORDS: DARK TRIAD, HATE, LIFE-SATISFACTION, NARCISSISM, SELF-ESTEEM, ROSENBERG SES SCALE, TROLLING

Spis treści

Wstęp	9
Rozdział I. Analiza stanu wiedzy.....	11
1.1 <i>Trolling</i> - etymologia	11
1.1.1 Rys historyczny	11
1.1.2 <i>Trolling</i> – problem szerokiego rozumienia pojęcia.....	18
1.1.3 Hejt a mowa nienawiści	21
1.1.4 <i>Trolling</i> w grach i aplikacjach.....	26
1.1.5 <i>Trolling</i> – Wybrane badania.....	30
1.1.6 Przyczyny występowania określonych zachowań trolla	32
1.1.7 Podsumowanie trolingu.....	37
1.2 Narcyzm	39
1.2.1 Wstęp.....	39
1.2.2 Narcyzm – definicja	40
1.2.3 Badania.....	42
1.2.4 Podsumowanie.....	43
1.3 Samoocena i satysfakcja z życia	44
1.3.1 Wstęp.....	44
1.3.2 Samoocena – podział.....	45
1.3.3 Samoocena a społeczeństwo	46
1.3.4 Samoocena jako cecha.....	47
1.3.5 Samoocena globalna i specyficzna.....	48
1.3.6 Samoocena a anonimowość.....	49
1.3.7 Satysfakcja z życia	49
1.3.8 Podsumowanie.....	50
Rozdział II. Metodologia badań własnych.....	52
2.1 Wprowadzenie.....	52
2.2 Problemy badawcze	52
2.3 Struktura zmiennych	54
2.4 Pytania i hipotezy badawcze	55
2.5 Narzędzia badawcze.....	57
2.5.1 Skala Samooceny Rosenberga SES.....	57
2.5.2 Parszywa Dwunastka.....	58
2.5.3 Kwestionariusz własny.....	60
2.6 Organizacja badań i procedura badawcza	61
2.7 Charakterystyka grupy badanej.....	62

Rozdział III. Analiza i omówienie wyników badań własnych.....	67
3.1 Wprowadzenie.....	67
3.2 Statystyki opisowe mierzonych zmiennych	67
3.2.1 Korelacja między samooceną, a poziomem narcyzmu i satysfakcją z życia	68
3.3 Statystyczna weryfikacja hipotez badawczych	69
3.3.1 Porównanie poziomu samooceny, satysfakcji z życia i narcyzmu w zależności od stopnia <i>trollingu</i>	69
3.3.2 Porównanie grup pod względem poziomu samooceny przed zastosowaniem manipulacji.....	69
3.3.3 Porównanie poziomu samooceny między grupami przed manipulacją i po jej zastosowaniu.....	70
3.3.4 Porównanie poziomu samooceny przed i po manipulacji dla całej grupy.....	70
3.3.5 Porównanie poziomu samooceny przed i po manipulacji oddzielnie dla każdej grupy.....	71
3.3.6 Porównanie poziomu samooceny przed i po manipulacji na podstawie konkretnych pozycji testu dla całej grupy.....	71
3.3.7 Porównanie poziomu samooceny przed i po manipulacji na podstawie konkretnych pozycji testu oddzielnie dla każdej grupy	72
3.3.8 Porównanie poziomu narcyzmu przed i po manipulacji	73
3.4 Wnioski z badań własnych	74
3.5 Dyskusja wyników	78
Zakończenie	83
Bibliografia.....	85
Spis tabel i rysunków	93
Załączniki.....	95

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

INSTYTUT PSYCHOLOGII

w POZNANIU

Klaudia Chmielewska

407400

**Wpływ bodźców emotogennych na wypowiedź dotyczącą
wieloznacznych bodźców dźwiękowych**

*The impact of emotogenic stimuli on the statement regarding ambiguous
sound stimuli*

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. zw. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

2019

Panu Promotorowi dziękuję za inspirację oraz pomoc w sformułowaniu problemu i konstrukcji metod badawczych; że mogłem pod jego kierunkiem zdobywać wiedzę i doświadczenie; za życzliwość oraz miłą atmosferę sprzyjającą pracy naukowej, a także pomoc, na którą zawsze mogłem liczyć.

Rodzicom i dziadkom za niesłabnące wsparcie uczuciowe jakiego mi udzielali podczas pisania tej pracy i wiarę w moje możliwości. Przyjaciółom dziękuję za pomoc w realizacji badań, zebraniu materiałów oraz wzajemną motywację do działania.

Wszystkim za cierpliwość i wyrozumiałość, a Dawidowi za dobre słowo w momentach, w których najbardziej go potrzebowałam i towarzyszenie mi w tym intensywnym czasie.

Streszczenie

Chmielewska, Klaudia (2019). Wpływ bodźców emotogennych na wypowiedź dotyczącą wieloznacznych bodźców dźwiękowych. Praca magisterska pod kierunkiem prof. zw. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 72 s., 68 poz. bibl., 11 rys. i 11 tabel.

Przedmiotem niniejszej pracy jest obserwacja wpływu bodźców emotogennych na wypowiedzi dotyczące wieloznacznych bodźców dźwiękowych. Przez bodźce emotogenne rozumiane są bodźce wzrokowe charakteryzujące się nacechowaniem emocjonalnym. Zostały one wykorzystane do wprowadzenia osób badanych w określony stan emocjonalny. Badanie przeprowadzono zgodnie z założeniami Modelu Infuzji Afektu (Forgas, 1995) oraz przy założeniu zachodzenia primingu (torowania) afektywnego (Zajonc, 1980; Murphy i Zajonc, 1993), będącego w niniejszym badaniu zarazem primingiem (torowaniem) multimodalnym (Vallet, Brunel i Versace, 2010), ze względu na badanie efektu wpływu bodźców wzrokowych na wypowiedzi dotyczące bodźców dźwiękowych. Bodźce dźwiękowe miały charakter wieloznaczny i inspirowane były słuchowymi bodźcami projekcyjnymi. W literaturze nie opisywano do tej pory podobnych badań. W badaniu wykorzystano bodźce z bazy NAPS z zestawu SFIP opracowane przez Magdalenę Błażewicz. Wieloznaczne bodźce dźwiękowe zostały utworzone na potrzeby badania przez autorkę niniejszej pracy. W badaniu wzięło udział 20 osób, które losowo zostały przydzielone do dwóch grup. W obu grupach zostały zaprezentowane bodźce wzrokowe w kolejności neutralny – negatywny. Po prezentacji każdego z bodźców wzrokowych osobom badanym prezentowano wieloznaczny bodziec dźwiękowy. Grupy różniły się między sobą kolejnością odtwarzania bodźców dźwiękowych (grupa 1: A – B, grupa 2: B – A). Porównywano częstość występowania negatywnych cech semantycznych w wypowiedziach osób badanych dotyczących wieloznacznych bodźców dźwiękowych przy użyciu programu STADT i skonstruowanego na potrzebę badania słownika kodowego. Analiza wyników polegała na porównaniu średnich oraz współczynników zmienności pomiędzy grupami oraz między bodźcami dźwiękowymi. Dla bodźca dźwiękowego A zaobserwowano większe nasycenie negatywnymi cechami semantycznymi wypowiedzi bez względu na to, czy był on torowany neutralnie, czy negatywnie. Pozwala to przypuszczać, iż bodźce dźwiękowe nie posiadają wystarczająco neutralnego charakteru.

Słowa kluczowe: ANALIZA WYPOWIEDZI, EMOCJE, PRIMING AFEKTYWNY, WIELOZNACZNE BODŹCE DŹWIĘKOWE

Summary

The subject of this paper is the observation of the impact of emotogenic stimuli on the statements regarding ambiguous sound stimuli. Emotogenic stimuli are understood as visual stimuli that cause emotional tension. They were used to evoke specific emotional state in subjects. The study was conducted in accordance with the assumptions of the Infusion Model of Affect (Forgas, 1995) and assuming the occurrence of affective priming (Zajonc, 1980; Murphy and Zajonc, 1993), which in this study is also multimodal priming (Vallet, Brunel and Versace, 2010), due to the investigation of the effect of visual stimuli on statements regarding sound stimuli. The sound stimuli were ambiguous and were inspired by auditory projection stimuli. No similar studies have been described in the literature so far. The study used stimuli from the NAPS database from the SFIP set selected by Magdalena Błażewicz. Ambiguous sound stimuli were created for the purposes of the study by the author of this work. 20 people took part in the study and were randomly assigned to two groups. Visual stimuli in the neutral - negative order were presented in both groups. After presenting each of the visual stimuli, the subjects were presented with an ambiguous sound stimulus. The groups differed in the order in which the sound stimuli were reproduced (group 1: A - B, group 2: B - A). The frequency of occurrence of negative semantic features in the statements of the subjects regarding ambiguous sound stimuli using the STADT program and constructed for the purpose of this study a codebook was compared. The analysis of the results consisted in comparing the means and coefficients of variation between the groups and between sound stimuli. For A sound stimulus, a greater number of phrases with negative semantic features of the speech was observed, regardless of whether it was neutral or negative primed. This suggests that sound stimuli are not neutral enough.

Keywords: ANALYSIS OF ANSWERS, EMOTIONS, AFFECTIVE PRIMING, AMBIGUOUS SOUND STIMULI

Spis Treści

Streszczenie	3
Summary.....	4
Wprowadzenie.....	8
Rozdział 1. Stany emocjonalne	9
1.1. Wstęp.....	9
1.2. Emocje.....	9
1.2.1. Definicja emocji.....	10
1.3. Nastrój.....	10
1.4. Afekt.....	11
1.4.1. Pierwszeństwo afektu przed poznaniem.....	12
1.4.2. Świadome i nieświadome przetwarzanie emocji.....	13
1.4.3. Afekt pierwotny i wtórny.....	14
1.5. Wpływ emocji na poznanie.....	14
1.6. Model infuzji afektu.....	15
1.7. Podsumowanie.....	15
Rozdział 2. Wywoływanie emocji.....	17
2.1. Wstęp	17
2.2. Neurony lustrzane.....	17
2.2.1. Neurony lustrzane u ludzi.....	19
2.2.2. Krytyka	20
2.3. Teoria umysłu.....	21
2.3.1. Zaburzenia teorii umysłu.....	21
2.4. Empatia i empatyzowanie.....	22
2.5. Podsumowanie	23
Rozdział 3. Priming i jego rodzaje.....	25
3.1. Wstęp.....	25
3.2. Priming.....	25
3.2.1. Rodzaje primingu.....	26
3.2.2. Priming.....	27
3.2.3. Priming multimodalny.....	28
3.3. Efekt primingu w czasie.....	29

3.4. Podsumowanie.....	29
Rozdział 4. Wieloznaczne bodźce dźwiękowe	31
4.1. Wstęp.....	31
4.2. Psychologia projekcyjna.....	31
4.2.1. Techniki projekcyjne	32
4.2.2. Narzędzia projekcyjne.....	33
4.2.3. Krytyka.....	33
4.3. Bodźce wieloznaczne.....	34
4.4. Dźwiękowe bodźce wieloznaczne.....	35
4.4.1. Percepcja słuchowa.....	36
4.4.2. Iluzje słuchowe.....	36
4.3. Verbal Summator.....	37
4.4. Rorschach Audio.....	39
4.4.1. Electronic Voice Phenomena (EVP).....	39
4.4.2. Wyjaśnienie EVP.....	39
4.4.3. Pareidolia	40
4.5. Podsumowanie	40
Rozdział 5. Badania własne.....	42
5.1. Wstęp.....	42
5.2. Problem badawczy.....	42
5.3. Hipotezy badawcze.....	43
5.4. Struktura i operacjonalizacja badanych czynników.....	44
5.5. Bodźce emotogenne.....	46
5.6. Wieloznaczne bodźce dźwiękowe.....	48
5. 7. Administracja	49
5.8. Sposób transkrypcji.....	49
5.9. Słownik kodowy.....	50
5.10. Sposób oceniania i interpretacji wyników.....	51
5. 11. Plan badań.....	51
5. 12. Procedura badawcza.....	52
Rozdział 6. Analiza wyników badania.....	54
6.1. Wprowadzenie.....	54

6.2. Pilotaż.....	54
6.3. Osoby badane.....	55
6.4. Analiza transkrypcji.....	56
6.5. Statystyczny opis wyników	58
6.5.1. Wpływ bodźców poprzedzających na nacechowanie semantyczne wypowiedzi.....	58
6.5.2. Efekt torowania w wypowiedziach dotyczących wieloznacznych bodźców dźwiękowych w obu grupach.....	61
6.6. Weryfikacja hipotez	65
6.7. Krytyka badania.....	66
6.8. Dyskusja	68
Zakończenie.....	70
Literatura.....	73
Załącznik 1.....	79
Słownik kodowy.....	79
Załącznik 2.....	95
Wieloznaczny bodziec dźwiękowy A.....	95
Załącznik 3.....	95
Wieloznaczny bodziec dźwiękowy B	95

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Psychologii i Kognitywistyki

Kierunek: Psychologia

Marcin Hanysz

Nr albumu: 398565

Wpływ immersji na osobowość u graczy RPG

The impact of immersion on personality among RPG players

Promotor:

Prof. zw. dr hab. Władysław Jacek Paluchowski

.....

podpis promotora

.....

data

Poznań 2019

Spis treści

Streszczenie	1
Wstęp	2
ROZDZIAŁ I: Teorie osobowości.....	3
1.1 Wstęp do teorii.....	3
1.1.1 Pięciodzownikowy Model Osobowości (PMO).....	3
1.1.2 Teoria rozbieżności „Ja”.....	5
1.1.3 Zależność między rozbieżnościami „Ja” z teoriami cech.....	7
1.2 Czym jest RPG?.....	9
1.2.4 Immersja	13
1.3 Charaktery.....	14
1.4 Hipotezy.....	18
ROZDZIAŁ II: BADANIA WŁASNE	19
2.1 Problemy badawcze pracy	19
2.2 Narzędzia badawcze	19
2.3 Osoby badane.....	20
2.4 Procedura badania	21
2.5 Problemy z formą badania	21
ROZDZIAŁ III: ANALIZA ZEBRANYCH DANYCH	22
3.1 Informacje ogólne.....	22
3.2 Analiza główna.....	22
3.3 Analiza charakterów	24
DYSKUSJA	25
Zakończenie	25
Literatura	26
SPIS TABEL	28
SPIS RYSUNKÓW.....	28
ZAŁĄCZNIKI	29
Załącznik nr 1	29
Załącznik nr 2	30
Załącznik nr 3	31
Załącznik nr 4.....	39

Streszczenie

W niniejszej pracy magisterskiej przedstawiono wyniki badania, którego celem było zweryfikowanie hipotezy, w której założone jest istnienie istotnej zależności zmiennych osobowościowych między graczem, a odgrywaną przez niego postacią w grach RPG. Do zweryfikowania mojej hipotezy użyto kwestionariusza TIPI - PL (Gosling, Rentfrow, Swann, 2003), w polskiej adaptacji (Sorokowska, Słowińska, Zbieg, Sorokowski). W badaniach wzięło udział 146 osób. Wyniki badania wykazały pewną istotną zależność w sformułowanej przeze mnie hipotezie.

Słowa kluczowe: osobowość, Wielka Piątka, immersja, RPG

Summary

The following master's thesis presents results of studies whose purpose was to verify the hypothesis that there is a significant relationship between personality variables between the player and the character which it plays in the Role-Playing Games. The TIPI – PL (Gosling, Rentfrow, Swann, 2003) questionnaire was used to verify my hypothesis; in Polish adaptation (Sorokowska, Słowińska, Zbieg, Sorokowski). In the research 146 people took part. The results of the study showed some significant relationship in my hypothesis.

Keywords: personality, Big Five, immersion, RPG

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Psychologii

Anna Łobocka

Nr albumu: 408866

Prywatność oraz odsłanianie się w sytuacji terapeutycznej

Privacy and self-disclosure in psychotherapy

Promotor:

prof. dr hab. Władysław Jacek Paluchowski

Poznań 2019

.....
podpis promotora

.....
data

Streszczenie

Celem pracy była próba scharakteryzowania zjawiska prywatności oraz odsłaniania się. Przeprowadzone badanie miało pomóc w weryfikacji, czy warunki terapeutyczne są postrzegane jako warunki w sposób szczególnie zapewniające poczucie bezpieczeństwa i zachęcające do dzielenia się osobistymi danymi. Do badań wykorzystano ankietę na podstawie której stworzono następnie Indeks Poczucia Zagrożenia oraz Indeks Odsłaniania się, skalę szacunkową dotyczącą dzielenia się prywatnymi informacjami oraz stworzony na potrzeby badania kwestionariusz dotyczący udostępniania danych w pięciu kontekstach: rozmowie z przyjacielem, wiadomości prywatnej/e-mail do przyjaciela, forum portalu społecznościowego, rozmowie ze znajomą osobą w przedziale w pociągu oraz rozmowie z psychologiem/psychoterapeutą. W badaniu wzięły udział 122 osoby, kobiety i mężczyźni, w wieku między 17 a 40 r.ż., aktywnie korzystające z Internetu. Uzyskane wyniki zostały odniesione do trójczłonowego modelu *the Privacy Process Model*. Przeprowadzone badanie dowodzi słuszności modelu, na decyzje dotyczące odsłaniania się wpływa relacja między cechami środowiska, a jego percepcją. Z analizy korelacji rang Spearmana można wnioskować, że kontekst terapeutyczny nie jest obiektywnie bardziej prywatny niż inne środowiska. Analiza wyników Indeksu Poczucia Zagrożenia oraz Indeksu Odsłaniania się wskazuje, że rozmowa z psychologiem/psychoterapeutą nie jest percypowana jako bardziej prywatna niż pozostałe weryfikowane środowiska. Z przeprowadzonego badania wynika również, że osoby znajdujące się w sytuacji rozmowy z psychologiem nie odsłaniają się częściej niż osoby w innych środowiskach.

Słowa kluczowe: dane osobiste, Internet, odsłanianie się, prywatność, psychoterapia.

Summary

The purpose of this study was to characterize the concept of privacy and self-disclosure. The study aimed to evaluate and verify whether therapeutic conditions can assist in establishing a sense of security, and if these are conducive to personal information sharing. The study was supported by a questionnaire, which subsequently informed the creation of the Insecurity Index, the Self-Disclosure Index, as well as an estimated scale of inclination to share personal information, in five different settings: speaking to a colleague, instant message/e-mail to a colleague, posting on an online discussion board, conversing with an acquaintance on a train, a discussion with a psychologist/psychotherapist. The study is supported by data gathered from 122 individuals, both men and women, aged between 17-40, who actively use the Internet. The results were referenced to the „Privacy Process Model”. The study confirms the validity of the model in respect of the relationship between self-disclosure, environmental features and the setting. Based on an analysis of the Spearman rank correlation, a conclusion can be drawn that the therapeutic context is not, objectively, more private than other settings. An analysis of the Insecurity Index and the Self-Disclosure Index indicates that a discussion with a psychologist/psychotherapist is not, comparatively, perceived as more private than other settings. Finally, the data gathered infers that the likelihood and frequency of self-disclosure is similar between therapeutic conditions and other settings.

Keywords: Internet, personal data, privacy, psychotherapy, self-disclosure.

Spis treści

Wstęp	6
1. Przegląd literatury	9
1.1. Krótka charakterystyka pojęcia „prywatność”	9
1.2. Koncepcje prywatności w psychologii.....	12
1.2.1. Prywatność w koncepcji Alana Westina	14
1.2.2. Regulacyjna Teoria Prywatności (PRT) Irwina Altmanna.....	16
1.2.3. Prywatność w teorii Judee K. Burgoon.....	18
1.2.4. The Privacy Process Model.....	19
1.3. Krótka charakterystyka zjawiska odsłaniania się (self-disclosure).....	26
1.3.1. Teoria Zarządzania Komunikacją Informacji Prywatnych (CPM) Sandry Petronio	30
1.3.2. „Odsłanianie się” w The Privacy Process Model.....	32
1.3.3. Związek zjawiska odsłaniania się z prywatnością	33
1.3.4. Rola odsłaniania się w procesie terapeutycznym	34
1.4. Problemy badawcze i hipotezy.....	37
2. Badania własne	40
2.1. Opis narzędzi.....	40
2.1.1. Ankieta	40
2.1.2. Skala szacunkowa	40
2.1.3. Kwestionariusz interakcyjny	41
2.1.4. Indeks Poczucia Zagrożenia.....	41
2.1.5. Indeks Odsłaniania się.....	42
2.2. Osoby badane.....	42
2.3. Hipotezy zoperacjonalizowane	43
3. Analiza danych.....	45
3.1. Weryfikacja zależności między wymiarami prywatności, a wynikami Indeksu Poczucia Zagrożenia oraz Indeksu Odsłaniania się	45
3.2. Analiza porównawcza wyników w Indeksie Poczucia Zagrożenia oraz Indeksie Odsłaniania się	46
3.3. Charakterystyka strategii udostępniania prywatnych informacji	48
3.4. Odniesienie wyników do hipotez badawczych	67
4. Dyskusja wyników	69
5. Zakończenie	74

Literatura:.....	76
Załączniki.....	79

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU – WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

MAGDALENA RADOSIEWICZ

**Powstawanie efektu dezinformacji u świadków
nausznych i naocznych**

PRACA LICENCJACKA NAPISANA POD KIERUNKIEM:
PROF. ZW. DR HAB. WŁADYSŁAW JACEK PALUCHOWSKI

Poznań, 2019

SPIS TREŚCI:

POWSTAWANIE EFEKTU DEZINFORMACJI U ŚWIADKÓW NAUSZNYCH I NAOCZNYCH.....	1
WSTĘP.....	4
1 OPIS ORYGINALNEGO BADANIA PROFESOR LOFTUS O ŚWIADKACH NAOCZNYCH.....	6
1.1 Badanie.....	6
1.2 Inne badania dotyczące świadków naocznych oraz fałszywych wspomnień....	9
2 OPIS PRZEBIEGU INFORMACJI KODOWANYCH SZLAKIEM SŁUCHOWYM ORAZ WZROKOWYM.....	15
2.1 Szlak wzrokowy.....	15
2.2 Szlak słuchowy.....	20
3 UWAGA I ŚWIADOMOŚĆ.....	24
3.1 Uwaga.....	24
3.2 Świadomość.....	26
4 PAMIĘĆ.....	29
4.1 Klasyczny model pamięci.....	29
4.2 Procesy pamięciowe.....	31
4.3 Zawodność pamięci.....	32
5 ŚWIADKOWIE NAUSZNI I NAOCZNI.....	34
5.1 Teorie efektu dezinformacji i błędów w zeznaniach.....	34
5.2 Pomysł na badanie świadków nausznych.....	38

ZAKOŃCZENIE.....	40
LITERATURA CYTOWANA.....	41
SPIS GRAFIK.....	44
SPIS TABEL.....	45

UNIwersYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU
WYDZIAŁ PSYCHOLOGII I KOGNITYWISTYKI

Mateusz Gorczyński

nr albumu: 436387

**Wirtualny pacjent standaryzowany jako
narzędzie w nauczaniu rozmowy
psychologicznej**

Virtual standardized patient as a didactic tool in the psychological conversation

Praca licencjacka na kierunku

KOGNITYWISTYKA

Promotor:

prof. dr hab. Władysław Jacek Paluchowski

Poznań 2020

.....
podpis promotora

Streszczenie

Przedmiotem pracy jest przybliżenie tematyki wirtualnych agentów w dydaktyce i skonstruowanie odpowiedzi na pytanie czy wirtualni pacjenci standaryzowani mogą być przydatnym narzędziem w dydaktyce rozmowy psychologicznej. W tym celu dokonano analizy literatury dotyczącej diagnozy psychologicznej, wirtualnych pacjentów standaryzowanych w dydaktyce, architektury wirtualnych agentów oraz ogólnych zalet i ograniczeń przedstawionej technologii. Przeprowadzona analiza literatury przedstawia ograniczenia, ale dowodzi przydatności narzędzia i możliwość wykorzystania go w dydaktyce rozmowy psychologicznej.

Słowa kluczowe

rozmowa psychologiczna, wirtualny pacjent standaryzowany, pacjent symulowany, architektura wirtualnego agenta, interakcja człowiek-komputer

Summary

The aim of the work is to present the subject of virtual agents in didactics and to construct an answer to the question whether virtual standardized patients can be a useful tool in the teaching of psychological interview. For this purpose, an analysis of the literature on psychological diagnosis, virtual patients standardized in teaching, the architecture of virtual agents as well as the limitations and limitations of technology was performed. The conducted analysis of the literature shows the limitations, but proves the usefulness of the tool and the possibility of using it in the teaching of psychological interview.

Keywords

psychological interview, virtual standardized patient, simulated patient, virtual agent architecture, human-computer interaction

Spis treści

Wprowadzenie	7
1. Diagnoza psychologiczna	8
1.1. Etap prediagnostyczny	8
1.2. Etap badania diagnostycznego	8
1.3. Rozmowa jako postępowanie badawcze	9
1.4. Pacjent standaryzowany w diagnozie psychologicznej	10
1.5. Wirtualny pacjent standaryzowany w dydaktyce	11
2. Architektura wirtualnego pacjenta standaryzowanego	14
2.1. Przetwarzanie języka naturalnego i generator mowy	14
2.2. Generator zachowań niewerbalnych	15
2.3. Projektowanie reakcji	15
2.3.1. Informacje	16
2.3.2. Pytania demotywujące	17
3. Zalety i ograniczenia	19
3.1. Dostępność	19
3.2. Wykorzystanie w dydaktyce	19
3.3. Obecność	20
3.4. Empatia	20
3.5. Wnioski	21
Zakończenie	22
Bibliografia	25

UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA
WYDZIAŁ PSYCHOLOGII I KOGNITYWISTYKI
w Poznaniu

Katarzyna Kuberka

(394984)

Psychoterapia osób niesłyszących: specyfika i dostępność

w Polsce

Psychotherapy for deaf people: specifics and accessibility

in Poland

Praca magisterska
napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Akceptuję pracę

.....

POZNAŃ 2020

Kuberka, Katarzyna (2020). Psychoterapia osób niesłyszących: specyfika i dostępność w Polsce. Praca magisterska pod kierunkiem prof. UAM dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Wydział Psychologii i Kognitywistyki UAM, 98 s., 49 poz. bibl., 3 aneksy + 2 tabl.

Streszczenie

Główny problem badawczy tej pracy dotyczy specyfiki psychoterapii osób niesłyszących. Skupiono się na czterech obszarach: dostępności do psychoterapii osób niesłyszących, doświadczeniach uczestników terapii, przekonaniach i wyobrażeń psychoterapeutów na ten temat oraz możliwości rozwoju tej dziedziny w przyszłości. Na podstawie literatury wyodrębniono tematy wartę zbadania oraz trzy grupy osób badanych: osoby niesłyszące, psychoterapeutów oraz tłumaczy języka migowego. Badanie przeprowadzono przy pomocy stworzonego kwestionariusza ankiety, a próba badawcza objęła 232 osoby (29 osób niesłyszących, 59 tłumaczy języka migowego, 144 psychoterapeutów - w tym 4 osoby oferujące usługi skierowane do osób niesłyszących: 2 w polskim języku migowym, 2 we współpracy z tłumaczem). Omówiono zapotrzebowanie na psychoterapię i sposoby jej poszukiwania przez osoby z uszkodzonym słuchem, doświadczenia tłumaczy języka migowego w pracy z obszaru zdrowia psychicznego, doświadczenia psychoterapii z osobami niesłyszącymi i słabosłyszącymi wśród psychoterapeutów oraz specyfikę takiej pracy, także w odniesieniu do nurtów psychoterapeutycznych. Skupiono się też na dalszych możliwościach rozwoju tej specjalizacji. Uzyskane wyniki oraz analiza dostępnej literatury pozwalają na wyodrębnienie czynników wpływających na utrudniony dostęp do psychoterapii w grupie osób niesłyszących, a także zaznaczenie obszarów wpływających negatywnie na relację terapeutyczną, kwestii etycznych i wyobrażeń związanych z taką pracą oraz na stworzenie swoistej listy rekomendacji umożliwiających zmianę obecnej sytuacji.

Słowa kluczowe: OSOBY NIESŁYSZĄCE, PSYCHOTERAPIA, TŁUMACZ JĘZYKA MIGOWEGO, ZDROWIE PSYCHICZNE

Summary

The main research problem of this thesis concerns the specifics of deaf people's psychotherapy. Particular focus has been put on four areas: the accessibility of the psychotherapy of such kind, therapy participants' experiences, psychotherapists' beliefs and their general perception of the matter, possible directions of change together with the development of this field in the future. Areas of further research as well as three groups of respondents: deaf people, psychotherapists, and sign language interpreters have been specified on the basis of existing literature. The research has been conducted with the use of the earlier-created survey questionnaire. The research sample included 232 people (29 deaf people, 59 sign language interpreters, 144 psychotherapists - including 4 people who offer services to deaf people: 2 operating in Polish Sign Language and 2 working in cooperation with an interpreter). The demand for psychotherapy and ways of seeking it by people with hearing impairment, the experiences of sign language interpreters at work in the mental health field, the experiences in conducting psychotherapy with deaf and hard of hearing people among psychotherapists and specifics of such work, also concerning different psychotherapeutic approaches, have been discussed. The focus has also been put on further development opportunities in this specialization. The results obtained in the course of the research together with the analysis of available literature allow recognizing specific factors that cause the difficulties in accessing psychotherapy by deaf people, as well as to identify areas which affect the therapeutic relationship negatively, ethical considerations and perceptions about such work and finally make it possible to create a specific list of recommendations for change of the current situation.

Keywords: DEAF PEOPLE, MENTAL HEALTH, PSYCHOTHERAPY, SIGN LANGUAGE INTERPRETER

Spis treści

Wprowadzenie.....	7
Rozdział 1. Analiza stanu wiedzy i problem badawczy.....	9
1.1 Osoby z uszkodzeniem słuchu - charakterystyka grupy.....	9
1.1.1 Dane statystyczne.....	9
1.1.2 Podejście medyczne i kulturowe do postrzegania głuchoty.....	10
1.1.3 Sposoby komunikacji z osobą niesłyszącą (PJM, SJM).....	10
1.1.4 Sytuacja osób głuchych w Polsce.....	13
1.2 Psychologia osób niesłyszących na przestrzeni lat.....	14
1.3 Psychoterapia osób niesłyszących - sytuacja w innych krajach.....	18
1.3.1 Tematy poruszane na międzynarodowych konferencjach.....	18
1.3.2 Ośrodki zdrowia psychicznego oferujące pomoc osobom niesłyszącym...21	
1.3.3 Psychoterapia prowadzona w języku migowym.....	23
1.3.4 Psychoterapia z udziałem tłumacza języka migowego.....	25
1.4 Psychoterapia osób niesłyszących - sytuacja w Polsce.....	32
1.4.1 Pomoc oferowana dzieciom.....	32
1.4.2 Pomoc oferowana osobom dorosłym.....	34
1.4.3 Język migowy w psychoterapii - szkolenia dla tłumaczy i psychoterapeutów.....	35
1.5 Podsumowanie.....	36
Rozdział 2. Problem i metoda badań własnych.....	37
2.1 Wprowadzenie.....	37
2.2 Problemy badawcze.....	38
2.3 Narzędzia badawcze.....	40
2.4 Dobór osób do badań oraz przebieg badania.....	41
Rozdział 3. Opis i interpretacja wyników badań własnych.....	42
3.1 Ankieta skierowana do osób niesłyszących.....	42
3.1.1 Charakterystyka grupy osób badanych.....	42
3.1.2 Zapotrzebowanie na psychoterapię i sposoby jej znajdowania.....	43
3.2 Ankieta skierowana do tłumaczy języka migowego.....	46
3.2.1 Charakterystyka grupy osób badanych.....	46
3.2.2 Tłumaczenie w trakcie psychoterapii oraz innych usług psychologicznych.....	47
3.3 Ankieta skierowana do psychoterapeutów.....	50
3.3.1 Charakterystyka grupy osób badanych.....	50

3.3.2 Psychoterapia osób niesłyszących i słabosłyszących.....	51
3.3.3 Specyfika pracy z osobami niesłyszącymi i słabosłyszącymi.....	52
3.3.4 Praca z osobami niesłyszącymi w konkretnym nurcie psychoterapeutycznym.....	56
3.3.5 Perspektywy dotyczące rozwoju psychoterapii dla osób niesłyszących...	58
3.4 Psychoterapia osób niesłyszących - sposób wyboru terapeuty i zwiększenie dostępu do terapii.....	64
Rozdział 4. Podsumowanie wyników.....	69
4.1 Czynniki wpływające na niedostateczną dostępność psychoterapii dla osób niesłyszących.....	69
4.2 Obszary wpływające na relację terapeutyczną.....	71
4.3 Zagadnienia etyczne.....	74
4.4 Wnioski.....	78
Zakończenie.....	85
Literatura cytowana.....	87
Spis tabel.....	93
Załącznik 1. Schemat ankiety skierowanej do osób niesłyszących.....	94
Załącznik 2. Schemat ankiety skierowanej do tłumaczy języka migowego.....	95
Załącznik 3. Schemat ankiety skierowanej do psychoterapeutów.....	96

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Psychologii i Kognitywistyki

Jagoda Libner

Nr albumu: 393716

Kierunek studiów: Psychologia

Konceptualizacja pojęcia przedsiębiorczości z perspektywy psychologicznej

Conceptualization of entrepreneurship concept from psychology perspective

Praca magisterska napisana pod kierunkiem

prof. zw. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

.....

(data przyjęcia i podpis promotora)

Poznań, 2020

Libner, Jagoda (2020). *Konceptualizacja pojęcia przedsiębiorczości z perspektywy psychologicznej*. Praca magisterska pod kierunkiem prof. zw. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Wydział Psychologii i Kognitywistyki

Streszczenie

Niniejsza praca magisterska dotyczy pojęcia przedsiębiorczości w ujęciu pełnionej roli, osobowości przedsiębiorczej oraz przedsiębiorczości rozumianej jako meta-cecha. W pracy uwzględnione zostały psychologiczne teorie powiązane z przedsiębiorczością: Wielka Piątka (PMO) Costy i McRae, motywacja McClelland'a, motywacja osiągnięć Elliot i McGregor, poczucie kontroli Rotter'a, poczucie własnej skuteczności Bandury, przedsiębiorcze poczucie własnej skuteczności Chen, tolerancja niepewności Hillen'a oraz innowacyjność Kirton'a. Zauważony został również wymiar psychospołecznego funkcjonowania przedsiębiorcy i kompetencji społecznych jakie przejawia osoba o charakterze przedsiębiorczym. Poddano analizie rozwój aktualnie dostępnych narzędzi w zakresie badania Osobowości Przedsiębiorczej. Najwłaściwszą w kontekście adaptacji na gruncie polskim, uznano Baterię do badania Osobowości Przedsiębiorczej, zarówno jako metodę tradycyjnego testu jak i Skomputeryzowanego Testowania Adaptacyjnego (CAT).

Słowa kluczowe: przedsiębiorczość, konceptualizacja przedsiębiorczości, osobowość przedsiębiorcza, pomiar przedsiębiorczości

Summary

This thesis addresses the concept of entrepreneurship in terms of a performed role, entrepreneurial personality and entrepreneurship as a meta- trait. The thesis takes into account psychological theories related to entrepreneurship: The Big Five (PMO) Costa and McCrae, McClelland's motivation, Elliot and McGregor's motivation, Rotter's sense of control, Bandura's self-efficacy, Chen's entrepreneurial self-efficacy, Hillen's tolerance of uncertainty and Kirton's innovation. The dimension of psychosocial functioning of an entrepreneur and the social competences of an entrepreneurial person has also been noticed. The development of currently available tools for the study of the Entrepreneurial Personality was analyzed. The Battery for Entrepreneurial Personality Testing, both as a traditional test method and as a method of Computerized Adaptive Testing (CAT), was recognized as the most appropriate in the context of adaptation in Poland.

Key words: *entrepreneurship, entrepreneurship conceptualization, entrepreneurial personality, entrepreneurship measurement*

Spis treści

Wstęp.....	8
Rozdział 1. Definicja przedsiębiorczości – od ekonomii do nauk społecznych.....	10
1.1 Rozwój pojęcia przedsiębiorczości – nauki ekonomiczne.....	10
1.2. Perspektywa społeczno-demograficzna.....	14
Rozdział 2. Przedsiębiorczość w psychologii.....	16
2.1. Współczesne koncepcje - psychologia ekonomiczna i pracy.....	16
2.2. Modele badań.....	18
2.3. Osobowość przedsiębiorcza w ujęciu Wielkiej Piątki.....	20
2.4. Inne cechy osobowości przedsiębiorczej.....	23
2.4.1. Motywacja osiągnięć.....	23
2.4.2. Wewnętrzne umiejscowienie kontroli.....	25
2.4.3. Poczucie własnej skuteczności.....	26
2.4.4. Tolerancja niepewności.....	28
2.4.5. Innowacyjność.....	29
2.5. Kompetencje społeczne przedsiębiorcy.....	30
Rozdział 3. Rekomendowane narzędzie do badania przedsiębiorczości.....	33
3.1. Badanie osobowości przedsiębiorczej u młodzieży – model empiryczny.....	33
3.1.1. Cel.....	33
3.1.2. Opis narzędzia i procesu przeprowadzonego badania.....	35
3.1.3. Analiza danych.....	37
3.1.4. Wyniki.....	37
3.2. Rozwój BEPE-A, BEPE i BEPE-CAT.....	38
Rozdział 4. Zakończenie.....	41

Bibliografia	44
Spis tabel.....	50

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Wydział Psychologii i Kognitywistyki

Marlena Malinowska

Numer albumu: 152414

Kierunek studiów: Psychologia

**Problematyka adaptacji testów psychologicznych dla osób
niesłyszących i posługujących się językiem migowym**

The issue of adapting psychological tests for deaf people
using sign language

Praca magisterska napisana pod kierunkiem
prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

.....
(data przyjęcia i podpis promotora)

Poznań, 2020

Malinowska, Marlena (2020). Problematyka adaptacji testów psychologicznych dla osób niesłyszących i posługujących się językiem migowym. Praca napisana pod kierunkiem prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego. Poznań: Instytut Psychologii UAM, 62 s., 34 pozycje bibl., 1 rys., 3 tabl.

Streszczenie

Celem niniejszej pracy jest rozważenie w jaki sposób testy psychologiczne mogą być dostosowywane do potrzeb osób niesłyszących i czy istnieje potrzeba tłumaczenia ich na język migowy z wykorzystaniem zasad adaptacji kulturowej. Podjęte rozważania poprzedzono opisem ścieżki edukacji i metod kształcenia osób niesłyszących, scharakteryzowaniem kompetencji językowych osób niesłyszących w języku polskim oraz języku migowym, przedstawieniem aspektu dotyczącego kultury Głuchych i postrzegania niesłyszących jako mniejszości językowej oraz scharakteryzowaniem procesu diagnozy psychologicznej osoby niesłyszącej. Do sprawdzenia postawionej tezy posłużono się analizą trzech przetłumaczonych na język migowy narzędzi psychologicznych, tj. Skali Inteligencji Wechslera dla Dzieci (WISC-III), Minesockiego Inwentarza Osobowości (MMPI) oraz Kwestionariusza Ja-INNI. Badania te wskazują na pojawiające się podczas procesu tłumaczenia wyzwania i trudności takie jak dobór odpowiedniego systemu językowego, na który zostanie przetłumaczone narzędzie, pojawienie się zróżnicowanego funkcjonowania pozycji testowej (DIF) w przetłumaczonej wersji testu, zapewnienie równoważności językowej jak i psychologicznej pod względem badanego konstruktów, brak odpowiednich norm dla populacji osób niesłyszących. Na podstawie przeprowadzonej analizy wnioskuje się, iż podczas przeprowadzenia adaptacji językowej narzędzia psychologicznego dla osób niesłyszących należy zbadać i wziąć pod rozwagę takie istotne czynniki jak kontekst kulturowy, w którym funkcjonują osoby niesłyszące, kompetencje językowe, rzetelność i trafność wyników uzyskanych z wykorzystaniem zaadaptowanego narzędzia. Przedstawiona jest też istotna rola psychologa diagnosty i jego kompetencje w kontakcie z osobą niesłyszącą.

Słowa kluczowe: ADAPTACJA KULTUROWA, DIAGNOZA PSYCHOLOGICZNA GŁUCHYCH, KOMPETENCJE JĘZYKOWE OSÓB NIESŁYSZĄCYCH,

Summary

The aim of this master's thesis is to consider how psychological tests can be adjusted to deaf people's needs and if it is required to translate psychological tests to sign language using the principles of cultural adaptation. The undertaken considerations were preceded by describing methods of teaching deaf children and their education path, characterizing deaf people's linguistic competences in both polish and sign language, presenting the Deaf culture and aspect of perceiving the deaf people as linguistic minority and characterizing the process of psychological diagnosis of a deaf person. The analysis of psychological tests translated into sign language was used to verify the thesis. The following three tests were examined: Wechsler Intelligence Scale for Children (WISC-III), Minnesota Multiphasic Personality Inventory (MMPI) and Questionnaire I-OTHERS. These studies indicate the challenges and difficulties that arise during the translation process, such as the selection of an appropriate language system into which the tool will be translated, the appearance of differentiated item functioning (DIF) in the translated version of the test, the assurance of linguistic and psychological equivalence in terms of the tested construct, the lack of adequate norms for the deaf population. On the basis of the conducted analysis, it is concluded that during the linguistic adaptation of the psychological tool for deaf people, important factors should be examined and considered, such as the cultural context in which deaf people are functioning, language competences, reliability and validity of the results obtained with the adapted tool. The important role of a diagnostic psychologist and his competences in contact with a deaf person is also presented.

Key words: CULTURAL ADAPTATION, DEAF CULTURE, DEAF PEOPLE'S LANGUAGE COMPETENCES, PSYCHOLOGICAL DIAGNOSIS OF DEAF PEOPLE, TRANSLATION OF PSYCHOLOGICAL TESTS TO SIGN LANGUAGE

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	7
2. Klasyfikacja uszkodzeń słuchu	10
3. Rodzaje systemów językowych, którymi komunikują się osoby niesłyszące	12
3.1. Polski język migowy.....	12
3.2. System językowo-migowy.....	15
3.3. Pidginy migowe.....	16
4. Edukacja wczesnoszkolna i kompetencje językowe osób głuchych	18
4.1. Wczesna interwencja.....	18
4.1. Ścieżka i metody edukacyjne.....	19
4.3. Kompetencje językowe osób niesłyszących.....	22
5. Adaptacja kulturowa narzędzi psychologicznych dla potrzeb osób niesłyszących	24
5.1. Kultura Głuchych.....	24
5.2. Diagnoza psychologiczna niesłyszących.....	26
5.3. Adaptacja testów psychologicznych do potrzeb osób niesłyszących.....	28
6. Przykłady adaptacji testów psychologicznych do potrzeb osób niesłyszących ...31	
6.1. Opis planowanych badań własnych.....	31
6.2. WISC-III – badania przeprowadzone przez Susan J. Maller.....	35
6.2.1. Opis przeprowadzonych badań.....	36
6.2.2. Analiza danych.....	37
6.2.3. Rezultaty.....	38
6.2.4. Wnioski.....	42
6.3. MMPI – badania przeprowadzone przez Barbarę A. Brauer.....	43
6.3.1. Metoda.....	44
6.3.2. Wyniki.....	45
6.3.3. Wnioski.....	47

6.4. Kwestionariusz Ja-INNI – badanie przeprowadzone przez Joannę Kobosko, Joannę Szuchnik i Piotra Wojdę.....	47
6.4.1. Metoda.....	48
6.4.2. Badania pilotażowe z wykorzystaniem Kwestionariusza Ja-INNI.....	51
6.4.3. Wnioski.....	53
7. Zakończenie.....	55
Literatura	59
Spis tabel i rysunków.....	63

Zuzanna Trzeciak

Kognitywistyka

385605

**Analiza błędów popełnianych w teście matryc
progresywnych Ravena – wersja standard**

Analysis of errors made on the Raven's Standard Progressive
Matrices Test

Praca magisterska napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

Wyrażam zgodę na złożenie niniejszej pracy

*w Biurze Obsługi Studentów Wydziału Psychologii
i Kognitywistyki*

Władysław J. Paluchowski podpis promotora

Streszczenie

Celem niniejszej pracy magisterskiej jest analiza błędów popełnianych przez osoby badane w trakcie rozwiązywania testu matryc progresywnych Ravena w wersji Standard. Przedstawiona zostaje klasyfikacja błędów i szczegółowa ich analiza dla serii A i B przeprowadzona przez autora testu oraz analiza serii C, D i E wykonana przez Okręglicką-Forysiak (1993) według tejże klasyfikacji. Kolejno, na podstawie prac Carpenter, Just, Shell (1990) i Matzen wraz z współpracownikami (2010) przeprowadzono analizę własną w wyniku której przypisano możliwym do popełnienia błędnym odpowiedziom regułę. Uzyskane wyniki są spójne z wynikami analizy wersji Zaawansowanej przeprowadzonej przez Szecówkę-Nowak (2015) w zakresie częstości występowania odpowiedzi odwołujących się do innej reguły lub zadań pasujących do więcej niż jednej reguły. Główną różnicą przeprowadzonej analizy w stosunku do analizy Szecówki-Nowak jest zaklasyfikowanie odpowiedzi do grupy błędów logicznych.

Słowa kluczowe: ANALIZA BŁĘDÓW, CZYNNIK G, ROZUMOWANIE, TEST MATRYC PROGRESYWNYCH RAVENA

Summary

The aim of this thesis is to analyze the errors made by study participants while solving the Raven's Standard Progressive Matrices test. The classification of errors and their detailed analysis for series A and B by Raven is presented, as well as the analysis of series C, D and E conducted by Okręglicka-Forysiak (1993) according to this classification. Subsequently, on the basis of the works of Carpenter, Just, Shell (1990) and Matzen together with colleagues (2010), author's own analysis was conducted, as a result of which a rule was assigned to possible erroneous answers. The results obtained are consistent with the findings of the Raven's Advanced Progressive Matrices test analysis made by Szecówka-Nowak (2015) in terms of the response frequency referring to another rule or tasks matching more than one rule. The main difference in the performed analysis and the one done by Szecówka-Nowak (2015) is classification of the answers into the group of logical errors.

Keywords: ERROR ANALYSIS, G FACTOR, REASONING, RAVEN PROGRESSIVE MATRIX TEST

Spis treści:

1.	Definicja inteligencji – problem mnogości definicji według różnych autorów	6
1.1	Wprowadzenie	6
1.2	Zarys historyczny badań nad inteligencją – klasyczne ujęcia inteligencji	7
1.3	Dwuczynnikowa teoria zdolności Spearmana.....	9
1.4	Współczesne definicje inteligencji - ujęcie poznawcze	11
2.	Test Matryc Progresywnych Ravena	13
2.1	Seria A.....	14
3.1	Seria B.....	16
3.2	Seria C.....	16
3.3	Seria D.....	17
3.4	Seria E.....	19
3.	Rozumowanie logiczne	20
3.1	Rozumowanie dedukcyjne	21
3.2	Wnioskowania uprawdopodobniające.....	23
3.3	Błędy logiczne.....	26
4.	Analiza błędów popełnianych w teście	28
5.	Wnioski	38
6.	Zakończenie	40
	Literatura:.....	41

Spis rysunków:

Rysunek 2.1	Seria A – zasada ciągłości wzorów.	15
Rysunek 2.2	Seria B - analogia między figurami.....	16
Rysunek 2.3	Seria C – progresywna zmiana wzorów.....	17
Rysunek 2.4	Seria D – przedstawianie figur.....	18
Rysunek 2.5	Seria E – rozkładanie figur na elementy.	19
Rysunek 4.1	C7 – stałość w rzędzie.....	28
Rysunek 4.2	C6 – ilościowa progresja parami.....	28
Rysunek 4.3	E1 – dodawanie i odejmowanie.	29
Rysunek 4.4	D6 – dystrybucja trzech wartości.	29

Rysunek 4.5 E6 – dystrybucja dwóch wartości.	30
Rysunek 4.6 Problemy logiczne w serii E.	37

Spis tabel:

Tabela 4.1 Seria A – zasada ciągłości wzorów.	32
Tabela 4.2 Seria B - analogia między figurami.	33
Tabela 4.3 Seria C - progresywna zmiana wzorów.	34
Tabela 4.4 Seria D – przestawianie figur.	35
Tabela 4.5 Seria E – rozkładanie figur na elementy.	36

Krzysztof Podsiadło

Kierunek studiów: Psychologia

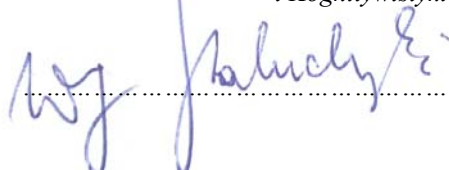
Numer albumu 338989

**Złudzenia słuchowe w komorze bezechowej a
sugestia i temperament**

Auditory illusions in an anechoic chamber, suggestion and
temperament

Praca magisterska napisana pod kierunkiem
prof. dr hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

*Wyrażam zgodę na złożenie niniejszej pracy
w Biurze Obsługi Studentów Wydziału Psychologii
i Kognitywistyki*

 podpis promotora

Datapiątek, 16 lipca 2021.....

Streszczenie

Podsiadło Krzysztof (2021). Złudzenia słuchowe w komorze bezechowej a sugestia i temperament. Praca magisterska pod kierunkiem prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 61 strony, 29 pozycji bibliograficznych, 6 załączników, 6 ilustracje, 26 tabel.

Celem pracy było wykazanie związków pomiędzy sugestią i temperamentem mierzonym kwestionariuszem EPQ-R(S) a występowaniem złudzeń słuchowych w komorze bezechowej oraz sprawdzenie czy warunki częściowej deprivacji w komorze bezechowej będą wystarczające do wystąpienia złudzeń słuchowych. Procedura badawcza oparta była na licznych doniesieniach literatury o złudzeniach, których mogą doświadczyć niektóre osoby badane w warunkach częściowej deprivacji sensorycznej. Hipotezy badawcze dotyczyły potencjalnych korelacji pomiędzy: sugestią/brakiem a występowaniem i nasileniem złudzeń; poszczególnymi wymiarami EPQ-R(S) a występowaniem i nasileniem złudzeń; potencjalnego związku między wiedzą osób badanych o komorze bezechowej a występowaniem i nasileniem złudzeń (autorski Kwestionariusz jakościowy); utworzonych za pomocą metody k-średnich profili temperamentalnych a występowaniem i nasileniem złudzeń.

Całe badanie przeprowadzone zostało w komorze bezechowej oraz przylegającym do niej pomieszczeniu monitorującym. W badaniu wzięło udział 62 osoby, z których dwie zrezygnowały z badania w trakcie jego trwania. Połowa osób uczestniczących w badaniu dostała instrukcję sugerującą, połowa zaś niesugerującą po czym każda z osób badanych była pojedynczo wprowadzana do komory i samotnie spędzała w niej pół godziny. Wewnątrz miała dwa przyciski: rejestrujący oraz paniczny, pierwszy miała naciskać, kiedy słyszała jakieś dźwięki, drugi gdyby z jakiegokolwiek powodu chciała zakończyć badanie. W pomieszczeniu monitorującym zapisywana była długość i częstość naciskania przez osobę badaną przycisku.

28 osób badanych doświadczyło jakiegoś rodzaju złudzeń słuchowych, a zatem główne założenie badawcze zostało potwierdzone, analizy statystyczne nie wykazały jednak żadnych istotnych statystycznie korelacji dotyczących sprawdzanych hipotez.

Słowa kluczowe: komora bezechowa, sugestia, temperament, EPQ – R(S), złudzenia słuchowe

Summary

The aim of this study was to demonstrate potential correlations between suggestion and temperament measured with EPQR-R(S) questionnaire and the appearance and length of auditory illusions in an anechoic chamber and verifying if partial sensory deprivation is enough for the occurrence of auditory illusions. The experimental procedure was based on vast reports in scientific literature that stated that illusions can be experienced by some individuals when subjected to partial sensory deprivation. Study hypothesis concerned potential correlations between: suggestion/lack of suggestion and the appearance and length of auditory illusions; the dimensions of EPQ-R(S) questionnaire and appearance and length of auditory illusions; the pre-experimental knowledge of subject about the anechoic chamber (measured by the original Quality questionnaire); temperamental profiles created by the k-average method and the length and appearance of auditory illusions.

Experimental procedure was conducted in an anechoic chamber and a close by surveillance room. 62 people took part in the study 2 of which quit during the procedure. Half of the subjects received an instruction with suggestion and the other half without it, afterwards each of the subjects spent 30 minutes alone in the anechoic chamber. Inside the chamber they had the possibility to press 2 buttons the panic button (which they could have pressed whenever they wanted to cancel the experiment) and the measurement button (which they were ought to press when hearing anything except themselves). Researcher in the surveillance room registered pressing of the measuring button.

28 of the subjects experienced some sort of auditory illusions so the main goal of this study was achieved. During the statistical analysis there were no statistically relevant correlations relevant to the study hypothesis.

Key words: anechoic chamber, suggestion, temperament, EPQ-R(S), auditory illusions

Spis treści:

Wstęp	7
Rozdział 1. Przegląd literatury	8
1.1. Deprywacja sensoryczna	8
1.2. Szumy uszne, dźwięki pochodzące z ciała, a złudzenia słuchowe	10
1.3. Sugestia	10
1.3.1. Krótka charakterystyka głównych koncepcji	10
1.3.2. Sugestia a wywoływanie zjawisk psychicznych	12
1.4. Złudzenia	13
1.5. Temperament	14
1.5.1. Krótka charakterystyka głównych koncepcji temperamentu	14
1.5.2. Temperament w ujęciu Eysencka	16
1.6. Podsumowanie i hipotezy merytoryczne	18
Rozdział 2. Metodologia badań	19
2.1. Opis miejsca badania	19
2.2. Opis grupy badanej	19
2.3. Opis procedury badawczej	21
2.3.1. Etap pierwszy	21
2.3.2. Etap drugi	22
2.3.3. Etap Trzeci	22
2.3.4. Etap czwarty	23
2.4. Bezpieczeństwo badanych	23
2.5. Opis narzędzia: EPQ – R(S)	24
2.6. Opis narzędzia: Kwestionariusz jakościowy	25
2.7. Cel i problemy badawcze	25
Rozdział 3. Analiza danych	28
3.1. Charakterystyka osób badanych	28
3.1.1. Podział osób badanych na grupy według wieku	28
3.1.2. Podział osób badanych według wykształcenia	29
3.1.3. Podział osób badanych według płci	29
3.1.4. Podział osób badanych na grupy według wartości zmiennych sugestia (s), brak sugestii (n)	30

3.1.5. Podział osób badanych według wartości zmiennej sugestii oraz wartości zmiennej występowanie Złudzeń	30
3.1.6. Podział osób badanych według wartości zmiennych występowanie złudzeń, brak złudzeń	30
3.1.7. Podział osób badanych grupy według wartości zmiennej suma złudzeń	31
3.1.8. Natężenia złudzeń słuchowych w czasie trwania procedury badawczej	32
3.1.9. Podział osób badanych według odpowiedzi na pytania Kwestionariusza jakościowego	32
3.2. Statystyczna weryfikacja hipotez badawczych	35
3.2.1 Korelacje między zmiennymi Psychotyzm (P), Ekstrawersja (E), Neurotyzm (N), a zmiennymi występowanie złudzeń i suma złudzeń	35
3.2.2. Korelacje między zmienną sugestii a zmiennymi występowanie złudzeń oraz suma złudzeń	36
3.2.3. Korelacje między zmienną sugestii (występowanie złudzeń) a zmiennymi Psychotyzm (P), Ekstrawersja (E), Neurotyzm (N)	37
3.2.4. Związek między zmienną wiedza o komorze bezdechowej a zmienną występowanie złudzeń	37
3.3. Profile temperamentalne	38
3.3.1. Charakterystyka profili temperamentalnych	39
3.3.2. Profile temperamentalne a wartości zmiennych występowanie złudzeń, suma złudzeń, Psychotyzm (P), Ekstrawersja (E), Neurotyzm (N)	40
3.3.3. Profile temperamentalne a odpowiedzi osób badanych na pytania Kwestionariusza jakościowego	40
3.4. Hipotezy badawcze dotyczące profili temperamentalnych oraz ich statystyczna weryfikacja	41
3.5. Weryfikacja hipotez badawczych	43
3.5.1. Hipotezy główne	43
3.5.2. Hipotezy alternatywne dotyczące profili temperamentalnych	44
3.6. Podsumowanie	44
Literatura	46
Spis tabel	50
Spis rysunków	52
Spis załączników	53

Natalia Norek

Kognitywistyka

436431

**Emobot - hipotetyczny projekt chatbota
wykrywającego emocje użytkownika**

*Emobot - a hypothetical chatbot project that detects user's
emotions*

Praca licencjacka
napisana pod kierunkiem
prof.dr.hab. Władysława Jacka Paluchowskiego

*Wyrażam zgodę na złożenie niniejszej pracy
w Biurze Obsługi Studentów Wydziału Psychologii
i Kognitywistyki*

..... podpis promotora

Data 27.09.2021

Poznań 2021

Streszczenie

Norek, Natalia (2021). Emobot - hipotetyczny projekt chatbota wykrywającego emocje użytkownika. Praca licencjacka pod kierunkiem prof. dr. hab. Władysława Jacka Paluchowskiego, Poznań: Instytut Psychologii UAM, 57 s., 52 poz. bibl., 3 rys. i 1 tabela.

Przedmiotem pracy licencjackiej jest przedstawienie pomysłu budowy chatbota odczytującego emocje swojego rozmówcy, o nadanej nazwie "Emobot". W pierwszym rozdziale została przedstawiona krótka charakterystyka powstania chatbotów wraz z opisem kilku z nich, najbardziej wyróżniających się na tle historycznym. Na potrzeby ustalenia definicji emocji i jej poszczególnych rodzajów została przyjęta teoria emocji według Paula Ekmana. Opisuje ona czym jest i jak przejawia się podstawowe pięć kategorii emocji. Zarys projektu powstał na podstawie działania komponentów zawartych w platformie SimSensei, będącej wirtualnym człowiekiem przeprowadzającym wywiady z rozmówcami w kierunku rozpoznania wskaźników niepokoju. Budowa Emobota przewiduje trzy komponenty: 1) rozpoznający ekspresję twarzy, 2) rozpoznający słowa nacechowane emocjonalnie oraz 3) rozpoznający wskaźniki sugerujące zaburzenie emocjonalne. Pierwszy moduł został stworzony na bazie platformy iMotions. W powstaniu drugiego posłużyła lista słów afektywnych NAWL, mająca pomóc w klasyfikacji słów w kategoriach znaku walencji, pobudzenia oraz podstawowych emocji. Trzeci komponent wykorzystuje test psychologiczny wykorzystujący listę przymiotników (test ACL), na którego podstawie Emobot ma rozpoznawać potencjalne zaburzenia emocjonalne u swojego rozmówcy lub też jego tendencje do przejawiania danych emocji lub nastrojów.

Słowa kluczowe: CHATBOT, EMOCJE, ROZPOZNAWANIE EKSPRESJI TWARZY, SIMSENSEI.

Summary

The subject of this bachelor thesis is to present the idea of building a chatbot that reads the emotions of its interlocutor, with the given name "Emobot". In the first chapter, a brief description of the emergence of chatbots is presented, along with a description of several of them, most prominent in the historical background. For the purpose of establishing the definition of emotions and its different types, the theory of emotions according to Paul Ekman was adopted. It describes what the basic five categories of emotions are and how they manifest themselves. The outline of the project is based on the operation of components included in the SimSensei platform, which is a virtual human being interviewing interviewees to identify indicators of distress. The design of the Emobot envisions three components: 1) recognizing facial expressions, 2) recognizing emotionally charged words, and 3) recognizing indicators suggestive of emotional distress. The first module was created based on the iMotions platform. The NAWL affective word list was used in the creation of the second one to help classify words in terms of emotional valence, arousal, and basic emotions. The third component uses a psychological test using a list of adjectives (ACL test), based on which Emobot is supposed to recognize potential emotional disorders in its interlocutor or its tendency to manifest given emotions or moods.

Keywords: CHATBOT, EMOTIONS, RECOGNITION OF FACIAL EXPRESSIONS, SIMSENSEI.

SPIS TREŚCI

Streszczenie	3
Summary	4
Wprowadzenie	6
Rozdział 1. Przełomowe chatboty w historii	9
1.1 Geneza powstania chatbotów	9
1.2 Definicja chatbota	11
1.3 Pierwszy chatbot w historii - ELIZA	12
1.4 PARRY	13
1.5 A.L.I.C.E.	15
1.6 Jabberwacky / Cleverbot	16
1.7 Mitsuku (Kuki)	18
1.8 Siri	19
Rozdział 2. Czym są emocje?	22
2.1 Różne ujęcia emocji	22
2.2 Emocje według Paula Ekmana	22
2.2 Czym są smutek i udręka?	24
2.3 Czym jest gniew?	26
2.4 Czym są zaskoczenie i strach?	29
2.5 Czym są wstręt i pogarda?	31
2.6 Czym są radosne emocje?	33
Rozdział 3. SimSensei i MultiSense	36
3.1. SimSensei Kiosk	36
Rozdział 4. Budowa Emobota	40
4.1 Wstęp	40
4.2 Komponent rozpoznawania ekspresji twarzy	41
4.2.1 Czym jest ekspresja twarzy?	41
4.2.2 Identyfikacja ekspresji twarzy	41
4.3 Komponent rozpoznawania słów nacechowanych emocjonalnie	46
4.4 Komponent rozpoznawania wskaźników sugerujących zaburzenie emocjonalne	52
4.5 Zakończenie	55
Bibliografia	58